

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Summa de casibus conscientiae

Astesanus <de Ast>

[Straßburg], nicht nach 9. Mai 1474

[Liber octavus]

[urn:nbn:de:bsz:31-316099](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-316099)

Isti sūt tituli octauī libzi qui tractat d̄ ma-
trimonio.

- Quid sūt sponsalia et vñ dicunt̄. j.
- De q̄b⁹ p quos et q̄b⁹ v̄bis spōsalia d̄trahā. ij.
- De modo d̄trahēdi spōsalia. iij.
- In q̄ etate p̄nt d̄trahi spōsalia et m̄mōiū. iiii.
- Quo habent dissolui spōsalia. v.
- De effectu spōsalium. vj.
- De ip̄o m̄mōio. viij.
- De causa efficiēte m̄mōij. s. d̄ osensu. viiij.
- De bonis m̄mōij in cōi. ix.
- De bono fidei. x.
- De bono sacram̄ti. xj.
- De differēcijs m̄mōij. xij.
- Quis potest d̄trahere m̄mōiū et de impedi-
mentis eius in cōi. xiiij.
- De impedimēto erroris. xiiij.
- De impedimēto condicōis. xv.
- De ip̄edimento voti continēcie. xvj.
- De cōsanguinitate. xvij.
- De cognacōe spūali. xviiij.
- De cognacōe legati. xix.
- De ip̄edimentis criminis. xx.
- De disparitate cult⁹. xxj.
- De impedimēto ord̄is. xxij.
- De ip̄edimento ligam̄is. xxiiij.
- De iusticia publice honestatis. xxiiij.
- De affinitate. xxv.
- De frigiditate. xxvj.
- De artacōe. xxvij.
- De castracōe. xxviiij.
- De maleficō. xxix.
- De ferijs. xxx.
- De interdico. xxxj.
- De secūdis nupcijs. xxxij.
- Quo agit̄ ad m̄mōiū d̄trahēdū. xxxiiij.
- De accusacōe m̄mōij p̄t̄ cōsanguinitatē
vel affinitatē. xxxiiij.
- De accusacōe m̄mōij p̄t̄ fornicacōz. xxxv.
- De diuorcō p̄t̄ fornicacōz cōsanguinitatē
et affinitatē. xxxv.
- De diuorcō p̄t̄ ip̄otenciā coeūdi. xxxviij.
- De filijs. xxxviiij.
- De donacōe p̄t̄ nupcias. xxxix.
- De dotibus. xl.
- De significacōibus v̄boz. xli.

Incipit titulus p̄mus octauī libzi. s. quid
sunt spōsalia et vñ dicunt̄.

Initis auxiliante deo scdm̄
qd̄ potuit exiguitas mee v̄
tutis septē p̄b⁹ hui⁹ op̄is
s. p̄ma d̄ decē p̄ceptis. scda
de v̄tutib⁹ et vicij. tertia
de d̄tractib⁹ et volūtatib⁹
v̄lūm̄is. quarta de sacramē
tis in cōi. et de trib⁹ p̄mis
sacramētis ī speciali s. baptis̄mo d̄firmacōe et
eucharistia. quinta d̄ p̄nia et v̄nctiōe extrema.
sexta de sacramēto ord̄is. et septia d̄ cēsura ec
clesiastica. Restat mō eiūsdē libzi octaua p̄l et
v̄ltima q̄ ē de m̄mōio in cui⁹ ec̄ fine subiun
get̄ ad euidentiā toc̄i op̄is n̄llus de v̄boz
significacōe. et ut̄li de ord̄iacōe libzoz d̄cre
taliū. et libzoz legaliū p̄ ord̄inez alphabeti.

Circa m̄mōiū at̄ d̄siderandū p̄mo d̄ spōsa
lib⁹ q̄ ad m̄mōiū d̄sponūt. scdo de ip̄o m̄mōio.
Circa spōsalia v̄o considerandū ē p̄mo.
qd̄ sūt spōsalia et vñ dicant̄. et de ar̄is spōsa
licijs. scdo p̄ quos et q̄bus v̄bis spōsalia d̄tra
hunt̄. t̄rco de mō d̄trahēdi spōsalia. quarto
q̄ etate p̄nt d̄trahi. quinto quo habent dissolui.
sexto de effectu spōsalium et coactōe eoz. q̄ cō
traxer̄t spōsalia ad m̄mōiū d̄trahēdū.

Cir
ca p̄mū igit̄ p̄la querunt̄ p̄mo qd̄ sūt spōsalia
s̄ d̄spōlacō vt̄ d̄ iij. s̄m̄az di. ij. est duplex
qd̄az p̄ v̄ba de p̄nti. et h̄ p̄p̄e d̄ m̄mōiū ini
ciatū. qd̄ā p̄ v̄ba d̄ futuro et h̄ n̄ fac̄ m̄mōiū.
s̄ m̄mōij p̄missiōz. et h̄ p̄p̄e appellat̄ spō
salia q̄ p̄p̄e sūt futuraz. nupciar̄. p̄missio. xxx.
q. v. n̄rates. large t̄n spōsalia aliq̄n accipiunt̄
p̄ m̄mōio iniciato ex̄ de spō. si int̄ vir. et sic
p̄t̄ q̄ due sūt spēs spōsalium.

Vñ dicunt̄ spō
salia s̄ a spondēdo. nā mos fuit veterib⁹ s̄
pulari et sibi spōdere v̄xozes vt̄ p̄t̄. ff. d̄ spō.
l. ij. et iij. s̄ nūc nō ē necessaria stipulacō. qz d̄
trahunt̄ etiā iter absentes vt̄. ff. de spō. l. iij.
et v. et v̄tia. alias si stipulacō in d̄tractu spō
salium exigeret̄ int̄ absentes d̄trahi nō possent
vt̄ isti. de inuti. stip. s̄ itē v̄boz. v̄l opteret di
c̄ sp̄ale esse in hac stipulacōe spōsalium. si non
int̄ absentes d̄trahi possent.

Sz esto q̄ in d̄
tractu spōsalium iterueniat stipulacō. Nunq̄d ex
hac stipulacōe p̄t̄ agi ad it̄resse v̄l aliquā pe
naz pecuniaria. s̄ q̄ nō ar. C. e. l. j. Nā sic d̄z
ibi alicui d̄spōsata p̄t̄ renūciare spōsalibus et
alij nubere. ḡo p̄t̄ h̄ sine pena criminali l̄ civili
ar. ff. de redibit. accu. cuz aut̄. s̄ excip̄. Et est
racō qz m̄mōia debēt esse libera ī d̄trahēdo
d̄strahēdo et t̄inēdo. Vñ nec p̄ā hac occasio
ne p̄missa p̄t̄ vt̄. C. de inuti. stip. l. ij. et h̄
ē cōis et sc̄l̄enis op̄i. vt̄ d̄ host̄.

Quo ḡo p̄
uidebit̄ burgēsī diuiti volētī maritare filiā su
az alicui nobili et potētī s̄ pecunia indigētī.
s̄ det magnā pecuniā p̄ ar̄is et stipulet̄ ip̄as
in quadruplū. q̄n̄ em̄ ar̄e danc̄ si p̄ donantē
stet quomin⁹ sequat̄ m̄mōium ar̄as p̄dic̄. si
v̄o p̄ recipientē eas restituet et de suo tantum

pro tua p̄sent

et d̄

et nō plus. n̄ spāle pactū arze stipulatū fuerit
i quadruplū. itē em et n̄ vltra stipulacō p̄t ex
cedi. C. e. l. fi. q. oia. Fideiussores etiā aliqñ
dantur ex. de eo q. co. d. sangui. venies. h̄ non
p̄t p̄tā pena. vt sup̄ dēt̄m ē nisi legib⁹ d̄stū :
ta s. qz arza aliqñ petiē i duplū aliqñ in q̄drū
plū vt p̄dictū ē. s̄m h̄ intellige ill⁹. C. si nup.
ex rescripto pe. l. j. in fi. h̄ host. ¶ S̄z quare lex
p̄mittit q̄druplū arze repeti et nō penā. cū ma
trimonialis d̄sensu debeat esse liber ex. e. cuz
locū. et liber d̄sensu ita videat̄ ip̄dini p̄ mes
tū p̄dicōis arza. sic p̄ metu p̄dicōis pene. et
sic in vtroqz ead̄ p̄hibicōis rō videat̄. ¶ S̄z qz
ē diuersa rō. qz pena ē odibilis. arza fauorabi
lis. Pena em̄ ē signum m̄monij d̄strabēdi et
d̄ficientē puniēdi. et sic p̄ vba negatiua. s.
sic. si n̄ detraheris debebis michi pena. c. liba
rum. s̄z arza ē signū m̄monij d̄trabēdi et con
sencientē remunerādi. ad h̄ istū. de d̄trabē. ep̄.
circa p̄ncipiū. et sic p̄ vba affirmatiua sic dabo
tibi istas arzas vt cū filia mea d̄trahas q̄s lu
cra. ille q̄ recepit m̄monio secuto ex specialī
pacto. alias em̄ videret̄ reddēda cōtractu p̄
fecto. ff. de ac. emp. et v̄. exempto. q. is q̄ vi
na. s̄m h̄ intellige i⁹. C. e. l. iij. q̄ videt̄ inue
re a cōtrario sensu q̄ recipiēs s̄p arzas lucra
nisi aliud dictū fuerit a tradēte. Tradēs em̄ i
traditōe rei sue. s. arze pactū p̄t apponē sicut
placet. ff. de factis in traditōib⁹. et p̄t si ma
trimoniū sequat̄ lucra. siue reticō sperari. sed
p̄ appōicōz pene nihil p̄t sperari siue retineri
h̄ poci⁹ mine p̄poni videant̄. Cōsiderat̄ ḡ
lex p̄ si recipiēs arzas d̄trahat poci⁹ inducit̄
a. h̄ causa lucri dilectōis. q̄ metu q̄druplacō
nis et sic p̄z diuersa rō in arza et pena ¶ Sciē
dum at̄ p̄ h̄ pena arza. cessat sc̄d̄z leges q̄nqz
rōne t̄p̄is. si em̄ spōsa spōsum in eadē puincia
degentē p̄ biennū expectauerit. et cū p̄ spon
sum stetit alij nupserit. nihil pene incurrit.
C. e. l. ij. Si v̄o spōsus se trāferat ad aliā pu
inciā debz p̄ triennū expectare. C. d̄ diuoz.
et repu. dubiū. S̄z si necessitas aliq̄ spōsum im
pediat vt infirmitas aut mors p̄ntu l̄ crimia
capitalia sen lōge p̄grnacōes q̄ fiūt ex neces
sitate vt causa appellacōis. tenet̄ spōsa expe
ctare donec cesset necessitas illa. ff. e. l. sepe.
vñ iudex inspecta q̄litate p̄sonaz legale t̄p̄
p̄t abbreviare l̄ plōgare. quo elapso renuetē
p̄t d̄dicabit vt dice⁹ infra titlo vj. Et q̄ hoc sic
arbitriū innuit̄. ff. d̄ spon. l. pupill⁹. d̄ h̄ etiā
habet̄ infra titlo. de d̄f. spon. casu ij. ¶ Cessat
etiāz arza. p̄dicō si spōsus l̄ spōsa obierit
nisi forte defūctus causaz impedimēti p̄buer̄
ne nupte celebrarent̄. C. e. arzis. Nec distins
guo v̄t osculū iteruenerit licz in donacōne
spōsalicia distinguant̄ Cessat etiā p̄t d̄dicōz
vel causaz legib⁹ iterdictaz puta si nō p̄t d̄ia
re m̄moniu sequi. C. e. l. vl. q. patrē Cessat ec̄
p̄t m̄ozes etate licet p̄t et mater au⁹ et aua
teneant̄ in duplū si recepit arzas si steterit p̄
ip̄os siue p̄ filiā siue p̄ neptē quomin⁹ d̄sumat̄
ret̄ m̄moniu si steterit inq̄ h̄ iusta causa. C.
e. l. fi. h̄. j. q. j. et ij. ¶ Quid si m̄moniu recu
set̄ p̄t ipudicaz d̄uersacōz l̄ p̄t austeritatē

vite. vt qz nō cōmedit nisi herbas crudas. vel
p̄t cult⁹ d̄spantate. vt qz vñ iude⁹ alt⁹ pa
ganus. vt nō p̄t cōcipe vel gnare l̄ coire. vel
qz alterius regiōis. ¶ S̄z si h̄ erat nota t̄pe d̄tra
ctus spōsalici et repudiet m̄monium. arzas
spōsalicias reddēt in duplū et iputet sibi q̄ cō
traxit cū tali. Si at̄ erat occulta arza reddatur
h̄ pena simpli remittit̄. C. e. l. fi. q. his quoz
h̄ adicimus. h̄ host. ¶ Quid si loco arza p̄
gnora sūt data. ¶ S̄z h̄m azo. p̄ r̄nebat̄ur quia
arzas eq̄pantur vt. C. si r̄cto. p̄m. l. j. qd̄ ec̄
sc̄d̄z host. p̄t admitti si m̄moniu de iure pote
rat vale. et h̄ pacto p̄gnora sūt data. alioqui
vtra ar. ex. de dona. iter vi. et vxo. si necesse.
et de arbitri. erposuisti ¶ V̄t spōsus dicatur
q̄s t̄m a spōsalib⁹. ¶ S̄z in m̄monio p̄nt duo d̄
siderari. s. cōtract⁹ m̄monial⁹ et act⁹ v̄t. Et
a spōsiōe p̄m in futurū d̄ spōsus a spōsalib⁹
d̄tractis p̄ vba d̄ futuro ¶ A spōsiōe sc̄d̄i d̄ q̄
spōsus p̄ d̄tractōz p̄ vba de p̄senti qz hoc ip̄o
sponoz actū m̄monij ¶ p̄ma spōsiōe d̄icu
tur spōsalia p̄p̄e q̄ sūt q̄dam sacramēt. lia res
spectu m̄monij. sic exorcism⁹ respectu baptisimi

¶ A q̄bus p̄ quos et q̄bus v̄bis
spōsalia d̄trahuntur. i. ij.

Postea d̄siderād̄ ē a q̄b⁹. p̄ quos et q̄b⁹
v̄bis spōsalia d̄trahūt ¶ Circa qd̄ sciend⁹
qz d̄trahē p̄t spōsalia p̄p̄e d̄ctā ille qui
m̄moniu d̄trahē p̄t. q̄s at̄ m̄moniu cōtrahē
possit infra dicet̄. cuiusqz ec̄ m̄moniu p̄hibet̄
et spōsalia p̄hibet̄. ff. d̄ spon. oino. h̄ tñ fallit
sc̄d̄m leges in p̄sente l̄ r̄cto. p̄ntu. et i. h̄
qui p̄ntet ad eū. s. filijs nepozib⁹ p̄p̄iqz ac
cōsiliarijs et domestic⁹. p̄ q̄bus opaz d̄derit
ip̄e p̄sente. ¶ Si em̄ om̄s durate r̄cto. nō possit
sc̄d̄z leges d̄trahere m̄moniu cū muliere ori
unda de puincia v̄l h̄ntē domiciliū in ea. p̄nt
em̄ spōsalia cōtrahere. Si v̄o spōsa velit finit̄
officō spōsalib⁹ r̄nūciare poterit sine p̄ca. ff.
d̄ ritu. nup. siqs. nō tñ tūc lucrabitur qd̄ datū
ē ei si d̄trahent spōte. si v̄o coacte. i. exhibito
sibi m̄nū feruore lucrāt arzas vel p̄gnora
data. C. si r̄cto. p̄ntu. l. j. Nota tñ qz si p̄sente
aliquā sibi desponsauerit an̄ p̄sidentū eā m̄ste
ducit t̄pe p̄sident⁹ vt d̄z ibidē. h̄ etiā iniuste du
xerit t̄pe p̄sident⁹. et postea velit p̄sidentū finit̄
to vxo esse. extūc incipit m̄moniu esse. C. de
nup. l. et si tūc ¶ Itē mulier q̄ v̄t. amittit non
sine pena infra annū a morte viri nubit. h̄
em̄ spōsalia d̄trahit. ff. d̄ his q̄ no. infra. sol. et
h̄ d̄ctā sūt sc̄d̄z leges. Et notat ea azo. in titlo
si r̄cto. in puincia ¶ Itē etas tñ m̄noz attendi
tur in spōsalib⁹ q̄ in m̄monio d̄ quo etiā in
fra dicetur Cōtrahuntur at̄ spōsalia q̄nqz in
p̄ntes p̄ h̄ vba. accipiā te in meā et accipia; te
i meū. l̄ alia filia exp̄mēcia d̄sensū d̄ futuro ex
e. is q̄ fidē. q̄nqz p̄ l̄ras l̄ nunciū inē absentes.
Cōstat em̄ absentem absenti despondēri posse si
absens h̄ sciat. puta qz nunciū misit v̄l de d̄sci
encia sua sic v̄l postea ratū habet licet de hoc
a p̄ncipio nihil sciret. nec refert v̄t scriptura
interueniat l̄ nō. ff. e. sufficit. et ex q̄ cl̄. vel
mo. venies. et xxx. q. v. nec i⁹. Nota tñ s̄m leges
qz licz vir possit p̄ nunciū d̄uce vxo. rem.

mulier tñ p pñm nūciū n̄ p̄ nubē. s̄z et si vir p nūciū v̄l iras d̄rabat nō videt̄ ei⁹ vxor esse nisi p̄ eā in d̄cmū suaz ducat. ff. de ritu nup. mulierē et le. se. s̄z s̄m canōes sic vir p̄t p nūciū l̄ iras vxorē ducē. ita et ml̄ier vix. qz non ad iparia iudicat̄ cca m̄nioniū et sp̄salia eē de diuoz. gaudē. q. qz v̄o. v̄. nec vll̄i vnquā i si. Et sol⁹ cōsens⁹ sine d̄radictōe m̄imōiū fat̄ vbi ali⁹ nō ipedit vt dicit̄ ifra Vbi v̄o p nūciū sp̄salia d̄rabūt̄ h̄ v̄ba satis ogra videt̄ Promitto tibi de mādato talis dñi mei et noie eiusdē q̄ ip̄e ducz te in vxorē. et h̄ in aiaz meā iuro Et ecōuerso puella r̄ndeat. p̄mitto tibi i noie dñi tui r̄cipiēti et sibi p te q̄ ego ducā eū in vxorē n̄ steterit p ip̄m et h̄ iuro. Si ac̄ fit m̄mōnū de p̄nci p̄t sic nūci⁹ dicit̄ puelle. Talis dñs me⁹ te salutat. et tibi mādāt q̄ ip̄e p me si ue mediāte me et tibi nūciāte. accipit te et d̄sentit in te tanquā in vxorē suā Et ecōuerso sic p̄t r̄ndere puella. et ego te mediāte dñm tuū r̄cipio in meū vxorē. cū ip̄e te mediāte me i suā recipiat. et in eū cōsensō tanq̄ in dñm et m̄niti. v̄l breui⁹. c̄. n̄cō in his q̄ michi nūciasti

Sūt ac̄ h̄ pl̄a sp̄salia. p̄mum ē q̄ nūci⁹ ad h̄ sp̄saliē missus v̄l qd̄ pl⁹ ē etiā negocij gestoz alienū factū p̄mittere p̄t alij stipulādo. d̄ra i m̄sti. de inuic. sup. q. si q̄s alienū. et. q. se. Scd̄z ē q̄ vbi litere mittunt̄ sine nūcō p̄t inter ab̄sentes fieri stipulacō vt sup̄ dictū ē ibid. q. itē v̄boz. nō tñ in sp̄saliū necessaria ē stipulacō vt dictū ē sup̄ Tercū ē q̄ de alieno sc̄tō iurāt ex e. ex l̄is. d̄ra illud. ff. d̄ in litē iurā. vir d̄eam⁹. s̄z nō tenet̄ ad i⁹ qd̄ notabi⁹ ifra h̄ boz

Filia de hac materia vide ifra e. li. n. viij. ar. viij. Contrahunt̄ eē qñz sp̄salia p̄ filios filias si p̄ntes in quoz sūt p̄tate d̄snciāt q̄ cōsensū re videt̄ si sc̄iētēs nō d̄radicūt. ff. e. in sp̄saliū. q. i. q. in sp̄saliū Et sic videt̄ requirē d̄s cōsensū p̄p̄tū alioqñ sp̄salia nulla videt̄ etiā s̄m canones vt p̄t. xxx. q. v. n̄fates et c. se. et ex de desp̄o. impu. d̄tinebat̄

Idem videt̄ de tutorib⁹ vt xx. q. ij. c. ij. et ij. s̄z h̄ sūt vera scd̄z leges. scd̄z ē s̄m canones ar. exp̄ssuz eē q̄ m̄nioniū ac. p̄of. videt̄. Ibi s̄m leges q. d. aliud ē scd̄z canones q̄ tñ i h̄ casu sūt sequē di. qz m̄nioniā nō iure fori. s̄z iure poli regū vt dicitur. ij. q. ij. q. hinc. colligit̄. vel sūt v̄a de honestate. de necessitate em̄ scd̄z cano. nō requiritur nisi d̄sensus eoz de quoz d̄tractō ne querit̄ xxvij. q. ij. sufficiat. et ex e. cū locū

Aliqñ v̄o d̄rabunt̄ p̄ filijs p̄ p̄ntes i quoz sūt p̄tate. Vnde et pater filia absentē desp̄o. fat̄ ex de m̄nioniū d̄tractō d̄ra m̄. ec. ex l̄is in p̄ncipio. s̄z ill⁹ intelligitur qñ filia postea d̄sentit vt notat̄ ibi p̄ mgr̄os. p̄t aut̄ filia d̄s̄sentire si p̄t turpē sibi eligat sp̄saliū l̄ morib⁹ suis indignū. ff. de spon. l. h̄ p̄tis. Vñ sic sol⁹ cōsensus p̄ntū nō facerz m̄nioniū sic nec sp̄salia nisi forte filij volūtati p̄ntū se subv̄ciāt et tūc nō d̄z liber d̄sensus ex de cōdi. ap. sup̄ eo et c. p. tuas. Vnde necesse ē q̄ is cuius noie sp̄salia d̄rabūt̄ h̄ sciat vel cōsenciat l̄ postea ratū habeat. vt sup̄ dictū ē etiā si sit in cūnabiliū vt xx. q. ij. v̄l. n̄ ē. et li. v̄j. d̄ desp̄o.

impu. si infāres. q. porro. et de hoc eē notabi⁹ infra cū agetur de sp̄saliū impuber. Et idē ē de tutorib⁹. Aliqñ eū p̄ v̄rosqz fil. nō p̄ se pater p̄t. h̄ host. in sumā sua. Anno. v̄o notauit ex d̄ mat. d̄tra. d̄tra int. ec. c. ij. q. h̄ ē sp̄ale d̄ patre l. p̄ noie filij p̄ntis et nō d̄radicētis pos̄ sit sp̄salia d̄rabē. et h̄ vide⁹ bñ. ibidē tenere scd̄z ē d̄ tutore. ff. d̄ sp̄o. h̄ puelle. Nec obstat illud ex e. ad id. qz ibi interuenit copula carnalis host. v̄o tenet̄ d̄trariū. vt p̄z ex sup̄dictis

Notauit etiā illud host. sup̄dictū c. q̄ sicut p̄t pater ita et quilibet alius ad h̄ idon⁹. et h̄ magis approbat jo. an. li. v̄j. de desp̄o. ipu. h̄ infātes. q. porro. dicens. p̄ dicta decreta. ad id nō loq̄tur d̄ cōsensu exp̄ssō qd̄ p̄bat ex h̄ v̄ba pape sapiunt̄ ibi tacitū cōsensū

Verū si pater iurēt se facturos q̄ m̄nioniū copula b̄t filios suos valeat tale iuramentū vt i fra v̄lō de effectu sp̄saliū.

De modo cōtrahēdi sp̄salia. a. ij.

Quando considerandū ē de mō cōtrahēdi sp̄salia. Circa qd̄ sciendū. q̄ sp̄salia d̄trahūt̄ dupl̄. v̄no mō simpliciter et absolute. alio mō sub cōdicōne. Primo igitur dicendū ē de p̄mo mō. scd̄o de scd̄o

Circa p̄mū modū nota q̄ sp̄salia d̄trahūt̄ simpl̄ et absolute quatuoz modis. p̄mo mō d̄tis ar̄z sp̄saliū s̄. aliq̄ pecunia v̄l aliis reb⁹ vt. C. d̄ sp̄o. l. ar̄. scd̄o iuramento seu fide. que aliqui in duoz modos diuidūt. aliqui cōiungūt. ex d̄ spon. de illis. et c. p̄. tercō annuli immisionē q̄ vulgo d̄z desp̄o. s̄z p̄p̄e subarzacō nūciū patur. vt xxvij. q. si q̄s de p̄sauerit. Eit aut̄ annuli immisio ob signū amoris mutui vel etiā p̄p̄e cōiunctōez cordiū. vñ et i quarto digito annul⁹ inserit̄ qz in eo quedaz vena sanguis vsqz ad cor puenit. vt fertur. xxx. q. v. femine. Subarzacō aut̄ fit nō tñ p̄ immisionē annuli s̄z etiā p̄ donacōz aliaz. rez v̄l alioz insigniūm. Et qñqz fit subarzacō iterueniente cōsensu. vt ex de desp̄o. ipu. tue. qñqz nō iterueniente cōsensu. s̄z siue iterueniat d̄sensus siue nō dū mō d̄ster de subarzacōe p̄sumitur p̄ sp̄saliū si fiat a patre ei⁹ subarzacō ar. xxx. q. v. n̄fates et c. femine. Si aut̄ fiat a sp̄saliū distinguit̄ scd̄z gof. et host. p̄ aut̄ etas deficit et tūc p̄ subarzacōez nō fit m̄nioniū p̄sumptū. aut etas sufficit et tūc subarzacō a fit secretē et sic iducit̄ tñ sp̄salia. sic ar̄z d̄acō signū ē vendicōis future nō facte in l̄. de emp. et v̄. in p̄ncipio. n̄ fiat cū placōe hoz v̄boz. accipio te in meā. tūc em̄ iudicat̄ m̄nioniū nō tā annuli d̄acōe q̄ v̄boz placōe. Aut fit publice ante valuas ecclie p̄sbro ar̄z benedicte et viro tradente et femina recipiente. et tūc etiā si nihil dicat m̄nioniū ē p̄sumptū. xxvij. q. ij. si q̄s vxorē. h̄ host. ex de desp̄o. ipu. tue. et gof. ibid. et h̄ ē v̄ez nisi p̄bet̄ d̄trariū. puta qz puella fuit violenter ad benedicte adducta que statim aufugit benedicte recepta. vel aliud tale. ex desp̄o. consultacōni. Si v̄o tpe sp̄saliū de futuro detur annulus non potest aliud significare q̄ exp̄imit cōtractus. s̄. sp̄salia.

3. Annulo 118.

solent em̄ inter sponsos talia iocalia dari. **ex.**
de mat. cōtra. contra me. ec. c. 1. Et sic anulū
daco est signū m̄imonij futuri. **h. host. in su.**
et gōf. **¶** Quarto cōtrahuntur nuda p̄missio
ne. ut cū vir dicit. accipiam te in meaz vxore.
et vxor respōdet. accipiam te in meam maritū.
vel alia verba equipollētia. ut si dicat ducā
te in vxore. vel p̄mitto p̄ accipiam te vel ducā
in vxorem. Et ille vltim⁹ mod⁹ etiā i alijs mo
dis p̄supponitur. p̄pter qd etiā p̄ illū quasi cō
munē spōsalia describunt. ut sup̄ est habitū.
¶ Quid si quis iuravit vel p̄misit alicui du
cere in vxore vnaz de filiabus ei⁹ nunq̄d spō
salia sic erūt cōtracta. **h. scd⁹ gōf. q. non. qz**
duo requirunt sicut m̄imonū. et h. etiā fuit
postea exp̄ssum **l. 1. vj. de spō. ex spōsalib⁹.** si tñ
aliqua ex eis factū illud quasi suo noie gestū
approbabit et in illum cōsentiet q̄ patri p̄mi
sit h. spōsa illi⁹ erit scd⁹ gōf. **¶** S3 cui⁹ erit
electo. **h. p̄mittētis. h. em̄ est gnale in p̄mi**
sionibus gnalibus. ut isti. **de ac. s. p̄terea.**
¶ Quid si cōs moriant⁹ p̄ter vnā **h. pater illaz**
dare tenet. **ff. de drahē. c. mp. l. si emp̄cōne.**
¶ Quid si pater obtulit ei vnaz ex eis. **h. ipse**
nō acceptauit. **h. pater est absolutus a p̄mi**
sioe. **ff. de v. obli. l. stipulat⁹ h. gōf.** **¶** Quid
si dicat vir iuro tibi vel p̄mitto q̄ ab isto tpe
habeo te vel tenebo te p̄ vxore et tibi sic vx
ri fidem tenebo. et illa ecōuerso s̄r dicat. iū
ro zc. **h. rap. dicit q̄ ē m̄imonū verum ita qz**
neuter eoz. alteri nubere licz. **¶** Esi alter eoz
nupserit alicui etiā post carnale copulā sepā
dus ē et cōpellend⁹ ad p̄mā l. ad p̄mū redire
e⁹ **de spō. ex p̄te e. m̄lieres.** **¶** S3 dicit h. esse
videt⁹ q̄ in vbi⁹ p̄dictis s. ab isto tpe zc. ē p̄
missio de futuro tñ et nō cōsensu de p̄nti sic
si dicere. a crastia die ipostez. tenebo et habe
bo te in vxore. l. a festo sancti iohānis ipostez
rum. ideo dicit **rod.** q̄ licet illa forma vborū
exp̄ssa sic in dicta decre. p̄ h. tñ vba nō contra
hic m̄imonū nisi h. intendāt cōtrahentes de
qua intencōne cōstare poterit p̄ sequentē cōha
bitacōz que subsequēta fuit in casu illi⁹ decre
talia. sicut p̄z ex illo vbo ibi posito. q̄ factō
p̄uatis. a. reliquit eā **Innoc.** aut notat super
eādē decre. p̄ licet fōz vborū ibi exp̄ssa sonat
in tpe futuz. nō fuerūt tñ spōsalia de futuro
h. poci⁹ m̄imonū h. p̄missio de fide seruāda r̄
sp̄cit ad futuz. Et idē dicit de s̄l. ibus verbi
ḡra. p̄mitto q̄ tenebo te in vxore sensus ē em̄
habeo tecū m̄imonū vl. accipio te in meā et
p̄mitto q̄ de facto tenebo te in vxore. q̄ tñ es
vxor mea de iure. ad qd etiā sine p̄missione te
net. **Sec⁹** at esset si diceret. p̄mitto q̄ drahā
tecū l. q̄ accipiam te in meā vxore. qz h. p̄missio
nō tñ ad factū h. etiā ad ius referē. ut sit sen
sus. p̄mitto q̄ siā tibi legitim⁹ vir. **Alj** dicūt
q̄ in ista decre. ideo p̄ vba de futuro sit m̄i
monū qz ibi p̄mittunt vba q̄ futuz. trahunt
ad p̄ns s. ista ab isto tpe. vñ sensus ē modo ha
beo te p̄ vxore. et sic h. ab tenet inclusiue. et nō
habet locū nisi vbi tractat⁹ p̄cessit de m̄imo
nio drah. ēdo. et hāc opionez refert cē jnno.

et tāgite etiā **rod.** et magis placz michi. **h. ec.**
sup. c. ex p̄te. dic⁹ q̄ simplr ē m̄imonū qz nō
ē vis in vbi⁹ dūmodo cōstet de cōsensu. **¶** Quid
si q̄s dicat p̄mitto q̄ ducā te in vxore et dece
tero tenebo te p̄ vxore. et postea cū scda vx
re drahāt. **h. m̄imonū scd⁹ tenebit. qz cuz**
vba p̄cedencia sūt tpe futuri sequēs clausula
restringit⁹ ad futuz. **sec⁹** ē si simplr dicat ab
isto tpe i antea tenebo te zc. si autē dicat p̄mie
to tibi q̄ nō dimitā te p̄ meliori l. peiori. cre
do tenere m̄imonū si sūt ad h. apū. **h. host. ex**
e. sponsaz. **¶** Quid si dicat volo te decetero ha
bere in vxore. vl. volo q̄ tu sis vxor mea l. vo
lo te esse vxore meā. vel volo te accipe in vx
re. vel volo in te cōsentire tan. p̄ in meā. **h. in**
calib⁹ et similib⁹ recurzend⁹ ē ad intencōz cō
trahenti. et scd⁹ eā ē iudicand⁹ si de ipā cōsta
re possit vl. p̄supriue. Si autē cōstare nō possit
credo q̄ p̄ h. verba volo te accipe in vxore vl.
volo in te cōsentire nō drahāt. nec spōsalia
nec m̄imonū. **¶** Nō spōsalia qz si volo nullam
p̄missione significat. **¶** Nec m̄imonū. qz qñ vo
lo cōiungit⁹ cū infinitio significāte actōz. fre
quenci⁹ solet exp̄mere voluntatē ipm actū p̄
cedentē. q̄ voluntatēz cōmitantē. ut cū dicit vo
lo bibere. Cū autē iungit⁹ cū infinitio vbi sub
stātiu l. cū h. infinitioz habē q̄ nō videt⁹ pure
significare actū h. relacōz. tñ solz poci⁹ exp̄me
voluntatē cōmitantē q̄ voluntatē p̄cedentē
ipm actū. **¶** Nō p̄ h. vba volo te decetero habē i
vxore l. volo te esse vxore meā l. volo q̄ tu sis
vxor mea. l. volo q̄ ego sim marit⁹ tu⁹ cū p̄o
nūt⁹ ex p̄te viri et filia p̄ponūt⁹ ex p̄te m̄lieris
p̄sumend⁹ ē m̄imonū cē drahāt p̄serti cū hmōi
interrogacō p̄cedit s. visne habē istaz i vxore. l.
visne illā esse vxore tuā. vel q̄ sit vxor tuā. et
ip̄e respondit volo. et illa similiter interrogata
r̄ndet volo. **h. rod.** et cū eo cōuenit etiā **bn.** et
host. **¶** Nunq̄d idē iudiciū erit si apponat⁹ ibi
decetero et si nō apponat⁹. **h. credit rod.** q̄ sic
¶ Quid de illis q̄ postq̄ dederūt sibi fidē ad
inuicē de drahēdo statū dicūt. osculem⁹ nos
inuitē noie m̄imonij vel bibam⁹ noie m̄imo
ni. et sic se osculantur et bibūt. nunq̄d sic con
pletur m̄imonū. **h. credit rod.** q̄ non nisi p̄
certa indicia cōstet. it q̄ p̄ hmōi osculū vel po
tū taliter drahētes velint cōcedere a spōsali
bus de futuro et m̄imonū drahēre de p̄nti.
Et q̄ dicūt osculemur nos et bibamus nomie
m̄imonij. intelligitur noie m̄imonij drahē
di poci⁹ q̄ iam drahēti cū statim ante sit actū
de sponsalib⁹ tñ inter eos nō de m̄imonio. **¶**
Quid si nihil actū est ante de sponsalibus sed
simplr vir dixerit mulieri et ecōuerso. et sic se
quitur osculū d. cōi cōsensu nūquid ē m̄imo
niū sic drahēti. **h. rod.** q̄ sic si h. intendāt cō
trahētes. aliter nō. **¶** Ad iudicandū autē de i
tencōe recurzendū est ad circumstācial vborū
p̄cedentiū et subsequētiū et cetera certa idi
cia q̄ si nō apparēt credit q̄ nō sit m̄imonū iu
dicand⁹ p̄serti si vterqz l. alt⁹ negat se habuisse
itencōz drahēdi m̄imonū tali mō. l. si alt⁹ il
lorū l. vterqz ad scda vota transierit. **h. rod.**
et cōuenit cum eo **hostiē. ex de spon. du. c. 1.**

ēca si. ¶ Quid si dicat alter illoz. accipio te i
meam vel in meuz non addēdo uxore vel vix
nūquid sufficit ad cōtrahendū spōsalia v̄l ma
trimoniū. ¶ rod. p sic Ego autē credo hoc ef
se verum si h̄ agat v̄t matrimoniū contrahat
sicut de simili caū dicit in glo. illius. c. solet
xxxij. q. ij. de quo casu vide infra. ti. viij. de cō
sensu ar. i. q. qd̄ si quis iurauerit cō. ¶ Quid si
mulier nichil respōdet. ¶ Verba in matrimo
nio vel sponsalib⁹ non sunt de substācia sac̄
menti. sicut sunt de substācia sacramēti in ba
p̄tismo et eucharistia. verba tñ v̄l nut⁹ vel alia
indicia sunt necessaria ad h̄ v̄t cōstet de cōsensu
eorz. Vñ si puella verecundet loqui et tam̄
paciat se p̄ immissione anuli subarrari vel do
tari. cōsensus exprimit ip̄a taciturnitate et paci
encia vt no. hu. xvij. q. ij. c. vl. Si v̄o nō sunt
alia verba v̄l indicia de consensu ei⁹ nisi q̄ il
le ptulit verba illa. nō videt̄ p̄sumēdum p̄o
matrimonio vel spōsali⁹ p̄pter illa v̄ba tātū.
hec rod. et ouenit cū eo hosti. et tho. Rich. ve
ro videtur velle cōtrariū vt dicit̄ infra ti. viij.
vbi agi⁹ de cā efficiēte m̄rimoni⁹. q. ij. quia in
p̄sona que p̄t loqui requirunt̄ in matrimonio
verba de necessitate matrimoni⁹. ¶ Quid si quis
manu iniecta vel iuxta manu mulieris dicat
do tibi fidē de te accipiēdo in uxorem et illa
nichil respōdeat. ¶ Spōsalia claudicare non
possunt dās tamē fidē tenet̄ eaz ducere si ip̄a
voluerit. si autē nolit nō debet cogi. nisi illud
qd̄ agebat̄ ostendet̄ aliquo indicō illi mulie
ri placere et contractui sponsaliū acquiescere
qd̄ p̄sumit̄ si cōtinue ante fidem sibi dataz de
matrimonio v̄l spōsali⁹ inter eos contrahē
dis tractabat̄ ip̄a nō cōtradictē. maxie si ip̄a
requisita sponte manū dederit ad fidē recipiē
dā. Si autē non tractabat̄ ante de spōsali⁹
vel matrimonio. v̄l si tractabat̄ cōtradixerat̄
licet ille subdito iniecta manu dederit ei fidē
non est p̄sumendū p̄ m̄rimonio v̄l spōsali⁹
licz illa tacuerit ex simplicitate v̄l ex verecū
dia. h̄ rod. ¶ Quid si inter aliquos spōsalia cō
trahūt̄ et vn⁹ illoz nō intelligat qd̄ alter p̄
ponit. ¶ h̄m decretalē e⁹ de spō. ex l̄ia. i. In
speciēdū est iudici si m̄rimoniū cōtracturi sunt
ad faciēdum illd̄ idonei. sciēcia discrecone et
etate. Et cogitō quid sit si alter non intellexe
rit. i. dicat se nō intellexisse quod alter propo
nit cum tamē cōtrariū p̄sumat̄. ad om̄nez
intelligēciam verbi recurzat̄. Intelligēciā scz
nō tantum quā importat̄ ex v̄bi p̄prietate sed e
ciāz sibi a p̄prietatē a iure. Et cogat̄ v̄terqz
verba p̄lata in sensu retinere quez solēt recte
intelligētib⁹ generare. Ad h̄ respōsio habetur
ex tex. dicte decretalis. et glo. jnnoc. sup eam
Notat etiā jnnoc. ibid q̄ p̄dicta decretalis lo
quit̄ quando aliqui sponsalia contrahere in
tendebant. sed vires vel effectus sponsalium
non intelligebāt. vel quia se ligatos per spō
salia nō credebant quin matrimoniū cuz alijs
cōtrahere possint vel alia h̄mōi. Et talis igno
rācia non impedit. quia nemini licet ius igno
rare et maxime non licet ius sponsalium igno
rare. Quidam etiam intelligūt̄ dictam decreta

lem quādo contrahētes p̄pter diuersitatē vul
gariū se non intelligebāt. Etsi dicat̄ q̄ non
potest esse cōsensus quādo se nō intelligūt. di
cendū q̄ dicta decretalē loquit̄ quādo cōtra
ct⁹ de matrimonio cōtrahēdo p̄cessit et i h̄ ip̄z
cōsenciebant et h̄ agebat̄ et tunc ex eo v̄terqz
dicit in vulgari suo v̄ba que cōsensuz sonāt p̄
tem sufficit. h̄ oino. Si v̄ro ante de matrimo
nio vel spōsali⁹ nichil agebat̄ non sufficit
sed op̄ret q̄ tales mutuo in seinuicē cōsenciāt
et cōsensus suos mutuos intelligant v̄l per in
terptes vel p̄ nut⁹ vel p̄ indicia verbis equi
pollencia. et hoc sufficit e⁹ de spon. ex literis
i. in glo. et c. cū apud in tex. et glo. Vnde si v
nus loquat̄ latine et alter grece ita q̄ se non
intelligāt nō est matrimoniū. nā verbis expri
mere debent cōsensum et se intelligere alias
nec loqui vident̄. ff. de v̄. obli. l. i. in p̄inci
pio. alias em̄ verba p̄ nichilo interuenirent si
non intelligerētur. h̄ gōf. e⁹ de spon. du. c. ij.
De hac materia req̄re infra ti. de effectu. spon
saliū in fi. et infra d̄ m̄rimonio titulo d̄ cōsensu
ar. i. q̄a forte ibi aliq̄ inuenies q̄ h̄ quereres.
¶ Equit̄ de sedo scz de mō cōtrahēdi spon
salia sub d̄dicōe. circa qd̄ sciendū q̄ cōdi
tio multipliciter accipit̄. ¶ Condico em̄ aliquā
do dicit̄ status p̄sone. vnde dicit̄ iste est seru
lis condicionis ille liber. xxxij. q. liberi. ali
quādo condico rei. vt in seruitutib⁹ rusticoz
et v̄banoz p̄dicoz. et sic sumi⁹ e⁹ de reb⁹ ec
clesiasti. non alie. nulli. Sed h̄ dicit̄ cōdico q̄
dām spōsaliū vel cōtractuū suspēsiua p̄missio
cui⁹ effectus cōfirmacō p̄det ex futuro. Nā
donacōnes et p̄missōes recipiūt̄ condicōnem
modū causaz et demōstracōz. ¶ Ad cui⁹ euidē
ciā sciendū q̄ d̄dicō importat̄ siue significat̄
p̄ h̄c dictionem si vel cuz. h̄ modo dono vel
vendo vel te accipio in uxore si feceris hoc l̄
illud. v̄l cū hoc feceris v̄l illud. vt. ff. de cō
dicoe inde. l. qd̄ promisit. et de v̄. obli. l. si hu
iusmodi. in fi. Quādoqz tñ li si vel cum signat̄
p̄cōz amocōnem q̄ condicōnem. vt e⁹ d̄ spō.
du. c. i. Modus vero designat̄ per vt hoc mō
do. dono vel v̄do v̄l accipio te in uxorem vt
singulis annis hoc v̄l illd̄ facias. alias reuo
cet̄ donacō vel v̄dicō vel m̄rimoniū. Causa
autē designat̄ p̄ quia vt facias tibi illd̄. quia
tu fecisti michi illd̄ vt. C. de falsa causa adig
ēta. p̄ totū. et d̄ donacōne. que sub modo. per
totū. Demōstracō v̄o designat̄ p̄ que. vt cū di
co p̄mittō tibi suū que em̄ a ticio v̄l e⁹ fit de
mōstracō p̄ adiectiua vt cū dicit̄ suū meū sū
cū tibi d̄cedo. ar. ff. d̄ d̄di. et d̄mō. l. demō.
v̄niuersus. Scio q̄ vt mō e⁹ si d̄dicō. qz cā. De
mōstracō quem. et adiectiua subacta. i. substā
tiuis adiuncta. Itē vt aliquādo notat̄ causam.
vt. ff. de cōtrahen. emp. et ven. cū ab eo. Sunt
autē species d̄dicōnum que apponunt̄ in spon
sali⁹ v̄l m̄rimonio due scz generalis et specis
alis. Generalis d̄dicō sp̄ d̄z subicel ligi actu l̄
bitu ex natura ip̄i rei. vt d̄dicō quā poit̄ san
ct⁹ iacob⁹ scz si de⁹ voluerit. etsi vixerim⁹ et
ideo h̄ nullum suspendit cōtractum. Specialis
condico est que nō de natura rei intelligitur

q̄d̄ m̄rimo d̄

h̄

q̄d̄ m̄rimo d̄

sed ex voluntate contrahentium apponitur. et sub hac contrahi possunt sponsalia vel sine ipsa. Nec autem condicio aut est necessaria aut impossibilis aut possibilis. Conditio necessaria est de his que necessario eueniunt. ut si dicat contraham vel contraho tecum si sol fuerit in caero in estate ista. Sed nunquid contrahitur matrimonium sub tali condicione. et videtur quod statim sic ibi matrimonium. ar. ff. de condi. inde. l. q. si. S. scdm aliquos. l. fm. bn. et gof. ex. de condi. appo. per tuas. et rod. non est matrimonium antequam extet condicio. Et si medio tpe cum alia contraheret matrimonium teneret. h. idem etiam notauit jo. ex. d. fri. et male. fraternitatis. S. m. ac. ho. statim est matrimonium. non potest contrahere cum alia fm. eu. ar. in. l. supradicta. p. si. Et idem dicit th. et bon. quia talia futura iam sunt presentia in suis causis. Pro prima opinione videtur esse quod petrus et innoc. ex. e. de illis et host. ex. e. sup. eo. dicunt. quod idem iudicium est de consensu expresso per verba de presenti sub condicione futura et de consensu expresso per verba de futuro. ergo quoad hoc sic dicitur. contraho tecum si sol cras orietur. Idem est ac si diceretur. contraham tecum cras. Sed ad hoc possit dici quod illud habet locum de condicione futura possibilis et non de necessaria. Conditio vero impossibilis est de his que impossibile est euenire. ut cum dicitur accipiam te in uxorem si celum ceciderit. et talis condicio per non adiecta habetur in sponsalibus et matrimonio. vnde tenet tractatus in fauore sponsalium et matrimonij in alijs vero tractatibus talis condicio apponitur vti dicitur tractatus ex. de condi. c. fi. Conditio autem possibilis est de his que presentia euenire et non euenire. Et h. condicio aut est honesta aut inhonesta. si honesta aut necessaria aut voluntaria. Conditio honesta et necessaria est illa que si non apponatur nichil agit. ut cum dicitur christiana iudee. contraham tecum si fueris facta christiana. et. xxviii. q. i. caue christiane. v. si christiana. et de hoc regre isra. titulo de dispari. cultu. in principio. Conditio honesta et voluntaria est que honeste presentia apponi et non apponi. ut dicitur. contraham tecum si patri meo placuerit. vel si dederis michi. c. libras. presentia ei sponsalia contrahi sub condicione presentie pecunie non tamen in modum pene ut habitum est super. Et talis condicio si apponatur suspendit sponsalia usque ad condicionis euentum. Et si interim contrahatur cum alia persona sponsalia illa secunda tenebunt. quia nec prima sunt vere sponsalia ex quo deficit consensus. nec ex eis surgit publice honestatis iniuria. l. vj. de spo. ex. sponsalibus. Sciendum tamen quod presentia condicione sponsalia suspendit si statim apponatur alias ex interuallo non debet admitti. C. de donac. que sub hoc modo perfecta. Notandum etiam quod presentia condicio suspendit nisi interim consensus de presenti supervenerit vel copula carnalis subsequuta fuerit. quia tunc iter eos dicitur esse vere matrimonium eo quod videtur a condicione recessus. ex. de condi. de illis in tex. et glo. et c. sup. eo. et c. per tuas. Et hoc est presumptio quod a condicione recesserit iur et de iure contra quod non admittitur per batio. vnde si presentia ante coitum se nolle a condicione recedere propter hoc non perdit ar. ex. de spo. his qui fide et c. per tuas in glo. b. Vnde si quis contrahat cum alio sponsalia de futuro sub condicione

ne si modo accipiam te in uxorem si placuerit patri meo. et postea cognoscat eam antequam presentia contradicat matrimonium presumptum est quia videtur a condicione recessum ut dictum est. Si vero cognoscat eam postquam presentia contradixit non est matrimonium presumptum. ex. de condi. per tuas. Quid si dicatur accipiam te in uxorem si placuerit petro. h. quod dixerunt quod condicio in matrimonio translata in arbitrium alienum tunc valet quoniam fertur in arbitrium eorum in quorum presentia sunt persone contrahentes. ff. de ritu nup. q. nuptie et sic loquitur illud c. ex. de condi. sup. eo. secus est si in arbitrium extraneorum. S. fm. host. idem est dicendum de extraneis. de his que non habent in presentia eos de quibus agit per c. illud per tuas. Quid si quis significavit presentia absentis quod contraheret matrimonium cum alio si ipse voluerit. h. antequam pater consentiat voluntate mutat. et dicitur quod nullo modo vult eam scire si presentia consentiat. presentia tamen si ignorans consentit. nunquid est matrimonium inter illos. h. quod non vnde si contrahat cum alia tenebit secundum matrimonium quia non dicitur consensus nisi duret tpe quo presentia consentit. Antequam tamen ad sedam verba transeat compelli debet ut eam recipiat ex quo semel in eam sub condicione consentit. et condicio extat ex. de condi. sup. eo. in tex. et glo. b. Conditio autem inhonesta que dam est contra substantiam siue naturam matrimonij ut cum dicitur contraham tecum si generaco plures erit vel donec aliam inueniam digniore aut si per quod stit adulteranda te tradas. h. si apponatur nichil agit. ex. de condi. c. ult. h. huius est quod ille condiciones sunt contra tria bona matrimonij. prima est contra presentia. secunda contra sacramentum. tertia contra fidem. Dicit autem host. ex. e. c. ult. quod si postea vir talis condicio coram testibus remittat et sic eam cognoscat. iudicabitur per matrimonium ac si per verba de presenti consentisset a principio. Dicit etiam innoc. et host. ibidem. quod si vnde coniugum ponat condicionem contra substantiam matrimonij. et alter contradicatur vel taceat iudicabitur per matrimonium. quia non impeditur matrimonium nisi ab eo in illa condicione consentiant. xxxij. q. ij. aliquando. Quedam vero non est contra naturam matrimonij. ut cum dicitur contraham tecum si fuerit feceris vel hominem interfeceris h. si apponatur infringenda est et per non adiecta habenda. et tenent sponsalia vel matrimonium. ex. de condi. appo. c. i. ut exposit glo. ibidem et c. ult. in cuius glo. habetur quasi de omnibus presentia dicitur condicione. Sciendum autem quod quod dicitur est super quod sponsalia contrahi possunt sub condicione. et quod contracta sub condicione tenent. hoc est verum quod persone sunt legitime ad contrahendum simul. Sed quod si persone alique illegitime contraherent sub condicione scilicet si papa dispensauerit. h. nulla essent sponsalia quia cum sponsalia que indigent dispensatione sunt prohibite. contrahi non possunt sub condicione. ff. de v. obli. inter stipulantes. q. sacramenta. Quid de eo que contrahitur sponsalia cum aliqua sub hac condicione. scilicet si se cognoscat presentia ab eo. nunquid sequitur carnali copula presumenda est per matrimonium. h. innoc. notat ex. de condi. appo. per tuas. quod licet huiusmodi condicio sit inhonesta. non tamen haberi debet per non adiecta sed suspendit sponsalia. que in coitu primo erunt pura et absoluta. iam statim condicione. In secundo vero coitu erit

m^o moniū p̄amp̄ū. Alij vō dicunt q̄ si intel-
 ligat̄ de coitu fornicatio. d̄dicō illa p̄o nec
 adiecta est hab̄da cū sic inhonest̄. et erit m̄i
 moniū p̄sup̄tū in coitu p̄mo. Si vō intelligat̄ d̄
 coitu legitimo multo forci⁹ est p̄sumendū p̄
 m̄imonio et p̄mo coitu sequēte d̄di. d̄ez illaz
 poci⁹ ei vī⁹ hortacō q̄ p̄mittat secū coire eum
 aut mō⁹ aut cā q̄ veri nōis d̄dicō h⁹ sine sunt
 gōf. job. rod. et bern. e⁹ de sp̄o. duo. duob⁹ in
 glo. e. **¶** Quid si quis dicat p̄mitto tibi q̄ si vñ
 quā d̄traxero cū aliq̄ d̄trahā tecū et p̄mittas
 mē coire tecū. n̄. q̄d̄ ē p̄ m̄imonio p̄sumēdum
 si coit⁹ seq̄t̄. **¶** h⁹ s̄m rod. si li et p̄mittas zc. so
 net in d̄dicōz sub h̄ sensū. i. si p̄mittas idē ē di
 cēdū q̄d̄ i p̄cedētī caū. nā idē ē ac si dicaz d̄tra
 hā tecū si vñquā d̄traxero a q̄ d̄dicōe recedit̄
 p̄ copulā carnalē sequētē. Si aut̄ nō sonet in d̄
 dicōz s̄ poci⁹ sic q̄dā hortacō et p̄uocacō ad
 coitū v̄l exp̄ssio mōi aut cāe m̄l̄toforci⁹ est p̄
 m̄imonio p̄sumēdū vt dictū est in p̄rio caū. **¶**
 Nūcō idē ē iudiciū q̄n sp̄salia v̄l m̄imoniu⁹
 d̄trahūt̄ sub d̄dicōe et q̄n sub mō. **¶** h⁹ q̄ n̄. sic
 nō est idē iudiciū i donacōe v̄l v̄dicōne q̄ fit
 sub d̄dicōe et de ea q̄ fit sub mō. Nā facta sub
 d̄dicōe nō tenet nisi d̄dicōe ex̄nte. factā vō sub
 mō statim tenet. s̄ n̄ ex̄nte mō aut pacto illo r̄
 uocari p̄t vt. C. d̄ dona. q̄ sub mō. l. i. et. ij. Vñ
 licz sp̄salia et m̄imoniu⁹ d̄trahi possunt sub d̄
 dicōe. nō tñ d̄trahūt̄ sub mō. ita q̄ illo mō v̄l
 pacto nō ex̄nte resoluāt̄ siue reuocent̄ sicut fit
 in donacōe v̄l v̄dicōe factā sub mō. Ex quo em̄
 semel d̄tracta sunt m̄imonia v̄l sp̄salia ita q̄
 teneāt̄ ip̄o iure resoluī l̄ reuocari n̄ p̄nt p̄pter
 modū n̄ ex̄ntē l̄ pactū. h̄ rod. et e⁹ d̄ adi. appo
 si. v̄ez i glo. **¶** Quid si q̄s dicat accipia te i v̄
 xozē v̄l dabo tibi. c. libras et p̄mittas v̄l si p̄
 miseris me coire tecū. **¶** h⁹ n̄ credo q̄ p̄ carnalē
 copulā subsecutā p̄sumēdū sit p̄ m̄imonio. q̄a
 ille q̄ sic dicit liberare se p̄t v̄trūlibz faciendo
 Nec recolo p̄sump̄cōz h̄mōi inductā esse a iu
 re q̄ intelligat̄ q̄s recedere ab h̄mōi op̄cōe p̄
 carnalē copulā subsecutā. h̄ rod. **¶** Quid si di
 cat q̄s. p̄mitto tibi q̄ n̄ d̄ficiā tibi ad vitā meā
 et p̄mittas vel si p̄miseris me coire tecū. **¶** h⁹ n̄
 taliter d̄trahētēs itēdant p̄ h̄mōi v̄ba d̄trahē
 re sp̄salia et nisi de h̄ d̄t̄et iudici n̄ d̄z p̄sume
 re p̄ m̄imonio et his v̄bis p̄ carnalē copulā
 subsecutā. cū p̄ illa v̄ba v̄l d̄ficiā nō soleāt̄ cō
 trahi m̄imoniu⁹ l̄ sp̄salia. h̄ rod. **¶** Quid si di
 cat d̄ ducā te i vxozē āno elapso. et p̄mittas v̄l
 si p̄mittas me coire tecū. **¶** h⁹ credit rod. p̄su
 mēdū esse p̄ m̄imonio p̄pter carnalē copulā
 subsecutā. q̄z p̄pter illā videt̄ renūciāsse d̄ila
 cōi t̄pis. **¶** Nota q̄ i his casib⁹ q̄ nō sunt oīno
 exp̄ss̄ a iure n̄ est p̄cipitāda s̄nia nec aliter ē p̄
 tinaciter asserēdū. Et si post h̄mōi d̄tract⁹ d̄z i
 cōnales ad alia vota solēniter transeat̄. forte
 taci⁹ est dissilare aut papā d̄s. lere q̄ m̄imoni
 um cū scda solēniter d̄tractū dirimere. h̄ rod.
¶ Quid si dicat accipia te v̄l accipio te i vxozē
 rē si te inuenero v̄ginē. **¶** h⁹ tal̄ d̄dicō n̄ ipedit
 m̄imoniu⁹ q̄z ē inhonest̄ et haberi d̄z p̄ nō ad
 iactā vt dicit bern. e⁹ de d̄di. c. penl. et gōf. i.
 tidē. et jnno. e. de ill. et hu. et ho. in sum. s̄z

in apparatu dicit d̄trahiā sup̄ idē c. scz q̄ licet
 act⁹ sic inhonest⁹. d̄dicō tñ q̄ntū ē de se est ho
 nest̄a et v̄lis apponētī. q̄z forte vult p̄moue
 ri. vñ s̄m eū si cōdicō deficit m̄imoniu⁹ nō ē
 scz in foro cōsciēcie licz aliter iudicet̄ si sic oī
 no occultū i foro ecclesie p̄pter defectū p̄ba
 cōnū et p̄pter scādālū. **¶** Quid si vir dicat muli
 eri d̄trahā tecū si pater tu⁹ est mortu⁹ v̄l si es
 v̄go. **¶** h⁹ in v̄troqz caū. stāte d̄dicōne stant sp̄s
 alia. nō stāte nō stāt. De modo cōtrahēdi m̄i
 moniū sub d̄dicōne habetur infra titulo de d̄
 sensu. ar. v.

¶ In q̄ etate p̄nt d̄trahi sp̄salia et ma
 trimoniū u. iij.

¶ Einde d̄siderādū ē de etate apta ad cō
 trahēdi sp̄salia et m̄imoniu⁹ ne tractā
 do ifra p̄ se de etate apta ad m̄imoniu⁹
 plura q̄ h̄ dicit̄ op̄reat ibi r̄plicare. Et q̄z iura
 loquēdo de etate h̄mōi vtūt̄ vocabulo puber
 tatis v̄l ipubertatis. iō h̄ cōsiderādūz est p̄mo
 de pubertate et ipubertate. scdo de illa etate
¶ Circa p̄mum querunt̄ plura. p̄mo q̄s dicit̄
 pubes et q̄s impubes. **¶** h⁹ impubes est ille q̄ n̄
 dū impleuit. xiiij. ānū patre destitūt⁹. talis tñ
 p̄prie magis dicit̄ pupill⁹. et hoc est v̄ez de
 mare femina vō est impubes que nō cōpleuit
 xij. ānū. ff. de v̄. obli. pupill⁹. Pubes vō est q̄
 opleuit. xiiij. ānū. et h̄ est d̄ mare. s̄ femina
 est pubes opleto āno. xij. xx. q. ij. si puella. et
 ij. q. vj. §. diffinitia. Sūt ei tres etates q̄s iura
 attēdūt. vna est infancia q̄ i mare et femina ea
 dē die incipit scz p̄ima die ort⁹ et desinit in
 vij. āno opleto ex̄ d̄ despō. impu. l̄ras. et c. se
 quēa. scda est impubertas siue pupillaris e
 tas que in mare et femia eadē die scz i. vij. an
 no incipit s̄ diuersis dieb⁹ desinit. q̄z i. xij. an
 no in muliere. et in. xiiij. i mare vt f̄ dictū est.
 tertia est pubertas que diuersis t̄pib⁹ incipit
 q̄z i muliere. xij. āno. in mare. xiiij. sed eadem
 die desinit scz in. xxv. āno. vt insti. de curato.
¶ h⁹ i. Et h̄ p̄t dici pubertas semiplena. plena
 vō in mare. xvij. āno. et in femia in. xvij. ar. i
 li. de adop. §. minorē. **¶** Infāa vero et pupil
 l⁹ sub tutela cōsistunt. pubes sub cura. vt p̄z
 in dictis cōcordācijs. vñ tales sine tutoribus
 vel curatorib⁹ esse nō p̄nt in iudicō. Et nota q̄
 pupill⁹ et impubes idē signāt vt dictū est. pu
 bes aut̄ et adolescēs et adult⁹ similiter sunt i
 dē vt patet ex̄ de despō. c. i. et c. pubes. **¶** Vñ
 dicit̄ pubes. **¶** h⁹ a pube. i. a pudencia. i. p̄udo
 re siue verecūdia qua afficiebat̄ q̄ inspiciēba
 t̄ in inferiori p̄te secreta an lanuginē duceret
 vt patz dicto c. pubes. v̄l dicit̄ pubes a p̄bi
 tate animi q̄z tuc fit ita p̄b⁹ q̄ p̄t coire seu vi
 ruz pati. vñ p̄prie mares dicit̄ puberes et mu
 lieres viri potētes insti. de nup. **¶** h⁹ i. **¶** Quar
 titer p̄bat̄ pubertas. **¶** h⁹ tripliciter. p̄mo per
 aspectū corpis. ātiq̄t̄ em̄ inspiciēbat̄ secreta
 ps inferior an lanuginem duceret. q̄d̄ si sic pu
 bes iudicabat̄ et nō aliter. que p̄bacō iustini
 ano impatori pudibūda apparuit. et ideo eaz
 reprobaui. C. quando tu. v̄l. cu. esse desmit.
 indecorum. et insti. quibus modis tu. fi. **¶** h⁹
 i. Nichilominus hunc modum. bern. goff. et

pubes

est h̄

pl'es alij dicūt obsuādū esse. etiā hodie q^o ad
mūmoniu drahend. vñ bern. eñ de despō. im
pu. puberes i glo. dicit q^o pubertas ex vigo:
re naturali non ex ānoꝝ numero dñiderat^r q^o
ad mūmoniu drahendū eñ e. de his. ij. et c. vl.
nisi malicia suppleat etate. ex qb^o patet q^o ipe
vule q^o mūmoniu ex pubertate nō ex ānoꝝ nu
merc dñiderat^r qz īspicit^r vir et mulier an sint
ad mūmoniu apti. s; q^o ad tutelā et curaz etas
ānoꝝ tm attēdit^r. vt patz i dētā. l. idecoz. h
bern. host. vñ h reprobāt in sūma qz leges p^r
dicte drahendū. nec ipm vidit suis tꝛib^o obsz
uari. et iō saltē ē ppter dissuetudinē obūbrat^r
Iura etiā canonica q^o p his facere vidēt^r dtra
eos ipe host. expōit q^o tñ hic omitto gēia bꝛe
uitatis scdo pbat^r p numez ānoꝝ scz. xij. in
scia. xiiij. i mare vt sup dictū ē et h bēc^r expōit
ex q^o mūmoniu ac. pos. isup. et. ff. de spō. i spō
salib^o. ij. et i plurib^o alijs decretalib^o et legi
b^o Incllige tñ q^o licz p numez ānoꝝ pbeur
qz pubes ad h vt i aliū possit mūmonialiter d
sentire qz talis dñensus firmat^r canonica cōsti
tucōe. nō tñ talis ē sp potēs i ope vt dicit^r in
fra de frigiditate Tercō pbat^r ad euidēciā d
peris scz q^o malicia seu viri potēcia aliqñ sup
plet qd i etate deficit. puta cū puella mior. xij.
ānoꝝ dñoscit^r pubes iudicat^r vt ex d despō.
impu. dñnebat^r. mso. i. et. q. i. et c. a nobis. Et
h puēcō vocat^r aliqñ malicia ex e. de illis. ij.
aliqñ prudēcia siue idustria ex e. tue. aliqñ vi
ri potēcia. ff. qñ dies lega. cedit. l. penl. Et i
h caū si vir dicat q^o dñocuit vxozē et vxoz ne
get stat^r vbo viri iuramēto firmato. vt in d. c.
dñnebat^r et c. duo pueri ad si. nisi mulier per
aspectū cozpis se vginē pbat^r s; qre exigēt^r iu
ramētū viri i c. dñnebat^r cū ageret^r dtra eū cō:
tra i^o. vj. q. v. actoz Dicit qdā qz d tāta re dili
gētē est ppter aie picl'm inqredū ex d despō.
dñultacōi. vl etiā mulier de q^o agit^r ibi nōdum
dñleuerat. xij. ānū et iō d iure cōi fūdabat su
am intēcōz. Nā psumptō iuris ē q^o tal nō sit pu
bes. et iō exigēt^r a viro iuramētū qd sic obtinet
de iure. Dat^r etiā h alia regula. si em dñlessz
ānū. xij. mulier nullaten^o audire^r. ex q^o mūmo
niū ac. pos. isup. et c. de illis. Nec etiā credere
ē vbo viri et mlieris s; si dicerēt se adiucē nō
posse dñisceri Et p h s; hō. dñudēt^r q^o dicunt
pubertatē ānoꝝ numero nō pbari. g^o s; hō. hōf.
pm^o mō^o tāq^o verecūd^o reprobāt^r. licz ad pba
dā vginitatē vl artacōz vl frigiditatē siue mē
bzī defectū admittat^r. vt infra dicit^r Per aspe
ctū tñ barbe supioꝝis psumpcō nō dico pbatō
iducit^r. ff. de minoz. mior. xxv. āno. Secūdu
mod^o admittit^r ppter psumpcōz iuris et de iu
re. vñ ex quo pbat^r est numer^o ānoꝝ psumit^r
q^o possint adiucē dñisceri nisi cā frigiditatis
aliud dñingat. vt ex de frigi. q^o sedē In miorē
āt h nō psumit^r nisi pbat^r h vt i d. c. q^o sedē Et i
telligē q^o est h psumpcō iuris et de iure. quā
do nec vginitas allegat^r nec frigiditas vl ma
lesiciū pbat^r Tercō mō^o admittit^r oīno. quia
cert^o est et nūq^o fallit q^o ad mūmoniu licz dñf
30 drahendū i h caū. dixit em i sūma sua. ti.
de nup. q^o sic cognacō ipedit mūmoniu ita et

etas. s; ipe male dixit vt patz ex supdictis i h^o
tercō modo hec omnia hosti.

Seqt^r videre de scdo scz de etate ad spōsa:
lia et mūmoniu. Et circa h querunt plu
ra scz q^o etas ē apta ad drahendū spōsalia. h
etas. vij. ānoꝝ qz pueri et puelle dicūt^r tūc di
screcōz habē. et extūc dñueuerūt eis spōsalia
placere ex d despō ipu. lras. Cū ei spōsalia sine
qdā pmissio futuroꝝ vt dictū est. oportz q^o il
loꝝ sine q^o aliquo mō pmittere pnt qd non est
nisi eoz q^o hnt prudēciā aliquā de futuris que
vsum reqrit rōis Cui^o triplex g^o notat^r in p
mo ethicoꝝ. pm^o ē cū qz nec itelligit^r p se nec
ab alio cape pt scd^o ē cū ab alijs cape pt licz
ipfecte s; ipe p se nō sufficit ad intelligēdum
Terc^o ē cū hō ab alio pt cape et p seipm con
siderare Et qz rō paulatim in hoie dualescit. se
cūdū q^o qetāt^r mor^o et fluxibilitates humoz
iō statū pmū rōis obtinet hō ān pmū septēniū
et iō hō illo tpe nulli drahendū est apt^o et ita
nec spōsaliū s; ad statū scdm incipit puenire i
fi. pmi septēniū. vñ etiā tūc tꝛis pueri ponunt^r
ad scolas et iō tūc incipit esse apt^o ad pmitte
dū aliq^o in futurū pcpue de his ad q^o rō magis
naturaliter iclinat. nō aut ad obligādū se per
petuo viculo. qz nōdū hō firmā volūtātē. ideo
extūc pnt drahē spōsalia et nō mūmoniu Sed
ad terciū statū incipit puenire in fi. scdū septē
niū. qntū ad pñecia ad ei^o psonā in qb^o racō
natural^r cici^o dualescit Vñ extūc obligare se
pt ad religionē l ad mūmoniu s; qntū ad ea
que ex ipz sunt in fine terciū septēniū. vñ extūc
pt se de alijs obligare. et s; m leges dñsticuitur
eis ptās disponēdi de reb^o suis post xxv. ānuz
Sz cōtra. videt^r em lex obstarē q^o dicit q^o in
spōsalib^o drahēdis etas diffinita nō est vt in
mūmonijs. ff. de spō. l. in spōsalib^o h h dicit^r
q^o nō ē diffinita variē de spōsalib^o i mare et fe
mia sicut i mūmonijs. vl qz nō est tanta et talis
i spōsalib^o sicut i mūmonijs. hec gōf. **Q**ue
etas est apta ad drahendū mūmoniu h i pu
ella. xij. ānus In puero. xiiij. ex d despō. impu.
puberes et c. dñnebat^r. Mūmoniu em cū hāc
p modū cuiusdā drahēdū ordinacōi legis posi
tui subiact sicut et alij drahēdū Vñ s; m iura d
termiatū ē. q^o ān illd tꝛ^o dñscōis mūmonia
nō drahūt^r quousqz vterqz possit de mūmonio
deliberare sufficiēter. et etiā reddere debitūz
sibi adiucē ad qd vn^o alteri i drahēdū mūmo
nij obligat^r h aut tꝛ^o vt i plurib^o ē i mascul
in. xiiij. ano i femis aut. i xij. qz tñ pcepta iur
poitui sequūt^r illd qd ē vt in plurib^o si aliqz
ad pfectōz ān tꝛ^o pdictū pueiat ita q^o vigoꝝ
rōis et etatis defectū suppleat mūmoniu nō di
rimit^r et iō si cōtrahētes ān ānos pubertatis
ān tꝛ^o pdictū fuerint carnaliter copulati. ni
hilomī^o mūmoniu idissolubile erit. Vñ est q^o
vnū tꝛ^o nō assignat^r puero et puelle i mūmo
nio. i spōsalib^o aut sic h tꝛ^o spōsalū deter
miat^r qntū ad dñscōz. tꝛ^o vñ dñscōis in
mare et femia idē determinat^r qre et idē tꝛ^o spō
saliū. s; tꝛ^o pubertatis et mūmonij determinat^r
qntū ad potēciā coeūdi. h āt cici^o dñple^r i feia
q^o in mare. tū qz pzi^o in ea resoluit^r viscositas

ppter meat⁹ largiores. tū qz difficili⁹ est age
 re q̄ pau. tū qz natura ip̄ctā i mliere appetit
 virū sic materia formā. vñ ppter maiore appe
 titū nature sit acceleracō maior. ¶ Quid si tra
 hant⁹ sponsalia de futuro infra septem annos
 ¶ q̄ nulla sunt. rōe defect⁹ consensu l. vj. de
 spō. si infātes. vñ nec accusari p̄nt licz denūcia
 cō admittat. et de despō. impu. ad dissoluēdum
 Prohibet⁹ em sponsalia trahi an̄ septemū. qn̄
 imo ec̄ an̄ pubertate. nisi forte p̄ aliq̄ v̄gētū
 sima necessitate vt pote p̄ bono pacis vt ibidē
 c. vbi n̄ est consensu i ter. et glo. vñuersus. Vt
 par h̄uer⁹ moderame iuris habet⁹ hō hui⁹ pro
 hibicōis est qz sponsalia non p̄nt ratificari vsqz
 ad pubertate vt patebit infra Vñ si m̄imoniū
 sponsalia nō sequat⁹ adolecēs forte cū plurib⁹
 puellis trahere ip̄diret. et puella cū multū
 puens cū h̄i inde tota consanguinitas denegē⁹
 vt dicit⁹ infra de effectu sponsaliū Si tñ spōsa
 mior septē ānoz traducatur i domū spōsi et i
 bi adimpleat septimū ānū ratificat⁹ sponsalia Vñ
 licz an̄ p̄ septimū ānū ip̄leuerit spōsa in domo
 spōsi agnouent carnaliter m̄ez spōse. nichil
 omi⁹ ratificat⁹ sponsalia. qre si post septimū an
 nū dpletū cū m̄e spōse traxerit spōsus. d̄z in
 ter eos diuortū celebrari. et sic affinitas p̄ce
 d̄. n̄ ip̄dit sponsalia subsequēcia qn̄ inducāt
 iusticiā publice hōestatis. ip̄dit tñ m̄imoniū
 adimpleri cū filia. vñ nō habet ic filiā ppter im
 pedimētū affinitatis p̄cedētis. nec hēbit m̄ez
 ppter impedimētū iusticie sequētis publice ho
 nestatis. et sic vñū ip̄dit aliud ex de despon.
 impu. literas. et quo ad h̄ intelligit⁹ sponsalia
 solu. vt dicit⁹ infra de dissoluēdo sponsaliū. h̄
 ho. Si autē spōsus cū m̄e spōse trahat ante q̄
 spōsa septimū ānū in domo spōsi dpletat. matri
 moniū tenet et sponsalia soluūt⁹ et sic nō possūt
 ratificari subsequēter tacite vl̄ exp̄sse. vt patet
 in d. c. literas. Idē etiā intelligēdū est s̄m jo.
 sez qz sponsalia ratificat⁹ dpleto septio āno etiā
 si traducat⁹ spōsa in domū spōsi dū tñ maneāt
 simul sine contradicōe Et h̄ intellige si sciebant
 sponsalia trahēta. et aliquo mō videbāt⁹ consen
 re. puta qz dūges se vocabāt vl̄ alio mō licz
 pueruli Et h̄ id̄ intellige qn̄ spōsa traducitur
 in domū spōsi Et rō p̄t esse qz circa illā etatem
 aliq̄n tēptat infātes qd̄ adimplere forte n̄ p̄nt
 ex de spō. iuuenis. et de eo q̄ agno. consang. ve
 nēs. Ibi ex duersitōe diuurna Idē intelligēdū
 est qn̄ spōsus traducit⁹ in domū spōse qz q̄ntuz
 ad m̄imoniū p̄tinet nō iudicat⁹ ad ip̄aria. ex
 d̄ diuor. gaudem⁹. q. qz vō. h̄ ho. ¶ Ex p̄dictis
 patz qsi spōsa minor septē ānoz i domo p̄ris
 vl̄ m̄is sine spōso septē ānos dpleuerit. nunq̄
 s̄m jo. ratificat⁹ sponsalia nisi spōsa interiz exp̄
 se consenserit septio āno adimpleto. sic itellige et
 diuersifica ex de despō. impu. l̄ras. qd̄ qdē c.
 loquit⁹ in cau p̄mo. et c. accessit. loq̄t⁹ i cau se
 cūdo. h̄ ho. s̄m aut ray. si spōsi vl̄ p̄ntes. eo
 rū nōie trahāt an̄ septemū sponsalia nichil a
 gūt. sed si cū venerint ad septemū incipiat eis
 placere extūc valēt vt p̄t ibidē vbi nō ē consen
 s⁹ ¶ Itē si spōsus spōsaz an̄ septimū ānū a se eie
 cerit cū p̄prio facto dissenciat. aut etiā si spon

sa a spōso aufugiat soluent⁹ sponsalia nisi post
 consensu exp̄ssus interueniat ar. ex. d̄ despon. i
 pu. attestacōs ¶ Supradictis concordat bern. ex
 de despō. impu. literas. dices qz sponsalia acē
 septemū trahēta dpleto āno septimo ratificā
 t⁹ nisi cōtraxerint exp̄sse. vt ex d. c. colligit⁹.
 Et h̄ est vñ qn̄ cōhabitāt simul. tūc em̄ intelli
 gunt⁹ consensu ex quo nō contradicūt. ff. de ritu
 nup. minorē. sec⁹ est qn̄ habitāt seorsum. tunc
 em̄ nō intelligūt⁹ consensu nisi vbo vel facto
 puta qz ad domū ei⁹ vrit⁹ cōsimilia q̄ solēt fa
 cere spōsi ar. ad h̄ ex d̄ despō. impu. accessit. v
 bi dicit et postea i eū nō consenserit Ray. tñ idi
 stincte scripsit qz sponsalia trahēta ad septemū
 siue p̄ filios siue p̄ p̄ntes ratificat⁹ tacite cō
 p̄pleto septio āno et m̄imoniū post coactā pu
 bertate. p̄ferim si simul morēt⁹ Ho. vō repu
 tar⁹ h̄ falsum eē nisi intelligat p̄ferit⁹. i. tñ De
 cretalis aut videt⁹ distinguere inter filios pu
 beres et ipuberes. dicit em̄ qz p̄ filiū adultuz
 nō p̄t alicui mulieri dūgere si fili⁹ aliq⁹ mō
 nō consenciat. q. d. tacite vl̄ exp̄sse. impubere
 aut p̄t cui vult m̄imonia iter tradere. et post
 qz fili⁹ ad etatē legitimā puenerit. h̄ oino de
 bz adimplere ex d̄ despō. impu. c. i. Et expone
 ibi cui vult m̄imoniū tradere. q. d. licz cōsue
 uerit filia tradi et traduci in domū spōsi. vt su
 p̄dictū ē d̄ mō trahēdi sponsalia. tñ et fili⁹ p̄t
 tradi vt sup̄dictum est. et postqz fili⁹ puenerit
 ad etatē legitimā subaudi. sic tradit⁹ et morā
 do cū spōsa nō trahētes omino d̄z adimplere
 q. d. cū sponsalia firmata intelligant⁹ tacite eo
 ip̄so qz simul morabāt⁹. et nō contradicūt ad eta
 tē legitimā puenēs p̄ cēsura ecclesiasticā co
 gē⁹ contrahere m̄imoniū et d̄summāre scdm̄
 ea q̄ no. infra ti. d̄ effectu sponsaliū. h̄ ho. ¶ De
 dictis adiciēdū est qz papa bonifaci⁹ octau⁹
 cōtrouersia doctorū circa p̄dictā materiā d̄ me
 dio amputas. poicōz hosti. jo. et bern. appo:
 bas sicut p̄t patere intuētū sup̄dicta. vj. de de
 spō. impu. si infātes. dicit qz sponsalia que nul
 la sunt ppter etatis defectū i vtroqz spōso vel
 in altero siue sine cōtracta p̄ ip̄os siue p̄ ip̄oz
 p̄ntes p̄ lapsum t̄pis vsqz ad cōpletū septemū
 um m̄ime dualescūt nisi post dpletū septemū
 maifeste appareat eos in eadē volūate pdu
 rare Appareat inquā p̄ otinūā cōhabitacōnez
 seu p̄ alia vba l̄ facta ip̄oz ¶ Itē qn̄ sponsalia
 p̄ p̄ntes cōtrahūt⁹ p̄ filijs puberib⁹ vl̄ impu
 berib⁹. filij nō obligāt⁹ ad illa Nec ex ill̄ sur
 git publice hōestatis iusticia. nisi filij si sine p̄
 sentes consenserint exp̄sse l̄ tacite vt in d. c. si in
 fātes ¶ Quid si infra septemū tñ p̄pe septemū
 cōtrahāt sponsalia ¶ dicit aliq̄ qz tenet. s̄m
 illd̄ dictū p̄bi scdo phisicorū. qd̄ parz deest q̄
 nichil deesse videt⁹ h̄ aut p̄p̄mqtas a q̄busdāz
 determiat⁹ t̄p⁹ sex mēsiū. sed meli⁹ est qz deter
 minat⁹ s̄m d̄dicōz cōtrahēciū. qz in q̄busdam
 magis accelera⁹ vsus rōis q̄ i alijs Et h̄ sen
 tēcie sūt gef. et tho. bern. vō dicit ex de spon.
 iuuenis. p̄ si aliq̄ infra septē ānos tēptauit qd̄
 cōplere n̄ potuit malicia p̄sumit⁹ etatē supple
 re et sponsalia p̄sumūt⁹ et vir ducere n̄ p̄t ei⁹ cō
 sangneā Alij dice vidēt⁹ qz i trahētu sponsaliū

nō p̄t p̄ueniri septēniū. et si p̄ueniat nichil fit
quia si aliqua conplacencia est in sponsalibus
an̄ t̄p̄ illd̄ illa poci⁹ ē ex instinctu nature q̄
ex iudicō rōis. nec est simile de m̄rimonio i q̄
p̄t p̄ueniri t̄p̄ ei determinatū a iure q̄ euidentis
us p̄t h̄e q̄s supplem̄tū etatis p̄ maliciaz p̄pe
adoleſcēciā q̄ circa infāciā et hui⁹ snie est pe
t̄. **¶** Esto q̄ puer et puella d̄trahāt m̄rimoniū
p̄ v̄ba de p̄n̄i nūq̄d agit̄. **¶** h̄ aut itendūt d̄tra
here m̄rimoniū tm̄ ita q̄ nō sp̄salia et tūc nec
est m̄rimoniū q̄ illd̄ d̄trahere n̄ p̄nt etate ip̄e
diēte. Nec sp̄salia q̄ nolūt. Et eciā tal̄ forma
v̄boz n̄ ouenit sp̄salia. s̄ m̄rimonio. Aut in
tēdūt d̄trahere simpliciter illd̄ qd̄ p̄nt. s̄m̄ il
lud. si qd̄ ago n̄ valet ut ago. valeat p̄t vale
re p̄t. et sic sunt sp̄salia de futuro. n̄ m̄rimoni
um si etate nō suppleat p̄udēciā siue malicia
Et sic intelligi p̄t illd̄ ex de desp̄o. ipu. tue. et
c. a nobis. h̄ rap. Aliq̄ v̄o dicūt d̄trahū de p̄
mo casu sc̄z q̄ sunt sp̄salia et inducūt iusticiā
publice honestatis. Et cū h̄ interpretacōz iuris
ex de desp̄o. ipu. attestacōes. et c. a nobis. Et
hui⁹ snie sunt tācre. jo. host. gof. et bern. sup
illd̄ c. a nobis. et h̄ sentēcia fuit postea appro
bata li. vj. de desp̄o. impu. si infātes. §. ij. Et h̄
est v̄m si d̄trahētes nō erāt p̄ximi pubertati.
nec i eis etate malicia supplebat ut ibid̄. s̄m̄
t̄n̄ bern. sup illd̄ c. a nobis. et gof. et ho. si v̄
terq̄z maneat i eadē volūtate vsq̄z ad etate nu
bile. matrimoniu p̄us muale p̄ rati habitōnez
exp̄ssam v̄l tacitā cōfirmat̄. ut ex de desp̄o. im
pu. de ill. i. et ff. de ritu nup. l. micrē. Tacitū
cōsensū intelligo cū simul cohabitāt s̄m̄ bern.
vel si sit in domū traducta s̄m̄ ho. et ibid̄ ad i
pleuerit etate legitimā. v̄l cū carnaliter d̄mi
scēt̄. ex de sp̄o. ad illd̄. et c. is q̄ fidē. Alias se
cūd̄ ho. cōsensū exp̄ssus necessari⁹ est ut vxor
fieret. et h̄ eciā postea vidēt̄ approbata fuisse
li. vj. de sp̄o. si infātes. §. ij. Nota eciā p̄ eūdez
§. q̄ si malicia suppleat etate m̄rimoniū d̄tra
here potuerūt. ad h̄ ex de desp̄o. impu. c. v̄l. et
c. d̄ illis. i. qd̄ ē d̄tra illd̄ qd̄ notauerūt tācre.
et ho. sup c. d̄ illis sc̄z q̄ ad h̄ q̄ teneat m̄rimo
niū d̄tractū inter minores in q̄b⁹ malicia sup
plet req̄rit̄ q̄ in seinuicē cognouerint cū de h̄
aliter d̄stare nō possit. ex q̄ sunt minores. s̄z ibi
d̄trahū dicit gof. et oueniunt cum eo bern. et
juno. quoz eciā snia in. d. §. approbat̄. si em̄
duo nōdū puberes iā t̄n̄ ex p̄t copulā carnis
nō qd̄e adinuicē s̄z cū alijs d̄trahāt m̄rimoniū
Nūquid nō tenet certe sic. h̄ jo. an. sup dictuz
§. **¶** Esto q̄ adult⁹ d̄trahat p̄ v̄ba de p̄n̄i cuz
puella minore. t̄n̄ etati nubile p̄xima v̄l ec̄uer
so. v̄l āho impuberes pubertati t̄n̄ vicini d̄tra
hāt. nūq̄d m̄rimoniū erit. **¶** h̄ si p̄udēciā. i. car
nalis d̄cupiscēciā suppleat etate et mutuo cō
sensu carnaliter sine diuētū. aut ex habitu cor
poris quē p̄tēdūt appareat et v̄ez sic eos pos
se carnaliter d̄misceri m̄rimoniū tenet. ex de d̄
spon. impu. puberes. et c. d̄tinebat̄. §. i. et c. a
nobis. s̄i t̄n̄ puella inuita p̄ violēciā cognō
sceret̄ p̄ h̄ nō vidēt̄ sibi fieri p̄iudiciū q̄n cum
alio d̄trahere possit ut in c. d̄tinebat̄. et. xxxij
q. v. p̄posito. h̄ rap. h̄od. v̄o dicit. q̄ si t̄p̄e d̄tra

ct⁹ poterāt carnaliter cōmisceri. et postea cō
gnoscat̄ inuite nō obstāte etate impubere v̄m
fuit m̄rimoniū p̄ carnis copulā d̄sumatū. Qd̄
ergo dicit rap. h̄od. dicit eē intelligendū in eo
cau quo t̄p̄e d̄tract⁹ nōdū poterāt d̄misceri. et
puella p̄sūp̄ viripotēs dissensit. et durāte illo
dissensu violēter est a sp̄sō d̄gnita. licz adhuc
i etate impubere d̄sticuta. **¶** Per q̄ntū t̄p̄ ipu
beres q̄ d̄trahūt m̄rimoniū debent esse p̄ximi
pubertati ad h̄ q̄ teneat m̄rimoniū. **¶** h̄ diuersi
diuersimode dicūt. Aliq̄ em̄ dicūt h̄ esse in ar
bitrio iudicis ut ip̄e p̄sone q̄litate et p̄udēciā
siue maliciā meciat̄ ar. ff. de libz. l. i. et ex. de
donac. aplice et h̄ notat tā. et gof. Vñ vult e
ciā gof. ex de eo q̄ du. iordane. q̄ etas nubilif
puenit̄ ex eo t̄p̄e qd̄ h̄z p̄tēte coeūdi. Alij v̄o
dicūt ut guil. n. aso. illā iudicari d̄bere p̄ximā
pubertati. q̄ est circa. xij. ānū. p̄ octo v̄l. xv. di
es. q̄ i illo t̄p̄e p̄pēdi n̄ possit aliq̄ mutacō p̄
sone ar. p̄ eo bonū. ff. de vsucap. rez. mixtu
ra. §. labeo. Alij dicūt q̄ tūc vidēt̄ q̄s p̄ximul
pubertati q̄n ē in. xj. āno. ex. de desp̄o. ipu. d̄i
nebat̄. s̄z ibi certe d̄gnita fuit. Alij dicūt q̄ tūc
vidēt̄ q̄s p̄xim⁹ pubertati q̄n nō distat a pu
bertate v̄ltra. vj. mēses. ex d̄ desp̄o. ipu. d̄tine
bat̄. et c. tue. si t̄n̄ essent de cōi cōsensu carnali
ter copulati. tūc tūc⁹ est p̄ m̄rimonio iudica
re. eciā si v̄ltra. vj. mēses a legitima distarent
etate. ex de desp̄o. ipu. a nobis. et c. de illis.
ij. hui⁹ sentēcie sunt rap. et bern. v̄t p̄z in ei⁹
glo. sup illd̄. c. tue. et jnoc. sup c. d̄tinebat̄.
et pleriq̄z alij doctores. **¶** Vult t̄n̄ ip̄e bern. q̄
malicia suppleat etate i eo q̄ sc̄z distat a puber
tate p̄ septē mēses ad h̄ p̄ m̄rimoniū d̄trahere
possit aliter nō esset m̄rimoniū s̄m̄ eū eciā post
xij. ānū. **¶** v̄o dicit in sūma q̄ ille sol⁹ vide
t̄ pubertati p̄xim⁹ i quo malicia seu viripotē
cia suppleat etate. et h̄ nescit nisi p̄ euidentiaz
facti. et h̄ p̄z ex de desp̄o. impu. c. v̄l. Et ita
q̄ntū ad h̄ de quo queri⁹ nulla nisi d̄gnita p̄xi
ma pubertati vidēt̄. **¶** Vult eciā q̄ q̄ e. p̄pe. xij
ānū p̄ tres dies d̄cedi possit esse pubes ar. ex d̄
regularib⁹ ad n̄am. sic eciā p̄t intelligi illud
ex de desp̄o. impu. puberes. q̄ si puella desp̄o
fata cognoscat̄ est m̄rimoniū. eciā si sit minor
septē ānis d̄mō discernat et sit doli capax q̄
aliter d̄sentire nō possit cum cōpet̄ furioso
Ex p̄dictis colligit̄. p̄ s̄m̄ bern. et rap. tūc ma
licia intelligit̄ etate supplere. q̄n vidēt̄ posse
carnaliter d̄misceri. s̄m̄ v̄o ho. nūq̄ intelligit̄
i m̄rimonio malicia etate supplere nisi p̄bet̄
p̄ euidentia facti sc̄z q̄ se carnaliter d̄gnouerūt
Esto q̄ iste qui decimūq̄rtū annū d̄pleuit talis
appareat q̄ nullo mō generare possit. nūquid
si d̄trahat m̄rimoniū erit. **¶** h̄ s̄m̄ bern. q̄ non
q̄ nō est pubes ut ip̄e notat ex de desp̄o. ipu.
puberes. in glo. bern. s̄m̄ host. v̄o sic. q̄ ip̄e
est pubes s̄m̄ eū. ut patet ex supradictis d̄ pu
bertate. q̄ q̄litate p̄bat̄ pubertatis. **¶** Quid si in
terim adoleſcēs trāseat ad secūda vota. **¶** h̄ q̄
dam magistri dixerunt q̄ si naturaliter erat i
potens q̄n recessit a p̄ma et sc̄dam cognouerit
tenet m̄rimoniū sc̄do d̄tractū ar. ex d̄ fri. q̄ se
d̄. host. v̄o d̄trahū cred̄t̄ ex d̄ d̄spon. impu.

accestacōs. nisi ali^o accider^t ex dīctū m̄bai ut
hēt^r ifra. ¶ Ad h^o nō. q^o tutor duce n̄ d^z pupil
lā añ reddita rōcinia ne malignari possit. et si
militer nec curatoz adultā. nec liberi eoz. q^o
si cōtra faciūt dētrahēdo m̄mōniū l^o etiā spōsa
lia guiter puniūt^r h̄m leges. aliq^o casib⁹ ex
ceptis. C. d^o interdīcto mat. si tutor. d^o h^o 330.
in titulo p̄dicto

Quo h̄nt dissolui spōsalia. ti. v.

Dēinde dīderādū ē q̄liter h̄nt l^o p̄nt dis
solui spōsalia Circa quod sciendum q^o
spōsalia semel dētracta semper tenēt^r et
ligant ita q^o si sponsus contrahat postea cum
alia spōsa cogēd⁹ est ad primā redire et econ
uerso ē de spō. sicut ex lris. Fallit aut^o h^o i plu
rib⁹ casib⁹ in q^o spōsalia dīrunt^r p̄m⁹ ē cū
alter intrat religiōz q^o facere p̄t añ carnalem
copulā altero etiā inuito Tenet^r tñ ifra duos
mēses aut assumere religiōz aut redire ad diu
gē. tūc em̄ remanēs i secl^o absoluit^r a spōsali
um viculo etiā si fuissent spōsalia de p̄nti. ex d^o
duer. diu. v̄m. et c. ex publico. ¶ S^z nūq^o p̄p
ter simplex votū castitatis emissuz p⁹ spōsalia
soluūt^r spōsalia ¶ S^z h̄m aliquos q^o n̄ soluūt^r
p̄mo cogi d^z q^o vouit v^l m̄mōniū dētrahere l^o
votū solenizare. q^o sp̄ p̄ma fides s̄uari d^z. ex d^o
spō. ex lris. ij. et c. sicut nisi forē⁹ viculū sup
ueniat. ut patz ibidē. c. si inter. ¶ Hui⁹ s̄nie sune
bern. ex q^o cleri. l. vo. nemēs. et ho. ibidē. c. iu
rauit et got. e. titulo Aliq^o vō dicūt h^o ē falsū
q^o votū simplex ipedit m̄mōniū dētrahēd^o. cuz
ergo post spōsalia dētracta m̄mōniū sit dētra
hendū et nōdū dētractū. seq^o q^o votuz simplex
spōsalia dissoluat. ¶ Ore. q^o emitit simplex votū
cū deo dētrahit m̄mōniū. ergo simplex votum
est forē⁹ viculū q^o dētrahit spūale m̄mōniū
q^o spōsalia ubi adhuc nullū est m̄mōniū ¶
Quid de eo q^o iurauit aliquā ducere i vrozem.
nūq^o talis intrare poterit religionē m̄mōniō
pus nō dētracto ¶ S^z ut habet^r ex d^o spō. d̄missuz
tuci⁹ est ei religiōe iuram̄ti s̄uata p⁹ dētrahē
re et postea si elegerit ad religionē migrare.
¶ Hoc aut^o h̄m quosdā n̄ est sic itelligēdū. s. q^o h^o
sit tuci⁹ h̄m veritate s̄ quo ad opionē. ne d^o vi
facto dicat^r ille dētra iuram̄tū venire. q^o nō vi
det^r iuram̄tū ifringere q^o d̄mutat illd^o i melius
ex de iureiur. puenit. ij. vñ si vult p̄t religiōez
intrare m̄mōniō n̄ dētracto Alij dicūt dētrari
ū. q^o p̄t vtrūq^o facere Nā añ d̄sumacōz m̄mō
niū. l^z vñ diugū altero inuito religiōz intrare. n̄
tenet^r tñ dētrahē m̄mōniū nisi i loco tali i q^o
n̄ possit ad carnis copulā cogi Prīme opioni
magis adheret rich. maxime si contrahēs m̄
mōniū n̄ dētrahēt illa intēcōe q^o se dētracturum
iurauit. nec sub illa q^o mulier iuram̄tū recepit
vñ si cū ea dētrahēt intēdēs intrare religiōz añ
debiti reddicōz eā deluderet. h^o rich. ¶ Scd⁹
cā⁹ ē qñ alter se trāsfert ad aliā regionē et lō
go tpe expectat⁹ n̄ redit. p̄t em̄ h̄m leges post
tres ānos dētrahere cū alia p̄sona. C. de repu
l. ij. recepta tñ ab epō p̄nia de piurio. v^l d^o p̄
missiōe n̄ s̄uata si stet p̄ eū quom⁹ d̄sumaret^r
m̄mōniū Et h^o siue sit certū q^o steterit p̄ euz si
ne dubiū saltē ad cautelā. ex. de spō. de ill^o ac

in tex. et i glo. et itellige q^o tenet^r eū expecta
re p̄ tres ānos et nō vltra nisi subit rōnat ilis
cā. ut dīctū ē sup ei. i. hui⁹ libri de spōsali bus
¶ S^z si p̄ eū stetit quom⁹ d̄sumaret^r m̄mōni
um. q^ore dat ei ecclesia licēciā dētrahēdi spōsa
lia ¶ S^z p̄pter piculū fornicacōis ut dicit^r in p̄
dīcta glo. ¶ Terci⁹ cā⁹ ē q^o qñ cert⁹ termi⁹ tē
pōis apposit⁹ est elapsus. postea em̄ p̄ que n̄
stetit si ad certū terminū eā ducere iurauit im
pune nubit. nec piuriū incurrit. sed alteri dat^r
penitēciā de fide mēta ex de spon. ex lris. et
c. sicut i tex. et glo. alias ibi. t⁹ frustra pone
ret ¶ Quart⁹ cā⁹ ē cū alter lepra⁹ v^l palisim
incurrit aut visuz v^l nasuz amisit aut ei aliq^o
turpi⁹ euenit. nō em̄ san⁹ tenet^r s̄uare iuramē
tū q^o honestas i h^o iuramēto intelligit^r s^z si ref
in eod^o statu p̄manet. illd^o em̄ tacite agit^r. sec⁹
ess⁹ si mulier facultatib⁹ laberet^r. ex de diu.
lepra. lras. et de iureiur. q^odā in tex. et glo. ¶
Quint⁹ cā⁹ ē si supueiat affinitas l^o etiā d̄gna
cō spūalis. ut si sponsus d̄gnouit d̄sanguineā
spōse v^l ecōuerso. xxvij. q. ij. si q^o spōsaz. et ex
de eo q^o d̄gno. d̄sang. vro. ex litens. et pluri
bz alijs c. In quo cau^o si spōsalia erant firmata
admi⁹ duo testes p̄donei req̄rūt^r. als si n̄ erāt
firmata ad dīctū vni⁹ soluūt^r. ex de testi. sup
eo. §. i. Et intelligūt q^odā firmata p̄ iuramētuz
ex de spō. p̄terea. ij. q^od intelligūt dīctū p̄pter
reuerēciā iuramēti ar. ex de iureiur. si vō et c.
vex. ¶ Ho. vō dicit firmata p̄ vba de p̄nti Nā
et si iuramētū interuenerit poss⁹ dēteri⁹ illd^o d̄
tingere s^z q^o i veritate vroz nō erit Et sic ead^o
rō remanet et id ius ar. ex de d̄sti. trāslato. et
de d̄sangu. et affinitate tua. Et sic subaudiē
dū est maxime. ex de spō. p̄terea. ij. nisi iuram
tū interueniss⁹ h^o tñ itelligas qñ vni⁹ testis nō
est suspect⁹. Aliter dētrariū ess⁹ dīcēdū Idō bo
n⁹ iudex arbitrat^r inspecta q̄litate p̄sonazū
vtr⁹ s^z bona fide v^l maliciose suspect⁹ v^l nō
suspect⁹ h^o p̄ponat et sic n̄ admittet l^o admittet
ar. ex de iureiur. iuram̄tū. §. vlt. Et d̄sulo q^o iu
dex secreto mulieri loq̄t^r que peccatū d̄mississe
dicit^r et si sibi videt^r ipaz astringat iuramēto di
cere veritatē Idē faciet de p̄sonis alijs si que
sint q^o possint eū instruere i hac pte ¶ Sed si q^o
maliciose obiecerit ipeditētū canonicā nō ef
fugiet r̄lacionē. p̄bat^r h^o ex de spō. cū in tua. et
d^o clādest. d̄spō. cū imbibicō. r̄nso. i. et §. vlt.
h^o host. Ray. tñ dicit q^o i p̄posito cau^o sufficit p̄
bacō p̄ solā famā p̄pter scādālū vitādū. ex de
d̄sang. sup eo. ¶ S^z q^o si supueiat iusticia pu
blice honestatis nūq^o dissoluet spōsalia ¶ S^z q^o
nō Et merito. scdā em̄ spōsalia tollūt^r p̄ iustici
am publice honestatis ex spōsali b⁹ p̄mis du
ctā. nō ergo ex spōsali b⁹ scdīs p̄t esse hōestas
q^o tollat p̄ma et ē silē. di. lvij. si q^o ¶ Sext⁹ cā⁹
ē qñ mutuo se absoluūt. ex d^o spō. p̄terea. i. q^o i
tali fide p̄stata sine iuramēto intelligēda ē cō
dicō s^z si in eadē p̄māserit volūtate. ar. ex de
iurur. queadmod Et h^o fuit opio tācre. dīcētis
q^o h^o decre. d̄tinet ius d̄ne. hui⁹ ec̄ s̄nie ē got.
ho. ray. bon. petr⁹ et tho. Quidā tñ n̄ r̄cipiūt
illū casū. ut hu. et bern. sup d̄ctāz dec. l^z dētra
eos ē decre. exp̄sse. ad istar iqt eoz. q^o societate

fidei contrahunt et p^o ea eade sibi imittunt p^o i pa
tencia tolerari si mutuo se absoluunt q^o sp^osalia
contraxerunt Sz ad h^o dicunt p^o dicta decre. loqt^o de
opacia pmissioe et dispelacioe et d^onet ius co
mune Qd voluit pbare p^o vba ibi poita. s. p^o in
patia tolerari. s. ne detent^o ide d^ogat. als d^o iu
re dberet merito cogi fid^o siue iuramtu huare
Sz hm p^omos h^o n^o videt^o exeplo couenire qd di
cta decretal adduc^o Et io e^o dicend^o q^o n^o sp^o est le
ue q^o p^o firmata sunt retractare qz icerte sunt
puidencie nre. vt d^o i li. sapie (Septim^o ca^o e^o
altero fornicate. ex. d^o iureiura. qz admod^o. Et
ad h^o pband^o sufficit sola fama. ex. de d^o agui.
sup eo. licz ei sibi dederit mutuo p^oate sui coz
pis sp^osalia contrahetes. tñ ex h^o reddunt sibi in
uice suspecti d^o no^o huada sibi fide in futur^o. et
io p^o sibi vn^o tra alter^o caue sp^osalia dirime
do (Quid si sp^osa de futuro iuita corrupatur
ab aliquo h^o hu. notauit. xxvij. q. ij. raptor^o.
q^o n^o d^o sp^osus cogi tale ducere si p^o morte ei^o
velit ordiari. qz n^o possz si corrupta duceret. vn^o
inuit q^o ea ducere d^o opelli si n^o vel^o pmoueri
cu illa n^o fuerit i cl^opa. h^o bern. d^o i p^o cu ea m^o
moniu^o contrah^o n^o te. ex d^o iurim. qz admod^o i glo
sa Soluunt^o e^o sp^osalia si alter eoz^o fiat heticul^o
qz heres^o e^o fornicaco sp^oual. xxij. q. ix. n^o solum
(Octau^o ca^o e^o qñ alter contrah^o cu alia psona
p^o vba d^o pñti l^o e^o de futuro si sit carnal copla
subsecuta tuc ei soluunt^o p^oma sp^osalia ppter ma
i^o viculu^o supuenies h^o d^o agere pñiaz d^o fide l^o
pmissioe meita. ex d^o sp^o. si iter viz. et c. is. q^o
et de sp^o. du. c. i. (Sz qd si contraxerit cu p^oma
sp^osalia de futuro simpli^o scz sine iuramto l^o fi
dei iterpoicoe. cu scda vo p^o vba de futuro tm
cu iuramto h^o d^o ad p^oma redire et de piurio
pñiaz agere qd qd^o omisit iurando illicite. iu
ramtu ei n^o p^o e^o iniqtatis viclm ex de iurim.
gro. et d^o sp^o. sic ex lris. et xxij. q. iij. i malis p
missis (Quid si sp^osalia d^o futuro accepta
uerit n^o tñ agnouerit et postea cu alia de pñti
contraxerit h^o ad h^o q^o p^oma sp^osalia soluunt^o qz ni
hil obfuit conat^o sine effectu ex de sp^o. ado
lescens (Quid si p^omo agnosceret scdam et po
stea contraheret sp^osalia cu eo h^o nihil opa^o il
la copula pcedes ad soluend^o sp^osalia p^oma ex d^o
sp^o. venies. ij. (Non^o ca^o e^o hm host. si fama
heat q^o sit iter ipos canonicu^o ipediunt^o et d^o fa
ma l^o scadalo doceat^o ex d^o sp^o. cu i tua. et d^o co
lag. c. ij. et d^o testi. sup eo. (Decim^o ca^o e^o qñ
veit ad etate adult^o et penit a viculo sp^osalia
absolui et dari sibi licetia alij nubedi. ex d^o de
sp^o. ipu. de ill. i. et c. a nobis. licz em n^o fuerit
va sp^osalia. fuit tñ ibi m^o sp^osalia qda. et io
ne videat^o approbare venies ad anos legitios
petere d^o solucōz sp^osalia iudicō ecclesie faci
eda ppter bonu^o exeplu^o Et si n^o tenuerit eo q^o ef
sent infra. vij. anos. petere pñt absolucōz añ tē
p^o pubertatis hm rap. et tbo. bern. vo dic^o ex
de resti. spo. ex pte q^o vbi sp^osalia n^o tenuerunt
etate phibete. nec postea cursu t^opis placue
rūt vt p^o i p^orie d^o c. qz añq^o puer. vij. anos
opleuerit. vl^o puella ab eo recesserit. l^o p^o vim d^o
tracta fuerit. vt ex d^o sp^o. ipu. ex lris alter p^o
recedere autozitate p^oa. qz nulla obligaco fu

it hincinde tracta. vt p^o ibid^o c. lras. et c. ac
cessit. Si vo tenuerūt n^o d^o recedere sine iudicō
eccie trib^o casib^o exceptis vt infra dicet^o Sci
edū tñ p^o omis ca^o p^odicti p^oter p^omū debet itel
ligi tñ d^o sp^osalib^o d^o futuro q^o p^ope sp^osalia di
cūt (Insup nota. q^o i sp^osalib^o soluendis q^o qd
dicat leges hm canones req^o q^o is q^o sp^osalia
desiderat solui sit sane m^ois. qz sic furiosus nō
p^ote d^osentire ita nec dissentire ex de sp^o. dilect^o
et q^o sit etiā etatis l^oime. et q^o aliq^o iusta ca^o ex
supdictis p^obet^o cozā d^opetēti iudice. n^o d^o eniz
p^oria autozitate sp^osuz relinq^ore. ex de diuoz.
p^oero. qd si fecerit g^onter peccat. et io e^o ei in
iugēda p^onia ex d^o sp^o. ipu. duo puer. Excipe
tres ca^o scz p^omū et scdm casuz p^odictoz. et for
nicacōz etiā notoriā. vt videbit^o de diuoz. In
his em trib^o caib^o sp^osalia soluūt^o ip^o iure In
ceteris vo caib^o soluēda sunt iudicō ecclesie
xxij. q. ij. seculares. et. v. q. vj. multoz. h^o autē
hm rich. vñ est si sūt tracta publice. si vo se
crete n^o video rōz q^ore dissolui n^o possit sine iudi
cō ecclesie cum secreta nō subsint iudicō eccle
sie. nisi quo ad forū penitencie.

De effectu sp^osalia ti. vj.

Ossea d^osiderādū e^o de effectu sp^osalia
p^omo scdo vtz illi q^o contraxerūt sp^osalia
d^o futuro debeāt cogi contrahere m^oimo
niū Circa p^oimū d^osiderādū e^o q^o effectu spon
salia e^o duplex. vn^o e^o obligaco ad m^omoniu^o
cōtrahēdū p^o pmissioz i ipis sp^osalib^o scz n^o
si iterueniat aliq^o casuū sup^o poitoz. Et pec
cat mortaliter pmissuz n^o soluēs. nisi iteruei ac
ipediunt^o legitimū hm tbo. magis vo peccat
pubes q^o ipubes. vt etiā notat hu. iij. q. ij. vbi
szm vo rod. ipubes dissenciēdo siue iuramtu
iteruenit siue n^o. nō peccat mortaliter qz p^osu
mit^o iurasse d^o contrahēdo sub d^odicōe scz nisi dis
senciat cu puenerit ad etate legitimā cu h^o de
da^o e^o a iure Alter e^o iusticia publice hōestat^o
q^o e^o q^o null^o d^o sanguis sp^osi cu sp^osa contrahere
p^o l^o ecōuerso. d^o q^o hēbit^o infra ti. iij. Circa
scdm sciend^o q^o sp^osalia d^o futuro aut pubes cu
pubere. aut pubes cum impubere. aut impu
bes cum pubere contrahit Si pubes cum pu
bere contraxerit et alter in matrimoniu^o con
senciat et alter dissenciat. dicūt qdā q^o in spon
salib^o contrahēdis si iuramtu interuenit aut fi
des iterpoita fuit is q^o dissentit p^o cēsura eccle
siasticā coget^o. al nō. C. de sp^o. l. i. et exp^osum
videt^o ex e. p^oterea. ij. et c. cu i tua. et c. ex lris
ij. Et h^o sine videt^o eē rap. et bern. ec sup illd^o
c. ex lris. et de sp^o. ipu. de ill. i. q^o n^o faciūt mē
cōz de coactōe nisi qñ iteruenit iuramtu W
lij vo dicūt q^o etiā vbi sp^osalia sunt nuda coa
ctō locū h^o Nā etiā pacta nuda hm can. huari
debet vn^o ex pacto caucōz dam^o ex de pactis
c. i. et. iij. Et venies tra simplex vbu^o mortali
ter peccat. xxij. q. i. p^odicādū. et h^o si sit licituz
et possibile. als sec^o e^o ex de pe. c. vl. Igi^o si in
fra t^o a iudice p^ofixū n^o pareat is q^o vocat^o est
ad iudiciū excōicabi^o rōe d^oumacie ex d^o sp^o. n^o
e^o nobis Et h^o sine e^o hof. et videt^o eē gof. i lū. q^o
dicit id^ostincte q^o pubes dissenciēs cogi debet
Et scdm gof. bern. et rap. talis excōicac^o non

absolui nisi pareat qd om e eod statu durate.
Sec⁹ at e si stat⁹ mute. puta qz detrahit cu alia
p vba d pnti. tuc em inuget pnia de fide me
tica et drumacta. et absolue⁹ licz no satisfaci
at de eo p quo fuerat excocicat⁹ qz no pt. So
luta sunt em spofalia ppter forci⁹ vinculu sup
uenies. et ide fiat si alter decedat Qd aut di
ctu est scz q talis excocicat⁹ n absolui⁹ nisi pa
reat. est hzm eos ius dne. ca⁹ tm esse pt i q⁹
finaliter n coget⁹ ex ca puta si verisimiliter ti
mea⁹ vxoridnu vl aliud sile piculu si coact⁹
detrahit. qnz em ex ca detrahit⁹ seueritati. di
l. vt ostitueret. sic itelligit illd ex de spo. req
sunt. vbi dicit⁹ q talis plona moneda e poci⁹
q cogeda. cu coact⁹ exi⁹ diffciles soleant
frequeter hre. Ad maiorē aut euidēciā notā
dū q ille due pdicte decre. ex de spo. s. ex lite
ria. ij. et reqsunt. videt⁹ sibi detrahit In pnia di
cti q plona q sub iuramento detrahit ecclesiasti
ca celura cogi d; ad cōtrahēdū mīmoniu. In
scda vō dicit⁹ q talis plona e moneda. h autē
cōtrahētas soluit⁹ vt ptz ex pdictis hzm bern.
et gof. p h q pma loq⁹ de iure coi. scda vō d
calu spali. vl ecia hzm eosdez exponi pt qd di
in scda. scz poci⁹ e moneda q cogeda. pocius
i. pns est moneda et postea cogeda. scz nisi ac
quiescat Et similis expoico habet⁹. xxij. q. iij
nō inuenit⁹. et tuc cōcordat pdicte decre. Ali
as solucōes aliquoz bern. poit. qz ipe destru
it sup decre. ex literis. i. glo. ij. Si at pubes
cū ipubere spofalia cōtrahit. tenet⁹ pubes ex
pectare donec ipubes veniat ad etatem legiti
mā. ligat⁹ em pul es intm q illd qd semel ap
probauit repebare n pt. vñ p ecclesiasticā cā
surā expectare coget⁹ et ecia mīmoniu cōtra
here. qn minor venerit ad etatē debitam si ipe
minor voluerit. S; qre tenet⁹ expectare cū si
ne cōsensu ei⁹ n possit inter eos mīmoniu esse
hē qz pt voluntatē mutare interim et cōsentire
minor tū venies ad etatē legitimā et si n cōsen
serit resiliere poterit interueniete auctoritate ec
clesie. vt dictū e sup i pcedēti ti. cau. x. ex de d
spo. impu. de illis. i. §. ij. et c. a nobis. Nec mi
reris. si ipubes n cogat⁹. licz em post ifanci
a; et an pubertatē spofalia cōtracta teneat n
tm sunt tm efficacia vt coact⁹ iducāt nisi foe
te is de cui⁹ coactōe agit⁹ sit pxi⁹ puberta
ti. vt notatū est sup vl nisi is qui cōsentit maxi
me iuramento interueniete qn ad etatē legitimā
puenerit n cōtradicit. Sic itelligit ne cōtradi
cat ex de spo. ex literis. ij. et sic vn⁹ cogit⁹ scz
puber. alter nō scz ipu. et in h cōueniūt eciam
tan. jo. gof. et host. Pubes em forci⁹ obligat⁹
q impubes. qz maioris est cōsiliij vt dictū est
sup Sepe em ipubes ignorat qd videat. C. de
falsa mo. l. i. ad fi. Vñ et hzm leges sine cōsensu
su pns vl tutoris cōtrahere nō pt. nā sine tu
toris auctoritate cōtrahere nō obligat⁹ licz ali
um obliget sibi. insti. de inui. sti. §. publi⁹.
Quid ergo si p noie filij impuberis cōsenciē
tis et rauficāus spofalia cōtraherit hē filij a
lii nubere nō d; si tm nupserit mīmoniu tenet⁹
ex de despo. impu. duo puen. s; si filij h iura
uerat ei. nō pentib⁹ e dāda pnia de fide mena

na. nā et si pentes h iurauerāt ad aliud nō tenent⁹ nisi q bona fide laborēt vt mīmoniu se
quat⁹ cū em alienū factū pmittāt. dicēduz est
eos ad hoc tm et nō pl⁹ obligari. vt insti. de i
uti. sti. §. si qd aliū. et ex de spo. et literis. ij. et
xxij. q. ij. c. i. Si vō ipubes cū ipubere con
trahat spofalia tenet⁹ dumō sint septennes vel
maiores. ius tm reclamādi manet eis saluū. S;
si abo vl ecia alter citra legitimā etate recla
mauerint cū maturitas cōsiliij siue discrecōnis
in eis deficiat mime audiūt⁹. ex de despo. ipu.
de illis. i. rñso. i. S; et si alter cū ad pubertatē
primo puenerit nō reclamauerit decetero non
audit⁹ hzm ho. Sic itellige illd ex de spo. ex li
teris. ij. S; si ille tuc reclamauerit vl ali⁹ qui
est minor cū ad pubertatē primo venerit nec
in alterz cōsentire voluerit ecclesie iudicō po
terit separi. ex de despo. ipu. d. illis. i. §. i. et h
siue cōtraherit p vba de pnti siue p vba de fu
turo vt ptz ibid c. a nobis. Dicit tm decre. d. il
lis. ij. qsi ita fuerit etati pxi⁹ q potuerit cop
pula carnis cōiūgi. i. ita q fuerint carnaliter
cōiūcti cū nec de hac possit aliter apparere. l.
h dicit qz n deerat nisi tridū d etate. et hzm h
expone. potuerint. i. posse psumāt⁹ minoris eta
tis intuitu. nō poterūt separi. si vn⁹ in aliū ni
sus fuerit. subaudi psumpcōe iuris et d iure cō
sentire. scz p copula carnis ex de spo. is qui fi
de. vl p vba de pnti qn erāt pxi⁹ pubertati
vt sup notat⁹. S; cuiuscūqz etatis sint poterūt
se p violēciā illatā excusare nisi post violēciā
accedat cōsensu. subaudi expsus vl ta. it⁹ si
ue psumpt⁹. vt si cōhibēt paciēter. ex de despo.
impu. ex literis. h ho. hōd. vō exponendo di
ctū c. de illis. ij. videt⁹ itelligere q potue
rint cōiūgi. i. posse cōiungi psumāt⁹. vñ dicit i
bi h tm cōsiderat⁹ an possint cōiugali vinculo
sociari nō numer⁹ ānoz. ex de despo. ipu. pu
beres. Ray. vō dicit. q ille q primo venit ad
pubertatē tenet⁹ expectare minorē donec pue
riat ad etatē legitimā ad mīmoniu cōtrahēd
et tuc si alter eoz. l. ecia abo relaxauerint nec
cōsentire voluerint. poterūt ecclesie iudicō se
pari. et h vt dicit rod. siue spofalia fuerint fir
mata fide siue iuramento sic itelligit illaz d;
cre. de ill. i. et a nobis. S; qre nō dat⁹ ipu
beri licēcia cōtrahēdi cū alio ex quo reclamat
citra ānos discrecōis cū tm tuc nō liget⁹ hē p
ter infirmitatē cōsiliij vt sup dictū e Quid si
pubes cōtrahit cū ipubere spofalia vl mīmo
niu. et ipubes n detradicit adueniete legitima
etate hē dicit quidā vt ray. q mīmoniu d fir
mat⁹ ita q cū alia decetero nō pt detrahēre. sic
itelligit dcta c. a nobis. et d illis. i. §. fi. S;
ho. cōtradicit et illd c. de ill. i. expoit qd ibi
dicit. nō poterit dissentire. i. dissenciēdo et cō
tradiciēdo tm vbis ne cōtrahere cogat⁹ effice
re. et illd c. a nobis. exponit q ibi dicit cōfir
met⁹ mīmoniu. i. p vba de pnti detrahēdo cōi
cōsensu firmet⁹ Nūq em spofalia vl mīmoniu
inter impuberes habitū qd id est vt supra di
ctum est. poterunt scdm host. solo tractu tem
poris cōfirmari nisi interueniat traductō vl co
pula carnis. vt notatur supra. §. potest eciam

intelligi s̄m ho. m̄mōniū d̄firmari q̄n simul
mōrātes etate explet hi q̄ m̄mōniū nō sp̄sā
lia d̄traxerāt. et sic p̄nt intelligi d̄ctā iura. sec̄
ē si sepaā mōrābāt. l̄ si n̄ m̄mōniū s̄ sp̄sālia
d̄traxerūt sic notat̄ sup̄. ergo quo ad iudiciū
ecclesie ut p̄ m̄mōio iudicet req̄rit̄ p̄ p̄sone
s̄nt n̄biles. idonee et legitime. et q̄ inter eas
interueniat d̄sens̄ tacit̄ vel exp̄ssus ut sup̄ no
tat̄. h̄ec ho. Ad h̄ nota q̄ s̄m bern. ex. d̄ de
sp̄o. impu. de illis. i. illi q̄ sub iuram̄to sp̄sālia
cōtraxerūt. m̄mōniū d̄trahē cogēdi s̄. ne n̄ t̄m
si s̄nt maiores. s̄ et si sit v̄n̄ maior et alter mi
nor vel etiā si s̄nt abo miōres. dum t̄m fuerint
doli capaces. quia etas illa plena ē p̄iuris ex
de delic. pu. p̄uēns. Si vero sine sacro cogēdi
n̄ s̄nt. His etiā d̄cordat ho. in s̄. u. de sp̄sālia
bus d̄cēs. q̄ et si sp̄sālia i etate pupillari s̄nt
d̄tracta. nichilom̄ t̄pe suo exercet̄ c̄sura ec
clesiastica maxime si interuenierit iuram̄tū Et
hoc intelligit̄ q̄n inter p̄sonas de q̄rū d̄iuctō
ne agit̄ interuenierit d̄sens̄. sec̄ ē si inter pa
rētes. nisi forte filiū tacite ratificass̄. Sic intel
ligi p̄t lex quā d̄cūt correctā. C. e. l. i. et. vij.
q. ij. de sp̄sālia. h̄ ho. S̄ corā quo d̄tradi
ctio h̄ec sine reclamacō fieri d̄z̄. h̄ corā ep̄o.
ex de sp̄o. impu. duo p̄uē. q. i. v̄l corāz̄ missō
d̄nico. i. officiali. ex de frigi. c. i. q. i. l̄ alio iu
dice suo idoneo sp̄aliter ad h̄ ab eo delegato.
vel corā alio iudice ad quē p̄tineat de m̄mō.
nio agnoscere. h̄ ideo dico q̄ i diuersis eccle
siis diuersa obtinet cōsuetudo. ut d̄cēt̄ infra
cū ager̄ de m̄mōnialib̄ causis. Quid si nō
p̄t haberi ep̄i copia vel officialis. h̄ sufficit
tūc q̄ faciat corā p̄po p̄bitero et in defectu e
ius corā vicario. ar. ex de appel. h̄ iust̄. et de
offi. dele. p̄storalis. q. si. ita t̄m q̄ q̄c̄ito pote
rit veniat corā ep̄o. et d̄dicōz̄ suā p̄ponere nō
omittat. ar. ex de sen. ex. decetero in fi. h̄ ho.
Quid si n̄ reclamat v̄bo s̄ f̄ctō. q̄. s̄. cū s̄m
mōrent̄ v̄n̄ ab altero recedit an̄ legitimā e
tate nec postea d̄sens̄. h̄ talis reclamacō suf
ficere videt̄ nisi inter tales nō sp̄sālia s̄ m̄
mōniū d̄tractū fuerit sicut loq̄t̄ ex d̄ sp̄o. impu.
attestacōs. h̄ host̄. Quid si pubes q̄ d̄tra
xit cū impubere n̄ expectat. s̄ mutata volūta
te d̄trahit cū alio pubere p̄ v̄ba de p̄nti. h̄ q̄
s̄m m̄mōniū tenet q̄ primū nō tenuit ip̄d̄ie
te etate. Forciū t̄m obligat̄ pubes. q̄ ip̄ubes et
h̄ si n̄ ip̄uber fact̄ puber d̄sens̄iat aliter coga
t̄ d̄sens̄ire et m̄mōniū d̄sumare. h̄ gōf. et ho.
Quid si ip̄ubes fact̄ pubes exp̄sse ratificat̄
s̄ al̄ d̄ dissentit. et vocat̄ p̄ ep̄m in iudiciū cō
trahit cū alia p̄ verba de p̄senti. h̄ adhuc pu
to. q̄ s̄m m̄mōniū tenet. ut p̄t̄ in his que no
tat̄ sup̄ de sp̄sālib̄. et h̄ int̄. lligas nisi spon
sa fuerit traducta v̄l alias simul mōrarent̄ ut
sup̄ notat̄. traductō em̄ et carnis copula equi
pant̄. ex de diu. lepro. c. si. h̄ ho. Quid si q̄
coact̄ d̄trahat cū aliq̄ sp̄sālia nūq̄d cogetur
ad m̄mōniū d̄trahēdū. h̄ sp̄sālia debet esse
libera ab oī coactōe. ex de sp̄o. cū locū. pater
t̄m p̄t cogere filiū v̄l filiā in sua p̄tate constitu
tos ad sp̄sālia v̄l m̄mōniū d̄trahēdū modi
ca s̄ coactōe. s̄ interpretacōne p̄na. ff. de ritu

nup. l. si p̄e. et. l. nec cogit̄. p̄cise aut̄ cogere
nō p̄t. C. de nup. l. nec filiū. et in d̄ctā lege nō
cogit̄. h̄ gōf. Si q̄s igit̄ p̄ vim l̄ metū q̄ p̄t ca
dere i d̄stare virū sp̄sālia d̄trahat nisi postea
ei d̄sens̄iat excusat̄ a d̄trahēdo m̄mōniū nec
cogit̄ ex de d̄sp̄o. impu. de ill. vbi de h̄. Sec̄
t̄m est si meo sic leuis. ex de sp̄o. de muliere.
vbi d̄ h̄ in glo. h̄ jo. d̄cēt. et. c. venēs. Et etiā
de h̄ habet̄ infra t̄. de d̄sens̄. ar. vij. q. vlti.
Quid si q̄s iurauerit v̄nā de filiab̄ t̄cij du
cere in v̄rore. et postea cū altera dormiuit. h̄
cogit̄ debz̄ illā ducere cū q̄ dormiuit cū alterā
habere nō possit. Et h̄ intelligo esse verū. si ip̄a
d̄replacōe tractat̄ p̄cederis ei i copulā carna
le d̄sens̄it. ar. ex de sp̄o. ex literis. ij. et c. is. q.
et h̄u. sentēcie s̄nt gōf. et bern. sup̄ idē c. ex
literis. et host̄. ibidē d̄cēs. q̄ incertitudo ab
inicō declarata est. p̄ carnis copulā exp̄st̄ fa
cto. v̄n̄ sicut alia sp̄sālia ab inicō d̄dicōnalia
et incerta p̄ carnis copulā fiūt pura. ita et ista
Inno. v̄o sup̄ idē c. vult d̄trariū d̄cēs q̄ si non
interuenierit sp̄sālia nec m̄mōniū iter cof. nec
etiā iteruenire possint nisi iter certas p̄sonas.
d̄trahere cū alia sibi licz̄. et ē ar. p̄ eo l. v. d̄
sp̄o. ex sp̄sālib̄. Quid si q̄s d̄trahat sp̄sālia
de futuro cū duab̄ d̄cēs sic. iuro v̄l p̄mitto
vobis q̄ d̄trahā m̄mōniū cū altera ex vobis
h̄ cā ille filis ē p̄cedēt. ut d̄t̄ gōf. Quid
si q̄s d̄trahat sp̄sālia s̄ cū duab̄ d̄cēs iuro
v̄l p̄mitto vobis q̄ d̄trahā cū v̄traq̄z̄ v̄m. h̄
h̄ est d̄tra substāciā m̄mōniū. ex d̄ d̄mōz̄. gau
dem. q. q̄ v̄o. et iō nichil agit̄. xxxij. q. ij. ali
q̄. v̄bicūq̄z̄ at̄ p̄bat̄ m̄mōniū et sp̄sālia. ff.
de sp̄o. oino. h̄ gōf. Quid si v̄na illaz̄ sit ap
ta ad m̄mōniū et altera n̄. h̄ s̄m gōf. q̄ qui
sic d̄trahit sicut d̄ictū est nō int̄dit d̄trahere
cū v̄na s̄ cū v̄traq̄z̄ qd̄ nō p̄t. et iō nichil agit̄
scz̄ nec illd̄ qd̄ vult q̄ nō p̄t. nec illd̄ qd̄ p̄t q̄
nō vult. ex d̄ offi. dele. cū sup̄ abbacia. h̄ gōf.
S̄ h̄ est d̄tra illd̄ generale. s̄ n̄ valz̄ sicut ago
valeat sicut valere p̄t h̄ n̄ ē multū curādū. q̄
rar̄ est iste cā. t̄m p̄ gōf. ē ar. ex de v̄di. ap.
c. v̄le. h̄ host̄. Quid si cū v̄na eaz̄ d̄trahit et
ea mortua sup̄stes ins̄letit p̄ ipl̄cat iuram̄tū
h̄ s̄m ho. p̄t d̄cēt q̄ nō tenet. q̄ q̄n h̄ iuravit
aut̄ intellexit q̄ v̄traq̄z̄ simul duceret sic gōf.
intelligit et sic nō tenet. Aut̄ diuersis t̄pibus
et sic si q̄n cū p̄ma d̄trahit itendebat iuram̄tū
suare. primū m̄mōniū nullū fuit bono factū
i. indim̄sibilitatis d̄ficiēte. Quid si q̄s iura
uit aliquā ducere in v̄rore scz̄ berthā ea absen
te. nūquid d̄trahere cū ea cogit̄. h̄ s̄m host̄.
q̄ sic si q̄n ad eā p̄uenit ratū habuit et si p̄t̄ ta
le ratificacōz̄ eā agnouerit m̄mōniū p̄suptūz̄
est ex de d̄ner. iu. ex p̄t. et de iureiur. h̄ v̄o
Quid si q̄s iuret. q̄ cū aliq̄ muliere cōtrahet s̄
n̄ exp̄mit cū q̄ et postea carnaliter v̄nā cognos
ceret. nūq̄d cū ea d̄trahere cogit̄. h̄ s̄m ho.
q̄ n̄ q̄ p̄t aliā eligere nec d̄erat cū alia cōtra
hēdo. Quid si iurasti mihi dare filiā certā et
nomiatā eaz̄ plures haberes. et si non possem
eam habere aliquo caū impediēte nunquid d̄
buisi michi aliam dare. et si nec illam an̄ ter
etiam et sic de alijs. h̄ s̄m ho. p̄t̄ p̄ decretalē

ex de spon. ad audienciam. qd ad pma dandam
mibi teneris iux posse qz nec ad aliud te obli
gat iuramentu nisi qd ea mibi dare labores.
S3 nunqd teneris ad scdam. h3 sm eundē
aut pma cōsensit expse vel tacite. puta qz ea
pnce sciēte et nō dēradicēte spōsalia fuerit cō
tracta. vñ ignozāte postea tñ ratificāte cū ef
fer etatū legitime. et sic tenuerūt spōsalia in
ter me et pma. ex. de spō. ex lris. et. c. siluam
vñ scdam h3e n̄ possuz. ex. de spō. ad audienciā
Aut nullaten⁹ i me cōsensit et sic teneris ad
scdam et similiter de alijs est dicēdum. vt p3
ex. de despo. impu. ex lris.

De ipso matrimonio ti. vij.

Onsequēter cōsiderādū est de m̄ionio
Et pmo de ipso m̄ionio. scdo de ei⁹ cā
efficiēte. s. de cōsensu. tercio de bonis

q̄rto d̄ differēcijs. q̄nto q̄s dērabē possit m̄io
niū et q̄s n̄ de quib⁹ maifestabit⁹ agendo de
impedimētis m̄ionij. sexto de nuptijs scdis.
sep̄tmo de m̄ionialib⁹ causis in q̄b⁹ agi⁹ ad
m̄ioniu diuigendū vñ d̄siūgendū. oct̄tauo d̄
filijs quoz cā m̄ioniu dērabit⁹. nono de do
tib⁹ et donacōib⁹ factis ppter nuptias. Cir
ca p̄mū videndū ē de m̄ionij essencia sigfica
cōe et noiacōe. 2o de institucōe. 3o de obliga
cōe. Circa p̄mū q̄ran⁹ p̄la. s. qd sit m̄ioniu
diffinitio. h3 vt habe⁹ a m̄ḡro sniaz. li. iij.
diffinitio. habe⁹ etiā. xxvij. q. ij. §. j. et ex de
p̄sump. illd. m̄ioniu ē diunctio marital viri
et mulieris inter legitimas psonas indiuiduā
vite cōsuetudinē retinēs. Ad cui⁹ euidenciam
sciendū ē qd ibi tangit⁹ genul. s. diūctō id est
coadunacio diūsoz qd ē relacō. Nec at rela
cio est multiplex ex pte subiecti et sic signat⁹
his noib⁹ scz vxoz et marit⁹. et est vna ex pre
cāe scz final qz ad eandē numero gnacōez oz
dinat⁹ et sic sigficat⁹ h̄o noie m̄ioniu. diūctō
aut illa q̄ ē i actu carnali n̄ p̄tinz ad essenciaz
m̄ionij s3 ad vsuz. Tangit⁹ etiā ibi d̄ra trahēf
in spēm scz marital qz cū m̄ioniu sit diūctio
in ordie ad aliqd vñ. talis diūctio i spēm
dērabit⁹ p i⁹ ad qd ordinat⁹ et h̄ ē illd qd ad
maritū p̄tinet. q. d. m̄ioniu est diūctio ad ea
q̄ officiu mariti req̄rit qz ei vt dic̄ apls. vir n̄
est ppter mulierē. s3 mulier ppter virū. id̄ hec
d̄ra potius sumi⁹ a viro q̄ a muliere Quia vō
diūctō m̄ionial implicat in se duo. s. legit
mitatē psonaz et indiuisiōnē psonaz id̄ ad
maioze euidenciā addit⁹ inter psonas legit
mas indiuiduā vite cōsuetudinē retinēs. vñ n̄
ē de essencia diffinitōis s3 explicacō pmi mē
bri. Et notandū qd ibi describit⁹ m̄ioniu s3 m̄
statū pfectū. Ad cōplementū aut m̄ionij tria
ocurrūt. optet em̄ qd sit iniciatū p cōsensū aio
rū vñbis exp̄ssuz et qd sit cōsumatū p cōmixiōnē
sexuū et qd sit ratū p fidē dērahenciū. i. p fidē
sac̄m. vñ sub illa diffinitōe n̄ cōphendit⁹ ma
trimoniū iūctū nec m̄ioniu ifideliū qz neu
trū eoz indiuiduā cōsuetudinē vite retinz. s3
i cāu separi p̄t vt habe⁹ infra. Si tñ indiuidu
tas intelligat⁹ s3 m̄ ap̄tudinē n̄ s3 m̄ actū. sic
n̄ sibile positū i diffinitōne hois. illa diffini
cio cōplectit⁹ vtrūqz eoz. Vtrū m̄ioniu sit

1 sac̄m noue legis. h3 p sic. qd patz p hoc qd
apls ad eph. q̄nto de m̄ionio dicit sac̄m h̄o
magnū ē. dico aut i xpo et i eccia. qd n̄ possit
dici de aliq̄ sac̄o qd esset in noua lege insti
tutū Et sic m̄ioniu p̄t accipi dupli. vno q̄n
tum ad ipi⁹ institucōez et sic n̄ est sac̄m noue
legis. qz fuit aū nouā legē institutū Alio mō
quo ad eius effe. tū et sic h3 fuerit aū nouam
legē institutū. nō tñ habuit tūc vim d̄ferēdi
grām sicut h3 mō. In noua ḡo lege m̄ioniu n̄
est euacuātū s3 cōfirmatū et factū grē cā tñ.
et sic m̄ioniu est noue legis sac̄m. hec rich.

Quid est i sac̄o m̄ionij materia. et qd for
ma. h3 essencia hui⁹ sac̄i cōstit in sensibili
actōe suscipienciū ipm. vñ verbū pmo placū
ab altero eoz h3 rōez materie. et verbū scdo
placū ab alio h3 q̄si rōez forme eo mō qd vba
sunt forma in sac̄o. sicut em̄ cū vbu accedit
ad elementū et sic sac̄m vt supius est habitū
sic cū ad verbū illi⁹ qui pmo dicit accipio te
i vxozē accedit verbū alteri⁹ dicētis. et ego
accipio te i virū vñ ecōūso. sic sac̄m. et ita p3
q̄ n̄ est idē materia et forma. nec de necitate
sac̄i qd verbū viri p̄cedat verbū mulieris. qz
qdēqz istoz p̄cedat nihil obest sac̄o. Nec
dicendū est p b̄ndictio sacerdotis sic forma
hui⁹ sac̄i. Illa em̄ est qd sac̄mentale et n̄ est
qd p̄tinēs ad essencia sac̄i. h3 rich. Alij dicūt
qz verba q̄bus cōsensu m̄ionial exp̄mi⁹ sunt
forma h̄o sac̄i. materia autē est cōsensus. et h̄
dicit b̄n. ex de spō. tua nos. Obicit⁹ aut cō
tra p̄dicta qz s3m hu. de scō vic. sac̄m est ex
b̄ndictōe sanctificās. ḡo omē sac̄m h3 b̄ndi
ctōez sibi essenciale. h3 h̄ vez. ē de sac̄is in
noua lege institutis. et ē at n̄ ē m̄ioniu s3m pe.

Quid ē i m̄ionio sac̄m. et qd res. h3 s3m
ric. ibi ē sac̄z tñ. exp̄ssio cōsensū. et obligacō
mutua. q̄ p mutū cōsensū p verba de p̄nū ex
p̄sum ē causata. Nec em̄ est res respectu sig
ficacōis exterioris q̄ est p sensibilia signa. Et
est sac̄m siue signū duplicis rei scz caritatis
quā signat et dispositiōe causat. et vniōis xpi
et eccie quā signat s3 n̄ causat. Ipa at caritas
est res tñ. Sedm̄ alios aut ē duplex sac̄m s3
signū. vñ principale qd ē verbū vñ nutus exp̄
mēs cōsensuz. alterū anoxū scz copula carnal
diūctio etiā xpi et eccie est duplex scz p ca
ritatē et p nature cōformitatē. pma sigfica⁹ p
cōsensū aioz. scda p diūctōez sexuū et hui⁹
s3nie sunt host. tho. et pe. Vtrū in suscepōe
m̄ionij grā d̄ferat. h3 qd dērabēab⁹ m̄ioniu
digne d̄ferat grā grū faciēs. sicut em̄ natura
nulli d̄fert potēciā q̄n etiā d̄ferat dispositiō
nem necessariā ad pdoneā executōez actus il
lius potēcie. sic ip̄e de⁹ d̄ferēdo alicui p̄tēte
aliquā p sac̄i suscepōez s3 d̄fert dispositiōz
necessariā ad pdoneā executōez actus p̄tātis
illius. p sac̄m aut m̄ionij dat⁹ ex dina insti
tucōe dērabēab⁹ m̄ioniu p̄tās vt vñ vta⁹
alio ad p̄creacōez plus et ad remediū cōcupi
scēcie. cui⁹ p̄tātis actū exeq̄ n̄ p̄t pdonee et
digne s3 grā grū faciēte. ḡo rē h3 rich. Vtrū
copula carnis sit de integritate m̄ionij. h3
duplex est rei integritas siue p̄fectio. pma in

An p̄t d̄ferat p̄tēte

h3 qd d̄ferat p̄tēte p̄tēte p̄tēte
p̄tēte p̄tēte p̄tēte p̄tēte p̄tēte

h3 qd d̄ferat p̄tēte

h3 qd d̄ferat p̄tēte

0

esse simpli. scda in esse cōpleto consistit. pmo^o puer est cōpletus n̄ scdo mō. qz nō pōt plicere q̄ sūt hoīs. pmo^o copula carnalis nō est de integritate m̄ionij s̄ scdo^o qz l̄ sine ip̄a habeat esse m̄ionij. tñ nō h̄z pfectā significacōez et sic dicit aug⁹. n̄ ē dubitandū illā mulierē ad cōiugiū nō p̄tinere cū q̄ doce^r om̄itio sexū nō fuisse. Quib⁹ modis noīat m̄ionij. s̄ sic elicit^r ex v̄bis p̄sidozi. ix. et h̄i. tripli^r noīat scz diugiū. nuptie. et m̄ionij. In m̄ionio em̄ est cōsiderare tria. pmo^o essenciā ei⁹ q̄ ē diūctō et sic de cōiugiū. 2° ei⁹ causam q̄ ē solēnis de sponsacio. et sic de nuptie a nube. qz i solēni b̄ndictōe velant^r capita nubenciū. tercio est factū siue fructū qui est p̄les. et sic de m̄ionij. ut aug⁹. dicit de ra faustū. qz n̄ d̄z mulier ad aliū nubē n̄ ut sic mat. Vel s̄m p̄sidoz rā m̄ionij d̄z q̄si m̄is m̄mū. id est officij. qz maxime feminis incūbit educāde p̄lis officij. vñ sic possessio de p̄ionij qz p̄na solici tudie acq̄rit. sic p̄lis acq̄sico m̄ionij. et hoc est potissima inter omnes etimologias licet etiam alie inueniant^r.

Quare s̄m articulū qui est de institucione m̄ionij q̄runt^r p̄la scz v̄bz m̄ionij sic d̄ iure nature. s̄ q̄ sic aliq^o mō. vñ. ff. de iusticia et iure. l. j. d̄z ius naturale ē qd̄ oia aialia natura docuit et p̄az. post. hic descēdit ma ris et femine cōiunctio quā nos m̄ionij appellam⁹. Ad cui⁹ euidentia sciendū q̄ aliqd̄ esse de iure nature d̄z dupli^r. vno^o illd̄ quod causat^r ex naturali necitate n̄ coopante volū tate n̄ illi⁹ q̄ naturā instituit. et sic dicim⁹ qd̄ de iure nature ignis ē ascēde sursum. et sic ma trimoniū n̄ ē de iure nature. Alio^o d̄z esse de iure nature illud ad qd̄ natura inclinat p̄uis p̄ libez arbitriū p̄ficiat^r s̄m quē modū act⁹ v̄tutū dicunt^r esse de iure nature. et sic m̄io niū est de iure nature. qz ad ip̄m inclinat^r natu ra ḡnis et speciei. et p̄ cōpacōez ad p̄ncipalē ei⁹ finē q̄ ē bonū p̄lis et p̄ cōpacōez ad sc̄dā rā um q̄ ē mutuū obsequiū i reb⁹ domesticis. Q̄ ac natura ḡnis ad h̄ aliquo^o inclinet de claro sic. p̄creacō filioz. cōis ē oib⁹ aialib⁹ p̄uis ad h̄ n̄ inclinz natura vno^o i oib⁹ qz qd̄a sūt aialia quoz filij nati statū p̄nt sibi v̄ctū sufficiēter acquirē. v̄l ad quoz sustētacōez sufficit vir p̄ se. Et id̄ p̄uis i istis natura inclinet ad coitū n̄ tñ ē in istis d̄terminacō masculi ad feiam. An ill̄ at i q̄b⁹ filij idigēt sustētacōe v̄triusqz p̄eūs vsqz ad paucū tps ē d̄terminata p̄ naturā cō iunctio masculi ad feiam ut p̄z i q̄b⁹ d̄a auib⁹ filij aut hoīm idigēt cura v̄triusqz p̄eūs vsqz ad magnū tps. et id̄ i hoīb⁹ natura incliat ad d̄terminatā diūctōez maris et feie vsqz ad magnū tps. qz ex h̄ nō pōt cōcludi qd̄ natura ḡnis inclinz ad isepabile v̄ionē p̄ tētā vitā. id̄ natura ḡnis n̄ incliat ita p̄fēe ad m̄ionij sicut natura sp̄ei q̄ ē d̄uenit hoī s̄m id̄ qd̄ est hō. Q̄ aut ad h̄ inclinz natura sp̄ei p̄fectius q̄ natura ḡnis de claro sic. Ius nature d̄m a natura hūane sp̄ei. ē qd̄ natural rō hoīs dicitat. Natural̄ at rō hoīs n̄ tñ dicitat filioz. p̄creacōez s̄ etia educacōez et instructōez. Vñ s̄m

plm. viij. et h̄i. c. xi. filij h̄nt a p̄tib⁹ esse nu trimentū et disciplinā. Disciplina aut pentuz indigēt filij ut in plibus p̄ totā pentū vitam non p̄nt aut om̄de filij sic instrui nisi h̄nt certos p̄tes. Et n̄ est indissolubil obligatio viri ad mulierē. si em̄ essent p̄tes certa n̄ tñ obligati n̄ est eoz tā p̄fecta et diligēs solici tudo cōca p̄lis educacōez. Vñ videm⁹ qd̄ na ti de fornicacōe l̄ certos habeāt p̄tes ab his tñ ut p̄līmā negligunt. et id̄ natural rō dicitat debē esse obligacōez d̄terminati viri ad d̄terminatā mulierē indissolubil^r p̄ totā vitā q̄ obligatio est m̄ionij. Q̄ etia ad m̄ionij iclinet natura p̄ cōpacōez ad eius finē sc̄dā rā q̄ ē mutuū obsequiū sic pōt ostēdi. hoīs in defectib⁹ et p̄fectib⁹ h̄nt se inter se sic ex cedētes et excessi. id̄ dicitat naturale iudiciū rōis hoīs debē s̄l̄ cohabitare ut mutuū sibi inuicē suppleāt defect⁹. p̄pter qd̄ dicit p̄lis. j. po. c. ij. qd̄ h̄o natura ciuile aial ē. qd̄ cōcor dat dicto apl̄i dicitat gal. vi. alter alterius onera por. s̄l̄ i mō dicit p̄ qd̄ cū i reb⁹ dome sticis qd̄a magis cōueniant viro q̄ mulieri et ecōuerso. natural rō dicit at n̄ tñ cohabitacōez viri et mulieris i vna domo ut suos defectus mutuū suppleāt s̄ etia cohabitacōez p̄ totā vi tā indissolubilē ut libēci⁹ et fidelis s̄biuicē subueniāt. vñ p̄lis. viij. ed. c. xij. viro et v̄ro ri amicitia videt^r s̄m naturā meristē. Ad em̄ natura cōiugale aial. Vñ m̄ionij institutū fuerit an̄ p̄ctm̄. s̄ duplex ē vsus m̄ionij. et s̄m h̄ duplex est institucō vna i officij nature m̄t̄pli. ade. altera i r̄mediū culpe vitāde qd̄ ad p̄mā p̄t dicit sac̄z lāge i rōe signi n̄ cāe. qd̄ ad sc̄dāz v̄o p̄p̄e i rōe signi et cāe m̄q̄ntū erat medicamentū cōcupie. p̄ma institucō fuit fa cta i paradiso an̄ p̄ctm̄. sc̄da v̄o ē paradisu post p̄ctm̄. vñ institucō ip̄a m̄q̄ntū ē sac̄m p̄p̄e p̄ p̄ctm̄ fuit n̄ ante. Vñ fuerit institutū a d̄o imediate s̄l̄ de m̄ionij institucōe d̄ p̄dit. cū ut h̄c̄ gen. ij. dixit. n̄ ē bonū hoīem esse solū faciam⁹ ei adiutorū s̄l̄ sibi. m̄ionij at̄ sc̄o instituit implicite cū d̄ costa adē dormientis forma^r mulierē et adduxit eā ad adā ut habe^r e. c. Et ip̄z m̄ionij v̄bo p̄dit. cū dicit gen. ij. crecite et m̄t̄plicami et replete terrā et sub icite eā. vñ aug. xij. de ci. c. xij. nos nullo mō dubitam⁹ s̄m b̄ndictōez dei. cre. et mul. et re. ter. donū eē nuptiaz. q̄s de⁹ an̄ p̄ctm̄ hoīs abinico cōstituit creādo masculm̄ et feiaz. Adā v̄o deo ispirate institucōez m̄ionij speci ficauit cū dixit gen. ij. h̄ n̄ os ex ossib⁹ m̄. et caro de car. m̄. et p̄az. p̄. q̄obē dereliq̄t hō p̄rem et m̄ez et adherz v̄ro. sue. et ērt duo in carne vna. In q̄b⁹ v̄bis tria bona m̄ionij ex plicauit. s̄ bonū isepabilitatis cū d̄ p̄pter h̄ reli. h̄o pa. et ma. i. cohabitacōez p̄ris et m̄ris. Et bonū fidei cū d̄ adherē v̄rozi sue n̄ alie ne. Et bonū p̄lis cū d̄ et ērt duo i carne vna s̄. p̄lis vni⁹ p̄creāde. Euit at̄ cōueniēs m̄io niū institui p̄ deū et hoīez dimit⁹ ispiratū ut cā effectui r̄nderz. In m̄ionio em̄ est v̄c⁹ sp̄ual in signādo et efficiēdo. et ad aliqd̄ carnale. Et hūanū. s̄ obligacō ad carnalē actū. Et h̄c

dicta sunt de m̄ionij institucōne. m̄ntū fuit
in officiū. Inq̄ntū etiā fuit i remediū fuit in-
stitucū a dō p̄ p̄ctm̄ ip̄licite cū dixit mulieri
in dolore p̄ies filios et sub viri eris p̄tate et
p̄pe d̄nabit tui. et ade dixit. q̄ audisti vocem
vxōis tue zc. Ex quibz et sequētibz sil i vnū
collectis videri p̄t deū isinuasse copulā eozz
iam nō esse i officiū s̄z etiā i remediū. Exp̄ss̄
autē instituit h̄ de9 cū post diluuiū dixit noe
et filijs eius. crescite et multiplicam̄ zc. mul-
tiplicacō em̄ hoim̄ diunctōe maris et feie p̄-
ficat. Cū at̄ x̄ps dixit. Ma. xix. qd̄ de9 dixit
hō nō sepet p̄ illa v̄ba m̄ionij n̄ instituit s̄z
m̄ionij dudū institucū separi n̄ posse ostēdit
Et hoc dixit ad instruendū eos q̄ de sepabili-
tate m̄ionij n̄ b̄n̄ fenciebāt. vt p̄z p̄ l̄iaz ibidē
hec rich. Scdm̄ at̄ scotū cū m̄ionij sic sac̄m̄
noue legis s̄m̄ qd̄ tenet eccia imediate fuit a
x̄po institutū sicut et alia noue legis sac̄a. vbi
autē i9 instituerit n̄ habet̄ plenus q̄ Ma. xix.
ibi em̄ tractū m̄ionij institucū p̄ gen. ij. ap̄-
probauit n̄ instituit. et vlti9 tractū m̄ionij
sac̄m̄ p̄pe dictuz anēxit. qd̄ accipi p̄t ex h̄ q̄
addit qd̄ deus diunxit hō n̄ sepet. vt n̄ intel-
ligat̄ de9 p̄cise intelligēdo tractū m̄ionij
cōiungere. s̄z diunxisse extūc ḡose p̄ instituci-
onē sac̄i cū eo st̄tus m̄ionij tractū. Obi-
ciā at̄ qz cca ea q̄ de9 imediate instituit nulla
p̄t fieri imutacio p̄ hoim̄ s̄z p̄ ecciam muta-
tacio sic cca m̄ionij tota die. ergo zc. h̄ q̄
mutacio p̄ hoiez n̄ p̄t fieri circa m̄ionij q̄ntū
ad ea q̄ d̄ina institucōe determinauit. s̄z qd̄ ad
ea que in determinata p̄ ecciam determinanda
reliquit. hec bon.

Ira terciū qd̄ ē de obligacōe m̄ionij q̄
run̄ p̄la. s. v̄z fuerit i p̄cepto an̄ p̄ctm̄
h̄ q̄ sic. vt vult mgr̄ s̄. li. iij. di. xvj. Nā cā
institucōis m̄ionij i officiū duplex est vna p̄
statu inocēcie. s. multiplicacio sp̄ei h̄uane p̄
ter oplendū numerz electoz. altera p̄ statu
culpe. s. d̄suacō sp̄ei h̄uane p̄ successioez idi-
uiduoz. p̄pter h̄ datū ē bis p̄ceptū i9. s. cres-
et ml̄. s̄. an̄ p̄ctm̄ i paradiso gen. j. et s̄. post
p̄ctm̄ termiato diluuiū gen. ix. Dico ḡo qd̄ an̄
p̄ctm̄ m̄ionij et v̄z ei9 fuit i p̄cepto. qz t̄n̄ fu-
it p̄ceptū affirmatm̄ n̄ obligabat n̄ p̄ loco et
tpe. Et i9 p̄mi p̄tes n̄ fuerit trāsgressozes isti-
us p̄cepti. l̄z nunq̄ fuerint in paradiso carnal̄
copulati. h̄o cui9 p̄t sic assignari. p̄mo q̄a sa-
tis cito post fo. macōez eue facta ē illa trans-
gressio p̄pter quā sūt eiecti d̄ paradiso. Scdo qz
determinacōz t̄pis qd̄ icipient coire expectabāt
diuina auctoritate. et has duas tāgit au9. ix.
sup̄ gen. Tercia ē qz sup̄fluitas cibi tercia di-
gestione digesti. q̄ ē materia semis n̄dū erat
i eis. Si obicia qd̄ dam̄. li. ij. c. vlc. et silr li.
iij. c. xvj. sentire v̄z q̄si h̄o st̄tiss̄ deus gen9
h̄uanū ali9 q̄ p̄ coitū ml̄tiplicasset. dicēdū qd̄
i9 d̄ic̄ opinādo. v̄n̄ addit fortassis n̄ asserēdo
nec ei9 op̄io ess̄ i h̄ tenenda. v̄n̄ et aug. xiiij.
de ci. c. xiiij. reprobat eā. V̄z copula cō-
iugal̄ fuerit sub p̄cepto p̄ p̄ctm̄. h̄ m̄ionij
p̄ p̄ctm̄ fuit et i officiū et i remediū. qd̄ ad p̄-
mū fuit sub p̄cepto p̄ p̄ctm̄ donec facta fuit

multiplicacō sufficiens hoim̄ ad cultū diuinū
Et tot vacātes erāt illi op̄i q̄ melius erat ma-
nere aliquos i v̄ginitate v̄l viduitate q̄ om̄s
cop̄le diugali itēde. Quo ad s̄m̄ at̄ nūq̄ fuit
in p̄cepto qz morbū carnal̄ d̄cupie hoies ef-
ficaciū p̄t t̄pare p̄ exercitiū meditacionum
et affectionū sp̄ualū et degustacōez celestū
et maceracōz corpum̄ q̄ p̄ m̄ioniale d̄cubitū
sic em̄ d̄ic̄ b̄n̄. i epl̄a ad ap̄rios pentes gusta-
to sp̄ū n̄cē est desipe carne affectatū celestia
terrena n̄ sapiūt. eternis ibianū fastidio sunt
trāstozia. Nō igit̄ obitat de beata v̄gine. qz
tpe ei9 iā facta erat sufficiens multiplicacio
hoim̄ ad cultū diuinū. et i9 copula diugalis
iam n̄ erat sub p̄cepto. v̄n̄ nec jo. ba. m̄ionij
deraxit. v̄l p̄t d̄ic̄ qz p̄sone p̄uilegiatē sicut
beata v̄go. et jo. ba. erat ab illo p̄cepto p̄ di-
uinā disp̄sacōz secreta exēpte V̄z mō ob-
ligent̄ hoies ad i9 p̄ceptū h̄ q̄ n̄ qd̄ p̄z p̄ h̄
q̄ apl̄s. j. cor. vij. v̄ginitatē d̄salit q̄ d̄traria
tur cop̄le diugali. Nā p̄ceptū i9 fuit affirma-
tiū i9 n̄ obligat ad sp̄ s̄z p̄ loco et tpe d̄uicē
ab9. et i9 q̄ndiu fuit modic9 numerus hoim̄
deuz colēciū i9 p̄ceptū obligauit q̄ causa mō
cessat. qz magna est ml̄tiplicacio hoim̄ deum
colenciū. et tot vacāt copule diugali q̄ expe-
dit vt multi maneāt i d̄uicēcia v̄ginali et v̄i-
duali. Euit etiā i9 p̄ceptū satis reuocatū p̄ h̄
q̄ apl̄s d̄uicēcia v̄ginalē p̄fert cop̄le diuga-
li. vt p̄z. j. cor. vij. et p̄ h̄ q̄ cas9 i qd̄ obligat
n̄ manet. si t̄n̄ redigeret̄ mund9 ad tā puū nu-
merū hoim̄ q̄ q̄busdā castitatē s̄uantib9 alij
n̄ sufficerēt ad sufficiētē ml̄tiplicacōez hoim̄
ad cultū diuinū. tūc m̄ioniale cop̄la oibus illi
actui vacare potētib9 esset p̄ceptū. t̄n̄ iam tot
credūt̄ saluati et t̄n̄ sūt hoies p̄ mūdū ml̄ti-
plicati. q̄ sic d̄ic̄ aug. d̄ bono diug. si oēs vel-
lēt d̄uicē ab oī d̄cubitu d̄ corde puro et d̄scia
bōa n̄ ficta ml̄tociū d̄i cital̄ d̄plet. h̄ rich.

De causa efficiēte m̄ionij.

scz de consensu ti. viij.

Ostea d̄siderādū ē de cā efficiēte m̄io-
nij. s. de consensu p̄ quē h̄z m̄ionij d̄tra-
bi. et p̄mo de cōsensu simpli. scdo de
consensu d̄firmato iuram̄to. 3o de consensu cui su-
puenit copula carnal̄. q̄rto d̄ consensu coactō.
q̄nto d̄ consensu d̄dicionato. sexto de consensu ad
t̄ps. septio de consensu p̄ p̄curatores iter absē-
tes exp̄ss̄. octauo de consensu m̄ioniale obie-
cto. i. i qd̄ sic ille. Circa p̄mū q̄runt̄ p̄la. s.
v̄z consensu sic cā efficiēs m̄ionij. h̄ q̄ sic
v̄n̄ cris9. m̄ionij n̄ facit coit9 s̄z volūtas. et
de sp̄o. duo. tuas dudū. cū em̄ om̄e sac̄m̄ ha-
beat aliqd̄ sensibile et aliqd̄ sp̄uale. ē em̄ iui-
sibil̄ gr̄a visibil̄ forma. op̄ret qz h̄eat aliquid
h̄uanū et aliqd̄ diuinū. In m̄ionio ergo ē aliqd̄
h̄uanū et h̄ est d̄sensul̄ hois. et aliqd̄ diuinū. et
h̄ est institucō dei. q̄ntū ḡo ē ex p̄te hois. sol9
d̄sensus exp̄ss̄ facit m̄ionij v̄z d̄currētē t̄n̄
institucōe diuina. cū em̄ tam vir q̄ mulier ime-
diate subsint eidē d̄no. sola volūtas eozz nō
p̄t trāsfere p̄tātē eozz ab vno i alterz. n̄ vo-
lūtate et auctoritate d̄n̄is d̄n̄i d̄currētē. h̄ pe.
V̄z d̄sensus tacit9 sufficiat ad eē m̄ionij

Humanae Ingentis

Donum 6 p̄o p̄

¶ ad contrahendū m̄ionū requirit̄ consensu
mutu⁹ p̄ verba de p̄nti vel p̄ alia signa in nō
valentib⁹ loq̄ exp̄ssas p̄ verba in quā de p̄nti
vt cū dicit vir. accipio te i meā uxore. et ml̄r
dic̄. accipio te i meū. ex̄ d̄ sp̄o. si inter. vbi po
nit̄ d̄ca forma verboꝝ. vel etiā cū dicit alia
vba filia consensū exp̄mencia de p̄nti. et addit̄
vel p̄ alia signa. qz̄ multi p̄nt̄ contrahē m̄ionū
p̄ nut̄. ex̄ de sp̄o. tue fr̄nitati. Inter etiā abn̄
tes et q̄ nun̄ p̄ se viderūt p̄t̄ contrahi m̄ionū p̄
p̄curatores et l̄ras consensu mutuos exp̄men
tes. vt ec̄ habet̄ ifra articulo. vij. h̄. u. dam
tū fama vel auditu v̄l aliq̄ alio se nouerint
xxx. q. v. nec i⁹ in glo. et. xxxij. q. ij. n̄ ois. s̄.
cū d̄ i glo. h̄. aut̄ q̄re requirit̄ exp̄ssio mutui
consensu p̄ aliq̄d sensibile signū ē. qz̄ sic ē insti
tuta. cui⁹ institucōis rō cōgrua fuit. qz̄ m̄io
niū est sac̄m et de rōne factū est vt s̄ dictū est
q̄ i eo sit aliq̄d sensibile signū. hui⁹ sentēcie
sunt rich. et cōter om̄a theologi. Et ec̄ b̄n. ex̄
d̄ sp̄o. tue fr̄nitati i glo. v. et. c. tua. i glo. v.
vbi dicit q̄ adesse m̄ionij duo sūt nec̄aria. s̄.
substantia sine materia et forma. p̄ substantia
est ibi consensu Et p̄ forma vba ad exp̄mendū
consensu deputata. h̄ idē sent̄ etiā inno. ibid̄
S̄z obicit̄ cōtra h̄. qz̄ ex̄. de sp̄o. tue fr̄nita
ti d̄ sic. m̄ionū contrahit̄ i veritate p̄ legitimū
viri et mulieris consensum. s̄z nec̄ia sūt q̄ntum
ad ecciam verba consensu exp̄mencia de p̄nti.
s̄ vba n̄ requirunt̄ ad h̄ vt i foro dei m̄io
niū contrahat̄ s̄ tū ad h̄ vt ab eccia m̄ionū cō
tractū iudicet̄. h̄ i valētib⁹ loq̄ s̄m rich. liz
verba sint nec̄ia q̄ntū ad ecciam. nihilomin⁹
etiā sūt nec̄ia ad h̄ vt i iudicō dei m̄ionū cō
trahat̄. vñ vba illi⁹ decre. intelligi debēt p̄
appropacōez. qz̄ i iudicō dei p̄ncipalior ē cō
sensus interior q̄ exp̄ssio ei⁹ exterior. In iudi
cō aut̄ eccie ē ecōuerso. s̄m vō gōf. vba req̄
runt̄ tū quo ad ecciam n̄ q̄ ad deū nec quo
ad m̄ionij essenciā. vt vi⁹ dicē dicta decreta.
requirit̄ em̄ eccia vba vt consensu p̄bet̄. Nec
s̄m eundē sufficit si loquat̄ tū alter s̄z optet
vtrūqz̄ consensum exp̄mēre v̄bis si loqui p̄ssēt
vterqz̄. s̄m vō ho. n̄ requirunt̄ vba nec ad ma
trimonij essenciā. nec quo ad ecciam s̄z suffi
cit consensu Vñ sufficit q̄ dicat̄ consentim⁹. ff.
de re. iur. nupcias. et ex̄ de clādē. despon. q̄
nobis. Sufficiūt ec̄ s̄ aliq̄b⁹ v̄bis signa i lo
quēte Nā si is q̄ loq̄ nō p̄t̄ contrahit̄ p̄ nutum
ml̄tomas q̄ loqui p̄t̄. ff. de l. ij. n̄. Itē
vide⁹ q̄ sufficerz̄ volūtatē suā scribē sine ver
bis. ar. C. de tes. iubem⁹. plus est etiā cōf. n̄
re facto q̄ v̄bo. ex̄ de ap. dilecti. vñ n̄ refert
vtrū facto v̄l verbo q̄s cōfenciat. ex̄ de diu.
ser. c. fi. Vñ si p̄ nutū v̄l signū sp̄osa sequat̄
vix et ip̄o facto sine v̄bis cōfenciat i eum erit
m̄ionū. Silr si dicat̄ volo te h̄re i uxorem si
vis me h̄re i vix. et si i h̄o cōfensus q̄ sic v̄z
m̄ionū osculeris me et statiz mulier osculet̄
eū erit m̄ionū sine aliq̄bus v̄bis ex̄ de m̄io
cōtra. cōtra iter. ec. c. j. Nec obstat i⁹. s̄. p̄ ver
ba sūt nec̄ia q̄ntū ad ecciaz qz̄ ibi d̄z subaudi
ri v̄l signa. qd̄ p̄z p̄ h̄o q̄ sequit̄. nā et mutū ec̄
Vel loquit̄ i⁹. c. tue. de m̄io vō et exp̄ssio. h̄

host. i. sū. et ex̄ de sp̄o. dudū. c. j. Obicit̄ ite
rū. qz̄ i illo. c. nō ois. s̄. cū d̄ i tex. et glo. et
in illo. c. tue fr̄nitati. in glo. habet̄ q̄ si cōtra
h̄at p̄tes filijs p̄ntib⁹ et sciētib⁹ sufficit eoꝝ
rū taciturnitas. h̄ dicūt aliq̄. vt ho. et tho.
q̄ in cāu p̄dicto sufficit consensu sine v̄bis eoꝝ
rum q̄ cōtrahūt. qz̄ vba p̄ntū et taciturnitas
filioꝝ p̄ntiuz et vba intelligētiū ēqualent̄
sensibili signo exp̄mēti interiorē cōfensū max
ime q̄n aliq̄ gestu anuūt et ex̄ verecūdia loq̄
omittūt. si at̄ vba dicerent̄ p̄ alios quā p̄ pa
rentes n̄ sufficerz̄ p̄dicta taciturnitas p̄ em̄
i h̄o valēt vba p̄ntū eo q̄ filij sūt aliq̄d sub
stantie eoꝝ. Alij at̄ p̄dictas glo. negant. nec
em̄ in tex. ex̄ accipiunt̄ s̄m rei veritatē p̄nt
h̄i. hec rich. Aliq̄ vō distinguūt ec̄ q̄ refert
an aga⁹ de cōiunctōe eoꝝ q̄ sunt sui iuris an
alieni. In p̄mo cāu requirit̄ cōfensus exp̄ssus
cōtrahentiū m̄ionū. In 2⁹ sufficit taciturni
tas cōfensus ip̄oꝝ cū exp̄ssione eoꝝ i quoz̄
p̄tate sūt cōstituti. et sic distiguit p̄. ec̄. argu
mentū ad h̄. xxxij. q. ij. s̄. cū d̄ h̄o ē inq̄t vir
ginal pudoris eligē sibi vix exp̄tita magis
d̄z videri q̄m vix exp̄tisse. verecūdiā p̄mit
tat an̄ p̄ nubat qz̄ cōiugiū verecūdiā plus cō
mēdat. de h̄o vide. ff. e. ti. l. h̄. legis. s̄. cōtra
hūnt̄ quoz̄. Vtrū i m̄io sit op̄ scriptura
h̄. q̄ sic. ff. de sp̄o. sufficit. lex tū scripturam
de m̄io desiderat q̄n liberta cū senatoꝝe cō
trahit̄. v̄l vbi illustres cōtrahūt m̄io p̄pter
barbaros i aut. vt liceat m̄i et auie. s̄. qz̄. s̄.
dudū coll. viij. v̄l siq̄s cōtrahat cū cōcubia
insti. de nup. s̄. v̄l. h̄ at̄ v̄lāmā intelligas q̄n
tū ad legitimacōez filioꝝ. qz̄ s̄m leges n̄ in
telligunt̄ ali⁹ legiti. h̄ host. et azo. i. a. de
nupcijs. Quid si dicat̄ viro vis talē v̄l pla
cet tibi tal. et ille r̄ndet placz. et postea simi
liter ml̄ieri. et illa r̄ndeat placz. h̄ m̄ionū
contrahit̄ qz̄ tal̄ iterrogacō et r̄nsio fit q̄n q̄s ē i
ep̄m cōfēcrād⁹ vbi cōtrahit̄ m̄ionū sp̄uale.
h̄ host. ex̄ de sp̄o. sponsa. Quid si vir dicat
p̄mitto tibi q̄ p̄uidebo tibi tāq̄ vxori et illa
idē r̄ndeat. h̄ s̄m host. in sū. et ex̄. e. ex p̄te.
e. p̄ m̄io ē iudicādū nisi de itencōe cōtraria
p̄testent̄ dūmō ad h̄ venerit et ad h̄ cōtrahē
dum ap̄i sint. ar. ex̄. e. ex l̄ris. Quid si dicat
p̄mitto tibi q̄ n̄ dimittā te p̄ melioꝝi v̄l peio
ri. h̄ s̄m ho. sup. c. ex p̄te. e. idē est dicēduz
qd̄ d̄ cāu p̄missio. In talib⁹ em̄ et sil̄ib⁹ dubijs
sp̄ ē p̄ m̄io iudicādū. ar. ex̄ de sen. et re iu.
di. c. fi. Quid si dicat̄ a viro p̄mitto tibi q̄
habebō te p̄ legitima uxore. et ml̄ier silr ecō
uerso dicat̄. h̄ p̄ h̄mōi vba cōtrahit̄ m̄ionū
ex̄ de sp̄o. ex p̄te in tex. et glo. et xxx. q. v. nec
i⁹. s̄. s̄z obicit̄. qz̄ h̄ v̄bū habeo ad p̄ns tps re
ferri p̄t̄. ex̄ de m̄io cōtrac. cōtra iter. ec. ex
l̄ris. s̄m host. et gōf. subaudiendū ē decetero
vel ab h̄o tpe. qd̄ tū si fuerit exp̄ssuz n̄ erit du
biū. vt p̄z ex̄. de iureiurā. quēadmodū Dec⁹ ē
si dicat̄. ducā te i uxore. et idē dicit jo. i illo
c. nec i⁹. de h̄o vide s̄ i casu sil̄i. ti. ij. hui⁹ li.
Quid siq̄s iurauit q̄ velit aliq̄ retinē p̄pe
tuo secū. h̄ m̄ionū n̄ ē nisi dicat̄ q̄ velit eā
retinere i uxore legitimā. i autēti. q̄b⁹ modis

naturales eff. le. §. pñl. sec. e. h. m. cañ. xxxij.
q. ij. solet. bec. jo. xxx. q. v. c. j. intellige q. in
pñl. to. cañ. erit mñoniū h. m. cañ. si agatur ut
mñoniū dtrahat. ut ecia d. i. glo. illi. c. solz
Vt dñs dñs expñsus p. vba de futuro faci
at mñoniū. h. q. nō. q. n. est dñs de dtra
hōdo tūc mñoniū. h. facit spōsalia qz ē pñl. f.
sio de cōsenciēdo. Vt dñs dñs expñsus p.
vba de pñl. si desit dñs iterioz faciat ma
trioniū. h. duplex est forz scz pñale et iudi
cale. In pmo iudicat h. m. veritatez. In 2o h. m.
allegata. ex. de spō. tua nos. i. fi. Dicendū g.
q. i. foro pñali nec est mñoniū nec mñonum
iudicandū. cui rō est qz i oibz sacris requiri
tar intēciō volūtaria faciēdi illud qd ecclia
facit. qz g. cal. n. intēdebat cōtrahē mñoniūz
iō nō est mñoniū. In foro vō iudicali aut do
lus pbari p. euidētibz signis. et sic ecclia n.
iudicabit mñoniū aut nō. et sic iudicabit. sta
bit em vbi. h. bon. et dho. et cōueniūt cū eis
cōiter theologi. et rap. et host. Sz obicit
qz si cōsensus iterioz requiri i vtroqz cōiugū
tunc neuter de altero scire poterit an sit verz
cōiunx. et sic qlibz mñoniū cōtrahēs piculo
se exponit. h. q. de quolibz ē psumēdum bo
num nisi maifeste appareat cōtrariū. et iō de
omī psumēdū est qd corde dñs sciāt si ore ex
pñat nisi p signa euidentia fictio appareat.
vñ ille ex pte c. n. ē dolus excusat p ignorā
ciam a pñtō. Obicit iterz qz si qz pbari con
sensisse i aliquā p vba de pñtū cogit p excōi
cacōis finiam ut eā hēat vrozē hz dicat defu
isse dñs iterioz ecia si postea cū alia cō
traxerit iterioz dñs vbi expñsō. et h. nō
est si requireret dñs mētal ad mñoniū
ergo n. requirit. h. in tali casa ecclia cogit euz
ad standū cū pma vrozē qz iudicat eū h. m. ea
q. foris apparēt. Nec i iulicia decipit h. i. fa
cto decipiat. ille tñ potius d. z. excōiacōz su
stine q. ad pñā vrozē redire vel d. z. ad aliam
regionē remotā fugē. h. dho. Obicit ad h.
qz in foro iudicali credit cūlibz dtra se tes
tificāt. g. si qz neget se corde dñs scisse debz
credi sibi. h. qz ecclia hz testimoniū i dtrariū
Et qz ecia tale testimoniū turpitudinis est i pñ
diciū cause mñonial q. ē fauorabil. h. cal. vi
ri testimoniū n. audit. In foro tñ dñs credi
sibi in quo hō suā turpitudinē dñtē. h. bon.
Obicit ecia q. dolus et fraus nemi debent
pñcinari. g. rē. h. q. ibi sūt duo. s. defectz
dñs q. sibi pñcinat i foro dñs ve n. astra
gat vinculo mñonij. licz n. i foro ecclie i quo
iudicat h. m. allegata. Et dolz vrozē. et h. i.
neutro foro sibi pñcinat qz i vtroqz p. eo pu
nitur. Quid si qz dicat ita petre accipis ag
netē in vrozē et ipē rñdeat dñe. petr. accipit
a. znetē i vrozē. postea interrogat mulierem.
Rgnez accipis petr. i. vrozē. et rñdet sic. nūqd
p. hec vba inter tales ē mñoniū iudicandū licz
petr. dicat q. nun. p. dñs ferit. h. nō absurde
dici pōt q. si pñbitero interrogāte publice āte
fores ecclie sic fuerit cōtractū et postea se
cuta solēnicas dñs erit p mñonio iudican
dum ut ecia p. ex sup. dñs. Si aut alio inter

rogante et post talia vba secuta fuerit copla
carnalis adhuc p mñonio stabit ecclia. Nā
carnalis copla ecia vba de futuro trahit ad
pñs tps psumptiue. ex de spō. is. qui. et. c. fi.
et. c. venies. Idē videz si in domo spōsi fuerit
traducta dū tñ inueni corrupta. argumētū i
bis q. dicentz infra de frigidis. al. mñoniūz
nō facerz traductio sola. ff. de spō. qñtō. Et
h. si volūtaria fuerit traducta. Secus est si tra
ducatur i vita et fugiat qñtō habuit libera
tē. ex de spō. venies ad nos. et d. de spō. ipu.
er. lñs. vñ vñs. Effuge cū poteris ne dñs
se puteris. Et sic carnal copula i vñgine et tra
ductio in corrupta eq̄panz. ut ex. de spō. ve
nies. et de diu. l. c. fi. Et h. mēbz distinctōis
apte pbat lra ex d. spō. tua. ibi et iter. eoz. rē.
et ibi q. qñter. rē. q. d. tu dicis q. nun. p. cōsen
seris i mulierē nos tñ n. videmz qñter h. ab
dñs pōt et ex q. eaz cognouit. tñ ex vbi
pcedētibz h. indirectis. tñ ex carnali copula
subsecuta pculdubio ē mñoniū psumēdū ar.
expñsū de dñi. ap. p. tuas. Si at eā n. cognouit
nec traduxit n. iudicat mñoniū. et h. ē qd dic
i. c. tua in fi. ibi cū i eo nec substācia rē. nec
forma verborz rē. subaudi. nec alia indicia.
p. q. habetur dñs. h. host. Quid si dicat
alter se aio ludēdi vba p̄tulisse. h. h. m. host.
papa sup. h. est cōsulendz qz est casus nouus
de maioribz casibz. ar. ex de trasla. ep̄. c. j.
Et h. i. casa sil. i. pbare vñ aug. de dñe. di. m. j.
solz qñ. Scdm iura tñ q. mō currūt dici pōt q.
si vterqz iuret q. ludēdi aio vba p̄tulerit nō
intēdentes dtrahē. et testes q. pñtes fuerunt
p̄donet iurent q. credūt vrozē iurasse marie qz
erāt potati nec erat hora sobria dtra mñoniū
iudicabit. Nā ebri. d. z. ignorās. xv. q. j. sane
dicimz. et sic nō dñs. ar. C. de donac. nec
innit. Quid ec si qz p ludo repñtando. cū
aliq. famula. vestibz alienis induta cōtraxit.
h. si ambo dñs. q. cōtrahē intēdebat mñ
trioniū. standū est dñs. ex. de clā.
des. despō. c. j. et. ij. Si aut alter dñs. et al
ter neget papa bene facerz si ius statueret q.
mñoniū tenerz in penā eius q. clā dtraxit et q.
mō penit. Vñ ad instanciā ei. n. vñ mñoniū
sepandū. ar. ex de eo q. duxit i mñoniū. c. j. et
j. q. j. si qz p ignorāciaz. et sic i dubio iudicac
hec host. Quid si dica. de aliq. q. n. fuit vñ
n. est vrozē. h. sufficit pbare q. eā in ecclia
publice despōsauerit et subarrauerit. vñ q. cā
mñonij hñditi fuerint. et postea eā in domū
suā duxerit et vrozē habuit et tenuerit. licet
nō pbent vba qz sepe p nimio tumultu vba
nō pñt audiri. Et frequēter puella verecūdia
ducta suam nō expmit volūtate. pbant h. ex
de spō. ex lñs. i. qd ē vrozē nisi violencia alle
getur de q. dicez infra. Videtur ecia sufficere
q. post dñs mñoniū eā in vrozē tenuit ac
traduxit. vñ q. dixit q. nun. p. eā dmitterz h. ei
sp. adhererz. tal. em vrozē dici pōt. di. xxxij.
xpiano. Itē h. instrumta nupcialia sola ad p.
hacōez mñonij n. sufficiāt. C. de nup. neqz sñ
nupcija ut ecia dicitur infra. pbat tñ mñoni
um p instrumentū i quo se cōiuges vocāt. et

donacōez ppter nupcias mulieri factā tan. p. v. xxi. c. i. ff. de psump. illud. et sic pōt intelligi i. ff. de ritu nup. in libe. et. ff. de cubinis. i. cubiatu. alias autē mōniū n̄ psumit. s. stupr. nisi volūtas ppta suffragauerit et alia nota succurrerint subaudi tacita vel exp̄ssa ut p3 ex pmissis. sic n̄ dicit. s. dcozdat i. d. xxx. q. v. aliter. et accedit optime i. d. ff. de spō. q̄stū hec ho. Et breuiter etiā in sum. Vtq̄ vba requirant vel nō et vtrū sufficiēter pbatū sit vel n̄. relinquendū est s̄m host. arbitrio iudicis. q̄ in p̄cepta q̄lita te psonaz et antiq̄tate t̄pis et copla carnis et alijs circūstancijs hec determinat. s. in magna pte p p̄cedēcia et sequēcia quō arbitrari debeat instruat. Quid si mulier veiat bñ dicēda an fores eccie et postea neget se oſen sisse. s. viro dtrariū legitie p̄bāte n̄ auditur tal̄ ml̄ier sine teste. nec testis recipitur si carnali d̄gnita fuerit. et q̄ mōniū accu. pos. insup. q̄. sicut ibi si post. p̄ legitimo tpe accedente s̄l̄ copule carnali oſensit zc. Et intelli go nisi cognita fuerit inuita et an et post copulā carnis reclamass̄. tūc em̄ n̄ credere ei au dienciā denegandā. et de spō. et mat. oſulta cōi an si. et ex de eo q̄ cog. oſan. d̄serecōi. re spō. j. ubi vō n̄ apparz de reclamacōe in fa uore psumit. i. vix oſensisse si carnali cogita fuerit. sic itellige i. d. c. insup psumit. etiā oſen sisse si cū viro lōgā morā dtraxerit. et de spō. et mat. ad i. d. qd. s. si statiz fugit et vult pba re coactōez nō est sibi audiēcia denegāda ve dictū ē s. h̄ host. Donec q̄ aliq̄s p̄stet. corā pl̄ibz. et dicat q̄ oia q̄ dicit et faciet. n̄ fa ciet animo dtrahēdi mōniū. et postea dicat publice oſencio i te et mulier sil̄ iter dicat nū quid erit mōniū s̄m d̄z bñ. q̄ ecclia d̄z p mōniū iudicare. qz recurrendū ē ad eōem in telligēciā verborū. et de spō. et l̄is. j. h̄mōi em̄ vba n̄ possūt sue intēcioni deserui. e. Pre. et si p̄bet p̄stacōez quā fecit. postea potuit ab illa volūate recedere et i eā oſensit. et vi p i. d. qd postea fecit publice. Et si dicat q̄ ad huc tpe dtraxit. i eadē volūate erat n̄ credi ei qz dtra eū iterptacō fieri d̄z q̄ dolū adhibz ut d̄z i dicta decre. s. bñ. et d̄ spō. tua nos. et host. s. p̄dicta forte sūt vera i iudicō eccie. se cus at ē i foro oſcie. ut p3 ex p̄dictis. Quid si dicat tenebo te i vrozē donec moriar. cā de cipiēdi eā s̄l̄ dicūt qdā q̄ est mōniū indisti cte et sic ponūt casū. et de spō. ex l̄is. s. cer te si appa 3 de d̄ssensu et dolo n̄ est mōniū ecclia i iudicio eccie. nisi forte carnalis copla sequat. ut p3 ibidē tua nos. s. ho. In iudicio vō oſcie nūq̄ ē mōniū nisi oſeciat i corde. Nota tñ q̄ siq̄s dicat. se dixisse h̄mōi verba cā decidiēdi n̄ audit. s. i iudicio eccie. si vō di cat se dixisse cā iusti timoris bñ audit. et de spō. veniēs. ij. s. ho. Quid siq̄s ut possit cog noscē mulierē figat se cum ea spōsalia con trahē dicēs. ego jo. oſencio in te cū tñ vocet̄ petr. s. s̄l̄ si tal̄ n̄ oſenciat n̄ ē mōniū. et de spon. tua nos. Quid oſulendū est alteri cō iugū cū alter affirmat q̄ nūq̄ in eū oſensit

nec oſensit. s̄l̄ cōsulendū ē ei q̄ s̄ n̄ credat qz nec alteri cōiugū i s̄ credē tene. et de p bacōibus p tuas. Si at̄ temerarie credat q̄ al ter cōiugū vtrū dicat durāte illa credulitate nō l̄z ei cum illo carnali d̄misceri nec ad pe ticōz p̄sam qz credit q̄ n̄ sit ei d̄iugū nec ad peccōez alteri qz i s̄ sibi p̄iudicat q̄d̄iu se n̄ eē cōiugē affirmat si aut̄ postea se esse mēci tuz affirmat et debitū petat si alter d̄iugū i pri stina credulitate r̄maneat p̄plex. ē q̄d̄iu illa credulitas durat. qz illa credulitate p̄manēte nō credit alteri suū d̄iugē esse. vñ si debitum redderz dtra oſciam faceret qz nec credit esse debitū imo indebitū. Si aut̄ n̄ reddat eē pec cat. qz l̄z alter d̄iugū i dicēdo se n̄ esse cōiugem p̄iudicatz sibi qd̄ a p̄tate perēdi oſbitū q̄d̄iu h̄ non reuocabat. tñ post. p̄ reuocat. credo q̄ p̄iudiciū i. d. expirat qz reuocacō dcozdat v̄bis quibz i dtractu exp̄ssit suū cōsensuz de p̄nci. s. n̄cl. Vtrū cōsensuz clādestinus faciat mōniū. s̄l̄ ad eē mōniū sufficiūt h̄ duo. s. legi timicas psonaz et vnica cōsensuū. Ad solē nitatē vō et decorē siue honestatē requiritur penitū traductio et p̄sbitōri b̄ndictō. et nihil om̄i s̄ duo sūt i p̄cepto ppter picl̄m vitādū qz sepe q̄ cōtrahūt occulte peitēt et cū alijs cōtrahūt d̄ facto et cū nō possit dtrahē pba ri ecclia n̄cōto decipit. et s̄niat cōtra veritatez et iō op̄uit talia p̄hiberi. hic ē q̄ siq̄s cōtra hit cū aliq̄ occulte l̄z sit mōniū peccat tñ sic fornicari. n̄ tñ tñ qz fac cōtra p̄hibicōez et de clāde. despō. c. n̄. i. glo. Ad maiore aut̄ euidenciā nota. q̄ sic mōniū clādestinū d̄z tripli. ita etiā p̄t dici clādestinū cōsensuz tri pliciter. vnc. d̄z mōniū clādestinū qd̄ cōtra hit sine p̄nciā testū. et de clāde. spō. qd̄ no: bis. d̄ mō qd̄ dtrahit n̄ h̄iūs solēnitatibz cō fuerit. l̄z cōtractū fuerit i p̄nciā testū. xxx. q. v. ali. tercio q̄n fit sine p̄missa denūciacōe. et de clādes. despō. cū ihibicō. ubi ec̄ i glo. p̄dca ponit p̄dca d̄stinctō. et quodlibz p̄d cōz modoz si affuit cōsensuz mutuz p vba d̄ p̄nci exp̄ss̄. verū ē mōniū s̄m dei et oſcie iudiciū. et d̄ clādes. despō. c. j. et. ij. q. v. no strates. Al̄d̄ tñ qd̄ ita ē clādestinū qd̄ n̄ fit in p̄nciā testū n̄ iudicat̄ vtrū mōniū ab ecclia q̄ iudicat s̄m allegata. vñ si aliq̄s istoz i fa cie ecclie cū alia psona dtraherz p̄cipet. ei p eccliaz q̄ cū ea starz et ad p̄mā n̄ accedez cui tñ p̄cepto obedire n̄ d̄berz q̄ntū ad reddicōz carnal̄ debiti. qz magis ē obediēdū iudicō di et oſcie p̄ iudicō ecclastico q̄ s̄m p̄sumpōez iudicat. In q̄bz tñ s̄n p̄cō po l̄z obedire ecclie tē obedire sic i subueiēdo illi ml̄ieri in ne cessarijs si idigeret et ip̄e illi et alteri sufficē posset. s̄ r̄cl̄. s̄ obicit. q. xxx. q. v. al. d̄ de clādestinis mōniū q̄ n̄ sūt cōiugia. s̄ ad ulteria l̄ cōubernia. v̄l̄ stup̄ aut fornicacōez s̄l̄ i. d̄ n̄ ē ita itelligēdū. q̄ n̄ sint legitia cōi ugia s̄ qz n̄ h̄nt decorē et debitā h̄onestatē et fi unt cōtra p̄hibicōez. et sic h̄nt culpā. Vel p̄e dicit q̄ i. d̄ intelligenduz ē de clādestinō oſensu n̄ exp̄ss̄o i p̄nciā testū q̄ cōsensuz n̄ effic̄ mōniū s̄ p̄sumpōez. et iō tal̄ cōcubit̄ ab ecclia

judic...
 sic l...
 et p...
 p...
 es d...
 respect...
 perēdi...
 dms. b...
 Equ...
 ram...
 tū ad...
 car m...
 cōtrah...
 mēci...
 E...
 co...
 Vtrū cō...
 pulla se...
 de p̄nci...
 em̄ et...
 oſensit...
 p̄stas p...
 ficit ad...
 nas d̄...
 pulā i...
 rep̄s...
 ad exp̄...
 ad causā...
 ad mōni...
 li copul...
 samp...
 p̄stet...
 te p̄sum...
 mutuo...
 mōniū...
 s̄m rei...
 cōtrah...
 gūic et...
 aut affe...
 cū sua...
 mōniū...
 fururo...
 q̄. i. nū...
 aut affe...
 s̄p̄tia n̄...
 de mai...
 mōniū...
 In illo...
 est cal...
 eo qz...
 fidē. et...
 boi. Q...
 q̄ n̄ cog...
 du. et...
 iudicō...
 offi. dele...
 h̄c̄ int̄ i...
 filiaz...
 h̄m̄ d̄z...
 q̄n p̄ se...
 ne dtrah...
 p̄nciā cō...
 s̄l̄ s̄m h̄

iudicat illicitus licet enim concubitus in matrimonio sic licet regulariter per accidens tamen aliquo loco et tunc potest illicitus esse. ut propter scandalum propter vel propter prohibiciones ecclesie que perhibentur alicui coniuges carnalis copulationi antequam adhibeant matrimonium solemnitates consuetas quam tamen prohibiciones quodammodo esse non dicunt respectu actus debiti reddendi sed respectu actus petendi. Unde peccat exigitur sed non peccat red dens. hec rich.

Equit' vide de secundo articulo. scilicet de consensu iuramento firmato. Et circa hoc quod dicitur iuramentum adiunctum consensui expresso per verba de futuro faciat matrimonium. hoc quod non quia per verba de futuro non contrahitur matrimonium sed promittitur futurum et per iuramentum tamen confirmatur quod in verbis significatur.

Equit' vide de 3o. scilicet de consensu cui supponitur copula carnis. Et circa hoc quod dicitur primo. Verum consensus expressus de futuro cum carnali copula sequenti accedente consensu de presenti per verba tamen de presenti non expresso matrimonium efficiat. hoc quod sic licet enim et institutio sufficit ad contrahendum matrimonium consensus de presenti per verba de presenti vel alia signa expressas per carnis copulationem. Ita in relatione consensus sufficit ad contrahendum matrimonium iter legitimas personas consensus in matrimonio presentis expressus per carnis copulationem in relatione ad verba que consensus de futuro per expresserunt. licet neutrum predictorum sufficeret per se ad expressionem predicti consensus eo modo quo requiritur ad causandum matrimonium. sed rich. Verum sufficit ad matrimonium solus consensus de futuro cum carnali copula sequente. hoc quod in causa. esset matrimonium presumptum secundum ecclesiam iudicium. eo quod ecclesia per verba que precesserunt de futuro et per copulationem carnis sequentem presumit consensum de presenti adfuisse. et ipsos se mutuo matrimonialiter cognovisse. tamen non esset ibi matrimonium verum nec secundum dei iudicium. quia matrimonium secundum rei veritatem sine consensu reali de presenti non potest contrahi. ex de spiritu tuo nos. sed rich. Alij distinguunt et bene ut mihi videtur quod tunc sibi copulationem aut affectum coniugalem. ita quod vir credit copulationem suam. et e converso. et tunc copula sequens facit matrimonium verum. non tamen propter consensum precedentem de futuro. sed etiam propter consensum tacitum precedentem. quod. si. nunc soluit quod promiserat. si se eam ducturum. Aut affectu fornicario. et tunc fit matrimonium presumptum non verum. Et hoc in iudicio foret quod iudicat de manifestis tamen. non autem in principali iudicabit esse matrimonium. In hoc enim iudicatur secundum rei veram confessionem. In illo vero secundum signorum exteriorum presumptionem. Et est talis hec presumptio contra quam non admittitur probatio quod est presumptio iuris et de iure. ex de spiritu tuo. quod fide. et. c. veniens. hoc quod finis est per. et. vi. etiam esse bonum. Quid si quis ante carnalem copulationem presterit quod non cognoscet uxorem suam de futuro animo officii. di. et postea cognoscit. hoc secundum hoc. pro matrimonio est iudicandum. ar. ex de appel. sollicitudine. et de offi. dele. gratia. sed hoc forte est verum in iudicio ecclesie secundum autem in foro consuetudinis. Quid si in presentia plurium filiarum tunc. dicat petrus. promitto quod una de vobis omnibus ducam in uxorem. et respondeat omnes placet vel quilibet per se dicat. et ego promitto tibi quod si elegeris contrahi mecum. et ego ducam te in uxorem. et ipse postea cognoscit unam earum. nunquid est matrimonium hoc secundum hoc. quod sic. quod consensum ipso facto. ar. ff.

de legibus. de quibus. et ex. de appel. dilecti et. c. ut nrm. Sed iste casus filius est casui posito in vi. hoc quod tractatus quibus. quod si quis iuraverit. et tunc dicit ut ibidem. Verum pro copulatione carnis solum consensum de futuro sequente alio matrimonio contrahi possit. hoc aliquid dixerunt quod quomuis primum matrimonium non fuerit verum sed presumptum tamen ex constitutione ecclesie in sic contrahitur gratia impedimentum nec cum alijs contrahi possint. et si vir contraxerit cum alia prima vivente et mulier cum alio viro primo vivente talia matrimonia tanquam nulla sunt dirimenda. unde ex de spiritu tuo. quod fide. de de matrimonio contracto post matrimonium presumptum quod neque verum nec aliquid censetur matrimonium. et hanc opinionem videtur defendere ibi de glo. in fi. Sed quibus hoc opinio sit probabile tamen non est vera. nec contra tenet a doctoribus. quia primum matrimonium cum non fuerit verum sed presumptum non gratia in sic contrahitur verum impedimentum contrahendi cum alijs personis sed presumptum. Et quia ecclesia iudicat de interioribus per exteriores presumptiones. secundum matrimonium quibus esset verum secundum dei iudicium. dirimeret tamen secundum iudicium ecclesie. et ad portum copulam compelleret reverteri per ecclesiasticam censuram. et sic intelligitur de 3o. c. in quod fide et filia. Tamen quia secundum rei veritatem iudices non fuerunt. et tamen sunt matrimonia que cum alijs contraxerit personis de presentia promittit potest quibus se excommunicari et quacunque pena alia subire quam communitate copulet potest. Si ergo dico de muliere respectu viri. Nec propter hoc talis propter est quia in hoc casu non obediendo ecclesie non peccat sed sustinetur excommunicatio hac de causa est sibi meritoria. Quia sed de opinionis sunt contra theologos secundum hoc. in su. et ex. e. in qui fide. Quidam vero quod sunt sed de opinionis ut per hoc sic distinguunt. et bene ut mihi videtur quod. si illa copula aut iterum affectu coniugali. et tunc fuit verum matrimonium primum et secundum nullum. aut affectu fornicario. et tunc primum matrimonium fuit presumptum. et secundum fuit verum. et sic secundum eam opinionem non ex primo matrimonio non impeditur vere. sed tamen presumptio secundum matrimonium. Unde in iudicio ecclesie que iudicat secundum presumptiones. secundum matrimonium iudicabit nullum. In iudicio vero primum verum. Unde de presentia se potest excommunicari quod ad matrimonium primum reverteri. Sed quod si talis ad terram ignotam fugiat et de omisso peniteat hoc si in iudicio trahatur non excommunicatur videtur tunc. Si autem excommunicatur vel sine licentia. potest excommunicari et quocumque vadat de finem suare. ei enim est periculosum si se coniugali iugerat. concubantes autem sibi probabile ignorantia excusat ex de cler. ex. in. quod illud. et. c. aplice. hoc quod host. Sed obicit contra hac secundam opinionem. quia ecclesia potest facere aliquid personis illegitimas ad contrahendum iter se ut per in machinatione mortis viri vel uxoris. ex de eo qui duxit in matrimonium. c. i. et. iij. cum igitur ecclesia copulatione iudicet secundum matrimonium non posse contrahi. ex de spiritu tuo. quod fide. videtur quod secundum matrimonium nullum sit. hoc ecclesia aliquid prohibet aliquid fieri decernendo implicite vel explicite irritum et iane factum contra hanc prohibitionem. et sic prohibet contrahi matrimonium presumptum quod secundum veritatem nullum est. Alio prohibet aliquid fieri non decernendo explicite nec implicite irritum si fiat contrarium. Et hoc facies contra talis prohibitionem peccet. factum tamen tenet nisi

aliud obliet et sic ecclesia phibet dtrahi ma-
trimoniū durate alio mīo p̄supto qd̄ s̄m rei
veritate nullū ē. Vel p̄t dicit q̄ eccia n̄ phibz
s̄m mīoniū nisi supponēdo ex p̄sumptione q̄
p̄mū sit v̄r̄. et iō s̄m mīoniū reali^r sit ve-
rū s̄m iudiciū dī. tñ s̄m iudiciū eccie ē nullū
et ita i eo mō est nullū quo ab eccia fuit p̄hi-
bitū. h̄ rich. Vñ in tali cau antep̄ sp̄s̄us du-
cat aliā tenet^r eam ducē in v̄rozē si sint eq̄lis
cōdicōis. s̄ si aliā duxerit fact^r ē i potēs ad
soluendū iō. ad qd̄ tenebat^r. et iō sufficit si de
nuptijs ei p̄uideat. v̄l alr sibi satisfaciāt. Et
h̄ ecia nō tenet^r v̄t quidam dicūt si sp̄s̄us sit
multo melioris cōdicōis aut aliqd̄ signū eui
dēa studiū fuerit q̄ pbabili^r p̄t p̄sumi q̄ sp̄s̄
sa d̄cepta n̄ fuerit s̄ decipi fūgerit. h̄ thō. Et
duenit cū eo h̄o. i sū. et in glo. ex. e. ex p̄te. e.
Alber^r aut v̄t velle q̄ ecia si vir sit melioris
cōdicōis eā ducē tenet^r. V̄r̄ illi q̄ post v̄ba
exp̄m̄cia d̄sensū de futuro carnali^r copulāt^r
mortalit^r peccēt. h̄ h̄mōi copula aut sit affe-
ctū fornicario et tūc est p̄ctm̄ mortale nec fa-
cit mīoniū v̄r̄ s̄ p̄sumptum. aut sit affectū
mīoniali. et tunc p̄sone aut sunt ignare iuris
et eccialice cōsuetudis. et tūc n̄ est mortale.
aut n̄ sunt ignare et tūc puto qñ sit clādesti a
copla d̄tra phibicōez eccie sit p̄ctm̄ mortale
marie v̄bi eccie phibicio cōiter obseruat^r. h̄
pe. Vñ si sp̄sa sp̄s̄us admittēs credat eū vel
le mīoniū cōsumare excusat^r a p̄ctō nisi aliq̄
signa c̄p̄ssa fraudis appareāt. iē si sunt mul-
ti d̄stāis d̄dicōis v̄l q̄ ad nobilitatē v̄l q̄
ad d̄ccanā vel aliud euidēs signū appareāt.
sed tñ sp̄s̄us peccat in fornicādo et qd̄ plus
est fraudem faciēdo. hec thō.

Equi^r vidē de q̄ro. s̄. d̄ d̄sensu coactō. et
circa h̄o q̄runt^r p̄la. s̄. v̄r̄ d̄sensū coactō
faciat mīoniū. h̄l q̄ nō q̄ mīoniū solo d̄sē
su d̄trahit^r. eē de sp̄o. cū locū. coactio v̄o ec-
cludit d̄sensū v̄t d̄z ibidē. Sciendū tñ q̄ ē
duplex coactio qd̄ā absoluta. s̄. p̄ vim. Est ac-
vis rei maioris impet^r q̄ repelli nō p̄t. ff. q̄
me. ca. l. j. §. vlt. pura. cū q̄s capie^r. d. c. t. a
hic^r iuit^r v̄l ligat^r ip̄o reclamāte et renitēte
Et h̄ coactio n̄ cadit in d̄sensū ai. s̄ cadē p̄t
in copulū carnis. vñ in q̄ cau copula sequēs
facere mīoniū si sic sit copula coacta nō fac
mīoniū ar. di. l. p̄biteros. et ex de sp̄o. veni-
ens. ij. et. xxxj. q. ii. c. j. et. ij. Quedā v̄o ē co-
actio d̄ditionata. s̄. coactō p̄ metū. Est at me-
tus instāis v̄l futuri piculi cā trepidatio. v̄t
d̄z i sup̄dicta lege. Et h̄mōi coactō ē duplex.
qd̄ā insufficiens v̄t ea q̄ ē p̄ metū leuē. puta cū
q̄s puū malū minat^r. v̄t cū dic. nisi h̄ feceris
te nō diligā. v̄l n̄ habebis grām meā. Vel cū
tal minā de q̄ p̄sumit qd̄ imolē n̄ possit. et h̄
coactio n̄ cadit i v̄r̄. d̄stantē s̄ leuē. Cōstans
aut vir iudicat^r v̄tuosus q̄ est mēsurā i oīmb^r
h̄ ianis opib^r. v̄t dic p̄ls. iij. ethi. Quedam
est sufficiens v̄t illa q̄ ē p̄ metū iustū. v̄t pote q̄
cadē possi i d̄stantē v̄r̄. v̄t cū quis potēs et
velēs inferre minā v̄l intērat mortē aut ḡ-
uē corpis cruciatū. ex de his q̄ vi. cū dilecti.
Aut seruitutē vel stuprū. ff. e. u. nec timore.

insti. e. §. j. ij. et. iij. Et itellige p̄dicta q̄uoz
sue i p̄sone p̄pa. siue i p̄sone liberoz. vel v̄z
ozis aliqñ em affectus p̄ris magis i filiis q̄
in seipo terret^r. Nec at scda coactio excludit
et excusat d̄sensum mīonij. ex de his que. vi-
platu. et. c. ad audiam. et d̄ sp̄o. veniēs. ij. Et
h̄o p̄pter defectū p̄fecti et liberi d̄sensū q̄ d̄z
esse i mīo. et i tali coactōe restitucio p̄t p̄
in integz. et iō repugnat indiuisibilitati ma-
trimonij. Alia v̄o coactio. s̄. insufficiens n̄ fac
cōsensū adeo defectū q̄ ipediat mīoniū cō-
trahendū v̄l q̄ dirimat iam d̄tractū. Nō iper-
erat eē restitucōez i integz. vñ n̄ opponi^r m̄-
diuisibilitati mīonij. h̄ bon. Quidam tñ di-
cūt q̄ si affit d̄sensū h̄z coactō iterius ē mīo
niū q̄ ad deū s̄ n̄ quo ad ecciam q̄ p̄sumit ibi
n̄ fuisse d̄sensum interiorē p̄pter metū. P̄tius
s̄nie v̄t eē rod. et hu. q̄ v̄t h̄ velle. xxxj. q. j. i
p̄n. S̄z cōtra h̄ est q̄ eccia n̄ d̄z p̄sumē de aliq̄
p̄ctō quousqz p̄bet^r. peccatū at si dixit h̄o se
cōsensisse s̄z iudicabat illū d̄sensū extorci in-
sufficientē eē ad faciēdū mīoniū. h̄ thō. Dōc
ecia dicit s̄m aliquos q̄ ec. lia aliquo^r impli-
cite d̄stituit v̄t p̄sone p̄dō mō coacta sit ille-
gitia ad d̄trahendū mīoniū durate coactōe
p̄dca cū illa ad quā ducēdā cogit^r. sic ei eccia
reddē p̄t p̄sonas aliq̄s illegitias ad cōtra-
hendū mīoniū inter se p̄ quocūqz tpe. ita p̄t
reddē aliquā p̄sonā illegitimā ad d̄trahendū
mīoniū cū aliq̄ p̄sone d̄terminata p̄ aliquo
tpe et sub aliq̄ d̄dicōe. quā p̄ alio tpe et sub
alia d̄dicōe cessante illa d̄dicōe reputat legi-
timā ad d̄trahendū ecia cū illa eadē p̄sone.
h̄ de rich. Quid ḡ ē dicendū si p̄cessit coa-
ctio et met^r q̄ caderz in d̄stantē v̄r̄. s̄z tñ sic
d̄puls^r fact^r ē volēs. nunqd̄ tūc ent mīoniū
h̄ndet rod. q̄ sic. exq̄ tñ d̄stat de coactōe p̄su-
me^r n̄ cōsensisse nisi p̄bet^r d̄trariū. Nunquid
eal postea h̄bit excepōez q̄ me. cā. fec. h̄n-
det rod. cū hu. q̄ n̄ q̄ h̄ excepō locū n̄ h̄z in
mīo. nec ecia i alijs cōtractib^r quo ad deū
s̄z tñ i his duab^r q̄onib^r d̄trariū est tenēduz
v̄t p̄z ex dictis in solucōe q̄stionis p̄cedētis.

Ad h̄ nota q̄ met^r aliq̄s cadit i vñū q̄ n̄ di-
ceret eadē i aliū. q̄ n̄ ē verisile boiem clare
d̄gitatis i v̄be timuisse v̄l q̄ rex metu pui mi-
litis timeat. ff. q̄ me. cā. n̄ ē verisile. et. xxxj.
q. ij. locarius. Si tñ ap̄tissimas p̄bacōes h̄eat
repellit^r p̄sumpcō q̄ est d̄tra tale v̄r̄ v̄l regē
v̄t d̄z ibidem. Et sic iudex s̄m diuersitatē p̄so-
narū et locoz iudicabit q̄lis ē met^r. et iudi-
cabit mīoniū aliqd̄ vel nulluz esse. hec rap.
Quid si q̄s p̄ez alicui^r puelle veht occidē
et illa metu p̄ris sui d̄trahat cū eo mīoniū
h̄l s̄m host. ex de sp̄o. cū locū. n̄ ē mīoniū
ff. q̄ me. cā. illi quidē. et ex. de sp̄o. veniēs. ij.
Alij dicūt cōtrariuz. Nunqd̄ p̄t aliq̄s ex̄ns
capē d̄trahē mīoniū. h̄l s̄m ho. ex. de sp̄o.
cum locū. si sit captus p̄ pecunia extorquēda
tenet mīoniū i vincul d̄tractū q̄ ecia tūc p̄-
curatorē d̄stitue p̄t nisi sit capē ab hostib^r
et sit fact^r s̄z v̄l nisi sit capē ad tale mīo-
niū cōtrahendū. V̄r̄ coactio d̄sensū p̄
metū impediāt sp̄s̄alia iuramēto firmata h̄l

dicunt quidam in sponsalia per metum cadentem in con-
stante vii. contracta et iuramento firmata tenent
et obligant contrahentes in foro conscie. in foro tamen
ecclesie non reputantur obligati. quia presumuntur non
fuisse ibi interior consensus. Sed huius rationis re-
probatio per ex predictis in solucione illius quod dicitur
vix consensus coactus est. in reprobacione scilicet
opinionis. Ideo dicunt alii quod sponsalia predicta non
contracta non tenent in iure. nec in foro ecclesie. nec
in foro conscie. quia nec deus nec ecclesia iuramentum
tale voluit esse obligatorium respectu eorum. in
quibus maxime requiritur libertas. de quorum numero est
contractus sponsalium et professio in religione que quod dicitur
fca propter metum mortis non obligat proficentem. et
de his que vi. c. j. et. xv. q. j. non est. dicitur quod volun-
tariu militem obligat sibi xps. Vix persona consen-
sientis in alia sibi non consensiente contrahere possit
matrimoniu illa viuente. huius persona non consensientis
in corde aut exteriori signat se consentire aut non
si non. non est matrimoniu. quia non potest contrahi ma-
rimoniale vinculum nisi cum mutua obligacione
causata per mutua consensum. vix matrimoniu non potest
claudicare. et de spon. tua non. et sic licebit
cuiuslibet illorum cum alio contrahere. si autem non consentit
in corde significet per verba de presentia se consentire
matrimoniu est presumptum. Vix persona que consentit dicitur
reputare vix matrimoniu esse contractu etiam si illa
persona post eius intervallum notabile iuret se
non. per consensisse in corde. quia sic dicitur et de pbaci-
onibus. per tuas. nimis indignu est in legibus
sanctiones. ut quod quisque propria voce dilucide per-
testatus est in eum casum pro valeat testimonio
infirmare. Vix non credo quod in hoc casu sit licitum
personae que consentit cum alia contrahere illa viuente
quia si contraheret se probabili periculo ad alteri ex-
poneret. Si tamen non consentiens que verbis signifi-
cat consentire incontinenti reuocet presam potest
ex errore primum dicitur prulic. et tunc persona que
consentit stare poterit verbis scilicet placis. ar.
et. de testibus cogendis preterea. Et in hoc casu
et deo per personae que consentit licet cum alia contrahere po-
tente viuente. Si autem persona que in corde non consentit
et consensus vix significauit postea in corde
consentiat durante consensu alterius efficitur verum
matrimoniu. quia tunc ex utraque parte assunt omnia que requi-
runtur ad vix matrimoniu. huius ncl. Vix matrimoniu
contractu per consensum metu coactus ratificet per
sequente consensum tacitum. huius matrimoniu contra-
ctum per consensum coactus metu cadente in constantem
vix aut est contractum per co. ctioez consensus viri
vel mulieris tamen aut vtriusque fil. si primo ille que
libere consentit ligatur est alter non. si tamen postea
tacite consentiat et libere. persona ligata in consen-
su presentino persistet vix. efficitur matrimoniu. et tunc
vtriusque est ligatus. quia licet tacite consensus per se
non sufficiat. sufficit tamen cum expressione exteriori
que precessit. Si autem persona ligata reuertitur a con-
sensu ante sequente consensum alterius. tunc disti-
guo. quia aut contraxit matrimoniu aliud. et tunc in se
cundum matrimoniu tenet licet peccauerit contrahendo
do si congruo tempore non expectauit consensum alterius
tacitum vel expressum. aut non contraxit aliud matri-
moniu. et tunc sicut in iudicio ecclesie presumuntur in eo
dem consensu manere. quia que in alia se consentit

amplius non poterit dissentire ubi alius non nega-
uerit suum consensum prestare. et de desponsacione
impu. de illis. sicut tamen dei iudicium non est vix
matrimoniu. quia tale non potest esse sine cursu mutui con-
sensus interioris. Si autem vtriusque persona fuit co-
actus. tunc ad hoc per se vix requiritur nouus consensus
ex vtriusque parte sed non exterior expressio noua. hec
ncl. Vix tale matrimoniu ratificet per copulam
sequente. huius per consensus aut habita prate re-
clamandi promittat se cognosci et tunc presumitur
tacite in matrimoniu consentire aut cogit ad carna-
lem copulam aut per vim absoluta sic non est ma-
rimoniu. aut per metum. aut per sufficientem. et
nec sic est matrimoniu. aut insufficientem. et tunc pre-
sumit in iudicio fore. si tamen vere non consentit non est
matrimoniu in iudicio poli. huius per. de huius infra titulo
de di. feretis matrimoniu in fi. Vix matrimoniu
contractu per consensum metu coactus ratificetur si
iuramento firmet. huius dicunt quodam quod sic saltem in fo-
ro conscie. quia quod est contractus que non tenet non firmet
per iuramentum vel interposicionem fidei validus effi-
citur si per alterum illorum firmet. et de his que vi. ad
aures. ubi dicitur per renunciacionem electiois facta ad
terrorem lapsoz non tenet nisi iuramento vel fide
interposita firmet. Alii dicunt et probabili quod
matrimoniu contractu coactus per metum cadente in con-
stantem vix per iuramentum firmatum non tenet nec in
foro ecclesie. nec conscie. quia aut illo iuramento iu-
rauit aliquid preteritum aut aliquid presentis. aut aliquid
futurum. si primo non potest ratificare matrimoniu quod
alias est nullum. quia si coactus iurat quod vere con-
sensit tale iuramentum non potest facere consensum iam
preteritum esse validum si antea non valuit. Si 2o modo
ratificare non potest quia si contrahendo iuratur quod in rei veri-
tate consentit interius in corde et non consentiat est per-
iurus. Denuntiat autem matrimoniu ratificare non potest.
Si autem vix consentiat licet vix iuret in tamen iuramentum
non ratificat matrimoniu. quia tale iuramentum est ad
ferendum. vix per 1o non fit nisi testificacio de presentia
consensus interioris. vix si interior consensus de se
est inualidus ad contrahendum matrimoniu. testifica-
cio presentie talis consensus nihil facit ad matrimoniu. Si
autem iuret aliquid de futuro sic iuro tamen quod consentit
cia in te. et iuramentum non potest ratificare matrimoniu
contractu per verba de presentia que precessit. quia tali iura-
mento non firmat non promissio de contractu habendo
Vix autem talis promissio iuramento firmata tenet.
dictum est. Tenentes autem huius sedam opinionem
ad 1o. c. ad aures. dicunt quod non est si le. quia maior
libertas requiritur in contrahendo matrimoniu quam in renun-
ciando electiois. et. e. a. abbas. i. glo. huius dicitur.
Ad hoc non. quod quilibetque sit metus vel violencia
in contrahendo matrimoniu si mulier que allegat metum ste-
terit per annum et dimidium cum marito vel eum mi-
ori tempore si tamen iux arbitrium boni viri sit tamen tempus quod
presumit debeat per consensum. vel etiam si consentierit
se in carnalem copulam. non debet postea audiri si
metum vel violencia allegat. et de spon. ad illud
et ex qui matrimoniu occulto. pos. insup adieci. et
et de eo qui duxit in matrimoniu quam poli. per ad-
ulce. significauit. huius rap. Vix aliquid precepto
presens compelli possit ad matrimoniu. huius cum in mat-
rimo sic quasi quodam seruitus perpetua presentis non potest cogere filium
cum sit in libere dicitur ad matrimoniu contrahendum

vel gñaliter cū cūq; muliere vel specialiter
cū aliq̄ determinata. ex de despo. ipu. c. j. s. p̄
eū inducere ex rōnabili causa et tūc sic se h̄z
filius ad causaz illā ita se habet fili⁹ ad p̄e
ceptū p̄ns. ut si causa illa cogat de necessitate
vel de honestate et p̄ceptū s̄l̄r cogat. S̄z
obici⁹ cōtra p̄dicta qz ad col. i. ij. d̄z filij obe
dite p̄tib⁹ v̄ns p̄ oia. s̄l̄ q̄ n̄ icelligi⁹ simpl̄
et v̄l̄r. s̄z de oib⁹ p̄nenti⁹ ad p̄tatem p̄nā

Obici⁹ itez qz si p̄ntes n̄ p̄nt cogere fili
os ad m̄ioniu cōtrahendū v̄l q̄ temē iurent
m̄ionia liberorū. s̄l̄ q̄ n̄ iurat temē qz subin
telligi⁹ ex natura cōtract⁹ si placuerit liberis
Et ipi obligant ad inducendū eos bona fide

Obici⁹ ec̄ qz p̄ sp̄ualis. s. papa p̄ cogere
aliquē ad m̄ioniu sp̄uale. s. ad accipiendum
ep̄atū. ḡ s̄l̄r p̄ carnalē filiū carnale ad m̄io
niu carnale. s̄l̄ q̄ n̄ est s̄l̄e qz d̄ns papa ma
iore h̄z p̄tatez sup mēbra eccie q̄ p̄es carna
les sup filios suos Et ec̄ cōtrahēs m̄ioniu spi
rituale melioris cōdicōis efficit q̄ cōtrahēs
m̄ioniu carnale. Nec est dicendū q̄ papa nō
possit cogē p̄sonā p̄doneā ad recipiendū ep̄a
tum. s̄z q̄ h̄ possit p̄cc̄i⁹ ē asserendū. s̄m rich.
cho. et pe. Quidā tñ ut bon. dicit q̄ si subdi
tus sc̄irz se insufficientē et idignū et sibi vidē
tur iminē piculū n̄ teneret obedire. h̄ ei obe
diēcia n̄ dicitur aut nihil d̄z h̄re de suo p̄cipue
moderno tpe. Quid si filij cōactōe p̄ris in
duct⁹ cōsentirz i aliquā. quā al̄s n̄ ducerz nun
qd̄ m̄ioniu est. s̄l̄ q̄ sic. ff. d̄ ritu nup. si p̄e
qz eā voluisse v̄l. cogi tñ n̄ p̄t a p̄e. ut d̄z ibi
dē. l. nō ē. v̄n ip̄tetur sibi si cōsentit qz cōtradice
potuit. Sec⁹ tñ ē d̄ filia s̄m leges. Nā illa cō
tradice n̄ p̄t nisi p̄ dederit ei turpem v̄l mori
bus suis indignū. ff. de sp̄o. s̄z q̄ p̄ris. s̄m ca
nonēs tñ idē dicendū ē de filia qd̄ dictū ē d̄
filio. ex de despo. ipu. c. j. et i glo. a. S̄z obi
ci⁹ qz. xxxij. q. ij. honorant. d̄z p̄ p̄ d̄z filie
sp̄suz q̄rere et ibidē. c. h̄ sane. d̄z q̄ filia n̄ d̄z
ex p̄ris volūtate nubē et idē i au. xxxij. q. ij
p̄rez. s̄l̄ hec iura loquunt de honestate n̄ de
nccitate. Lex at. s. illa q̄ p̄. q̄ dicit q̄ p̄ri dāi
sibi v̄nz filia cōtradice n̄ p̄t. intelligi⁹ sub
audiēdo sine vicio ingratitudinis incurrit em
gratitudinē. et poterit exheredari i au. ut cū d̄
ap. cognosca. s. alicui. col. viij. S̄z nec m̄io
nia nec sp̄salia tenebūt n̄ cōsensus filij et fi
lie. accedat. ex de despo. ipu. c. j. h̄ gof. in sū.

S̄z qd̄ si de cōactōe facti s̄ dicta iura n̄ lo
quunt. s̄z d̄ cōactōe iuris. nā ita bñ v̄l meli⁹
et familiaris p̄nt p̄ntes cōminari et v̄berare
sic exnei. ḡ m̄ioniu sic cōtractū n̄ t̄z. ex d̄ de
sp̄o. ipu. ex l̄ris. nā et mine exhereditacōis p̄nt
tamen de quib⁹ forte loquit. d. c. vbi aut cō
sensus liber alic⁹ requirit. d̄z ois violēcia
et cōactōis materia remouēt ex de sp̄o. cū lo
cū. m̄ior tñ met⁹ cōsensus mulieris ip̄edirz q̄
v̄ni. ar. xxxij. q. vj. indignant. qz ē fragilior.
et cici⁹ terret. ut ibidē d̄z. s. i. s̄l̄ n̄ ē veris
s̄l̄e q̄ p̄ filia interficerz etiā si nūq̄ cōsentirz
breuiter ḡ bon⁹ iudex exaiabit et determinā
bit inspecta q̄litate p̄sonaz vim inferenciū et
paciēciū et violēcie siue cōactōis loci et t̄p̄is

assiduitas m̄iaz ratificacōis tacite v̄l exp̄sse
v̄l cōnuacōis d̄s̄sens⁹ v̄l d̄cat iudicari n̄
h̄ bo. d̄ h̄ vide ec̄ s̄ ti. de effcū sp̄saliū. q. qd̄
si q̄s cōact⁹ r̄c. Ad h̄ nō. q̄ ad iustū metū n̄
suffic̄ re ḡis l̄ pentū ip̄erū. ar. ex q̄ cle. ismu
acōe i. ex. et i glo. Insup v̄roz n̄ d̄z a p̄ncipe
p̄ca. s̄z p̄ncips cōtrariū faciēs meret⁹ deponi.
ut d̄z ibidē i glo. qz m̄ionia debēt eē libera.

Equit⁹ vide d̄ q̄nto. s. de desu aditōarōe
Et c̄ca h̄ q̄runt p̄l. a. p̄mo v̄nz p̄ talē d̄s̄
sū fiat m̄ioniu. s̄l̄ cōdicō appōsita i m̄ionij
cōtractū aut ē cōtra substāciā m̄ionij. et t̄c ma
trioniu nullū ē. sic ec̄ s̄ de sp̄sali⁹ d̄cm ē ex
de cōdi. ap. c. vl. Aut n̄ ē cōtra substāciā m̄io
nij. et tūc aut ē turpis aut impossibil. et t̄c t̄z
m̄ioniu qz v̄traqz p̄ n̄ adiecta h̄et. ut p̄z i. c.
p̄dco. Aut ē hōesta et possibil. et t̄c aut ē d̄ p̄
terito. ut si dica. cōtraho tecū si vir tu⁹ ē mo
tu⁹. ā d̄ p̄nti. ut si dica. cōtraho tecū si es v̄go
et tūc ē m̄ioniu ex̄tib⁹ reb⁹ i cōdicōe appo
sitis. ali⁹ n̄. et sic icelligi⁹. ex d̄ cōdi. sup eo. l̄z
videat de sp̄sali⁹ loq̄. Aut ē d̄ futuro ut si
dica. cōtraho tecū si placuerit p̄ri tuo. et tūc
iudicādū ē sic de sp̄sali⁹ sub cōdicōe cōtra
ctis qz ut d̄z i d̄co. c. sup eo. h̄mōi d̄s̄s̄ n̄ ē d̄
p̄nti h̄nd⁹ l̄z p̄ v̄ba d̄ p̄nti exp̄ma. cui cōdicō qz
i aliēo arbitrio n̄dū hito s̄z h̄nd⁹ cōsistit Cū cō
substāciā cōtract⁹ i arbitrio aliēo p̄t cōtract⁹
ille n̄l̄ reddi. n̄ ille arbit̄. C. d̄ cōtra. ep. l.
vl. h̄ bñ. sup i. c. sup eo. Vñ si p̄ m̄ioniu
sub t̄c i cōdicōe cōtractū cōtrahat an cōdi. ois
euētū ali⁹ m̄ioniu pure. s. n̄ cōdicōe. i. m̄io
niu s̄m tenebit. nec postea ex̄ntē cōdicōe re
uocabi⁹. ex d̄ cōdi. p̄ tuas. i glo. ij. d̄ hac ma
teria vid̄ s̄ vbi agi⁹ de mō cōtrahēdi sp̄salia
sub cōdicōe Quid si aliq̄ m̄l̄r de. i v̄rozē ali
cui h̄ pacto sū cōdicōe l̄ mō. p̄ s̄z d̄eant s̄l̄ mo
rari. et i c̄ro loco forte in domo aicorū ip̄ius
m̄lieris nūq̄d vir t̄c s̄uare pactū. h̄ndet ho.
q̄ sic. in tradicōe ei rei sue q̄libz p̄t pactū qd̄
v̄l apponē. ff. de pac. i tradicōib⁹. Et cōtra
ct⁹ ex cōdicōe lege accipiūt. et. ff. d̄ re. iu. cō
tract⁹ Et h̄ n̄ ē cōtra s̄z pocius s̄m legē qd̄ s̄l̄
morari debēt. ḡ ē s̄uādū. ut d̄z. ff. d̄ pac. iur
gen. s. p̄roz ait Et h̄ v̄l exp̄ss̄. xxxij. q. ij. si q̄s
nccitate. Dico at pactū s̄uādū n̄ aliq̄ nccitas
supueiat q̄ ip̄ediēte vir n̄ possit ibi cōmode sta
re. puta p̄pter inimicicias capitales infirmitas
tē aeris l̄ a. s̄l̄e qd̄ iudic̄ arbitrio cōmittō. t̄c
ei v̄roz sequē v̄nz. ne cōmitta. ad l̄terū et tūc
pactū cōtra legē icipet eē ar. xij. q. ij. vna q̄qz

Equit⁹ vide d̄ sexto. s. d̄ desu ad t̄ps. v̄nz
faciat m̄ioniu. ut c̄ d̄z accipio te i meā v̄z
ozē v̄s̄z ad. r. ānos. s̄l̄ q̄ n̄. ex de cōdi. ap. c.
vl. Nā d̄s̄s̄ n̄ fac̄ m̄ioniu n̄ eat⁹ q̄tē p̄sup
poit d̄mā iustitūz. d̄ina at iustitūcō respic̄ cō
gruā signacōez. qz ḡ m̄ioniu s̄m d̄mā iustitū
cōez signat idissolubile cōiūctōez. iō d̄e⁹ in
stituit ip̄z eē idissolubile. Et h̄ ec̄ d̄cat ius na
turale. et iō ut d̄s̄s̄ cōsonz iustitūcōi nccē ē q̄
sit ad oē t̄ps aloiq̄ cā p̄cl̄aris n̄ cōcordarz
v̄l. iō nihil fit nec cōsentit i talē v̄t i v̄rozē. s̄z
poci⁹ i cōcubinā S̄z obici⁹ qz. C. de cōubi
nis. l. j. d̄z nemini l̄nia cōcedat cōstāte m̄io.

penes se concubinam h̄re in quo videt̄ inui q̄
n̄ ost̄ate m̄rio tal̄ l̄nia p̄t d̄cedi. ḡo vī q̄ d̄cu
biat̄ sic m̄riōniū s̄ d̄stat q̄ nō ē n̄ ad t̄ps̄. h̄c
q̄ lex dicta d̄cubinatu n̄ d̄cedit s̄ h̄oi nō v̄ro
rato p̄mittit t̄n̄p̄ h̄uana lege n̄ p̄uniēdū. Nec
ex h̄ leq̄t̄ q̄ p̄uri n̄ d̄eant lege d̄ma. q̄ v̄t di
cit aug. j. de libero arbitrio. lex h̄uana m̄ta
relinq̄t̄ ip̄unita q̄ r̄ce p̄ d̄i p̄uidēciā iudicat̄.

Eḡt̄ vidē d̄. vij. f. de d̄f̄esu exp̄sso p̄ ver:
ba de p̄n̄ti p̄ p̄curatores. v̄t̄z faciat m̄ri
moniū iter abs̄etes. h̄c q̄ sic. xxxij. q̄. ij. hono
rāt̄. q̄. cū ergo. et ex̄ d̄. diu. ex p̄te. ij. i. tex.
et glo. b. Ad h̄ at̄ q̄ q̄s sit p̄curator p̄done?
p̄ alio d̄trahē m̄riōniū d̄z sup̄ h̄ spēale māda
tū h̄re. Et licz alias is q̄ d̄stituit̄ p̄cur̄. ad ne
gocia possit p̄curatorē aliū dare. In h̄ t̄n̄ cāu
p̄p̄t̄ magnū qd̄ imiet picl̄m. nec p̄t dare aliū
n̄ h̄ ei specialiter sit cōmissū. li. vj. d̄. p̄cur̄. p̄
curator. s̄m̄ jo. an. ibid̄ r̄q̄nt̄ spēale mādatū
d̄ p̄sona certa et exp̄s̄a p̄ legē. ff. d̄. n̄cu. nup̄.
gnali. ad h̄ ex̄ d̄. arbi. ino. i. Quid si aliq̄s
d̄sentit̄ i abs̄entē p̄ verba de p̄n̄ti d̄eide mittit̄
p̄curatorē ad eā et an̄q̄ illa silr̄ d̄f̄ētiat̄ ip̄se
d̄issentit̄ et postea illa d̄f̄ētiat̄ credēs eū i p̄mo
durare d̄f̄ēti. h̄c si ille q̄ r̄uocauit mādatū et
r̄uocatō p̄ueit ad p̄curatorē an̄q̄ illa d̄f̄ētiat̄
nichil actū ē. ar. ex̄ d̄. p̄cur̄. in nostra. Si vero
p̄uenit postq̄ illa iam cōsenserat et de h̄ p̄t̄ fi
eri eccie fides n̄ tenz silr̄ m̄riōniū q̄ nec vere
nec iterp̄tatiō d̄currūt d̄f̄ēti. Si t̄n̄ d̄stz eccie ē
d̄ p̄mo d̄f̄ēti viri et d̄ mādato p̄curatoris et
d̄ d̄f̄ēti m̄riōnis subsecuto et n̄ d̄stet̄ d̄ d̄f̄ēti
p̄uato cogēt̄ vir p̄p̄t̄ p̄batōis defectū d̄f̄ēti
re m̄riōniū. q̄ ecclesia non iudicat̄ d̄ occl̄tis
ex̄ de simo. sic r̄uis. Et sic s̄m̄ h̄ diuersi mode
diuersa iura loquūt̄ d̄ h̄. et aliq̄ loquūt̄ in p̄
mo cāu. aliq̄ in 2̄o. si aut̄ postq̄ misit̄ p̄curato
rē n̄ d̄f̄ēti nec d̄f̄ēti tradēs forte factū hu
iufmodi obliuioni p̄p̄t̄ occupatōz l̄ aliā cām
vidē simp̄l̄r̄ stand̄ p̄ m̄rio. tū p̄p̄t̄ ei? fauo
rē. tū q̄ n̄ h̄z d̄trarie volūtatis obicē. ex̄ d̄. s̄e.
et re iudi. duobz. et ex̄ d̄. hap. maiores i fi. h̄
rap. Quid si eū q̄ d̄traxit peniteat an̄q̄ ab
sens d̄f̄ētiat̄ reuocatō t̄n̄ ad p̄curatorē l̄ abs̄ē
tē n̄ v̄ciat̄ cū quo cōtraxit. nūqd̄ tenebit̄ f̄c̄m̄
p̄curatoris. h̄c q̄ n̄. q̄z ibi d̄f̄ēti d̄f̄ēti in idem
t̄p̄ d̄currēs s̄n̄ q̄ m̄riōniū n̄ t̄z. xvij. q̄. ij. suf
ficiat̄. Ar. at̄ i d̄trariū ex̄ d̄. p̄cur̄. i p̄n̄tia. s̄z h̄
eē credim̄ in m̄riōniō spēale. f. p̄ m̄riōniū nō
tenet etiā si reuocatō n̄ p̄ueniat ad p̄curato
rē d̄ūmodo de d̄f̄ēti cōtrahētis cōstet. hec
ino. ex̄ de spon. iuueis. et li. vj. d̄. p̄cur̄. vbi d̄z
q̄ si p̄curator at̄c̄p̄ cōtraxerit m̄riōniū a d̄no
fuit̄ r̄uocat̄. m̄riōniū postea d̄tractū ab illo
f. p̄curatorē n̄ t̄z licz reuocatōz h̄moi tā p̄o
curator q̄ illa cū qua cōtraxit p̄sus ignoz̄.

Sz cū n̄ sufficiat̄ d̄f̄ēti n̄ d̄f̄ēti exp̄mat̄ et
notificat̄ iter d̄trahētēs quō p̄t̄ eē m̄riōniū it̄
abs̄etes p̄ epl̄az l̄ nūciū d̄sec̄ ille ad quē mit
tit̄ epl̄a l̄ nūciū renouificauerit cōsensuz suuz
abs̄eti. h̄c q̄n̄ ille cni mittit̄ nūciū p̄curato
rē r̄n̄ouificat̄ ip̄i nūciū suuz cōsensuz id̄ ē ac si
renouificaret mittēt̄. q̄n̄ at̄ litera mittit̄ p̄ nū
ciū qui nichil scit de facto s̄z nuduz mistertuz

portādi l̄iaz ē ei d̄missū. t̄c̄ si ille vel illa cui
mittit̄ h̄moi l̄ia nll̄i notificat̄ cōf̄esū suū. Cre
dit̄ rod̄. q̄ q̄ntūcumqz cōsentiat nō ē m̄riōniuz
cōtractum sed tūc demū cum nūcio notifica
uit cōsensuz vel abs̄enti qui literā misit̄ vel ec
alij. ar. xxxij. q̄. ij. honozant̄. et ex̄ qui cleri. l̄
vo. venies. et de cōuer. cōiu. ex publico. Eoz̄
ma autē verborum qua nunciū debet̄ r̄ci. h̄z
betur s̄. ij. huius libri. quali statim post p̄ci
mam. q̄. vbi vero p̄ nuncium.

Eḡt̄ vidē de. vij. f. de obiecto cōsensuz
m̄riōnij. f. in qd̄ sic d̄f̄ēti q̄ fac̄ m̄riōniū.
Circa h̄ sciend̄. p̄ circa h̄ fuerūt p̄les m̄riōniū
cōdi quibus omissis gratia breuitatis. d̄icens
d̄ū ē s̄m̄ bon̄. p̄ d̄f̄ēti q̄ fac̄ m̄riōniū ē d̄f̄ēti
in mutuā corpū p̄t̄atē. et h̄ sonāt̄ v̄ba cum d̄z
accipio te i meā vel in meū. et sic cōf̄esit̄ bea
ta virgo et ioseph. Sz nota q̄ alit̄ d̄a? pote
stas corpis i d̄tractōe m̄riōnij. alit̄ i d̄f̄ēti
ne. In d̄tractōe ei illa dat̄ vni v̄t n̄ possit̄ illo
viuēte dari alij et v̄t ius h̄eat̄ petēdi et nec ē
sit reddē petēti n̄ moriat̄ ip̄i m̄do p̄ solēti
votū castitatis et igressū religiōis. Quā igit̄
br̄a v̄go nouat̄ d̄ina ispiratōe vel āgelica re
uelatōe. l̄ fortassis ip̄ius ioseph relatōe edo
cta. q̄ nūq̄ velleit̄ r̄i corpis ei? p̄t̄atē s̄z eius
v̄gitatē custodire id̄ potuit et d̄buit ei d̄mit
tere siue dare. Sciebat ei q̄ si velleit̄ ex̄igē q̄
possit̄ publicādo votū cōtra ire. si ergo velleit̄
istā mutuā corpū p̄t̄atē vocare copl̄az d̄inga
l̄. sic br̄a v̄go cōf̄esit̄ i copulā v̄t oēs nubētēs
In m̄riōnij at̄ cōsumatōe trāsfert̄ oīno p̄t̄as.
ita q̄ nec voto puato nec solēni possit̄ petenti
d̄bitū aduersari. Vn̄ br̄a v̄go cōf̄esit̄ d̄trahē
t̄n̄ c̄ta fuit̄ q̄ nūq̄ m̄riōniū d̄sumaret. et hoc
sciuit̄ l̄ dei reuelatōe l̄ ioseph r̄l̄ōe q̄z d̄f̄ēti
bat d̄ voti publicatōe qd̄ i lege p̄ceptuz erat
suare s̄z nll̄? fuit̄ aus? h̄ vouē. Et h̄ tāgit̄ in
libello quē transtulit̄ beato hiero. d̄ naciuita
te br̄e marie. q̄ licet sit apocrif? cōf̄esit̄ t̄n̄ mul
ta verisilia. h̄c igit̄ ē m̄o? d̄icēdi bon̄. cui si
milis eē vidēt̄ m̄o? scoti. et s̄m̄ h̄uc mod̄ br̄a
v̄go nūq̄ cōf̄esit̄ i copulā carnalē nec expli
cite nec implicite v̄t aliq̄ voluerūt. sic em̄ d̄icit̄
an̄s. decebat v̄t mater filij dei ea puritate ni
ter qua maior sub deo nequit̄ itelligi. p̄. ipsa
āgelo loquēt̄ sibi de ple ex̄ ea nascitura dixit̄
quō fiet̄ istud qm̄ vix̄ n̄ agnosco r̄c̄. si at̄ ali
q̄ m̄o. f. explicite l̄ implicite i copl̄az carna
lē cōf̄esisset q̄stio illa nulla fuisset. Vn̄ aus?
n̄ q̄sisset si cōcubitura nupsisset. Sz obicit̄ cō
tra q̄z aus? d̄ic̄. et h̄c̄. m̄j. sen. di. xvij. q̄ cō
mittēs v̄ginitatē suā deo cōf̄esit̄ in copl̄az
carnalē nō illā appetēdo s̄z d̄ine ispiratōni in
v̄roqz d̄f̄ētiēdo. Ad qd̄ d̄icēd̄. q̄ illō verbū
n̄ ē aug. s̄z magistri positū m̄n? caute. nō em̄
cōf̄esit̄ in copulā carnalē aliq̄ m̄o. q̄z de cō
trario erat c̄ta et ad ip̄m̄ istructa. Et ē v̄ouiss̄z
v̄gitatē instinctu sp̄ūf̄acti nullaten? suspica
ri debebat q̄ sp̄ūf̄ēti d̄trariū ispiraret et id̄ nll̄
lo m̄o d̄bebat in suo p̄posito vacillare et h̄ ec
ē opio jo. fratris m̄ioris quondā archiep̄i cā
tuar. in postilla super mattheum.

De bonis m̄riōnij in cōmuni. ij.

Einde considerandum est de bonis matrimonij. et primo de ipis bonis matrimonij in communi. et in speciali de bono fidei. 3. in speciali de bono sacramenti. Circa primum primo videndum est de bonis matrimonij. in se. 2. in quantum habent excusare actum conjugale a peccato. Circa primum quoniam plures sunt deant esse aliqua bona matrimonij excusantia. scilicet ratiō docet non esse faciendum aliquod ab homine in quo iacturam sustineat nisi per concupiscentiam boni equalitatis in uoluntate. sed in contrahendo matrimonium obligat se bono fidei implicito ad copulam carnis sub conditione. scilicet si alter dixerit exegerit. et non dixerit exactus religionis infra dicitur episcopus intravit. In carnali autem copula ratiō patet iacturam quantum ad sui usum quod in illo actu iacturam versus rationem. unde philosophus. vij. ethicorum. c. viij. dicit de venere quod furat intellectum spiritus sapientis. Et. 1. 1. q. 1. de nubibus. de quibus in illo tempore in quo conjugale actus gerit presentia spiritus sancti non datur et si presentia boni esse videtur deat quod generatōis officio obsequatur. 8. bono in contrahendo matrimonium. obligat se fidei implicito et sub conditionibus predictis ad patendum iacturam quantum ad sui rationem. Ex istis est in matrimonio iacturam patitur pro sollicitudine et carnis tribulationibus. unde apostolus. 1. corinthios. vij. dicit quod tribulationes carnis habent homini. Et id obauerunt esse aliqua bona predictas iacturas et concupiscentia. et sunt illa quod coitum conjugale excusant. Quot et quae sunt bona matrimonij. scilicet secundum Augustinum. 1. de bono conjugali tria sunt. scilicet fides. plures. et sanctitas. et. xxvij. q. 1. omne itaque quod sufficiens tria sumi potest ex parte carnis institutionis suae efficientis et sic sumitur a triplici beneficio. scilicet a dictamine nature ut vir coeat cum muliere ad obseruandam humane speciei et sic est bonum plures. A dictamine rationis recte ut coeat cum sua et non cum alia et sic est bonum fidei. A dictamine gratiae ut sit iustum unio diuinae nature et humane. et sic est bonum sancti. Notandum autem quod in plures intelligitur non tantum procreatio plures. sed et educatio ad quam licet ad fine ordiat tota dicatō operum in eo. et pro ratione in quantum sunt ministeria diuina. quod praesentia naturaliter thesaurisunt filijs. ut pater. 1. corinthios. xij. et sic in plures quasi a principali fine alij finis quasi secundum diuina includitur. Potest autem queri proles triplici intentione. primo ut educet ad cultum dei. 2. ut succedat in hereditate. 3. ut quis appareat gloriosus in plures magnitudine. et pulcritudine. primum est bonum sub ratione boni. secundum sub ratione idonitatis. tertium est bonum deforme siue ad malum contractum. Bonum igitur matrimonij quod est bonum simpliciter est plures cum tunc intentione et tali ordinatione. si autem alius duobus modis habeat. habet quod est aliquod bonum sed non sic est institutum. scilicet ad procurandum plures ad cultum dei. Eides autem ut iam per deos non sumitur hic putat est virtus theologica. sed putat est pars iustitiae secundum quod fides de ex hoc per fuit deca in obseruatione promissionis quia in matrimonio cum sit quidam contractus est promissio quod quedam per quam tunc vir tali mulieri dicitur tur. Ad fidei est praesentia ut neutrum ad alterum thorum accedat et quod si iniuste debitum reddat. In sacro vero intelligitur indiuisibilitas. Et est oia illa quod consequuntur matrimonium ex hoc quod est diuinitatis christi et ecclesie signum. Unde ad contrahendum matrimonium necessarium sit illa tria bona esse in contrahentium intentione. scilicet predicta bona esse in contrahentium intentione per dicitur in

relegi. scilicet aut in actu et implicito. aut in actu et explicito. dico igitur quod non potest contrahi matrimonium nisi bonum factum sit in intentione contrahentium altero deorum modo. quod oportet quod contrahentes consensiant in inseparabilitate uiculi. ratio est in matrimonio bonum factum. Quid igitur de illo quod contrahitur matrimonium cum una intentione deus esse matrimonium contrahere cum alia. scilicet etiam intentione potest esse. aut dimissa ista. sic non est matrimonium. aut ista retenta cum alia sic est matrimonium. sicut fuit de patribus antiquis. unde talis intentio primo modo siue exprimat verbo siue non. matrimonium tollit. licet probari non possit quoniam a contrahentibus non est expressum. ut non. hu. xxij. q. 1. solet quoniam. sic etiam non est matrimonium ubi non est consensus aiorum. unde. ac non. ex de regula. ut clericus. per si quis copulet mulieri eo proposito ut nolit cum ea stare et hoc sit patet probare non est audiendum quod in sponsalibus et matrimonijs recurrit ad eodem intelligentiam non bonum. ex de spon. ex literis. 1. Necesse est etiam bonum fidei esse in intentione contrahentium aliquid modo. et aliquid modo non. In bono est fidei duo consideranda. unum essentialiale quod non est negare usum corporis sui si alter contra peccat. Alterum accidentale seu accessorium. scilicet non exhibere alteri quod suo iungi usum corporis sui. ratio primi necessarium est bonum fidei esse in intentione contrahentium ad minus habitualiter et implicito. unde intentione contraria excluderet matrimonium. ratio autem alterius non est necesse ad contrahendum matrimonium. Bonum est plures tripliciter sumi potest. scilicet a plures susceptioe et educatioe absolute. a sub conditione si deus ea dederit. a per procurandum impedimentum aliquid plures. primo modo non est necessarium bonum plures esse in intentione contrahentium nec actu. aliter nec habitualiter. nec implicito nec explicito. sed 2. et 3. modo est necesse ad minus habitualiter et implicito. Unde si contrahentes intendat non suscipere plures nec educare si deus ea daret per sterilitate procreare matrimonium sic contractum nullum esset. Loquendo autem de esse in intentione contrahentium actualiter et explicito sic ad contrahendum matrimonium non est necesse aliquid predictorum bonorum esse in intentione contrahentium. sufficit enim quod in contrahendo intendat quod intendat contrahentes requirit ad matrimonium. habet. Unde ad esse matrimonium necesse sit bona illa esse in obligatione. scilicet per sic. in oia est ministerio est obligatio ad inseparabilitate. ita quod ab illa diuina se mutuo absolute non potest uita corporali durate si tamen matrimonium sit seruatum licet hoc possint ante matrimonium summatores per religionis ingressum. Est et in oia ministerio necesse obligatio ad plures suscipere et religiosam educationem si plures affuerit. et obligatio ad fidei obseruationem quantum ad id quod est bonum fidei essentialiale et quantum ad id quod est accidentale quod duo considerantur in bono fidei ut predictum est in solone quoniam praedictis. Quoniam est contractus obligat contrahere ad aliquid ad quod actualiter distendit duos contrahentes si hoc per contractus sit irritum. et id licet sine plures successioe et fidei obseruatione possit remanere matrimonium. tamen obligatio ad plures suscipere si uenerit et obligatio ad fidei obseruationem ita sunt essentialia matrimonio quod ab illis separari non potest nisi ab obligatione reddendi debitum mutuo se absolute per contra nentem uotum ex utriusque consensu. non in irruerit se patet quantum ad thorum ob causam fornicationis. habet. Unde ad obseruationem matrimonij necesse sit illa esse in

m̄ionij executōe. *h̄c* q̄ n̄. Insepabilitas ei p̄
se et p̄ n̄ respicit m̄ioniales act̄. s̄ m̄ionij
eētā. bonū aut̄ pl̄is et fidei r̄spiciūt m̄ioia
les act̄ in quib̄ existit m̄ionij executō. non
est aut̄ necessariū q̄ p̄ act̄ m̄ioiales p̄ueiat
bonū pl̄. q̄ in m̄io cū muliere sterili p̄uei-
re nō potest. et tñ cū illa p̄t manē m̄ionium.
Nec eē ē necessariū ad d̄suatōz vinculi m̄io
nij alterz diugū dcedē alteri diugi b̄ exi gēti
v̄sū corp̄is sui l̄ negari alteri q̄ suo diugi. vñ
mgr̄ sen. l. i. iij. di. xxx. c. j. manz n̄clm̄ cōiu-
gale iter diuges eē si alijs a se discedētes ad
h̄serit. b̄ n̄cl̄. Vñ iterō libid̄is excludat
m̄ionij. puta cū q̄s d̄sēt i aliq̄ p̄pter diui-
tias l̄ p̄pter pulcritudiez. *h̄c* libido p̄t intelligi
dup̄. aut p̄ mod̄ finis et obiecti ut cū q̄s n̄
chil q̄rit n̄ copl̄az carnalē extozq̄re n̄ vxozem
dace. aut solū p̄ modū finis. ut cū q̄s d̄sēt i
aliq̄ ut eā ducat i vxozē. b̄ tñ n̄ fac̄ ad d̄suād
castitatē s̄ p̄pter explēdā voluptatē. Intēro libi-
dinis p̄mo mō est d̄tra factū veritatē. 2° mō
d̄tra veritatē nō d̄tra veritatē. ideo p̄mo mō
d̄o excludit m̄ionij n̄ sc̄do mō. b̄ bon̄. De
pulcritudine aut̄ viri et mulieris nota q̄ du-
pliciter mouē p̄t ad m̄ionij d̄trahēd̄. aut sic
cā iducens. et sic eē potest sine pctō admin̄
gravi. q̄ pulcritudo naturalit̄ d̄trahit aim̄ ad
amorē. et si amor t̄lis sic d̄placētē n̄ multū i-
tēl̄ n̄ ē culpabil̄. Aut sic cā p̄ncipal̄. et tūc ē
cā m̄i honesta q̄ b̄ n̄ d̄z itendi in m̄io. sed
filioz p̄reatō l̄ aliq̄d s̄ile et b̄ eē p̄t ad di-
uinū obseq̄z ordiat̄. b̄ bon̄. Nota eē q̄ m̄te
cāe p̄t eē iductiue que sine peccato iducit.
dum tñ nō s̄stāt in eis. s̄. gr̄a. pulcritudo. di-
uitie. mores. sapientia et virtus. sed viri et
sapientia et mores super omnes debent atten-
di. b̄ bon̄.

Eq̄t̄ vidē de 2° articulo. s̄. de boīs m̄io-
nij inq̄ntū h̄nt excusare diugalē copl̄am
a pctō. Circa q̄d distiguēdū ē q̄ ad cōiugalē
actū aut iducit v̄t. et b̄ l̄ iusticie. s̄. ut d̄bitū
reddat̄. l̄ religiois. s̄. ut pl̄es ad dei cultū p̄-
creet̄. et sic n̄ est peccatū s̄ pot̄ ē meritorij i
eo qui gr̄az h̄z. licet eīm mor̄ in carne p̄cedat
actū diugalē ille tñ mor̄ s̄m bon̄. n̄ ē sp̄ pec-
catū. ut q̄n surgit ex d̄gtōe ordiata. puta cum
q̄s cogitat accedē ad vxozē ut ex ea h̄eat plē
Aut ad ip̄m mouet libido s̄stēs infra bona ma-
trimonij siue fines. s̄. n̄llo mō ad aliā velle ac-
cedere et sic ē peccatū veniale s̄m opioz cōio-
rē licz q̄dā dicāt q̄ ibi nullū sit peccatū. Aut
libido efferēs eē bona m̄ionij siue fines. s̄.
ut eē cū alia m̄liere idē vellz facē et sic ē pec-
catū mortale. Natura ei ad b̄ mouē n̄ p̄t q̄n l̄
ordiet̄ rōe et sic ē mor̄ v̄tutis l̄ n̄ ordiet̄ et
sic ē mor̄ libid̄is. Et sic s̄nt q̄tuoz mōi d̄gno-
scēdi vxozē quos ponūt cōiter doc. quoz du-
o p̄mi s̄nt liciti et meritorij i h̄ntē gr̄az. 3° est
venial̄. et q̄t̄ mor̄. Aliq̄ vō p̄ter duos p̄mos
modos licitos ponūt terciū modū licitū s̄ q̄n
pietas mouz ad d̄gnosced̄ puta cū aliq̄s scit
vxozē suā verecūdā eē et nūq̄z d̄bitū petiti-
rā et timēs de cāu ei d̄bitū peti s̄z aliq̄ op̄e
h̄dāt h̄ac mod̄ sub mō q̄ vxozē d̄gnoscit̄ ut

d̄bitū reddat̄. p̄ eo q̄ d̄gnosces vxozē ut caue-
at ei p̄t dici rōde d̄bitū vxozē tacite petēti ut
dicē i ti. se. Alij at̄ dicūt q̄ differt d̄gnosce
vxozē cā fornicatōis vit̄. ide i seip̄o et cā d̄tin-
cie. q̄ p̄mo mō d̄gnoscat vir vxozē nō ut q̄at
voluptatē i ea. s̄z ne cadat cū alia. et tē forte
s̄m eos nullū ē pctm̄. Et h̄z op̄i. vi. fuisse ale-
x̄. an. i. li. iij. s̄. Sc̄do mō d̄gnoscat eā q̄ non
potest d̄tinē p̄pter m̄mū feruozē fornicis. et tē
ē peccatū veniale. Magistri tñ cōiter duo p̄di-
cta sumūt p̄ro eodē. Quidā etiam dicunt q̄
differt cognoscere vxozē causa incontinentie
et causa libid̄inis sat̄ande. quia in p̄mo casu
p̄uenitur b̄ agens a voluptate. in 2° vero p̄e-
uenit voluptatem et puocat eam. In p̄mo
peccat venialit̄. in 2° ut dic̄ hu. peccat mor-
talit̄. et b̄ no. hu. xxxv. q. v. s̄. h̄is ita. S̄z ego
credo q̄ eē possit eē sine mortali. d̄mō s̄stāt
infra finē m̄ionij. In oibus tñ h̄is est s̄m op̄i-
monē d̄nem pctm̄ veniale licet in vltimo gra-
ui q̄ i omnib̄ vidē iacturā rō pati s̄n recō-
p̄sātōe alic̄ boni. Et p̄nt oēs isti modi redu-
ci ad. iij. et. iij. mōz. quos ponūt cōiter mgr̄i

Si dicat̄ q̄ licet homi bibere ne sitiat. 3°
et s̄l̄r coire ne fornicari appetat. R̄ndē q̄ n̄
ē s̄ile. q̄ ibi ē mor̄ nature et n̄ccitatis. i. coi-
tu vō non nisi mor̄ nature. S̄z q̄d de viro
qui d̄gnoscat vxozē mō incōsueto tñ i vase de-
bitō. R̄ndē q̄ si p̄pter voluptatē apli q̄ren-
dā b̄ faciat. mortalit̄ peccat ut dic̄ rōdo. et
d̄mō s̄stāt doc. si at̄ faciat b̄ p̄pter aliq̄ cām-
puta ut q̄ nō p̄t vel q̄ nō audet antē accē-
dere p̄pter imp̄gnatōz timēs d̄ abozsū. l̄ p̄pter
nimā pinguedinē l̄ aliquā ifirmitatē et ideo
accedat ex p̄te altera. tē ē duplex mod̄ dicē-
di. vn̄ ē q̄ aut vult d̄gnosce vxozē cā plē ge-
nerād̄ l̄ d̄bitū reddēdi et tē n̄ peccat. aut cā
d̄lectād̄i s̄stēdo tñ infra terminos m̄ionij et tē
venialit̄ peccat. Permittit̄ ei min̄ malū ut
vitet̄ maī. s̄. adulteriū. Et h̄z sine fuit rōdo.
et tho. i. ii. j. suo. di. xxx. cā l̄faz. Alij ē mō
dicēdi q̄ n̄llo mō et nulla d̄ cā p̄t b̄ fieri sine
peccato mortali nec aliq̄ cā excusat a toto s̄z
a tāto solū. q̄ tal̄ coit̄ ē d̄tra naturam. quia
nō fit modo humano s̄z brutali. Vnde licz nō
fit d̄tra naturā gnālē. est tñ d̄tra naturā ratiō-
nalē. vñ sup̄ illō ad ro. j. in eū q̄ est d̄tra natu-
rā dic̄ glo. d̄tra naturā ē coit̄ q̄n vir ē vxozē
dormit aliter. p̄ decet. Sed sic est i illo coitu
3° ē d̄tra naturā s̄z coit̄ d̄tra naturā ē maius
pctm̄ adulterio. ergo non p̄mittitur ut adul-
teriū vitet̄. p̄. coit̄ d̄tra naturā fit excēbilis
i meretrice. xxxv. q. vij. ad l̄terij. S̄z m̄i malū
ē d̄gnosce meretricē vsu naturali p̄ vsu d̄tra
naturā. 3° m̄i pctm̄ ē fornicatō q̄ coitus ca-
lis. Nō 3° d̄z p̄mitti cā vitāde fornicatōnis.
h̄z sine fuit alex. an. ut p̄z in 2° s̄. sue. et etiā
rap. ut videtur in 3°. li. sum. ti. xxxij. q. xv.
vbi dicit q̄ quocunq̄ modo tale factū exer-
ceatur p̄terq̄ inter hoīem et feminam ordia-
te in vase debito vicium conera naturā et so-
domiticū iudicat̄. Tenētes h̄ac op̄ioz ad 1°
q̄d tāgit̄ p̄ p̄ma op̄ioe. s̄. q̄ m̄i malū p̄mittit̄
s̄. tal̄ coit̄ ut maī vitetur. s̄. fornicatio vel

adulteriū. hñdēt q̄ lz ibi sit mai⁹ pccm̄ q̄ ad
h̄ q̄ ē agnosce n̄ suā. tñ i tali coitu est mai⁹
pccm̄ q̄ ad mod⁹. vñ vitatō fornicatōnis ve l
adulteri⁹ non est causa sufficiens sic coeundi
et sic volunt q̄ manete impedimento vterqz
tenet⁹ dñe. Tenētes autem primā opinionē
ad ea q̄ tangunt⁹. p̄ opione scōa rñdent q̄ so
lz ille coit⁹ ē dtra naturā q̄ n̄ est i debito va
se qz ibi totalit⁹ frustrat⁹ itetō nature. et h̄ vi
det⁹ h̄ri p̄ glo. sup̄ illd̄ ad ro. j. rñcto vsu na
turali q̄ dic. qd̄ ē iquit vsū naturalē mutare i
eū q̄ ē dtra naturā. n̄ sublato vsu dcesso aliter
vñ q̄ ē dcessū cū pa illa corpis n̄ hēat h̄moi
vsū a natura sibi datū. Opio tñ scōa tutoz eē
vñ. et intelligo eā d̄ modo b̄atali. totū tñ fa
niori iudicō relinquat⁹. i coitu at̄ p̄dcō ē mi
noz rō eēndi dtra naturā q̄ h̄m̄ alios modos.

Quid si m̄lier sup̄gressa abutat⁹ viro. i h̄
mortalit⁹ peccat. qz mod⁹ ille ē dtra naturā
cū n̄ dueiat semis ifusioni q̄ ad vñ. nec r̄ce
p̄cōi q̄ ad feiaz. et ita frustra⁹ totalit⁹ itetō
nature vñ et pccm̄ illud merodi⁹ iter cās di
luuij numerat vt̄ habet⁹ etiam in historijs scō
laisticis dicens. mulieres in vesaniā vese sup̄
grosse vñ abutebant⁹ de alijs pertinentib⁹
ad peccatum contra naturam dictum est in se
cundo libro huius summe.

De bono fidei ti. x⁹.

Einde cōsiderand⁹ est d̄ bono fidei i spe
ciali. Ad h̄ at̄ p̄nēt duo vt̄ dicta est
sup̄. vñ ē q̄ diuges tenent⁹ non acce
dē ad aliū thoz. h̄m̄ ē q̄ tenent⁹ sibi reddē d̄
bitū. Cōtra p̄mū possi fieri dup⁹. s. vñ plures
vroz el h̄ndo l̄ deubinā tenēdo. d̄ q̄ duob⁹
qz n̄llā ē iā inē r̄pi fideles difficultas omit
to. Vñ restat cōsiderare d̄ 2⁹. s. de mutua obli
gatōe diugū ad reddēdū d̄bitū. et p̄mo d̄ hac
obligatōe absolute. 2⁹ p̄ d̄parōz ad vroz d̄
nētie. 3⁹ p̄ d̄parōz ad accēs s̄ruenē. q̄ r̄co p̄ r̄
spectū ad locū et t̄p⁹ i q̄ d̄bitū peti p̄t. Cir
ca p̄mū q̄runt⁹ pla. s. vtrū reddē d̄bitū sit neci
tatis. i h̄ q̄ sic. vñ. j. cor. vij. p̄cipit apl⁹ q̄
vroz i vir d̄bitū reddat. s̄l̄r at̄ et vroz viro. In
cāu tñ i q̄ vir n̄ possi vroz d̄bitū reddere sal
ua icolumitate corpis p̄rij non tē reddē qz
noluit dē vñ obligari m̄lieri i his q̄ sūt cō
tra rectā iclinatōz nature. Recta at̄ iclinatio
nature h̄z hois p̄ pus ē ad actū nutritiue q̄
d̄snat⁹ p̄riū idiuuiduū q̄ ad actū gnatiue q̄
ordiat⁹ ad d̄snatōz sp̄i. vñ natura pus puidz
d̄ nutritio qd̄ ē n̄cēm idiuuiduo et sup̄fluū re
seruat actui gnatiue. Et iō h̄ n̄ tē ad actum
gnatiue i notabile p̄iudiciū icolumitatis cor
pis p̄rij. Obicit⁹ at̄ qz h̄m̄ hiero. et habet⁹
xxxij. q. iij. sciat⁹. q̄ vroz d̄bitū reddidit n̄ p̄t
agni carnes d̄medē. s. ab h̄ null⁹ excludit⁹ p̄
p̄t̄ ipletōz p̄cepti. 8⁹ 2c. i h̄ hiero. loq̄t⁹ tñ d̄
mistris eccie n̄ d̄ alijs q̄ sūt suo iudicō relin
quēdi q̄ p̄nt ex reuerētia d̄mittē et sumē cor
pus xpi sine peccato. Vñ p̄t̄ dici q̄ a d̄ione cō
uenit excludi nō tñ p̄pter peccatū p̄riū sed
etiā p̄pter reuerentiā sacramēti. sicut et iustus
iudex irregularis excluditur ab ordine sacro
nō p̄t̄ pccm̄ sed p̄pter reuerentiā sacri. h̄ th. o.

Vir et m̄lier i actu m̄ionij sint ēgles.

i h̄ q̄ duplex ē equalitas. s. quātitatis q̄ attē
dit⁹ it̄ duas quātitates eiusd̄ mēsure sic bicu
biti ad bicubitū. et ēglitas p̄portōis q̄ attēdi
t⁹ iter duas q̄litates p̄portōas h̄m̄ p̄portōz
eiusd̄ sp̄i lz vna sit maior altera. sic dupli ad
subduplū et eod̄ sic q̄tuoz ad duo. et duozum
ad q̄tuoz. Loq̄ndo ergo de p̄ma ēglitate vir
et vroz nō sūt ēgles i m̄ionio nec q̄ ad actū
cōiugalē in quo illud quod notabili⁹ est vi
ro debet⁹. nec quo ad dispensatōem dom⁹ in
q̄ vroz regit⁹ et vir r̄git. Nec ec̄ q̄ ad mox in
formatōz. qz vt̄ dē. ff. d̄ adul. si vroz. vir d̄z
eē m̄lieri actoz colēdi bonos mozes. et vt̄ dē
xxxij. q. vj. n̄ mechaberis. si vir ē cap⁹ m̄lieri
m̄li⁹ q̄ m̄lier d̄z vine. et i oib⁹ hois fcis eā
p̄cedz. at̄ vbi m̄lier m̄li⁹ viuut q̄ vir. caput
dōz deosū p̄d̄z. 3⁹ q̄ ad scōaz ēglitate sunc
ēgles i vroz. qz sic tē vroz viro i actu diu
gali et dispesatōe dōz ad i⁹ qd̄ ē vroz. ita
v vroz. ad i⁹ qd̄ ē viri. n̄ n̄ ad ip̄ana iudicā
xxxij. q. j. si q̄s vroz. i si. Vñ diux peccz si se
reddat ipotentē ad d̄bitū reddidit. i h̄ si q̄s r̄d
dit⁹ ipotentē reddē d̄bitū ex cā ex m̄io seculi
ta. qz pus reddidit d̄bitū et ex h̄ ē ipotentē vltē
ri⁹ solue ip̄m. n̄ h̄z m̄lier ius petēdi et i petē
do vltēri⁹ maḡ exhibet se meretricē q̄ diuge
Si at̄ reddat⁹ ipotentē ex alia cā si illa ē licita
sic iterz n̄ tē nec p̄t m̄lier exigē. si nō ē licita
tē peccat. et pccm̄ vroz. si p̄t h̄ fornicē al
q̄ mō sibi iputat⁹. et iō d̄z quātū p̄t opam da
re q̄ vroz d̄neat. h̄ th. o. Vñ vir teneatur
vroz d̄bitū reddē solū si petat. i h̄ q̄ n̄. n̄ pe
tat vñ exp̄sse v̄bis. l̄ interpretatiue vt̄ exp̄ssis si
gnis. tē em̄ licz p̄ verēcūdia taceat. tñ vir tē
sibi reddere d̄bitū. exigē vñ n̄ op̄z n̄ petat⁹ al
tero istoz mōz. h̄ th. o. et pe. Quid si n̄ pe
tat vroz. s. nec v̄bis nec signis tñ vir vidz pi
culū iminē. i h̄ q̄ d̄z ei ec̄ tē nō petēti vir d̄bi
tū reddē. qz tacite exact⁹ intelligit⁹ lz n̄ exp̄sse
erigat⁹. h̄ pe. Vñ vroz n̄ teneat⁹ reddē d̄bi
tū viro n̄ petat. i h̄ q̄ n̄ ē in h̄ d̄ viro et d̄ m̄lio
re s̄le. qz vir n̄ erubescit naturalit⁹ d̄bitū pe
tē sic vroz. qz h̄z i actu diugali nobilitatē p̄tē

Vñ vir possit vrozē petēte auertē p̄cibus
ne petat. i h̄ q̄ n̄ d̄z n̄ p̄t rōnabilē cāz. et tē
ec̄ nō d̄z cū maḡ istantia eā auertē p̄t p̄icla
immētia. h̄ th. o. Vñ d̄bitū exigē sit aliqñ
necitatis. i h̄ licet sit necitatis reddē d̄bitū n̄
tñ petēti exp̄sse sed ec̄ petēti p̄ aliq̄ sig. tñ ex
gē p̄pe loq̄ndo nūq̄ est necitatis. null⁹ ei tē
vri iure tñ p̄ se introducto. ex de regula. ad
aplicā. Nec aliq̄s d̄ suo d̄bitozē d̄bitū suū co
git⁹ repetē nec d̄bitū offerre si ē tē d̄bitū qd̄
nō debetur si non petatur exp̄sse vel tacite cu
iusmodi est debitu⁹ carnale.

Ej̄t̄ videre de 2⁹. s. de obligatōe mutua
diugū ad reddidit⁹ d̄bitū p̄ r̄spectū ad vo
cū d̄nētie. Et cca h̄ q̄runt⁹ pla. s. vñ diuges
p̄ copulā carnis sine mutuo d̄fesu possint vo
tū emitte q̄ n̄ reddat⁹ d̄bitū. i h̄ q̄ n̄. nouē em̄
volūtatis ē vt̄ ec̄ ip̄m nomē ondit. vñ potest
tñ esse d̄ bonis illis q̄ n̄e subiacēt volūtati.
cuiusmodi n̄ sūt ea in quib⁹ vñ alteri tenetur

Et iō in talib⁹ n̄ p̄t aliq̄s votū emittē sine cō:
sensu ei⁹ cui tenet⁹. vñ au⁹. i. epl'a ad armēta
riū. et ē. xxxij. q. v. vna. n̄ exigit de⁹ si q̄s ex
alieno vouit aliqd. s; pot⁹ alienū usurpare
vetat. vñ cū diuges teneat⁹ iuicē sibi reddē n̄
p̄t vn⁹ sine cōsensu alteri⁹ vouere p̄ dicitū non
reddat alteri. Et si vouit peccat nec d; votū
tenē s; d̄ voto malefco p̄mam age. xxxij. q. v.
vna. Vñ p̄ carnis coplaz possit vn⁹ diu:
gū sine cōsensu alteri⁹ vouē p̄ dicitū nō petat.
Ih̄c s; m̄ aliquos q̄ sic. nō p̄t autē vouere q̄ n̄
reddat quia in p̄mo vterq; est sui iur. sed nō
in scdo. Alij vero dicunt q̄ neutrum potest si
ne cōsensu alterius vouere. q; si alter debitor
nūq̄ petet ex h̄ m̄ionū onerosū alteri reddet
dū optet eā sp̄ cōfusione debitū petēdi subire
et h̄ ē opio t̄ho. p̄ma vero ē bon. pe. et rap. et
s; m̄ rich. ē securior et dior. nō em̄ ex h̄ q̄ alē
vouet nō petere reddet m̄ionū alteri magis
onerosū s; magis leue. q; reddere dicitū sepe
ē p̄uale. et q̄ ad reddendū dicitū q̄ vouz manz
i s; iutate alteri⁹ et ali⁹ efficit liber. Vñ
vouē cōnētā sine cōsensu diugis sic peccatur
mortalē. s; a fert̄ itē d̄ d̄rmiatē ad n̄ reddē
dū dicitū nec exi⁹ d̄ et tūc sciēt iura m̄ionij
ē p̄ccm̄ mortale si fiat ex d̄liberatōe. aut i. gōi
et tūc n̄ ē peccatū q; saluari p̄t i eo qd̄ licitū
ē. i. i nō exigēdo. Vñ p̄ copulā carnis li:
ceat viro vrozē p̄hibēte accipe crucē in subsi:
diū terre scē. Ih̄c factū est p̄babile q̄ vroz de
beat ad t̄p̄ velle d̄iere p̄ subuēiendo necita:
ti eccie ḡnalis. Et iō i fauore negotij p̄ q̄ si
bi crax dat⁹ institutū ē q̄ vir sine cōsensu vroz:
ris possit accipe crucē. et d̄ vo. ex ml'ta. q. ij.
i. si. sic ec̄ possit d̄no suo terreno sine cōsensu
militare. Nec tū subtrahit ius suū vroz quia
vroz p̄t eū seq̄. et de vo. p̄ sup̄ bis. q. si. Nec
ē simile de vrozē ad vñz q; cū vir d̄eat regē
vrozē magz tē vroz seq̄ vñz q̄ ecōuerso. xxxij.
q. ij. vna q. ij. Et p̄terea vroz cū maior; p̄clō
castitatis discurret p̄ terras q̄ vir et cū mino
ri vilitate eccie. et iō vroz n̄ p̄t h̄mōi votū fa:
cē sū cōsensu viri sui. Hos. tū vult q̄ vroz si sic
nobil' h̄ns tū p̄t dote q̄ p̄t p̄stare subsidiū
re scē. p̄t ec̄ iuito marito votū i⁹ emittē. Vñ
at̄ possit votū illd̄ p̄sonaliter ereq̄ distinguit.
q; aut ē suspecta et infamata l̄ nimis iuuēla
et tūc n̄ exēct̄ p̄sonaliter. absit em̄ vt ab ec:
clesia talis recōpensatō admittat. et d̄ vsur.
sup̄ eo. s; rōimet votū cū sic ihabilis ad eūdū
ex de vo. p̄ sup̄ bis. q. curs. Aut ē ātiq̄ et ma:
trona bone fame et tūc ibit si ml'tos bellato:
res secum ducere possit. quia tūc eadem ra:
tio est de vrozē que est de viro. ergo idē ius
C. ad. l. falci. l. si. in fi. ar. ad hanc distinctio
nem. et de d̄uer. diu. cum sis p̄dicitus. et. c.
vrozatus. Et secundum has duas vias vane
sunt accipienda diuersa iura p̄dicta. T̄ho.
autem dicit in quadam. q. de quolibet. q̄ si
vroz sit talis que sequi non possit virum p̄t
aliquod impedimentum legitimū. et de eius
incontinentia ameat non est viro consulē:
dum q̄ crucem accipiat et vrozem dimittat.
Secus est si voluntariē continere proponat l̄

velit et possit sequi virum suum. Albertus ec̄
dicit sup̄. iij. sen. di. xxxij. q. qui timet p̄ba:
biliter piculā futurā vrozis meli⁹ fac̄ n̄ p̄g
nādo ec̄ p̄ p̄gnatōe terre scē. s; h̄ est scdm̄
t̄ho. ibid. quia necessaria n̄ debent p̄termitti.
p̄pter ea que sūt p̄p̄e volūtatis. necio at̄ imiet
viro gerē curā vrozis quia vir est caput mu:
lieris. i. cor. xj. s; crucē accipe ē volūtatis. s.
zē. Vñ diuges p̄ carnis coplaz d̄beat sil
morari et s̄m̄icē seq̄. Ih̄c cū diuges sint vna
eoro n̄ d̄. alē sine altero diu⁹ d̄morari. et d̄
diu. lepro. c. j. s; q̄ntū extendat li diu⁹ ibi
nō d̄rmiat et iō in arbitrio boni viri d̄sistat
Et ec̄ sic d̄ i glo. dci. c. e. vir tē vrozē sequi.
sic ec̄ cū n̄ ad iparia iudicē. xxxij. q. ij. siq̄s
vroz. i. fi. Et h̄ si ex iusta cā recedit alio q̄n eaz
p̄tate retieat maritali. xxxij. q. v. cū cap. Et
vroz silr tē vñz seq̄. xij. q. ij. vna q. ij. n̄ eā tra:
hē vellz ad ifidelitatē. et d̄ diuoz. q̄sunt. vñ n̄
fiat vagabūd⁹. vñ ex q̄ m̄io. accu. pos. fuela
tū h̄c i glo. vij. q̄ vroz tenebat vñz seq̄ q̄ d̄
ciuitate fugit metu mortis n̄ forte vagabūd⁹
discurret q; tē eū seq̄ n̄ possz. Eozte iō d̄ic q;
op⁹ ē distōne s; m̄ aliquos. aut em̄ ē vagabun:
d⁹ necitate ienitabili. et sic tē eū seq̄ aut p̄c:
nccitate. et tē aut tpe d̄tract⁹ sciuit eū eē ta:
lez et tūc ec̄ tē eū seq̄ aut nesciuit. et sic non
tē. xxxij. q. ij. si q̄s ienitabil'. et c. vna q. ij. i
glo. t̄ho. tū d̄ic q̄ sp̄ tē eū seq̄. et p̄ i. c. si q̄s
ē abrogatū. Glo. vō sup̄. c. si q̄s d̄ic. p̄ s; m̄ ali:
quos i⁹ c. vna q. ij. vbi d̄ p̄ vna q. ij. mulier se:
q̄t vñz suū siue i vita siue i morte ē d̄siliū. vñ
si vir vult vagari vroz n̄ tē eū seq̄. al' vroz n̄
possz aliā eligere sepulturā qd̄ tū s; m̄ ē. et de
sepul. d̄ vrozē. Vñ diu⁹ d̄as alteri cōmū:
licentiā vouēdi possit illā postea ruocare. Ih̄c
aut dat eā i facie eccie et corā suo ordiario.
et sic datā ruocare n̄ p̄t. aut i puato et tūc an̄
q̄ voueat ruocare p̄t. sus ei h̄ d̄cedit q; t̄es
licētie clā scē sūt piclose. et q; licētiat⁹ ācē
votū n̄ ē nouo vicio obligat⁹. iō meli⁹ est q;
reuertat⁹ ad diugē q̄ diu⁹ i fornicatōis picu:
lo remaneat. s; vt ml'ti d̄icūt p̄ vroz emissio
nē n̄ p̄t ipletōz voti impedire l̄ p̄hibē. Nec i
h̄ tene⁹ mulier sibi obedire q; iā alio vicio li:
gata ē et d̄ licētia viri q̄ h̄ p̄t d̄cedē. et huic
snie d̄fēt bon. et pe. et m̄g' sē. li. iij. di. xxx.
ij. c. ij. et d̄cretū. xxxij. q. v. maifestū. q. ex p̄:
miss; vbi d̄ d̄ diugib⁹. cū q̄libz eozz alterz a
suo iure absoluit ad p̄teritā s; iutate ipm̄ reuo:
care n̄ poterit. et ead. q. c. q̄ vrozē. d̄ p̄ q̄ vrozē
sua velare p̄missit aliā n̄ accipiat. s; silr cō:
utat⁹. Alij d̄ic q̄ n̄ licētiat⁹ ab altero diuge
autoritate d̄poc. ep̄i. et n̄ licētiās mōasteriū i
trauit l̄ votū castitatis emittat i sc̄o r̄manēs
et tal' etatis q̄ de ip̄o n̄ possit p̄babiliter ozi:
suspicio. iura decernūt talē licētiā ad petitōz
eiusd̄ diugis si d̄ed⁹ eā q̄ntū i se fuit irritādā
Et h̄ peccet h̄ petēdo tū ad ei⁹ petitōez ille q̄
itrauat religiōz p̄t et d̄z reuocari. Et p̄o hac
opione exp̄sse vidē esse i⁹. et d̄ d̄uer. diu. c. j.
vbi d̄. q̄ si laic⁹ de licētia et p̄missione vrozis
p̄fessionē fecerit i religiōe. n̄ vroz ad filiōz
trāsierit ā p̄petuā castitatē obszuarē p̄missit

vir potest et debz de monasterio reuocari. h^o opionis vi esse rap. q̄ dicit q̄ dux qui in seculo relinq̄tur p̄mittat in maū vel p̄tia ep̄i d̄tinētia. Vt em̄ addit rod. talia maiora n̄ debz b̄t expediri n̄ p̄ ep̄m l̄ aliū de m̄dato ei⁹. Et sic ibi tria sūt n̄cia. s. auctoritas ep̄i. exp̄ssa licētia diugis sue. et votū p̄petue d̄tinētie cuz trāfutu ad religiōz si sit suspecta. al̄ p̄t i sc̄lo r̄manē. Et h̄ ec̄ videt̄ senare b̄n. ex d̄ d̄uer. cōiu. c. j. et ino. ibid̄ in glo. p̄ d̄as licētia vouē di n̄ ipedit̄ p̄pter hoc debitū erigere n̄ et ip̄e voueat. et id̄ dic̄ ho. ibid̄ i glo. Si t̄n p̄ alia p̄sonā fieret inferiorē si alias rite fecim̄ esset p̄pter h̄ ep̄s reuocare n̄ deberet et peccar̄z si de sc̄o reuocar̄z marie si loci c̄suetudo eēt fieri talia p̄ miorē ep̄o. h̄ rod. Idē videt̄ dicēd̄ in cāu d̄uerso. s. q̄ vxoz iterare p̄t religione r̄manēte i sc̄lo viro sene et n̄ suspecto de incōtinētia. qz i h̄mōi n̄ ad imparia iudicant̄. ex d̄ cō. uer. diu. ad apl̄icā. Si quis vult tenē op̄. p̄ mā p̄t dicē q̄ d̄m. c. loquit̄ de illo q̄ de licētia vxozis ignozate ep̄o i religione p̄ficer̄. et talis reuocari p̄t h̄m̄ for̄ iudiciale. qz t̄lis licētia n̄ fuit d̄bito mō data nec accepta. vl̄ qz d̄cā licētia sufficēt̄ p̄bari n̄ potuit. qz vt vō lūt aliq̄ si potuiss̄ p̄bari m̄lier d̄bitū r̄ligiōz iterare opelli si iuueis erat. ar. xxxij. q. v. qui vxozē. Vl̄ t̄m castitatē vouē si senex erat. Qui vō volūt tenē sc̄daz opionē p̄nt dicē ad d̄cretam allegatū contra eam p̄ illud verbum s̄l̄r conuertatur intelligendum est sic. s. nisi ma. s. lic suū diugē reuocare. Et sic soluit̄ q̄d̄. am. et glo. soluit̄ ibid̄. Vl̄ p̄t dici et meli⁹ q̄ id̄ dic̄ s̄l̄r d̄uertat̄ qz reuocādo peccat. l̄ ad petitōnē e⁹ ali⁹ d̄eat p̄ iudicē r̄uocari. qz iura ex cā rōnabili d̄c̄nūt t̄lez licētia p̄ petitōz alteri⁹ diugis irritādā qz n̄ h̄ fierz m̄lta picla iminē possēt diugi i sc̄lo r̄manēti. h̄ d̄ r̄cl̄b. Verum diuges in sc̄lo remanētes possint se licite ab iurare et p̄petuā d̄tinētia p̄mittē. h̄ quidaz dicūt q̄ n̄. ar. ex d̄ d̄uer. diu. ex p̄te tua. in fi. lo. vō dic̄ q̄ imo ec̄ sine aliq̄ iuramēto se possēt ad d̄tinētia p̄petuā obligare. ar. xxxij. q. v. qd̄ deo. et b̄n. ex d̄ reḡla. veniēs in glo. b. Ho. ec̄ vult q̄ possent vouē d̄tinētia ad tempus et p̄petuū pari d̄fesu. Et t̄nc h̄m̄ ray. etiā si vir alias penitēt et votū frāgeret. t̄nc vxoz i voto p̄seuerare d̄berz d̄stāt̄ vt in illo. c. qd̄ deo. et c. vna sola. Nec obstat illd̄ ex d̄ iur̄urā. tua. ij. qz ibi n̄ fuit fecim̄ votū d̄tinētie. Consentit̄ ec̄ p̄d̄cis ino. et ho. ex d̄ d̄uer. diu. in glo. c. j. t̄n vt dic̄ ibi ino. p̄pter h̄mōi vctum vtriusqz non potest vnus sine licētia alteri⁹ religionem intrare Verum ante copulā carnalem possit vnus coniugum altero nolente continere. h̄. talis aut proponit deliberare de religionis ingressu aut non. si sic statuen. dum est sibi tempus duozuz mensiū. s̄m̄ gōf. ex d̄ d̄uer. diu. ex publico. vel s̄m̄ hosti. et b̄n. ibidem. tempus statui debet arbitrio iudicis. ita q̄ intret vel vxoz adhereat. et si transeat quilibet recusat quantum de suo peneat alterum residebat. ex d̄ conuer. cōiu. ex publico. et c. ex parte quod intelligitur facta p̄

fessione. h̄ hosti. Si vero illo termino elapso non transierit cogatur per executionem satisfacere coniugi. Si tamen elapso termino illo intraret d̄mō an̄ copulā carnis. ingressus tenet̄ ex d̄ d̄uer. diu. ex publico. h̄ rap. et b̄n. Si at̄ n̄ p̄p̄oit d̄liberare. puto q̄ exact⁹ ab alteo statū p̄tractū d̄bito mō solēnizatū m̄ionū. d̄bitū sibi reddēte. cū n̄ h̄eat exceptōz leḡtiaz ad repellēdū. de hoc t̄n vide infra ti. d̄ differētijs m̄ionij. q. nūqd̄ peccat mortaliter q̄ r̄c.

Et q̄ infra t̄pus indultū a iure inuita cognoscat̄ a viro. nūquid̄ ingredi p̄t monasteriū h̄. cū p̄ d̄fesu mutū sit iā trāslata p̄as cor. s̄. p̄oz licz n̄ oino efficaciter. copula sequēs n̄ est oino violēta siue iniuriosa s̄ i p̄te t̄m. vnde q̄d̄amō ē vsus iure suo. ar. ex d̄ elec. cū eccl̄a vulterana. et id̄ d̄sumat̄ m̄ionū. et id̄ non l̄z postea altero inuito monasteriū iterare. Si vō eā cognoscer̄ p̄t p̄p̄ p̄fessōis cū vinculū iam sic solutū pateret̄ penā. xxvij. q. j. si q̄s rapuerit. h̄ ho. Bar. vō i q̄st̄oib⁹ r̄ndz q̄ t̄lis m̄lier sic violēter opp̄ssa p̄t ingredi monasteriū viro inuito. quia vir delinquēs nō debet esse melioris d̄ditōis q̄ nō delinquēs. ff. d̄ re. iur̄. n̄ fraudat̄. q̄. nemo. S̄z quare dant̄ ei iducis h̄. p̄t̄ tria. p̄mo vt possit interim d̄liberare de religionis ingressu. 2° vt p̄parent̄ n̄cia ad solēnitatē nuptiar̄. 3° ne vilē h̄eat vir dataz h̄ac quā diu suspirauit dilata. Quid si q̄s cōtrahat cū corrupta et d̄mū alt̄ vult ingredi r̄ligiōz et abo iurare volūt q̄ se mime cognouerit. nūqd̄ credendū ē eis. Ho. dic̄ q̄ sic an̄ trahat̄. vt ex d̄ d̄uer. diu. ex p̄te tua. ij. p̄. trahat̄. at̄ n̄ credit̄ eis i p̄iudiciū m̄ionij. ex d̄ eo q̄ d̄g. d̄san. sup̄ eo. et ex d̄ diuoz. q̄nto. Ad h̄ no. q̄ quidquid̄ dictū est de vxozē quātum ad vocam d̄tinētie itelligēdū ē d̄ viro. quia in talibus secūdū omnes vir et vxoz ad paria iudicant̄. xxxij. q. j. si quis vxozem. et q. v. p̄cepit.

Equit̄ videre d̄ 3°. s. de obligatōe ad reddendū d̄bitū p̄ respectū ad accūs fr̄ueient̄ puta leprā l̄ furia. et circa h̄ q̄runt̄ plura. s. vtr̄z diux san⁹ teneat̄ reddere d̄bitū diugi leprosi. h̄ nō est id̄ q̄rere vtr̄z teneat̄ d̄bitū reddere. et vtr̄z teneat̄ ei cohabitare. cohabitare em̄ ē magis d̄silnū q̄ p̄ceptū p̄t̄ picl̄m infectōis Vn̄ qd̄ d̄z ex d̄ diu. le. p. c. j. s. et vxozes viroz et viri vxozes sequēt̄ qui lepre morbz incurrit et eis diugali affectōe m̄strēt. exhorta^o ē n̄ p̄ceptū. vt p̄z p̄ l̄raz imediate sequēt̄. nihil ei ē h̄uani⁹ q̄ sp̄sū et sp̄sā i fortuitis caib⁹ esse p̄cipēs. ff. soluto ma. si cum d̄otem. q. si maritus. Sed reddere debitū est p̄ceptū. vnde d̄z. e. ti. q̄m. p̄ si vtr̄z siue vxozē leprosi fieri d̄gerit. et ifirm⁹ a sc̄o carnale d̄bitū exigat̄ gnali p̄cepto apl̄i qd̄ exigitur est soluendū. cui p̄cepto nll̄a i h̄ cāu exceptō inueniēt̄. et id̄ vt dic̄ glo. ibid̄. nos ex sc̄su n̄ro excipe n̄ d̄bem⁹. Vn̄ s̄m̄ ho. diuges quoz vtr̄z ē san⁹ alt̄ leprosi sūt monēdi q̄ d̄bitū sibi reddant. et si nolit̄ moitis acquiescē n̄ cogant̄ si d̄tinētia volūt suare. ex d̄ diu. lepro. si at̄ nolūt vl̄ n̄ p̄nt d̄tinētia suare cogant̄ sibi d̄bitū reddere. ex e.

c. ij. §. vlt. vñ dicitur ista ppe locum ei stare ut ei
 possit ministrare et dicitur diugale reddere. ut dicitur
 ibid. hō. e. c. j. p. sufficiat le pso q suo dicitur
 to n̄ fraudet. nec oportet q i eod loco l̄ l̄cō mo-
 rent. Itē reddēdo dicitur nō est sic piculū d̄ in-
 fectōe sic d̄ d̄manēdo assidue. qz act⁹ ille ci-
 to trāsit. et q̄uis ex tali d̄cubitu ples genita
 ut i p̄lib⁹ infect⁹ lepze nō euadat maxie vi-
 ro exite le pso tpe coit⁹. magis tñ pōderād̄ ē
 d̄tinuū p̄clm fornicatōis q̄ infect⁹ p̄lis. ma-
 xime cū sic meli⁹ le p̄sā eē q̄ si nū. p̄ exiūss̄ in-
 eē. Vñ magis eēt d̄tra bonū p̄lis si le p̄si nūq̄
 gnaret q̄ si ples nasceret̄ ex eis. h̄ inie sunt
 bon. pe. nich. t̄ho. bñ. et alan⁹. Gof. vñ dicit q̄
 diugi le pso sepati manēt̄ te⁹ diūx san⁹ colba-
 bitare s̄ manēt̄ cū alijs le p̄sis n̄ te⁹. Et dicit
 q̄ decretal̄ eē d̄ diu. le. c. j. loq̄t̄ moitozie n̄
 p̄ceptoie. s. ut le p̄si iducant̄ ad d̄tinēd̄ et n̄
 fiāt̄ im p̄bi ad debitum exigendum vel decre-
 talis illa corrigi⁹ p̄ sequentē. p̄ma op̄io tole-
 rabilior vi⁹. Quid d̄ filijs le p̄soz. h̄ s̄m
 gof. et hō. cū sano remanē debent ne ificiāt̄
 cū ille morib⁹ sit d̄tagios⁹. p̄p̄ qd̄ eē d̄ d̄sue-
 tudie gnali app̄ata iur̄ canoico et iure vete-
 ris testa. le p̄si sepati a cōione hoim. eē d̄ cō-
 in. le. c. j. i. ter. et glo. Vñ dicit teneat̄ red-
 dere d̄bitū diugi furioso. h̄ h̄nū lucidū iter-
 uallū reddēdū ē d̄bitū i illo iteruallō. qz tūc
 reddi p̄t sine p̄pe p̄sone piculo. Euriolo autez
 actu ex̄n̄ti i furia n̄ te⁹ alt̄. diūx d̄bitū reddē
 qz nec d̄bitū est p̄ illo tpe diugi. Tñ idiote se-
 h̄nū q̄ ad discretōz ad mod̄ pueri reddēd̄ ē d̄-
 bitū. qz tali eē sine piclo p̄sone p̄p̄ie p̄t red-
 di. Vñ error lepze impediāt̄ m̄ionū. h̄ s̄m
 nō. qz licz lepza obuiet̄ cōbitatōi n̄ tñ obliga-
 tōi. Vñ nota q̄ licet lepza sup̄ueniens soluat
 sp̄salia p̄cedentia ut sup̄ dicit̄ est. Et h̄ itelli-
 git̄ hō. n̄ forez sp̄s⁹ iā traduxisset sp̄sam in-
 domū suā. eē d̄ diu. le. p. l̄ras. et de iureiurā.
 queadmod̄. h̄ tñ m̄ionū soluit. e. c. j. et. ij.
 Videt̄ tñ illd̄. c. l̄ras dicit̄ q̄ anq̄ i d̄ m̄ionūz
 sit d̄sūtū solui possit. s̄ q̄ dicit̄ q̄ d̄sūtū expo-
 ne. i. d̄tractū. Vñ id̄ dicit̄ h̄. qz si eēt d̄sūtū.
 iadicaret̄ p̄sup̄tū m̄ionū. vñ dicit̄ d̄sūtū.
 subaudi. nec d̄tractū. et sic sp̄salia tñ soluit
 eē d̄ iur̄. queadmod̄ s̄ s̄m hō. si traducta
 erat n̄ si p̄ verba d̄ p̄nā d̄tracterāt. n̄ potuerit
 separi n̄ an̄ copulā carnis alter diugū voluerit
 ad religionē transire. et tūc is q̄ remanet
 potest in domino nubere. extra de spon. com-
 missam. Et h̄ intellige q̄n sp̄sa est virgo. si eī
 corrupta esset post translationem separari nō
 possit nisi per mortem. ut patet per sup̄radcā
 de modo contrahendi matrimonii. h̄ hosti.
 Alij vero volunt q̄ etiam si sponsa esset tradu-
 cta nichilominus lepza superueniens soluet
 sponsalia nisi post translationem fuisset corru-
 pta.

Equitur videre de quarto. s. de obligatō
 ne ad redditionem debiti per respectum
 ad tempus et locum. Et circa h̄ querunt̄ plu-
 ra. s. vtrum tempore sacro liceat debitum exi-
 gere vel reddere. h̄ dies festiui et ieiuniorū
 et p̄cessio nū sūt instituta p̄p̄ mētis eleuatōz

a carnalib⁹ ad sp̄salia. In vsu vō diugali mēt
 dep̄mit̄ a sp̄salia ad carnalia. et id̄ d̄grue ē
 institutū p̄ diuges t̄c ab̄stīcāt ab illo actu. S̄z
 eccia n̄ p̄t iuri d̄mo et naturali p̄iudicare. nec
 itēdit filijs laqueū ponē. vñ cū reddidit̄ debi-
 ti sic d̄ iure naturali et eē d̄mo. debiti vō peti-
 tō sic licita. j. cor. vij. nolite fraudare iucez
 n̄ ex d̄sēu ad t̄p̄ ut vacetis ord̄ni. eccia n̄ in-
 tēdit reddidit̄ aut p̄hibē aut dissuadē. petidit̄
 vō itēdit tūc dissuadē n̄ p̄hibere. vñ dicit̄ au⁹.
 et h̄c. xxxij. q. iij. xp̄iano. q̄ a licit̄is ē ab-
 stīnēdū ut licita facili⁹ ipetrēt. Qz ac dicit̄ ibi
 d̄e q̄ n̄ l̄z tūc xp̄iano cū diuge d̄uere. h̄ dicit̄ n̄
 qz sit p̄hibitū h̄ dissuasū. q̄ s̄ d̄bitū reddidit̄ nō
 peccat. q̄ ac peti aliq̄ ifirmitate duct⁹ in d̄tē-
 ptu v̄l irreuerentia t̄p̄is l̄ ecclesiastice exhor-
 tationis nec peccat mortalit̄. h̄ pe. Bon. vñ
 dicit̄ q̄ tūc p̄t reddi debitū sine oī culpa dū tñ
 reddat cū displicētia et dolore. peti ac n̄ p̄t
 sine culpa. Et si aspect⁹ sit ad delectatōez est
 el̄pa ḡuis et mortalit̄. s̄m alex. an. i. 2. li. Si
 ac lubricū carnis et suā ifirmitatē eē d̄scius
 l̄ d̄scia vehēm̄ t̄meat. et id̄ petat p̄t esse cul-
 pa veialis. vix tñ d̄tingit̄ q̄ i dieb⁹ p̄cipuis n̄
 sit culpa ḡuis. Si obicit̄ illd̄ grego. primo
 d̄pa. q̄ ml̄ier q̄ fuerat a viro d̄gnita nocte ve-
 niēs ad p̄cessionē arrepta est a dyabolo. hoc
 ac n̄ fuiss̄ n̄ mortalit̄er peccass̄ ergo eē. h̄ s̄m
 n̄ fuit ex eo qz d̄bitū reddidit̄ h̄ qz se temē p̄-
 mod̄ ad d̄ina d̄tra d̄sciam ingessit. h̄ d̄ho.
 Sed esto q̄ sit pasca i q̄ vterqz te⁹ dicare. nū-
 qd̄ te⁹ reddē d̄bitū. vñ q̄ n̄ qz eccia statuit q̄ n̄
 accedat q̄s ad cōionē q̄n d̄gnoscit̄ vxore. h̄ s̄m
 q̄si reddat iuite et cū dolore n̄ arce⁹ ab igressa
 eccie. nec a d̄ione. possz tñ d̄io d̄isferri d̄ cōsi-
 lio sac̄dotis. h̄ bon. Notād̄ ac q̄ cū d̄. xxx-
 iij. q. iij. apl⁹. q̄ vir nec ad t̄p̄ vxore iuita
 p̄t ozare itelligit̄ s̄m q̄ dicit̄ aliq̄ d̄ sp̄sali et p̄-
 uata oīoe ut si tota die l̄ nocte l̄ maḡ diei p̄-
 te vellz i eccia eē. tñ i oīoe gnali p̄t interesse
 vxore eē iuita. ut i vespis et missis s̄m huz̄.
 Nec p̄p̄ oīoz gnalē l̄ sp̄salē d̄z q̄s petēt̄ d̄bi-
 tū d̄negare eē i pasca. s̄ p̄mo reddat et postea
 ad ecciaz vadat. et ea q̄ sūt faciēda s̄m exigē-
 tiā diei faciat. h̄ rod. et glo. sup. c. apl⁹ et cō-
 ueit cū his alex. an. i. 2. li. Vñ i loco sacro
 liceat d̄bitū reddere l̄ exigere. h̄ s̄m. n̄ ei ē
 simile d̄ loco et tpe. qz facili⁹ mutari p̄t loc⁹
 q̄ t̄p̄. Et p̄terea loc⁹ ita pollui p̄t q̄ indiget
 recōciliatōe. vñ in loco sacro n̄ licet carnale
 d̄bitū reddere nec exigere. si tñ p̄ lōgū t̄p̄ es-
 sent violēt̄er reclusi i loco sacro videt̄ q̄ tunc
 licitū eēt eis in loco sacro exigē et reddē. In-
 el̄i ei cāu n̄ vi⁹ illa p̄hibitō d̄bere itelligi qz
 n̄ ē penēd⁹ laq̄us aiab⁹ p̄p̄ m̄udiciā loci. h̄
 nich. Vñ liceat d̄bitū petē l̄ exigē tpe im-
 p̄gnatōis. h̄ s̄m si sine piclo abozs⁹ vir p̄t car-
 nalit̄er coplari sue vxori p̄gnatū te⁹ sibi d̄bitū
 reddere et ab ea potest exigere sine peccato
 mortali. quia concubitus matrimonialis nō
 tantum est in officium sed etiam in remediū.
 et mulier p̄gnans frequenter plus appetit
 d̄cubitū q̄ q̄n nō est p̄gnans. Si ac n̄ p̄t cum
 ea carnalit̄er coplari sine piclo abozs⁹. tūc n̄

debet sibi reddi debitum nec exigi ab ea. qz mū
moniu pncipalē ē ordiatū ad plē pcreād az
q̄ in remediū. Vñ s̄m alex. an. i. 2. si p̄sumat
vehemēter de piculo p̄t̄ petēs mortalit̄ pec
cat et alio reddere n̄ tē. Si v̄o mlier p̄abili
ter n̄ p̄sumat d̄ piclo p̄t̄ reddē tē l̄z sciat eū
peccare. cū dolore tñ. Nec dē ei d̄setire q̄ ad
peccatū. s̄z q̄ ad b̄ q̄ petit qd̄ ē suū et ne fiat
peī. s̄ alex. an. Nec obstat qd̄ dic̄ abzo. et ha
bet. xxxij. q. iij. si cā. Ipa m̄qt̄ rō d̄cept̄ et
p̄tus iux̄ legē cessare debē tempibus his vsū
carnis demonstrat. qz itelligit̄ d̄ debito bone
statis nō necitatis et d̄ exigēdo n̄ d̄ reddēdo.
s̄ pe. Quod ac̄ dic̄ auic. ix. de aialib̄. c. d̄ for
matōe embriōis i sp̄ali. q̄ mlier p̄gnās aliū
ferū d̄cipe possz. raro accidit. et qn̄ accidit.
vt i plib̄ abozat vt dic̄ ibid̄. Vñ tpe mē
struoz liceat d̄bitū petē l̄ reddere. s̄ q̄ d̄az
dicūt q̄ tpe mēstruoz nō ē licitū d̄bitū exi
gere s̄z licitū est reddē. primū em̄ qd̄ est in vo
luntate diugū lex p̄hibz n̄ s̄m qd̄ est de lege
nature. vñ ec̄ dñs n̄ p̄cipit mulieri n̄ reddē s̄z
hoi n̄ accedē. leui. xvij. ad mulierem q̄ patit̄
mēstrua n̄ accedas. et ezech. xvij. vir q̄ iusti
cā fecerit. et ifra. ad mēstruatā n̄ accessit̄ eē.
ac p̄ b̄ n̄ exat mulierē a tētōe. s̄z vir obligat̄
vt sciēt̄ petē n̄ possit sine trāsgressione. Et s̄
v̄i dicē m̄ḡ sen. li. iij. di. xxij. l̄z iquit d̄bitū
sic petēti soluedū oi tpe n̄ tñ l̄z oi tpe petere.
Et s̄m s̄ icelligi dñt̄ autoritates d̄ b̄ loq̄tes.
tñ aliq̄ mō d̄z se difficilē reddē aliq̄ occasio
nē p̄reddēdo l̄ ifirmitatē allegādo si petat iḡ
rāt. l̄ p̄cib̄ et moit̄is autēdo si petat sciēt̄
finalit̄ tñ si vir n̄ d̄sistat d̄z d̄bitū reddē cuz
dolore si credat al̄ scādalu viro p̄stare l̄ ei pi
culū alic̄ corruptōis d̄nabilis iminē. Nō ē
aut̄ tutū q̄ suā passōz viro sp̄ idicet ne forte
et s̄ eā abhoereat n̄ de eī discretōe p̄sumat.
Xlij dicē q̄ si illa passio accidat naturalit̄. s̄
i sciatate sel̄ i mēse determinato tpe. tūc n̄ licet
nec exigē nec reddē. et s̄ exp̄mi v̄i leui. xx. q̄
coierit cū muliere i fluxu mēstruo et ruelauē
tit̄ t̄picudiez ipa quoqz aperuerit fōtē s̄gnis
sui interficiēt̄ abo. C9 rō ē qz tūc mulier pōt̄
d̄cipe et p̄t̄ maxiaz corruptōez q̄ ē in corp̄e
mulier̄. vt oñdit fetoz eaz. illo tpe. et ifectō
specl̄ i p̄ aspectū eaz. vt dic̄ p̄b̄ d̄ s̄no et ti
gilia. semē viri qd̄ tūc i ea recipit̄ aliq̄ incur
rit ifectōz et illd̄ qd̄ m̄strat mulier ē imūdu.
et ideo ex tali concubitu genit̄ vt in plurib̄
efficiuntur leprosi. vel alijs grauib̄ corrup
tionibus inficiuntur. vnde glo. hiero. super
illud p̄sa. lxxj. omnes iusticie vestre quasi p̄a
nus menstruate. dicit q̄ tempore mēstruoz
viri debent ab vxozibus abstinere. tūc eniz
concupiuntur mēbris damnati. ceci. claudi.
leprosi. et h̄moi. vt quia non erubuerunt sic i
conclau amiseri eozum peccata pateant cū
ctis et aperte redarguantur in parauis. hec
glo. Talis enim concubitus est in p̄iudiciū
prolis. non licet autem v̄i concubitu coniu
gali ad remediū quando est in prolis nota
bile p̄iudiciū et probabile. quia p̄ncipa
l̄ ozoinatur ad plē p̄creandā q̄ ad t̄mediū

pterea tal fluxus parz durat. et ideo si scienter
petat n̄ excusat̄ si v̄o ignorat̄ petat v̄l v̄io
lēt̄ reddat excusat̄. Si at̄ mulier inaturalit̄
patiat̄ vt sit aliq̄ q̄ quasi ex ifirmitate patiūt̄
sanguis fluxū tūc l̄z exigere et reddē. tū qz al̄
cū tal fluxus sit p̄petuo l̄ diut̄ n̄ optēt q̄ vir
p̄petuo abstierz. tū qz mulier tūc d̄cipe n̄ pōt̄
vt dic̄ q̄dā. qz vt dic̄ auic. ix. d̄ aialib̄. c. de
formatōe embriōis i sp̄ali. s̄gnis mēstruus
diuidit se imp̄gnata s̄m tres p̄tes. s̄. i. cibū pu
eri. et alia p̄ ascendit ad mamillas. et tertia
p̄ ē supfluitas q̄ q̄scit̄ it̄ vsqz ad t̄pus p̄t̄
et tūc eicit̄. vñ autoritates d̄ b̄ loquētes sunt
icelligēde d̄ fluxu naturali. S̄ esto q̄ vir
nesciat q̄ sit t̄p̄ mēstruoz. et mlier timeat d̄
lapsu e9 qd̄ faciet mlier. s̄ si credat eū d̄si
ste d̄z ei ifirmitatē dicē l̄ saltē ifirmitatē sila
re. Et si nec sic d̄sistat q̄ntū p̄t̄ ei resiste d̄z. q̄ si
eā violēt̄ d̄gnoscat ipa ē imunis a culpa. alr̄
at̄ p̄t̄ vitādā viri culpā n̄ d̄z ipa facē culpā.
Quid si sit mlier steril. v̄i em̄ q̄ tūc d̄bituz
peti possz et reddi qz tūc n̄ timeat̄ d̄formitas p̄
t̄. s̄ qz nesciat̄ q̄ diu mlier h̄z m̄lebia si
ue mēstrua v̄t̄ d̄cipiat. et iō mlier tal̄ obli
gat̄ d̄ino p̄cepto sic alie m̄lieres q̄ d̄cipe cō
sueuerūt. Ecce h̄es duos modos dicēdi. quoz
2. nich. maḡ adberz. p̄ v̄o maḡ adberz bon̄.
pe. et t̄ho. vñ bon̄. dic̄ q̄ l̄z scd̄ mod̄ videat̄
eē p̄babilior. p̄ tñ est securior et sanior qz ē
stādū p̄ m̄ionio. Et v̄i valde durz q̄ viro in
stāter petēti mlier n̄ reddat d̄bitū qn̄ n̄ apparz
ifirmitas ḡuis. et timeat̄ viro fornicatōis vel
odij piculū. s̄ tūc ec̄ pmū mod̄ v̄i sentire m̄ḡ
sen. vt hitū ē s̄. et hu. di. v. ad e9. Ad h̄ no
ta q̄ leui. xv. xvij. et. xx. agit̄ d̄ eo q̄ d̄gnoscit̄
m̄struatā. diuisimode tñ s̄m alex. an. i. 2. qz i.
xv. agit̄ d̄ eo q̄ d̄gnoscat̄ ignorat̄. poterat ei
talis expiari p̄ facticiū vel p̄ lotōz vestiu. In
xvij. agit̄ d̄ accedēte sciēt̄ vbi p̄hibet̄ p̄t̄
piculū p̄t̄. In. xx. vbi loq̄t̄ d̄ pena mortis lo
q̄t̄ d̄gnoscat̄ et pecm̄ suū publicat̄. Vñ d̄z
ibi et ruelauent̄ ibi carpi tudiez ei9. Et s̄t̄ d̄z
d̄ m̄liere ibi. ipa quoqz aperuerit fōtē s̄gnis
sui. S̄z qd̄ d̄ m̄liere q̄ pepit̄. s̄ si ē purgata
ab illis corruptōib̄ et d̄morōib̄ q̄ sūt i mu
lierib̄ aliq̄n p̄t̄ p̄tū reddendū ē d̄bitū si pe
tat. l̄z nōdū aduenient purificatōis sue ab ec
clesia t̄p̄ d̄terminatū s̄z añ i9 t̄p̄ abstinē debz
ab exigēdo saltē d̄bitō d̄gruitans. Qd̄ aut̄ d̄z
di. v. ad e9. q̄ vir n̄ accedat ad m̄liere anteq̄
puer ablaet̄ abrogatū ē l̄ maḡ est moitō q̄
p̄ceptū. s̄ō at̄ d̄ce moitōis ē vt sabbid̄ ibid̄ez
qz m̄res pueros nutrire dñt̄ qd̄ face n̄ possēt si
a viris d̄gnoscerent̄ et imp̄gnaret̄ qz tūc la
ste careret. Si at̄ p̄ua d̄suetudine filios suos
ad nutriēdū tradiderit alijs. admiscen n̄ dñt̄
vxozib̄ suis nisi post t̄p̄ purificatōis. d̄ ma
teria hui9 articuli plenius tractat alexā. an.
in secundo libro.

De bono facti a. xij.
Ostea d̄sideradū ē d̄ bono facti i sp̄a
li. Et ad h̄ p̄at̄ ifolubilitas m̄ionij q̄
ē signū p̄petue diuctōnis x̄pi et ecclie
Vñ d̄siderandum est de ifolubilitate m̄ionij

Et primo de ipa i se. 2º p respectu ad ingressum religionis. 3º p respectu ad pccm fornicatõis. Circa pmu qntº vtz mñoniũ sit idissolubile. hñ q sic. ex d. ouer. diu. vtz. sic em dcm e su p mñoniũ diucto e maris et feie. indiuiduam vite reuñes dsuetudiez. n p̄t ergo solui n per m. xre. Sciend tñ q duplex est diucto ma: trimoniij. et duplex mors corrdens illi. Est ei diucto spualis p dsensu animozuz que inicit mñoniũ. Et e diucto carnal p diuctoz seruũ q dsumat mñoniũ. q̄l at e diucto p tlez mortez soluit. vñ q̄dia diucto e spual soluit p mortẽ spualẽ q mortẽ hõ mudo p igressu religiois. Et h pbat ex d. ou. diu. ex pte tua. et c. vtz. post p vo scã e diucto carnal soluit p mortẽ carnalẽ de qº plenº ifra dicit hõ at effectiua hõ idissolubilitate pncipaliter istitutõ diuina. ordinauit em deus vt post mutuum dsẽ sũ maneat illd viculũ idissolubile p totã vitã tam ipoz sibi mutuo dsentientiu. vñ M. xix. qd deº diuctu hõ n sepet. Sedaria vo rõ e di: ctamẽ legis nature mñoniũ ei ex icetõe legis nature ordiat ad educatõz pl. nõ tñ p aliqd tº h p totã vitã plis. Vñ d lege nature e q pntes filijs thesaurifec et filij sũt pntũ hõdes. Et id cũ ples sit cõe bonũ viri et vxoris optz eoz societate idiuisã ppetuo pmanẽ sũm dcã me leg nature. Ratõ vo dispositiua e sigẽd eº quia signat vnionẽ idissolubilem xpi et eccie sũm dsõmitate nature. Sz obicit quia n vi det solui mñoniũ dsumatũ p carnalẽ mortez qe dicit ad hebr. xi. acceptẽ mulieres d r̄sur rectõe mortuos suos. hñ. i. filios sũm glo. Vñ si d vris icelligat tuc eos receperũt d nouo cõsensu. licet em hõ resuscitatũ sit idẽ hõ non tñ p naturam sed p miraculum.

Eqe videre de scdo. f. de idissolubilitate mñoniij p respectu ad igressu religionis. Et eca h q̄runt pl. a. f. vtz. mñoniũ inatũ qd sez est tñ i diuctõe aior solua: p religionis igressu. hñ duplex e religiois igressus vnus ad pbãd q sit p vestiu assũptõz. Alit ad pmanẽd qui sit i p̄fessione tacita vel expsa. 2º n p̄mº soluit mñoniũ. qe i 2º mortẽ pmo hõ mudo. ex d. ouer. diu. nullũ. vnde relictº i sclo teº eũ expectare vsqz ad tº p̄fessionis sue. et si vsqz ad añũ expectare nolit eps ad req̄sitõz eiº alteri sũm canones tº duoz m̄siũ p̄fige possi ifra qd aut p̄fiteat aut mñoniũ dsũma: ret. ex de ouer. diu. ex publico. alioqn eũ ex cõmunicet. vt dicit glo. ibidem. In casu tam cõmittitur arbitrio iudicis vt temporis plus vel minus indulgeat ad p̄fiteandum. vt etiã habetur ibidem in glo. scdm bern. inno. et hos. Secundũ tamen aliquos si p̄fessio fiat ante tempus determinatum a iure. scilicet ante annum pro nulla reputatur scdm nouam d cretalem. ex de regularibus. non solum. et id tunc est idem iudicium quod de voto simpli: ci. vnde sicut post votum simplex vir tenetur mulieri debitum reddere cum alia tamen nõ potest cõtrahere. ita et hic. Et hec est opinio tho. et etiam ho. qui dicit q ante p̄fessionẽ nõ soluit vinculu et igressus habet a canone

annũ. vñ si iudex minº epus decedat supplet a lege. ff. d. re. iu. l. iij. Expectet ergo mulier n obstate q de lapsu carnis timeat. vt ex. vt lite n cõtesta. qm frequet. q. si at d carnali. Si enim tenetur expectare virum cruce signatũ quqz añis. ex d. spon. i p̄ntia. et ex d. voto. ex multa. mltosoraº teº expectare p annũ igressiõem religionẽ cũ h votũ vincat pmũ vt p̄t ex d. voto scripture. h ho. i sũ. a. d. ouer. cõ. iu. Ex p̄dictis p̄t q si remanẽs in seculo atẽ p̄fessõz alteriº cõtrahat cũ alio n t̄z mñoniũ. et altero añ p̄fessionẽ redeũte teº ad eũ redire n ipa velit sũr religioz intrare. h pe. Sciendũ e q qn vterqz dñetã pari voto vouet tunc neutº renũciat viclo diugali. et id adhuc manet. Sz qn alit tñ vouet tuc qntũ e i se renũciat. id r̄liqz soluit a viclo illo. h tho. et id potest cũ alia cõtrahẽ siue alit intrauit eo dsentente siue eo cõtradiceat. hu. tñ dicit qsi dsẽsũt h ipõ vñ dñentia vouisse. q tñ n credo Sz obicit cõtra p̄dca illd m. xix. qd deº cõiũtũ hõ n sepet. hñ dñs loq̄t de m̄io cõsumato vñ p̄mittit et ert duo i carne vna. Vel dicend q illd mñoniũ e idissolubile suo mõ cũ sit sacrm nec sepat ab hoie h a deo p̄mittit solẽne dñentẽ votũ. cº sepatõis exemplũ dedit iohẽz vocãdo d nupũs. vt dicit hiero. d q̄bº legit jo. ij. h bon. et pe. Quid si trãseat ad hemũ p̄ reclusõz. hu. no. xxvij. q. ij. ds̄põsatã. q eẽ h p̄ iuito viro dũ tñ votũ emittat cõtinẽtẽ. qe ibi e vt ip̄e dicit artoz religio q̄ i eccia r̄gulari. h rod. n credit q h possit n solẽntẽ renũciat seclõ ita p̄ teneat ad dñentia obiam et p̄põz renũciatõz. Bñ. vo notat ex d. ouer. cõ. iu. ex pte tua. in glo. vlti. q vita heremitica sũm aliqºs soluit mñoniũ. ar. xxvij. q. ij. f. ecce scõz vero alios n soluit qe heremita p̄t habere p̄põz. xix. q. ij. f. cõtra. Quid si n vult religioz intrare h qsi suatura p̄positũ castitatis i seclõ. remanẽ vult i ipa domo suscepto aliqº religionis velo. hñ n suffic h nichilomiº est mñoniũ cõtractũ dsũmãd añ hñoi p̄positũ n voto se astrigent ad obsũntia reglarẽ. In qº cãu cogi p̄t vt relecto seclõ religiois p̄positũ ex eq̄t. ex d. ouer. diu. ex pte tua. i. fi. r̄c. Si tamẽ votũ castitatis denoueret alicui religioni i p̄põz domo remanẽdo bene solẽnsaret votũ p̄. q. j. vidua. et eẽ qui el. l. vo. insuãte. et in d. c. ex pte. et glo. vlti. Quid si añp cogat p̄ exeq̄t hñoi p̄positũ siue votũ vclũtate cõgnoscatur a viro. nõqd mñoniũ erit dsũmatũ. hñ credit rod. p sic n pus astrixerit se ita ad regularẽ obsũntia p̄ fecerit p̄fessionem tacitam vel expsa sũm alicº religionis formã. Nõ em votũ qdẽũz castitatis quocũqz mõ solẽnsatũ dirimit mñoniũ iã cõtractũ n sit solẽnsatũ p ordis susceptõz p̄ regularẽ p̄fessionem tacita vel expsam. h rod. Vtz p̄ iniciatuz mñoniũ statim teneat dñix exactº iddẽ d̄bitũ siue vtrum vnus coniugum ante copulãz carnis altero nolente conuere possit. et vtrum si inuita cognoscatur a viro infra tempus indultum a iure. scilicet duozum mensium nichilominus intrare possit monasteriũ. habet

sup ti. de bono fidei. ar. ij. Vt m̄moniu
iuratu soluat eē p ordiis sacri r̄ceptōz esto q
r̄cipiat ep̄o ignozāte et vroz neſciēte. Et v̄
q sic. qz idē ē ac si irasset religionē qz h̄ duo
eq̄pant. eē d̄ vi. et ho. cl̄i. cleric⁹ si tōsuraz.
et. xxx. q. ij. c. ij. Nec v̄ m̄monij violator q̄
omutat illd̄ i meli⁹. eē d̄ voto ſēpture. S; cō
tra n̄ iuenit̄ exp̄ſū i iure q̄ i h̄ cāu m̄moniu
soluat. ergo n̄ d; dici. ar. eē de ouer. diu. ex
te. ij. h̄ bertrād⁹ dic̄ q̄ nullo mō soluit̄ ibi
v̄iculū. imo si h̄ fieret nec al̄ religionē iraraz
te⁹ m̄moniu d̄ſumare. Et id̄ videt̄ ſēctre hu.
xxvij. q. ij. d̄ſponſatā. Nec videt̄ cogend⁹ in
trare cū ad h̄ nūq̄ intēderit ſe obligare. cū h̄
ec̄ ſit forzi⁹ et arzi⁹ q̄ votū d̄nente. et ad h̄
pla adducit. S; opioz iſtā tenēdo difficile ef
ſet iurib⁹ d̄rarijs r̄ndē. Ideo ho. dic̄ q̄ talem
cogēt religionē intrare qz ip̄e te⁹ eligē viā illā
p quā poſſit licite votū d̄nente ſuare qd̄ ē ā
nexū ordi sacro. q̄libz em̄ vouēs te⁹ face illd̄
qd̄ p̄t ad h̄ q̄ ſuēt votū. p̄. intrare religionē
cogit̄ aliq̄s p̄pter ſuū delictū. di. xxxij. f̄rni
tate. S; esto q̄ iurauit n̄ intrare. tale iuramētū n̄
tenz. vt legit̄. xxij. q. iij. g. fi. Et adhuc cred̄
ip̄m cogēdū eē. qz v̄ autozitas ſupioris eſſe
excepta maxie ne t̄i p̄tertu penā euitet et h̄
mō v̄iclm̄ ē ſolutū ſm̄ oēs. Aliq̄ tñ dicūt vin
culū m̄monij ſolui id̄iſtūctē et ſine dubio p̄
his ſūt potioza iura. Nec obſtat i⁹ qd̄ obicit̄
i d̄rariū. ſ. q̄ n̄ iuenit̄ zc. qz d̄ ſilib⁹ ad ſi
pcedē dēm⁹. eē d̄ referip. iter ceteras. m̄to
forzi⁹ d̄ his d̄ q̄bz min⁹ v̄ ad ea d̄ q̄bz maḡ
videt̄. d̄ſulas āc papā ſi te d̄gerit dubitare.
ſm̄ ho. S; esto q̄ diugat⁹ vroz d̄ſentēte
et d̄nentiā p̄petuā p̄fiteute p̄moueat̄ ad oē
dies ſacros. nūq̄d h̄ ſufficiet l̄ r̄q̄ret̄ q̄ vroz
eē religionē itret. Et v̄ q̄ h̄ ſufficiet. ar. eē d̄
ouer. diu. diugat⁹. et d̄ cl̄i. diu. ſane. qd̄ vez
ē ſm̄ glo. ibid̄ q̄n̄ ē ſenex et ſterilis. ita q̄ nul
la ſuſpitiō habet̄ de iconſtētia eius. eē de
dū. diu. cū ſis. al̄ ſec⁹ ē. Vel ſm̄ glo. ibidem
dic̄ cū alano q̄ i cāu p̄poſito ſufficiet q̄ d̄ni d̄
ſēſu v̄terqz d̄nentiā p̄mittat vt dic̄t p̄ma iura
qz eē h̄ poſſēt face ſine r̄ceptōe ordiū i ſeclo
remanēdo. xxxij. q. v. p̄ d̄o. q̄n̄ v̄o diugat⁹ i
trat r̄ligionē locū h̄z. c. illd̄ cū ſis. et illd̄. c.
ad apl̄icā. eē d̄ ouer. diu. h̄ glo. p̄mū dēm̄ ma
gis plac̄ michi. Vt m̄moniu d̄ſumatur
ſolui poſſit p̄ religionē iſgreſſū. h̄ duplex eſt
diuiſio diuictōis m̄monial. ſ. q̄ ad v̄iclm̄ et
quo ad thozum. Similiter duplex eſt indiuiſi
bilitas. p̄ma dependet ex ſignatione q̄ diu
enim ſignat coniunctionem diuiſibilem ch̄ri
ſti ad fidelem animā. ſcilicet dum eſt tantum
in coniunctione animozum tādiu eſt diuiſibi
le etiam quo ad vinculum per religionē in
greſſum tanq̄ per mortem ſpiritualem. poſtq̄
vero ſignat coniunctionem indiuiſibilem xp̄i
ad naturam humanam ſiue etiam eccleſiā iaz
inter fideles non eſt diuiſibile quo ad vincu
lum per religionē iſgreſſum tanq̄ per mor
tem ſpiritualem. Eſt tamen diuiſibile quo ad
thozum dupliciter. aut culpa alterius coniu
gis. ſcilicet p̄pter fornicationē. aut ex mu

tuo conſenſu per ordiis ſuſceptionē. ſiue p̄
religionē iſgreſſū. ſine vero d̄ſenſu diugis nō.
qz p̄ d̄ſumatōz ſcā ē d̄pleta et efficar p̄tāz
corpis trāſlatō. Nec fieri p̄t obligā ſu donū
de aliena re n̄ d̄ſenſiente d̄no. Si at̄ irauerit
ad diugē redire te⁹ n̄ i duob⁹ caib⁹ ſm̄ rap.
v̄n⁹ eſt ſi illa fuerit publice fornicata et iſgre
diens vixit caſte. ſi em̄ fornicat⁹ fuiſſz ante i
greſſū l̄ p̄. ſ. āte p̄feſſionē eā r̄pellere n̄ poſ
ſet. ſi etiaz illa fornicata fuiſſz occulte nichil
omin⁹ ſibi reſtitui debet̄ ſi illa d̄ſitēt̄ ſe inui
te fornicatā fuiſſe an̄ iſgreſſū vel poſt. S; qd̄
ſi vir nolit excipe. h̄ b̄n. et ino. eē d̄ ouer. cō
iu. veniēs. dicūt q̄ mōaſteriū eo iuito p̄t exci
pe et eū deſēdere ne trabat̄ i malū ſtatū. ff.
d̄ liberali cā. l. j. et. ij. Licet ei p̄mo n̄ tenuerit
votū tenuit tñ q̄ ad vouētē et illa p̄ſc̄to for
nicata fuit ius p̄tēdi p̄didit et monaſteriū i
eo ius plēnū h̄uit et exceptō d̄perēs viro mō
eſt acq̄ſita monaſterio. Quid ſi exiret et exci
cipe nollet. cred̄t̄ b̄n. ibid̄. q̄ poſet̄ eā recipere
qz p̄t ei r̄mittē n̄ obſtate mōaſterij d̄radictōe
qz votū ex toto n̄ tenuit n̄ vroz religionem in
trare voluiſſz. l̄ n̄ vir p̄feſſionē feciſſet poſtq̄
vroz fornicata fuiſſz. Al̄ter caſ⁹ eſt ſi fuit in
ter eos lata ſnia diuoztij ad ſepatōz thozij. xx
vij. q. vj. m̄toz. D⁹ ſniaz ei i hac cā latā nō
p̄t d̄ mōaſterio reuocari. ar. eē e. c. fi. An̄ aut̄
ſniaz n̄ p̄t irreuocabiliter iſgredi. qz ſi al̄ p̄
tēt reſtitutōz n̄ obſtaret ſibi exceptō adulteri
om̄iſſi an̄ ſpoliatōz. ar. eē d̄ reſt. ſpo. Itē n̄ q̄s
Licet obſtaret ſibi adulteriū om̄iſſū p̄ ſpolia
tionē. ſic itelligit̄ illd̄ eē d̄ ouer. diu. d̄ſitēt⁹
et eē d̄ diuoz. ſiſtāſtu. qd̄ rap. itelligit̄ p̄ p̄
cāu. i. adl̄terio notozio. et ſic q̄ ad caſū p̄mū
gof. n̄ d̄uet̄ cū rap. qz ſm̄ gof. h̄ n̄ h̄z venia
tē i p̄mo cāu. ſ. q̄ n̄ teneat̄ r̄dire ad diugē. ſz
tñ i cāu ſcdo. Ho. v̄o videt̄ id̄ ſēctre qd̄ rap.
ti. d̄ diuoz. ar. xxxij. q. j. dic̄ d̄ns. et p̄to tū et
eē d̄ diuoz. ex l̄ris. et d̄ adulterio. c. fi. d̄ h̄ vid
ifra ti. xxxvj. ar. j. q. elto q̄ ſnia r̄c. Sed obi
cit̄ d̄tra p̄dicta qz ſm̄ legē humanā p̄ relig
onē iſgreſſū ſoluit̄ m̄moniu d̄ſumatū. vt dic̄t
ḡg. et habet̄. iij. ſen. di. xxvij. ḡ multomaḡ
ſm̄ legē d̄inā q̄ ſpūalib⁹ boiſ maḡ fauet. h̄
lex d̄ina maḡ fauet ſpūalib⁹ boiſ q̄ hūana tñ
ſine p̄iudicō alieno. puta lex hūana d̄ſiderat
m̄moniu tñ inq̄ntū ē in officiū et carnale. ſed
lex d̄ina inq̄ntū eſt ſpūale et ſacrm̄ in q̄ h̄z in
diuiſibilitatē oimodā et iō nō eſt ſile. Sed
nūquid vir q̄n̄ vroz eſt publice adulterata ſic
licite p̄t iſgredi ordiē. ita eē in ſeclo r̄manēs
poſſit ad ſacros ordies p̄moueri. h̄ q̄ ſic
ſm̄ b̄n. eē d̄ ouer. diu. d̄ſitēt⁹. qz vroz ius a
miſit qd̄ h̄bat̄ in eo. eē d̄ diuoz. ſiſtāſtu. In
no. vero dic̄ ibid̄ q̄ n̄ n̄ mōaſteriū itret. vnde
ſm̄ ino. et ho. eē de ouer. diu. veniēs. In tali
cāu remanēs i ſeculo d̄rabere p̄t poſt mortē
itranſis quia nichil vouit. Sed ſec⁹ eſt de or
dibus quia non p̄t vir remanēs i ſeculo ordi
nari vroz iuita. Et rō ē qz vroz cuiuſlibz i ſa
cris d̄ſituta te⁹ d̄nē p̄t ei⁹ mortē. di. xx. qz
ſūt. et di. xxxij. ſeriatū. ſz ad h̄ iuita cogi n̄ p̄t.
Eſto q̄ aliq̄s p̄ d̄ſumatōz m̄monij irauerit

inuito coniuge et postea reddere sit illi. nun d
post ei mortē ad mōasteriū redire teneat. hē cū
vir vult ingredi religiōz aut vxoz dōsentit aut
nō. Si nō. nō debz. Nec ingressus tenet Et tūc
ab ea reuocat ipa mortua nō tenet ad monā
steriū redire. s; p̄t d̄trahere qz nō potuit votuz
solēnsare. Nā si solēnsacō teneret tūc ius rō
dēdi et exigēdi debitū colleret ex de sta. mo.
cū ad mōasteriū i si. vñ ex de ouer. diu. placz.
d; p̄ tal nō ē cogendū ad mōasteriū. s; potius
ē monendū h̄ ho. Inno. vō ibid d; in glo. p̄ ad
sacros ordies p̄mōr sine vxozis cōsensu et ei
resistit. si post mortē vxozis d̄traherit m̄imo
niū nō tenebit. Si at cōsentit aut n̄ ē suspecta
de incōtinēcia et tūc p̄t in secl'o remanere cuz
voto d̄tinēcie p̄petue. et postea vir suū p̄t vo
tū solēnsare religiōis ex de ouer. cōiu. cū sis
q̄ fctō nō p̄t ad secl'm redire Nec ē vxoz ei i
secl'o remanēs eo mortuo p̄t m̄imoniū d̄trahē
et si d̄traherit nō tenebit ar. xxxij. di. seriatim.
et di. xxvij. qz sūt culpe h̄ host. Rod. vō dicit
ti. de voto. p̄ vxoz i tali casu nō p̄t d̄trahē. et si
d̄traherit m̄imoniū nō tenet si votū solēnsare
f. emittēdo i^o votū in manu epi l' alteri d; mā
dato ei al' sec^o ē. Votū em̄ simplex emissus so
lēnsat i p̄fessōe vñ ordin' cōe absoluti. qz d̄
iuges sibiinuicē cōicāt actōes xxx. q. iij. si q̄s
vñ scd; gof. Et h̄ ē vñ h̄m jo. qñ mulier cer
tificata fuit qz sibi p̄petuo p̄iudicabat. alias h̄
simplex et ignara iuris nō intēdebat sic se per
petuo obligare. m̄imoniū ab ea d̄tractū tenet
ret viro mortuo ar. ex de cōuer. diu. veniens
sic intellige illud c. xxvij. q. ij. sūt q. et sil'ia.
Si vō inuita licēciat nō nocet xxxij. q. v. no
tificasti. nisi tract^o ep̄is ratificz ex q̄ cl'i. rurs^o
Nō tñ sufficit qdlibz ius. ex q̄ cl'i. insinuante
h̄ host. Aut ē suspecta qz iuuecula. et tūc etiā
d; cōsensu ei^o vir nō debz intrare nisi et ipa in
tret vt ex de cōuer. diu. cū sis. Et si intrauerit
nō solēnsat efficacit' oino votū. vñ ad huc co
gi p̄t ad vxozē redire. l' ipa cogat' ingredi vñ
p̄fiteri ex de cōuer. diu. significauit. q̄ tñ mor
tua qz de cōsensu ei^o intrauerat sublato oī ipe
dimēto tenet redire ad mōasteriū nec p̄t m̄i
moniū cōtrahē. Et in tali casu s. qñ q̄s intrauit
de cōsensu cōiugis d; ex de cōuer. diu. ex p̄te
qz tal' debz cogi p̄ ex cōicacōz vt scda vxozē di
missa ad mōasteriū reuertat. h̄ gof. pe. et ho.
Inno. at ex de cōuer. cōiu. sup. c. j. dicit qz licz
mulier iuueis et suspecta cogat' mōasteriū in
trare. nō tñ cogit' monaca fieri s; ibi custodie
ne possit vagari et luxuriari. Et e. ti. sup. c. ex
p̄te tua. dicit qz talis m̄lier debz cogi facē p̄
fessionē alicui d; regul' approbat. vt ex e. ti.
cū sis. Itē dicit inno. sup. c. qdam. qz qdā dicit
et bñ. qz votū qd fit vxozē inuita vñ ē qd pl^o
ē volēte s; nō volēte nec ordinē intrāte ē vo
tū simplex. et ideo ipedit m̄imoniū d̄trahendū
s; nō dirimit cōtractū vt in c. placz. Si tñ post
ingressū ratū habuerit votū ad peticōez viri
tenet ingressus. et ipa cogit' intrare. Idē ē cū
ipe vir post mortē vxozis p̄ozēz igressus q̄ n̄ re
nuit ratificat tacite vñ exp̄sse. ex de bis q̄ vi.
e. p̄mo. Ratificat ē si p̄ momentū i religione

steterit post mortē vxozis. qz votū ei^o fit solē
ne etiā si ignorauit mortē vxozis. Id d; sup. c.
cōsuluit Et intelligat' h̄ ratificacō qñ ē p̄missa
p̄fessio tacita vñ exp̄ssa licet illa p̄fessio viuē
te vxozē nō teneret vt dicit' ibidē inno. sup. idē
c. Quidā tñ dicūt qz ec̄ qñ q̄s intrat sine cōsen
su cōiugis illa mortua nō p̄t cōtrahere cū alia
qz quantuz ē in se potuit cōtinere nō tñ tenet
intrare qz potuit nō exigere s; tenebat' reddē
Et h̄ opi. sūt bon. et rich. bñ. etiā de conuer.
diu. quidā in glo. iij. dicit qz h̄ opi. vericōz vi^o
qz tñ ad continēciā seruandā votū p̄ p̄fessio
nez solēnsauit. vñ si d̄trahit debz separi. ar. ex
d; ouer. diu. ex p̄te et c. cōsuluit. S; cōz vō hu
talis ec̄ tenet' ad mōasteriū redire qz qñ p̄o
fessioz fecit q̄tū in eo fuit ad viuendū p̄petuo
in religiōe se obligauit. cū g^o sublat' i sit ill^o
qd ipeditiebat votū erequi d; debet ipm. Et qñ d; ē
in c. placz. qz nō ē cogendū redire. h̄ ē vñ se
cundū eū ad peticōez eoz ad quos intrauit q̄b^o
se subicere nō potuit. ep̄s tñ de officō suo euz
ad h̄ cogere poterit Quid si vir cui mulier
dedit licēciā fornicet' in mōasterio. nunq̄d
eū repetere p̄t h̄ndet bñ. et inno. ex de cōuer.
diu. veniens. qz nō. qz p̄didit omē ius in eo. Et
p̄ sequēs delictū seruit' amissa nō recupa' de
de. di. iij. q̄ns. s; sec^o ess; si essent ābo in secu
lo et p̄pter fornicacōez essent diuisi. ex. de di
uoz. ex l'ris. Et h̄ ideo qz ius qd mōasteriū h̄z
in eo p̄pter delictū ei^o p̄dere nō p̄t Quid si
q̄s de licēcia vxozis solēnsare p̄fiteat' in reli
gione. vxoz at nec ad religione trāseat nec d̄
tinēciā p̄mittat. nunq̄d tenet monacat' cuz
forma polita sup nō sit seruata. q̄ habet' ex de
cōuer. cōiu. ex p̄te pura vxozat' cū sis. ad apo
stolicā. h̄ndet bñ. sup. c. vxozat'. et sup. c. ex p̄
te. qz cred' qz talis sic mōachus et votū oimode
solēnsauit quo ad se ita qz nō posset mōasteri
riū exire nec vxoz eū repetere qz licēciāz sibi
dedit Ep̄s tñ ex officō suo p̄t eū d; mōasterio
reuocare et vxozē reddere ne ipsa fornicet' ec
sic suspecta. et ea mortua tenet' ad mōasteri
um redire. Et licet in p̄dictis c. dicat' qz alter
cōiugū nō recipiat' nisi alter ad religiōz trāseat
vel continēciā p̄mittat. Nō tñ d; ibi qz mōa
chatus nō teneat si nō seruet' mod^o ibi p̄fixus
qz m̄ta fieri nō debet q̄ tñ fctā tenet Quid
si vxoz q̄ relinq̄tur continēciā p̄mittat tñ ad
ep̄s vice viri. h̄ si post h̄mōi votū fctū vir e
ius fuerit recept^o de fctō. qz de iure nō debz.
mortuo viro potuit m̄imoniūz d̄trahere si sic
stetit vsqz ad mortē viri. qd ideo dico qz sic no
tat hu. xxxij. q. v. vxozēz. viuēte viro d; cogi
mōasteriū intrare vñ saltē d̄tinēciā p̄petuaz
vouē qd satis credit rod. si ipa fuit iuris igna
ra aliter nō esset cogēda s; postea vir reuoca
ri debz si ipa nō possit induci ad intrādū qñ ē
suspecta. l' ad p̄petuā d̄tinēciāz qñ n̄ ē suspecta
Vñ inuito eo q̄ intrauit dimissus intrare po
ter'. h̄ a ruocat' ille a diuge r̄dijt iā ad secu
lū et tūc nō p̄t ar. xxxij. q. v. q̄ deo. ā n̄ et tunc
p̄t xxvi. q. ij. agathosa. et xxxij. q. v. q̄ vxozēz
h̄ inno. et rap. bñ. pe. et ho. S; vid' qz n̄ oblat'
te qz recōciliatus ē ipa religiōz possit intrare

eo iurto. qz ipa ia no pt ab eo debitū exigere
Et sicut ille ea iurta renūciavit exactōi debi
ti dungal. ita et ipa eo iurto renūciare pt ser
uituti quā habet i ipm. et hē vtz. quantū ad
ei9 seruitutē qz ipe debet ad monasteriū redi
re vbi fuit p̄fessus. ex de dver. diu. placz. Tñ
quo ad alia q̄ debet vir vxori et ecouerso. nō
videt q̄ eo iurto ad religiōz trāsire possit post
q̄ eū de monasterio eduxit et ē ei recōciliatus
qz diuges nō tm ad reddendū sibi debitū car
nale tenent. s3 ec ad mutuū auxiliū et obsequiū
qz i q̄busdā m̄imoniū ē legū auxiliū. xxxij. q.
j. nupciar. h̄ norat ex de couer. diu. q̄daz itra
uit i glo. e. Sedz at ho. si ipa educat eū d mo
nasterio et statū peniteat et velit itrare videt
q̄ h̄ facē possit an̄ cogulā carnalē. ar. ex d cō
iu. ser. p̄posuit. Inno. at d sup c. itrauit. q̄ ali
q̄ dicūt et vt videt m̄li9 p̄ mulier q̄ nō vout
qñ vir ē monasteriū ingressus nō pt ingredi r̄
ro iurto religiōz et igr̄ssaz pt educe ar. xxxij.
q. v. p̄ deo. qz nō tenuit i9 ressus ei9 vt h̄ sec9
at essz si in igr̄ssu viri vout qz tūc ei9 igr̄ss9
teneret. et sic loq̄tur c. agathosa. De restituro
aut̄ dicit idē cū p̄dctis Quid si vterqz nō pe
tica licēcia ab altero monasteriū itret. nunq̄
possūt se repetē. h̄ndet rōd. q̄ nō. qz neuter pt
dicere se ab alio spoliatū et vterqz renūciat
iuri qd̄ habebat in alterz. Vñ vout vtriusqz te
nuat q̄ ad debiti redditiōz et petitiōz Quid
si vterqz credēs alterz esse mortuū intret mōa
steriū nuquid opta veritate possit abo l̄ alter
exigere et seruicē repetere. h̄ hu. nō. xxxij.
q. ij. agathosa. p̄ sic qz neut̄ itrado voluit mo
nacari nisi alter mortu9 essz sic mul. et credēs
suū vix eē mortuū nub̄ alij et opta veritate
licite redit ad pmū. S3 inno. ex de dver. diu.
sup c. q̄daz. dic q̄si abo diuges siue ignozātes
siue sciētēs alterz viuere mōasteriū sūt ingressi
voutū amboz videt ratificatū et solēnsatū p̄
p̄fessōz volūtate ingrediētis Vtz restituro
diugi debituz petere possit h̄ q̄ nō. reddē tñ
pt et tenet qz pt renūciare iuri suo ea tñ mozi
tua dūnere tē. Nō tñ cogit ab eccl̄ia ad mōa
nasteriū redire. Ipe tñ peccat si nō p̄ficiat qd̄
vout exq̄ ipedimentuz cessauit ex de cō. er. d
iu. q̄daz itrauit. i glo. a. b. Si ec ea mortua cū
alia m̄imoniū dtraxerit tenebit vt dictum est
sup nō tñ poterit h̄m hu. debitū petere sic nec
poterat a p̄ma. et h̄ opio ē sanico. vt d̄ rap. li
cz iq. et p̄les alij dtrariū dixerint vt paruit ā
in fi. solucōis illi9 q̄stōis. Esto q̄ aliōs zc.
Vtz iā tōsurat9 vxori reddidit tēnea infirmita
religiōis vl ordis deferre. h̄ tōsurā vl habi
tū religiōis deferre nō debet p̄pter vitandū ili
gionis dceptū et vxoris scandalū. Tonsuram
vo et habitū ordis cl̄icalis suscepti aut p̄r de
ferre sine ludibrio et scādalo vxoris. et tūc dz
aut nō. et tūc debet dimittere. hec pe.
Equit̄ vide de tēcō s. de idissolubilitate
m̄imoni9 p̄ respectū ad p̄ctm̄ fornicacōis
seu adulteri9. et cca h̄ d̄ringit duo cōsiderare.
pmū ē. Vtz licitū sit l̄ debitū dimittere diuge
p̄t̄ adulteriū. sedz ē q̄lit̄ dz separi m̄imoniū
siue fieri m̄ioni9 diuorciū p̄t̄ i d̄ p̄ctm̄. pmuz

respicit diuisiōis substāciaz. sedz q̄litatem siue
modū. de p̄o at cōsiderabi9 h̄. de sc. o inferius
vbi tractabit̄ quō sit p̄cedendū in causis m̄i
monialib9 Circa pmū igit̄ q̄runt̄ pla. p̄mo
vtx. liceat viro dimitte vxorē causa fornicaco
nis h̄ q̄ sic. h̄ac ei causaz excip̄ xps. M. r̄x.
n̄ licz inq̄t viro dimitte vxorē n̄ ex cā fornicaco
tionis. h̄ at d̄cessit in penā fidē frangētis et i
fauore fidē seruātis. et iō i casib9 i q̄bus l̄ nō
ē culpa adulterātis l̄ adiūgi9 culpa alteri9 cō
iugis n̄ licz dimitte. h̄i at cā9 sūt septē d̄ q̄bus
habe9 ifra vbi agi9 quō h̄z fieri diuorciuz p̄t̄
fornicacōz Vtz vxor possit dimitte vix for
nicacōz h̄ q̄ sic. qz in cā diuorci9. ad eq̄lia iu
dicāt̄ vir et vxor xxxij. q. j. si qz vxorē i cōiu
gio et q. v. p̄cep̄ d̄ns. n̄ tñ iudicat̄ ex eq̄li cā
qz pl9 peccat vxor dtra iura m̄ioni9. vno mō
s. q̄ ad bonū x̄lis. altero mō eq̄lit̄ s. q̄ ad bo
nū fidē. et qz h̄ ē cā p̄ se sufficiens c̄uilibis iō
iuite licz vterqz dimitte Quis ḡu9 peccat ad
ulterādo s. vir l̄ m̄lier. h̄ i adulterādo iuei.
de rōe p̄cti i d̄ qd̄ i fornicacōe simplici et vltē
ri9 qd̄ maḡ ḡuat lesio m̄ioni9. si ḡo cōsideretur
i d̄ qd̄ ē cōe vterqz p̄ctm̄ viri et m̄lieris h̄nt se
sic excedēcia et excessa qz i m̄liere pl9 ē d̄ h̄io
re et iō m̄lieres sūt maḡ ductiles a d̄cupiscen
ci9 Vñ c̄sō. d̄ q̄ p̄p̄a passio m̄liere ē luxur. a
et pl9. vij. ethico. d̄. p̄ m̄lieres dicūt̄ icōtūne
tes p̄pe loq̄ndo p̄t̄ facile icl̄macōz i d̄cupias
qz nec bruta aialia p̄nt d̄nē qz n̄ h̄nt aliquid
qd̄ possint d̄cupiscēciaz exētat Itē sex9
mulieb9 ē m̄i9 stabil̄ p̄ naturā. vñ l̄ vō mio
rez h̄z p̄ naturā verecūdiā et m̄iorē h̄z d̄cupi
scenciā. Simplr̄ tñ loq̄ndo i simplici fornicaco
cōe vir peccat pl9 ceteris pib9. qz pl9 h̄z de
rōis bono qd̄ p̄nalet q̄buslib9 motib9 corpa
liā passionū S3 q̄ ad h̄m s. lesiōz m̄ioni9 quā
adit adulteriū fornicacōi ex q̄ diuo r̄ciū cau
sat̄ m̄lier pl9 peccat q̄ vir. et ec qz maior or̄
er p̄ctō m̄lieris ifaia tā viro q̄ m̄lieri Vtz
vir tēnea9 vxorēz dimitte p̄t̄ adulteriū. h̄
vxorē dimitte p̄t̄ adulteriū ordiat̄ ad corze
ētōz aduicē a ḡo m̄lier q̄ ē adultera ē correctā
et tūc h̄ tē eā dimitte. qz n̄ ē necā pena corri
gēs vbi correctō iā p̄cessit. Silr̄ si pata ē corri
gere i se vt iustā ē. n̄ tē eā dimitte qz n̄ ē necm̄
penā apponē ḡuozē ad corrigendū delictū qd̄
miciōzi pt expiari mō. Aut p̄habilit̄ p̄sumit̄ i
corrigibil̄. et tūc credo q̄ tēnea9 eā dimittere
nē suo c̄mi videat̄ d̄sentare dū correctōz debi
tā n̄ apponit Tūc at̄ p̄sumit̄ icorrigibil̄ qñ p̄
tinaciō se corrigē r̄cusat a qñ correctōz p̄o
mittēs ex d̄suetudie relabit̄ vñ d̄ m̄gr̄ sen. li.
iij. di. xxxv. c. v. vir dz peccatricē r̄cipe q̄ pe
nitēciā eḡ s3 n̄ sepe. i. n̄ nimis frequēt̄ s. vltra
i d̄ qd̄ sapiēs d̄terminaret eā eē recipiendā In h̄
ec̄ caū qñ vxor p̄habilit̄ p̄sumit̄ incorrigibil̄
d̄ c̄riso9. sup m̄. et habē9 xxxij. q. j. sic i q̄t cru
delis et iniqu9 ē q̄ castā dimitat. ita stule9 et i
iust9 q̄ retinet meretricē Sed obicit̄ qz. j. cor.
vij. dicit glo. p̄ d̄ns p̄misit̄ causa fornicacōis
vxorē dimitte. ḡo nō p̄cepit. h̄ p̄missio illa m̄
telligi9 p̄ puacōz p̄hibicōis et sic nō diuidit̄

contra pceptū. qz etiā qd cadit sub pcepto nō ē pphibitū. Obiecti itē q n debz reddi malū p malo. 8° vir nō debz dimittere vxozē fornicatē. *hē* si h liuore vindicte faciat peccat. Si aut ad cauēdā ppaz infamiā ne videat pceptis criminis. vel ad corrigend viciū vxozis vel ad vitādaz incertitudine plis nō peccat. ¶ *Vt* p pceptis fornicacōis liceat vxozē dimitte *hē* triplex ē pcepto v^l suspicō. qdam leuis vt cū qz videt mlierē loquentē cū viro suspecto qdaz pbabilis vt cū videt loco l tpe suspectis loquentē cū viro suspecto qdā violenta vt qn inuenit nudū cū nuda. scilū cū sola in eodē lecto iacentē loco et hora secretis et ad h cōmōdis q suspicō tal ē q ea pbata fornicacō pbata videt qz semp solet adberere fornicacōni p hac sola suspicōe licet diugē dimittere licz nō p alijs duabz *xxxij. q. i. c. i. scōz host.* Nā ec vt habet *ex de spō. inter opa.* In vxozē ducere meretricē publicā vt a meretricō defistat ad remissōz pficit. ¶ *Vt* vxoz possit dimitte vix et ecōuerso ppter peccatū dtra naturaz *hē* q sic *xxij. q. vij. oēs accusacōes. et c. adulterij mōnōij.* h nō tñ ita fit mencō de ipō tū quia ē passio innoiabil. tū qz rari⁹ accidit. tū qz non ita causat incertitudiez plis. Quid si vir euz ppria vxozē faciat tale opus *hē* hu. no. *xxij. q. ij. meretrices* q ppter quālibz pollucōez ex ordinariā pte vir vxozē dimittere et ecōuerso si alter agat cū altero in mēbro innaturali v^l posteriori ar. *xxij. q. vij. oēs accusacōes. et c. adulterij* Quid si polluat aliam q vxozē ex claustrū pudoris. l si aliqz v^l aliq polluat ie manibz pprijs. nunqd ppter h poterit vir dimitte vxozē l ecōuerso. Arguit q sic. *xxij. q. iij. meretrices.* vbi d^r noie mechie ois illicite⁹ deubis atqz illoz mēbroz illegitim⁹ vsul i telligi debz. Tñ d^r hu. p nō cred^r q ppter hoc dimittere possit. Io. ec notat sup c. oēs accusacōes. Et id dicit inno. q ppter sodomia n pte vxoz vix dimitte siue polluat eā ex vasa siue polluat se maibz pprijs ar. *xxxv. q. ij. c. fornicacōis* Nā *Vt* ppter voluntatē fornicacōis in actu possit diux dimitte cū hōi voluntas fornicacōis dicit *xxxij. q. v. nō solū.* *hē* cū d^r q ppter fornicacōz vxoz l vir pte dimitte. vbum fornicacōis d^r accipi cū effectu. ar. d. pe. di. iij. q. h at verba *Vt* ppter fornicacōz spūalē l ppter infidelitatē diux possit dimitte *hē* q sic. *xxviii. q. q. ydolatria. et ex de diuoz. qsiuit.* Et h id qz ē dtra mōnōij bonū eo q ples n possz bñ educari ad dei cultū. S; tñ aliter q ppter fornicacōnez carnalē. qz ppter vnū actū fornicacōis carnaliter pcedi d^r ad diuozciū. n at ppter vnū actū infidelitatis. h ppter dsuetudiez q ptnaciam oñdit in q infidelitas pficit. de h require *infra ti. xxj. de disparitate cul. ar. ij.* *Vt* ec ppter alia pcta mortalia saltrē q fornicacōe siue guioza diux dimitte possit *hē* fornicacō ē dte dtra bona mōnōij. qz p eā certitudo plis tollit. fides frangit. et signacō nō saluat dū alter diuidit carne suā plib⁹. et id alia crimina licz sint fornicacōne maioza nō tñ causant diuozciū *ex de diuoz. qsi. d. h infra ti. xxj. ar. ij.*

Vt vxoz adulterās d viri licēcia nō tñ ab eo coacta dimitte possit qtu ad thoz et cohabitacōz *hē* si a viro n opellit. nec p metū nec alio mō ppter tale adulterij pte ab eo dimitte qtu ad thoz et cohabitacōz p ecclie iudiciū ar. ex d eo q d san. vbi d^r q vir vxozē nō pte ad ulterij obicere qz eā adulterandā tradidit pferi inuitā. Per h em q dicit pferi inuitā vid^r dare intelligi qsi ad h nō fuisset tradita inuita vir illud adulterij sibi posset obicere qz vt d^r ibidē in glo. mandatū nō obligat i hīs q sine peccato mortali n pnt dmitti. rñ d^r eadē glo. q p h q d^r pferi inuitaz videt rñdere tacite qstōni. et sm eandē sumit ibi pferi p tñ. hec rich. *Vt* vir vxozē suā quā nondū dgnouit tradēs adulterādaz iuitā d sanguēo ppo possit postea dtra illi⁹ voluntatē ingredi religionē *hē* tal sm aliquos religiōz possz dtra vxozis voluntatē ingredi qz nondū vna caro sūt effe cū. Alij at magis aspiciētes ad iuris naturalē equitatē et ad viri iniquitatē et ad vxozis dusionē quā ē passā inuita. et d considerat qz corru pōis vxozis vir ē cā pncipal q coegit ad paciend illā corrupcōz. dicit p p illā corrupcōnez acqsiuit vxoz i corp⁹ viri tantā pte vt cōtra voluntatē ei⁹ ingredi nō possit religiōz vñ ex de eo q cog. d san. discrecōi. d^r de qdaz muliere q nondū a viro cognita ab eo d sanguēo viri fuit inuita tradita q cōcubuit cū ea iuita et q cito fuit tradita libertati ab eo fugit et se pōzi viro restitui postulauit. q^r moita vt continenciā seruet ad h induci nō potuerit vir p^roz cogat ad ipaz redire et eā affectōe maritali ptractare. h rich. *Vt* vir possit a tali vxozē debitū petere. *hē* q nō ppter dtractā afinitatē inter ipm vix et vxozē suā de voluntate sua et pcepto et ipō ad id eā cogēte. vñ nō minus sibi p iudicare videt affinitas illa q si iacuisset cū vxozis sue d sanguēa qz nec h faciend tñ p iudiciū fecisset vxozē qtu fecit sibi ipam inuitā adulterandā tradēdo ppo d sanguēo. h rich. *Vt* possit vxoz a viro dbitū petere si fuit ab eo tradita adulterāda d sanguēo viri sui *hē* illa mlier aut fuit a d sanguēo qz cognita p coactōz absolutā a p coactōez q ē p metū cadentē in constantē vix. aut p illam q est p leuē metū q nec coactō debet dici S; p^rimo mō nullū p iudiciū fctm est mlieri ec si sic fuisset oppressa nō de voluntate viri qz vt d^r ex de eo q cog. d san. discrecōi. affinitas q post dtractū mōnōij in q dtrahit ei nō debz obesse q hōi iniquitatis pncips n existit. Si scdo mō mlier mortaliter peccauit pmittēdo se a d sanguēo viri sui dgnosci. et incestū dmissit. credo tñ q in detestacōz iniquitatis viri q eā ad tale crimē sic coegit nō sit interdctm mlieri d dbitū a viro petere et vir ppetū tene^r reddere. S; tēcō mō credo q sibi nō licet debitū petere cū petat vir nō tene^r reddere qz pte ei adulterij illud obicere ar. i glo. sup p dicitū c. discrecōni vbi d^r qsi vir occasiōz adulterādi dedit fec vxozē nihilō⁹ iputaret ei scilicet vxozē. h rich. *Vt* deubis soluti cū diugata a viro nondū cognita sit adulterij. *hē* q sic. qz licet

nondū vna caro sine effecti. sūt tñ diuges veri
et inter ipos ē mōniū ratū. vñ in glo. sup. c.
dētū. discrecōi. dicit q̄ adulteriū cōmittit̄ cū
spōsa a viro nondū cōgnita. Vñ vir p̄pō iu:
dicō possit dimittere vxorē. ē adulterantem. *isē*
vñ dimitte vxorē p̄pō adulteriū intelligi pōt
dupl̄. aut q̄ru ad thozz tñ. a q̄tū ad thozz. et
cohabitacōz sil. p̄mo. p̄t vir vxorez p̄pō arbi:
dimitte statū cū scit adulteriū eā cōmississe. nec
debitū tenet̄ exigēti reddē n̄ p̄ eccl̄iaz cōpul:
sus. s̄ sic reddēdo nō i iudicaret sibi qñ agē
possit ad diuorciū marie si p̄ testacōz p̄misit q̄
ad illā copulā accedat nō vt velit iuri suo ce:
dere. s̄ tñ ne sit inobediēs eccl̄ie videt̄ tñ a:
liq̄bul. q̄ ex q̄ p̄ponit dēt. vxoris crimē ad di:
uorciū agē. p̄ eccl̄ia sibi nō d̄z p̄cipe vt carna:
liter cū ea copulet̄ donec cōgnuerit et d. si:
merit de cā. scdo vō mō loquēdo de sepacōe
ā int̄ vñ et mulierē ē m̄ic niū clād estinū tñ
ā dētactu i facie eccl̄ie l̄ saltē corā testibz. p̄
mō p̄t vxore p̄pō arbitrio dimitte. qz licentiā
deduci n̄ optz ad iudiciū eccl̄ie n̄ i foro p̄nie.
scdo mō n̄ licet sibi eā dimitte sine iudicio ec:
cl̄ie. et si aliter dimittat cōp̄ el. i d̄z p̄ eccl̄iaz
ad cohabitādūz n̄ vir icōtinenti possit dētā v:
vxorē adulteriū p̄bare. cū em̄ dñs cōcessit vxorē
p̄pō fornicacōz posse dimitte ius p̄ mulga:
uit sedz qd̄ s̄na d̄z in iudicō ferri. Et qz s̄na ē
applicacō iuris ad p̄cularē sc̄tū id nō bene
dicūt dicētes q̄ sine iudicō eccl̄ie possit vxorē
dimitte eo q̄ dñs eā possit dimitte s̄nauit. *isē*
s̄na ē nich. et cū cōuenit bon. thoz. p̄. gōf.
et hu. *isē*. vō et p̄. et p̄les alij sūt dētariē o:
p̄ionis dicētes q̄ p̄t dimitte auctoritate p̄pā qñ
fornicacō ē nocētia. s̄ d̄z vide infra ti. xxxij.
ar. ij. i p̄n. Si obicit q̄ m̄. ij. ioseph occul:
te voluit dimitte mariā qz videt̄ eā gūidaz. *isē*
q̄ ioseph nolebat eā dimitte tanq̄ suspectā d̄
fornicacōe. s̄ qz se p̄parabat indignū ipa Nec
tñ ē s̄le qz in iudicō sinagoge agebat̄ ad la:
p̄dicacōz adultere. in iudicō vō eccl̄ie ad cor:
r. cōz l̄ thozz sepacōz. Vñ post diuorciū
vir alij nubere possit. *isē* dupl̄ lex est sepacio
m̄oni. i. vñ ē. s̄. a quo ad vincū a q̄ ad
thozz. et cohabitacōz. p̄mā p̄t facē ip̄dimituz
ārecedēs. et tūc licet vxorē alteri nubē. scdaz
vō n̄ p̄mā p̄t facere ip̄dimituz supueniēs for:
nicacō ḡ supueniēs sepacō quo ad thozz n̄ q̄
ad vincū. vñ n̄ licet nubē alteri vt tñ dicit
aug. l. i. de bēno diugali. manet iter viuētēs
diugale vincū qd̄ nec sepacō nec cū alio cō:
iunctō p̄t auferre. et ap̄ l. i. c. xij. r. i. p̄cipio i:
cui nō p̄o s̄ d̄z vxorē a viro n̄ discedere q̄
si discesserit n̄ an̄at iurita. Sz obicit dētā p̄
dicta qz nullz p̄p̄tuo dētinerē tenet̄. cū ergo
vir vxorē i adulteriō p̄uenerantē teneat̄ dimit:
tere p̄p̄tuo videt̄ q̄ possit alij nubē. *isē* p̄ se
nullz tē ad dētinerē n̄ velit p̄ accidēs tñ et
indirecte teneri p̄t. vt si vxorē talē egredinez in:
curabilē incurzat q̄ copulā carnis n̄ sustineat
et silr eē s̄ si icōrigibiliter sp̄t h̄ i iuritate et
fornicacōe laboret. Vñ adult̄ irare possit
r̄ligōz i iusto inocēte. *isē* q̄ n̄ ne p̄t suū deli:
ctū a seruitutē diugal̄ viclo liberet̄ ar. c. x. d̄

cōsue. ex p̄te. Et si diuorciū s̄na fuerit lata. qz
adhuc p̄t veli. nolit recōciliari xxxij. q. j. non
erit. et c. q̄ ar h̄. h̄. i. s̄. et id d̄. gōf. ti. d̄ voto
S. tñ tūc inocēs sep̄ admoit̄ adulteriū r̄cō:
ciliare noluerit n̄ audiet̄ si ip̄m post p̄fessōz r̄
cōciliare velit. *isē* vō s̄na lata p̄t infra biēniū
eū recōciliare h̄. h̄. i. glo. eē d̄ p̄cur. tue et d̄
ouer. diu. gaudeam. et idē d̄ rap.

De dñis m̄oni. n. xij.

Dinde d̄siderand̄ ē de diuisiōe m̄oniij
in suas sp̄es siue differēcias. **C**irca qd̄
sciend̄ q̄ m̄oniū aliū est legitimum aliū
clādēstinū. **M**ōniū legitimum est qñ puella a
pnabz seu vicē p̄ntū gerentibz in vxore ab a:
liquo pen. desposat̄. dōtat̄. a p̄ b̄ro vt mozis
ē b̄nd. ac solēnit̄ accipit̄. si alit̄ p̄sumit̄ nō ē
diugū. s̄ adulteriū l̄ fornicacō d̄. vt. xxx. q.
v. alit̄ et tūc d̄z clādēstinū s̄m rap. Clādēsti:
nū vō d̄z dupl̄. vt dētū ē sup. c. de d̄sensu d̄li:
derato i se. q. vñ d̄sensū clādēsti. p̄t faciat ma:
trimoniū vbi eē d̄z quo. c. i. d̄ aliter itelligi d̄z.
vñ d̄sulend̄ ē ill. q. cōtraret̄ clādēstine m̄o:
niū i foro p̄nie q̄ de nouo cōsentiāt l̄ r̄cogno:
scāt et approbēt publice i facie eccl̄ie qd̄ se:
cerūt occulte et faciāt p̄niaz qz scādalisauerit
eccl̄iaz dū s̄. sil. manserūt vt fornicarij. qz n̄ re:
putabant̄ diugari. et exposuerit se maḡ p̄icu:
lo et d̄sc̄mi. possit em̄ alit̄ alit̄ de sc̄tō dimit:
tere et cū alio d̄trahē et sic i adulteriō p̄pter
p̄barōis d̄fctm̄ ip̄une remanere h̄ rap. **D**ebz
at̄ m̄oniū talij q̄ clādēstine d̄traherūt et po:
stea i facie eccl̄ie vpl̄it̄ publicare n̄ cā r̄ōna:
bilis obs̄kat. vt d̄sangnitas l̄ ali. d̄ sil. e. ab ec:
cl̄ia approbati tanq̄ a p̄. fuisz d̄trac̄tū i d̄
spectu eccl̄ie. eē d̄ clādē. d̄. c. n̄. et sic itelligit̄
illud xxx. q. v. f. h̄. ita. et ill. c. adulter i si.
Et h̄ vñ ē quo ad m̄oniij firmitatē qz eē an̄
approbacōz firmum erat. et quo ad eccl̄ie ap:
probacōz. n̄ tñ d̄no q̄ ad filioz legitacōz
s̄m h̄. h̄. i. aliq̄ cōtrariū serciāt eē de clādē.
de. cūmbibicō. q. h̄. h̄. vō h̄. d̄. h̄. i. f. r. a. i.
v. c. t. h̄. qd̄ incipit. s̄e pena r̄. et infra ti. xxx.
vbi tractat̄ de filijs. Qd̄ si aliter eozz neget i
cūbie p̄bacō viro. vt eē de clādē. d̄. d̄. c. i.
q̄ si dicat si m̄oniū p̄ testes p̄bari nō p̄t. et tñ
cōiuges sp̄salia d̄fctēs. si vir dicat m̄icniū
firmatū p̄ copulā carnis et mulier neget v̄t e
cōuerso. standū ē verbo viri. qz ē caput mulier.
vt d̄z xxxij. q. v. cū caput. et r. q. j. si q̄s acce:
pit vxorē. Nā si iuret se cōgnouisse eā credit̄ sibi
vt eē de d̄spō. ipu. cōtinebat̄. responso. j. qd̄ ē
vñ nisi mulier p̄bet se vginem p̄ aspectū. Et
idē ē si vir iuret se n̄ cōgnouisse. vt ibid. c. duo
pueri. qd̄ intelligas qñ vir p̄bat eā vginē p̄
aspectū alias crederet̄ mulieri p̄ m̄oniō stan:
te. vt etiā dicit̄ infra ti. de diuoz. p̄pter impo:
tentiā coeūdi. Et sic clādēstina m̄onia p̄cedē
cia d̄iudicat̄ m̄onijs publicis cōtrahendis. Et
h̄ vbi abo h̄ cōfitem̄ eē si secūda sine firmata
iuramēto l̄ fide data licet sc̄dis fiat elusio oc:
culca. qz in dubijs via tucior est eligēda. **A**lij
cōtradict̄. ar. eē d̄ cōsan. sup. eo. s̄. h̄. c. poci.
fac̄t p̄ n̄ia p̄ma q̄ d̄tra eā qz eē d̄p̄robat̄ eē d̄
sp̄o. inuenis. et ē tucior qz m̄i. malū ē d̄eierae

q̄ adulterari impetuū nec p̄sumo q̄ deieret.
ar. j. q. vij. sancim⁹. vni tñ d̄trabenciū nō cre-
dit in p̄iudiciū sc̄dōz sp̄saliuz dūmō essent
iurata s̄m quosdā. vt ex de sp̄o. p̄teia. ij. Ma-
trimonia at̄ sc̄dō d̄tracta publice i facie ecclē-
sie p̄iudicat in foro iudiciali m̄icnijs p̄cedē-
tibus clādestinis s. q̄ p̄ testes legitimos p̄bari
nō p̄nt. qz ecclēia diuina nō p̄t ex vt b̄nficia .
vt vestiz. sec⁹ at̄ ē in foro p̄niali. Nec eē vn. p̄
ē credend⁹ sponsis si eē ābo d̄fiter⁹ p̄ p̄mo clā-
desano ex quo anq̄ sc̄dōz d̄trahere nō fuit sc̄tā
fides ecclēie p̄ testes l̄ d̄fessōz. et h̄ p̄p̄t. p̄ic⁹
collusōis. ex detestib⁹. sup eo. ij. h̄ ho. ¶ S3
nunq̄d ē d̄filiū l̄ p̄ceptū p̄ s. h̄mōi solēnitacō
fiat in d̄trahēdo m̄ioniu. R̄ndet rod. q̄ bāna
et solēnitates p̄dicte d̄suetē. d̄mitta nō debēt
sine cā. et q̄ h̄ facit peccat mortaliter. h̄ sc̄dm
pe. ē v̄z q̄ illi nō sunt ignari iur̄ maxie vbi
ecclēie p̄hibicō cōiter seruat⁹. sec⁹ at̄ ē si sunt
ignari iur̄. h̄ pe. seq̄tur eē rod. Ex cā at̄ possunt
d̄mitti sic notat. hu. xxx. q. v. in p̄n⁹. pura qz
forte vir ē senex et erubescit d̄trahē cū tāta so-
lēnitare aut accipit ignobilē cū ip̄e sit nobil-
ā nobilē cū ip̄e sit ignobil. et timet ei⁹ pentes
l̄ forte diu manserit sic vir et v̄z et erubescit
mō adhibē solēnitare bānoz et b̄ndictōis nu-
p̄tialis. credit⁹ at̄ q̄ i t̄lib⁹ possit ex cā p̄ ep̄m
disp̄sari nec sufficit disp̄sacō mioris p̄lati
S3 nunq̄d sufficit sola disp̄sacō ep̄i. R̄nz rod.
q̄ sic si fiat aio dispensandi alit̄ n̄ Nunquid
mortaliter peccat q̄ an b̄ndictōz nup̄tiale p̄
d̄sensū de p̄nti d̄gnoscat v̄zozē h̄ndz rod. q̄ sic
si sine disp̄sacōe ecclēie et sine cā iusta faciat
h̄. vbi d̄suet⁹ h̄mōi b̄ndictō adhiberi Dic⁹ eē
ho. p̄ v̄zoz peccat qz v̄zoz d̄tra gnālē d̄suetū
dinē ecclēie et d̄tēptor ecclēiastice cōsuetudis
punit⁹ sic p̄uaricator legis diuine. vt d̄z di. xj.
bis. ij. licz em̄ v̄zoz m̄ionio cōtracto de p̄nti
statū teneat⁹ reddē debitū viro et cōuerso. nō
tā tē reddere statū ita q̄ si statū d̄terminat inf̄-
nitū. vñ xxx. q. v. n̄rates in fi. d̄z qz d̄trahētēs
p̄us debēt i ecclēia b̄ndicti q̄ carnalit̄ d̄iungi
In h̄ tñ s̄m glo. ibid̄ seruat⁹ d̄suetudo regiōis.
et de h̄ sup̄ ti. d̄ d̄sensū. ar. j. in fi. et ar. ij. i fi.
Idē d̄ si omittant b̄nificōes et alie d̄suetē so-
lēnitates. tñ hu. notauit. xxvij. q. ij. cū inciat⁹
q̄ si q̄s sp̄saz d̄gnoscat anq̄ eā traducat vni⁹
anni ē ei penitēcia indicēda s̄m quosdā cano-
nes p̄niales q̄ tñ in canonis corpe n̄ habētur
habēt tñ in brocardo. l. xj. c. v̄gines Nun-
q̄d peccāt reges p̄ncipes et milites q̄ d̄trahūt
hodie sine bānis. h̄ credit rod. q̄ n̄ peccent
mortalit̄ vbi n̄ ē d̄suetū eoz m̄ionia banniri
Et qd̄ d̄z ex de clāde. cū inh̄bicō. nō extēdit⁹
ad m̄ionia nobiliū q̄ i ecclēia n̄ d̄sueuerit bānis
ri. S̄c̄dōz eē h̄. n̄ ē necesse bāna p̄poni q̄n q̄s v̄
zozē vocat a remotis et publice m̄ic̄t n̄c̄ios
sic em̄ in facie ecclēie d̄trahi poterit m̄ioniu
inter eos. nec erit d̄tra mentē ip̄i⁹ cōstōis. tu-
ci⁹ tñ ē vt in ecclēia p̄ponat⁹ publice hodie in
h̄ casu. et assignet⁹ termi⁹ vsqz in diē crastinaz
in qua d̄sponset. vt sic mēs et verba ei s̄uer⁹
Et iō eē ibi d̄z d̄petētī termio. de quo vide in-
fra ti. de interd̄cto ec. Quid de eo q̄ postq̄

cōtrahit cū vna p̄ v̄ba de p̄nti occulte postea
cōtrahit cū alia in facie ecclēie. Nunq̄d ad pe-
tionez p̄me tenet⁹ ip̄az cognoscē saltē occul-
te. R̄ndet rod. q̄ nō tenet⁹ si sit in loco vbi cō-
sueuit an̄ carnis copulā et traductōz adhibe-
ri b̄ndictō nup̄tialis Quid faciet iste talis si
non possit ab ecclēia b̄ndictōz obtinē cū p̄ma
h̄ s̄m rod. cū eo ip̄o q̄ d̄trahit cū p̄ma. tenea⁹
ei cohabitare et n̄c̄ia exhibere et debitū red-
dē l̄ religionē intrare. n̄ potuit se obligare se-
cūde. vñ tenet⁹ sc̄dōz d̄mittere et cū p̄ma esse
seu ad p̄mā redire. Iudicō tñ ecclēie et habita-
b̄ndictōe si fieri possit. Si at̄ nō possit qz forte
veritas p̄bari nō p̄t. dicend⁹ ē sine p̄iudicō q̄
h̄ auctē p̄p̄a facere possit et eē tenet⁹. eē si ec-
clesia p̄hibeat p̄fertū si p̄ma nō fuit in culpa.
vel si ignorauit ius qd̄ p̄hibet clādestina m̄i-
monia. ar. ex d̄ sen. ex. in q̄sicōi. Nō. eē hu. xxx.
q. v. aliter. q̄ q̄n aliq̄s clādestine d̄trahit cum
p̄ma. et postea manifeste cū sc̄da si excōicetur
ab ecclēia p̄ eo q̄ vult ad p̄mā redire dimissa
sc̄da. porci⁹ debz obedire d̄scie q̄ excōicacōni
ecclēie. et hoc eē ē p̄habitū. q. v̄z. consensus
clādestin⁹ zc. Nec obuiat p̄dictis illud qd̄ for-
let notari. xxxij. q. ij. in p̄n. et c. seculares. cū
suis d̄cordacijs. q̄ vir nō d̄z v̄zozē d̄mittē s̄n
iudicō ecclēie. h̄ em̄ intelligit⁹ q̄n ē inter eos
aliud impedimentū q̄ sit p̄cedēs m̄ioniu vel
solēne votū p̄pter qd̄ v̄terqz d̄misceri nō p̄t s̄n
p̄c̄tō mortali cū sc̄da. Itē pena clādestine .i. n̄
p̄missis bānis l̄ d̄tra interd̄ctū ecclēie cōtra-
henciū ē q̄si d̄traxerūt m̄ioniu qd̄ de iure sta-
re nō p̄t qz voluerūt forte seruare formā statu-
tā. ex de clādes. cū inh̄bicō. vident⁹ ignoran-
ciā affectasse. et iō eos ignorancia nō excusat
s̄ filij q̄ nascunt⁹ ip̄edim̄to detecto quo ad ec-
clesia illegitimi censent⁹ de ignorācia pentuz
subsidiū nullū habituri vt in p̄dicta decretali
cū inh̄bicō. §. si q̄s. vbi d̄ h̄ in glo. clādestinū
Cōceptū tñ de clādestino m̄ionio post tñ d̄ce-
p̄cōz approbato p̄ ecclēiaz. s̄ demū p̄p̄t ip̄edi-
mentū canonicū sepato. licet post sepacōz na-
ti. debēt legitimi reputari. s̄m ho. ex q̄ si. sine
le. p̄ nobis Aliqui v̄o intelligūt dictā decre-
talē sic l̄ra iacet et male. vt vult ho. ibidē. d̄z
cētes q̄ nō debēt legitimi r̄putari n̄ gnati p̄
approbaciōz. Itē de hac materia vide infra. ti.
xxij. ar. ij. q. v̄z. filij succedāt zc. Vterius
sciend⁹ q̄ s̄m host. m̄ioniu inciat⁹ p̄ verba d̄
futuro vel p̄ sp̄salia. ff. de sp̄o. l. j. et. xxx. q.
v. n̄rates Cōtrahit⁹ p̄ v̄ba de p̄nti. ex de spon-
cū locū. Ratificat⁹ in fide. i. in fidei sacramento
s̄. baptisimo q̄ ē fundam̄tuz oim sacramentoz. vt
p̄bat⁹ ex de p̄sbro nō bap. venies. r̄nsō. j. et d̄
diuoz. q̄to. §. si v̄o alter fidē. Cōsumat⁹ p̄ car-
nis copulā. ex de d̄uer. diu. et publico ad fi.
et c. ex p̄te ij. ad fi. S3 et d̄sumatū sumit⁹ q̄nqz
p̄ d̄tracto tñ ex de diu. le. l̄ras. S̄c̄dōz tñ rap-
m̄ioniu inciat⁹ p̄ sp̄salia de futuro. ratifi. a⁹
p̄ d̄sensū d̄ p̄nti. d̄sumat⁹ p̄ carnis copulam. et
sc̄dōz h̄ ratū et d̄tractū ē idē S3 h̄ d̄stinctō nō
placet host. qz m̄ioniu p̄ cōsensuz de p̄nti con-
trahit⁹ et nō ratificat⁹ p̄p̄e qz pus habet cōtra-
ctus fieri p̄ ratificari Sciend⁹ tamen q̄ tria

ultima eorum que ponit host. in dicta distinctione
sua dicitur ad dpletu esse m. omi) ponit etiam
m. omi) deficit aliqd illoz triu e solubile ec
sine morte qz i pfectm. Na si et dtractu et ratu
no m dsumatu soluit p religionis ingressu. si
e dtractu et dsumatu no m ratu e solubile p
duerfioz ad fide. m. omi) vo hns h oia no est
solubile n p morte qz pfectm. Itē m. omi) ali
e legitimu et no ratu s. qd legali institucōe vl
p uincie moribz no dtra pceptu dmi dtrabit.
Et h e ec inter infideles inter quos no e m. omi)
nu ratu qz sic sine fid. s. articl o. et sic intel
ligit qd d' aug. xviii. q. i. q. no e ratu couu
gu qd sine deo e. A iud e m. omi) ratu et non
legitimu s. qd inter fideles et leg. tias psonal
sz sine legitima solēitate dtrabit. de quo di
ctā e in p. h. u. p. m. omi) em m. omi) e ratu et
indissolubile. A iud e legitimu et ratu. qd s. i
ter psonas leg. amas et fideles cu debita so
lenitate e dtractu. h d. iunctō pba. xv. ij. q.
i. q. itē ali. et ex de diuoz. q. i. et c. gaudem.

Itē m. omi) aliud v. x. ali. p. su. tu. v. x. e
qn inter psonas legitimas ad dtrahend m. omi)
nu. interuenit d. sens. legitim. de p. n. p. sum.
ptu vo aliud e p carnis copulā verbis condi
cionalibus vel indirectis vl coactis pceden
tibz. Aliud p traductōz volūtariā. Ali. p sub
aracōz vl alias p. s. p. cō. Aliud h. m. quosdā
vt h. m. rap. vt diuturnitate seu cursu t. p. s. vt i
eo q no reclamāt qn puenit ad legitimā etatē
vt ex de despō. ipa. de ill. Qd quidē indistincte
dctm non placet alijs vt h. o. vt dctm e sup. ti.
im. ar. ij. s. de etate apta spōsalibz. et ti. d. ef.
fectu spōsalitū. q. qd si pubes. ad at dctm e p
carnis copulā causan m. omi) p. s. p. tū. Intelli
git qn d. sens. in copulā carnis. sec. e si puel
la inuita et renitēs deflozaret. v. x. si de rez
clamacōe no appareat m. omi) p. sumit d. sens. s.
se. ex de d. di. ap. de ill. et. ff. de d. cubinis. i. d.
cubitu. de h. ec habitū e sup. ti. vij. ar. iij. s. d.
d. sensu coacto. q. v. x. tale ec. Sedz at. g. q. qn
interuenit tractat. d. m. omi) dtrahēdo et sic
dei dacō vel subaracō vel iuramentū l. p. mis
sio si postea copula seqtur m. omi) e p. s. p. tū.
Predictis autē d. r. s. explan. ndis no insisto. qz
patent ex sup. dictis de modis dtrahendi m. omi)
monium et sponsalia.

Quis p. dtrahē m. omi) et d
ipedimtis ei? i. cōi. u. xij.

Consequēt d. siderand e qd p. dtrahere
m. omi) et qd no. Circa qd sciend q d
trahē m. omi) p. t. quilibz q no p. s. p. b. e.
Edictū em de m. omi) e p. s. p. b. i. t. o. r. i. u. m.
et ma. cu apud. Qui autē p. s. p. b. i. t. o. r. i. u. m.
agēdo de impedimtis m. omi). Et iō agēdo e
de ipis. et p. mo i. cōi. scdo i. spali. Circa p. m. u.
sciend p. m. omi) habet pla. ipedimtis. sz qdā
ipediunt ex cōgruitate. et h. d. icunt impedire
m. omi) dtrahend sz no dirimūt dtractum. Et
ista sut duo s. ecclie interdctū et t. p. s. feriaz.
qz talia respiciūt solēitates m. omi). quedam
vo ipediunt de necessitate qz no dstat cum eis
m. omi). vñ ipediūt dtrahend et dirimūt iā d
tractū. qz licet esset de fctō cōtractū no tamē

Interdictum

erat in veritate m. omi) et h sunt xij. que his
v. s. i. b. z. d. n. e. n. t. Erroz. condico. votu. d. gnacō.
crimē. Cult. d. s. p. a. r. i. t. a. s. i. u. s. o. r. d. o. l. i. g. a. m. e. h. o.
n. e. l. t. a. s. Si sis affis si forte coire neq. bis. Nec
faciēda verat. cōnubia iūcta retrahāt. P. lo. t. n.
addit vñ ipedimentū s. defectū sens. vt i fu
rioso. vñ vbi d. i. n. t. e. r. c. o. v. s. u. si sis ipe dicit sen
sus et affinis. et exponit sens. s. deficiēs.

De ipedimto errozis ti. xiiij.

Olea d. siderand e d ipedimtis m. omi)
in spali. Et p. mo de ill. q ipediūt m. omi)
nu dtrahend et dirimūt iā dtractaz et
h in eo ordie q. in sup. d. c. t. i. s. v. s. i. b. z. o. r. d. i. n. a. n. t. u. r.
Vñ p. mo d. siderand e de ipedimto errozis. Et
cū h de furia q sub ipo d. t. i. n. e. t. qz d. est v. r. o. b. i. z.
qz v. s. u. s. r. o. n. i. s. a. d. d. s. e. n. c. i. e. n. d. u. m. Defect. e. c. etatē
ad ipm reducit qz tūc plen. v. s. r. o. i. s. n. h. a. b. e. t.
sz de h. h. i. t. u. e. s. u. p. v. b. i. d. e. t. e. r. m. i. n. a. t. d. e. e. t. a. t. e. a. p. t. a.
ad dtrahend spōsalia. Circa at h ipedimentuz
p. mo de ipo erroze. scdo de furia. Circa erro
rē vo q. r. u. n. t. p. l. a. s. v. x. erroz ipediat m. omi)
sz q. s. i. c. Et h. t. r. i. p. l. i. c. i. t. u. r. e. p. m. o. i. u. r. e. n. a. t. u. r. a. l. i.
qz d. q. u. i. d. i. e. d. i. t. c. a. z. d. e. s. u. i. n. a. t. u. r. a. i. p. e. d. i. t. e. f. f. e.
c. t. u. d. s. e. l. s. q. a. t. e. c. a. m. o. n. i. j. v. t. s. u. p. d. e. t. m. e. Et iō
qd euacuat d. s. e. s. u. e. u. a. c. u. a. t. m. o. n. i. u. Cōfēs. q. z. e.
a. c. t. v. o. l. u. n. t. a. t. i. s. q. p. s. u. p. p. o. n. i. t. a. c. t. u. m. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u. s.
o. i. s. e. m. d. s. e. n. s. u. s. e. t. o. i. s. v. o. l. u. n. t. a. s. s. e. q. u. i. t. a. l. i. q. u. a. d. d.
g. n. i. c. o. z. Inuisa em vt d' aug. diligē possum.
incognita at neq. quaz. deficiēte at p. mo. necel
se e defectū d. i. n. g. e. i. s. c. d. o. qz g. erroz d. g. n. i. c. o. z.
ipedit. sequr. ec in ipo d. s. e. n. s. u. d. e. f. e. c. t. u. s. et p. e. r.
d. s. e. q. u. e. s. i. n. m. o. n. i. o. et sic erroz d. i. u. r. e. n. a. t. u. r. a.
h. i. z. p. e. u. a. c. u. e. t. S. c. d. o. i. p. e. d. i. t. e. r. r. o. z. d. e. i. u. r. e. c. i.
u. i. l. i. s. e. d. z. qd ius qui errat no d. s. e. n. t. i. t. ff. d. i. u. r.
o. i. m. i. u. d. i. l. i. s. i. p. e. r. r. o. z. e. Et errat. n. u. l. l. a. v. o. l. u. n. t. a. s.
e. C. d. e. i. u. r. e. t. f. a. c. i. g. n. o. c. u. p. t. a. s. i. m. o. i. u. z. et l. n.
i. d. e. c. o. Et q. s. e. q. u. i. t. p. q. e. r. a. t. i. n. m. o. n. i. o. c. o. t. r. a.
h. e. d. o. m. o. n. i. u. n. o. d. r. a. b. i. t. T. e. r. c. o. i. u. r. e. c. a. n. o. i. c. o.
s. m. qd ius erroz p. s. o. n. e. l. d. d. i. c. o. i. s. n. o. a. d. m. i. t. i. t.
d. s. e. n. s. u. s. e. t. p. d. s. e. q. u. e. s. n. e. c. m. o. n. i. u. x. i. x. q. i. h. i. s.
i. t. a. S. z. n. o. n. e. i. n. t. e. l. i. a. e. t. i. a. c. o. b. f. u. i. t. m. o. n. i. u. m.
v. x. cū tñ erroz fuerit i. b. i. s. m. o. n. i. u. i. l. l. u. d. n.
fuit p. f. e. c. t. u. m. ex coitu q. d. i. g. t. ex erroze sz ex cōfē
su q. p. o. s. t. e. a. a. c. c. e. s. s. i. t. v. t. e. r. q. z. tñ. e. x. c. u. s. a. t. u. r. a. p. e. t. o.
v. t. p. t. z. i. i. i. s. e. n. d. i. x. x. x. V. x. o. m. i. s. e. r. r. o. z. i. p. e.
d. i. a. t. m. o. n. i. u. s. i. s. i. d. r. a. c. t. i. b. z. e. t. s. a. c. r. a. m. e. n. t. i. s. q. d. ā.
s. u. t. s. u. b. s. t. a. n. c. i. a. l. i. a. q. d. ā. v. o. a. c. c. i. d. e. t. a. l. i. a. Defect. q.
ā. t. i. s. u. b. s. t. a. n. c. i. a. l. i. b. z. f. a. c. i. t. d. e. f. i. c. i. e. d. r. a. c. t. u. m. e. t. s. a. c. r. i. m.
d. e. f. e. c. t. u. s. v. o. i. a. c. c. i. d. e. t. a. l. i. b. z. n. o. vñ. o. p. t. z. q. e. r. r. o. z.
q. i. p. e. d. i. t. m. o. n. i. u. s. i. t. a. l. i. c. q. e. o. r. z. q. s. u. t. d. e. s. s. e. m. o.
n. i. j. Duo at icludie m. omi) s. duas p. s. o. n. a. s.
q. d. i. u. i. g. u. n. t. e. t. m. u. t. u. a. c. o. r. p. i. s. p. t. a. t. e. i. n. u. i. t. e. i. q.
m. o. n. i. u. d. i. s. s. i. t. P. r. i. m. u. t. o. l. l. i. e. p. e. r. r. o. z. e. z. p. s. o. n. e.
s. c. d. z. p. e. r. r. o. z. e. d. d. i. c. o. i. s. qz. s. e. r. u. n. p. t. l. i. b. e. r. e. p. t. a. t.
t. e. s. u. i. c. o. r. p. i. s. t. r. a. d. e. a. l. t. e. r. i. s. i. n. e. c. o. s. e. s. u. d. n. i. s. u. i. e. t.
iō. h. i. d. u. o. e. r. r. o. z. e. s. m. o. n. i. u. i. p. e. d. i. u. n. t. e. t. n. o. a. l. i. j.
e. r. r. o. z. e. s. s. e. z. qn. q. s. c. r. e. d. i. t. e. s. s. e. d. i. u. e. s. e. t. e. p. a. u. p.
e. t. e. r. r. o. z. q. l. i. r. a. t. i. s. s. qn. q. s. c. r. e. d. i. t. n. o. b. i. l. i. s. v. i. r. g. o.
e. t. s. i. l. i. a. e. t. n. o. e. c. u. s. i. n. e. c. i. r. c. a. a. c. c. i. d. e. t. a. l. i. a. m. i. t. o.
n. i. j. n. o. i. p. e. d. i. u. n. t. i. p. m. x. i. x. q. i. j. h. i. s. i. t. a. q. z. E. r. r. o. z.
n. i. j. n. o. b. i. l. i. t. a. t. i. s. d. u. p. d. i. n. g. e. p. t. a. qz. e. r. r. a. t. c. i. r.
c. a. s. u. b. i. e. c. t. u. n. o. b. i. l. i. t. a. t. i. s. e. t. h. e. s. t. e. r. r. o. z. p. s. o. n. e. e. t.
i. p. e. d. i. t. m. o. n. i. u. s. v. t. s. i. c. u. i. p. m. i. t. t. a. t. i. l. i. a. r. e. g. q. u. ā.
n. o. d. o. g. n. o. s. c. i. t. e. t. s. u. p. p. o. n. a. t. i. l. i. a. r. u. s. i. c. i. A. u. t. e. c. a.

nobilitate subiecti et h̄ e error cōlitis nec im
pedic m̄ioniu vt si q̄s d̄fciat in p̄sonā necā si
bi quā cred̄ esse nobilē cū sit ignobil̄ h̄ pe.
Ad hōz at maiorē euidenciā notand̄ q̄ ad h̄
q̄ aliq̄s v̄l aliq̄ erret d̄fciēdo in vnū quē pu
tat esse aliū. necesse ē q̄ p̄ visū v̄l auditū v̄l fa
mā habeat noticiā aliquā illi⁹ absentis quem
credit istū esse p̄ntēz. q̄ in peit⁹ ignotū nec af
fectū nec d̄sensū dirigē possūm⁹. vt d̄ctm̄ ē s̄.
ar. ff. de d̄trabē. emp. l. cū ab eo. §. ma. f. az. sm
aliā l̄f. az. vñ cū d̄fciat in p̄sonā absentē aliq̄
liter vt d̄ctm̄ ē sibi notā quā p̄uat esse p̄ntem
d̄lat. p̄ nō d̄fciat in p̄ntem. h̄ in eā quā p̄ntēz
esse credit et sic n̄ ē m̄ioniu q̄ i p̄sona erret.
Si vō nullā noticiā habeat mulier d̄ p̄sona ab
sente nō erret i ea h̄ ocapit⁹ i p̄ntē. verbigra
scd̄z rap. si aliq̄s rustic⁹ veniat d̄ āglia ad ali
quā nobilē mulierē dicēs se esse filiū regis. c̄
regis v̄l c̄ filij vel ip̄i⁹ loquētis noticiā n̄ h̄z
illa m̄lier et illa d̄trabat cu eo credēs eū esse
filiū regis n̄ ipedit⁹ m̄ioniu. q̄ nō fuit error
p̄sone. h̄z poci⁹ q̄litas scd̄z rap. Sciend̄ at se
eundū rap. q̄ cū d̄ aliq̄s in h̄ casu. ego sū fili
us regis. distinguend̄ ē. q̄ si fili⁹ teneat⁹ sub
stātiue sub h̄ sensu ego sū tal⁹ et talis fili⁹ reḡ
v̄l sū ille q̄ ē fili⁹ regis distinguend̄ ē vt sup̄.
s. vtz sit not⁹ aliq̄ mō mulieri v̄l nō. si at ce
neat⁹ adiectiue sub h̄ sensu. ego sū gnāt⁹ a re
ge. i. rex genuit me. et p̄t h̄ illa cū eo d̄traxit
nō ē error p̄sone. h̄z filiācōis t̄m. vñ nō ipedit
m̄ioniu siue rex filiū habeat siue n̄. D̄redctm̄
t̄m exemplū de rustico anglico q̄ dicit se esse fi
liū regis āglie. ho. reprobat. q̄ cū vbiq̄ ter
raz habeat⁹ noticiā regis āglie saltē p̄ famā
videt⁹ q̄ ille sit error p̄sone. nō em̄ in p̄ntēz p̄
sonā h̄z in p̄sonā filij regis āglie videt⁹ d̄fci
re. nec em̄ refert vtz petat⁹ seru⁹ p̄pō noie ex
p̄sō. l. q̄ nat⁹ ē de illa ancilla. ff. de rei ven. si
in re. ar. ex de d̄sang. tua. Ibi noib⁹ p̄p̄rijs vel
eq̄pollentib⁹ idicis zc. Dicend̄ ḡ q̄ h̄ qd̄ d̄
rap. scd̄z ho. locū h̄z q̄ nō exp̄mit aliquā cir
cūlocucōz p̄ quā habeat⁹ noticiā p̄ntis et p̄ d̄se
quēs filij. puta q̄ dicit se filiū regis l̄ comitis
in gnē nō at d̄ c̄. v̄l si specificat et nulla ha
bet⁹ noticiā p̄ntis l̄ filij. Quid si iohes dicat
se esse petz q̄ petz est mortu⁹ et illa d̄trabit
cū illo. h̄z nō ē m̄ioniu q̄ error ē in p̄sona. h̄
rod. Quid si aliqua mulier sciat aliquē mul
tos filios habere quoz t̄m null⁹ ē not⁹ sibi et
vn⁹ eoz menciāt⁹ se p̄mogenitū esse et illa cō
fenciāt in eū p̄t sp̄e successiōis p̄noz bono
rum. h̄z n̄ ē error p̄sone h̄z fortune siue religio
nis. s. p̄mogeniture et id̄ m̄ioniu nō ipeditur
sicut notat hu. xxix. q. j. in p̄nō. h̄ rod. Quid
si frater viri in quē se d̄fciat credit offerat⁹
mulieri et cū eo carnaliter d̄miscet⁹. nunquid
poterit redire ad illū in quē d̄fciat se credit
vel cū ei⁹ fratre stare debet h̄z si añ nō d̄se
ferat in fratre ei⁹ p̄t eū quē p̄ errorē accepit re
tinere p̄cipue si d̄gnita sit carnalit̄ ab eo quē
accepit. si autē d̄fciat in p̄mū p̄ v̄ba de p̄nti
nō p̄t habere scd̄z. h̄z p̄t v̄l scd̄z relinq̄re v̄l ad
p̄mū redire. Et ignorācia facti p̄ctm̄ excusat
sicut excusaret⁹ si post d̄sumat⁹ m̄ioniu a cō

sanctio viri sui fraudulent⁹ d̄gnosceret⁹ quia
fraus alter⁹ sibi p̄iudicare nō debz. h̄ tho.
Quid si q̄s d̄sp̄fat p̄ v̄ba de futuro corruptā
quā credit esse v̄ginē. nunq̄d postea cōpro an
carnalē copulā q̄ sit corrupta d̄pellend⁹ ē cū
ea m̄ioniu d̄sumare. h̄z q̄ non. sicut no. hu.
xxvij. q. ij. raptor. qz p̄ h̄ ipeditur ei⁹ p̄mocio
ad ordies sacros Quare error ponit⁹ magis
ipeditur m̄ionij q̄ ignorācia. h̄z qz igno
rācia de sui rōne nō p̄t habere aliquē d̄gnicio
nis actus. h̄z error p̄t h̄re iudiciū rōis p̄uersum
de aliquo t̄m quantū ad ipeditur voluntā
riuz nō d̄nt. qz nulla ignorācia p̄t m̄ioniu i
pedire. nisi q̄ h̄z errorē adiunctuz. eo q̄ actus
voluntatis p̄suppoit estiacōz siue iudiciuz d̄ ali
quo in qd̄ fert⁹. vñ si ē ibi ignorācia optz esse
errorē. et id̄ error ponit⁹ ipeditur q̄si causa
p̄p̄ia nō autē ignorācia. h̄ thomas.

Equit⁹ vide de scdo. s. de furia. et cca h̄ qz
runt⁹ pla. p̄mo vtz furia m̄ioniu ipedit
at. h̄z aut furia seq̄tur m̄ioniu siue ratuz siue
d̄sumatuz et sic nō d̄nimit ip̄m. xxij. q. vij. il
li q̄ m̄ioniu. aut p̄cedit et tūc aut furiosus h̄z
lucida interualla et tūc licz dū ē in illo inter
uallo nō sit ratuz q̄ d̄trabat m̄ioniu qz plez
nescit educare t̄m si d̄trabit ē m̄ioniu. p̄t em̄
tūc oia face q̄ illi possunt. vij. q. j. p̄uis triste.
et. C. de codicillis. nec codicillos. At nō h̄z
lucida interualla. et tūc si d̄trabat l̄ ec̄ q̄ nō
habet nō erit vtz m̄ioniu. qz nō p̄t esse d̄fen
sus vbi deest rōis vsus. xxij. q. vij. nec furio
sus. et xxij. q. ix. iudicab. Quid si mulier cū
furioso scienter d̄trabat. h̄z in nullo sibi p̄iud
dicat. nisi in amissōe araz. nisi forte habuit
ser lucida interualla. C. de spō. l. vl. Quid
si furiosus d̄trabat tpe furie et postea in luci
do interuallo ratificat. nunq̄d ē m̄ioniu. h̄z
qz nō qz tpe d̄tract⁹ n̄ fuit m̄ioniu et qz nihil
ē ratificari n̄ p̄t scd̄z jo. qd̄ vtz ē nisi mulier i
p̄mo d̄sensu p̄seueret. sm ho. ex de spō. intelle
ct⁹. Quid de ebri⁹. h̄z ebri⁹ q̄ rōis vsus p̄
didit qz nō p̄t d̄fciat nō p̄t cōtrabē. q̄si cum
aliq̄ cōtraxerit. et eā carnalit̄ cognouerit nō
ē m̄ioniu nisi postea ratuz habuerit. si vō rō
nis vsus nō p̄didit tunc m̄ionium tenet.

De ipeditur cōdicōis ti. xv.

Einde cōsiderand̄ ē de ipeditur condi
cionis. i. seruitutis. et p̄mo r̄spectu ip̄o
rū diuiz adiuicē. scdo r̄spectu d̄noz
tercō vtz seruit⁹ possit supuenire m̄ionio.
quarto de ple seruo. Circa p̄mū q̄runtur
pla. s. vtz error cōdicōis ipeditur m̄ioniu h̄z
error cōdicōis ē triplex. a melioris. vt cū quis
cōtrabit cū libera quā credit ancillā. a parif.
vt cū seru⁹ cōtrabit cū ancillā quā credit li
berā. Aut deterioris. vt cū liber cōtrabit cū
ancillā quā credit liberā. Prim⁹ error nō ipedi
dit m̄ioniu qz nō ledit⁹ i aliquo sic cōtrabēs
s̄ilr nec scd̄us qz eq̄ ledit⁹ vterqz vñ i neutro
errorē decipitur. Nec h̄z qd̄ obiciat alteri. ar.
xxix. q. ij. p̄ totum. et ex de diuoz. significasti
D̄terea edictuz d̄ m̄ionio ē p̄hibitoriu. vñ
ad ip̄m cōtrabend̄ admittit⁹ q̄cunqz nō p̄hibet
tur. ex de spon. cum apud. Tercius vero error

impedit m̄ioniu. xxix. q. ij. si q̄s igenu. Pacō
h̄ e q̄ alter t̄m ledit sine sua culpa. et h̄ ḡui
ter. q̄ ledit in bono plis quā nō habebit in
p̄tate. Et in bono fidei q̄ nō poterit ei debitu
reddē libere et i bono sacri s. i. cohabitacōis i
sepabilitate. et iō ex eq̄tate naturali p̄uisz ē
vt erroz odicōis deterioris ipediat m̄ioniam
d̄trahēd et dirimat iā d̄tractu. et h̄ ē opio cōis
cē scōz ho. s. p̄ pmus nec scōz erroz ipedit ma
tr̄mōniū quā tenēt bon. tho. pe. hu. gōf. et in
no. ex e. p̄posuit licet quidā aliter dixerint vt
referūt i sua sūma. gōf. et ho. Si t̄n postq̄ ei
odicoz agnouit in eā tacite vel exp̄se v̄bo v̄l
fctō s. p̄ copulā carnis d̄senserit nō poterit se
pari ex de diu. ser. p̄posuit et c. ad n̄raz. i glo.
b. vbi notat. bñ. p̄ m̄ioniu d̄trahit aliq̄n ipō
fctō sine v̄bis s. t̄nc q̄n aliq̄ v̄ba p̄cesserūt ad cō
trahend m̄ioniu v̄l sp̄salia licz t̄nc nō habet
rēt effectū Si t̄n a p̄nō odicoz ei sciuit ext̄nc
v̄bz m̄ioniu fuit. xxix. q. ij. si q̄s liber. Scdm
t̄n aliquos cē erroz odicōis deterioris nō ipē
dit m̄ioniu ex sui natura sed ex cōstōne eccle
sie q̄ nisi h̄ d̄stituit m̄ioniu nō ipediret sicut
non ipedit erroz q̄litas aut fortune. Et h̄ est
opio rod. videt̄ etiā esse bon. Sz nunq̄d pos
set ecclesia h̄ idē d̄stituere de erroze q̄litas et
fortune. i. sic. sic. nōt hu. xxix. q. ij. in p̄nō.
Error at p̄sōe d̄ sui natura s̄ d̄stitucōe eccle
sie ipedit m̄ioniu adeo q̄ ecclesia nō possit sta
tuere q̄ tal erroz m̄ioniu n̄ ipediret. Sciend̄ at
q̄ si p̄pter odicoz seruitutis m̄ioniu ipediet̄
vir v̄rozi reddet quidq̄d accipit noie dotis ex
de diu. ser. p̄posuit V̄bz erroz libertine odico
nis l̄ asēpticie l̄ originarie ipediat m̄ioniu
i. sic. q̄ nō sic nōt hu. xxix. q. ij. in p̄nō. q̄ omēs
tales sūt liberi licet ad qualdā opas pl̄ ceter
ris teneant. h̄ host. Sciend̄ ec̄ q̄ si q̄s d̄tra
hat cū filia libera nō soluit m̄ioniu p̄pter p̄
teritā seruitutē m̄is. si possit ostendē q̄ an ma
tr̄mōniū mater fuerit manumissa. ar. ex de na
tis ex libero v̄tre. indecēs. Notand̄ ec̄ q̄ rōs
seruitutis m̄ioniu solui nō debet ad peticōnē
mulieris. si vir possit ostendē q̄ pater suus cō
odicoz sequebat̄ scōz legē p̄uincie seu odico
nez patrie. licet olim fuerit seru. t̄pe tam̄ sue
mortis p̄ libero se gerebat et tanq̄ liber odico
dit testam̄tum. et fili. i. p̄ postea p̄ decē ānos
nec noie suo nec noie p̄ris ē passus d̄trouerhā
stat. v̄n rōe t̄pis et in fauorē libertatis vir ē
liber et m̄ioniu stabit ex de diu. ser. licet vbi
de h̄ in glo. decennio. Sufficet t̄n q̄nquēni
um vt de ibidē. v̄n scōz host. cū dicit. x. annos
s. baudi. maxie. Vel dic scōz ho. ec̄ q̄ sufficet
q̄nquēniū q̄ ad h̄ s. ne noie p̄ris sui q̄stionez fa
ctac. s. decenniū requirit̄ si suo noie q̄stionez
mōtā voluerit vitare. ar. C. de p̄scp. lon. tē. q̄
p̄ libertate. l. j. dum mō bonā fidez habuerit.
et h̄ inter p̄ntes. Nā inter absentes. xx. anni
siderat̄ vt dr̄ ibidē. l. fi. Insup nota q̄ puel
la habēs libezū auū et p̄rez seruū debz sequi i
napcijs d̄trahēdis poci. volūtate auū q̄ p̄nt.
xxix. q. ij. c. j. et h̄ intelligit̄ de honestate
Quid de illo q̄ d̄traxit ignorat̄ cū ancilla quā
d̄ns manumisit. nunq̄d ibi ē m̄ioniu cum iam

ambo sūt liberi. i. sic. a manumissioz ignorat̄ ere
des t̄n eā esse liberā sicut t̄pe cōtracti m̄ionij
credebat. aut scit eā manumissaz post d̄tractū
m̄ioniu. et eā fuisse seruā t̄pe d̄tracti m̄ionij
Si p̄mo mō copula carnalis sequēs manumis
sioz p̄dctm̄ m̄ioniu nō ratificat scōz aliquos
q̄ adhuc liber d̄miscet̄ ei ex p̄mo d̄sensu q̄ n̄
lus fuit et sibi nō p̄iudicat. Et h̄ s̄nie sūt tāc.
gōf. ho. in sūma sua. j. mo. et bñ. ex d̄ diu. ser.
ad n̄raz. Alij dicūt q̄ ipa manumissa staci ē ma
tr̄mōniū v̄bz. q̄ sublatū ē impedimentuz. Et
h̄ac s̄niaz credit esse veriorē ip̄e rod. Si scdo
aut d̄miscet̄ affectu m̄ioniali aut fornicario
si p̄mo mō efficit̄ m̄ioniu racū nō p̄pter d̄sen
sū q̄ p̄cessit q̄ null. fuit. s. p̄pter nouū d̄sensū
tactū q̄ cū v̄bis de p̄ni q̄ p̄cesserāt m̄ionium
fac. Si scdo mō t̄nc licet nō sit m̄ioniu in cō
spectu dei esset t̄n h̄m iudiciū eccleie eo q̄ p̄e
sumeret interiorē d̄sensū affuisse Quid si q̄s
liber d̄trahat ignorat̄er cū filia serui et libe.
vbi scōz d̄suetudinē terze p̄les seq̄tur p̄rez ex
de diu. ser. licz. nunq̄d m̄ioniu dirimet̄. i. sic.
videt̄ q̄ sic. si d̄suetudo terze sit p̄scp. ta. ar. ex
de d̄gno. sp̄iali. sup eo. s. m. ho. Quid si li
ber cū ancilla d̄trahat ignorat̄er et illa durā
te ignorācia ei d̄trahat cū alio sciēte odicoz
ei. nunq̄d valet ill. m̄ionium scōz. i. sic. q̄ si
cū m̄ioniu p̄mū nullū fuerit V̄bz liber vo
lēs cū ancilla manere quā credebat esse liberā
t̄pe d̄tract. possit ab ancilla dimitti. i. sic. iter
libez et ancillā quā t̄pe d̄tract. credebat eē
liberā nullū fuit m̄ioniu i rei veritate q̄ licz
valuerit d̄sensu ex p̄te ancille nō valuit t̄n ex
p̄te liberi. Ad h̄ em̄ vt valeat m̄ionij d̄tract.
requirit̄ d̄sensu mutuu et iō d̄gnita odicoe
seruitutis in ea. ipa nō cogit̄ stare cum libero
q̄tū ē ex vi m̄ionij. xxix. q. ij. si q̄s igenu. in
glo. V̄n si d̄traheret m̄ioniu cum alio teneret
m̄ioniu. rōne t̄n fidei p̄misit bñ. tenet̄ ei q̄ q̄
liber tenet̄ seruare qd̄ p̄mitit̄ liber. marie si
fidē firmet iuram̄to. et si seruari p̄t sine salutis
d̄trimēto. V̄n d̄pellēda ē talis de nouo in eū
d̄sentire et cū eo remanere ar. ex de eo q̄ duxit
in m̄ioniu c. j. et d̄ diu. ser. ad n̄raz in glo. Si
t̄n pendēte d̄pulsione cū alio d̄traheret m̄io
niū scōz teneret. vt ec̄ dicit ho. i. sū. et gōf.
V̄bz m̄ioniu liberi cū ancilla quā credebat li
berā ratificet̄ p̄ sequentē copulā carnalē i. sic. a
copula carnis seq̄t̄ certā d̄gnicōz seruilit̄ odico
nis alter. d̄iugis. aut p̄babile p̄supcōz. a
leuē suspicōz. aut ancedit. Si oia illa antecē
dit n̄ ratificat m̄ioniu p̄dctm̄. q̄ adhuc liber
d̄miscet̄ ei ex p̄ozi d̄sensu q̄ fuit null. Si autē
seq̄tur leuē suspicōz t̄n ec̄ n̄ ratificat m̄ioniu
p̄dictū. utubā em̄ p̄ ignozāte habend. ē ex d̄
diu. ser. p̄posuit in glo. Si at̄ seq̄tur p̄babilem
p̄supcōz et discretaz t̄nc d̄singuo. q̄ a illa car
nalis d̄mixtio fctā ē ad p̄ceptū eccleie aut nō.
si nō. t̄nc aut fctā ē affectu m̄ioniali. a forni
cario. si p̄mo mō. t̄nc dico q̄ ratificat m̄ioniu
p̄pter p̄ntes d̄sensū de nouo. q̄ ec̄ sine carnali co
pula cū v̄bis de p̄nti q̄ p̄cesserūt m̄ioniu rati
ficasset n̄ alt. d̄iux q̄ ē seruū cōdicōis p̄ a suo
consensu p̄stino recessisset Si at̄ fctā ē affectu

fornicatio m̄ioniu nō ratificatur in cōspectu
dei q̄uis ratū p̄sumaret iudicō eccl̄ie eo q̄ p̄-
sumeret interiore d̄sensu d̄ nouo affuisse. Si ac
liber cū ancilla carnaliter copulat̄ ē p̄ opulsi-
nem eccl̄ie dicūt aliq̄ q̄ illa copula sibi nō p̄-
iudicaret. S; nō videt̄ q̄ v̄r̄ d̄i. at. q; si car-
naliter d̄miseret cū ea affectu m̄ioniali ratī-
ficaret̄ p̄pter nouū d̄sensum. ex de diu. ser. p̄-
posuit. si at affectu fornicario mortaliter pecc-
caret. Si autē copula illa seq̄tur certā d̄gnicōz
in libero de seruitute alteri. tūc scd; oēs siue
cōmiserat̄ cū ea p̄ cōpulsioez eccl̄ie siue n̄ sep-
m̄ioniu ratificat in cōspectu dei. si illa cōmi-
xio fiat affectu m̄ioniali. si at affectu forni-
cario q̄uis nō ratificaret in cōspectu dei. ratī-
ficaret tū scd; iudiciū eccl̄ie p̄pter causam sus-
pius dictā. h̄ nich. V̄r̄ liber q̄ d̄traxit cū
ancilla quā credebatur liberā possit ab ea separ-
ri licite aliter q̄ p̄ iudiciū eccl̄ie. h̄ aut cōtra-
xerūt in facie eccl̄ie. aut nō. tū cōtraxerūt co-
rā testibus p̄ quos cōtract̄ p̄t p̄bari. aut ita
secrete q̄ n̄lo mō p̄t p̄bari. Si p̄mo mō d̄traxe-
rūt p̄ iudiciū eccl̄ie sepandi sunt q; q̄uis i rei
veritate m̄ioniu fuerit nullū tū eccl̄ie debet
cōstare de impedim̄to quo in forma iudicij d̄-
gnico s̄nabit m̄ioniu nullum fuisse. V̄n nema
p̄ quacūq; causa publica pōt ab vxore sua se-
pari sine iudicō eccl̄ie. ex de diuoz. porro s̄m
nich. S; scd; h̄o. h̄ nō ē v̄r̄. de quo vide sup̄
ti. xj. ar. ij. q. v̄r̄. vir p̄p̄o iudicō eccl̄ie. et ifra ti.
xxij. ar. ij. in p̄nō. Si autē contraxerūt scd; mō
ēc p̄ iudiciū eccl̄ie sepandi sūt. q; cause contra-
ctū m̄ionialiū q̄ p̄bari possūt i iudicō eccl̄ie
sue ad iudiciū eccl̄ie debet referri. alias ml̄ti
possent fraudes d̄mittē in dimittendo vxores
suas falso eis obiciendo notā seruiliū cōdicō-
nis. Si autē contraxerūt t̄cō mō. tūc distinguo
q; aut fama ē eos d̄traxisse aut nō. si fama est
adhuc videt̄ p̄babile posse dici q̄ nō nisi per
iudiciū eccl̄ie debet separi ad vitand̄ scandā-
lum. Si at de h̄ nulla ē penit̄ fama nō videt̄
q̄re nō possit eā p̄pria auctate d̄mittē si certus
est de ei⁹ seruili cōdicōe. h̄ nich. Quid si q̄
occasione diuozij se faciat seruū ut p̄ h̄ diri-
mat̄ m̄ioniu. h̄ scd; legē secularē q̄ dicit q̄
seruū supuenies m̄ionio dirimit ip̄m m̄ioniu
si dirimeret̄. S; scd; canones talis vxorem
dimittē nō p̄t nec vxor fit serua. si sine d̄sensu
suo seruū se fecit xxix. q. ij. relatum. Quid
de eo qui mouet cōdicōis q̄lōz d̄tra vxorē. et
illa pendente lite petit sibi debitū ab eo reddi
h̄ nō debz cōmiseri sp̄ore ei ne p̄iudicet sibi
scd; aliquos tū tenet̄ reddere debitū exactus
ab vxore. et ad h̄ ē p̄ eccl̄iam d̄pellend̄. nec
ideo p̄iudicat̄ sibi. exigē aut nō debet. Tan-
tō notauit ex de diu. ser. p̄posuit et ec̄ gōf. in
sū. sua. q̄ nec exigere debet nec reddere etiam
ad mandatū eccl̄ie. licet p̄pter h̄ excōicet̄. q; si
eā affectu m̄ioniali d̄gnosceret iā vxor essz
et ei p̄iudicium fieret. si at affectu fornicario
tūc mortaliter peccaret. et iō obedire nō debz
Scd; d̄o aliquos ut jo. xx. q. ij. c. ad mandatū
eccl̄ie reddere p̄t sine p̄iudicō suo q̄n nō ē cer-
tus de seruili cōdicōe ei⁹. licet habeat inde

aliquas p̄supcōes. Et d̄gnoscat eā in h̄ cau ex
p̄mo d̄sensu quo cōsenserit in eā ab inicio non
ex nouo. scd; ē si d̄stet de seruitute vxoris. q̄a
tūc reddere nō debet. h̄ s̄m ē b̄n. ex de diu.
ser. p̄posuit. in glo. audiuit. eiusdē ec̄ sentēcie
videt̄ esse tho. p̄to. v̄o dicit in sū. q̄ liber red-
dere et exigē p̄t p̄tūcumq; sit certus de seruili
cōdicōe alteri⁹ d̄ingis p̄pter dubiū euentū iu-
dicij. ar. ff. de adul. d̄nuciaste. q; nunquā in-
uenit̄ q̄ debeat poci⁹ excōicacōz sustinere q̄
debitū reddē nisi ubi si redderet mortaliter pec-
caret. Si querat̄ quo affectu d̄gnosceret eaz.
dicend̄ q̄ cōiugali nō tanq̄ liberā nec tanq̄ s̄-
uaz s; tanq̄ illa cui seruit̄ obicit̄. Et sic euen-
tus iudicij declarabit. v̄r̄ cogat̄ eā retinere
v̄l nō. ar. C. de iudi. rē nō nouā. an em̄ n̄ debz
eā relinquere p̄pria temeritate. h̄ opio ē ml̄tū
p̄babil. h̄ ec̄ p̄limū p̄babilis ad casū p̄posi-
tū habi⁹ ex dictis nich. in illa. q. v̄r̄. liber ec̄.
q̄ ponit̄ aliquantulū sup̄ ut patet intueri. Idē
tū ho. sup̄ c. p̄posuit. dicit̄ cauci⁹ s. q̄ si d̄scia si
bi dicit̄ q̄ nō sit ei⁹ vxor nullo mō eaz d̄gno-
scere debz. et sic videt̄ corrigē p̄us d̄ctm.

Equit̄ vidē de scd; s. de impedim̄to m̄io-
nij seruoz respectu d̄noz. Et ēca h̄ q̄un-
tur p̄a. s. v̄r̄. serui et ancille possint m̄ioniu
d̄trahere sine d̄sensu d̄noz. h̄ scd; m̄ le-
ge. seru⁹ nō p̄t d̄trahere m̄ioniu v̄nd̄ lex co-
pulas seruoz d̄cubinat̄ l̄ cōubernia vocat
nō nuptias. C. de incest. et inuti. nup. cū ancil-
lā scd; v̄o canones ut p̄t ex de diu. ser. c. j. ser-
uus cōtrahere p̄t m̄ioniu ec̄ inuito et cōtradi-
cētē d̄nc dando scd; scotū cōiugi tantā p̄tātē
in corpe suo quantāz p̄t scz saluo iure d̄ni sui.
v̄n nō min⁹ debet debita et consueta seruicia
d̄no p̄stare. Quid si q̄s ducat ancillā suam in
vxorē h̄ ancilla fit libera. C. de latina liber-
tate cōllēda. aucti. ad h̄. Nota tū q̄ q̄ contra-
hit cū ancilla fit irreglaris. scd; jo. xxix. q. ij.
et c. ij. di. xxij. si q̄s viduaz. et h̄ iō q; talis p̄-
sumit̄ esse vilis. ut d̄ in glo. Quid si eadem
tpe d̄ns seruiciū aliq̄ imponit. et vxorē debitū
petit cui poci⁹ satisfaciēt. h̄ si seru⁹ d̄no scis-
ente et volētē. vel saltē p̄mittētē m̄ioniu cōn-
traxit. debet poci⁹ vxori satisfacē. q; q̄ d̄ced̄
p̄ncipale cōcedē intelligit̄ et accessozium. ar.
di. viij. quo iure. et xvj. q. j. si monac⁹. Si autē
d̄no ignorante v̄l cōtradicētē dicūt quidaz q̄
debet d̄no magis obedire nisi p̄babiliter vxor
n̄ fornicacōis piculū imineat vel magnū p̄i-
udiciū fiat. q; vir cum onere suo ad vxorē trans-
siuit. Decretalis ec̄ sup̄d̄ctā dicit q̄ debita et
cōsueta seruicia nō min⁹ debet p̄stare d̄nis p̄-
stare. h̄ ij. v̄o dicit q̄ vxori p̄us debitū reddē
debet cū p̄ h̄ nullū p̄iudicium vel saltē modi-
cū d̄no fiat p̄t̄ hozā modicā nisi forte d̄ns i
p̄sone auxiliū seruū petat vel pateret̄ ḡus p̄e
iudiciū et in moza esset piculū. h̄ opionis est
b̄n. in glo. p̄d̄ctē decretal̄ et ec̄ ho. h̄ dicit̄
p̄t q̄ in his ml̄ta picula d̄siderari debet sic et
in omib⁹ actib⁹ humanis. s. picl̄m castitatis
imminens vxori. Impedim̄tum qd̄ ex debita red-
dicōz ḡnaret̄ seruicō d̄ni. Et alia hm̄oi quib⁹
rite et discrete pensatis iudicari poterit. cui

magis debeat obedire s. dño vñ vroz. hñ sñie
sūt bon. et tho. michi ec videt rōnabilis.
Nota ec qñ dñs ancillā tan. p liberam tradat
alicui libero i vrozē ei dedisse intelligitur li-
bertatē. vñ stabit mñoniū inter eos ec si vir
ignorasset eā fuisse ancillā. in autenti. d nup.
q. si vō ab inicō. coll. iij. et scdm bñ. et gōf.
ex de iur. ser. ad nñaz. Idē ec ē scd3 ho. si dñs
ancillā tradat viro in vrozē dñsribēdo dotem
qd i libe. is feis tm fieri solet. Sciend etiā q
si dñs videat seruū cū libera vñ ancillā suam
cū liberō dñsribentē et dissil et seruū eripit in
libertatē silt et ancillā. vt patz l. p̄dicta scdm
gōf. et ho. i sū. Quid si vir sit seruū dñi vñ
us et vroz sua alteri dñi. hñ nihilō n debet
dñi illi debitis ip̄z hñcjs defraudari. ex
de iur. ser. c. j. et xxix. q. ij. dēt. Nec tñ tales
diuges sūt ita dñsribēdi q sepentur. C. cōia
verusqz iudicij l. possessionū h gōf. Quid si
sint dñi diuersoz regionum ita q diuges illi
mutuo dñoscē carnaliter se nō possint. hñ vt
euitet materia fornicacōis cogat alter dño
rū p eccliaz vendē alteri volēt emere. C. d d
iu. ser. l. j. q. et gñaliter. h gōf. Quid si neu-
ter dñoz emere velit hñ cogat alicui vendē
i puincia cōserui vñ venalem exponat. et si nō
l9 emptoz appareat ecclia emat. di. liij. fñi-
tatē. diuges enim nō sūt sepandi. xxxij. q. ij.
quos de. et xxix. q. ij. c. vl. h gōf. Quid si
dñs vendē velit seruū suū alicui ducturo in p-
tes extraneas et remotas. hñ notat alan9. ec
de iur. ser. p̄posuit. q h facē possit. et vroz eū
sequi tenet ec si libera sit. et scd3 hōf. h glo.
ibidē. h opio ē vera. qñ seruū dñsribit cū libe-
ra sciēt. Alij dicūt q vendicō talis ē p̄hibē-
da. ar. C. cōia verusqz iudi. possessionū. et ar.
di. liij. fñitātē. et ex de iudeis. c. vl. Interest
em siue expedit reipublice ne quis re sua ma-
le vcat. insti. de his q̄ alieni l sui iuris sūt. q.
pnl. hñ sñie ē bñ. ex de iur. ser. c. j. et tho. et
pe. et inno. ibidē. et ho. ec in sū. Vñ iudex ec
clesiastic9 ad denūciacōz seruū dñm ex officio
suo cogere p̄t. ar. ex d̄ offi. p̄fec. vñ. l. j. q. q̄ at
Scd3 at ho. in glo. h locū habēt qñ ambo sūt
serui. Aliqui vō dñsribunt qñ seruū et ancilla
dñsribat dñs dñsribentib9 sibi p̄iudicant nō
dñsrib. et id si dñs indigeat p̄t eos vendē et si nō
p̄t eos vendē i terra sua siue si nō iueniat iustū
emptozē in terra sua. p̄t vendē in aliena Si tñ
p̄t eos vendere in terra sua tenet. alioqñ ma-
nifeste iniuriat diugi ei9. et abutit re sua i p̄-
iudiciū alienū. Si vō dñsribat dñs dñsribentib9
bus nō p̄t vēdi aliquos eoz a dño in p̄iudici-
um diugis. et si alter vēdat alter debet d̄pelli
q̄ redimat. l nō eū emere vñ ancille licenciaz
dare q̄ vix sequat. Et hñ sñie ē bon. et etiam
scot9. n q̄ scot9 d̄ qñ dñsribentis dñsribentib9
licet eos mittē vel vendē vbi volūt sic p̄ius
eis licebat. q̄ illi sic dñsribendo nō potuerūt
in aliquo diminuerē seruitutē Sz nūqd vroz
debz seq̄ vix si gentilib9 venundet. hñ dñs
sū nō debet eū vendē gentilib9 qz ē ibi picu-
lū fidei. si tñ de fctō vēdat. si vroz nō timeat
piclū p̄cti q̄ sit in dñmētia dei l alicui9 alte-

rius fornicacōis p̄t et debet sequi vix. hñ non
video quō possit eū sequi sine fidei piclo. aut
aliq9 alio mō sine p̄ctō h bon. Quid si non
sequatur eum nunqd diuidit mñoniū. hñ
licet colhabitacō de fctō diuidatur nō tamen
diuidit mñoniū quo ad vincm. sibi at ipuz
q̄ cū tali scient dñsribit. p̄t tñ dñs cogi vt ven-
dat emptoz bonas dñcōes afferēt nō gues
et onerosas mñoniū h pe.

Equit9 vidē d̄ tēcō s. vix sūit mñoniū
supuenire possit. et cca h q̄runtur pla. s.
vix vir in seruū se vendē possit alij. vroz nō
lētē. hñ vir in vrozis ē p̄tate in his q̄ p̄tinent
ad reddicōez debiti carnalis. In oibus alijs ē
sui iuris. hñc ē q̄ saluo iure vrozis ec si dñs
sciāt dare se p̄t in seruitutē alteri9. Nec p̄-
pter h mñoniū debet solui nec quantū ad vin-
culū qz erat legit. me dñsribit. nec q̄ ad tho9
qz seruū sequēs ē acq̄sita saluo iure mñoniū.
Vñ dño aliquid p̄cipiēt et vroz debitu9 pe-
tente eadē hora magis debet obedire vroz q̄
dño. si vō vroz dñsribat tūc pleno iure transit
in dominiū alteri9 et sibi p̄iudicat. h bon.
Sz nūqd qñ vēdicōi vroz vroz dñsribat sit cōi-
p̄o ancilla. hñ q̄ nō h ius ei dimitatur i vix vt
iā dñs ei9 possit eum occupare qñ vroz vellet
debitū sibi reddi nō fornicacōis p̄babile picu-
lū imneret. Aut ec in terra aliena possit ven-
dere. h pe. Vix vroz possit se vēdē viro nō
lētē. hñ q̄ nō qz licet vir et vroz quo ad carna-
le debitū ad paria iudicent. tñ quo ad regim-
dom9 et familie. et alia hñdī supaddita. vir ē
caput vrozis non econuerso. et ideo eam cor-
rigere debet non econuerso h tho.

Equitur videre de quarto s. de ple seruo
rum. et circa h querunt9 pla. s. cui9 p̄ntis
cōdicōnem debet p̄tus sequi. hñ q̄ debet seq̄
dñcōnem mñs de iure cōi p̄tum ad libertatē
et seruitutem. Et hñc concordat lex diuina.
vt p̄t vroz. xxi. et ex de natis de libero ventre
c. vl. hñ hñ est vt dicit pl9. ix. et bi. c. viij. q̄a
mñs sūt magis amatrices filioz et pl9 labo-
rauerūt in generacōe eoz et cerciores sunt q̄
sunt filij eaz q̄ p̄tes. Et vt habet. xv. de ania-
libus in generacōe amministrat tēcā substan-
cie corpis materiā. Seruit9 at et libertas sūt
dñcōes que maxia respiciūt corp9. Magis ec
innitend est certo q̄ incerto. Conuenientius
ec ē vt iura attribuat p̄li dñcōes p̄ntis ip̄az
magis diligentis et q̄ in ei9 generacōe pl9 la-
borauit. De dñsribentē tñ sp̄ali aliqz terraz
p̄tus sequit9 p̄ntē deterioris dñcōis siue sit
pater siue m̄r. Nō tñ si post pactū mñoniū p̄-
se vendidit in seruū vroz nō lētē. xxxij. q. iij.
liberi. Ibi d̄ q̄ p̄t sep̄ sequi9 deteriorē dñcōz
hñ hñ intelligit scd3 dñsribentē lombardā hñ lex
romana aliud tenet. C. d̄ rei ven. p̄tus l glo.
deteriorē s. feminā ex de ser. nō ordi. dilectul
in glo. Et h adeo vroz ē q̄ si fuerit aliq9 mo-
mento in ventre libero liber nascet. ff. d̄ sta-
ho. l. seruo9. Si at vterqz parēs ē seruilis cō-
dicōis et sūt diuersoz dñoz fit diuisio libero-
rū s̄m numer9 si p̄tes sūt. Et si vñ ē tñ dñs il-
le penes quē p̄tes remāeb9 recōpensab9 alteri

dño p̄ciū iustū. h̄ nich. et ueniunt cū eo alij. In honozib⁹ at munerib⁹ et nuicipijs p̄ se q̄ e⁹ p̄zem. C. de decurio. l. eos. Et h̄ intm̄ est ōm q̄ de decurione ocept⁹ licz n̄ nat⁹ odictōz seq̄ e⁹ p̄zis ibid. l. ij. Vt p̄r v̄dere possit plem vxoze inita. h̄ filij nō p̄nt nec debēt vendi si ne culpa nisi sit paup̄tatis v̄l famis necessitas in quo caū vxoze debz d̄sentire. Q̄ si i alio casu vendere velit nō potest q̄n vxoze d̄ssentit. sicut em̄ vir nō p̄t v̄dere nec alienare d̄otē vxozeis q̄uis sit d̄ns dom⁹. sic et i p̄posito. Q̄ aut̄ tpe necessitatis et famis v̄di possint pbat⁹ p̄ illd̄ qd̄ scribit⁹ nec. v. h̄ bon. D̄ot̄ aut̄ pater v̄dere filiū in necessitate vt cū p̄cio a filio v̄dito v̄l quocūqz filio emp̄tozi reddito sit ingenu⁹. C. de p̄tib⁹ q̄ si. di. l. ij. et multo forcius pignozī obligare. ff. de re. iu. nō debz qd̄ p̄l⁹ est zc̄. Sed nūquid sit h̄z⁹ h̄z⁹ q̄ sic h̄m̄ azo. Alij contra t̄n̄ seruire debz ar. C. cōia de maū. l. i. Nec in alio caū pater filiū v̄dere p̄t qz lex p̄hibz h̄ generaliter nisi in caū p̄dicto. mater aut̄ h̄ nō p̄t qz nec lex ei d̄cedit nec h̄z filii i p̄tate sicut pater. h̄ bo. Vtqz aliq̄s possit seip̄m vendere h̄z⁹ q̄ e⁹ emp̄cō l̄ v̄dicō ad obsequz h̄uas nū. Et ad h̄uiciū d̄inū. d̄ino aut̄ officio n̄ repugnat obsequz h̄ois siue seruit⁹ corp̄alis. h̄ h̄z uir⁹ sp̄ualis q̄ e⁹ seruit⁹ peccati. dicēdum q̄ qz fideles redēpti sunt et tēplū dei facti sunt nō p̄nt se v̄dere vt faciāt mala. p̄nt t̄n̄ se v̄dere ad obsequia hec bon.

De impedimēto voti d̄tinēcie ti. xvj. Eūde cōsiderādū e⁹ de impedimēto voti d̄tinēcie Et circa h̄ q̄rūt̄ plura. scz v̄tqz m̄moniuū impediāt⁹ p̄ cōtinēcie votum h̄z duplex e⁹ votū scz simplex et solēne. Et per v̄rūqz impediāt⁹ m̄moniuū d̄trahēdū. n̄ autem dirimit⁹ iā cōtractū p̄ votū simplex h̄z p̄ solēne vt ex. q̄ cle. v̄l vo. d̄soluit. et c. rursus. et c. nisi nuāte. et disputat⁹ h̄ questio. xxvij. q. i. vbi p̄mo ostēdit⁹ q̄ m̄moniuū d̄tractū post votū nō tenet vsqz ad. q̄. his autoritatib⁹ vbi v̄o allegat⁹ e⁹ cōtrariū vsqz ad. q̄. v̄l. et dimittit⁹ questio i soluta. t̄n̄ soluit⁹ di. xxvij. q. v̄l. Ita scz q̄ p̄ma c. intelligūt⁹ de voto solēni alia d̄ simplici. et e⁹ opio p̄dicta q̄si cōis theologoz et canonista rū. v̄n̄ i ea fuerūt jo. et grān⁹. di. xxvij. q. v̄l. et c. v̄l. Tenuerūt eciā ea bon. nich. t̄bo. et p̄. h̄z. v̄o cōtrariū sentit. v̄n̄ h̄m̄ eū in nullo casu est m̄moniuū post p̄petue cōtinēcie votū quo ad deū vt recitat bern. ex. q̄ cle. rursus. et h̄m̄ bern. dictū hu. tuci⁹ videt⁹. cui t̄n̄ bern. nō est assentiēdū in hac p̄te. rō aut̄ q̄re votū solēne n̄ simplex dirimit m̄moniuū d̄tractū e⁹ h̄m̄ scoz q̄ qd̄ dicāt alij. qz ecclesia illegit̄a uouētē solēniter nō aut̄ uouētē simpliciter. et h̄o rōnabiliter. h̄m̄ sco. qz ille se posuit in p̄tate ecclesie quātū ad d̄tinēdū. ille v̄o nō. qz ergo se posuit in maū d̄i ecclesia d̄sulit sibi q̄ nō cōtrabat ne d̄tra votū v̄ciat. q̄si d̄tra veniat res linq̄t eū iudicō dei. nō em̄ ecclesia om̄ia mala punit nec etiā p̄hibēdo semp̄ penas iniungit eo q̄ forte mai⁹ malū sequerēt⁹ ex illegit̄imatiōne taliū q̄ seq̄t⁹ ex cōtrario. D̄e. h̄m̄ bo. videt⁹ excepta autoritas pape in voto sicut i iur

ramēto ex d̄ iureiur. veniēs. q̄. si. Vn̄ papa red dit aliq̄s p̄sonas inhabiles p̄ d̄stucōz ad vo uend. pura pupill⁹ maior infāte nō p̄t uouere p̄hibēte d̄stucōe ecclesie q̄ t̄n̄ p̄t mortaliter peccare. ex de delict. pu. ergo multo forcius p̄t inter uouētēs d̄stinguere et d̄ffinire q̄si solēniter uouēs d̄trabat m̄moniuū n̄ teneat. et q̄ si simpliciter uouēs d̄trabat teneat. Nā statuta circa h̄ac materiā in multis sunt vere positua et depēdēt ex volūtate sola. Si em̄ veraz et naturalē rōz ecclesia d̄siderare vellet potius statueret q̄ votū simplex dirimeret m̄moniuū q̄ d̄gnacō legalis v̄l sp̄ualis. h̄ et plura alia de hac materia posit host. ti. q̄ cle. v̄l vo. S̄ obicit⁹ qz dicit clemēs papa ex. q̄ cle. rursus. a pud deū nō min⁹ obligat votū simplex q̄ solēne. si ergo illd̄ nō dirimit m̄moniuū iā cōtractū nec solēne dirimit h̄z v̄bū illd̄ ōm e⁹ i his que spectāt ad deū vt e⁹ sepacō a deo p̄ peccatū mortale. qz mortaliter peccat frāges votū simplex sicut solēne. licet iste q̄ui⁹ vt sic fiat cōpacō in genere nō in d̄terminata reat⁹ q̄litate. h̄z quo ad m̄moniuū quo h̄o h̄oi obligat⁹ nō oportet q̄ sit eq̄lis obligacōis etiā in genere qz ad quedā obligat votū solēne ad que nō obligat voto simplex. h̄ t̄bo. v̄l intelligas q̄ nō min⁹ obligat zc̄. qz ab inicō eq̄litate sunt h̄z uāda Vn̄ glo. exponit illd̄ nec min⁹. i. minor tpe. qz v̄rūqz ip̄perpetuū obligat. Quid si simplex votū uouit et postea de cōtrahendo iurauit h̄z votū seruabit p̄nia imposita de temerario iuramēto. ex. q̄ cle. v̄l vo. rursus. h̄ gcf. et host. Quid si q̄s iurauit aliquā ducere i vxoze et postea uouit d̄tinere h̄z h̄m̄ gof. et bo. p̄ualet iuramentū quod p̄cessit votum. Acced⁹ ad h̄ illd̄ ex de spon. commissuz. sicut contingit de duob⁹ iuramentis contrarijs valet em̄ p̄imum quādo v̄rūqz est licitū. v̄n̄ si post fidem datā de cōtrahendo. votū emittat⁹ a muliere. qz votū ei⁹ nō est omnimode obligatoriu⁹. viro cui fidē dederat m̄moniuū d̄trahente dat⁹ mulieri licēcia cōtrahendi ex. q̄ cleri. v̄l vo. veniēs. potest tamē et aliter hoc. c. veniens intelligi scz de cōpauua p̄missione. q̄ scz si cōtinere nō potest mulier illa ne deterius inde cōtingat dat⁹ ei licēcia nubendi in domio ab ecclesia. i. ostendit⁹ nō negata. et q̄si contraxerit m̄moniuū tenebit et imponit⁹ ei penitentia de fide mentita v̄l potest dici q̄ ibi disp̄sat papa ex certa sciencia. tum p̄pter animi turbacōz. qz quodāmo p̄terita mulier illa votū emisit tū quia h̄ nō fecit ex inspiracōe h̄z i fraudem sp̄osi vt scz ab eo diuertere possz. tū p̄pter mai⁹ piculū vitādū qz forsā apte dicebat q̄ pot⁹ se interimeret ar. ad h̄ ex de sp̄o. iuueis. Potest eciā intelligi q̄ mulier illa iā d̄traxerat cum innuit⁹ ibi de fide mentita. et expone illud m̄moniuū d̄trabat. i. m̄moniuū d̄tractū teneat. cui vult. i. voluit. licēcia. subaudi. in ecclesia solēnifandi et publice desp̄sandi. ex de clā. desp̄o. c. ij. et sic plana est decretalis. qz cū votū simplex fuerit m̄moniuū d̄tractū tenuit. licz d̄trahere nō debuerit. et intellect⁹ iste maḡ placet bo. h̄ oia bo. de h̄ vide sup̄ a.

qualiter sp̄salia possint dissolui in primo cau

Vt dicitur post simplex cōtinencie votum peccet mortaliter semp quando reddit debitū h̄c non obligat quis efficaciter p̄ m̄moniu ad reddēdū carnalē debitū p̄ma vice aū m̄moniu d̄summatū q̄ p̄t eligere mōasteriu .et iō p̄ma vice mortaliter peccat reddēdo q̄ contrahit p̄ simplex cōtinencie vctū .s̄ alijs vicibz q̄ ē m̄moniu iā d̄summatū tenet reddere nec peccat q̄ qd̄ erat i volūtatē fctm̄ ē sub iuris necessitate . h̄ tñ d̄z facere cuz dolore q̄ p̄ culpā suā venit i necessitatē istā . d̄z aut reddere siue vxor̄ exp̄sse petat siue interpretatē siue tacite et p̄cipue si timet ei de piclō castitatis . hec pe . Vt sic dicitur dicitur debitū petere possit sine peccato h̄c q̄ nō q̄ ex viculo m̄monij n̄ obligat ad debitū petēdū h̄m nich . et t̄ho . Quidā tñ dicūt q̄ p̄t petere ne nimis onerosuz reddat m̄moniu vxori sp̄ petēti s̄z si recte inspiciat h̄ ē reddere vxori d̄bitū petēti interpretatiue . h̄ de ho . Vt sic dicitur dicitur vxore mortua cōtrahere poterit cū alia h̄c q̄ ad ea i q̄bz n̄ est fact̄ ipotēs h̄uare cōtinencie votuz . ordinatur adhuc p̄ m̄moniu d̄tractū ad h̄uādū . p̄pter qd̄ mortua vxore tē totaliter d̄tinere . h̄ t̄ho .

Quid si duo q̄ p̄mo vouerūt simpliciter cōtinenciā postea sil d̄trahāt m̄moniu h̄c jo . xxvij . q . i . d̄ viduis dicit q̄ m̄moniu n̄ t̄z q̄ neuter d̄bitū petere p̄t Aliq̄ vō dicūt q̄ tenet ita q̄ v̄ n̄ eoz altero viuente sc̄do d̄traherz . m̄moniu v̄z sc̄dm̄ n̄ teneret maebūt igit̄ diuges tñ cum cubiculo seq̄strato . Itē si vir cōtinenciā voueat et mulier h̄ nesciat nubit ei sine culpa . xxvij . q . ij . nos nouim̄ . Et ex h̄ arguit̄ a d̄trario sensu q̄ si mulier votū eī sc̄ret cōtrahēdo sc̄cū mortaliter peccaret Quid si is q̄ simplex votū emisit me cōsulit v̄z cōtrahere possit h̄ndēbo secure q̄ n̄ Quid si dicat si cōtraxero nunq̄d tenebit Nō r̄ndēbo . q̄ si r̄ndēā n̄ . mēciar . si r̄ndēbo sic . occasionem dō ei d̄trahēdi et p̄ d̄ns mortaliter peccādi . ḡ ē tacēdū . xxij . q . ij . ne q̄s arbitret̄ h̄m quōsdā s̄z certe h̄m h̄ videtur q̄ papa statuēdo q̄si talis d̄trahat m̄moniu teneat mortaliter peccauerit qñ n̄ tñ asserit s̄z auctoritatē et firmitatē p̄buit s̄z dicūt q̄ papa i talibz p̄t dispēsare . n̄ tñ icēdit i h̄ cau ab im̄cō dispēsare et iō ē tacēdū Vt si videā q̄ n̄ p̄t d̄tinere p̄pter maī piculū vitādū possiz sic r̄ndere tenebit h̄c q̄ nō . s̄ sic de cōsilio meo d̄tinēbis q̄ si d̄traxeris mortaliter peccabis . eē q̄ clerici . veniēs . p̄ tñ d̄ctm̄ ē tuic̄ . h̄ ho .

Quid si igr̄ssus cui de iure licz igr̄edi assūptā religionē sed habet necesse ingredi laxiorem p̄ egressū p̄me et aū igr̄ssuz sc̄de d̄trahat m̄moniu . nūq̄d tenebit h̄c gof . dicit q̄ nō . q̄ et si habit̄ sol̄ nō solēnizat votū q̄ntū ad religionē assūptā . solēnizat votū q̄ntuz ad religionē in quā d̄sensit intēdēs absolute mutare vitam et iō habitū assūpsit Si q̄ras c̄ monasterij sic monac̄ h̄c nulli . Nā et i p̄pria domo p̄t q̄s esse p̄fessus et erit religiosus . xxij . q . i . de viduis . sic ille q̄ renūciat ep̄atu nulli ecclesie ē ep̄s . est tñ ep̄s s̄z h̄ p̄t itelligi illd̄ ex d̄ regularibz . n̄ solū vt sc̄z q̄uis p̄fessio facta in

fra aū n̄ astringat p̄fessus religioni alicui sp̄s li d̄stitucōe p̄hibēte i penā recipiēciū d̄tra p̄ceptū pape . astringit tñ religioni i genere . d̄ū q̄s exp̄sse seculo et b̄nficō renūciat ip̄i c . ex d̄ regularibz . statuim̄ . et c . nō solū . et habitum induit religionis . hec host .

De d̄sangnitate ti . xvij .

Oltea cōsiderādū ē de d̄gnacōe Est aut̄ triplex cognacō sc̄z carnal . sp̄ualis . et legalis . Est at̄ p̄mo d̄siderādū d̄ cognacone carnali q̄ reliq̄s duas naturaliter p̄cedit h̄ec aut̄ d̄z cōsangnitas . et c̄ca h̄ac plura sunt narāda et querēda Sciēdū igit̄ p̄ d̄sangnitas ē viculū p̄sonarū ab eod̄ stipite descēdēciuz carnali p̄pagacōe cōtractū . ilipes at̄ vocat̄ p̄sona a q̄ plures descēdūt Distinguit̄ aut̄ cōsangnitas p̄ lineas . linea at̄ ē ordinata collectio p̄sonarū d̄sangnitate diūctarū ab eodem stipite d̄nciū diuersos ḡd̄ h̄ns Est aut̄ q̄daz linea ascēdēciū . quedā descēdēciū . q̄dā trāsuersaliū . xxx . q . v . p̄mo ḡdu Quelibz vō h̄az linearū distinguit̄ p̄ ḡd̄ In q̄libz em̄ eaz sunt plures et diuersae p̄sonae a seimicē distātes diuersimode . q̄z vnī ab altera distācia determinat̄ ḡd̄ d̄z . q̄ sic describi solet . Grad̄ ē habitudo distāciū p̄sonarū q̄ d̄gnoscī quota generacōnis distācia due partes distant inter se . et colligī h̄ diffinicō ex d̄ cōsangnitate . ex lris . et c . q̄ dilectō . s̄z p̄mā lineā ita op̄uat̄ t̄ ḡd̄ sc̄z p̄ et m̄ . aū et auia . paū et pauia . attaū et attauia . s̄z sc̄daz sic . filij et filia . nepos et nep̄tis . p̄nepos et p̄oneptis . abnepos et abnep̄tis s̄z terciā sic . duo fr̄es . filij duoz frat̄z q̄ dicūt̄ patruales . aut filij duoz sc̄roz q̄ dicūt̄ d̄sobezini q̄si d̄rozini . nepores duoz frat̄z . Et sic due lineae d̄ndēciū vnā faciūt trāsuersaliū . et filij duoz fr̄z at̄nēt sibi lineā trāsuersali et q̄libz eoz d̄ndit ab auo cōi et siliter itelligēd̄ ē d̄ alijs Et nota q̄ triplex ē differēcia fr̄m sc̄z germani q̄ ex eodē patre et eadē m̄re sunt natū . d̄sangnei q̄ tñ ex eodē patre et vterini . q̄ tñ de eadē matre . hec bern . ex de d̄san . tua nos . ḡ . q̄ aut̄ ita sunt ḡdus op̄putandi et distinguedi colligī in d̄ctō . c . tua nos . h̄ecte at̄ collectō p̄sonarū ordinata h̄m eadēz differēciā habitudinis linea dicit̄ . q̄ a patre filij et ab illo alij filij et sic deinceps Sciēdū at̄ q̄ p̄dicta diffinicō ḡd̄ est h̄m ius canonicū n̄ civile . sic em̄ h̄m canones frater et soror faciūt vnū ḡdū . sic h̄m leges faciunt duos q̄ illa habitudo q̄ ē fratris ad sororē nō est illa eadē q̄ est sororis ad frat̄r Vñ h̄m auic . iij . meth . c . x . fr̄nitas q̄ est in vno fratre respectu alterī n̄ est fraternitas q̄ est in alio respectu huī Canones aut̄ istas duas habitudines accipiūt sub vno ḡdu . et iō n̄ est realis d̄tradictio inter canones et leges Sūt etiā hic quedaz regule notāde viles ad sciēdū quoto ḡdu q̄s at̄nēt alicui Prima est q̄ persona addita persone p̄ carnis p̄pagacōz addit̄ ḡdū Sc̄da est q̄ quot sunt p̄sonae de quibus queritur computata iter medijs vna minus tot sunt grad̄ Vñ si sunt quinqz persone quatuor sunt gradus vt persona vna subducatur . et ille due regule

locū hñc i linea descēdēti. Tercia regula ē. q̄
toto ḡdu p̄sone dñdētes a stipite distant inter
se. quoto distant a stipite. vnde nepos ex vno
filio et p̄nepos ex altero filio distāt a se in se
cūdo ḡdu ex vna p̄te. et i terco ex altera. ḡd̄
tñ idē vtuosior ē i linea descēdēte q̄ i trāsuer-
sali ut fili⁹ a p̄te distāt i p̄mo ḡdu. duo fratres
iter se attinet sibi in p̄mo ḡdu et tñ pl⁹ attinet
fili⁹ p̄ri q̄ s̄i s̄i. Sicut fili⁹ filij attinet auo in
ḡdu sc̄do. filij at̄ duoz̄ fr̄m attinet sibi etiā in
ḡdu sc̄do. tñ fili⁹ filij magis attinet auo q̄ fi-
lij duoz̄ fr̄m iter se. Videz̄ ḡ q̄ idē ḡd̄ ofang-
nitatis i linea descēdēte ē forci⁹ viculū q̄ in
trāsuerfali. Quarta regula ē q̄ qñ p̄sone distāt
ieq̄liter a stipite. ubi grā vna i q̄rto ḡdu et al-
tera i sc̄do ḡdu ofangnitatis. d̄z op̄tari s̄m ḡ-
dū magis remotū a stipite ex de cōsang. c. vlc.
¶ At rō ē. q̄ rō ofangnitatis iter aliquos i li-
nea trāsuerfali ortū h̄z ab illa q̄ ē ad stipitem.
Vñ pl⁹. vij. et h̄i. c. xij. d̄ic. oino d̄gnata ami-
cicia depēdere videt̄ ex p̄na et iō i linea tran-
suerfali vñ n̄ p̄t esse p̄p̄quior alij q̄ stipiti. Et
h̄ regula et p̄cedēs locū hñc i linea collatera-
li. d̄z tñ ex de ofan. q̄ dilectō. q̄ licz̄ ḡd̄ con-
sangnitatis op̄tari debeat a remotōz̄. tñ si a
suetudo ē alij. ni op̄tari a p̄p̄quiori stādū est
ofuetudini p̄pter sc̄dalū euitādū. Quia regu-
la ē q̄ quoto ḡdu distāt aliq̄ p̄soā a cōi stipite
toto ḡdu distāt a quolibz̄ descēdēte ab eo. et
h̄ ē vñ sc̄lū ofq̄ ad eq̄lē ḡdū. Vñ p̄nepos ali-
c⁹ sic terco ḡdu distāt ab eo itz̄ ab oibz̄ descē-
dētibz̄ ab eod̄ ofq̄ ad terciū ḡdū. s̄z pl⁹ distāt
ab illis q̄ trāscedūt terciū ḡdū. ex de ofang. c.
vlc. Et has regulas p̄ox̄ gōf. in sum. Nota et
ciā q̄ dueientus dicūt q̄ p̄ez et m̄ez assignāt
trūcū q̄ p̄id⁹ q̄ fr̄ez et soroz̄ p̄ trūcū ut h̄et̄
li. x. et h̄i. vij. c. vñ q̄ s̄m assignacōz̄ p̄sidi s̄m i
ḡdu terco s̄m aliā s̄m i quarto. Vñ ofang-
nitatis p̄stet impedimētū m̄imoiō. ofangnitatis
m̄imoniū ipedit In aliq̄ ḡdu p̄pter dictam le-
gis nature In aliq̄ ḡdu ex dictamine legis di-
ne In aliq̄ vō p̄pter statutū eccl̄ie. p̄pter dictas
m̄e legis nature ipedit m̄imoniū filie cū p̄te
et filij cū m̄e Vñ et i lege nature d̄ctū ē gen-
ti. reliquit hō p̄ez et m̄ez et adberēbit vroz̄i
sue Vñ apud oēs et oī tpe obf̄natū ē ut filius
m̄i l̄ filia p̄i n̄ iūgat̄. Ius ei naturale d̄ctat
maiorē reuerēciā debēri p̄ntibz̄ q̄ diugibus
Et d̄ctat n̄ sic debere tractari turpiter p̄tes
sic se d̄tractāt diuges. maḡ tñ ē d̄tra ius natu-
rale m̄imoniū filij cum m̄e q̄ filie cuz̄ p̄te qz̄
vroz̄ d̄z eē viro subiecta. d̄tra at̄ ius naturale
ē ut fili⁹ m̄ez teneat subiectā. Vñ et q̄dā aima-
lia bz̄uta abhorret̄ coitū cuz̄ m̄e sua q̄d̄iu co-
gnoscūt eā eē m̄ez suā. qd̄ p̄ez p̄ illd̄ qd̄ narzat̄
p̄ h̄. vij. d̄ aial. b̄z̄ d̄ camelo q̄ cū saltas̄ sup
m̄ez suā cooptā postq̄ recognouit eē m̄ez suā
ā interfecit seipm. Narzat̄ eē d̄ quodā eq̄ q̄ cum
saltas̄ sup m̄ez suā et eā recognouiss̄ postq̄
discooperib̄ fugit et p̄iecit se de alto et moz̄-
tu⁹. Et dictamine legis d̄ine p̄hibet̄ m̄imoi-
nialiter copulari ofangnei i p̄mo ḡdu et sc̄do
ut p̄z leui. xvij. C⁹ rō ē qz̄ si possent m̄imonia-
liter copulari d̄aret̄ icētiū luxurie. eo q̄ ca-

les p̄sone solēt frequēter i eadē domo h̄itare
Per statutū eccl̄ie p̄hibet̄ m̄imoiāliter cop-
ulari eē i. iij. et. iij. ḡdu ofangnei. qz̄ ofq̄ tē
ofuevit iter hōies satis durare amicitia p̄pter
ofangnitatis naturale viculū. s̄z p̄ illū ḡduz̄
cōcedit eos posse copulari ad aiciciā q̄si fugi-
ētē reuocāda ut sic caritas iter hōies dilater̄.
eo q̄ diux̄ ad ofangneos sui cōiugis multū af-
ficiat̄. Si q̄ vō sine disp̄facōe cōtraxerit i ḡdu
p̄hibito nulla lōgiquitate defēdit̄. Anoz̄ qz̄ di-
ucurnitas t̄pis n̄ minuit p̄ctm̄ s̄z augz̄. ex de of-
sang. n̄ d̄z. Vñ aliq̄s tñ distare possz̄ a stipi-
te q̄ licite possz̄ cū eo d̄trahere. ofq̄ nō qz̄ rō
naturalis d̄ctat q̄ ordo naturalis generacōis
d̄z p̄cedere n̄ retrocedere q̄ aliquo mō fierz̄ si
aliq̄s l̄ aliq̄ cōiugere suo stipiti i carnali ope
generacōis. Naturaliter eē maiorē reuerēciā
d̄z hō illi a q̄ effendi diugi s̄m p̄t̄ iniciū ge-
neracōe naturali licz̄ mediate q̄ debeat diugi
ar. istū. d̄ nup. q̄ iter eas. et. xxxv. q. iij. p̄geniē
Et h̄ ē opio nich. pe. hu. ho. et. azo. s̄m legē q̄
habet̄. C. d̄ nupcijs. nemi Gof. tñ d̄ic q̄ neqz̄ i
linea descēdēti ipedit̄ m̄imoniū ofangnitatis n̄
ofq̄ ad illū ḡd̄ ofq̄ ad quotū ipedit̄ i linea trā-
suerfali. Sciēdū etiā q̄ licz̄ cōsangnitatis q̄ ad
ius ipedit̄ m̄imoniū n̄ p̄cedat̄ nūc ultra q̄r-
tū ḡdū nec oliz̄ p̄cedebat̄ ultra septimū. q̄ntū
tñ ad ius succedēdij i hereditate p̄dicat̄ ofq̄
ad. x. ḡdū legalē. xxxv. q. v. ad sedē. h̄. gōf.
Quid si cōtrahat̄ duo quoz̄ vñ distāt a stipi-
te i. v. ḡdu alter i. iij. ofq̄ m̄imoniū t̄z eo q̄
tales at̄tinet sibi i q̄nto ḡdu. ut p̄z p̄ terciā re-
gulā suppositā. Et idē d̄icēdū ē i q̄nto et terco
of sc̄do. S̄z nūq̄d id̄ erit de q̄nto et p̄mo of
ho. d̄icet q̄ n̄. et sic ille q̄ distāt a stipite i q̄nto
ḡdu cōtrahere n̄ p̄t cū filia stipitis. sic nec pos-
set cū stipite. ut d̄ictū ē sup. Id̄ d̄ic̄. d̄. vij. et. vij.
ḡdu. et sic de alijs i ifinitū. Et sic cū q̄b̄ n̄ p̄t
d̄trahere stip̄es nec fili⁹ ei⁹. et ē rō s̄m eū q̄a
filia et stip̄es vna caro est. p̄bat̄ adeo q̄ s̄m
aliquos iter eos null⁹ ē ḡd̄. Ego at̄ credo cō-
trariū. qz̄ null⁹ ali⁹ doctor iuenit̄ excipe p̄i-
mū ḡdū nec h̄ p̄ rex. h̄i. p̄t. Ad h̄ nota q̄ b̄n-
dicit̄ ex d̄ cognacōe sp̄uali. sup. eo. q̄ forte d̄i-
ci possz̄. si i aliquo loco p̄pter consuetudinez̄
eccl̄ie ill⁹ est magnū sc̄dalū et horroz̄ q̄ ali-
q̄ cōtraheret̄ i q̄nto ḡdu. Illd̄ n̄ toleraret̄ non
obstāte ofiōe illa. ex d̄ ofan. n̄ d̄z qz̄ p̄pter sc̄-
dalū multa d̄tra ius admittūt̄. ḡo multo forci-
us vbi aliq̄ alia rō subeē videt̄ ar. i d̄ctō. c. su-
p. eo. p̄st. vñ d̄icet sup. id̄. c. sup. eo. q̄ ofuetu-
do n̄ p̄iudicat̄ m̄imoniū nisi sit approbata per
papā et i corp⁹ iuris redacta. Ice d̄icet in sum-
ma q̄ ofuetudo p̄ papā approbata p̄t ipedit̄
tū iducere et remoue i his q̄ papa possz̄ ut i ḡ-
dibz̄ ofuetudōe canoica p̄hibuit et filibz̄ ar. ex
de ofan. qz̄ cca. sec⁹ ē de p̄hibitis lege diuina
i q̄b̄ loquūt̄ iura d̄traria ofuetudo vō exq̄ p̄
papā p̄p̄bat̄ nō excusat̄ ex d̄ ofan. p̄ sup. h̄is
d̄ h̄ et vide i se. n. i. fi. illi⁹ qd̄mis. s̄. iter qz̄ p̄-
sonas zc. et d̄ic ut ibi. Vñ papa dispensare
possit in gradibz̄ p̄hibitis ofq̄ non potest
i ḡdibz̄ p̄hibitis lege diuina. In ḡdibz̄ vō p̄hi-
bitis lege h̄uana p̄t. ex d̄ resti. sp̄. l̄raa. i glo.

i. et scilicet papa h. p. t. ex de ofang. q. circa. Sz
nūqd possz ecclia dispesare i scdo gdu et videt
q n. qe leuitic. xvij. de turpitudiez sorozis tue
et filie et n. reuelabis. filia filij et filia fi
lie n. fumes. et sic scdo gdu i ofangnitate et af
finitate phibit esse videt Sz otra ex de dy
uoz. gaudem. de qsi pagai dtraxerit i scdo g
du p. fide recepta debet isiml remanere i h. i
leuitico phibet scdo gdu i descēdētibz et n. i
collateralibz. vñ i scdo gdu collateralibz possz
ecclia dispesare. vt habet i glo. p. octā. Nota
q sic de i glo. sup. dēt. c. gaudem. i lege pro
hibita erat scdo gdu n. tñ ois. Erāt ei phibite
ille p. sone vt leuit. xvij. s. m. nouerca. soroz.
neptis. amita. i. matertera. vroz patris. vroz
fr̄is. nar. soroz vrozis. filia puigna. et filia p
uigni. et filia puigne. Vñ dmittat icesit in
qnto gdu i h. q. q. icesit dmittat h. n. pro
cedit ex natura coit. h. ex dstone ecclie q statu
it icestuosuz fore coitū eoz q atunēt sibi vsqz
ad qrtū gdu. h. qof. Vñ ifideles q dtrahūt
i gdu phibito sine sepandi postq sunt ad fidē
couerli h. si cōtraxerūt i gdu phibito a iure
nature l. dmo m̄momiū nullū ē nec fuit inter
eos. oēs em̄ subsunt dme legi et legi nature et
iō post. p. couertūt ad fidē sunt sepadi. Si at
traxerūt i gdu phibito ab ecclia tñ cū statuta
ecclie n. extēdāt se ad ifideles q nūq. baptisati
fuerūt legitimū fuit m̄momiū iter eos contra
ctū. et iō p. conuersione eoz ad fidē non sunt
sepandi. ex de ofang. de infidelibz

De cognacōe spūali ti. xvij.

Quinde considerādū ē de cognacōe spūa
li. et cca hāc qruā pla scz vñ cognac
cō spūalis sit et qd sit h. sic p carnal. z
cognacōz accipit hō esse nature. vñ contrahit
qddā viculū ad dātes illd eē ita i rgeneracōe
sacramtū accipit eē grē. vñ cōtrahit qddā vñ
culū ad ipos dātes Sic at q. ad eē nature dan
tes sunt p. et m̄sic quo ad eē grē de cui p.
sonā gerit q sacmētū rgeneracōis tribuit et
ecclia c. psonā gerit q puez tenet ad reci
piendū sacm. Vñ sic i generacōe carnali cōtra
hit cognacō carnalis ex pte p̄is et m̄is ita i
rgeneracōe spūali cognacō spūalis ex pte dā
tis sacm et tenentis puez. xxx. q. i. oēs. et ex
c. c. vlc. Vñ spūalis cognacō est qdā p̄ritas p
sonaz pueniēs ex sacri dacōe vñ ad illd tēcō
ne. Vñ cognacō spūalis ipediat m̄momiū
h. aut pcedit m̄momiū et tuc iped. ipz q. ad
eēnciā vñ iped. m̄momiū dtrahēd et dnm. d
tr. ctū. xxx. q. i. c. i. i. si. et ex e. veniēs. Aut ser
q. et sic nō iped. quo ad essenciā. ipedit tñ qñ
qz quo ad exactōz dbit carnal. Aut em̄ cōtra
hit ex necessitate vt qñ vir suscipit vt baptisat
i articulo necessitatis filiu ppū l. filiu n. suū sed
iū cōiugis. et tuc n. ipedit. exigere et reddere
dbitū. xxx. q. i. ad legitimam. Aut sine necite.
aut g. p. errore siue p. ignoraciā et tuc eē n. im
pedit. si adhibuit diligēciā ex e. si vir. Aut per
fraudē siue maliciā qz scz m̄momiū infidiat
et tuc qz fraus nemī p̄ocinari d. vt p. i. dētō
c. si vir fraudulēt. ipedit. exigere n. reddere.
h. bon. pe. the. nich. et jo. xxx. q. i. nosse. bern.

vo ex e. si vir. et rod. dicūt q cū n. iueniat p.
hibitū q tal. fraudulēt n. exigat dbitū n. ē p
hibēd. petere dbitū ab vrozē si nō p. induci
q cōtineat a debiti p̄ncōe. h. o. at dicit ex d. eo
q cogno. ofan. trāsmissē. qsi n. p. cōtinere d. li
ecclia ecclie p. petere cuz eē possz dtrahere. Dic
eē idē hō. ex e. si vir. qsi vterqz fraudulēt. fu
it et mala fidē hūit s̄m em̄ neuter d. dbitū exi
gere l. neuter subtrahere licz vterqz meli. fa
cerz si cōtinēciā voueret et suatz. et h. lra di
cti c. sonare videt. Alex. eē an. i scdo dicit. qsi
vterqz sciētē suscepit cōez filiu d. sacro fōte v
terqz iure suo puat. vñ neuter petere p. et si
petat alter. alter reddere nō tenet. Ex qbus
cāis cōtrahit cognacō spūalis h. q. cōtrahit
ex tribz. m. vt vult mgr. sen. li. iij. di. xli. scz
baptismo. cōfirmacōe et cathecismo. vt habe
li. vi. e. p. uis. Na i carnali generacōe p. quā d
trahit cognacō carnal. sunt tria scz ad genera
cōz dispoicō. q. ē i seminū dmixtiōe. et ipa ge
neracō. q. ē i fet. aiaciōe. Et h. generacōis m̄i
festacō. q. ē p. naitatē ex vtero. Sic i regenera
cōe spūali tria sunt cōsiderāda scz dispoicō ad
rgeneracōz. q. ē p. cathecismū. et ipa regenera
cō spūalis q. ē p. baptisatū. et ei. manifestacō. q.
ē p. cōfirmacōis. s. c̄m. p. qd. hō. fidel. ad publi
cā fidēi cōfessiōz exponit. In baptismo at et d
firmacōe dtrahit ita forte viculū cognacōis
spūalis q. ipedit m̄momiū dtrahēd et dirimit
iā dtractūz. qz i cathecismo n. ē nisi qdā dispo
sicō ad rgeneracōz. et videt. ad eaz se h. sic
spōsalia ad m̄momiū iō cōtrahit cognacō spū
alis ita debilis q. vix ipedit m̄momiū dtrahē
dū. et si post cōtrahat nullo. ē ppter h. dnm. d
dū. et e. cōtracto. et. r. q. i. si qz filiaz. et c.
de his q. et. q. e. si qz. C. p. dicit. sine sunt lau.
tāre. qof. rap. et doctores theologi. h. autē
fcete principalis h. qz cognacō spūalis non
cōtrahit. vere i cathecismo sed ei. aliq. debil
similitudo. sicut em̄ an. baptisatū nullūz aliud
sacm suscipi p. ita nec vā cognacō spūalis
flu. aut et bñ. i. dētō c. dtracto. dicūt q. cath
ecism. impedit et dirimit matrimonium si quis
teneat i toto cathecismo. h. o. vñ dicit q. pma
opio videt. sibi rōnabilior. Dredictā at. dissen
sionē poltea papa boifaci. remouit dū. pmam
epioz approbavit. ex. li. vj. e. p. cathecismū. C.
Inter qz psonas cognacō spūalis dtrahit. h.
cognicōis spūalis tres sunt spēs scz p̄nitas.
cōp̄nitas. et f̄nitas. p̄nitas contrahit. inter
re. natū et rgeneratē. rgeneratē dico siue i
mistrādo sacm siue i tenēdo sacm. si tñ min
strās l. tenēs sunt baptisati aliter n. qz oim. sa
c̄mētōz et cognacōz spūaliū q. p. sacm cōtra
hit. baptisatū ē fūdāmū ex de p̄bitero non
bap. c. i. C. Cōp̄nitas at cōtrahat. inter rege
neratē et generatē. tā em̄ sacz ministrās q. tenē
tes illū q. rgenerat. efficiūt cōp̄rēs l. om̄es
p̄cū carnaliū illi. q. rgenerat. Et qñqz. trāsit
spēs cognacōis ad vnū cōiugū mediantē alio
aliqui n. Si ei alter diugū iter quos ē d̄sumatuz
m̄momiū suscipit filiu d. sacro fōte. l. tenem
cōfirmacōe. alter diux efficiūt cōp̄rēs pentū car
natiū illius qui rgenerat. ex e. marinus.

1910 p.

Spō p̄nat. an. impediunt
m̄momiū

1910 p.

1910 p.

1910 p.

et li. vj. e. ne dum. et. xxx. q. iij. si quis vnus
¶ rō est qz vt ibi dicit. vir et mulier effecti
sunt vna caro p m̄mōniū d̄summatū Si tñ al
ter diuix n̄ est; bap̄sac̄ n̄ trāsi ret ad eū d̄gnac̄
cō spiritualis qz n̄ est; capax ei. vt patz ex su
p̄dictis Si aut aliq̄ efficiūt vna caro p for
nicariā copulā nō ppter h̄ trāsit cōp̄nitā ab
vno in aliū. qz p re pure carnalē n̄ d̄trabit spi
ritualis d̄gnacō s̄m nich. et rod. Quidā vō di
cūt vt tho. qz d̄gnacō spūalis trāsit eciā a viro
i vrozē p mod̄ cuiusdā affinitatis et ecōuerso
Vñ eciā pari rōe videt̄ trāsi re ad mulierē car
naliter d̄gnitā. licz n̄ sic vroz. Anno. vō vtrāqz
opioez ifert h̄ neutriā p̄fert sup. c. martin. p̄i
ma opio maḡ placz mihi Si tñ aliq̄s suscipit d̄
sacro fōte filiū alteri d̄iugū inter quos d̄sū
matū est m̄mōniū siue fuerit nat̄ an d̄sūma
cōz m̄mōniū siue post de alia p̄sona q̄ de diu
ge n̄ efficiūt op̄ nisi illi d̄iug c̄ ē fili. xxx.
q. iij. q̄ spūalē i glo. ¶ rō ē qz est q̄ntū ad d̄
trahēdū d̄p̄nitāte d̄iuges iter quos d̄summa
tū ē m̄mōniū cōicēt sibi suas actōnes. nō tñ
suas passōes. qz h̄ induceret nimū on̄ et per
iculosuz m̄mōniū Et dic vt dicit glo. ibidē
qz ille diuix q̄ n̄ est p̄ p̄ueri carnalis nec spūal
p se nec p actū vrozis p̄t p̄ regeneracōz illius
fieri cōp̄z regenerātis Si aut vir v̄l vroz an d̄
tractū m̄mōniū v̄l an d̄sūmacōz m̄mōniū d̄
tractū leuauit filiū alie de sacro fōte v̄l tenu
it in cōfirmacōe n̄ ppter h̄ ad alterz d̄iugē trā
sit d̄p̄nitāte vñ in h̄ caū possz vñ vir duas cō
m̄es habere i vrozēs. vñā post mortēz alteri
us. xxx. q. iij. post vrozis. et h̄ siue inter p̄di
ctos cōiuges seq̄t̄ carnalis copula siue n̄. q̄a
p vniōne carnis ad vniōne sp̄it̄ p̄cedētē nō
trāsit. vt habet. e. ti. Et h̄ bis v̄sibz continet̄
q̄ michi. l. c̄ mea natū fōte leuauit. h̄ mea cō
mater fieri mea n̄ valet vroz Si q̄ mee natuz n̄
ex me fōte leuauit. Et sic p̄t d̄istōz ḡciani quā
poit. e. c. q. i. notādū ē. quā eciā poit mgr̄ sen
li. iij. c. xliij. nullā esse. vt etiā glo. dicit ibidē
dicit em̄ sic sic qz ille p̄hibet̄ om̄i vrozis cop
ulari q̄ reddidit debitū sue vrozī postq̄ eius
vroz extitit Ille vō p̄mittit̄ m̄mōniū copula
ri sez om̄i vrozis siue c̄ vroz alie cōmater
efficit̄ et post h̄ a viro suo nō cognoscat. qd̄
est falsuz Nō em̄ refert an post cōp̄nitāte cog
nouerit vrozē v̄l nō cognouerit d̄mō ātea n̄
cognouerit ¶ Er̄nitas vō d̄trabit̄ iter regenera
tū et filios carnales regenerātis. xxx. q. iij. pi
taciū. et c. se. et ex. e. ex. l̄. s. et h̄ siue carnales
filiū natū sint an cōtractā cōp̄nitāte iter suos
pentes carnales regenerātes et pentes carna
les regenerati siue p̄ ex. e. c. tua nos. Elij at
p quos neuter ad cōp̄nitāte est puētū p̄nt in
ter se libere copulari m̄mōnialiter Bern. tam
dicit ex. e. vtz. qz cognacō spūalis impedit̄ m̄
mōniū cōtrahēdū ec̄ iter duoz. cōp̄m̄ filios il
los p quos n̄ ē spūal d̄gnacō d̄tracta si h̄ ha
beat illi ecclesie d̄suetudo. et h̄ si sit talis cō
suetudo q̄ si fiat contrariū ei d̄ generet̄ ex hoc
scādalu. n̄ tñ d̄iimet̄ ppter h̄ m̄mōniū iā cō
tractū Vñ n̄ dicit d̄ctm̄ c. sepant̄ cōiūcti. sed
qz n̄ debet̄ ppter scādalu d̄iugi. multa em̄ n̄ fie

ri p̄hibet̄ que tñ facta sustinet̄. ex de iuriur.
queadmod. et huic sine cōsentit hu. et gos. in
sum. Idē tñ bern. e. ti. c. sup. eo. dicit q̄ si sic scā
dalū magnū alicubi qz tales d̄iugāt̄ v̄l rema
neāt cōiūcti. n̄ solū ipedit̄ iter eos contrahi
m̄mōniū. s̄ eciā dirimet̄ iā cōtractū s̄m ius
ātiq̄ū qd̄ h̄c. xxx. q. iij. p̄ susceptū. n̄ obstā
te d̄stucōe q̄ postea manauit i contrariū q̄ ibidē
habet̄ Et sic vñ. ibidē apte cōtradicit sibi ip̄i
vt p̄t itueti duas p̄dctās glo. tñ magis cōfen
ciēdū ē p̄me glo. Nā s̄m ho. tolerabilius est a
liquos cōtra statuta hoim copulatos dimitte
re simal. q̄ sic d̄ictos cōtra statuta dei separe
ex d̄ testibz. licz. vñ vbiqz mgr̄ p suas glo.
m̄mōniū soluit̄ Nec ius exp̄sum adducit Si
inueneris aliquē doctore scribētē d̄trariū seq̄
ris eū. ar. ex d̄ reglaribz. licz ex qdā. h̄ ho. ex
e. si vir Dicit ec̄ ibidē e. ti. c. i. qz sola d̄suetudo
approbata p papā iducit ipedit̄m̄ ne m̄mo
niū d̄trahat̄ et vt m̄mōniū cōtractū sepetur
et h̄ i q̄buscūqz casibz h̄ canonica d̄stucōe fac
cere possz vt patz c. sup. eo. approbacō em̄ pa
pe vim d̄stucōis h̄z. cōcordat ec̄ inno. ibidēz
¶ Pater etiā spūalis licet p̄t ducere i vrozem
carnalē sororē filij sui spūalis. et eciā filiā ei
et eciā filiā spūalē filij sui carnalis qz licet d̄
gnacō spūalis a p̄e i filiū trāseat n̄ tñ ecōuer
so. nō em̄ egredit̄ p̄sonas cū q̄bz est d̄tracta.
vñ nō h̄z ramos cū h̄ n̄ inueniat̄ cautū. et edi
ctū de m̄mōniū sit p̄hibitorū. ex de sp̄o. cū
apud. et. xxx. q. iij. p̄ susceptū. q. si q̄s. et c. se.
Ex p̄dictis p̄z abzogatu esse illd̄ qd̄ dicit̄ i di
cto c. p̄ susceptū v̄l qz ibi. qz leges dicit̄ em̄ i
bi qz q̄ ex d̄p̄e et d̄m̄re fuerint natū m̄mōniū
nō p̄nt d̄iugi. qd̄ p̄t ex d̄ictis eē falsuz. canō
em̄ ille corrigi p̄ alios canones posteri edī
tos. ¶ Vtz. vroz et vir simal leuare possint pu
erz de sacro fōte ¶ Iter p̄ez et m̄rem spūales
nulla cognacō spūalis cōtrahit̄. sec̄ d̄ de car
nali generacōe qz ad eā vterqz vniū qz vtr. ul
qz cōmixtio necessario req̄rit̄. ad generacōnez
vō spūalē alter sufficeret vñ n̄ vniūt̄ Inō ē qz
vterqz diuix puez sil tenere n̄ ipedit̄ d̄ necita
te h̄ ex qdā honestate vt dicit mgr̄ sen. li. iij.
di. xliij. c. solet ec̄. Qñ vō vterqz diuix sil tenet
duplex cognacō spūalis cōtrahit̄ i vterqz. vñ
na directa p̄ fctm̄ suū. altera indirecta p̄ fctm̄ a
lienū Nec ē h̄ duemēs sic nec qz vna mulier qz
licet d̄sangnea sil et affinis iueiat̄ ¶ Vtz. ius
de licite possit cōtrahere cū sua d̄m̄re l̄ filia
spūali ¶ h̄ hu. notauit. xxx. q. i. puenit. qz iude
us cū iudea d̄m̄re sua licite d̄trahit̄ et ec̄ cū fi
lia spūali quā i cathecismo suscep̄ si n̄dū ē ba
ptisata qz n̄ astringit̄ cōstucōi ecclie Dic ec̄ qz
h̄mōi d̄gnacō spūal d̄trahit̄ iter iudeos qñ v
n̄ tenz l̄ suscip̄t̄ filiū alteri i baptismo l̄ d̄fir
macōe Sz ipe erant i h̄ qd̄ dix̄ qz d̄gnacō spi
ritual d̄trahit̄ iter iudeos. qz n̄ bap̄sac̄ n̄ p̄
d̄trahere aliquā d̄gnacōz spūalē. n̄ ei ē capax
ei d̄ū car. t baptismo q̄ sic d̄ctm̄ ē sup̄ ē fūda
m̄tū oim sacroz et d̄gnacōnū spūaliū que per
sacramēta contrahuntur ¶ Quid si quis puellā
baptisauit in tēpore necessitatis scilicet laic̄ l̄
in mioribz ordibz cōstitut̄. nunquid postea

manu d̄iugit̄

scz an arzogās velit arzogare ples q n pmittit
t An libertū alienū vl maiore se vl diuite cū
ipe arzogans sit pauper vel in honestate vite
vl eū cū tutelā vl curā gessit si sit mior. xxv. a
nis Ne forte iō arzoget vt rōz n reddat. ff. e.
l. ij. et ex de cogna. le. c. j. In his em omnibus
denegat

Eq̄t de sc̄do articulo scz de cognacōe le
gali. Circa quā q̄rūt plā scz qd̄ est agna
cō legalis s̄z h̄ dictū ē sup in p̄cipio articuli
p̄cedentis Quot et q̄ sunt species ei⁹ h̄z tres
vna est q̄si d̄sc̄dēciū que est inter adoptatēz
et adoptatū. sc̄da q̄si collateralium q̄ est inter li
beros adoptiuos naturales. h̄ etiā extēditur
ad nepotes adoptatis. i. ad filios filiorū. ter
cia q̄si affinitas legal q̄ ē inter adoptatē et vx
orē filij adoptiuū vl ecōuerso iter adoptiuum
et vxorē adoptatis S̄z q̄re nō ē etiā vna sp̄s
ascēdēciū h̄z qz humos venit ad ramos a radi
ce et n̄ ecōuerso. qz igit̄ filij sunt rami p̄is iō
cognacō legal cōicat a p̄e filijs et n̄ ecōuer
so Notādū āt q̄ ille q̄ adoptat̄ efficit̄ coḡ
t̄ illis solis q̄ sunt i p̄ate p̄is adoptatis. ff.
de adop. q̄ i adopcōe Vt̄z cognacō legalis
dicat s̄m veritatē aliqd̄ viculū h̄z q̄ sic vnde
nicola⁹ papa dicit inter eos nō d̄trahit̄ diugi
um quos adoptacō iūgit. h̄ aut̄ vicl̄m ē trāssū
p̄m et h̄z originē a cognacōe carnali. sic et co
gnacō sp̄ialis. p̄is em carnalis est filij edu
care possessorem dimittere h̄nc est q̄ est ibi
p̄is affect⁹ et officij ac p̄ h̄ aliqd̄ viculū. h̄
aut̄ a legib⁹ statutū est in solaciū filiorū qd̄ ē
inter cetera ip̄is diugatis maximū. et sic pat̄z
quō cognacō legalis ē viculū Vt̄z adopcō
sine legal cognacōe ip̄ediat m̄rimoniū h̄z sic
cōsanguinei et affines ita et adoptiuū siml̄ in ea
dē familia solēt cohabitare. lex āt p̄cipue p̄so
nas illas excludit a cōugio rōe honestatis q̄s
necesse est cohabitare et ita sicut̄ cōsanguinos
et affines ita et adoptiuos excludit a diugio
pari S̄z vt̄ iā dicit̄ quosdā sp̄. quosdā ad t̄p̄
scz durate adopcōe. Licz aut̄ m̄rimoniū n̄ sub
iaceat legi adopcōis inq̄ntū est lex seculi. sub
iacz t̄n et inq̄ntū ē ab ecclesia suscepta et app̄
bata ex e. c. vno. Qn̄ et q̄liter impedit̄ h̄z q̄
cū sit triplex sp̄s cognacōis legalis vt̄ dictū
est sup̄ p̄ma et t̄rcia m̄rimoniū impedit̄. sc̄da
vō ad t̄p̄. i. q̄diu durat adopcō. i. q̄diu sūt i
ei⁹ p̄is p̄ate h̄a quoqz soluta morte l̄ emā
cipacōe filij adoptiuū vel naturalis l̄ alio mō
quo adopcō h̄z solui postea n̄ impedit̄. qz h̄z p̄
hibicō t̄m̄ introducta ē rōe cohabitacōis S̄z p̄hi
bicō respectu adoptatis et vxoris ei⁹ introdu
cta est rōe reuerēcie quā eis sp̄ debēt. h̄ cōfir
mat̄ insti. de nup. q. i. sc̄do et t̄rcō. et ex. e. si q̄
in t̄x. et glo. et. xxx. q. iij. ita diligere. et c. p̄
susceptū Vt̄z cognacō legal trāseat ad nepo
tē. i. filij filij adoptiuū h̄z q̄ sic scz p̄pter co
habitacōz. nec t̄m̄ p̄pter h̄z h̄mōi cognacō habz
q̄d̄ qz i eodē q̄du atinet p̄ filio et nepoti
Vt̄z adoptiuū q̄ n̄ trāsit i p̄atē adoptatis cō
trahere possit̄ cūz filia naturali legitima p̄is
adoptiuū h̄nderi p̄t s̄m hu. q̄ notat h̄. xxx. q.
iij. in p̄cipio q̄ adopcō q̄ nō est arzogacō nā

impedit̄ m̄rimoniū iter filijs. h̄ etiā vult ho.
In h̄ etiā jmo. magis videt̄ d̄sentire arzoga
cō vō ipedit̄ dū durat h̄ ea soluta nō impedit̄
Sc̄dm̄ alios vō non p̄t adopcōe durate. qz et
si nō trāseat talis i p̄atē adoptatis acq̄rit̄ t̄m̄
ei iura q̄dā ex adopcōe q̄ dissoluūt̄ p̄ emācipa
cōz. C. de adopcōe. l. penl. q. sup̄ at. Iura etiā
canonica indistincte loquūt̄ de adopcōe nō di
stinguēdo scz iter arzogatū et adoptatū. vnde
idē ius innuit quo ad h̄ esse i vtroqz caū ex e.
c. rnico. i glo. et. xxx. q. iij. c. i. h̄ etiā veri⁹ re
putat ho. Vt̄z filij alic⁹ naturalis et legi
tim⁹ d̄trahere possit̄ cū filia mulieris arzoga
te a suo p̄e h̄z q̄ sic. cū ei mulier nemiez har
beat i p̄atē sua. filia filie arzogate trāfire nō
p̄t i p̄atē arzogatis. et iō nulla agnacō orta ē
inter ip̄m et illā ex arzogacōe m̄ris sue. ff. de
adopcōe. si p̄ Nō possz t̄m̄ talis cōtrahere cū
filia viri arzogati a suo t̄pe si habebat eam in
p̄atē sua q̄n̄ fuit arzogat⁹. h̄ ho. Vt̄z filij
adoptiuū possint cōtrahere iter se h̄z q̄ sic. sic
notat hu. xxx. q. iij. ita sic. Et sp̄iales filij ali
q̄ iter se d̄trahere p̄nt et eō sp̄iales cū adopti
uis. ex e. c. si q̄ i glo. qz h̄ n̄ iueni⁹ p̄hibitiū Ser
cūd̄ vō ho. distiguēd̄ ē iter arzogator et ados
ptatis p̄e d̄ctōs nā iter q̄s illos q̄ sūt i p̄atē
adoptatis p̄hibēt̄ nuptie celebrari vsqz ad q̄
dū p̄ legē p̄hibitiū. et iō iter duos arzogatos
ab eode nō p̄t d̄trahi m̄rimoniū. h̄z iter duos
adoptiuos filios eiusdē p̄is adoptatis p̄t cō
trahi Quid si adoptiuū durate adopcōe con
trahat m̄rimoniū cū filia legitima adoptatis.
nāqd̄ m̄rimoniū soluet̄. h̄z q̄dā dixerūt q̄ nō
eo q̄ ipedit̄m̄tū ē t̄pale. vt̄ refert glo. e. c. vni
co. et si q̄. S̄z h̄ n̄ ē vōm qz licz illō impedim̄tum
sit t̄pale s̄m se Inducit t̄m̄ p̄petuū effectūz Et
ponit̄ exēplū i glo. illa scz q̄ iste nō p̄t m̄rimo
niū d̄trahere cū hac diugata c̄z viro mortuo
poterit d̄trahē cū ea. et h̄z snie fu⁹ hu. ric. h̄. et
rod. Vt̄z filij adoptiuū d̄trahere possit̄ cū
filia illegitima p̄is adoptiuū h̄z credo s̄me p̄
iudicō q̄ sic. qz sicut̄ notat hu. iij. q. iij. in p̄m
cipio cū dicit̄ q̄ filij adoptiuū d̄trahere n̄ p̄t
cū filia naturali. Naturalis filij et filia q̄ ad
h̄ legitim⁹ filij vl̄ legitia filia scz de legitio
m̄rimonio nat̄ Et cū eo queniūt ho. jmo. bñ.
e. c. vno. Nā filij illegitim⁹ n̄ est i p̄atē p̄is
vt̄ p̄z insti. d̄ nup. c. vl. et iō p̄t copulari filie
adoptiue p̄is. n̄ tamē copulari possz filie spi
rituali. xxx. q. iij. c. i. in glo. h̄.

De impedim̄to c̄minis ti. xx.

Ostea d̄siderādū ē de impedim̄to c̄mi
nis. vbi vidēdū est p̄mo p̄pter q̄ c̄minia
impedit̄ m̄rimoniū d̄trahēdū. sc̄do p̄
ter q̄ c̄mia dirimit̄ m̄rimoniū iā d̄tractū. t̄rcō
de ipedit̄m̄to incest⁹ i sp̄ali. q̄rto de impedim̄
to p̄roiciidij Circa p̄mū notādū q̄ qdā cri
mina ipedit̄m̄tū m̄rimoniū d̄trahēdū p̄pter ip̄oz
enozmitatē s̄z nō dirimūt̄ iā d̄tractū quoz p̄i
mū est incest⁹. vt̄ cū q̄s sc̄teter agnoscat suā cō
sanguineā vl̄ affine vsqz ad q̄rtū q̄dū inclusi
ue. xxxij. q. viij. si quis viduam. et c. qui dormie
rit et ex de eo qui cogno. consang. c. i. et. ij.
Secūdū ē interfectō p̄zie vxoris. xxxij. q. ij

admonere. et c. interfectores. tertium est r: p:oz sponse alteri. xxvij. q. ij. statutū. q̄rum e leuacō pprii filij d̄ fōte sacro maliciose. s. ve possit vxore suā d̄bito carnali puare. xxx. q. i. d̄ eo at. q̄ntū ē iterfctō psbn̄ ex de pe. et re. q̄ psbiterū. sextū mōial sciet̄ i vxore accepco. xxvij. q. i. hu. igit̄ q̄. Et isti sex cāp̄ ponūt i il: la glo. illi. c. q̄ psbiter̄. sepamū ē solēnis pe nitēcia s̄m aliquos. et ē rō s̄m eos. q̄a solēn: ter penitētes intelligūt̄ vouere. vñ sub hac r: gula ecclesie debēt viure. d. pe. di. v. d̄trariū Et cēsen̄ psone ecclesiastice. xi. q. i. aliud hu. vō dicit q̄ qlibz peitēs potest m̄imoniū d̄trahere nisi sic alicui iniunetū noie p̄nie ne d̄trahat. h̄ tñ fallit vt dicit i tribz casibz. s. i vxre cidio. i raptu spōse alteri. Et in incestu. In q̄bz d̄trahere p̄hibēt̄. et rō ē qz i his m̄imoniū d̄ tamina. Ab his tñ casibz iuuenes excipit Am bas has opicnes pōit ho. Et isti. vij. casus p̄ dicti his vñbz d̄tner̄. Ozelbim vxore necans natiq̄ patrū. Incestū raptū solēnis nō sociā ē. Ad d̄t̄ ecia q̄dā de illo q̄ occidit̄ ppriū filium ex de his q̄ pprius filios c. i. Gof. etiā addit d̄ eo q̄ violat iusticiā publice honestatis. xxvij. q. ij. si q̄s spōsaz. Licz at̄ c̄mia p̄dicta et forte q̄ dā alia m̄imoniū ipediāt d̄trahēdū Adolefice t̄bz tñ d̄z q̄bz timet̄ de icōnēcia p̄t ep̄s licē ciā dare d̄trahēdi. xxxij. q. ij. antiq̄ et c. in a: dolescētia. et ex d̄ eo q̄ agno. d̄san. ex iñs. Vñ forte sufficit dispēfacō q̄ ad h̄ psbiteri pprii. pmo de dsuetudie hodie n̄ seruat̄ rigor iste. scz vt petat̄ dispēfacō in h̄ cau. h̄ rap. et rod. Et q̄t̄ videre de scdo Circa q̄ sciedū q̄ crī mia q̄ ec̄ m̄imoniū dirimūt̄ iā d̄tractū sūt tria. p̄mū ē cū q̄s adultera cū aliq̄ coniugata. et ip̄a l̄ ip̄e machinat̄ fuit i morte vxoris adul: ter l̄ vir adultere cū effectū ita scz q̄ mors sub secuta fuerit. machinat̄ in quā eo aio vt d̄trahāt postea simul. tūc em̄ tales nō p̄nt d̄trahere simul etsi d̄traxerint sunt sepandi. xxxj. q. i. si q̄s. et ex. de eo q̄ dux. i m̄imoniū quā pol. p̄ adul. sup eo Sec̄ d̄ si alia decā iterfeciss. tūc em̄ nō essent sepandi. vt notat. h̄y. in d̄cto c. si q̄s. et bern. et ho. i d̄cto c. sup rō. Et idē dicē dū ē si mādauit vñ p̄cepit vñ cōsuluit iterfici. et factū ē ita Idē em̄ ē ac si iterfeciss. sic ecia notat id hu. i d̄cto c. si q̄s. Si aut̄ i ei⁹ morte nō opat̄ sic h̄ tñ cū interficeret̄ ratū habuit n̄ p̄pter h̄ m̄imoniū dirimet̄. qz d̄ictū de n̄m̄ monio est p̄hibitorū Et ille cāp̄ nō iuenit̄ p̄hibitor. et sic notat lauf. et bern. ex de d̄uer. i. fi de. laudabile. i glo. vl. Qñ vō q̄s interficit vir rū alit̄ mulieris vt cū ea postea d̄trahat n̄ tñ eā pollūc̄ viro viuete tē si tales p̄ea d̄trahāt s̄m aliquos. s. hu. ho. et jno. ex e. sup eo. m̄imoniū dirime. ar. ex d̄ d̄uer. ifi. laudabile vbi nulla mēcō fit de adulterio. et tñ dicit̄ i: bi q̄ nec ecia p̄pter fidei fauorē sustineat̄ m̄i moniū d̄tractū inter saraceniū d̄uersuz et xp̄ia nā q̄ virū suū fecit iterfici p̄ illū adhuc i capti uitate viri d̄stitūtū Cū p̄dictis ecia d̄uenire vi de. bern. i p̄ma glo. sup d̄ctm̄ c. qz n̄ d̄z ibi nec ecia alibi q̄ requat̄ cū machinatioe adulteriū Sz̄m vō alios scz gof. m̄imoniū nō dirimetur

xxxj. q. i. relatū. et c. se. vbi sit exp̄sse mēcō de adulterio. ex d̄ eo q̄ dux. c. vl. Vnde s̄m gof. tria sunt necessaria ad h̄ q̄ m̄imoniū dirimat̄ p̄terea machinacōis. s. adulteriū occisio actus alio. et q̄ eo aio fiat vt d̄trahāt siml̄ Sz̄ dicen dū q̄ iura q̄ gof. adducit nō p̄bat̄ intētū eius qz nullū ius iuenit̄ dicēs ad h̄ requi machina cōne et adulteriū. Intelligēdū ē q̄si añ bapti smū machinat̄ essz i morte cū effectu nichilo min⁹ p̄ baptisimū eā ducere n̄ possz. ar. ex de d̄uer. ifi. c. i. §. ad fi. Ad h̄ nota. p̄ si q̄ mulier in morte viri sui cū alijs fuerit machinata. et ip̄e aliquē eoz se defēdēdo occiderit p̄ mor tē vxoris aliā ducere possit si voluerit. Ip̄a vō infidiatix p̄nie sine spe coniugij d̄z esse subiecta si tñ ip̄a d̄traxerit m̄imoniū teneb̄t̄ ex d̄ duoz. si q̄ in ter. et glo. Sz̄m c̄mē est cū q̄s p̄stat̄ fi dē adultere q̄ eā ducet p̄ mortē viri ei⁹ legis timi. vl post mortē vxor̄ ip̄i⁹ adulteri. xxxj. q. i. relatū et ex d̄ eo q̄ dux. sup h̄. et c. sig. ficasti et c. venies. Et idē itellige si p̄missio firmata fuerit iuramento sine fidei dacōe. qz quo ad h̄ e: qualēt̄ interpōitio fidei et p̄stacō iuramenti. ex de his q̄ vi. ad aures. Si q̄rat̄ q̄re h̄m̄oi fides data adultere dirimit m̄imoniū. dicēdū q̄ de re nō vacāte p̄missio fieri n̄ d̄z. vt de p̄bē da l̄ hereditate viuitis ne q̄s desiderz pximi mortē et h̄ ē rō statuti ecclesie i h̄ cau Sz̄ po ne q̄ adulter p̄missioz nudā faciat adultere d̄ cōtrahēdo p̄ mortē viri ei⁹. nūq̄ mortuo eo si d̄trahāt tenebit m̄imoniū iter eos d̄tractuz is l̄ q̄dā dicūt q̄ sic. qz vt dicit̄ ex de spō. cum apud. cū p̄hibitorū sit edictū de m̄imonia d̄trahēdo q̄cūqz n̄ p̄hibet̄ admittit̄. non inue nit̄ aut̄ in iure p̄hibitorū vñ d̄trahere cū adul tera p̄ mortē viri ei⁹ nisi viuete viro ei⁹ fidei dederit vñ iurauerit vñ nisi alter eoz i manu mortē p̄pter h̄ fuerit machinat̄ Alij dicūt cō trariū. qz spōsalia nuda p̄missione d̄trahi p̄nt nec solūt̄ p̄ spōsalia fidei vl iuramento firma ta Vñ cū adultero nuda p̄missio de d̄trahēdo cāre videt̄ illd̄ idē periculū de quo fuit facta p̄hibicō Vñ volūt̄ q̄ in p̄dicto casu scdo nōie fidei intelligat̄ quelibz p̄missio nuda l̄ n̄ nu da q̄ p̄missio est q̄si q̄dā dispēfacō de futuro. et hui⁹ snie fuit hu. sicut apparet. xxxj. q. i. re latū. d̄sentit̄ ecia ei rap. et rod. Esto q̄ pet r⁹ sollicitet berthā ac illa d̄sentiat sibi tali pa cto q̄ ip̄e p̄ fidei p̄mittat̄ martine ip̄i⁹ berthē cōsangnee. p̄ p̄ mortē viri ei⁹ accipiet i vro rem illā de q̄ d̄sulit̄ ei martina Intēdes et p̄ba bilit̄ credēs q̄ martina ei cōsulat de ip̄amet̄ scz berthā. cui petr⁹ d̄sentit̄. et postea p̄ficiens i⁹ q̄ p̄misit berthā d̄ cōsilio martine p̄ mortē viri berthē i vxore accipit̄. mō q̄nt̄. vñ i⁹ m̄i moniū teneat̄ is l̄ q̄ n̄ qz berthā scis q̄ ille si daē sibi fidē postea n̄ possz eā h̄re i vxore frau dulēter fecit illā psuationē et fraus nemi d̄bz p̄ocinat̄ Si tñ berthā p̄dictā p̄missionē p̄cu ratz n̄ itēdes sup̄dictā fraud̄ h̄z potēd̄ q̄ pe valioz et honorabilioz vxore h̄ret. si de cō silio martine vxorem accipiet et q̄ accipiendo vxorem de cōsilio martine post mortē viri sui sibi solacioz esset. m̄imoniū iter eā et petr⁹

in ppe glomij unman

in ppe glomij unman

in ppe glomij unman

cōtractū...
p̄calm̄...
de d̄uacō...
realare. fa...
q̄ p̄m̄i...
sine tñ...
q̄ de...
d̄cti ex...
co ec̄cō...
si celeb̄...
la cōtrah...
om̄ m̄i...
allegia...
et ea n̄...
sō anre...
cū alia...
s̄m nūq̄...
p̄m̄i...
m̄imoniū...
cūqz iter...
vel viro...
tūc pol...
si q̄ sign...
q̄ adulter...
et vñ...
p̄m̄i...
ca quo d̄...
ne si vel...
q̄ adulter...
buit ex...
spō. cū...
cōfirmat̄...
ra h̄ q̄ n̄...
nō et iō...
m̄i d̄firme...
s̄m s̄...
p̄terea...
olēre si...
de d̄ia. s̄...
morte...
p̄le carna...
re s̄m ho...
na vñ...
s̄m ho...
catā de...
et d̄...
i p̄d̄im̄...
h̄m̄i ad...
trant cū...
tūc d̄...
m̄i d̄...
di f̄id̄ d̄...
et m̄...
f̄id̄o n̄...
vñ adulter...
mōa n̄...
m̄i d̄ f̄id̄o...
r̄ eā cō...
uenit car...
te d̄l̄p̄...
cū ea cō...
C̄ tñ cō...
tā ē ep̄

cōtractū tenerz Tercū emē ē cū q̄s adulterā
 p̄ncialiter ducit et cū ea cōtrahit. qd̄ ē p̄ q̄ r̄i:
 de d̄ducēdo dare ē d̄ eo q̄ duxit. cū h̄er. et c.
 erulare. facit ei p̄mū m̄rimoniū q̄ n̄ valz sc̄d̄z
 q̄n̄ p̄mū m̄rimoniū fuit legitimū et om̄. nā si n̄
 fuit om̄ s̄z t̄m̄ putatiū n̄ ipedit sc̄dm̄ m̄rimoni
 uz. ē de sp̄o. veniēs. et de m̄rimonio cōtra iter:
 dictū ex l̄ns i fi. Si t̄n̄ p̄mū m̄rimoniū fuit i fa
 cie eccl̄ie cōtractū et alter ān̄ diuorciū p̄ eccl̄ie
 siā celebratū et cōtra eccl̄ie iterdictūz cū a
 lia cōtrahat peccat et p̄niaz agere d̄z s̄z nihil
 omin̄ m̄rimoniū tenet vt d̄z i decretali p̄xio
 allegata Quid si q̄s cōtrahat cū aliq̄ de p̄nū
 et eā n̄ cognoscat qz p̄uenit morte v̄l religioē
 sed anteq̄ illa moriatur vel religionem incret
 cū alia cōtrahat v̄l aliq̄ fidem det eāqz agno
 scat. nūq̄ illā poterit ducere in vxore i h̄l s̄m
 jmo. q̄ sic. s̄m ac ho. q̄ n̄. ē d̄ eo q̄ duxit i ma
 trimoniū si q̄s Si v̄o null̄ sup̄dictoz t̄m̄
 cauz iteruenerit et adulter mortua vxore sua
 vel viro adultere cōtraxerit cū ea quā p̄ adul
 teriū polluit tenet m̄rimoniū ē de eo q̄ duxit
 sup̄ h̄ significasti. veniēs Qd̄ ac dictū ē sup̄ q̄
 q̄n̄ adulter fidē dederit adultere l̄ cōtrahit cūz
 ea viuere viro adultere l̄ vxore adulteri d̄z se
 pari Intelligēdū ē v̄troqz sciēte ipeditūz q̄n̄
 sic cōtraxerūt Si ei alter ignoraret credēs eum
 cū quo cōtrahit esse solutū poss̄z cū eo esse legiti
 me si v̄llz et h̄ i odiū alteri et fauorem isci
 q̄ adulteriū n̄ omittit p̄pter bonā fidē quā ha
 buit ē de eo q̄ duxit. p̄oitū. et c. veniēs. et d̄
 sp̄o. cū i ap̄lica Nūq̄ mortua vxore legitia
 cōfirmat̄ eoi p̄o m̄rimoniū iter isciā et adulter
 rū i h̄l q̄ n̄ s̄z p̄m̄ d̄sensu s̄m iura fuit adule
 tin̄ et iō noū d̄sensu requirit̄ ad h̄ vt m̄rimo
 niū d̄firmer̄ Et valebit nō a tpe p̄m̄ s̄z noui d̄
 sensu Est igit̄ in p̄tate mulieris inscie a viro
 putatiuo separi. l̄ iplozare opelli ip̄m publice
 d̄sentire si v̄at. sp̄ote vt i d̄ctō c. veniēs. et ē
 de dia. ser. p̄posuit Si t̄n̄ illa q̄ p̄ isciā fuit p̄
 morte vxoris certificata de morte eī semel ca
 pule carnali d̄sentit postea reclamare n̄ pote
 rit s̄m ho. ar. i dictis c. Quid si q̄s vxore p̄i
 ma viuere cū pluribz cōtrahat eis inscijs i h̄l
 s̄m ho. loc̄ erit ḡtificatū. qz quacūqz certifi
 catā de morte p̄me vxoris agnouerit p̄o. vxore
 eī erit. ar. i dictis. c. De h̄ ec infra vide ti. d̄
 ipeditūto ligamis i q̄stioibz v̄ltis Quid si q̄s
 h̄m̄i adulter nouū d̄sensu cū sc̄da p̄ueniēs cō
 trahit cū alia de p̄nū i h̄l illd̄ sc̄dm̄ m̄rimoniuz
 tenet. ar. i illo c. veniēs s̄m gof. Quid si q̄s
 mulieri diugate cū q̄ nōdū adulteriū omisit d̄
 die fid̄ d̄ducēdo eā p̄ morte viri sui legitimi
 et vxoria sue si ip̄e ē diugate l̄ cōtrahit cū ea d̄
 facto. nūq̄ si cōtraxerit p̄ morte vxoris sue l̄
 viri adultere sūt sepandi i h̄l determinatū est in
 nouo iure. q̄ siue ān̄ sine p̄ fid̄ datā l̄ m̄rimo
 niū d̄ sc̄tō cōtractū sup̄stite t̄n̄ legitia agnouer
 r̄ eā oino separi d̄bet Si v̄o nec ān̄ nec p̄ iter
 uenerit carnal copula. licz v̄tri qz eoz qz ḡur
 ter d̄li q̄rūt sic p̄nia iniūgēda. m̄rimoniū t̄n̄ qd̄
 cū ea cōtrahit p̄ vxoris obitū n̄ ē dirimēdum
 C̄ t̄n̄ cōtrariū hu. notauit. xxxj. q. i. relatū. s̄z
 ius ē exp̄sē cōtra eā. ē d̄ eo q̄ duxit si q̄s vxore

et h̄m̄ci sine sunt rap. host. et gof. q̄ dicunt q̄
 forte opinio hu. saluari p̄t de m̄rimonio inter
 tales cōtrahēdo n̄ ac d̄ m̄rimonio dirimēdo.
 Eqt̄ videre de terco sc̄z d̄ emie icest̄ quo
 q̄s cognouit cōsangneā vxoris v̄t̄z ipedi
 at m̄rimoniū i h̄l talē icestū dup̄ icelligi p̄t q̄s
 cōmittere sc̄z aut ān̄ m̄rimoniū cōtractōz. et ē
 p̄ sp̄salia d̄ futuro. et tūc nullū ē m̄rimoniū
 cōtractū p̄pter affinitatē. v̄n̄ sunt iudicō eccl̄ie
 sepandi et m̄lir nubere p̄t. vir ac q̄ntū ē d̄ iur
 rigore n̄ p̄t nubere. Aut p̄ cōtractōz m̄rimoniū
 et h̄ ecia dū p̄t icelligi sc̄z aut d̄ m̄rimo iā cō
 tracto. aut d̄ cōtrahēdo p̄ morte vxoris. p̄mo
 mō n̄ solu v̄iculū m̄rimoniū. t̄n̄ icestuos̄ amie
 tit ius petēdi debitū ab vxore accinēte illi cūz
 q̄ cōmisit icestū. ē d̄ eo q̄ cōg. cōsan. c. i. Et es
 cia ab vxore n̄ accinēte ei cū q̄ cōmisit icestuz
 e. ti. trāsmisse. tenet̄ t̄n̄ reddere debitū vxori
 petēti. vt habet̄. e. c. quia p̄ctm̄ eius p̄iudic
 care vxori nō potuit nisi sceleris cōscia fuerit
 Si t̄n̄ ignorat̄ vxore vxoris agnouerit nō p̄
 tās eā esse vxore suā iurabit q̄ h̄ insci fecerit
 et reddet et exiget. Illa ac sine cōiugio manere
 d̄z. xxxij. q. i. in lectū. Si sc̄dō sic n̄ licz sibi
 p̄ morte vxoris m̄rimoniū cōtrahē. vt habet̄
 ē d̄ eo q̄ cōg. cōsan. c. i. et c. trāsmisse. qd̄ ē in
 telligēd̄ nisi cūz eo fuerit dispēlatū. dispēlare
 ei cū iuene. e. ti. c. i. i glo. et ar. ad h̄. xxxij.
 q. ii. i adolescēcia qz tali t̄me d̄ icōtinēcia Si
 t̄n̄ sine dispēlatōe cōtraxerit m̄rimoniū tenebit
 qz n̄ est p̄hibicō cū statuto irēitate s̄ cōtrariū
 fctm̄ fuerit. t̄n̄ ab illa vxore sibi debitū petere
 n̄ licebit tenebit̄ t̄n̄ reddere. vt i c. trāsmisse.
 S̄m t̄n̄ ho. secū dispēlati p̄t si sit iuuenis d̄ de
 bitū peticōe. cū ecia d̄ licēcia eccl̄ie possit cō
 trahere. et sic s̄m eū si n̄ possit cōtinere petere
 p̄t d̄bitū d̄ licēcia eccl̄ie. Volūt ē qd̄a q̄ ta
 les ad tpe separi d̄beāt ad p̄niaz factēda. pec
 cāt ei sine licēcia eccl̄ie cōtrahēdo. jo. t̄n̄ no
 rat. xxxij. q. ij. i adolescēcia qz iuuenis sine di
 spēlatōe p̄t cōtrahere s̄z senex idigz dispēlatōe
 Eqt̄ videre d̄ q̄rco. s̄. d̄ crimie vxoricidij
 et circa h̄ q̄rūt̄ plura. s̄. v̄t̄z in aliq̄ ce su
 liceat vxore occidere i h̄l v̄t̄z iterficere vxore
 cōtingit dup̄. v̄no p̄ iudiciū civile et sic nō ē
 dubiū q̄ sine p̄ctō p̄t vir zelo iusticie n̄ liuore
 vidicte v̄l odi, mor̄ vxore adulterā i iudicō
 seculari de adulterio emialiter accusare et pe
 nā mortis a lege statutā petere. n̄ ac in iudicō
 eccl̄ie sc̄z q̄ntū ad execucōz. xxxij. q. ij. inter h̄. v̄t̄z
 lio p̄t ip̄az p̄ seipm̄ i iudicō cōiuctam et sic ē
 actū adulteriū q̄ntūcumqz sciat eā adulteraz.
 nec s̄m legē civile. nec s̄m legē cōscie licz. s̄z
 lex civilis q̄ si licitū reputat q̄ i ip̄o actu iue
 nēs eā iterficiat. xxxij. q. ij. iter h̄ i glo. ar. e.
 cia ad h̄. C. ad. l. nuliā d̄ adulterio. l. ḡt̄. Sed
 illa lex loq̄t̄ q̄ntū ad pene iterficiēns mitiga
 cōnem. nō quasi nō p̄hibens sed quasi h̄m̄oi
 homicidij penā nō infligēs p̄pter maximuz in
 citamentuz. sed eccl̄ie ad h̄ nō est astricta le
 gibz humanis vt iudicet eum sine reatu pene
 eterne vel pene eccl̄ie iudicō infligēde
 et iō i nullo cau licz vxore occidere viro p̄a

autoritate Sz tra h ebici qd vij. q. i. sicut
dicit q vxor a viro iudicari dz eo vult Sz h
szm jo. e om ca in demo coarigedo. xxij. q. iij
duo ista. sz n vberado qz illa sunt ab ingenuis
aliena. C. de repudio. dsensu. vn pt eam tpatē
castigare cū sit de familia ei? sicut dñs suum
sz n pt eā i foro iudicare qz null? pt sibi l su
ius dicere. ff. de iurisd. o. iudi. q. iurisdicōne
qmimo si vir flagell l fullib? vberauerit vxorē
re nisi p causis i iure expsis dabit ei terciā p
tē donacōis quā dederat ei ppter nuptias in
autē. vt li. mñ vl autē. q. si qz aut. Sz aut n de
dit donatū ppter nuptias punit i qtra pte co
ei? substācie sue. si substācia ei? n exced. cccē
aureos. si aut excedat c. aureos dabit ei. C. d
repud. l. ij. Clerici tñ pnt vxores suas si pecca
uerint custodire et ligare in domo sua ppter ne
cē et eas cogē pnt ad ieiunia salutaria Ita tñ
q cū eis n omedāt donec peiteāt. xxxij. q. ij.
placuit. h aut szm jo. laici nō pnt facere vxorē
bz suis Sz h nota q szm leges pti dat ius
occidēdi quēlibz adulterātē cū filia quā bz i
ptate et nulli alij pti h ius dat. Nō tñ vbi cū
qz dephēderit pti ei pmittit occidere. sz solū h
i domo sua l sui generi dz hēda? Ita tñ q vtrū
qz simul occidat. et h icōtinēti faciat. ff. de az
ctōibz. l. pzi. Marit? aut tñ pt occidere humi
lā psonā cui n dz reuerēciā. sz si iauerit in do
mo sua n i domo socer. ff. e. marito. h ho.
Vtr? vxoricidiū ipediat mñmoniū sz tñplici
ter dicit vxorē occide. s. aut psequēdo clpā
vt qñ ppter adulteriū occidit. aut psequēdo
naturā qñ. s. ppter odiū psoē. aut psequēdo ma
trimoniū. qñ. s. vir occidit vxorē vt detrahit cū
adultera. pmo mō ē pctm magnus. sedm ma
terciū maximaz. pmo et sedo iped? mñmoniū
detrahēd sz n dirimit iā detrahit. xxij. q. ij. it
fectores. terco mō respectu aliaz psonaz. sz
militer ipedit mñmoniū detrahēdū sz n dirimit
detrahit. respectu vō adultere ipedit et dirimit
ex de eo qui dux. sup eo. et c. significasti.

V. vxoricidiū ipediat mñmoniū

De disparitate cultus utul. xxj.

Emde osiderādū ē d disparitate cultus
et pmo d ifideliū diugio. sedo d ipoz.
diuozed. terco d eoz ple Circa pti
mū qñr? plura. s. vtr? fidel possit detrabere cū
ifideli sz eca istā matenā dicēd. qd aliud ius
fuit an legē moy. ad tpe leg. ad tpe euāgelij
An legē ei poterat detrabere fidel. s. cū ifideli
qz nulla lege phibeat sic fecit jofej b cū egi
ptiaca gen. xij. et mō ples cū madianide. ero.
ij. Tpe ac legis f. ic eis phibitū detrabere cū
chananeis spāliter ppter eaz puerilitatē et ob
stinacōz i ifidelitate ppter quā ec dñs manda
uerat eas occidi. vnde deut. vij. n inib. s. cuz
eis fed? nec sociabis cū eis diugia Nō fuit ac
phibitū cū oib? ifidelib? generaliter. vn n li
cebat detrabere cū chananeis n relicto cltu p
dolatrie quertētē ad fidē sic detrahit naalon
cū raab. d q genuit booz. M. i. cū alijs vō li
cebat maxie qñ n timebat piclz subuersiōis fi
deliū Tpe vō euāgelij. n licz detrabere cū vlio
ifideli mñmoniū nec simpliciter nec sub cōdi
cōe quertēdi ad fidē. spōsalia tñ licz detrabere

nō qdē simpliciter sz sub dōdicōe scz si quereat
ad fidē. xxvij. q. i. q. ex his et c. caue. et c. nō
opret In quo etiā c. nō. hu. q. mñmoniū detra
hit cū ifideli. ec sub cōdicōe quertēdi ad fidē
n valz. Spōsalia vō sine dōdicōe quertēdi n te
nēt Cōtracta vō sub tali dōdicōe valēt Sz p? q
uersionē ē op? nouo dsensu ad mñmoniū. qz p
m? fuit ad spōsalia tñ Sz attēdēdū q ifidel
pt qz dupliciter dici. vno qz carz fide et talif
disparitas vbi ē bñ ipedit mñmoniū detrahēd
sz n dirimit iā detrahit. vt si catholic? detrahit
cū heretica baptisara Et h notat hu. xxvij. q.
i. caue inqt amb. xpiane ne iudeā aut gētilēz
aut alienigenā. i. hereticā l a fide tua alienaz
accersias tibi vxorē Sz h dic abzo. n qz mñmo
niū detrahit cū eis n sit vō. sz qz piculosum Sz
lio? dz qz ifidelis qz caret fidei facto. s. bap
tismo q sacroz ē ianua et fūdāmētū. et cū tali li
cz etiā fidē hēat n pt fidelis detrabere szm sac
mēta ecclie. et si detrahit nihil fa. vn dirimitur
mñmoniū iā detrahit et h notat hu. di. xxij.
q. vñ. Sz h ec fa? illd c. caue. v. si xpiana fia
n ē satis n litis abo iniciatū factō baptisatis
sz at qre n tenz mñmoniū detrahit iter fidelē
et ifideli q baptisatū n suscepit qd dicit
alij ē. qz iura reddūt fidelē illegitimā psonaz
ad detrahēdū cū tali ifideli. vn. xxvij. q. i. sic
dicit. n nisi eiusde religiōis et fidei maneāt co
pulata diugia Et hē dicit v. pōict? si xpiana
fimo ac istitucōis fuit rō dz rua. qz n decz cri
stianū detrabere mñmoniū i q? n essz rō sacri sz
i mñmoniū tali n ē rō sacri qz n possz hēe rōez
sacri ex pte diugis vñ? et n hēe ex pte alteri?
Ille at q n ē baptisat? nullū ad sacz suscipere
pt vt s. visū ē Et iō n tenz mñmoniū detrahit
inter baptisatū et n baptisatū. ec si tredit omis
fidei articulos vt ond? dicit? v. si xpiana. qd ex
ponēdū ē szm glo. i. cathelizara Vtr? mñmo
niū possit esse iter infideli sz p sic. ex de di
uoz. gaudē? Cōsiderādū at ē qz mñmoniū ē in
licitū i officiū. i. remediū. i. sacz. et i fed? hu
manū. vt ec dētū ē sup. et ista hz ap? fideles
plene. apud vō ifideles semiplene Est em i of
ficiū pcreādi plē sz apud fideles ad cultū dz
apud ifideles n Est ec i remediū qd excusat az
ctū diugalē a culpa. sz apud fideles cū h etiā
dat? gra remittēs occupiaz rōe bñdētōis adiū
ctē Apud ifideles at n dat? gra Est etiā i sacra
mētū qz sigt vnionē dei et aie siue dine nature
et huāne. Sz apud fideles sigt actū. apud ifi
deles at tñ apitūdie Dzia rō sacri mñmoniū
dsistit maxime i ratificacōe viculi Apud ifide
les aut n hz ratificacōz pfectā. et h ppter de
fectū sacri fidei. et ppter statū qz in tali statu
iūct? est vxori in quo pt vniri vinculo forctoz
ri scz suscipiēdo sacm baptisati et xpo alliga
ri a quo statu n pt phiberi Et iō i casu pt illd
infirmari ppter qd dicit augustin? nō est ratū
diugiu qd sine deo est. et habe. xxvij. q. i. hz
tñ ratificacōz vt solui n possz vtroqz in illo sta
tu manere Est etiā in qdā fed? humane socie
tatis. sed apud fideles est qdā fed? societatis
indissolubilis Apud vō ifideles ē fed? socie
tatis dissolubilis scilicet in casu vt dictum est.

Uox
szm
no iped
Et p gl
no e ad
er ca
er natu
re lēpa
detrahit
p us ca
fena su
spāla
ica mñ
cū ē ib
in mñ
qñ rel
rem?
talia d
cerum
mñmo
de dō
excule
em mō
diugal
plē. e
un fū
em hō
ne ad
diuine
ad deū
n em v
trimon
no apr
cio p
fite it
dei. D
qñis
cultū
actū
ipis nā
clēte
q dā
dem q
pā et
et q ec
em acc
fctm
E
m
lis dur
lectū
p tpe
gūctis
tpe Dri
adū et
lpe p
vñtōz
pūz
mōz
fctm
fctm
cūo
qz def

Vox mioniu esse possit inc infideles diuers
soz ntuu. puta iudei cu pagana. hē hu. nōr.
xxvij. q. j. s. vex. q. sic. Et q disparitas cultus
nō ipedit mioniu nisi inc fidelē et infidelem
Et q phibicō iuris gē. de q dē di. i. ius gēciū
nō ē adeo efficac qn dtrahi possit mioniu in
ter tales. Alij dicūt q licet mioniu sit de iu
re naturali pfectū. recipit tñ determinacōz a iu
re sc̄pto l̄ diuio l̄ hāand vñ licz tal n̄ ipediā
dtrahere p ius natarale nec p ius diuinū nec
p ius canonicū. qz ecclia nō iudicat de his q
foris sūt. j. cor. vij. possūt tñ ipediri p p̄cia et
sp̄alia statuta ipoz. qz et si nihil statue possūt
ēca mioniu in p̄tu ē sacramētum possūt tñ in q̄
tū ē ibi fed⁹ hūanū. et h̄ ē postēd pe. Ellā q
in mionio infidelīū iterueniret pactū h̄. s. q
qn vellēt dato libello repudij abinuicē sepa
rent. nunq̄d mioniu esset inc eos. hē q n̄ qz
talis dōicō ē dtra substāciaz mionij. si vō in
teruenit. licet h̄ postea dtingat de fctō. est g
mioniu inter eos. ex de diuoz. p̄ro. h̄ i glo. ex
de ofan. de infidelib⁹. Vox mioniu infidelīū
excuset actū diugalē a p̄tō. hē tria bona ma
trimonij sc̄d⁹ q sūt in mionio excusant actum
diugalē a p̄tō. qz igit i diugio fidelīū sūt cō
plete. excusant dplete. qz vō in diugio infideli
um sūt incōplete excusant incōplete. In m̄io
em̄ fidelīū ē bonū plis in gnacōe et educacō
ne ad cultū dei. bonuz fidei nō tñ hūane h̄ ec
diuine qz diuges seruāt adinuicē sibi fidem et
ad deū. bonū sacramētū q̄ ad signacōz verā. et
n̄ tñ verā h̄ ec p̄fectā qz p̄petuā. qz illud ma
trimoniu ē idissolubile. Est ec̄ ibi signacō actu
nō aptitudie tñ. In infidelib⁹ aut̄ dest̄ educa
cio p̄olis ad cultum dei et fides diuina. si
sit ec̄ ibi fides ad hoiez nō refert̄ ordiate ad
deū. Dest̄ ec̄ ibi p̄petuitas actualitas signa
cionis. Ideo t̄le mioniu ē ip̄fectū et ip̄fctē ex
cusat diugalē actū. Vñ nota q̄ fideles in illo
actū vitare possūt penā et acquirē glām. quia
ip̄is cū p̄p̄ meritū fidei. tñ p̄pter bndictōz ec
clesie nō tñ dat̄ remediū q̄ p̄seruat a cl̄pa h̄
ec̄ dat̄ ḡa q̄ remittit d̄cupiaz. Infideles vō q̄
dem qz diugunt̄ sc̄d⁹ in stōez diuinā vitāt cul
pā et p̄ d̄ns penā n̄ affectō libidinosa iteueni
nt q̄ ec̄ apud xp̄ianos actū diugalē fedat. non
tñ acq̄rūt culpā. qz nulla dat̄ eis grā p̄p̄ de
fctm̄ fidei sine q̄ ip̄ossibile ē place dō. h̄ bonū.
Eqtur vide de sc̄do s. de diuozcio mionij
infidelīū. Et ēca h̄ q̄zunt̄ pla s. vex. fides
lis d̄uers⁹ teneat̄ discedē ab infideli. hē d̄ di
sc̄ssu fidelis diugis ab infideli alit̄ ē iudicād
p̄ tpe p̄mittue ecclie aliter p̄ tpe d̄stāni im
patoz et t̄pib⁹ illi p̄p̄m̄. alit̄ p̄ moderno
tpe D̄rio em̄ tpe passim d̄uertebant̄ ad fidem
iudei et gētiles. et iō diūx fidelis poterat h̄re
sp̄e pbabile d̄ d̄uersiōe diugis infidel ec̄ si cō
uersiōez n̄ p̄mitteret. Et iō tūc erat cōsiliuz n̄
p̄ceptū cōmanē infideli cobabitare volēte siue
iudeo siue gētili. p̄ q̄ tpe d̄ apl̄s. j. cor. vij.
sanctificat⁹ ē vir infidel p̄ mulierē fidelez. et
sanctificata ē mulier infidel p̄ virū fidelē. Sc̄
cūdo vō tpe erāt obitiat̄ iudei. gētiles vō sa
tis defacili d̄uertebant̄ ad fidē. et iō tūc non

erat tutū fideli cū infideli iudeo cobabitare
nec spes erat de d̄uersiōe ei⁹ sic de d̄uersiōe
gētil. et iō tūc ec̄ d̄siliū erat cōmanē infideli
gētili n̄ tñ iudeo n̄ p̄mitteret d̄uert̄. Vñ p̄ his
duob⁹ debz icelligi d̄sile apl̄s. j. cor. vij. si q̄s
f̄ h̄z vrozē infidelē et h̄ d̄sentit habitare cum
illo n̄ dimittat eā. Nūc vō vterqz p̄ maiori p̄
te obitiat̄ vident̄. Et iō vbi infidel diligeret
et sufficient̄ moit⁹ d̄nt̄ ncluerit n̄ p̄mitteret fu
del cobabitare ei siue sit gētilis siue iude⁹ p̄
pter corrupcōis picl̄m euitandū. qz semp̄ p̄sur
mit̄ vbi nolūt cōuert̄ q̄ nolint cobabitare s̄n
d̄umelia creatoris. Et p̄ illo tpe icelligit̄ iō
xxvij. q. j. iudei. n̄ p̄t̄ inq̄t̄ infidel i ei⁹ d̄iuctōe
manere q̄ iā m xp̄ianā trāslata ē fidē. Si at̄ vō
luerit d̄uert̄. a h̄ vult et p̄mittit̄ l̄ offert̄ anq̄
p̄ d̄uersiōz sui diuḡ exercuerit alique actū fi
dei d̄trahū. a p̄. p̄. d̄iūx d̄uers⁹ n̄ te ab eod̄
discedē. s̄z te suū diugē maritali affectōe tra
ctare. Nō em̄ sibi p̄t̄ obicē sp̄ualē fornicacōez
quā abo p̄iter exercuerit. Sc̄do mō ē i p̄tate fi
delis ab infideli discedere q̄tū ad cobabita
cionē et thoz n̄ tñ q̄tū ad vincū mionial so
lucōz h̄ nich. Quid si infidelis d̄uers⁹ habe
at p̄les vrozēs. hē cū h̄re p̄les vrozēs sit con
tra legē nature cui ec̄ infideles sūt astricci nō
ē vex mioniu infidelis n̄ cū illa cū q̄ p̄mo d̄
traxit. Vñ si ip̄e cū oibus vrozib⁹ suis d̄uerta
tur. d̄z manē cū p̄ma et abicere alias. Si at̄ p̄
ma d̄uert̄ noluerit. et aliq̄ eoz d̄uertat̄. idēz
ius h̄z d̄trahēdi de nouo cū illa qd̄ h̄ret cum
alia. d̄ q̄ post dice. h̄ thō. Id̄ d̄. h̄o. d̄ diuoz.
gaudem⁹. i casu q̄ p̄ma ē moztua. Quid si co
dē moitō infidel d̄traxit cū duab⁹ dicēs. acci
pio vos abas i vrozēs. q̄ erit vroz ex istis. h̄z
roz. q̄ neutra. n̄ forte altera illaz sit talis q̄
cū illa d̄trahere nō posset in q̄ casu mioniu
cū reliq̄ teneret. sic hu. notauit. Vox mioniu
um infidelīū in ḡdu phibito d̄tractū q̄n con
uertunt̄ sit sepand. hē vt sup̄ e. ti. d̄ d̄sangni
tate. Vox d̄uers⁹ ad fidē possit d̄trahere cuz
alia p̄sona. infidelīū viuētē. hē d̄iūx infidel. a
vult habitae cū conuerso ad fidē sine d̄uēlia
creatoris et sc̄adalo ip̄i⁹ d̄uersi. a n̄. p̄mo nō
licet d̄uerso d̄trahē cū alia p̄sona viuētē cōiu
ge infideli licz n̄ sit cogend⁹ cobabitare sibi
xxvij. q. ij. si infidel. q̄ h̄ distinguend. c̄ rō ē
qz in h̄ casu n̄ ē solutū inter eos vincū m̄io
male. qz q̄ ad h̄ infidel d̄iūx nō iniuriat̄ ma
trimonio nec mionij d̄dicōni nec marito. Si
vō n̄ vult cobabitare soluit̄ vincū mionia
le inter eos. qz iniuriat̄ m̄io. et tūc d̄uersus
aliā ducē p̄t. Et sic p̄t icelligi iō. j. cor. vij. si
infidelis discedit. discedat. n̄ ei seruitutē sub
iect⁹ ē f̄ a foroz in h̄mōi. Dicit̄ ec̄ i d̄ctō. q̄
discedentē nō optet seq̄ et ea viuētē aliā ducē
licet. vex h̄ nō ē icelligend⁹ n̄ de his q̄ i infi
delitate sibi copulati sūt. Si at̄ vult cobabita
re n̄ tñ sine blasfemia xp̄iane fidei adhuc i h̄
casu soluit̄ vincū mioniale inter eos. qz di
recte iniuriat̄ mionij d̄dicōi. In quo casu in
telligit̄ ill⁹ qd̄ d̄z in c. sup̄dctō s. q̄ d̄umelia
creatoris soluit̄ ius mionij. et tūc fidelis p̄t
aliud mioniu d̄trahere. Si at̄ vult cobabitare

Q

sine blasfemia xpiane fidei nō tñ sine scādalo
diugis fidei. qz cona^t ipm puertē adhuc in
h casu duert⁹ p̄t aliud m̄ionū cōtrahē qz so-
lutū ē vinclm m̄ionij p̄mi p̄ h p̄ infidelis iu-
riat^r enozm̄iter fideli diugi. Et sic p̄t qz vicu-
lū m̄ionij fidelis cū infideli soluit^r in tribus
casib⁹. vñ v. Desere spernere l. blasfemae vo-
lente. Vel decredente scel⁹ ad mortale trahē-
tē. Nā sūt absqz moza tūc vinclā r̄pta p̄oza.
Propter tñ causas p̄dictas nō soluet^r m̄ionia
le vinclm qz essz ratū. s; m̄ infideles nō ē ma-
trimoniū ratū vt dētū est sup. et habet^r xvij.
q. j. eca p̄ncipiū h rich. Et p̄dictis p̄t qz eo ipso
qz alter infideliū diugū cōuert^r ad fidē altē
i infidelitate remanete. nō soluit^r iter eos v̄-
clm diugale s; qz nō ē ratū ē dissolubile et p̄
dictā duersacōz disponit^r ad dissoluendū. S; in
fidelē nolle cohābitare cū fideli. ā nō sū blas-
femia fidei xpiane. ā nō sine scādalo diugis fi-
delis. vinclm p̄dictū dissolu^r. h rich. Nec opz
illā solucōz fieri p̄ iudiciū ecclie. cū ecclia nō
iudicet d̄ infideli. xvij. q. ij. si infidel i glo.
Alij at dicūt qz debz fieri p̄ iudiciū ecclie. p̄si
infidel nō vult d̄pare ecclia p̄t et d; s̄niae. Alij
aut dicūt qz nō soluit^r vinclm m̄ionij iter eos
donec cōuersus detrahāt aliud m̄ionū. qz si i
fidelis post illas blasfemias duert^r ad fidē
dē anq̄ duersus ali⁹ m̄ionū detrahēs. p̄mo d̄-
uert⁹ aliud m̄ionū detrahē nō possz. Et hu⁹
s̄nie videt^r esse rap. et ho. et scd; rich. difficile
ē vidē si p̄mi m̄ionij vinclū nō ē p̄mo solutū
quō sequēs m̄ionū sit legitimū. vñ scdm̄ ipm
anq̄ detrahāt m̄ionū s̄m. soluit^r i m̄ v̄ d; i
glo. illi⁹ c. si infidel. Et tñ si an̄ detrahēt scd; m̄ionij
ali⁹ diūt duert^r. nō liceret p̄mo cō-
uersio s̄m m̄ionij detrahē viuēte alio nō qz p̄
cōuersioz alteri⁹ restitueret^r vinclm p̄mi m̄io-
nij q̄si iure p̄liminij vt qdā dicūt. qz ad cau-
sandū vinclm m̄ionij requirit^r d̄sens⁹ mutu⁹
s; qz impedimentū causaret^r quo ali⁹ alio viuē-
te cū alia p̄sōa m̄ionij detrahē phibe^r xvij.
q. ij. si infidelis in glo. Ibi tñ d; qz restituit^r
vinclm m̄ionij. s; exponendū ē vt dētū ē. hec
rich. s̄od. at notat p̄si aliq̄s sup̄dictōz trium
casuū sit notoz⁹ poterit fidelē detrahē cū alia
nō expectato iudicō ecclie nō ad habendū solē-
nitates institutas ab ecclia. si at dubitet^r d̄ il-
lo casu. dicendū ē sic hu. notat. xvij. q. ij. si i-
fidelis. s. p̄ ep̄s siue ecclia debet ad eā m̄ic-
tere aliquel qz volūtate ei⁹ requirant sup̄ illo
casu l. recipe p̄bacōez sup̄ h si possit haberi et
illa voluerit r̄p̄dere. Aut si forte nō iueniat^r
ali⁹ aliā ducere nō debet. si tñ ducat m̄ionij
erit v̄ez. dū tñ ibi sit aliq̄s illoz triū casuum
Laudat at gof. qz fidelis testes adhibeat cuz
infidelis requisit⁹ cohābitare recusat vel co-
h. bicāl blasfemat. l. cū eū trahē nū^t ad mo-
tale peccatū. alias si dubitet^r de scdō m̄io-
nij nō nū s; p̄bacō deficeret et ecclia s̄m al-
legata iudicaret. Quid si fidelis pus s. dum
essz infidel scd; ritū suū repudiavit legitimam
vxoze. s; cū tale repudiū detra legē nature sit
et dñs reprobauent. M. xvij. nunq̄ ea viuē-
te accipe aliā poterit n̄ i trib⁹ casib⁹ sup̄dictis

et de diuoz. gaudē. q. q̄at. h. rap. S; nūqd
vir iā duert⁹ ad fidē vxozi r̄stitui debz iuste
p̄ hmōi repudiū spoliare si h petat. s; qz nō si
adhuc remaneat infidel. qz scd; aplm. j. cor.
vij. ff. a. s̄oz. nō ē in hmōi seruitute subiect⁹. s;
si v̄ez cōuersū et ipa cōuersa seq̄tur anq̄ p̄p̄t
aliquē triū casuū sup̄positōz ille aliā legitīā
ducat vxoze eā recipe d̄pellet^r vt p̄z i dētō. q.
et ibidē. q. p̄si cōuers⁹. Donat^r qz p̄o credat
vñ et alter discredat et nolit cohābitare et
fornicet^r et postea duertat. nunq̄ postea r̄d-
dend⁹ ē ei vir su⁹. an ille p̄t excipe iniuriā di-
missiois v̄l fornicacōis. s; si diuges veniant
successiue ad fidem si neut^r alter dimisit nec
fornicacōz cōm̄isit cōzēdi sūt i sil cohābitare
et se affectōe m̄ionij adinuicē tractare. Si
at alter ab altero discesserit. aut fidelis disces-
sit ab infideli. et h libere potuit et sine culpa
vñ in n̄lo sibi p̄iudicat. Aut infidelis discessit
a fideli. et tūc p̄t fidelē eē postq̄ venit ad fidē
excipe etsi vult post eā accipe tñ cogi nō debet
qz statū ē ab ea absolut⁹. s. q̄ ad cohābitacōz
nō p̄t tñ ea viuēte cū alia cōtrahē. S; de for-
nicacōe intelligendū ē. qz p̄mo duersus aut d̄-
dit et occasiōz fornicacōi vt qz repudiavit eaz
vel noluit cohābitare et volēt cohābitare sū
cōtumelia creatoris. ā nō si dedit nō p̄t p̄pter
fornicacōez excipe. si nō dedit p̄t excipe. hec
rich. V̄ez vir pus cōuers⁹ ad fidē vxozi a
se r̄pudiare postea ad fidē cōuerse fornicacōz
obicere poterit p̄ eo p̄ alij p̄ repudiū nupsē-
rit. s; qz nō. c. de diuoz. gaudē. in fi. qz ibi
d; in glo. intelligit^r detrahēs legitīe qz legis
sue contraxit auctate. et xvij. q. iij. q̄ peccat.
ar. c. de sta. f̄nitatis. Nunq̄d ei fornicacōez
obicere poterit quā alias an̄ baptisimū omisit
s; baptisim⁹ omē crimē ātea cōmissū tollit q̄
ad deū. nō tñ tollit fornicacōz illā q̄tin⁹ r̄spi-
cit v̄ez qz crimē id̄ cōm̄aculat nō tā r̄p̄ozē q̄
mantū. xvij. q. j. i. cōiugio. Et sic ius quod ex
illo p̄ctō d̄p̄t viro remanet et salnū et sic p̄t
excipe detra illā. h nota^r c. de diuoz. gaudē.
in glo. vl. p̄tu. v̄o d̄. qz p̄t. xvij. q. ij. s; male-
zē. Quid si talis talē recipiat et eā cognoscat
nunq̄d postea p̄t ad sacros ordines p̄moueri
s̄ndz rod. qz sic scd; hu. xvij. q. ij. s; certe di-
cendū ē qz nō. qz vt habitū ē sup̄ baptisim⁹ irze-
gularitatē nō tollit vide de h sup̄ li. iij. ar. j.
q. ij. V̄ez cōuersus ad fidē possit ingredi
religiōz vel subdiacn⁹ fieri inuita vxoze re-
manete in infidelitate volēte tñ cohābitare.
s; opi. hu. ē. xvij. q. ij. si infidel. qz infidel
moneri debet vt conuertat^r. etsi dicat se velle
cōverti tūc ē expectāda. si v̄o dicat se nolle d̄-
uertū nō expectabi^r si cōtradicat. Alij at dicūt
qz ea inuita p̄t monach⁹ vel subdiacn⁹ fieri
et ip̄tet sibi qz nō cōuertit^r h⁹ opionis esse vi-
det^r ho. ar. c. p̄ ea. de duer. cōiu. c. vl. Tho-
v̄o notat in quarto qz p̄ cōuersionez viri sit
aliq̄ spes p̄babilis de vxozi cōuersione nō d; z
vir emittere votū cōtinēcie vel ad aliud m̄io-
nij trāsire qz difficil⁹ vxoze cōuertē^r sciēs se
viro suo priuatam esse. si autem non sit spes
potest ad sacros ordines vel ad religionem

accedere prius requisita uxore q̄ duertat. Et
 si postq̄ aliqd̄ p̄dictōz fecerit. cōuertat̄ vxoz
 nō ē vir ei⁹ sibi redded⁹. s̄ iputare sibi debet
 i penā tarde duertōis q̄ viro suo p̄ua. Vt
 dicit infidel̄ dimissus possit illo viuere cū alia
 p̄sona d̄trahē. s̄ h̄ fuerūt opiones diuerse vt
 accipi p̄t ex d̄ctō. xxviii. q. ij. si infidel̄ i glo.
 q̄daz em̄ op̄m̄ sūt infidelē posse d̄trahē ali⁹
 m̄ioniu nō tñ an̄p̄ fidelis aliud m̄ioniu con
 trahat l̄ solēne votū d̄tinēcie faciat. s̄ p̄. qz
 postq̄ fidel̄ cōtraxit l̄ solēniter vouit sibi non
 remanet aliqd̄ ius i diuge infideli. Vñ vir ifi
 del̄ nullo iure obligat̄ ad nō d̄trahendū. qz ex
 q̄ m̄ioniale vinc̄m ē inter ip̄m et fidelē solu
 tū ius nature nō p̄hibet infidelē cōtrahē nec
 ius diuinū. qd̄ ego sciā. nec statutū eccl̄ie qz
 statuta eccl̄ie nō ligāt infideles nō baptisatos
 Alij dicūt q̄ infidelis manēs infidel̄ i uita al
 teri⁹ nō p̄t d̄trahē n̄ p̄ vitā. qz licet int̄ ip̄m
 et fidelē sit solutū diugale vinculū q̄tū ad ef
 ficiā. remanet tñ q̄tū ad obligacōis effica
 ciā i infideli p̄pter culpā suā. Nec ex h̄ sequit̄
 q̄ obliget̄ ad p̄petuā d̄tinēciā. qz si cōuerta
 tur ad fidē d̄trahere p̄t postq̄ alter cōtraxit v̄l
 solēnit̄ vouit. Et h̄ videt̄ esse op̄io tho. et pe.
 h̄ rich. d̄. Gof. v̄o ēca h̄ notat q̄ m̄ioniu solui
 dz ēca fidelem. qz ip̄e i trib⁹ casib⁹ sup̄d̄ctis
 sine p̄ctō d̄traxit. Infidel̄ v̄o q̄ i m̄ionialib⁹
 peccat odio noīs xp̄iani sine p̄ctō n̄ cōtraxit.
 l̄ eccl̄ia nō curauit dicere de infidelib⁹. qd̄
 ei ad nos de his q̄ foris sūt. et iō dicit tñ de fi
 deli. Vñ soluat̄ m̄ioniu si fiat infidelis al
 ter diugū sp̄aliter q̄ ad fidelē. s̄ q̄ n̄. ex de
 diuoz. q̄iui. Et h̄ duplici rōe. vna ē vt p̄cluda
 tur malis via silacōis et deceptōis. q̄ q̄nqz be
 resim fingerēt. et ab ea postq̄ relicta nup̄ssec
 reslirēt. et nuberēt cui vellēt. Scda rō est qz
 m̄ioniu fidelium oīno ē indissolubile. tū qz p̄
 factā h̄z signacōez et signat vnionē diuine na
 ture et hūane vt indissolubile. tū qz ē fūdatuz
 sup̄ baptisū q̄ ip̄mit caractere indelibile Vñ
 jnno. ex de diuoz. q̄to. dic̄ q̄ sac̄m̄ fidel̄. i. ba
 ptisū qd̄ semel admissū nunq̄ amittit̄ ratū ef
 ficie diugij sacram̄tum Vñ cōiunx̄ fidelis
 teneat̄ discēdē ab alio diuge i heresim lapsō
 s̄ h̄ q̄ sic. si obliate p̄seueret i h̄esim. et h̄ p̄pter
 subuertōis pic̄m̄ ne p̄on⁹ turpitudis ei⁹ eē
 videat̄. Si at̄ redeat ad fidēz tūc distingue vt
 cōtinet̄ r̄n̄sio sequētis q̄stōis. de h̄ ec̄ vide sup̄
 e. li. ii. q. ij. ar. ij. q. v. p̄pter fornicacōz sp̄ua
 lē r̄c. Et q̄ diugū fidelium alt̄ labat̄ i infi
 delitate et p̄pter h̄ fidelis sepe ab infideli.
 nunq̄d infideli ad fidē reuertēti dz alter diugū
 fidelis reslitui. et nunq̄d religiōez intrare po
 terit inuito infideli ad fidē redeūti. s̄ h̄ a sepa
 ti sūt iudicō eccl̄ie a n̄. si sic tūc fidelis reli
 gionē intrare poterit altero inuito. licz redeat
 ad fidē. si nō s̄ fidelis ab infideli p̄a aucte r̄
 cessit. sine d̄sensu alteri⁹ religiōz intrare n̄ po
 terit. ex d̄ diuoz. de illa. In vtroqz tñ casu s̄m
 bñ. et ho. in sū. ti. de diuoz. siue fuerint sepa
 ti iudicō eccl̄ie siue sine iudicō eccl̄ie si no
 lit fidelis r̄ligiōz intrare. cogi debz ad alterz
 redire. ex de diuoz. q̄to. nō obstatē sp̄uali for

nicacōe ei⁹. cū iā sit emendat⁹ et incipiat esse
 qd̄ nō fuit. d̄. l. ferzū. laur. tñ dixit q̄ q̄n sepa
 ti fuerit iudicō eccl̄ie fidelis nō ē cogend⁹ r̄
 cipe infidelē. Sec⁹ at̄ ē de fornicacōe carna
 li p̄pter quā siue sepa ti fuerint iudicō eccl̄ie
 siue sine iudicō eccl̄ie. d̄m̄mō illa fornicacō
 sit publica nō tenet̄ innocēs nocentē recipere
 nisi velit. licet se correxerit ex de d̄uer. diug.
 gaudē. Et h̄ sepa cō fit tñ q̄ ad mutuā serui
 tutē qz vinc̄m m̄ionij nō dissoluit̄ cū alt̄ fi
 deliū infidel̄ efficit̄. vt patz in d̄ctō c. q̄to. h̄
 bñ. ex de d̄uer. diu. ml̄ier. et in c. q̄to. Sed
 quare tenet̄ siue cogit̄ vxozē recipere emenda
 tā de fornicacōe sp̄uali nō tñ d̄ carnali. s̄ qz
 si vir vxozē post ei⁹ fornicacōz carnalē d̄gno
 sceret ea mortua p̄pter defectū sac̄ri p̄moueri
 nō posset. et sic ei p̄iudiciū fieret. xxiii. di. si
 laici. qd̄ nō d̄igit in fornicacōe sp̄uali qz per
 p̄nāz ē purgata. Itē i fornicacōe carnali pol
 luit̄ corp⁹ et aia s̄ i sp̄uali solū aia. Et i carna
 li fornicacōe nō tñ fit i aia qd̄ displiceat viro
 s̄ ec̄ in corpe. qd̄ n̄ fit in sp̄uali Et vir maḡ scā
 dalizat̄ et offendit̄ ex eo qd̄ fit in corpe q̄ ex
 eo qd̄ fit in aia. et ita ē ei maioris scandali cā
 h̄ bñ. in d̄ctō c. mulier. Quid si q̄s n̄ excōica
 tus d̄trahat cū excōicato. s̄ qd̄am dicunt q̄
 nō tenet̄ m̄ioniu. p̄ q̄bus facit q̄ talis ē a sa
 cramētis eccl̄ie sepa ta. ex de c̄li. ex. mi. si ce
 lebrat. t̄ lib⁹ ec̄ sūt oīs act⁹ legitimi interdi
 cti vt hitū ē s̄. de effectū excōicacōis. Ma. tñ
 sc̄psit q̄ licet n̄ debeat d̄trahi cū t̄li m̄ioniu
 tñ d̄tractū tenet̄. ar. xviii. q. j. caue. et ex d̄ di
 uoz. q̄to. qd̄ ē veri⁹ sc̄dz iura q̄ nūc curzūt. vt
 d̄ ec̄ h̄of. Vñ p̄pter qd̄cunqz p̄ctm̄ possit
 vxoz dimitti. s̄ h̄ d̄ns vxozez dimitte p̄hibuit
 p̄ter cām fornicacōis. s̄ triplex ē fornicacō et
 p̄ d̄ns triplex dimissio Est em̄ fornicacō p̄te di
 cta scz p̄ctm̄ carnis. Et d̄ctā cōiter scz p̄ctm̄ in
 fidelitatis p̄ quē modū p̄p̄e p̄dolatas mere
 tricib⁹ fornicatib⁹ d̄parat. hiere. ij. Et dicta
 cōssime. s̄ qd̄cunqz p̄ctm̄ q̄ de⁹ relinquit̄ Di
 missio v̄o ē triplex. s̄. vel q̄ ad vinc̄m m̄imo
 nij. vel q̄ ad cohabitacōz p̄petuā. vel q̄ ad co
 habitacōz t̄palez. p̄pter fornicacōz p̄te dictā p̄t
 vxoz dimitti. nō q̄ ad vinc̄m. s̄ quo ad coha
 bitacōz p̄petuā. p̄pter infidelitatē v̄o si infide
 litas p̄cedat dimitti p̄t quo ad vinc̄m. si seq̄
 tur dimitti p̄t quo ad cohabitacōz t̄pale s̄. q̄
 usqz corrigat̄. Vñ ip̄o reuerso ad fidē d̄pellit̄
 cohabitare is q̄ in fide remāsit n̄ an̄ d̄uersionē
 fuisset p̄ s̄nāz eccl̄ie sepa ti ex d̄ diuoz. gau
 dem⁹. in fi. S̄ p̄pter aliud p̄ctm̄ si ē p̄ctm̄ tñ
 vxozis. dimitti nō p̄t ex de diuoz. q̄sui. Si v̄o
 ē scandalū viri. vt qz n̄ vult cū eo quiete viuē
 n̄ d̄senciat malefacere. et sic ē sibi magis occa
 sio ruine. et vehementer timet̄ de lapsu vt si
 p̄rabē ad mōle n̄cat̄ l̄ in mortē viri cū effe
 ctū machinet̄ vt e. c. j. et i glo. p̄t dimitti quo
 ad cohabitacōz t̄pale s̄. quousqz corrigat̄ vt ha
 bet̄. xxviii. q. j. p̄dolatria. et v̄. v. si ocul⁹ tu
 us scandal⁹. te r̄c. p̄ ocl̄m d̄extrū. s̄m glo. itel
 ligunt̄ sp̄uales amici et p̄p̄nq̄. p̄ et mat̄ fili⁹
 et soroz et hm̄oi. et tūc dimittit̄ vt scandaluz
 n̄ vt scortū et cessante scādalo dz recōiliari.

Et quod videtur de tercio s. de ple infidelium et
etiam si queritur que pntē debeat sequi ples i-
fidelium. Et ples a puenit ad etate adultā. aut
n. si sic cū i ei9 voluntate ppa dpedeat sua sal9
ei9 ē requirend9 dēfens9 et que vult libere seq
ē pmittend9 pntē s. fidelē l. infidelē. Si at est
minor cū sal9 ei9 dēpēdeat a pntib9 pcurāda
seq debet fidelē i fauore fidei et salus puuli
et boni mōnii. n. obstāte q idigeat ad educa
cōnem obsequio mris. et h totuz pbat9. ex de
cōuer. infideli. ex lris.

De impedimto ordis. ti. xxij.

Ostea dīderand ē d impedimto violēcie
sue met9. s. d h vide s. ti. viij. b9 libri
ar. iij. de dēfensu coacto. Et iō restat d
siderare de impedimto ordis. Et cca h pmo dsi
derād ē. vtz ordo ipediat mōnii. scdo vtz
mōnii ipediat ordiez. Circa pmū sciendū q
ptās sacri ordis pncipaliter ordinat ad mini
steriū altarū. Ad i9 vō duo pncipales act9 re
quntur s. dīcere sacm et dīponē poplm ad
cōicād. Et pmo dēferuūt tres ordies supiores
Vn in ipō sacm dēferuūt imediate. qz subdia
con9 patenā et calicē qsi a poplo acceptaz of
fert diacono. diacon9 p̄sbro. p̄sbr̄ deo. Et hi
tāgūt sacra. iō sacri dicunt9. p̄t h ē ec eis spe
cialiter dīnēcia annexa. qz maxia mūdicia rē
ritur ad tractādū digne sac. Et iō ipediūt ma
trimoniū dērahēd. et dirimūt tā dētractuz. di.
xxij. siqs eoz. et c. lēdōres et c. placuit. et ex
q cleri. l. vō. dērahē pntē c. j. et. ij. In scdo vō
actu dēferuūt qtuor minores ordies vt dētū
ē sup iō nō dicunt9 sacri. Hinc ē ec q n ē eis i
sepabiliter ānexa dīnēcia. vñ nō ipediūt mri
moniū dērahē. di. xxij. si q vō. et c. seriatī. et
di. xxvij. de his. et ex de cli. diu. c. j. et. ij.
In h tū ē dūa inter clericos oriētales et occide
tales. qz clīci oriētales in minorib9 ordib9 d
stutū dērahūt et i officiis suoz ordinū mini
strāt. vñ et bñficia ecclīastica obsequūt. Occi
dētales vō dērahūt qdēz. s. in officiis ordinū
suoz nō ministrāt. Vñ bñficia ecclīastica q p̄t
officia sunt data reuēt nec assequūt. h pe. q
vterqz dērahē possint di. xxij. siqs eoz lecto
res. placuit Quid si clīc9 in sacris dīstitut
dērahāt de scō mōnii. h a dērahāt cum vi
dua vel corrupta. et tūc cū eo tanq cū vidue
marito nō licet dispēsare n. p̄pter sacm dēfctm
s. p̄pter intēcōis affectū cū ope subsecuto. ex
de big. a nobis. Aut dērahāt cū vīgine et tunc
illa dimissa et d̄pleta iniūcta p̄nia si vica lau
dabil apparet et correctā poterit cū eo ep̄s
dispēsare iure suo vt in susceptis ordib9 mini
stret ex de cli. diu. sane. et ec vt ad ordies su
piores ascēdat ex q cli. c. j. Et h vid9 velle te
xx9 ibidē exp̄sse. Ho. vō d9 q ad h vt ad supio
res ordies ascēdat nēcria ē auctas pape si i se
culo remaneat. si vō religiōz itret ep̄s suo iur
re dispēsare possz ex q cli. l. vō. c. j. et. ij. Si tñ
apparet incorrigibil ep̄s cū eo nō dispēsab
n in minorib9 ordib9 si in seculo rmaneb9. si vō
ad religiōz trāseat p̄ laudabilē d̄uersacōz ec
in maiorib9 poterit dispēsare ex q cli. c. ij. et
ex de aposta. c. ij. Et fm aliquos ex q cli. c. ij.

papa loquitur d̄sulēdo si iure suo dispēsare pos
set cū ipō. vt videt9 e. ti. c. j. h d occidētalib9
clīcis. Oriētales at clīci ec in sacris vtūt ma
trimonio dētracto i minorib9 ordib9 vt ex d vi.
et ho. cli. mores. in fi. et de cli. diu. cuz olim.
Oriētal em ecclīa votū dīnēcie n admisit qz
p oib9 pbanucī9 d̄fessor dēradixit cui merito
credend fuit cū nūq̄ copulā nupciaz exp̄tus
fuerit vt ptz di. xxxj. aliter. et c. nicena. h ho.
Pōt at h queri vtz clīc9 dīngat9 gaudeat
p̄uilegio clīcali. h ois clīc9 vīuēs i statu ec
mō clīcali d3 gaude p̄uilegio clīcali aliter n.
vñ d3 li. vj. de cli. diu. clīci. q clīc9 q cuz
vnicā dērah9 vīgine si tonsurā et vestes d̄ferat
clīcales p̄uilegiū retinet illius c. siqs. xvij. q.
iij. qd ē dētra p̄cussōres clericoz d3 ec ibid q
hmōi clīc9 dīngat9 p̄ d̄missis ab eo excessi
bus vel delictis nō p̄t criminaliter a ciuilit ad
seculare iudiciū trahi nec vllatē p̄sonalit a
p̄cunialit a seclārib9 iudicib9 d̄dēnari. et
sic ec retinet p̄uilegiū illi9 c. null9. ex d fo. d
pe. In ceteris at n gaudet p̄uilegio clīcali.
S3 nec ec i p̄missis gaudet p̄uilegio clīcali.
n vt p̄dētū ē tonsurā et vestes d̄ferat clīca
les. In ceteris inq̄ n gaudz. vt ptz in p̄uilegio
qd hnt clīci ne verēc9 exactōib9 et collectis
ex de vi. et ho. c. vlt. Nec obstat ill9 c. iohes
ex de cli. diu. qd videt9 eē dētraniū dētō c. cle
rici. qz vt d9 jo. an. ex delacōe tōsure siue hīc9
nō retinet clīc9 p̄uilegiū illud vt ptz ibidēz
Vel loquitur de alio p̄uilegio s. d p̄uilegio emu
nitatis ab exactōib9 et collectis. Vtz vō bi
gam9 gaudeat aliq9 p̄uilegio clīcali q̄situz
e s. c. vj. li. ti. vj. S3 vñ h3 sacer ordo q ma
trimoniū ipediat. h ordo sacer n ipedit mri
moniū inq̄tū ordo s. inq̄tū sacer. Hmōi at rō
nē aliq dicūt eē p̄pter statutū ecclīe. s. auctas
gg. di. xxvij. c. nullū. d9 exp̄sse i ordinis susce
pcōe p̄missōz fieri debē. Alij dicūt h eē p̄pter
votū h p h n differret impedimtū ordis ab ipe
dimto votū. iō dicend q ordo sacer impedit et
dirimit mōnii ap̄ nos et ap̄ grecos. s. ap̄
grecos p̄ statutū in d̄cilio niceno edictū. d q
habet9 di. xxxj. c. nicena. Ap̄ nos vō p̄ sta
tutū et p̄pter votū tacitū ānexū. ar. ex de cli.
diu. cū olim et h ec vult i glo. iō greci i sacm
d̄stitutū n dērahūt de nouo mōnii qz obuiat
statutū tñ p̄us cōtracto mri9 vtūt9. ex de vi.
et ho. cli. vt vō clīcoz. qz votū dīnēcie n re
pugnat. n em d̄sensēt in obligacōz dīnēcie
mīstroz sacroz vt d3 i dētō c. oli. et di. xxxj.
aliter. Latini vō nō dērahūt qz statutū obuiat
nec vtūt9 mri9 dētracto. qz votū obstat. Sed3
at scotū d̄stitut9 i sacris dērahē n p̄t. qz ecclē
sia fecit talē p̄sonā simplr illegitimā ap̄ rōez
s assignatā S3 nunq̄d clīc9 ad sacros ordi
nes p̄mor9 et postea dēposit9 mōnii cōtra
bere p̄t. h̄ndet ho. q n qz tal retinet caracte
rez cui ē ānexū dīnēcie votū. di. lxxxv. cū i p̄
tentio. caracter em p̄ dēpositōez tolli n p̄t. qz
anime idelibilit imp̄m̄t. talis em clīcalit
vīuē debet di. lxxxj. dictū Quid siqs clīcus
fuit p̄ simoniā ordinat9 cū caracterez habeat
violatū. j. q. j. quib9 nazātibus. h̄ndet host.

q̄ delictū d̄missū nō dabit eī d̄trahēdi p̄uilegi-
um. ff. ad. l. fal. p̄c̄da. et. xvj. q. j. legi.

Equit̄ vidē de sc̄do s. v̄x̄ m̄ionū ipedi-
at ordinē siue v̄x̄ sacer ordō m̄io° d̄sū-
mato supuenire possit. h̄c in ordinis suscep̄o
ne sūt duo sc̄z p̄t̄s ord̄is et execucō p̄t̄s. ā
g° ordiat̄ diugat̄ d̄sentiēte v̄roze et tūc reci-
pit v̄rūq̄. et v̄roz cū eo intelligit̄ d̄nenciāz
p̄fiteri di. lxxvij. ep̄s. ā v̄roze nesciēte l̄ nō cō-
sentiēte et tūc recipit p̄t̄e ord̄is. i. carac̄terē
h̄ nō execucōz v̄ p̄t̄z in c. p̄c̄t̄ō. Et h̄ dico de
ecc̄lia occidētali. sec̄° ē d̄ oriētali in q̄ p̄ ord̄i-
nē nō p̄iudicat̄ diugio di. xxvij. diaconus. et
di. xxxj. nicena. Nō tñ q̄ sic p̄babil̄ v̄id̄ lic̄z
q̄daz d̄trariū d̄ixerit v̄t h̄. Greci eē nō debēt
ad sacros ord̄ies accessē sine d̄sensu v̄roz. q̄z
admin̄p̄e sui m̄sterij fraudarent̄ reddicōe
debiti. di. xxxj. q̄m. q̄ fraudari nō possēt sc̄dm
ord̄iez iuris si iuri suscipēt ord̄imē d̄tradicēti-
bus ā ignoratib̄ ip̄is. h̄c s̄m̄e sūt h̄of. laur.
jo. et ray. Sciēd̄ eē q̄ ep̄is h̄m̄ p̄c̄t̄ōz q̄ ma-
lier d̄sēnt ap̄ grecos q̄ vir sū ord̄iez sc̄cipiat
ad h̄ se obligat̄ q̄ p̄petuū alteri n̄ nubat. v̄t i
d̄ctō c. q̄m̄. Alias h̄ḡcō m̄ionij n̄ seruaret̄ q̄d
max̄ie i m̄ionio p̄l̄bri r̄q̄ritur. Si v̄o sine d̄sē-
su ep̄ ord̄inet̄ ad h̄ teneri n̄ videt̄. Nō ē eē p̄-
termittend̄ q̄ ap̄ latinos ord̄o sacer m̄ionio
supueniēs soluit vinclm̄ eius ex p̄te viri quō
ad p̄t̄icōz debitū. q̄z n̄ p̄t̄ debitū petē nec v̄roz
tenet̄ ei reddere. h̄ n̄ soluit ex p̄te alteri? si n̄
d̄sēnt vel nesciuit q̄z tūc tenet̄ v̄roz reddē de-
bitū si n̄ possit eā inducē ad d̄nēd̄. di. xxvij.
diaconi. et xxvij. q. ij. m̄l̄t̄oz. Et ā si sit factus
ep̄s vel papa. v̄t n̄c. hu. xxxvij. q. ij. agatho.
sa. Et reperet̄ eū v̄roz corā d̄silio vel cardina-
lib̄ l̄ eē corā ip̄o papa. q̄z ius debet facere d̄
sc̄p̄o. h̄ r̄c̄d̄. S̄z esto q̄ aliq̄s i inferozibus
ord̄ib̄ d̄siliturus v̄roze tacēte et sciente p̄mo-
uea? ad sacros ord̄ies. nūq̄d q̄n̄ reclamab̄ de-
bitū sibi reddet. h̄c ex q̄ habuit tps et locū r̄
clamād̄i p̄sumit̄ d̄sēsisse et amplī nō p̄t̄ recla-
mare et ex d̄sensu suo indicē sibi lex d̄nēcie
nec p̄t̄ v̄x̄ r̄q̄rē h̄ bon̄. In h̄ casu taciturnitas
habet̄ p̄ d̄sensu. et h̄ p̄pter dignit̄e ord̄is sacri
sec̄° āt̄ ē de m̄dachatu vbi n̄ ē dignitas tāta. Se-
cund̄ tñ. hu. idē ē iuḡ i v̄troq̄ casu. h̄ r̄c̄d̄.
S̄z nunq̄d tal̄ mulier mortuo viro tenet̄ p̄pe-
tuo d̄tinere vel p̄t̄ d̄trahē h̄c sic d̄z di. xxxj. c.
seriat̄ q̄ post viri mortē tenet̄ p̄petuo d̄tinere
S̄z quō h̄ sit intelligend̄ diuersi diuersimode
sentiūt. Quidā em̄ dicūt q̄ si v̄roz viro d̄ficiat
q̄ ord̄imē sac̄z suscipiat l̄ q̄ religiōz intret in
d̄spectu p̄sone p̄ quā sc̄d̄z eccl̄ie formā diuoz-
ciū fieri possit ip̄a obligat̄ ad p̄petuā d̄tinē-
ciā cū viro q̄ ē ead̄ caro cū ip̄a. nec excusat̄ p̄
ignoranciā iuris h̄m̄ bon̄. nō tñ religiōz intra-
re tenet̄ n̄ tumeat de pic̄lo castitatis. sec̄° aut̄
es̄z h̄ vir simplex vocū em̄issit̄ h̄m̄ t̄bo. et h̄o.
Nec ē diuersimode iudicand̄ de clericis et re-
ligiosis p̄t̄u ad h̄ eo q̄ v̄trob̄iq̄ corp̄ viri p̄-
petuo d̄no d̄dicet̄. et h̄ exp̄sse dicit in c. seria-
tim. Et iō p̄babil̄ d̄z q̄ viro vouēte et vocū
solēnisante ip̄a intelligit̄ vouisse. ar. ij. q. iij.
c. j. et vl. et ex d̄s ogna. sp̄uali. martinus. et h̄

ep̄i. ē sanior h̄m̄ bon̄. et t̄bo. Alij dicūt q̄ n̄ p̄t̄
d̄trahē voto simplici ipediēte. etsi d̄traxerit n̄
valet vi d̄stōis dirimēte. Et inter hos est ray.
di. xxvij. q̄z sūt culpe. v̄trāq̄ istaz op̄ionum
ponit h̄o. S̄z nunq̄d cogit̄ itrare religionē
Ray. d̄ q̄ nō nisi sit v̄roz i ep̄m̄ p̄mouēdi. ex d̄
duer. diu. diugat̄. sane. Et inno. idem dicit e.
ti. sup. c. ex p̄te tua. S̄z dicend̄ v̄t s̄ ti. de bono
facti. ar. de idissolubilitate m̄ionij p̄ respectū
ad ingressū religiōis. q. esto q̄ aliq̄s. r̄c. q̄z iō
est melius d̄ctm̄ v̄t dicit hostie.

De ipediēto ligaminis. ti. xxij.

Einde d̄siderand̄ ē d̄ ipediēto ligami-
nis s. cū q̄s alteri diugi ē obligat̄. q̄d
ipediētuoz sep̄ valid̄ fuit eē an̄p̄ aliq̄d
sup̄ h̄ ab ecclesia statueret̄. nunq̄ em̄ obliga-
t̄ v̄rozi aliā ducē p̄t̄ vel potuit. nec vnq̄ licu-
it. et q̄ h̄ fecit adulteriū d̄misit. n̄ cū eo a deo
dispensatū fuit v̄t cū p̄iarchis. et d̄ diuoz.
gaudē. q. j. Circa h̄ aut̄ ipediētuū q̄runtur
p̄la s. v̄x̄ alligat̄ alicui p̄ sp̄salia d̄ futuro
d̄trahere possit m̄ionū cū alia p̄sone h̄c v̄t ā
ti. quō habeat̄ sp̄salia solui casu. r̄ij. V̄x̄
alligat̄ m̄ionialit̄ alicui d̄trahē possit m̄io-
nū cū alia p̄sone. h̄c tales si nō sūt p̄ carnis
copulā vna caro effecti p̄t̄ alter altero inuito
ad religiōz trāfire. Et q̄ remanet p̄t̄ cū alio cō-
trahere. et de duer. diu. n̄llū. et c. ex publico
et de sp̄o. du. licet p̄ solutū. Si aut̄ secuta sit
copula carnalis iter eos. nunq̄ n̄ p̄pter foeni-
cacōz p̄t̄ alter alterz d̄mittē. etsi p̄pter foeni-
cacōz d̄miserit nō p̄t̄ cū alio d̄trahere etsi cō-
trahat mechāt̄. V̄n̄ ā reconciliet̄ diugi aut̄ re-
maneat s̄n̄ diuge xxij. q. vij. c. j. ij. et iij. Qui
aut̄ noie suo nō iussu ei? in c̄ est p̄t̄e. l̄ eius
noie quē vel quā habet in p̄t̄e bina sp̄salia
l̄ binas nuptias d̄traxerit fit infamis ip̄o iu-
re. ff. de his q̄ no. inf. l. j. in fi. Excusant̄ aut̄
ab hac infamia filij si iussu p̄ris in c̄ sūt p̄t̄e
d̄trahāt et p̄res infamia denotant̄ v̄t p̄t̄z ibid̄
l. bib. S̄z hodie forte ē d̄trariū cū filij n̄ teneā
tur seq̄ voluntatē pentū i m̄ionis d̄trahēdis
v̄t d̄ctm̄ est s̄. Incurrit eē talis aliq̄n̄ bigamiā
de qua d̄ctm̄ ē sup̄ tractatu de ord̄ie. et p̄ d̄ns̄
irregularitatē. Itē q̄ scienter ducit alteri d̄sp̄o-
satā agere debet septē annoz p̄niaz. ieiunan-
do carenā sic d̄ictā quia caret cibis s. p̄ q̄dra-
gesimā quolibet anno i pane et aq̄. ex de sp̄o.
du. accepisti h̄ h̄o. V̄x̄ mulier credēs vix̄
mortuū licite d̄trahere possit. h̄c v̄t habet̄ eē
v̄t lite nō d̄ct̄. q̄m̄ frequēt̄. q. si aut̄ de carna-
li. q̄n̄ alter diugū ē ables tād̄iu a relicto expe-
ctet̄ donec de ei? obitu verisim̄ p̄suatur. glo.
p̄suatur sc̄z p̄ famā. l̄ q̄z senex erat vl̄ q̄z i acie
fuit nec redijt. q̄z p̄suatur ex his casibus p̄ sit
mortuū. Etsi d̄trahat credēs ita esse eē si viuat
p̄t̄ ignoranciā ab adulterio excusat̄. xxiiij.
q. ij. cū p̄ bellicā. q̄z adulteriū sine dolo non
omititur. ff. de adult. l. p̄nl. vel si l̄ras eoz
recepit cū quib̄ militauit. C. de repudijs. au-
gēt̄. hodie. h̄ b̄n̄. Quidā aut̄ v̄t eē dicit eadem
glo. dicit q̄ nō debet d̄trahere m̄ionium do-
nec certa sit de morte viri quātūcunq̄ de icō-
tinēcia tumeat et eē q̄tūcunq̄ manserit sine eo

Carmina q̄t

Nā cli scd3 legē. C. d. dir. et. r. et. p. c. d. r. r. i. u.
scd3 vō legē. ff. veteris. e. n. v. x. o. r. e. s. p. q. u. i. q. u. e.
nū. s. j. m. o. d. o. s. i. m. l. e. g. e. s. p. d. i. c. t. a. m. h. o. d. i. e. t. i. n. e. t. u. r.
v. r. o. z. e. x. p. e. c. t. a. r. e. v. i. z. q. u. i. s. c. u. q. z. a. n. n. i. s. m. a. l. e. r. i. t. s. i.
e. o. V. n. nō s. u. f. f. i. c. i. t. c. r. e. d. u. l. i. t. a. s. s. z. r. e. q. u. i. r. i. t. c. e. r. t. i.
t. u. d. o. e. x. d. e. s. p. o. i. n. p. n. c. i. a. e. t. d. e. s. c. d. i. s. n. i. p. d. n. s.
E. t. h. m. o. i. s. i. n. i. e. s. u. t. r. a. y. h. o. e. t. p. e. b. n. v. o. i. n. d. z. a. d.
d. e. t. a. c. q. f. a. t. i. s. c. e. r. t. u. e. i. t. s. i. p. p. h. m. o. i. v. i. o. l. e. t. a. l. p.
s. u. p. c. o. s. p. o. s. t. q. a. l. i. q. u. a. r. o. t. p. e. d. u. r. e. r. i. t. e. x. p. e. c. t. a. d.
S. z. e. s. t. o. q. p. p. c. e. r. t. i. f. i. c. a. n. t. d. e. m. o. r. t. e. v. i. r. i. d. e. b. e.
a. t. a. n. p. c. u. m. a. l. i. o. d. e. r. a. b. a. t. q. u. o. c. e. r. t. i. f. i. c. a. b. i. t. d. e.
m. o. r. t. e. v. i. r. i. s. u. i. q. i. u. i. t. i. e. r. e. r. e. t. u. d. r. a. s. r. a. c. e. s. l.
i. n. r. e. g. i. o. z. l. o. n. g. i. n. q. u. a. s. h. z. p. i. u. r. a. m. e. n. t. u. z. s. o. c. i. e. z. e. i. z.
q. m. o. r. t. e. e. i. z. s. i. u. e. r. i. t. v. l. p. i. u. r. a. m. e. n. t. u. e. i. z. s. u. b. q. o.
m. i. l. i. t. a. u. i. t. e. t. p. h. m. o. i. i. u. r. a. m. e. n. t. u. s. t. a. t. i. s. c. d. z. c. a. n. o.
n. e. s. e. i. n. f. r. a. t. y. s. e. l. u. c. t. u. s. s. i. n. e. n. o. r. a. i. n. f. a. m. e.
p. t. n. u. b. e. r. e. e. x. d. e. s. c. d. i. s. n. u. p. s. u. p. i. l. l. a. h. r. a. y.
Q. u. i. d. s. i. nō s. i. t. n. v. n. z. t. e. s. t. i. s. h. z. h. u. n. o. r. a. t. x. x. i. i. j.
q. j. i. p. i. o. q. s. u. f. f. i. c. i. t. s. i. c. o. a. d. i. u. u. a. t. p. u. b. l. i. c. a. f. a. m. a.
q. u. a. e. s. t. s. o. l. a. s. u. f. f. i. c. i. t. d. i. c. i. t. s. i. n. e. t. e. s. t. e. s. i. e. x. p. s. u. p. e. r. i. o.
n. i. b. z. m. o. r. t. u. u. e. s. s. e. v. e. r. i. s. i. l. e. s. i. t. v. t. s. i. m. u. l. t. u. m. d. i. u.
s. t. e. t. t. s. i. s. e. n. e. x. s. i. t. v. e. l. e. g. r. o. z. r. e. c. e. s. s. i. t. e. t. s. i. l. i. b. z.
S. c. d. z. v. o. h. o. r. e. q. u. i. r. t. u. r. e. t. s. u. f. f. i. c. i. t. v. n. z. t. e. s. t. i. s. N. i.
c. i. t. e. m. i. n. s. i. n. g. l. a. r. i. i. n. c. i. n. p. n. c. i. a. p. t. a. l. i. s. c. o. n. t. r. a.
h. e. r. e. nō p. o. t. e. r. i. t. d. o. n. e. c. d. e. m. o. r. t. e. v. i. r. i. n. u. n. c. i. u. m.
c. e. r. t. u. r. e. c. e. p. i. t. D. i. c. e. t. a. t. c. e. r. t. u. n. c. i. u. z. i. s. s. u. b. q. o.
m. i. l. i. t. a. u. i. t. v. e. l. s. o. c. i. z. e. i. z. b. o. n. z. e. t. h. o. n. e. s. t. z. q. m. o. z.
t. e. e. i. z. b. e. n. e. n. o. u. i. t. s. i. e. m. t. a. l. i. s. v. i. z. e. s. s. e. m. o. r. t. u. z.
c. o. z. a. e. p. o. i. u. r. a. u. e. r. i. t. s. t. a. t. i. n. u. b. e. r. e. p. o. t. e. r. i. t. Q. u. i. s. i.
d. e. i. e. r. a. u. e. r. i. t. e. i. q. u. e. m. o. r. t. u. u. e. s. s. e. m. e. n. t. i. x. l. i. b. r. a.
a. i. u. r. e. t. e. n. e. b. i. t. o. b. n. o. r. z. C. d. e. d. i. u. e. t. r. e. p. u. v. r. e.
e. t. i. a. u. t. e. r. i. h. o. d. i. e. Nō g. o. r. e. q. u. i. t. p. b. a. c. o. s. z. v. e. r. i.
s. i. l. i. s. p. s. u. p. e. o. q. z. v. n. z. t. e. s. t. i. s. n. f. a. c. i. t. p. b. a. c. o. z. s. i. p. z.
s. u. p. e. o. z. s. i. c. i. n. t. e. l. l. i. q. i. t. h. o. d. c. q. m. f. r. e. q. u. e. t. i. b. i. p.
s. u. a. t. S. z. e. s. t. o. q. a. l. i. q. s. i. t. r. e. u. e. r. s. z. n. e. c. c. a. s. i. f. i. c. a.
r. i. p. o. s. s. i. t. p. m. e. r. i. t. u. m. m. i. l. i. t. u. m. n. e. c. p. a. l. i. u. h. z. t. u. c. m. i. e.
t. a. t. a. d. l. o. c. u. i. l. l. u. s. i. p. t. v. e. l. a. d. l. o. c. a. v. i. c. i. n. a. e. t. r. e. q.
r. a. t. s. i. p. t. a. l. i. z. e. x. p. e. c. t. e. t. d. o. n. e. c. c. e. r. t. i. f. i. c. a. t. d. m. o. z.
t. e. e. x. d. e. s. p. o. i. n. p. n. c. i. a. i. n. g. l. o. Q. u. i. d. s. i. nō s. i. t.
c. e. r. t. a. s. z. t. m. e. u. m. o. r. t. u. u. e. r. e. d. a. t. e. t. t. m. c. u. a. l. i. o. c. o. n.
t. r. a. b. a. t. h. z. v. t. d. e. t. m. e. s. u. p. q. v. r. z. v. r. o. z. t. e. q. d. i. u.
i. r. a. p. b. i. l. i. t. e. r. c. r. e. d. i. t. n. e. c. i. l. l. e. r. e. d. i. t. e. x. c. u. s. a. t. a. b.
a. d. u. l. t. e. r. i. o. p. p. i. g. n. e. z. a. n. c. i. a. z. f. a. t. i. e. t. s. i. l. i. j. e. x. s. c. d. o.
v. i. r. o. s. u. s. c. e. p. t. u. c. e. s. e. n. t. l. e. g. i. a. m. i. s. c. d. z. r. a. y. Q. u. i. d. a.
t. m. v. t. p. e. c. i. c. u. t. q. d. e. b. i. t. u. p. t. e. t. d. e. b. z. r. e. d. d. e. t. m. n.
p. t. p. e. t. e. r. e. e. x. d. e. s. c. d. i. s. n. u. p. d. n. s. I. n. d. u. b. i. o. e. n. i. m.
i. t. a. t. p. m. n. i. o. s. i. t. e. t. v. o. u. e. r. i. s. i. m. p. l. e. r. o. i. n. e. n. c. i. a. n. l.
l. i. c. e. t. m. n. i. o. n. i. u. d. r. a. b. e. t. m. s. i. d. r. a. x. e. r. i. t. t. e. n. e. t. d. e. z.
b. i. t. u. r. e. d. d. e. r. e. n. t. m. p. t. e. t. e. r. e. e. t. q. s. i. i. d. e. d. i. c. i. t. h. o.
e. x. d. e. s. p. o. i. n. p. n. c. i. a. Q. u. i. d. f. a. c. e. r. e. d. e. b. e. t. q. n. r. e.
d. i. t. v. i. r. p. m. z. h. z. s. t. a. t. i. r. e. l. i. c. t. o. s. c. d. o. r. e. d. i. r. e. d. e. b. z.
a. d. p. m. u. q. d. s. i. n. f. a. c. i. e. a. d. u. l. t. e. r. a. i. u. d. i. c. a. t. x. x. i. i. j.
q. i. j. c. u. p. b. e. l. l. i. c. a. S. z. e. z. a. u. c. t. e. r. e. l. i. n. q. u. e. t. s. c. d. z.
e. t. r. e. d. i. b. i. t. a. d. p. m. u. h. z. h. u. n. o. r. a. t. s. u. p. d. e. t. m. c.
c. u. p. b. e. l. l. i. c. a. q. a. u. c. t. e. e. c. c. l. i. e. Q. u. i. d. s. i. p. m. z. r. e.
d. e. a. t. d. e. n. o. c. t. e. n. e. c. e. t. p. s. a. d. e. v. i. d. i. a. d. i. u. d. i. c. i. u. e. c.
c. l. e. s. i. e. R. n. d. z. h. u. i. b. i. d. q. i. l. l. a. n. e. c. t. e. s. i. n. e. p. e. t. o. d.
b. i. t. u. n. e. g. a. r. e. p. t. v. r. e. q. z. S. c. d. z. t. m. r. o. d. a. u. c. t. e. p. p. a.
r. e. d. i. r. e. p. t. a. d. p. m. u. E. t. s. i. e. c. c. l. i. a. e. a. s. e. p. a. r. e. n. o. l. l. e. t.
a. s. c. d. o. d. b. e. r. e. t. p. o. c. i. z. p. a. t. i. e. x. c. o. i. c. a. c. o. z. q. c. u. s. c. d. o.
m. a. n. e. r. e. s. a. l. t. e. q. u. o. a. d. o. m. i. x. t. i. o. z. Q. u. i. d. s. i. p. m. o.
r. e. u. e. r. s. o. p. m. i. t. t. a. t. s. e. s. c. i. e. t. a. s. c. d. o. c. o. g. n. o. s. c. i. n. u. q. d.
p. m. z. e. a. r. e. c. i. p. e. r. e. c. o. g. e. t. h. z. h. u. d. i. c. i. t. q. n. s. i. u. e.
h. f. a. e. i. a. t. e. x. i. u. r. i. s. i. g. n. o. r. a. c. i. a. c. r. e. d. e. s. b. o. s. i. b. i. l. i. c. e.

sive sciēter et in dēptū pmi viri. h em ē igno
rancia iuris naturalis et iō nō excusat eā.
Quid si nō reuertit' credit tñ eū vīnere. qd fa
ciet. hē h p babiliter credit a scdo viro des
bitū non exigat s3 ei petēti reddat. e. x. de scdis
nup. d. n. s. h. r. a. y. Sec' at ē si credat ex leui et
temeraria p sūpcōe. Si at postq̄ intellexit de
vita pmi viri p certo stet cū scdo statū ē adul
tera et n. a. n. x. x. i. j. q. i. j. c. u. p. b. e. l. l. i. c. a. h. e. c. b. r.
s. u. p. d. e. t. m. c. d. n. s. H. a. c. e. ē. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. z. p. o. n. i. t. d. e. r. e.
t. a. l. i. s. e. x. d. e. s. e. n. e. x. i. n. q. i. s. i. c. o. i. e. t. p. o. n. i. t. e. c. i. q. s. e.
Quid de eo qui vxorē suā relinqt et abiens
in regiōez longinquā vxorē aliā accipit. n. u. n. z.
q. d. t. a. l. i. s. m. o. r. t. u. a. v. x. o. r. e. p. m. a. p. t. d. r. a. b. e. c. u. s. c. d. a.
h. z. s. i. a. l. t. e. r. o. l. v. t. r. o. q. z. i. p. e. d. i. m. e. n. t. u. z. i. g. n. o. r. a. t. e. s. i. t.
d. e. r. a. c. t. u. s. c. d. z. m. n. o. m. i. u. c. e. d. i. t. i. f. a. u. o. r. e. i. g. n. o. r. a. t. i. s.
q. nō d. e. b. e. t. p. u. n. i. r. i. q. z. nō p. e. c. c. a. u. i. t. V. n. s. i. s. o. l. u. a. t.
p. m. i. m. n. o. i. j. v. i. n. e. l. m. p. o. t. e. r. i. t. s. t. a. r. e. s. e. c. u. d. S. i. v. o.
v. t. r. o. q. z. s. c. i. e. n. t. e. s. i. t. d. r. a. c. t. u. m. m. o. r. t. u. o. l. e. g. i. t. i. o. c. o. m. z.
g. e. nō p. n. e. i. n. u. i. c. e. d. r. a. b. e. S. i. v. o. q. p. u. s. i. g. n. o. r. a.
u. i. t. p. o. s. t. e. a. c. e. r. t. i. f. i. c. e. t. s. t. a. t. i. d. e. b. e. t. d. i. s. c. e. d. e. r. e. n. e. c.
p. t. p. o. s. t. e. a. d. e. b. i. t. u. p. e. t. e. r. e. n. e. c. r. e. d. d. e. e. c. s. i. b. e. c.
c. l. e. s. i. a. p. e. x. c. o. i. c. a. c. o. z. c. o. g. a. t. l. i. c. e. t. m. g. s. e. n. l. i.
i. i. j. d. i. x. x. i. x. d. e. r. a. t. u. d. i. c. a. t. s. z. e. i. z. e. p. i. o. i. n. h. h. o.
d. i. e. nō t. e. n. e. t. q. z. e. x. c. o. i. c. a. c. o. e. c. c. l. i. a. s. t. i. c. a. a. d. f. o. r. n. i.
c. a. n. d. u. nō o. b. l. i. g. a. t. n. e. c. e. x. c. u. s. a. t. v. n. t. a. l. i. s. n. d. e. b. z.
i. n. h. o. e. c. c. l. i. e. o. b. e. d. i. r. e. S. i. v. o. nō s. i. t. c. e. r. t. i. s. e. d. t. m.
c. r. e. d. a. t. a. c. r. e. d. i. t. l. e. u. i. c. r. e. d. u. l. i. c. i. t. e. e. t. t. e. m. e. r. a. r. i. a.
q. e. x. p. u. l. s. a. s. i. b. i. d. e. b. i. t. u. r. e. d. d. e. e. t. p. e. t. e. p. t. a. p. b. a.
b. i. l. i. e. t. d. i. s. c. r. e. t. a. e. t. t. u. c. d. z. r. e. d. d. e. s. i. n. p. e. t. e. s. i. c. d. i.
s. i. n. g. u. i. t. d. e. c. r. e. t. a. l. i. s. e. x. d. e. s. e. n. e. x. i. n. q. i. s. i. c. o. i. n. i.
Q. u. i. d. s. i. q. s. h. n. s. v. x. o. r. e. e. t. e. a. v. i. u. e. r. e. e. t. l. i. t. e. e. c. p. e.
d. e. n. t. e. d. e. d. i. u. o. z. d. r. a. b. a. t. c. u. a. l. i. a. h. z. s. o. l. u. t. o. p.
m. i. r. o. t. e. n. e. t. s. c. d. z. e. t. h. a. b. e. t. l. o. c. u. c. u. n. u. l. l. u. z. s. u. n. e.
p. m. u. m. n. o. i. u. e. c. s. i. s. c. d. a. s. c. i. e. b. a. t. d. e. p. m. a. S. i. v. o.
p. m. u. s. u. i. t. v. e. z. z. a. u. t. s. c. d. a. v. x. o. r. i. g. n. o. r. a. b. a. t. d. i. p. m. a.
a. u. t. nō. S. i. i. g. n. o. r. a. b. a. t. t. u. c. p. m. a. m. o. r. t. u. a. p. t. c. u. m.
s. c. d. a. r. e. m. a. n. e. s. i. i. p. a. v. o. l. u. e. r. i. t. e. t. v. i. r. c. o. g. e. t. f. e. i. p. e.
e. a. p. p. t. d. o. l. u. s. u. u. e. t. s. i. p. o. s. t. m. o. r. t. e. p. m. e. d. e. n. t. i. a. c.
s. c. i. e. t. e. r. i. n. e. u. t. u. c. p. m. o. i. n. d. u. c. i. t. m. i. r. e. n. i. u. S. i. v. o.
s. c. d. a. s. c. i. e. b. a. t. d. e. p. m. a. t. u. n. c. n. u. l. l. u. e. n. i. r. e. c. m. i. u. s. c. d. o.
n. e. c. e. s. s. e. p. t. e. t. i. a. p. o. s. t. m. o. r. t. e. p. m. e. e. x. d. e. s. p. o. c. u. z.
i. n. a. p. l. i. c. a. i. g. l. o. v. l. Q. u. i. d. s. i. p. e. t. a. f. i. e. r. i. d. i. u. o. z.
c. i. u. i. n. t. e. r. m. e. e. t. v. x. o. r. e. m. e. a. h. a. c. r. o. e. q. z. d. e. o. m. e.
a. l. i. a. h. a. b. e. r. e. v. x. o. r. e. v. i. u. a. nō t. m. p. b. o. n. u. n. q. d. i. l. l. a.
m. o. r. t. u. a. d. r. a. q. u. a. a. g. o. d. r. a. b. e. p. o. t. e. r. o. Q. u. i. d.
e. c. s. i. i. u. r. e. d. e. a. l. i. q. q. u. a. p. e. t. o. q. e. s. t. v. x. o. r. m. e. a. i. p. a.
h. o. p. p. t. e. r. d. e. f. e. c. t. u. p. b. a. c. o. i. s. n. i. h. i. l. o. z. a. b. s. o. l. u. i. t.
n. u. n. q. d. e. a. v. i. u. e. n. t. e. p. o. s. s. u. c. u. a. l. i. a. d. r. a. b. e. r. e. h. z.
s. c. d. z. h. o. s. t. i. n. t. l. i. b. z. s. u. m. e. e. o. s. c. i. e. r. e. l. i. n. q. u. e. d. z. e. x.
d. i. u. r. i. u. r. m. l. i. e. n. S. z. p. o. n. e. q. v. e. n. i. a. a. d. e. p. m. d. i.
c. e. s. d. n. e. e. g. o. v. o. l. o. s. c. d. e. d. r. a. b. e. c. u. t. l. i. e. x. q. u. o. p.
m. a. a. b. s. o. l. u. i. s. t. u. s. nō t. m. d. e. b. e. t. c. o. n. t. r. a. h. e. r. e. c. u. t. l. i. n.
p. m. i. s. s. i. s. b. a. n. n. i. s. e. x. d. e. c. l. a. d. e. s. d. e. s. t. o. c. u. i. b. i. b. i. o.
i. o. p. e. t. o. q. m. a. n. d. a. t. u. s. p. l. b. i. o. m. e. o. q. h. p. u. b. l. i. c. e. t. i.
e. c. c. l. e. s. i. a. s. i. c. d. e. b. e. t. q. d. e. p. o. d. u. l. e. s. i. n. h. c. a. s. u. h. z.
s. c. d. z. h. o. e. p. s. e. i. d. i. c. e. t. c. a. r. i. s. s. i. m. e. t. u. i. u. r. a. s. s. i. q. p. e. z.
e. a. l. i. q. u. a. i. a. a. b. s. o. l. u. i. m. z. d. r. a. x. e. r. a. s. p. v. b. a. d. p. n. i.
l. i. c. e. n. c. i. a. p. u. b. l. i. c. a. n. d. i. n. e. g. a. r. e. t. u. b. i. nō p. o. s. s. i. t. m. v. s.
c. u. t. e. t. u. e. o. s. c. i. e. r. e. l. i. n. q. u. e. t. e. n. e. a. m. u. r. z. r. d. i. x. x. i. j.
d. e. h. i. s. p. l. a. c. e. t. e. r. g. o. n. o. b. i. s. e. t. s. u. s. t. i. n. e. m. z. q. p. s. l. t. i.
h. b. a. n. n. a. p. p. o. n. a. t. Nō t. m. i. n. t. e. n. d. i. m. z. a. b. i. d. a. r. e. l. i.
c. e. n. c. i. a. d. r. a. b. e. n. d. i. i. m. o. e. h. e. r. e. s. t. a. m. u. r. t. e. p. a. s. s. i. z. z.
s. a. n. g. u. i. n. i. s. i. t. h. u. c. h. r. i. s. t. i. q. s. i. s. c. i. o. t. e. v. e. r. u. m. i. u. r. a. s. s. e.

nullaten⁹ scdo dtrahas nec dtra iuramentuz
 tuū venias qd si feceris mūd⁹ sūm a sanguine
 tuo di. xliij. emphiteosis. Quid si aliq mlier
 putās vix suū viuere q tñ mortu⁹ ē vō dtrax^t
 cū alio nunqd ē vōz mōniū illud. hē hug.
 sup i^o c. cū p bellicā. distix^t p si illa credebac
 sibi licere viuere pmo cū alio dtrahē mōniū
 ē. si nō mōniū nō ē. qz nō maritali affectu s^z
 adulterino cū scdo dtraxit. Idē ec nota d eo q
 dtraxit cū aliq quā putabat esse dsangneā suā
 et nō erat. Alij credūt q in h casu sine puidi
 cio ē mōniū. nō distincto vōz dtrahentes
 h sibi licere credāt. vel nō. h rod.

De iusticia publice
 honestatis. ti. xxiiij.

Qstea dconsiderand ē de publice honesta
 tis iusticia. Et cca hāc qruē pla sez qd
 sit et vñ causet^r et qre sic noiet^r. hē sic
 spōsalia nō hnt pfectā rōez mōniū. s^z sūt qdā
 pparacō ad mōniū. ita ex spōsalib⁹ n̄ causa^t
 affinitas sic ex mōniō. s^z qd affinitati sile qd
 dē publice honestatis iusticia. Que sic deseri
 bit^r. publice honestatis iusticia ē ppinquitas
 ex spōsalib⁹ pueniēs. roboz ex instōne ecclie
 trahēs ppter ei⁹. s. ecclie honestatē. Et sic ptz
 rō nois et cā. qz s. talis affinitas ē instituta p
 pter ecclie honestatē. Vñ publice honesta
 tis iusticia mōniū ipediat. et scd⁹ quos gōz
 ipediat. hē q ipā ipedit et ec dirimit tā mō
 niā p ec spōsalia sequēcia nō aut pcedēcia im
 pedit. Impedit inq ex statuto ecclie. li. vi. de
 spō. ex spōsalib⁹. Et ecclia statuit h ppter ho
 nestatē vt pdictū ē. Et cū sit quedā sile affini
 tati ipedit scd⁹ illos gōz scd⁹ quos ipedit af
 finitas s. vñqz ad quartū gradum inclusiue.
 Sciend tñ q antiquitus fuerunt ei⁹ spēs due.
 vna que dtrahēbat^r ex scdis nup. vbigā. pe
 tr⁹ vxorē habebat quo mortuo ei⁹ relicta cuz
 alio dtraxit ples nata de scdo viro oli nulli
 dsanguineo pmi viri poterat diūgi. Et h spēs ē
 hodie sublata de medio. ex de dsang. et affi
 nō debet. Alia ē q dtrahit^r ex spōsalib⁹ de fu
 turo. vt si qd aliqua despōsaut licz eā n̄ ogo
 uerit. null⁹ tñ ei⁹ dsanguine⁹ vxorē illā et nē
 la ei⁹ dsangnea vix eū habere poterit. ex de
 spō. iuuenis. et c. ad audiēciā. Et h si tpe dspō
 faciōis seprē l ples annos habebat. ex d spō.
 spōsam. in tex. et in glo. a. Quid si nō tenuē
 rūt spōsalia. puta qz nō de iure s^z de fctō con
 tracta fuerūt. puta aliqz despōsat dsanguineā
 suā vel aliqz monach⁹ vel clie⁹ in sacris or
 dinib⁹ vel frigid⁹ vl ppetuo maleficiat⁹. vl
 sect⁹ sez vtroqz testicō despōsat aliquā de fa
 cto. nunqd ex hmoi spōsalib⁹ ipedit mōniū
 dtrahendū et dirimit iā dtractū inter spōsam
 et dsanguineū spōsi. hē d^r hu. et ples alij cuz
 eo scntiūt q sic. de pmo casu habet^r ex d spō.
 ad audiēciā. Et videt^r expssum de oib⁹. xxxij.
 q. ii. si qz vxorē. et c. qdaz despōsaut. Et nunc
 habet^r expssus li. vi. de spō. ex spōsalib⁹. Exci
 pit^r tñ casus in quo spōsalia nō tenēt ppter eta
 tis defectū. qz deficit ibi dsens⁹. li. vi. d spō.
 si infātes. qz si añ septenniū spōsalia sūt dtra
 cta nō ipediūt n̄ post septenniū q añ dtraxerūt

approbauerit ex de spō. ipu. lras. et c. accessit
 Vel n̄ post septenniū eos in eadē voluntate p
 durare manifeste appareat p mutua cōhabita
 tiōez vel alias vōbo vel facto eoz. puta qz vō
 cat se spōsōs. l sil iacet. se inuicē osculāt^r tā
 q spōsus et spōsa et silia. li. vi. de spō. si in fā
 tes. qz forte ē spēale in illo casu. qz in pueris
 añ septenniū tā cozpis q animi ē defect⁹ qz n̄
 dū dsueuerūt discrecōz habē. Idē vide^r si ille
 q dtraxit sic ppxi⁹ septennio et capax doli. ex
 de spō. iuuenis. qz tūc malicia supplet etatem

Quid si spōsalia fuerūt dtracta sub cōdicōne
 vt si dicat^r accipiā te i vxorē si dederis michi
 centū libras. vel si possū de iure te hre i vxorē
 nunqd hmoi spōsalia publice honestatis iusti
 ciā introducūt. hē q nō añ ddicōis euentum
 Vñ q dtrahit cū aliq spōsalia sub ddicōne et
 postea cū alia ei⁹ dsanguinea dtrahit añ ddi
 cionis euentū p vōba de pnti cuz scda remanē
 debet. scz esset si dtraheret post ddicōis eue
 tū. qz tūc nō deesset dsensus. Vñ idez esset acti
 a p^o dtraxisset pure li. vi. de spō. ex spōsalib⁹
 Et idē est iudicand de spōsalibus in ceteris vt
 ptz ibidē. vt qn pmissit ducere vnā de filiab⁹
 petri. Quid si qz dtrahat sic spōsalia cū aliq
 pmitto tibi q te ducā in vxorē si placuerit dō
 et postea inueniat^r dsangnitas inter eos. nun
 qd pt postea dtrahere cuz sorore sue spōse na
 ta ex matre nihil sibi actinēte. hē q sic. qz spō
 salia fuerūt ddicōnalia. S^z nōne dētā cōdi
 cio intelligit^r e c si nō apponat^r. hē q sic tam
 qn ddicō nō exprimit^r manet pur⁹ dsensus. Idō
 ex hmoi spōsalib⁹ honestatis publice iusticia
 gnāt^r. h ho. ex de spō. ad audiēciā. Idē etiāz
 d^r jo. an. li. vi. de spō. ex spōsalib⁹. Ad h tñ
 nota q si apponeret^r ddicō clis q habet^r p nō
 adiecta idem esset acti essent pure dtracta
 Et ex eis surgeret honestas publica. vt ptz ex
 d ddi. ap. c. vl. Quid si spōsalia nlla fuerūt
 dsensu deficiēte. hē n̄ generāt h ipediētiū. li.
 vi. de spō. ex spōsalib⁹. Et sm h dsangne⁹ fu
 ricō diūte spōsaz ei⁹ ducē pt cū dsēl⁹ dsfecerit
 ex d spō. dilect⁹. et xxxij. q. vij. neqz furiosus.

De affinitate. titulus xxv.

Emde dconsiderand ē de affinitate d qua
 pla qruentur s. qd sit affinitas. hē vt di
 cūt iurispiti. Affinitas ē pproximitas per
 sonaz ex copula carnali pueniēs omni carēs
 pentela. Ad c⁹ euidēciā sciend ē q natural
 amicitia sup naturali cōicacōe fundat^r. h aut
 cōicacō dupl^r fit sm plm. viij. et h. vno mō
 p carnis ppagacōz siue pcreacōz. Et h dē con
 sanguinitas. Alio⁹ p diūctōz ordiatā ad car
 nis ppagacōz. Et hec dē affinitas. vñ affinitas
 mediāte dsanguinitate et carnali dmixtiōe p
 pagat^r. Idō dsanguinitatē imitat^r. S^z in h^o dte
 qz psona diūctā siue addita alicui psonē p
 pagacōz fit piceps eiusdē nature licz i dmi
 gradu vñ nō mutat gen⁹ actinēcie s^z tñ gdu.
 s^z psona addita siue diūctā alicui psonē p
 pulā carnalē nō fit piceps eiusdē nature. sed
 qsi diūgit^r ab extrinseco. Vñ diūgit^r alio gne
 coniūctionis. sed in eodem gradu mutat em
 genus actinēcie sed non gradum. vñde v.

Mutat nuptia gen⁹ s³ generata g⁹ d⁹ m. Hec ac
mel⁹ p³ p³ exemplū. Ecce pet⁹ et soror eius
bertha actinēt sibi actinētia cōsanguinitatis in
p⁹mo g⁹du. siq³ aut bertha agnouerit carnal^r
erit p⁹sona addita cōsanguinitati petri p³ copulā
carnis. et actinebit petro et pet⁹ ecouerso si
bi. nō q³dez eod⁹ g⁹ne actinētie quo actinet ber
tha ipi petro s³ alio g⁹ne tñ in eod⁹ g⁹du. q³ sic
bertha est cōsanguinea petri in p⁹mo g⁹du. ita et
ille erit affinis petro et ecouerso in p⁹mo g⁹du
Et idē intelligend⁹ est de alijs cōsanguineis petri
Dicti sūt aut affines q³si ad fines alteri⁹ acce
des. l. affines q³si p³pinqui. ex e. sup⁹ eo. imo
dicti sūt affines ex eo q³ vna agnacō ad fin⁹ ef
alteri⁹ cognacōis accedat. ff. de gradib⁹. nō
facile. s. affines. h. ho. Notād⁹ ec⁹ q³ antiq⁹
solebat eē t⁹na g⁹na affinitatis. s³ sublat⁹ sedo
et terco de medio. p³ p³ q³ ec⁹ ea notificare nō
curo. remāsit solū p⁹mu gen⁹. s. q³ cōsurgit ex
cōsanguinitate et p⁹ma carnis cōmixtiōe. Vt
affinitas remaneat post mortē viri vel v⁹as
inter sup⁹stite et cōsanguineos defūcti. h. q³ sic.
Est em⁹ vinc⁹lm p⁹petuu q³diu p⁹sona viuūt int⁹
quas ē d⁹tracta sic et cōsanguinitat⁹ ex q³ causa⁹
Vt coitus illic⁹ causet affinitatem. h. q³ sic.
affinitat⁹ mediāte cōsanguinitate d⁹trahi⁹ et eā
imitat⁹ vt d⁹ctū ē sup⁹. Et hinc ē q³ p³ oēs actuz
sufficiens ad carnis p⁹pagacōz ordiatu p³ quā
cōsanguinitas d⁹trahi⁹ possit affinitas d⁹trahi⁹
tur et nō p³ aliū vñ d⁹trahit⁹ p³ oēs actū in quo
ē cōmixtiō seminū nō at d⁹trahit⁹ p³ pollucōz ex
ordinariā. i. q³ sit ex ordinem nature. i. ex l. cir
ca vas debitū xxv. q. ij. ex ordinariā. et ex d⁹
eo q³ d⁹g. cōsanguinitatis. talis em⁹ pollucō nō
facit sanguinis cōmixtiōz nec carnis vnitatem
p³ quā affinitas d⁹tr. hic. xxv. q. x. frinitati
Quid si videat⁹ dici d⁹trariū. ex de eo q³ d⁹g. cō
sanguinitatis. Dicend⁹ q³ illa sepacō nō fuit p³
p³ affinitatē. s³ p³ publice honestatis iustis
ciā q³ d⁹trahit⁹ ex spōsalib⁹ puris. Illa ec⁹ decre
talis ex de spō. iuuenis. non obstat p³dictis q³
loquit⁹ d⁹ illo q³ accepraui i naturalib⁹ et m⁹z
moniali affectu. vt d⁹ glo. ibidē. et innoc. et
ho. sup⁹ c. frinitatis. Et ec⁹ q³ vsq³q³ nō plene
fuit certū vt ex vas naturale semiaffer l⁹ itul
vt ec⁹ l⁹ra sonare videt⁹. Nō tñ q³ ex affinitate
q³ d⁹trahit⁹ ex coitu fornicario defera nō p³ he
reditas vel tutela. ff. de gradib⁹. nō facile. s.
sciend⁹. Nec p³ excipi d⁹tra testē. s³ ex illa sola
q³ ex nuptijs surgit h. ho. in sū. et ex de eo qui
d⁹g. discrecōz. Quidā tñ vt d⁹ g⁹of. reputāt ab
surdū q³ affinitas q³ ē vinc⁹lm legitimū ex dam
nacō coitu oriat⁹ et iō d⁹ q³ p³habilitat⁹ dici p³
q³ affinitas ex tali coitu nō oriat⁹. q³ affinitas
ē quedā p⁹mitas p⁹ueniēs ex nuptijs vt patz
in d⁹ctō. s. sciend⁹. Oriē tñ inde publice hone
statis iusticia. Cōtrariū tñ cōmunitat⁹ tenet⁹ q³a
affinitas naturalis et illegitima bñ d⁹trahitur
ex coitu tali s³ nō d⁹trahit⁹ ciuilis et naturalis
legitima nō nuptijs interuenientib⁹ vt d⁹ h⁹of.
Quid si claustr⁹ pudoris inuasit nō tñ semē
emittit h. rod. q³ nō d⁹trahit⁹ affinitas. sic nec
p³ pollucōz ex ordinariā. et p³pter eandē causaz
Quid si vas nō intret in eo tñ semiet. nūq³

p³ h⁹ affinitas d⁹traheret⁹. h. q³ sic. q³ p³ h⁹ fit
cōmixtiō carnis sic cuidā in fracia d⁹git q³ cuz
nō posset vxore suā p³ n⁹miā aratudinē cor
rūpe eā i vase debito polluit et ip⁹gnau⁹ quaz
incidi tpe p⁹us optuit. h. abbas Quid si mu
lier nō tñ vir semē emittat. h. p³ h⁹ nō causa⁹ af
finitas. q³ p³ q³ frigid⁹ puocare p³ muliere
palpitādo ad semis effusioz. tñ p³ h⁹moi cōpu
lā spōsalia p⁹mo fctā ratificat⁹. ec⁹ si neut⁹ emi
tat. dūmō sint ap⁹ l⁹ p³ami m⁹io. ex d⁹ despō
ipu. d⁹nebat⁹ Quid si in vase debito vir se
mē emittat nō tñ m⁹ier emittat. nūq³ ex h⁹ affi
nitas d⁹traheret⁹. h. q³ nō sedz j⁹no. sup⁹ c. frini
tatis. et t⁹ho. et ho. in sū. et ec⁹ hu. q³ notat sup⁹
i⁹ c. exordinaria. p³ nō ē ibi seminū cōmixtiō nec
fuit vna caro vñ cōsanguinea h⁹ illā posset h⁹e
vxore si de fctō posset d⁹stare. nō em⁹ essz credēd⁹
iuramentis eoz vt d⁹. Nec vir secure iurare pos
set illā nō emisisse. et q³ i dubijs via certior est
tenēda copula ipi⁹ m⁹ieris ē cōsanguineis illi⁹
viri ex toto p³hibēda. Rod. vō credit q³ sine p³
iudicō siue m⁹ier emittat siue nō affinitas ex
tali coitu cōsurgit. ex q³ vir emittit. h⁹ ec⁹ s⁹nie
sūt j⁹no. et ho. in apparatu ex de eo q³ d⁹g. fra
ternitatis Vt affinitas d⁹trahat⁹ p³ m⁹imo
niū nō d⁹suatū. h. q³ affinitas p³ accipi p³pe et cō
munit⁹. p⁹mo nō d⁹trahit⁹ nō mediāte carnali cō
mixtiōe. sedo mō d⁹trahit⁹ ec⁹ p³ m⁹ionū nō d⁹ua
tū. et ec⁹ p³ spōsalia vt habitū ē sup⁹. p³ m⁹ionū
em⁹ nō d⁹suatū d⁹trahit⁹ aliq³ p³pinq⁹tas cū cōsang
neis diugis ipediēs m⁹ionū. vñ i effectu ipe
diēdi m⁹ionū d⁹uenit cū affinitate p³pe dicta.
et q³ d⁹ em de affinitate p³pe d⁹ctā d⁹z. xxv. q. vlt.
frinitati De cōit⁹ vō d⁹ctā habet⁹ e. cā. ij. de p³
pinq⁹tas. et ex de cōsan. c. i. h. ncl⁹. Vt affi
nitas p³ seipam habeat grad⁹. h. q³ carnis p⁹pa
gacō p³ se d⁹pat⁹ ad cōsanguinitatē. q³ ex ea ime
diatē vinc⁹lm cōsanguinitatis d⁹trahit⁹. et ad affi
nitatē nō d⁹pat⁹ nō mediāte cōsanguinitate q³ ē cau
sa ei⁹. vñ cū g⁹du actinētie p³ carnis p⁹pa
gacōne distinguat⁹. distinctō g⁹duū p³ se et ime
diatē d⁹petit cōsanguinitati et mediāte cōsanguini
tate affinitati Vt g⁹d⁹ affinitatis exten
dant⁹ sic g⁹du cōsanguinitatis. h. q³ sic q³ ex q³
g⁹du affinitatis sumit⁹ sedz g⁹du cōsanguinita
tis optz q³ tot sine g⁹d⁹ ei⁹ quot sūt g⁹d⁹ illi⁹.
tñ q³ affinitas ē vinc⁹lm min⁹ q³ cōsanguinitas.
facilius olim et nūc dispensat⁹ in remotis g⁹
dibus affinitatis q³ in remotis gradibus cō
sanguinitatis Vt affinitas impediāt m⁹io
niū. h. q³ affinitas ipedit m⁹ionū i aliq³
g⁹du de iure diuino. p³hibet⁹ em⁹ leui. xvij. si
lius d⁹trahere cū vxore p⁹is. et nepos cū vxore
patru. et p³ cū vxore filij. In aliq³ vō g⁹du
de iure posituo. vñ ex de cōsan. et affi. nō debz
p³hibet⁹ ne q³ d⁹trahat cū affine infra quintum
g⁹du. Ad hāc ec⁹ questionem plenius dissoluen
dam valent aliqua que dicta sūt supra ti. de
impedimento criminis in solucōe questōnis d⁹
incestu Vt linea recta descendēs intelli
gat⁹ p³hibita in m⁹ionū sic d⁹ctū ē sup⁹ de con
sanguinitate. h. q³ sic ar. i. his d⁹ctā sūt ē de
cōsanguinitate. ff. de nup. s. affinitatis. s. m. ho.
De frigiditate. u. xxv.

Ostea considerand est de impotēcia coeū
di q̄ obtinet maximū locū inter impedi
mēta m̄ionij. qz m̄ionij ipedit poci⁹
ex natura sua q̄ ex d̄stucōe eccl̄ie. cū ei om̄e
m̄ionij fiat cā plis suscipiēde vel incōtinen
cie. ipotēcia coeūdi utrūqz tollit. et iō merito
m̄ionij ipedit. Est at̄ impotēcia coeūdi viciū
animi v̄l corpis vel vtriusqz quo q̄s ipeditur
alij carnaliter d̄misceri. s̄m ray. Spēs aut̄ ei⁹
sūt due. vna impotēcia naturalis vt frigiditas
in viro. artacō in m̄liere. et defect⁹ etatis in
vtrōqz. De h̄ at̄ tercō dictū ē s̄. s̄. d̄ etate apta
ad d̄trahend m̄ionij et sp̄salia Altera tñ ē i
potēcia accidētalis que puenit ex causa ext̄i
seca et accidētali. vt castracō et maleficiū. Di
ceud̄ igit̄ p̄mo de frigiditate. sc̄do de artacōe.
tercō de castracōe. quarto d̄ maleficiō Circa
at̄ frigiditatez querunt̄ pla. s̄. vtr̄ frigiditas ex
pte viri impediāt m̄ionij. s̄. frigiditas viri
a supuenit m̄ionio iā legitime d̄tracto siue d̄
sūmato. et sic nō ipedit m̄ionij sed d̄ d̄munez
opionem. licet aliqui dicant q̄si sit p̄petua et
aūcedat m̄ionij d̄sūacōez poterit p̄pter eam si
poterit p̄bari m̄ionij dirimi. Aut p̄cedit m̄i
monij d̄tractōez. et tūc si ē ep̄alis cui p̄t adhi
beri remediū p̄ naturā l̄ p̄ artē nō dirimit m̄i
monij si d̄trahat̄. tñ male facit homo d̄trahē
do dū ē i statu illo n̄ maḡ necessitas l̄ vtilitas
h̄ r̄quirat. Si at̄ sit p̄petua sc̄z cui nō p̄t subue
niri p̄ medicine b̄nificiū nec p̄ etatis p̄cessū. qz
ē a p̄ma d̄plexione naturali vt ē in his qui sū
infesibiles p̄ naturam. tunc ipedit et dirimit.
xxiiij. q. i. c. i. et ij. et ex de frigidis. c. i. et ij.
et c. laudabile. c. rō ē. qz i d̄tractu m̄ionij
d̄trahētes obligāt se implicite ad reddendūz
debitū sibi mutuo si petat̄. null⁹ at̄ se p̄t ad i
possibile obligare Et intellige q̄ n̄ p̄t esse per
petuū impeditum naturale frigiditatis r̄spe
ctū vni⁹ p̄ sone et nō respectū alteri⁹. S̄z si n̄
possit actū carnis exercere cuz v̄gine et possit
cū corrupta tūc medicinalit̄ possit aliq̄ instru
mento frangere claustrū pudoris et ei diungi
h̄ rich. et tho. S̄z obicit̄ qz si frigiditas im
pedit m̄ionij tūc videt̄ q̄ senes n̄ possint cō
trahere cū sint naturaliter frigidij s̄. q̄ p̄t d̄
trahere. xvij. q. i. nuptiaz. et ex de frigidis. q̄
sedem. in glo. qz senes habēt caliditatez suffi
cientē ad copulā carnis. Preterea frigiditas
senū iuuari p̄t aliquo b̄nificō s̄z nō quelibz fri
giditas natural̄. p̄t ec̄ in eis defectus iuuari.
vñ d̄trahēs cū eis non decipit̄ sic cū alijs. Di
cūt tñ aliqui q̄si esset frigiditas tal̄ rōne senes
ctutis q̄ nullo⁹ iuuari possit. dicend̄ esset sic
de naturali frigiditate qz talis cōtrahendo se
obligaret ad impossibile. h̄ rich. Vtr̄ cali
ditas impediāt sic frigiditas. s̄. caliditas su
p̄flua vix p̄t esse impeditum p̄petuū si tñ in
ueniret̄ q̄ p̄ triennij copulā impediret carnis
iudicare⁹ p̄petuū. qz tñ frigiditas maḡ et sepi
us impedit. tollit ei nō tñ d̄mixtionē seminū
s̄z ec̄ rigore mēbroz quo fit d̄mixtio cozpoz.
ideo frigiditas magis ponit̄ impeditum q̄
caliditas. ois tñ defectus reducit̄ ad frigidit
atem. h̄ tho. Quid si m̄lier dicat q̄ vir eaz

agnoscere nō p̄t sup̄ h̄ allegās mēbz defctm̄
R̄ndet host. vix esse inspiciend̄ p̄ viros exper
tos et honestos. sic ec̄ dicetur de muliere arta
qz eadē est racō ibi et idē ius. ex de san. tua
nos Quid si mulier alleget magnitudinē mē
bz viri dicēs q̄ nō p̄t eū sustinere. Dicūt aliq̄
eā audiendā dicit ec̄ auic. q̄ mulier qnqz nō ē
arta s̄ vir ei⁹ nō d̄uenit ei. vñ vtrōqz indiget
p̄mutacōe. Dicit aut̄ ho. se audiuisse a femina
expta q̄ h̄ vix aut nunq̄ accidere p̄t. quidaz
aut dicūt talia esse relinquēda iudicō exptoz.
Ho. vō dicit q̄ ip̄e d̄suleret papā in h̄ casu.
Quid si vir habeat mēbz multū carnosū. s̄.
sp̄det hosti. se audiuisse ab exptis q̄ hec p̄t
esse iusta causa dirimendi m̄ionij. Nam infir
mitas elephācie occasio posset esse que reddat
ec̄ nasum grossum. Et h̄ ip̄e host. de fctō fuit
exptus vt ip̄e dicit ad hanc questōz p̄cedētez
facit illud ex de frigidis. fraternitati. ibi cui⁹
s̄li. r̄c. et c. q̄ sedem

De artacōe. ti. xvij

Einde considerand est de artacōe. Et de
hac querunt̄ pla. s̄. vtr̄ artacō ex pte
mulieris impediāt m̄ionij. s̄. artacō
aut nō est tanta qn̄ ei subueiri possit sine piclo
p̄ naturā siue p̄ artē chirurgie vel p̄ d̄solutiōz vi
ri d̄ueniētis nature et statui ip̄i⁹ mulieris. Et
sic nō impedit licet male faciat mulier cōtra
hendo dū ē in tali statu. Aut est tanta q̄ nō p̄t
ei aliquo mō subueniri sine piculo cozpis. et
tūc aut talis artacō supuenit m̄io legitime
d̄tracto siue d̄sūmato vel non d̄sūmato. et sic
m̄ionij nō dirimit sed d̄ opi. d̄munem licz aliq̄
dicāt q̄si sit p̄petua et aūcedat m̄ionij d̄sūma
tionē poterit p̄pter illam m̄ionij dirimi si po
tuerit legitime p̄bari. Aut aūcedit m̄ionij cō
tractōz. et sic impedit m̄ionij d̄trahendū. Et
si de facto d̄trahat̄ poterit impedito legi
time p̄bato dirimi p̄ eccl̄ie iudiciū. vñ illud
qd̄ habetur ex. de frigidis. d̄solutacō. vbi d̄z q̄
ecclesia romana d̄suevit in d̄silibus iudicare
vt que tanq̄ vxores haberi nō possunt. vt foro
res habeant̄ d̄siliū est nō p̄ceptū sed glo. ibi
dem. matrimoniū tñ nō est inter tales. Sepa
cōe aut̄ facta dab̄ licenciā d̄trahēdi cū alia
Mulier vō debet sine diugio remanere. ex. c.
ti. ex lris. et c. f̄mitatis. h̄ rich. Ad h̄ nota
sed̄ host. q̄ sicut impeditur m̄ionij p̄ hoc q̄
mulier est ita arta q̄ nō potest a viro agnosci
ita etiā impeditur si sit ita lata q̄ nō possit cō
gnosci sicut accidit de facto in p̄uincia apud
grassam. Et breuiter qualitercūqz sit impotens
reddere debitū impeditur m̄ionij. qz non di
stinguitur. ex de frigidis. q̄ sedem. Secus est si
sit agnoscibilis quoquomō licet d̄cipere non
possit vel in lecto migat vel mortuū pariat l̄
alias viciosa existat. qz h̄ edictū est p̄hibito
rium. ex de spon. cum apud. nisi forte papa cō
trarium responderet Quid si mulier p̄pter
aritudinem sepetur et postea ab alio cogno
scatur. s̄. aut cognoscitur foenicarie. et tunc
p̄mo viro nō reddet̄ si d̄tra eā excepit de fo
nicacōe. Aut legitime qz cuz eo contraxit. Et
tūc secundum gos. et plures alios distingue.

quia aut secundus vir est in statura filius primo viro et tunc redditur primo viro. quod apparet ecclesiam fuisse deceptam in iudicando impedimentum perpetuum. quod sic fuit cognoscibilis a secundo ita et a primo. Aut est dissimilis. et tunc aut per visum secundi non est facta apta primo quod accidit propter inaequalitatem membrorum vel propter aliquid aliud. et sic stabit cum secundo. aut facta est apta et sic secundo quosdam est reddenda primo. Sed bene. rap. gos. tan. inno. hu. et jo. distinguunt. Aut enim a primo nullo modo cognosci potuisset sine periculo. debet enim violenter sustinere modicam. sed quem cum periculo mortis non tenet. Et tunc non redibit ad primum licet sibi facta sit apta quod non fuit matrimonium inter ipsos et primum. Aut potuisset sine periculo cognosci. et tunc reddet primo. Et hoc inuitur ex de frig. firmitatis. in fi. sed bene. et gos. ibidem Host. ubi dicit in summa. papa esse consulendum. sed in apparatu super dictum continentis. notat cum inno. quod quando cognoscitur a secundo viro debet reddi primo. quod quod est cognoscibilis vni est cognoscibilis alij. procedens opinio. sed bene. magis placet michi. Sed cum dicitur sit quasi per vnum visum secundi viri facta sit idonea primo. debet ei reddi saltem in aliquo casu. quod stabit quod sit idonea. i. cognoscibilis primo. hoc forte ostendit per iuramentum matronarum a quibus inspiciuntur tam vir quam mulier vel administratio ipsa hoc ostendit. Quid si primo reddita fuerit et ea apta non inuenerit. hoc restituetur secundo. si tamen ea primum repuerit restituetur ei et secundo et tertio et sic usque ad infinitum. sed bene. Jo. Tan. aut dicit quod restituenda est primo viro bis non tertio. quod nec licet tertio appellare ex de appel. sua. Sed bene. vero host. si secundo cognoscitur eam est restituenda primo. cum quo per triennium remanebit quasi presumpta maleficiatus fuisse. Et si interim ea cognoscere potuerit cum eo remanebit alias elapsis triennio restituatur secundo sine spe restitutionis faciende primo. Et hoc est casus in quo prout quis iure suo sine culpa sua sed non sine causa. et hoc opinio magis placet michi. Vtrum matrimonium contrahi possit ante incisionem cum arta. quando per incisionem potest fieri apta hoc bene. dicit quod non credit sed post incisionem credit quod possit. Ego autem credo sine iudicio quod cum tali possit esse ante incisionem contrahi si sine periculo potest apta fieri. Quid si ante incisionem facta ea duxerit. t. nunquam facta incisione ab ea recedere poterit. hoc bene. dixit quod est opus nouo sensu ad hoc ut sit matrimonium quem tamen sensum intelligit interuenire si postea carnaliter copuletur. Vnde inuit quod nisi interueniat nouus consensus post incisionem potest ab ea recedere et aliam ducere. Alij dicunt ut red. sine iudicio quod si duret adhuc primus sensus facta incisione non est opus nouo sensu. sed sublato impedimento propter quod sensus primum inefficax erat ad efficiendum matrimonium iam efficacis est ad illud efficiendum. Donec quod sit arta vni et apta alteri. nunquam est persona legitima ad contrahendum matrimonium hoc bene. dicit quod sic respectu eius cui potest sine periculo commisceri hoc red. Quid si quis de facto contrahat cum arta quod per incisionem potest fieri apta. nunquam cogi potest ad sustinendam incisionem. Respondet bene. quod non cum timore de periculo mortis. et hec omnia notat bene. xxxij. q. vij. quod propositum.

De castracione. ti. xxvij.

Ostea considerandus est de castracione. Et circa hanc queruntur plura. scilicet. castracio impediatur matrimonium. hoc castratio secundum aliquos dicitur qui habet virilia secta ita quod uterque testiculorum est abscisus. Secundum vero gos. et bo. castratio dicitur quasi caste natus. i. naturaliter frigidus. unde de tali castrato idem est dicendum quod super dictum est de naturaliter frigido. Spado vero dicitur qui spata vel aliquo gladio virilia amisit. Eundem autem se habet contra utrumque. Et accipitur ex utroque nomine. dicitur quod frequenter. sed si ubi aliter videtur tamen ut dicit idem host. predictis tribus nominibus promiscue. sed vera significatio eorum se habet predicto modo. Si ergo loquimur de eo qui amisit virilia apprehendendo testiculos et virgam talis cum non possit reddere debitum non potest contrahere matrimonium sic nec puer. ex de frig. quod sedem. et ff. de iure do. si serua. quod si spadoni. Et si contraxerit est sepandus cum nullum sit matrimonium. si tamen matrimonium precesserit factum non separatur. licet vir sit factus impotens ad reddendum debitum. xxxij. q. vij. illi qui habet intelligit gratiam. et jo. de matrimonio summatim. Et per eis est ar. xxxij. q. i. diuigiū ique confirmatio officio carnalis secundum glo. sed ut dicit ibidem par. post annum confirmatio impossibilitatis officij soluit vinculum diuigi Gos. ubi et bo. habet intelligit videtur de matrimonio contracto non tamen de matrimonio consummato sed et de non consummato. Vnde dicitur in summis suis quod ex quo matrimonio semel tenuit nullo impedimento superveniente tollitur. sic intelligitur per d. c. quod sedem. et illud qui nulli. et filia. non religione pervenire copulam carnalem ex de duer. diu. ex publico. Et hoc opinio est tucior secundum rich. in quarto suo di. xxxij. q. vij. Si tamen saltem unum testiculum haberet contrahere possit. sic potest intelligi per ff. de lib. et post. sed est questio. Si vero loquimur de eo qui testiculos ambos amisit. ubi ergo tamen ei remansit talis secundo aliquos contrahere potest dummodo virginem erigere possit. unde xxxij. q. vij. his qui matrimonium dicitur in glo. de spadone quod virginem habet erectam siue sperma resoluat siue non sit ibi matrimonium quod talis satisfacit mulieri sic mulier viro siue sperma resoluat siue non. Nec requiritur semper in matrimonio quod sit spes filiorum. sed sufficit quod plures non euitentur. Vnde et secundo legistas spado potest contrahere et adoptare. licet non possit gnare sic notat hugo. Sed cum spadonis erigatur virga. et semine emittat ut vult. autem licet sit invalidus ad gerendum quantum bene. ut per tale continentem affinitas contrahatur. Et respondetur quod tucior est dicitur quod sic. licet forte ibi non sit commixtio feminum sine qua contrahitur affinitas aliquando ut dicitur licet videatur notasse contrarium. xxxv. q. ii. ex hoc dinaria ut dictum est de affinitate. Ad hoc nota quod omnia super dicta de impedimento impotentie coeundi debent intelligi quando matrimonium inter potentem et impotentem est ignoranter contractum. si enim ambo impotentia sciunt et sic contrahere vel post contractum scilicet manere volunt possunt. non tamen inter eos est matrimonium. ex de frig. laudabile. Quid si scilicet potest sciuit. hoc idem est quod in primo casu. ar. ex de diu. lepro. proposuit. Tho. ubi dicit in quarto suo quod si per se cum qui contrahitur impotentiam reddendi debitum cum factum sciat esse in altero et contrahat matrimonium erit nec separari poterit. Secundo est si non possit reddere debitum ut

si solennizati votū dīnēcie. tūc em̄ siue h̄ sciret
siue nō nullū ess̄ m̄n̄ moniūz. Quid si vterqz
ignorat h̄ locū h̄z dīuorciū. Quid si solus
potēs ignorat h̄ i p̄tate ei⁹ est vt diuorciū
celebret. ar. ex de eo q̄ dur. c. i. potens tamen
sem̄ p̄sumit̄ ignorās. ff. de p̄bac. ven⁹. Nec
est em̄ credibile q̄ potēs sciētē d̄trahat cū i⁹
potēte ex de frīg. d̄sultacōi. si tñ sciēcia p̄bet̄
cogēt̄ eam vt sororē retinere. vt dicit̄ in d. c.
laudabile. qz ecclesia romana sic d̄suevit iudi
care. sic illa d̄cretal. d̄sultacōi. p̄t̄ intelligi p̄ci
piēs q̄ h̄m̄ altius cōiter ē d̄sulēs ar. ex d̄ sen. et
re iū. in causis. Nec obstat illō. xxxij. q. i. inter
gritas. vbi dicit̄ q̄ castitas nec suaderi nec i⁹
pari p̄t. qz illō ē ven. ab initio. h̄ sec⁹ ē expect
facto. ex q̄ cle. vl. vo. c. vl. Pōt̄ tē d̄ci q̄ ista
d̄cretalis debz intelligi qñ tale m̄n̄m̄iū d̄
trahit̄ publice in facte ecclesie. Nec illō p̄bi
ter d̄z omittēre nisi potēs voueat publice q̄ a
lij nō adherēbit ea viūte. Et iō postea cogēt̄
p̄t̄ ar. ex de frīg. frīgidityas. Pōt̄ etiā d̄ci q̄
licz m̄n̄m̄iū n̄ rescindat̄ ad peticōz sciētis q̄
l̄ votū em̄it̄ express̄z vl̄ saltē p̄sumit̄ em̄it̄isse ta
citū. tñ si talis cū secūda muliere d̄trahit̄ m̄n̄o
nū tenebit. qz licz votū simplex impediāt m̄n̄o
monū d̄trahēdum tamen nō dirimit iam d̄tra
ctum vt dictum est supra. Nullum tamen ius
dicit̄ p̄ aliq̄s cogāt̄ talē retinere. sed qñ cons
sentiūt simul morari. h̄ p̄nt̄ facere. mulier tñ
nō p̄t̄ vxor esse. h̄ p̄t̄ retineri tāq̄ soror. sic ei⁹ ex
p̄t̄e loq̄t̄ ex de frīg. d̄sultacōi. et c. laudabile
h̄n̄sō. i. ad si. q. d. siml̄. morātes caste p̄nt̄ viue
re h̄ nō cogēt̄ votū em̄it̄tere. xxxij. q. i. integri
tas. Intelligēti q̄ q̄d̄m̄ eis placebit sic mo
rabūt̄. Et ecclesia virū licz peccātē cū alia cog
rigere poterit de occultis. xxxij. q. v. c̄siana.
sed nec vir nisi p̄mo ex cā puorē ad diuorciūz
cū effectū ipe trahit̄ ab ecclesia licēcia cū alia
d̄trahēdi. Et h̄ ē h̄m̄ host. tenēdū et tota h̄ solu
cō accepta ē ab host. Nota ē h̄m̄ bern. q̄ ad
h̄ q̄ possit̄ sil̄ esse optet̄ ābos d̄sentire. vj. q.
ij. scriptū ē qz cū nullū sit m̄n̄m̄iū alter alter
nō tenet̄. ex de frīg. laudabile.

De maleficō ti. xxix.

Et de d̄siderādū est de maleficō. Et cir
ca h̄ q̄rit̄ vtrū maleficiū impediāt m̄n̄o
nū. h̄ q̄d̄ā dixerūt q̄ maleficiū nichil
erat in mūdo nisi in opione hoim̄ qz naturales
effect⁹ quorū cause sunt occulte malefici⁹ i⁹
putabāt. Et h̄ ē d̄tra sc̄tōs q̄ dicit̄ q̄ d̄mōēs
h̄nt̄ p̄tate sup̄ cor̄pa et sup̄ imaginacōes hoim̄
qñ d̄p̄ p̄mittit̄. vñ p̄ eos malefici aliq̄ signa fa
cēre p̄nt̄. vñ illi q̄ ip̄os iducūt ad talia facien
da malefici dicit̄. Et iō alij dicit̄ q̄ p̄ malefici
cia copule carnali p̄nt̄ p̄t̄ impedimētū h̄z nul
lū tale est p̄petuū. vñ n̄ dirimit m̄n̄m̄iū iam
d̄tractū. Et h̄ ē d̄tra exp̄imētū et d̄tra iura an
tiq̄ et noua. Et ideo h̄m̄ cōem opione d̄ctorū.
d̄stinguēdū est p̄ impotēcia coeūdi ex malefi
cio aut est t̄p̄alis aut p̄petua. si t̄p̄alis nō ip̄e
dit̄. tūc aut̄ p̄sumit̄ esse t̄p̄alis. qñ infra spaciū
triū ānoz̄ c̄chabitātes. et q̄ntū p̄nt̄ opam dā
tes siue p̄ ecclesiastica sacra siue p̄ alia r̄media
sanari possunt. Si vero nō sanētur aliquo rem̄

dio extūc p̄sumitur esse p̄petua. Aut precedit
matrimonij cōtractōne et cōsummacōne et sic
impedit matrimonij cōtractū et dirimit iaz
cōtractū. aut sequit̄ matrimonij cōtractōne
sed nō cōsummacōnem. et sic etiā vt dicit̄ ali
qui dirimit matrimonij iam cōtractū. Dicitur
em̄. xxxij. q. i. c. i. q̄ cōiugiū confirmatur of
cio salicēz carnis vt dicit̄ glo. Et parum post
dicit̄ q̄ anteq̄ cōfirmit̄ impossibilitas officij
soluit vinculū cōiugij. Aut sequit̄ matrimoni
um cōsummatū et tūc vinculū matrimoniale
nō dirimit. Cōmunis etiā opinio tenet qñ c̄
tum esset q̄ esset secutū matrimonij cōtractum
nō tamē cōsummatūz nō p̄pter h̄ dirimeretur
vinculū matrimonij. Et hui⁹ sentencie videt̄
esse bern. ex de frīg. fraternitati. in glo. Et
quomō potest sciri q̄ p̄cedat vl̄ sequatur h̄ li
cet vix possit sciri vtrū p̄cedat cōsummacōne
matrimonij vel sequat̄. facile tamē potest sciri
vtrū p̄cedat cōsummacōne matrimonij. Et h̄ suf
ficiēt̄ h̄m̄ aliquos. quia tūc dirimit ip̄m̄ secūdu
eos. Vel potest d̄ci q̄ in fauorē m̄ alterius ma
rimonij valiozis p̄sumitur. Et si p̄cedit matris
monij cōsummacōnem p̄cessit et d̄tractōz. h̄ de
nich. Secūdu etiam glo. et hostiē. si dubitacō
vtrū impedimētū p̄cessit matrimonij l̄ ecō
uerso p̄sumet̄ q̄ impedimētūz p̄cessit ar.
C. de edili. edic. l. ij. Ad h̄ nota q̄ maleficiūz
p̄petuum. vel est respectū omnis mulieris. et
sic reddit̄ inhabilē ad omēs. vel respectū vxor
nis et sic reddit̄ inhabilē ad illam sed nō ad al
lias. vñ tales sep̄ati secūdu iura possunt alij
copulari. hec bon. Sciendū etiā qñ male
ficiū fuerit generaliter respectū omniū tunc
si nupsit̄ alteri ostendit̄ maleficiū nō fuisse
perpetuū vñ redire debz ad p̄mum matris
monij. Si vero fuerit respectū specialis p̄sone cū
detur vtrūq̄ licēcia nubendi alteri. non p̄t̄
redire. potēcia coeūdi redire ad p̄mū ma
rimonijz qz scdm̄ matrimonij n̄ lū fuit. Insup
nota q̄ h̄m̄ ho. qñ vga n̄ laren⁹ mouet̄. h̄ ē si
gnū frigiditatis. h̄ qñ mouet̄ et enq̄ p̄ficere
at̄ n̄ p̄t̄ ē signū maleficij. Dicit̄ at̄ aliq̄ q̄ nō so
lū sit maleficiū ne q̄s core valeat h̄z ec̄ aliqñ
sic ne ml̄r d̄cipiat l̄ vt aborsū faciat. Quicūqz
at̄ p̄t̄ vidit̄ libidīez explēdā l̄ p̄t̄ odiū ali
q̄ fecerit viro l̄ ml̄r p̄t̄ qd̄ n̄ possz generare l̄
d̄cipe r̄putat̄ homicida ex d̄ homicidio si aliq̄s. Itē
sup̄ i. c. si p̄ forciarias. xxxij. q. i. di. glo. qñ
ml̄r p̄curauit maleficiū n̄ p̄t̄ petē diuorciū qz
ad h̄ sua culpa d̄ueit vt p̄t̄ di. l. si euāgelica.

Sed videtur contra p̄dicta q̄ nullum ma
leficiū sit p̄petuum quia omne maleficiūz
videtur posse remoueri. vel per aliud malefici
um vel per exorcismos ecclesie qui sunt ordi
nati ad rep̄mēd̄ vi d̄monū vl̄ p̄ verā p̄nt̄az̄ euz
d̄yabol⁹ n̄ h̄eat p̄tate n̄ sup̄ p̄ctōzes. h̄ male
ficiū ē ita p̄petuū q̄ n̄ p̄t̄ h̄re h̄uanū remediūz
qz si h̄z remediū n̄ ē h̄oi notū l̄ licitū. licz d̄us
p̄stare possit̄ r̄mediū d̄monē cogēdo et d̄mō d̄a
sistendo non eniz semper optet̄ vt id quod est
per maleficiū factum destrui possit p̄ aliud
maleficiū vt ip̄i malefici cōfiteat̄. Et tñ si possz
p̄ maleficiū adhiberi remediū nichilominus

reputaretur perpetuum. quia nullo modo potest homo per malefici-
cium invocare demonis auxilium. Similiter exorcismi ecclesie non valent ad repugnandum demonibus
sed quo ad omnes molestias corporales. hoc dei iudicio exigere. Sed tamen valent contra illas demonum
infestaciones contra quas sunt principaliter instituti. Si
militer non exprophetur propter peccatum dyabolo sic
peccatis alique data cessante peccato cesset peccatus. quia
interdum transiente culpa remanet pena. hoc bonum et
toto. Dicitur maleficii secundum gregorium non potest solvi nisi per il-
lum qui fecit. hoc quod est mortuum. hoc quod nescit delere ipsum
vel quod maleficii est peccatum. Si ei sciret dicit scotus.
quod liceret illud destruere. primo etiam est merito-
rum opera dyaboli delere. Nec in hoc est infidelitas. al-
liquis quod destrues non assentit operibus dyaboli. hoc cre-
dit eum posse et velle fatigare dum durat tale si-
gnum. quia ex pacto non assistit ad hoc nisi dum illud du-
rat. Et sic destructo illi signum imponet finem tali
veracitati. hoc scotus. Verumtamen summum remedium contra
maleficii est penitentia sacramentum. unde est de frigido. dicitur. diu-
ges qui non penitentiam agat propter impedimentum maleficii
de commissis penitentiam agat. Et sic forte deo place-
bit qui matrimonium instituit ut operibus matrimonii profici-
ant quia ut ibi dicitur in glo. infirmitas corporalis
aliquando provenit ex peccato. Et sic causa cessante forte
cessabit effectus. est de peccato in infirmitas. Sed qua-
re magis hoc dyabolo posse super actum generationis quam
alterius virtutis. hoc quod sic dyabolo magis est permis-
sa peccatis super speres. quam super omnia animalia in peccatis fa-
cti memoria. Unde serpentes magis pro aures pro incan-
taciones capiunt. Sic etiam quod actus ille est viciosus
et quodammodo fecundus. et hoc in actu illo libidino
se iungunt ut in pluribus. Iam actum illum magis impedi-
re permittit dyabolo. Et hoc probatur exemplo quod habet
de thobia scilicet quod demon nomine asmodeus dicitur iter
fecisse viros in lecto non in convivio. hoc bene. Sed
quod actus ille aliquando impedit respectu unius mu-
lieris non respectu alterius. hoc secundum bonum. hoc est vel quod
sordile est ad hoc respectu persone determinate dyaboli
bolu inuitavit. vel quod de respectu persone cuius
libet impedire non permittit. Occultum enim iudicium dei
hoc latet in hoc thobie. Sed quomodo dyabolo hoc
facit. dicitur quod impedit generativam. non impedi-
meto irriseco ledendo organum sed extrinseco impe-
diendo usus. Et est impedimentum artificiale non na-
turale. Iam potest impedire ad unam ita quod non ad alias.
Vel tollendo excitacionem occupat ad illam vel alias.
Et hoc per virtutem propriam vel per herbam vel per lapidem vel per
aliquam naturam occultam. Et dicitur cum predictis pe-
ccatis separati propter maleficii si postquam alia ma-
trimonia contraxerint carnaliter se cognoscant sicut
ad matrimonium primum revocandi. hoc per sic. ar. est de
frigiditate in textu. et glo. f. et. xxxij. q. i. quod ait
ubi dicitur de separatis propter frigiditatem quasi frigi-
do reddat potentia coeundi cogit reverti ad pri-
mum coniugium. quod sicut dicitur est de separatis pro-
pter maleficii. Nam sententia divorcij lata fuit in-
ter eos per errorem quia impedimentum quod fuit iudica-
tum perpetuum non dirimit matrimonium nisi secundum rei veri-
tatem sic perpetuum. Unde tales aliquando sciunt maleficium
cessasse cognoscendo scdaz. excusantur a peccato
propter invincibilem ignoranciam. hoc postquam sciunt illud
cessasse si cognoscant scdaz mortaliter peccant.
Nec obstat quod dicitur de talibus. xxxij. q. i. si plos

ciarias scilicet quasi possibilitas coeundi fuerit ei red-
dita reconciliari nequebit. quia illud decretum fuit
generari remensis archiepiscopi. quod non tenet in causa predicta.
Et dicit ibi glo. hoc potest dicitur est ignarus
quod generatur. Et sic post predictam sepacionem vir recipi
at alique sacre ordinis et postea mulierem a qua
fuerat separatus carnaliter cognoscit. nunquam est re-
stituendum mulieri ad petitionem eius. hoc quod sic quia
sepacio facta fuit per errorem. In quantum fuit estiatum
maleficii perpetuum. quod non erat perpetuum. Unde per
tractum matrimonium super mauerunt iuges veri secundum
dei iudicium. Unde vir suscipiendo sacre ordinis vxo-
ri iudicare non potuit suscipiendo tamen non pecca-
vit. quia per ignoranciam invincibilem siue probabilem ex-
cusatur fuit. Sed nunquam sibi iudicavit recipien-
do ordinem sacre. quantum ad hoc quod sibi non liceat pe-
tere debitum ab uxore. hoc videtur aliquibus quod sic
quod votum quod est animum sacro ordini tenuit quantum
ad illud quod erat in parte viri quod est debitum exige-
re. licet non quo ad illud quod erat in parte mulieris
quod est debitum reddere. Alii dicunt quod ille suscipie-
do sacre ordinem non iudicavit mulieri nec sibi
quantum ad hoc quantum liceat sibi debitum reddere et pete-
re quia ignorancia invincibilis seu probabilis eum ab
votum excusavit iudicium. nisi ei solutum esse mat-
rimonii vinculum existimasset sacre ordinem non recepit
set. nec se ad votum dicitur obligare. ite debet
nisi cum hac dicitur implicata scilicet si esset totaliter.
et secundum veritatem ab ipso coniugio liberatur. hoc richardus.
Si vero quod de abhominacione vxo-
rum impeditur mat-
rimonium. hoc dicitur est iudicium de ea quod dicitur ma-
leficium. cum sit causa accidentaliter extrinseca sicut et ma-
leficii. hoc thomas. Bonum autem est in tali causa quod vxo-
rum quantum possit viro moris tamen licitis et congruis se-
cundum consuetudinem et amabilem exhiberet.

De feriis et xxx.

Ostea considerandum est de his que impediunt
matrimonium contrahendum. hoc non dirimit iam
tractum. que sunt tempore feriarum et interdictionum
ecclesie. Et primo de primo de quo queruntur plura
scilicet utrum liceat celebrare tribus temporibus scilicet a. lxx.
vltis ad octavam pasche. et tribus hebdomadis ante
festum beati iohannis. bap. que quidem secundum glo. ibidem in ci-
piunt tertio die ante ascensionem et durat usque ad oc-
tavam pentecostes. exclusivum ut voluit aliqui. quia illud fe-
stum non habet octavam. Unde secundum hoc in dominica post pentecostem
possent nuptie celebrari. hoc. ar. super. capellanus.
et de feriis exponit inclusivum. Ita quod non in illa do-
mica quando agitur festum trinitatis sed in crastino liceat
nuptias celebrare. Item ab adventu usque post
epiphaniam. quod intelligunt. i. post octavam epiphanie. sic
putat enim tempus quod est epiphania et octava eius totum
ad epiphaniam festum pertinere. quia illud festum hoc octavam
secundum autem romane ecclesie consuetudinem a. lxx. vltis
quod ad septimum diem pentecostes nuptie non celebrantur. est
de feriis capellanus. Hanc autem dicitur prohibicionem
est quia in tribus temporibus predictis debet fideles
plurimum alio tempore specialibus occupari. maxime quia in
tribus festis maximis que temporibus illis occurrunt
consueverunt fideles concitare. In solenni autem nupti-
arum celebracione propter maiora gaudia carnalia
que sunt ibi propter novitatem rei multum retrahuntur
a specialibus animi. Intelligendum autem per temporibus predictis
prohibentur tamen scilicet solennitas nuptiarum. est de feriis

capellan⁹. et. xxxiii. q. iiii. n. optet. Traductio
solennis vt. e. q. nec vxor. Et copula carnalis.
fm ray. et jno. et bern. sup illd c. capellan⁹.
vbi dicit q solenitates nuptiar⁹ illis dieb⁹ p
hibentur ne carnaliter copulentur Gof. vero
d carnali copula non omnino admittit. Illis
tn tpb⁹ vt quidam dicunt licz. nisi cotradicat
dsuetudo p^{re}. m^umoni^u maifeste dtrahere p
simplic^e aior⁹ dsensu sme soleni bndictone et
traductone ad cobitadu vt i c. capellan⁹. sed
exp^o i glo. Cui dcozdat gof. ray. et pe. quia
sic m^umoni^u dtrahere n ita p^ohibz aim spua:
lib⁹ itedere sicut celebraco nuptiar⁹ q solene
bndictoz dphedit et traductoz ad cobitadum
flo. at dicit i summa q ipe credit q hodie co:
sensus et solenitas iterdicat. Na ill dieb⁹ n i
terp^oit ecclia autoritate sua sic iqt d fctoz sua
ri videt⁹ nec sme autoritate ecclesie m^umoni^u
est dtrahedu Alias pena hz et cladestinu⁹ in:
dica. ex d cla. d^ospo. cu ihibico Et sic p dseql⁹
oia sequencia p^ohibet. licz m^umoni^u teneat si
dtrahat. h tn i glo. sup c. capellan⁹. no asser^t
sed taq opioz recitat aliquoz. Vtz m^umoⁱ
um dtractu tpe p^ohibito ab ecclesia sic sepan:
du hz q m^umoni^u sic dtractu ppter h sepani
no dz quo ad viculū nec quo ad thozz simpli^r
sz ad t^o i pena sic dtrahedu eo q dteps^{er}unt
ecclesie pcepta. ex de m^umoio dtracto dtra in
terdic. c. i. et de tali sepacōne intelligit^r illd
xxxiii. q. iiii. no oportet. ij.

De interdico ti. xxxj.

Emde consideradu e d iterdicto ecclesie
qd e qn qz p ecclesia p^ohibet dtrahere
cu aliq qz forte dicit esse ei⁹ dsangnea
vt affinis vt alteri⁹ sp^osa l ppter aliqd aliud
Et circa h qrit^r Vtz m^umoni^u dtractu dtra
ecclesie interdico sit oino dirimedu hz cum
matrimoniu iterdicat^r ab ecclesia aut ca p^ohi:
bicois e ppetua aut t^opal. si sit ppetua dz statū
scz p^odece lite sepani a cobitaco Et h e veru
fm ho. n dsuetudo q generat scadalū et ml^u
tudo dtrahedu l dfect⁹ p^obacōis l idulgencia
pape i impedimtis ppetuis canonica i^ostucō
ne iductis disp^ofacōz dcedat ar. de d^o. sp^oali
c. i. in fi. h ho. Et si vell^{et} abiucem recedere
sunt excōicadi donec legitime dgnitū sit d im:
pedimto quo p^obatō sepan^t ex toto lata snia
diuozcij inter eos Eo vo no p^obatō sil rema^e:
būt ex de ma. dtrac. dtra iter. de muliere. vbi
dicit^r i glo. q p^odētā sentēcia excōicacōnis est
ad t^o vñ ex tpe tollit^r sme alia absolucōe Sz
tuci⁹ e vt absolua^t ec p^o sepacōz ad cautela⁹
licz videat^r excōicaci dū sil manet Si at sic tē
pal puta t^o i quo m^umoni^u dtrahi p^ohibet^r
ob reuerenciā dierū cu dsensu d futuro cu ali:
quo tūc no debet sepani. p^onia tn semp dz impo:
ni siue ca sit ppetua siue t^opalis. est sic ca ppe:
tua siue p^obet^r esse vera siue no ppter dteptum
ecclesie ex e. c. ij. Et fm dictā distinctōz dbec
intelligi diuersimode diuersa iura. h notatur
ex de sp^osa du. tua nos. i glo. b. Ne eiam p^oce:
p^ou ecclesie delusciū videat^r p^ont ad t^o p^o abi:
uicē sepani et vtriqz p^o copula carnalis inter:
dici. si tn vterqz malā habuit fides. alias illi

soli cui iterdictū erat factū et sciēs dtrahit vi
det iterdicēdū ne debitū exigat et p^ocipiēduz
vt soluat Et sic intellige illud ex e. c. i. ij. et
ij. et filia. Quo tpe elapso p^ont sil libere omi:
sceri Et e t^o p^o arbitrariū hz decretal ponat mē
sem vnū ex e. c. i. i. fi. b^o at scz ad t^o p^o sepani p^o
fieri qncūqz dtrahit^r dtra iterdictū ecclesie ex
ca factū siue sit ppetua siue t^opalis. va l falsa
Et fm h p^o exp^oi separet^r scz ad t^o p^o ex d sp^o.
du. tua nos. i fi. et. xxxiii. q. iiii. n. optet. Qd at
dictū e p^odece lite diuges abiucē sepanoz
ex postea ad t^o p^o Intellige vñ eē qn ab inicō d
tra iterdictū ecclesie exp^ose factū ne dtrahāt
dtraxerūt sec⁹ est si sme p^ohibicoe aliq dtraxit^r
sent iter se l i facie ecclesie. qz ex q^o ius semel
est acq^ositū n e turbāda ipa possessio l q^o nisi p
hibicoe facta Et sic soluit illd ex vt lite pen.
laudabile. et ex q^o si. sme le. cu iter veterē Vel
illa. laudabile. locū hz qn dtraxerūt ab inicō
i facie eccleie. alias si clā et opponat^r ipedi^o
tū ppetuū eia p^odece lite sepani poterūt et d:
bebūt qz tūc ab inicō dtra ecclesie iterdictū
generale dtrahit^r qd p^ohibet cōtrahi m^umoia
cladestina. qd veri⁹ credit ho. ex d cla. d^ospo.
cu ihibico r^oso. i. et. q. si qz at. et. xxxiii. q. iiii.
no oportet et ex. e. c. vl. Et h locū hnt qn m^uo:
mū dtrahūt dtra iterdictū d^ostucōis ecclesie
scripte vt cōtra iterdictū iudic papa ifericois
h ho. Quid si dtra iterdictū pape iterdicat^r
et p^onuciātis iritū si dtrahat^r hz fm ho. In h
cau recurēdū e ad intecōz pape qui ex ca p^oso
nas reddit ilhabiles ad dtrahedu Na sicut ge:
nerale sup h cōdic d^ostōne sic et sp^oale et locale
et p^osonale Ad h di. xxix. sciēdū Si ergo inten:
dat q tale m^umoniū no valeat nullū erit. h^o
vero dicit q illi q sic dtraxerit sepanūt ad tē
p^o donec dgnoscat^r de impedimento ar. ex. de
m^umonio dtra. ex l^ois. et c. de muliere. forci⁹
em viculū e m^umonij q pape iterdictū. h no:
tat^r ex de despo. impu. ad dissoluēdū. in glo.
fi. Sciēdū aut q hmoi interdico aliqñ sic
ex canone pape et h inducit aliqñ t^opalē impe:
dimtū. aliqñ ppetuū. p^omo mō ipedit m^umoni
ū hz no dirimit. secūdo mō ipedit et dirimit. d
quo loqt^r. xxxv. q. iij. dtradici⁹. et ex. d con:
sang. no dz Aliqñ aut a iudice illo scz tm. qui
de ca m^umoniali p^o dgnoscare. et h fm dam.
Sz fm ho. p^ont eē fieri a p^osbitero p^oochiali. ex
de clā. despo. cu ihibico Quis tn de ca m^umo:
niali dgnoscare n possit. qz vo d hac dgnosce
re possit. dicit^r ifra ti. xxxiii. in p^on. Sane vt di:
uersa cca m^umoniū picula euitet^r statuit dcl^o
ū generale vt cu fuerit m^umonia dtrahēda a:
te p^o dtrahāt p p^osbiteros i ecclesia publice p
ponat^r dpeteti termino p^ofnito. vt infra termin
illū q voluerit et valuerit legitimū impedimē
tū opponat et ipi p^osbiteri nichilomi⁹ p^oq^orant
vtz aliqd ipedi^ontū obsistat Cū apparuerit p
babilis d^orectura dtra copulā dtrahēdaz iter:
dicat^r cōtract⁹ exp^ose. donec qd fieri debeat
fuerit maifestū scz p testes l p iusticiaz. ex de
clāde. despo. cu ihibico circa p^oncipiū. vbi a
git^r de bānicōib⁹ faciēdis l p^omittēdis an m^u
moniz dtrahēdō Nota ad euidēciā d^octē d^ostōis

quod dicitur subaudi secundum mentem constitutionis
ipsi licet non solum verba aliter non videretur pericul
animarum solum hostien. Et sic nullus debet contra
bere esse sponsalia sine licentia ecclesie. i. presbiteri
prochialis Si tamen non servetur sic nec consuetudo solum
uat taliter contrahens nullam penam ordinarie pacie
ar. ff. de penis. si presbiter In pluribus tamen vel licentia
episcopi requiritur per presbiteros prochiales per aliquos
de mandato ipsorum in ecclesia vel aliquo loco pro
chialibus sicut vocatus et coadiutis ut in predicaci
onibus Quid si petentes publicari sint excoica
ti excoicacione maiori ista presbiter eos non audiet
cum non debeat cum eis participare. ex. q. me. ca. sa
cris. Quid si contrahant tales et postea legitima
impedimentum appareat. nunquam plures celebrabit
legitima ista q. non si excoicacio fuerit iusta. ar.
ex. de decel. pben. q. diuersitate. Competenti ter
tio scilicet maiori vel minori vno vel bino vel trino ad
arbitrium presbiteri prochialis nisi forsitan inhibi
tio superioris obstat vel statutu aliquod simodale. Co
tractus sponsalium scilicet non firmatorum iureiur. vel fide
data maius nullomodo tracto. h. ho.
Sequitur in predicto c. scilicet cum inhibico. si aut presbiter p
rochialis tales diuctos scilicet qui sunt non premissa dnu
ciacione vel contra quos apparet probabilis diectura
maxime in gradu prohibito contempserit prohibere aut
quomolibet esse eis presumpserit interesse scilicet in bndi
ctioe nupciali clandestine celebrata. per triennium
ab officio suspendet si etiam culpe q. liras exigat
quod punietur ibidem. q. sane. Et est ille canon non
late inie h. ferende. Sed nunquam pena maiore ista
imponere potest ista q. non videtur ab inicio. ar. ex. de
offi. dele. de caus. h. ea inflata potest dispensare
et diminuere solum quod exigit q. liras p. sone ar. ex.
de iudi. acti. cler. h. host. Notandum autem q. presbi
ter prochialis punietur hac pena non tamen si inter sit h.
etiam si contractus fieri debet sciat et non prohibeat. h.
hij. vo. presbiter non tenetur h. prohibere. omnes tamen presbiteri
seculares et etiam regulares qui inter sunt puniuntur
Et h. videtur notare cum dicitur aut quilibet etiam regu
laris. q. d. aut quilibet scilicet presbiter non solum secula
ris sed etiam regularis. Et in h. etiam inuit q. etiam ex
emptus potest ab ordinario puniri si contra h. delin
quat. h. ho. Sed nunquam eadem pena punietur
esset si contractus matrimoniali interfuerit ista vo
lunt aliquid q. sic si sciat edicta siue bana in eccle
sia non fuisse proposita. q. matrimonium non tamen contrahi
cum bndictio nupcialis exhibetur. h. scilicet etiam qui osen
sus per verba de pnti exprimit. h. rod. Sequitur ibidem
his vo. qui taliter copulari presumpserint etiam in g
du accessu odig. pnia imponat. Et etiam supple
oibus sua pntia exhibentibus cum omnes peccet
Qui si presbiter filium vel filiam sic contrahere coegit
istat iter coactos et coactos arbitrabitur bonus
iudex. ar. ex. de spo. de muliere. ut etiam dicitur
est super de consensu coacto. h. ho. Qui autem contrahit
nuptias cum ea cum qua de iure non potest contrahere fit in
famis licet nuptie non habeant effectum. ff. de his
q. no. infa. l. qd. g. q. ij. Ad h. nota q. predicta
prohibico scilicet ne quis clandestinis inter sit coniugis
solum h. i. sum. et in glo. sup. c. inhibico. extendit
et ad laycos. Pena tamen ordinarie non videtur ipso
nisi presbitero prochiali et regulari. Si quis autem ad
impediendum legitima copulam maliciose impedim

tum obiecerit propter pntiam quam dicitur agere de pntio
canonica non dicitur effugere vlcōz ut. i. dicitur c. cum
inhibico. q. si quis autem h. ec. aut vlcōz solum glo. ibidem
arbitrio iudicis committit ex quo etiam pena non sta
tuitur. ex. de offi. dele. de causis. clericus tamen qui
calumiose denunciat ab officio et beneficio suspen
ditur. ex. de calu. c. ij. hec glo.

De secundis nuptiis tit. xxxij.

Ostea considerandum est de matrimonio siue de
secundis nuptiis. Et circa hoc queruntur plura
scilicet Vt secundae nuptiae sint licite ista q.
sic. q. per mortem alterius coniug. tollit alterius primi
matrimonij impedimentum. vñ. i. cōz. vij. ap. dicitur
dic. mortuo viro uxore eius nubere cui vult in
dño. Et hieronimus in epla. ad pamacium. et h. ec.
xxxj. q. i. ap. dicitur. Dicit ego nunc libera voce pla
mo non dānari in ecclesia bigamia. pmo nec tri
gamiaz et ita licere v. et. vj. et ultra quō et
secundo marito nubere. Sicut tamen vitupant eas du
plici rōe scilicet propter sacri defectum q. pntat ordini
sacro impedimentum Et propter incōtinencie signum
q. plurius matrimoniorum experiencia est signum incon
tinencie ut dicitur plūs. iij. et h. Nec obstat qd
dicit crisostomus. super. M. et est. xxxj. q. i. hac
rōne. q. secundum virum accipe solum ap. l. m. licet solum ac
veritatis rōne vere fornicacio est. q. sic dicitur expo
nere fornicacio est. i. signum incōtinencie. vñ. dicitur in
telligi quoniam non obstat sufficenter de morte coniugis
primi illud aut quod dicit magister sen. li. iij. di. xlij. q.
bigamiam indiget prima dicitur exponi. i. videtur indige
re propter signum incōtinencie Vt scilicet de nuptie
sint honeste ista honestum potest aliquid dici duplici
ter. vñ. solum se et absolute. sic omne rōnabile fa
ctum quod non est peccatum est honestum. Et in opaco ad a
liud et sic non omne factum licitum est honestum. h. il
lud quod est laudabile et honore dignum. pmo mo
do de nuptie sunt honeste scilicet mo non sunt ita
honeste sicut pmo ceteris pib. propter signum aliquid
pntatis ad incōtinencia. propter quod dicit abro. q.
carerit gloria in pnti. Nec obstat q. magister sen. iij.
li. di. xlij. dicit q. presbiterum in nuptiis bigami
pradere non dicitur q. illud intelligi potest de bigamo
qui putat istudiat uxori pmo desiderio scilicet.
Vt tertia nuptie rōez habeant sacri ista q. sic
quod ad omnia que sunt de essencia et de necessitate
sacri. aliquid tamen accidencia desunt scilicet pfectio sig
cois. significacio nāq. diuctōnis xpi cum ecclesia
est de necessitate sacri matrimonij. Sed significacio
diuctōnis vni. cum vna est de ei. pfectioe q. de
est scilicet nuptiis Vñ non reddunt iceptum ad rece
pcōz ordis q. non sunt sacrum h. propter pfecte sig
cois defectum qui tamen non pertinet ad essencia sacri h.
ad decorē et accidentalē pfectōz Vt vno cō
iugū mortuo liceat alteri statim nubere ista q.
vir non solum solum canones. h. etiam solum leges statim
per mortem uxoris contrahere potest. Mulier vero qui post
obitum viri nubit infra annum scilicet computandum a mor
te viri incurrit infamia solum leges. ex. e. cum solum
hoc enim testatur lex. tū ne sanguinei turbentur
tū ne de ple dubitet scilicet q. sit. tū et ne mali
gne suspicōis cum viro secundo pste. eo q. tamen cito
contrahere festiavit. C. d. repudijs consensu. q. si vo
Et h. intelligi solum h. q. non matrimonium sine culpa
mulieris solui. si ei est culpa solui. per quoniam

abstinere iubet. C. d. diuoz. d. sensu. sic ergo n
xor lugere cogit. vix n econuerso qlitercuqz
solua mrimoniū siue p diuoz. siue p obitu. In
cau tamē spāli indulgēt leges vt mulier post
tres mēses elapsos a morte viri nubere possit
Si ei mulier pgnās remāsit et pepit et vir tal
fuerat. q̄ lugēd̄ n̄ erat vt hostis pduellionis
statim nubere p̄t. ff. d. his q̄ no. infra. liberozū
Si vō sit pgnās vxoz talis viri tūc elapsis tri
b̄ mētib̄ a morte ei⁹ nubere p̄t. cū em̄ neces
se sit vt decepto p̄t ex p̄mo viro piat infra no
uē mēses et dies. viij. si nubit p̄ tres menses.
nūq̄ ex scdo viro parere p̄t infra nouē menses a
morte p̄mi. cū p̄t ex scdo viro deceptū opteat
h̄e in vtero mētib̄. viij. vt patz. ff. de sta. ho.
viij. S3 talē mulierē. s. q̄ statim nubit p̄ morte
viri liberat apl⁹. i. coz. vij. dicēs. mulier mor
tuo viro so. ē a le. viri sui cui vult nubat tātū i
dño Et cāones. c. e. cū h̄m. et c. sup illa. liber
rāt i q̄ n̄ t̄m ab ifamia s3 ē a p̄a i reb̄ q̄s lex
exp̄mit. C. d. scdis nup. l. i. vbi dicit q̄ tal mu
lier puat oib̄ a viro sibi relicto. Et de rebus
p̄p̄is n̄ p̄t vltra terciā p̄t scdo viro i dotem
dare nec i vltima voluntate relinq̄re Et ab alijs
penis q̄s lex exp̄m̄t alibi. vt i autē. ibid̄ p̄oia
scz isde3 penis. Itē ea. et i autē. de resti. et ca
q̄ parit. s. vñ. Vñ nec dicit d3 ifamis i foro ci
uili ex quo p̄ ecclesiā et apl̄m̄ licēcia ē remissa
Quidā t̄m dicit qd̄ n̄ euad3 penā illā q̄ puatur
donacōe annupciali i. s. p̄xime d̄ctō q̄ vix su
uz ita cito dehonestaui. vt appareat eē eo vi
uete n̄ caste vixisse. vt dicit̄ ibi Et iō d3 p̄dere
q̄cqd̄ ad eā ex libertate viri potuit puenire.
Nec ecclesiā i h̄ illā p̄a3 potu⁹ tollere. qz vi
quādā ingrudinē om̄isse. h̄ bern. c. e. cū h̄m
aliq̄ t̄m sunt ibi d̄ sum. host. Prima opi. fuit da
mali quā eē seq̄t̄ gof. et eā d̄ veritate et rigo
re iur̄ id̄ distincte credit esse verā. Host. aut̄ dicit
q̄ nichil ad leges de mrimonijs v̄l seq̄ntibus
ex eis. Ore. q̄re multir̄ puiret̄ si licēcia apl̄i et
ecclesie v̄t̄ Ad h̄ nota q̄ vxoz dignatē a vi
ro sortit̄. vñ vxoz regis d3 appellari regina et
ciā p̄ morte regis donec nupserit viro digni
tatis inferioris. ff. de senatu femie. Vtrum
scdm̄ mrimoniū debeat b̄ndicti h̄ scdm̄ mrimo
niū licz i se d̄sideratū sit p̄fectū sacz. respectu
t̄m p̄mi mrimoni h3 aliq̄d d̄ defectu sacz. qz d̄
est sibi p̄fectio siḡcōis vt dicit̄ ē sup. et rōne
h3 defect⁹ b̄ndictō s̄nberabit̄ a scdis nupcijs
xxxj. q. i. d. his. et e. vir ac. vbi eē alia rō al
signat̄ scz q̄ cū alia vice b̄ndicti sunt scz scdo
d̄trahētēs. eoz b̄ndictō iterari n̄ d3 Vix se
cūde nupcie tā ex p̄te viri q̄ ex p̄te mulieris d̄
beāt b̄ndicti. puta si mulier aliq̄ q̄ nūq̄ alias d̄
traxit d̄trahat cū eo q̄ vxozem aliā habuit h̄
dicit̄ aliq̄ q̄ q̄n scde nupcie sunt scde ex p̄te v
triusqz v̄l ex p̄te mulieris t̄m. nullo mō d̄bent
b̄ndicti S3 q̄n sunt scde ex p̄te viri t̄m tunc p̄nt
b̄ndicti. qz aliquo mō s̄uat̄ ibi significacō ec
a3 in ordine ad p̄mas nupcias qz xp̄us et si ha
beat vnā ecclīaz. h3 t̄m in vna ecclīa plures p̄o
nas despolatas S3 aia nō p̄t esse alteri⁹ sponfa
q̄ xp̄i qz cū demone fornicat̄ nec ibi ē mrimo
niū spūale Et iō q̄n nupcie sunt scde t̄m ex p̄te

viri b̄ndicti n̄ aut̄ q̄n sunt scde ex p̄te mulier
p̄pter defectū sacz Et h̄ ē opio tho. et credo q̄
cōter s̄uat̄. cui opioni d̄sentit bern. i glo. su
pradicti c. vir aut̄ dicens q̄ tales scde nupcie
b̄ndicti p̄nt. si h̄ habeat cōsuetudo loci Et h̄ si
papa talē cōsuetudiez sciat et n̄ d̄radicat alias
n̄ licz Cōsentit ecclīa gof. dicēs. q̄ iterari p̄t tal
b̄ndictō sicut extrema vnctō. qz b̄ndictō q̄ sic
sup̄ hōies nō p̄hibet̄ iterari. i. q. i. man⁹. Ho.
aut̄ in sum. sentit q̄ scde nupcie i nullo cau de
bēt b̄ndicti dūmō alias d̄trahētēs v̄l ābo vel
alter eoz fuerint b̄ndicti. qz nupcie nō dicit̄
ē b̄ndicti p̄te s3 p̄sone. qz cū alia vice sūt b̄ndi
cti nō d3 eoz b̄ndictō iterari. vt i c. vir aut̄ d̄
munis ē em̄ illa b̄ndictō. vtriusqz nec vn⁹ sine
altero eā p̄t recipe. et iō si alter eoz d̄trahat
scdo nō dabit̄ b̄ndictō Et ad illd̄ qd̄ allegat
gof. q̄ b̄ndictō q̄ sic sup̄ hōies n̄ p̄hibet̄ itera
ri s̄ndet̄ h̄ v̄m eē nisi vir p̄hibeat̄ i iure Ad il
lud vō qd̄ dicit̄ bern. d̄ cōsuetudine. dicit̄ q̄ i sa
c̄ris et sacramentalib̄ n̄ excusat cōsuetudo. ni
si p̄ papā l̄ p̄ ius approbat̄ Si vō duo d̄trahāt
mrimoniū et ābo b̄ndicti. deinde an̄ copulaz
carnis p̄pter impedimētū aliq̄d p̄petuū sepen
t̄ et ābo d̄trahant scdo n̄ b̄ndicent̄ i nupcijs
scdis Si vō duo trāseāt ad bigamiā q̄ t̄m nūq̄
fuerūt b̄ndicti poterūt b̄ndicti in secundis nu
pcijs. et sic nō ē vis de bigamia s3 pot⁹ in b̄n
dictōe que iterari nō d3. vt dicit̄ ē. h̄ s̄m ho.
Capellan⁹ igit̄ q̄ b̄ndictō3 d̄tra p̄missa dabit̄
ab officio et b̄ndictō suspēsus cum l̄ns ep̄i p̄p̄ij
ad sedē apostolicā est mittēd⁹ et c. i. Et vidē
ē s̄m ho. ex h̄ q̄ ali⁹ q̄ papa dispēsare nō pos
sit Deo b̄ndictōe aut̄ p̄dicta nichil exigit d3
a clericis sic nec p̄ alijs sacz Laudabil̄ t̄m et
pia cōsuetudo d3 s̄uari ad quā s̄uādā p̄nt lay
ci p̄ ep̄m cogi et de s̄mo. ad apostolicam. De
bēt aut̄ sp̄s et sp̄sa cū b̄ndicti illa nocte
d̄tinere. xxxij. di. c. vlt. et. xxx. q. v. dicit̄ q̄ d̄
bēt b̄duo l̄ r̄iduo d̄tinere. vtrūqz t̄m ē d̄silij
secūdū 10.

Quo agit̄ ad mrimoniū d̄trahēd̄ a. xxxij.

Onsequēter d̄siderādū ē d̄ causis matri
mōialib̄ i q̄b̄ agit̄ ad mrimoniū d̄i
gēdū Est em̄ mrimoniū magnū sacm̄ in
ecclesia dei. et iō d̄ eo et d̄ causis ei⁹ d̄gnosce
re n̄ p̄t de iure cōmuni nisi iudex ecclesiasticus
vt ep̄s l̄ official̄ ei⁹ q̄ dicit̄ missus l̄ aliq̄s ab
eo specialiter delegat⁹. vt et de fr̄g. c. i. Sed
et capitulū. archid̄pacon⁹. archip̄sbyter. ab
bas. v̄l ali⁹ m̄ster ecclesie ex sp̄ali p̄uilegio l̄
sp̄ali m̄dato ep̄i v̄l cōsuetudie p̄scripta h̄ p̄t a
liter nō Sic intellige illd̄ et d̄ restib̄. alberic⁹
et d̄ testū. cogē. p̄terea. et q̄ ille due decre
dicūt capitulū posse d̄gnosce p̄t itelligi ge
neraliter sede vacāte. tū qz succedit i iurisdici
one. tū p̄pter piculū aie S3 ius alijs s̄uat̄ cō
suetudo l̄ p̄uilegiū sp̄ale. vt et de fr̄. fr̄nctatis
r̄nso. i. h̄ ho. et cū eo d̄uenit bern. et de resti.
spo. i glo. a. et de excels. p̄. accedētib̄ in glo.
vl. iij. S3 qd̄ de p̄sbitero prochiali h̄ b̄n
p̄t mrimoniū iterdic̄. vt patz et d̄ clā. d̄sp̄o. cū
ihibicō. n̄ t̄m p̄t d̄ eo d̄gnosce vt p̄z ex p̄dictis
vñ male d̄x̄t dam. dicēs q̄ n̄ p̄t iterdic̄ fieri

nisi ab eo q̄ p̄t agnoscere d̄ hac materia scdm
ho. Nota ec̄ q̄ iudex m̄rimonialis d̄z h̄e iu-
risdicōz ordiaria et delegata d̄z ec̄ canonū ha-
bere sc̄iaz. d̄ pe. di. vi. c. i. et ex̄ de san. c. i. q̄
cetera i. tex. et glo. Ita q̄ h̄m host. p̄tatem h̄e
d̄z d̄ necessitate aliter finia n̄ valeret. et sciēciaz
de agruitate. sic intellige illd̄. ex̄ de sang. c.
i. in fi. Et aut̄ h̄ p̄mo d̄siderādū q̄liter agatur
ad diūgendū m̄rimoniū. Circa qd̄ vidēdū est
p̄mo d̄ duplici mō agēdi et formacōe libelli.
sc̄do d̄ casibz in q̄bz vir nō ē restitūd̄ m̄lieri
petēti ip̄m sibi restitui. terciō d̄ casibz i q̄bz nō
obstat excepō adulterij q̄ vir sit restitūd̄
m̄lieri. q̄rto de p̄stacōe iuramētū calūnie. q̄nto
de p̄ciū interrogacōe et sine lacōe. sexto d̄ cau-
cōe p̄standa a viro q̄ m̄lier timz sibi. Circa
p̄mū sciēdū q̄si m̄lier petat aliquē i virū l̄ ecō
uerso vidēdū ē vtz ille q̄ agit intētare velit pe-
titorū l̄ possessōriū iudiciū. i. an m̄lier dicat
aliquē esse suū virū. q̄ cū ea d̄traxit et petat eū
adiudicari sibi i virū. qd̄ ē agere petitorio q̄i a-
gat d̄ p̄tate. An petat eū sibi restitui tā p̄ ab
eo iuste sit dimissa quē dicit secū d̄traxisse qd̄
ē agere possessōrio q̄z petic sui viri possessōz ad-
iudicari sibi d̄ q̄ dicit se iuste expulsaz licz ac-
tū s̄m d̄suetudinē aliq̄z ecclesiāz nō porrigat
libellū. tñ meli⁹ ē et tuc⁹ s̄m ho. q̄ de ita q̄
is q̄ ipetit⁹ sciat a q̄ et sup quo et q̄liter et sic
deliberz. q̄z libell⁹ ē d̄ substācia iudicij ar. ad
h̄ ex̄ de libel. ob. c. i. et. ij. q. iij. libelloz. A-
liter aut̄ d̄z formari libell⁹ si agat⁹ petitorio.
et aliter si possessōrio si em̄ agat⁹ petitorio d̄z
sic formari agit bertha d̄tra petz dicēs. cum
ipe eā p̄ vba de p̄nā d̄spōsauerit. et i eā tanq̄
i vrozē d̄senserit et ipa i eū dicit⁹ peti⁹ i vroz-
rē tenere renuit q̄re dicta bertha petic petruz
i maritū sibi adiudicari et cogi q̄ cohibet sibi
tā p̄ vrozē et eā tractet i lecto et ex̄ lectū affe-
ctōe maritali. Et h̄ forma p̄bat⁹ ex̄ de spō. c. i.
et c. ex pte Sz et i h̄ cau iudex aliq̄n p̄cedit ex
efficō suo. vt ex̄ d̄ spō. ad illd̄. qd̄ p̄t etiam sic
formari. Agit bertha d̄tra petz dicēs. q̄ cum
spōsalibz iter eos d̄tractis eā carnaliter agno-
uerit eā vt vrozē tenere renuit. q̄re dicta ber-
tha petic zē. vt peti⁹ Si vō agat⁹ possessōrio sic
d̄z formari. Agit bertha d̄tra petrum dicēs. q̄
cū dicit⁹ peti⁹ cū ea legitie m̄rimoniū d̄traxit
et eā i domū suā traduxerit id̄ peti⁹ ipam ber-
thā p̄a temeritate a se abiecit. et q̄i possessōe
m̄rimonialis viculi siue sacri spoliavit. vñ peti-
tū ip̄m sibi restitui et se i eādē possessōz reduci
in q̄ erat p̄lisp̄ eā abiecit. ad h̄ ex̄ de diuoz.
p̄oro. et de resti. spo. ex̄ d̄q̄stioe. h̄ host. D̄nt
aut̄ duo p̄dicti mōi agēdi q̄z si mulier agat pe-
torio. i. petat aliquē dicēs eū esse virū. et
ille neget. et excipiat d̄tra eā dicēs nō p̄t esse
vroz mea q̄z est d̄sangnea mea v̄l affinis v̄l a-
liud silē impedimētū legitimū obiciat. p̄ tra-
ctabit⁹ excepō viri quā mulieris peticō q̄z p̄-
bata excepōe viri q̄stio p̄cipalis vrozis p̄-
mit⁹ et absolūd̄ est vir ab ei⁹ peticōe. ex̄ de
oz. d̄g. c. i. Si vō agat possessōrio scz petens si-
bi restitui virū. licz vir dicat nō potes eē vroz
mea q̄z ea mea agnata l̄ aliud ipedimētū l̄ ec̄

aliquē em̄ obiciat p̄ fieri d̄z restitucō mulieris
ri q̄ agnosca⁹ d̄ excepōe viri. ex̄ d̄ diuoz. p̄o-
ro. et ponit⁹ h̄ distinctō ex̄ de resti. spo. l̄ras.
Circa sc̄dz sciēdū q̄ h̄ scz q̄ vir d̄z restitui
mulieri nō obstat aliq̄ excepōe fallit i
q̄busd̄z casibz. p̄m⁹ est si mulieri obiciat⁹ ad-
ulteriū. vt ex̄ d̄ diuoz. gaudem⁹. q̄. sane. qd̄ tā-
cre. rap. et bern. ex̄ de appel. tua. vbi in glo.
plura de h̄ dicūt esse vtz si sit notoriū l̄ si mu-
lier d̄fitea⁹ vt ex̄ d̄ diuoz. significasti. et c. ex l̄ris
alias si fuerit occultū nō obstat talis excep-
p̄cō petēti restitucōz. vt ex̄ de resti. spo. itē cuz
q̄z. s̄m rap. et c. ex l̄ris. et ex̄ de diuoz. p̄oro.
r̄iso. i. licz obstatet i petitio. xxvij. q. ij. aga-
thosa. s̄m ala. et bern. ex̄ de diuoz. significasti
i glo. bern. Alij dicūt q̄ in vrozqz obstat excep-
p̄cō adulterij ec̄ia occultū dū tñ p̄bati possit in
breui ar. C. de d̄pē. l. fi. Sz aut̄ ho. excepō
adulterij cui⁹ p̄bacōes offerūt⁹ p̄t petēti res-
titucōz quo ad thoz ar. ex̄ de resti. spo. l̄ras.
q̄. p̄trea. si em̄ infra octo dies p̄bati possit d̄
notoriū li. vj. de sen. ex. solē. q̄. i. p̄ma. q̄bz elā
p̄s fiet restitucō plena si fides n̄ fuerit facta
et sic itelligi p̄t illud. xxvij. q. ij. ecclesiastica
historia Et h̄ intellexit gōf. et rod. ec̄ia de ad-
ulterio d̄missio p̄ eiectōz Cōmissuz em̄ an non
obest petēti restitucōz cū q̄s autoritate p̄ria
dimissis vrozē vt d̄icit⁹. ex̄ de diuoz. significasti.
Et de adulterio intellexim⁹ Et sic s̄m eum
viro n̄ licz vrozē dimittere p̄ria autoritate ec̄
ob eāz fornicacōis Sz d̄tradit ei qd̄ dicitur.
xxij. q. i. dixit d̄ns et p̄ totū s̄m ho. vñ h̄oll.
distinguit sic scz q̄ quo ad debitū carnale vroz
ri reddēdū n̄ recōciliat. Sz ipenitēti iubet d̄ns
vrozē dimitti. sic intelligūt illa capla p̄ iterp̄-
tacōz sc̄tōz q̄ fecerūt ipa. xxij. q. i. dixit d̄ns
Ad idē ex̄ d̄ eo q̄ d̄g. d̄san. d̄srecōz. q̄. nā ec̄ia
alias si sciēter eā agnosceret puniri d̄beret vt
dicit⁹. xxij. q. i. si q̄s vrozēz. et c. se. Permittit
aut̄ d̄ns ec̄ nō iubz quo ad aliā mutū s̄uitutē
sic intelligit. xxij. q. vij. apl⁹. Et quo ad hoc
intellige q̄ licz viro et nulli aliq̄ subandi eo i-
uito i vrozē vidicari. vt. vij. q. i. sicut alterius
Nō iubz aut̄ nec p̄mittit q̄z nec de h̄ loq̄t⁹ quo
ad lucrādā dotē l̄ aliā penā q̄ n̄ est infligēda
sine iudice. xxij. q. ij. q̄. in h̄ caplo. s̄m jmo.
Si tñ dimittat⁹ sine autoritate ecclesie obstat
ip̄i agēti fornicacōis excepō tñ Nec tñ pat⁹
aliquē p̄iudiciū sibi quo ad h̄ vt ecclesia n̄ audi-
at ipaz imo sp̄ audiet eā donec d̄ crimie fides
facta fuerit sibi Quid ergo si vir sit cert⁹ de
adulterio vrozis. et eā quicere nō possit et id̄
ab ecclesia q̄ de occultis nō iudicat excōicēd̄
is̄l sustineat excōicacōz si sciat eā incōrri-
gibile v̄l recōciliat corrigibile. vt ex̄ de sen. ex.
in q̄stioe. et d̄ resti. spo. l̄ras. q̄. penult. si em̄ sci-
at eā incōrri-gibile puta q̄z eā cū adultero d̄p̄-
hēdit et ei effrōs dixit q̄ p̄pter eū nō dimitte-
rēt q̄n cū illo et alijs suā volūtate faceret. il-
la sentēcia nō ligabit eū quo ad deū. ad h̄ ar.
ex̄ de adulterio. si vir sciēs. et. xxij. q. i. si quis
vrozē. Iq̄t⁹ si d̄tra autoritate ec̄ie licz eā dimit-
tē vt petz ex̄ p̄dictis. m̄ltofozēz licz h̄ sine auro-
ritate ei⁹ q̄n. f. n̄ d̄tradit. licēcia ei a d̄no data

nō p̄t auferri di. xxviij. d. his ad fi. Dōt g^o vir ob cāz fornicacōs ab vxore omisse eā dimitte re iudicō ecclesie et p̄a auctoritate Nec mirū qz ip̄a adultera h̄ facit. vt ex de dona. iter vi. et vxō. pluriū. Et i vtroqz caū obstat mulierū excepco. eē quo ad dotē nisi et viro obstat re plicacō vt ibidē d̄z. et ex de adulterio. itellexim⁹ q̄ d̄cretalis h̄ac satis determinat q̄stioz. hec bo. i. sū. et d̄cordat ibidē. flo. et j̄nno. ex d̄ sen. ex. in q̄stioi. d̄ hac q̄ōne vide etiā sup̄. e. li. ti. xi. arti. iij. q. v. iure p̄p̄o rē Sz videt⁹ qz etiā si adulteriū vxoris omissū ab ea p̄ dimissioz sit notoriū vir deat restitui sibi qz dedit ei ma teriā adulterādi. q̄re ip̄tetur sibi ar. xxviij. q. ij. si tu ablines Sz d̄ctariū ē v̄m qz mulier ad h̄ nulla d̄dicōe d̄z adduci. xxviij. q. v. ita ne Nec ei d̄z ignosci q̄ p̄textu paupertatis vitā turpissimā ducit. ff. d̄ ritu nup. palā. §. nō ē. h̄ b̄n. ex d̄ diuoz. siḡficasti. i. glo. a. Secōd⁹ cāz est si vxor recesserit p̄pria volūtate. ex d̄ adul. itelle xim⁹ qz tūc n̄ ip̄a s̄z vir d̄z poci⁹ spoliat⁹. xxviij. q. i. d̄ b̄ndictō. s̄m ray. et j̄nno. i. nno. t̄n et ec b̄n. notat⁹ ex d̄ diuoz. siḡficasti. qz ec i h̄ caū d̄z vir restitui mulieri. qz eo ip̄o qz r̄diēs n̄ admittit d̄ possessioe expelli. ff. d̄ acq. po. clā possidere. §. vl. h̄ id vult j̄nno. et s̄l r̄ s̄m b̄n. ex de resti. spo. l̄ras. Et ec s̄m bo. si vir vxorē a se repulerit nichilomi⁹ eā repetere poterit qz eo ip̄o qz eaz repetit et ip̄a n̄ vult ad eū redire eū itelligit⁹ spoliaste. ex d̄ adulterio. itellexim⁹. Sz nun qd a viro petere p̄t expēsas q̄s facit postq̄ ab eo recessit s̄ndz bern. ex d̄ diuoz. siḡficasti. qz n̄ cū vir n̄ repulerit eā. s̄z si eā reuertentē n̄ admittat postea tenet⁹ s̄z ad expēsas q̄s fecit ex quo eā veientē n̄ admittit idē d̄ic host. Terci us cāz ē qn vir p̄se q̄t mulierē odio capitali et tāta ē seuitia viri qz mulieri n̄ p̄t securitas suf ficēs p̄uideri. tūc em̄ n̄ d̄z mulier viro restitui s̄z poci⁹ i domo alic⁹ honeste m̄one vsqz ad fi nē cāe seq̄strari. vt ex d̄ resti. spo. l̄ras. §. vl. et c. ex trāsmissa Quare cāz ē si mulier dicat se v̄giz eē et r̄ligioz velle iterare. tūc ei d̄z istitu cō differri. ita t̄n qz infra t̄p̄ certū iteret. petēs em̄ restitucōz necessariō h̄z duo p̄bare. s̄. qz cū ea d̄traxerit. vt ex d̄ resti. spo. ex p̄te. Et qz eaz cognouerit vt ibidē. c. ex trāsmissa. et d̄ sp̄o. cuz locū Quis cāz est qn obicit⁹ excepco rei iudicate a q̄ n̄ est appellatū. tūc em̄ n̄ d̄z restitui nisi p̄mo de illa snia agnoscat. ar. ex d̄ offi. d̄ le. cām m̄imonij. Sz qd si ecclesia decepta diuozciū celebrauerit deide hō sacros ordies recepit et postea iuenit⁹ qz ecclesia decepta fu it nūqd restituet⁹ vxori eū repetētī. s̄z qz sic n̄ si potuerit ad d̄tinēciā iduci. qz ec monachus restituet⁹ ei. ex. de fri. f̄nitatis. et de sen. et re iudi. latoz. Et tenebit⁹ iste vxori debitū petētū reddere s̄z n̄ d̄z petere. qz q̄ntū i se ē solēmsau⁹ votū de h̄ vide s̄. x. arti. ij. et ti. xi. arti. ij. Quid si n̄ r̄petat illū. nūqd ille repetere pote rit eā s̄ndz rod. qz n̄ qz p̄iudicauit sibi p̄ susce pcōz ordis sacri Quid si et ip̄a sit igressa mo nasteriū aliter n̄ igressura n̄ qz credebat diuoz ciū iuste celebratū. nūqd d̄pta veritate poter⁹ repetere vix. fctm̄ subd̄paconū l̄ monachū s̄n

det rod. qz n̄ qz cā fl̄ a n̄ ipedit monachū vo tū ar. ex d̄ vobis magne. et de d̄uer. diu. ex p̄te flu. t̄n notat. xxviij. q. ij. agathosa. q̄si vterqz diugū p̄ eo qz credit alterz eē mortuū intrac monasteriū d̄pta postea veritate repetere p̄t vterqz reliquū. qz neuter eo aio itrauit vt mo nach⁹ fieret si alter viueret Et p̄oit exēplū de vxore que credēs virū suū esse mortuū nupsit alteri a q^o tenet⁹ recedere d̄gnita veritate po stea d̄ vita p̄mi viri Sext⁹ cāz ē si obiciat⁹ cō sangnitatis ḡd⁹ i d̄ma lege p̄hibet⁹ s̄z leuit. xvij. et pat⁹ sit icōtinet⁹ p̄bare. In h̄ em̄ casu licz restituet⁹ q^o ad cohabitacōz n̄ t̄n q^o ad co pulā carnalē. recipi t̄n d̄z ad tutelā iuramtu⁹ ab excipiete qz ip̄e h̄ n̄ obiciat maliciōse Si at nō sit pat⁹ p̄bare incōtineti tūc d̄z plene resti tui. et ad h̄ d̄z p̄ excōicacōz cogi quam t̄n vxor d̄z h̄uilit⁹ tolerare negādo viro choz. si sci at eū esse d̄gnatū suū donec p̄bacōes offerat et tūc absolui d̄z p̄stio iuramto qz p̄bit man datis. Sz an̄ p̄ mādet⁹ illi aliqd sub debito iur amētū debēt p̄bacōs recipi et snia ferri Et id est d̄ quocūqz ḡdu d̄sangnitatis s̄m bern. ar. ex de resti. spo. l̄ras. ad fi. de h̄ ec bern. ex de diuoz. porro. i. glo. Septim⁹ cāz ē qn excipi t⁹ de alia spoliacōe. tūc em̄ p̄mo agnoscet⁹ de excepcoe Et si illa p̄bata fuerit nō fiet restitu cō nisi p̄mo ille restituet. ex de ordi. d̄g. c. vl. Hodie t̄n cautū ē iure nouo p̄ j̄nno. q̄si vxor excipiat d̄tra vix. petētē restitucōz vxoris de spoliacōe rez. oim ab eo fctā. nichilomi⁹ t̄n ē restitueda. sicut et petētē restōez rez. ecclesia sticarū ablatāz n̄ p̄t obici spoliacō rez. priua taz. ex de resti. spo. frequēs Vn̄ optet qz spolia cō p̄p̄ta i modū excepcois sit eiusdē generis cū spoliacōe p̄p̄ta i modū actōnis Octau⁹ cāz ē qn p̄ponit⁹ spoliacō i modū excepcois. tūc em̄ n̄ fiet restitucō. qz i h̄ nō agit⁹ sed t̄n a ctōz ab agēdo repellit⁹. ex d̄ ordi. d̄g. cū dile ct⁹ Non⁹ cāz ē qn mulier cui⁹ restitucō pe tit⁹ ē mior. xij. anoz. ex d̄ resti. spo. ex p̄te. Decim⁹ cāz ē si cohabitare nolit sine cōtume lia creatoris l̄ si p̄rabat eā ad peccatū morta le. tūc em̄ negat⁹ ei restitucō. vl̄ si sit spoliat⁹ d̄tra ordinē iur̄ ex de diuoz. q̄nto. et c. gauder m⁹. §. q̄ aut Et idē ē s̄m host. si vehementer de heresi sit suspect⁹ P̄dictoz casuū aliquos p̄oit bern. ex vt lite n̄ d̄estata. ad h̄ in glo. d̄. p̄oit em̄ ibi casuz p̄mū. terciū. q̄rtū. sextū. et de cimū. In oib⁹ alijs casib⁹ vir est restituendus mulieri petētū ip̄m restitui sibi et ecōuerso sine aliq̄ excepcoe. d̄mō fuisse se p̄bet i possessioe et a viro spoliatā sine iuris ordie Et qz h̄ duo p̄bare debeat p̄bat⁹ ex de offi. dele. d̄sultacō mb⁹. et q̄ si. sunt le. causam. sedo.

Quare terciū sciēdū qd h̄ qd dictū ē i primo caū s̄z qz diugi petētū sibi diugē suū resti tui obstat excepco adulterij fallit i plurib⁹ ca sib⁹ **P**rim⁹ ē cū is qz agit obiciēs s̄z adu lte riū ipemet etiā d̄micit⁹ de fornicacōe. ex de diuoz. significasti. **S**ecūd⁹ cum vir p̄stiuie vxore vt ex d̄ eo qz d̄g. d̄sā. d̄screcōz **T**erci⁹ ē cū m̄lir credēs vix. mortuū alteri nub⁹ quā vir rediēs r̄cipe te⁹ sine fornicacōis excepcoe

nisi sciēter cū scōo viro stete post p̄ de p̄mo sci
nt. vt. xxxij. q. ij. cū p̄ bellicā. et c. si vgo. Et
in h̄ cau h̄m host. credit sacro vxoris hito re
spectu ad honestatē et alias pbabiles dictu
ras vt eadē. q. in lectū. ar. xxxv. q. iij. ex ordi
naria. **Quare** cū q̄s flō simulās se vix alic
mulieris lectū ei intravit et eā agnouit. vt i
dicto c. in lectū. **Quit** cū vi fuit oppressa
xxxij. q. v. p̄posito. qd̄ itelligi h̄m rap. et gōf.
de vi absoluta nō de cōdicōnali. vt. xxxij. q.
vij. oēs accusacōes. **Sex** e q̄n vir vxore p̄
adulterū dmissu sibi recōciliavit v̄l eaz publi
ce adulterantē sciēter i d̄orcio m̄imoiāli re
tinuit. vt. xxxij. q. i. c. i. et. iij. Nemo ei mores
reprobabit quos sel̄ approbavit. vt. ff. de ad
ulterio si vxor i si. In quo cau vir ē re⁹ lenoci
nij scz q̄n sine recōciliacōe sciēter retinet talez
Et q̄n recōciliat eā sibi ip̄a dz duob⁹ v̄l trib⁹
ānis penitē. et q̄ diu penitet vir abstineat ab
ea. vt. xxxij. q. i. si q̄s. et c. cū apud. Et si n̄ p̄se
uerat i adultero h̄ penitet p̄t vir eā p̄ p̄niam
retinere. vt. e. q. n̄ erit. Nec eo iuito p̄t mulier
religione itrare qz p̄t eā iuitā ec̄ si snia sit lata
recōciliare. et eā ifra duos annos a religione
quā itrauit reuocare. vt. ex d̄ duer. diu. gaude
m⁹. Nec tñ dz eā sepe recōciliare. vt. ex d̄ adul
si vir sciēs. h̄m host. jo. ecia notat. xxxij. q. vij.
c. i. q̄si vir sibi recōciliavit vxore adulterā. et
ipe vir postea adulteret vxor en̄ p̄t de adulte
ro accusare. et vir cōtra eā n̄ p̄t excipe qz licz
sit adulterata tñ p̄ recōciliacōz excepō est re
missa. ff. d̄ edil. edic. q̄rit. §. veditoz. **Septi**
m⁹ ē. q̄n aliq̄s infidelis diugē ifidēle dimitit
q̄ recepto libello repudij h̄m suū ritum alteri
nubit vtroqz em̄ postea ad sidē duerso vir te
net eā recipe nō obstatē q̄ ab alio cui nupsē
rat cognita fuit. sec⁹ ē si cū alio fornicata fue
rit. vt. ex d̄ diuoz. gaudem⁹. §. penl. et vl. **Q̄s**
aut̄ p̄dicti cā⁹ p̄ter septimū. notat̄ ex d̄ adul
terio. intellexim⁹ i glo. si.

Irca q̄rtū scz p̄stacōz iuram̄ti calūnie no
ta q̄ ois agēs h̄z pbare necessario suā in
tēcōz ex vt bñ ec̄. vt nrz. Et iō porrecto libel
lo dari d̄bent iducie d̄liberatozie. vt. iij. q. iij.
offera⁹. Die āt adueniēte aut ec̄ anq̄ dies assis
gnet̄ iurabit q̄libz mādatis ec̄cie stare et veri
tatē dicere sicut d̄suetudo general̄ obsuat vt
ex d̄ appel. q̄stiōz. licz sacm calūnie i his spi
ritualib⁹ nō p̄stet. vt. ex d̄ iuram̄. calū. l̄is.
Nā h̄ iuram̄tū scz d̄ veritate dicēda putat ho.
esse v̄x i oi cā. vt. i. q. ij. si v̄x ē. et ex d̄ iur
reiu. ex l̄is. et tñ q̄libz dz r̄ndere h̄m q̄ credit
esse v̄x. nec deierat si res aliter se h̄eat. De h̄
tñ scz v̄x i cā m̄imoiāli sit deferēdū iuram̄tū
est d̄rouersia inter iurispitos. dicūt em̄ q̄dam
q̄ nō qz iute nupsie tristes exi⁹ consueuerūt
h̄e ex d̄ spō. cū locū. Et optie facit ad h̄ ex d̄
testi. sup eo. cū ibi nō p̄sit testiōniū mulieris
in assercōe filie alter⁹ ex nec femie. ex d̄ iur
iur. mulieri. Ho. aut̄ dic q̄ nō ē deferēdū iura
mētū ltatim d̄tra m̄imoiāli qz nō ē credēdū ec̄
si ābo d̄fiteat̄ d̄tra m̄imoiāli. sec⁹ est si r̄et p̄
m̄imoiāli. nisi pet̄ alij m̄imoiāli p̄iudiciū v̄l
p̄bari possit legitimū ipediētū. tūc em̄ est eis

credēdū. ex d̄ eo q̄ d̄g. sup eo. et ex d̄ clā. def.
c. i. et. ij. et d̄ san. c. i. Vñ dic q̄ meli⁹ ē et tur
ci⁹ q̄ deferat̄ iuram̄tū ei q̄ asserit m̄imoiāli
eē d̄tractū. h̄nti testē vnū bonuz. Nam et si vir
valde diues eēt et potēs et nobil̄. et m̄r pau
p̄ h̄z pulcra petēs eu h̄zēt vnū bonū testē et oī
excepōe maiorē deferēdū eēt sacm h̄m hos
ml̄ieri h̄dēste licz paupi. maxie alijs admicul
iterueienub⁹. vt si sepi⁹ eā de stupro sollicitat
h̄z. vt. ex d̄ sepul. ex p̄te p̄tū l̄ si testē vnū h̄zēt
testificatē q̄ iurassz eā ducere vxorē certo tpe
et ex d̄fessioe v̄riusqz d̄staret q̄ p̄ illd̄ tpe⁹ co
pula carnalis secuta fuisset n̄ cū alia an̄ copu
lā illā d̄traxissz. ad h̄ ex d̄ spō. is q̄ fidē. et d̄ d̄
di. appo. p̄ tuas. Plāc opi. fulcit ho. iurib⁹ ex
de spō. iuuenis. et q̄ m̄imoiāli ac. pos. videt̄.
et de sen. et re. m. c. fi. et d̄ re. iur. estote. Et rñ
dz ad d̄traria d̄d̄ i⁹ ei scz q̄ iute nupsie rē.
dicūt q̄ poci⁹ erūt volūtariē qz cogē⁹ vir nolēs
caritatiue p̄ excōicacōz vt d̄ nolēte fiat volēs
vt. ex d̄ spō. ex l̄is. ij. Et qd̄ dz i c. mulieri. p̄
bacōs alias nō h̄nti subaudit scz p̄ter p̄p̄iū la
c̄mētū. v̄l n̄lla pbacōe facta v̄l simplena q̄a
mi⁹ honesta l̄ suspecta. p̄ h̄ac opioz i dubio p̄
m̄imoiāli stat̄ tucioz via eligit̄ et picl̄m aie
vitat̄. h̄ et plura alia adducit ho. p̄ ista opioz
ne i sum. sua rubrica de iuram̄to asstorio

Irca q̄ntū scz p̄ciū ierrogacōz et snie la
cōz nota q̄ p̄mo dz ierrogari agēs. scōo
re⁹ v̄x sine v̄a q̄ d̄tinēt̄ in libello Et si v̄terqz
asserat planū ē q̄ eis iuge⁹ p̄ sil̄ reuertat̄ nisi
obstat̄ aliq̄d ipediētū legitimū. vt. ex d̄ d̄fā.
c. i. Et ierrogabit̄ alteruter adultero p̄ntē ar.
ex d̄ iudi. acti. Aliter d̄fessio n̄ p̄dēssz. Sz q̄dz
sm̄illati secreto siue seorsuz ierrogāt eos et
male si ierrogāt̄ i forma iudicij. nisi forte iur
dex caue⁹ hoc faciat ad extorquēdū meli⁹ ve
ritatē. Nec aduocat⁹ r̄ndere dz ad sc̄m. vt. ex
d̄ iudic. pastoral̄ Et si q̄dē pbabiliter dubita
uerit iducias ipetrabit. h̄ host. Si g⁹ re⁹ d̄fesi
sus i iudicō fuerit qd̄ actor p̄p̄oit stādū ē eius
d̄fessio. nisi p̄ d̄fessionē illā fieret p̄iudiciū
m̄imoiāli time⁹ ei tūc colludiū. vt. ex d̄ clā. de
q̄ nobis. et de eo q̄ d̄g. sup eo. Vñ si ibi agitur
ad dissolucōnez m̄imoiāli tūc credit̄ d̄fessio
p̄ciū. xxxv. q. vj. si duo. Si v̄o agat̄ ad sepacōz
thoz p̄textu fornicacōis stat̄ d̄fessio ei⁹ q̄ d̄
sua fornicacōe d̄fiteat̄. ex d̄ diuoz. ex l̄is Sz
q̄re i h̄ cau stat̄ d̄fessio diugū et n̄ i p̄dicto.
h̄ndz gōf. q̄ i h̄ cau n̄ time⁹ de collusiōe cum
diuges maeant sep̄ati occasiōe adulterij ita q̄
neuter altero viuente cōtrahere p̄t. xxxij. q. i.
dixit. h̄ i p̄cedētī cau time⁹ vt sup dictū est
Sz nūqd̄ id ē si fiat p̄iudiciū m̄imoiāli sp̄uali
vt si mulier facta moial d̄fiteat̄ se eē vxorē ar
lic⁹ eā repetētis. h̄l jnno. notat. ex d̄ rap. cū
cāz. et ecia bern. et gōf. q̄ i h̄ cau stādū ē d̄fōi
ml̄ieris. et dz restitui viro repetēti Per h̄ ei n̄
li sit p̄iudiciū nisi sibimetipi nec credēdū ē eol
imemozes eē sue salutis. xij. q. i. scim⁹. Aliud
tamen debet esse de rebus quas h̄mōi mulier
monasterio dedit Sed cōtra h̄ obicit ho. q̄si
credere⁹ d̄fōi diugū i p̄iudiciū m̄imoiāli sp̄ua
lis et pro carnali ml̄a et ml̄te religioz extrent

Et id dicit q i c. cu cam. est alia ro scz qz dila:
bat d mrimonio tracto anq intrassz monaste:
riu. subaudi et d traductoe in domu. subaudi
eē et fuit inspecta et iueta corrupta. et psumē
dū ē ab eo sic corrupta Ideo i h dubio tucius
ē solue mrimoniū spūale q carnale. breuiter
tū illd putat bern. arbitrariū esse vt scz bon?
iudex accēdat zc. vt in c. se. i. q. illa. esto q cō
iuges zc. et i. q. illo. epus ec ex officio zc. Qui
dā vō exponit i pdctō c. cu cāz l pcedētes q
sic nō credit diugibz cōfiteūbz tra mrimoniū
uz carnale sic nec religioso tra mrimoniū spi
rituale quo ligat ē religioni. ex de regulari:
bz vidua et. xxvij. q. ij. q. iterrogasti. Cui ei in
ferior erit lex dina. xij. q. ij. cū deuotissimā. Si
vō re? interrogat? i iure neget qd pponit? p
bare dz q pponit. et si n pbet succūbit. ex d iu
renu. c. vl. et re? oīno absoluit. nō tū dtrabe
re cū alio pphibet nec eciā licēciat? h sue con
sciēcie relinqt? scz a iudice q dubitat de facto
vrx. dtrahat l n. vt ex de iureiur. mulieri. Et h
est vō i foro iudiciali. In foro vō pñiali di:
cet? ei. q nllaten? dtrahat tra dsciaz. h dico
qn ē qstio de dtractu Si vō pbet dtractū et a:
gat petitorio dz cogi copulari sibi re?. nisi ha
beat aliquā legitimā excepcoz Si vō agat pos
sessorio et n excipiat? tra eū restitui dz ad oia
qb? se spoliatū pbanerit et ita vt scz gaudeat
pacifica possessione et plena securitate. vt. iij.
q. i. reintegrāda

Ira sextū scz cancoz pñtādā a viro qn mu
lier timet sibi nota qsi mulier dicat se ha
bere vix suspectū q eā i psona l reb? ledat dū
mō verilez cam ostēdat qre suspectū eū hēat
spectat ad iudicis officiu? iudere cauere sibi
caucōe sufficiētē q vir eā tractabit i lecto et i
mēsa et i alijs sicut vir tractare dz mulierē. et
q nō ledat eā i psona l reb? l aliq? mō deho:
nestabit eā. salua tū corectōe honesta et ma
ritali Et hāc caucōz dz vir pñtare p iuramētum
xxij. q. i. de bñdictō. Eozma aut iuramētū ē h
diez em iudex viro. ab hac die i ātea istā cōiu
gē tuā quā iniuste dimiseras ita tenebis sicut
vir dz vxozē suā tenere i dilectōe debita et di
sciplina. nec eā a te p aliqd malū igeniū sepa
bis. nec ea viuēte aliā accipies sic te deus ad
iuuet et h sancta di euāgelia. xxv. q. vj. ab i
sta die Si vō mulier n dñdat de iuramēto viri
qz forte paz? timet iuramētū caucōz illā vir p
stare dz quā magis timet scz pignozaciā vl fi
deiussoriā sub pmissa pēa. ar. ex vt lite n dtes.
qm frequēter. q. vl. et. xxij. q. iij. ea vindicta
Et i his iudex ex psonis dētā et fctā pensabit
vt. C. si qis impa. maledi. l. vna. Quid si mu
lier egit possessorio et succubuit i cā. nunquid
p agere petitorio? h? q sic. h si egit petitorio
et succubuit n p postea agere possessorio. si ve
ro incepit agere petitorio. nō tū pegit et non:
dū est renūciatū testibz nec plene liquet d cā
p dimittere iudiciū petitoriu et icipe possessō
riū. ex de eā pos. pastoral

De accusacōe mrimonij ppter
dsanguinitatē vl affinitatē c. xxxiiij.

Einde dñderādū ē qliter agit? ad diri:
mēdū mrimoniū Et qz accusacō pcedē:
re dz diuozciū Ideo pmo dñderādū est
de accusacōe Et pmo de accusacōe q fit ad di:
rimēdū totaliter mrimoniū ppter aliqd ppetu
uz ipedimētū. scdo de illa q fit ad sepandū cho
rū ppter adulteriū Impedimētū aut mrimonij
ppetuū aut ē sine peccato diugum. vt frigidit:
tas artacō. maleficiū et erroz Et i tali impedi:
mēto soli diuges admittūt. ar. de erroze ex d
diu. ser. pposuit ar. de alijs ex de frig. dultca:
cōi Et de diuozcio ppter tale ipedimētū vltio
aget? ifra Aut ipedimētū illd iducit peccatuz
vt dsanguinitas et affinitas. et d hoc p? dicitur
Circa h aut pmo vidēdū ē q mrimoniū accu:
sare pnt ppter tale ipedimētū. scdo q testificari
pnt tra ipm. tercō quō hmoi accnsacō fieri d
bet Circa primū sciēd q accusare pnt mrimo
niū ppter ipedimētū ppetuū qd iducit pctm
diugū ad plenū diuozciū qsqvis nō pphibetur
pphibēt? aut generaliter omnes exnei quousqz
sunt aliq de dsanguinitate diugū qui velint et
possint accusare ipm Deficiētibz aut dsagneis
admittūt? ātiqozes et veneracōzes vicini qb?
eadē ppinqtas sic nota Et est illd spāle. p ad
accusacōz mrimonij admittūt? dsanguinei. vt
pē et mī sozoz et fr. patru? et auūculus. amica
et matertera hō hui? ē qz qlibz genealogiam
suā testibz. istrumētis. et recitacōe maiorz. sci:
re laborat. ex q mrimoniū ac. pos. videt? nobis
Sec? ē in causz crummalibz et in alijs contra
ctibz In his em p n recipi? in testimoniū pro
filio nec ecouerlo. pdictū tū c. videt? h m bñ.
ibidē nō loqt? d testificādo p ipō dtractu. qz
si exne? interest? ita bñ sciret sicut pē et mater
an tūc adiucē dtraxissent. h loqt? de testificā
do vrx. assit dsanguinitas. dsueuit tū a pluribz
induci q pater et mater admittūt? ad pband
ipm dtractū mrimonij. h bern. hodie tū vt di
cit rap. exnei admittūt? ad accusacōnez mrimo
nij i mltis loc et i ppinqs exnibz q h pnt qd
tū male fit h m hof. dū tū supfme ppiq hōesti et
āiq et bone fame. qz tūc exnei sunt suspecti. h
si tales deficerēt. tūc eciā vicini bone fame d:
beret admittū. sic intellige illd ex de cog. spi.
tua nos qd intelligit hof. nisi fama crebzece
ret tūc em eē exnei essent admittēdi Vir eciā
et vxoz accusare pnt mrimoniū ex de dsang. n
debz. q. pphibitō Done q aliqs tpe dtract?
mrimonij scz qn bāna h m dsuetudiez in eccle
sijs debēt tacuit et postea vult accusare nūqd
p h? sup h ex q mrimoniū ac. pos. cū in tua.
distinguit? qsi tpe denūciacōis pmissē is q iaz
diuctos ipedit ex d pōc. erat vl alias denūcia
cō ad ei? noticiā puenire nō potuit qz sana m
te nō exitebat. vl tā puer erat q talia nō d p:
hōdebat vl alia cā legitima eum impediēbat
Eius accusacō dz audiri. alioqn si rōnabiliter
psumat? q denūciacōz publice factā idē exns
in ipsa d pōc. non ignozauerit. tanp suspectus
debet repelli. nisi iurauerit q postea didice
rit ea que obicit. et ad hoc ex malicia non pro
cedat. qz tūc etiaz si didicisset ab illis q denū
ciacōis tpe siluerūt nō debet ei claudi aditus

accusandi. qm̄ et si illos silēcij culpa repelle-
ret. ille tñ remoueri nō possz cū culpabilis nō
essz. sic tñ illi r̄pellerēt a testificādo sic et iste
ar. ex de testib. licz. ij. Racō hui⁹ diuersitatis ē
qz̄ accusator nō pbat. s̄z test. et ita testis p̄iudi-
ciū m̄imonio pat. h̄ ho. et bern. sup dictuz c.
cū i tua. et glo. fi. S̄z nūq̄d taciturnitas tal
impedirz statim elapso termino ab accusando l
denūciādo. i. x. die. q̄ h̄ taciturnitas cū q̄
daz t̄pamēto d̄z itelligi. ar. ad h̄ ex de loca. c.
vlt. et p̄nl. Bñ. vō credit q̄ q̄diu res ē itegra
potest et d̄z admitti. Cōtracto vero m̄imōio d̄
p̄nti nō videt̄ audier̄ tam̄ suspect⁹ si prius
potuit ipedimētū denūciare. ex q̄ ma. ac. pos.
cū i tua. in glo. h̄ idē vult hos. Taciturnitas
vō ip̄ozz d̄trahēciū n̄ p̄iudicat eis ex de testib.
spo. ex cōquestione Quid si iō tacuit qz̄ pbacō
nēs patas n̄ hūit. v̄i q̄ n̄ sit repellēd⁹. ar. ex
de d̄sang. c. i. S̄z cōtra qz̄ nudo v̄bo potuit im-
pedire. vt ex de spō. p̄terea. ij. s̄z h̄ ho. et bern.
sup illd c. cū i tua. Esto q̄ abo diuges cōfi-
teat̄ q̄ erāt inter se affines an̄q̄ d̄traherēt m̄i-
moniū et de h̄ ec̄ sit rumor siue clamor vicinie
nūq̄d ex h̄ m̄imoniū dirime⁹. i. x. q̄ n̄ nisi affime
p̄bacōs fide digne. ex de eo q̄ cogno. d̄sang.
sup eo Et rō reddit̄ ibidē vt colludij piculuz
euitet̄ Et itelligit̄ h̄ s̄z h̄ ho. in foro iudiciali
nā in p̄niali stabi⁹ d̄fessio diugū v̄l diug. et
iniūget̄ eis ne inuicē misceat̄ vt ex de eo qui
d̄g. veniēs. Vñ videt̄ s̄z h̄ ho. q̄ bon⁹ iudex
attēdere d̄z v̄t bona fide fiat d̄fessio d̄tra ma-
trimoniū scz ab eo qui stat p̄ m̄imonio Et tūc
et stat̄ vt i c. veniēs. al̄ d̄tra. vt in c. sup eo. et
de eo q̄ cog. veniēs. et de diuoz. ex l̄ris. Et in-
tellige s̄z q̄ inuit̄ i c. sup eo. i. tex. et dicit̄ i
glo. a. et d̄ctm̄ ē s̄. li. iij. a. xvj. q. v. l. Aliud ē
rumor et aliud ē fama. vñ si fama publice cō-
fessio diugū d̄fentiret bñ dirimere⁹. vt dicit̄
in eadē glo. ar. xxxv. q. vj. si duo Quid si in-
ter diuges sit pentela publica et notozia nun-
quid p̄nt abinuiē separi auctoritate p̄ria i. x.
q̄ nō ex de diuoz. porro. qz̄ diuozciū est pena
et pena nō est nisi p̄ iudicē inferēda. xxxij. q.
ij. §. in h̄ Quid si inter eos sit pentela maife-
sta l̄ publica et nō sit q̄ accuset̄ i. x. ep̄s d̄ offi-
cō suo tale m̄imoniū dissoluerē d̄z adhibita ḡ-
uitate. vt in c. porro. §. ij. Quid si parēta n̄
sit maifesta l̄ publica et tñ fama i. x. s̄z h̄ ho. glo.
ibidē. ep̄s ex officio suo inquirere et d̄pellere
possz vt q̄cūqz̄ veritate sciret testimoniū p̄hibe-
ret. xxxv. q. vj. ep̄s i smodo et ex d̄ testib⁹. p̄-
terea. p̄mo q̄libz̄ denūciare tenet̄. ex de co. q̄.
s̄p̄. tua. S̄z nūq̄d is q̄ ab accusando repellit̄
ad denūciacōz admittet̄ i. x. s̄z h̄ ho. v̄bi cū-
qz̄ q̄s i matrimonio p̄pter suspicōz repellit̄ ab
accusando. repellit̄ et a denūciādo. ex de ac-
cusa. cū opozreat. et c. sequētib⁹. h̄ idem vult
gof. Quid si m̄imoniū sit d̄tractū nulla p̄-
missa denūciacōe aliq̄bz̄ p̄ntib⁹ qñ d̄trahitur
et sciētib⁹ ipedimētū et nichil obiciētib⁹. nū-
quid isti postea debēt admitti ad accusandū et
testificādū d̄tra ip̄m p̄z̄ morte v̄l ecia iuita. Be-
spōd̄z bern. ex de clādest. d̄espō. cū inbibicō i
glo. e. q̄ nō qz̄ nō videt̄ suspicōe carere. dñū

ciacō ei nō fit nisi p̄pter ignozātes Ep̄s ecia ex
officio suo p̄t inq̄rere qñ aliq̄s accusat et n̄l⁹
defesoz apparet ar. ex de offi. oz. c. i. Iudex at
qñ ex officio suo p̄cedit actozē apparēte et de
feseze nullo d̄pente d̄z esse caut⁹ Debz̄ em̄ at-
tēdere v̄t cōiuges se diligāt adinuiē vere
et tūc cōfessio āboz cū alijs admiculis p̄iudi-
ciū p̄stat. v̄l ficte et tūc ecia nullā p̄sumpcōez
indacit s̄z h̄ ho. Attēdere ec̄ d̄z. v̄t accusa-
toz l̄ testis sit notoziz. ex d̄icat⁹. sac̄ leg⁹. for-
nicatoz. v̄surari⁹. et sic eū ex officio suo repel-
let. ar. ex d̄ testib⁹. testimoniū. repellit̄ ecia eū
si accuset p̄pter turpē q̄stū. ex q̄ m̄imoniū ac-
pos. significāte. Attēdat ecia si sit fama q̄ sine d̄-
sangnei. qz̄ ad h̄ admiculū p̄bz̄ ex de spō. cum
in tua. Et sp̄ i dubio p̄ m̄imōio iā d̄tracto iur-
dicit̄. ex de testib⁹. licz. ij. Testis at repellit̄ si
iurare nolit. ex q̄ m̄imoniū accu. pos. a nobis
q̄ntecūqz̄ sit religionis. ex de testib. nup. Nec h̄
p̄tes renūciare valēt ar. ex de eo. q̄ d̄gno. sup
eo. D̄z at testis iurare q̄ veritate d̄ v̄traqz̄ p̄-
nec gr̄a l̄ pecunia l̄ amore l̄ odio mot⁹ dicit̄. vt
ex d̄ testib. quociēs Alia ecia q̄ p̄ntet ad testiū
receptōz et exaiat̄ d̄z diligētē ibi s̄uari d̄bet.

Eq̄t̄ videre d̄ sedo. s̄. q̄ p̄nt testificari. et q̄
n̄ d̄tra m̄imoniū p̄pter h̄mōi ipedimentū
Circa qd̄ sciēdū q̄ om̄s q̄ admittūt ad accusan-
dū admittūt ec̄ ad testificandū. dūmō sint āla
p̄sone legitie ad testificandū Et ecia q̄ p̄hibēt̄
ab accusando. s̄. q̄ erāt i d̄poc. qñ b̄ana fiebat̄
s̄z h̄ fozmā illi⁹ c. cū in tua. p̄hibēt̄ et a testifi-
cādo Notādū vō q̄ si fiat accusacō sup fede-
re m̄imonij scz p̄ diugēdo v̄l dirimēdo vt qñ
nullū m̄imoniū eē d̄z p̄pter d̄sangnitatē l̄ ad
p̄petuū ipedimētū p̄t d̄tra d̄ctumacē lite nō d̄-
stata p̄cedi ad testiū receptōz et ecia ad finaz
d̄ffinitū p̄pter piculū fornicacōis. sec⁹ autē
ē si fiat accusacō de adulterio ad thoziz sepacō-
nē. qz̄ tūc nō ad testiū receptōz nec ad diffini-
tinā sentēciā p̄cedi p̄t an̄ litē d̄testatā. ex vt li-
te n̄ d̄test. c. i. et c. qm̄ frequētē. §. porro. Itēz
licz p̄t et m̄ sint p̄donci testes p̄ filio et filia
vbi agit̄ de federe m̄imonij. i. v̄t sit tal̄ cō-
sangnitas inter eos d̄ q̄bz̄ agit̄ q̄ m̄imonium
impediat l̄ dirimat l̄ n̄ vt ecia d̄ctm̄ ē sup i
cipio h̄z a. tñ si de ip̄o d̄tractū. i. v̄t m̄imōi-
uz sit iter eos d̄tractū q̄stū n̄tuler̄ tāq̄ suspe-
cti debēt repellī vbi alter est supior. diuicijis.
nobilitate. potēcia l̄ honore. Et h̄ iō qz̄ p̄tes
videt̄ icremtū et honozem diligere filioz. a.
lias vbi ē eq̄litas l̄ ecia modica excellēcia in
altero sunt admittēdi ex de testib⁹ sup eo. in
tex. et glo. Et licz ibi fiat mēcō de m̄re tñ Idē
tñ credēdū est de d̄sangneis vt dicit̄ host. ar. C.
de trāsac. de tutela. et ex q̄ m̄imoniū ac. pos.
videt̄ in glo. Itē i cā m̄imonij id̄ p̄t esse accu-
sator et testis ar. ex de testi. co. p̄terea.

Seq̄t̄ videre d̄ tercō scz q̄o d̄z fieri accu-
sacō m̄imonij p̄pter ipedimētū d̄sangnita-
tis l̄ affinitatis. Circa qd̄ sciēdū q̄ talis accu-
sacō m̄imonij imp̄p̄e d̄z accusacō. qz̄ h̄mōi ac-
cusacō et si sit de crimine n̄ tñ ē c̄mialis. s̄z mi-
xta inter criminalē et ciuile. et ecia qz̄ ibi nō fit
inscripcō i quo accusator obligat se ad t̄lionē

Sed de ca
reij. si pe
pctm̄ inq̄
sp̄m̄ qm̄
de resti. sp̄
bōi h̄m̄
ego p̄t
tracta⁹ m̄
d̄sangnit
et talis. S̄
d̄tractū m̄
toleran d̄
calif. Nec
quirit̄ q̄
p̄ntib⁹
ere. vt ex
d̄singnit
m̄imōi
in his lib
cū de p̄cl
p̄bet̄. Mo
Ego p̄t
m̄imōi
d̄fessio m̄
m̄imōi
dar. cū al
berba act
et h̄ offer
forma. ex
ebicūqz̄ a
gibus in
moniū m̄
host. Et
fene acc
Nec denū
Nij d̄tra
tūc d̄ctm̄
fere ex vt
die q̄ tūc
ip̄. ad di
ber diugē
em̄ debet
testi. spo.
do iudicia
fi. sit le. p̄
pareat tū
h̄ d̄ h̄z a.
q̄ qñ v̄t
ne adulc
cōicat⁹. p̄
dere m̄imō
testis reci
ē ablen̄ m̄
ē capus l̄
tas. cūc s̄
p̄dita et c
si h̄ d̄. si a
re i adz̄ p̄
vlt. et tū
q̄ m̄imōi
volūtatē
tra eū. ar.
porro. Et
ali et in l̄

Sed de canonica denunciatio scilicet illud. Mathe. xviii. si peccauerit in te frater tuus etc. quod dicitur sic propter peccatum inquit homo permanet. Et ad denunciacio quibus in scriptis. quibus sine scriptis. si tunc fit in scriptis. unde resti. spo. lras. et ex quibus mionium ac. pos. a nobis sicut ray. De nunciacione autem libellus sic fieri potest ego petrus denuncio vobis domine episcopi mionium quod tracta in tunc tunc et bertham dicitur non debet quod sunt consanguinei et affines in quarto gradu et hoc scit talis et talis. Si autem sit tractum dicitur mionium quod est tractum inter tunc tunc et bertham de facto non debet tolerari de iure propter tale causam quam scit talis et talis. Nec est hoc scilicet hoc. nec tria monico quod quiritur quoniam alia crimina denunciantur. et ro est quod quiritur quod moneretur non possit ea propter auctore dimittere. ut ex de diuoz. porro. et. c. se. Quidam autem distinguunt gradum in libellis. Scilicet hoc. hoc non est necrium in libello sed tamen in testimonio. Et prout in his libellis indistincte ponit plures causas. quod cum de piclo aie querat non refert ex quibus causa picloz pber. Accusacionis autem libellus sic potest formari. Ego petrus consanguineus tunc in tali gradu accuso mionium et puoco ad diuozium quatenus de facto consistit inter tunc tunc et bertham. Et peto pronuciari mionium inter eos nullum et verisimiliter licenciam dari cum alio dicitur. pro eo quod predicti tunc et bertham actinent sibi in quarto gradu consanguinitatis et hoc offero me legitime probatur et probat hec forma ex quibus mionium ac. pos. c. j. et c. insup. Nam ubi quibus agit de perpetuo impedimento siue a coniugibus siue ab extraneis petend est ut pronucietur mionium nullum et ut dicitur nepharie sepe. hec hoc. Sciend est quod per scripturam non potest absens absente accusare. ex quibus mionium ac. pos. a nobis. Nec denunciare ex de accu. in quibus scilicet hoc. Alij dicitur ubi de fede mionij agit. quia tunc otumacia exigente recipientes testes contra absente ex ut lite non dicitur. c. j. et c. qm. q. j. et ij. Vnde dicitur tunc locum habet denunciacio ar. ex de dno. ipu. ad dissolued. h. ho. Oblato autem libello quilibet coniugum iurabit stare mandatis ecclesie. citari enim debet cum factum eos principaliter tangat ex de resti. spo. ex lras. aliter scilicet non valeret si hoc ordo iudicari non seruet. Sic intellige illud ex quibus si. sicut le. p. venerabile. q. j. Sed si otumaces appareat tunc non vsqueque seruat iudicari ordo. Ad hoc autem maiore euidentia distinguit sic hoc. quod quoniam vir est absens ex otumacia et agit de crimine adulterij testes non recipiuntur sed otumax ex coicatur. ut ex ut lite non dicitur. c. j. quoniam autem agit de federe mionij. s. v. de iure stare possit vel non testes recipiuntur ut ibidem c. qm. q. porro. Quoniam vero est absens non ex otumacia sed ex necessitate ut quod est captus et infirmus et alio iusto impedimento detentus. tunc subdistingue. quod a sperat de eius proprio reditu et tunc non procedit contra eum ut de ibidem. q. si vo. v. si autem in pno. Aut desperat ut quod venire non audet propter homicidium quod commisit et ideo exulat. et tunc possunt recipi testes. et sic loquitur ex quibus mionium ac. pos. c. j. Si autem sit absens ex sola voluntate. et voluntas sit maliciosa procedi potest contra eum. ar. a contrario sensu predicti. v. si autem et. q. porro. Si vero non sit maliciosa et citari non potest de facili et in breui non procedit contra eum. ut in dicto v.

si autem Si autem citari potest de facili et in breui legitime citari debet et requiri antequam procedat contra eum ex ut lite non dicitur. accedens. ij. in fi. et si legitime citatus et requisitus non venerit. nec aliquis eum de fedat procedi contra eum. sic intellige illud ex quibus si. sicut le. platu. Sed esto quod appareat legitimum impedimentum iter viam et uxorem dirimens mionium tractum et assint legitime accusaciones et testes nescit autem de viro ubi sit et quo ierit et diu vel propter plures annos expectat non venit. Nunc quod eo absente non aut citato et ita non absente per otumacia possunt testes recipi et scilicet ferri. h. q. sic ex quibus mionium ac. pos. relatu. In hoc enim casu iuris ordo non est vsqueque seruandus. ut ex ut lite non dicitur. c. j. Sed dicitur videtur ibidem. c. qm. q. ij. cum ille ex otumacia non sit absens ut de ibidem. Ad quod potest dici quod cum iste pro sua culpa absens fuerit et inueniri non potuerit. culpa illa loco otumacie habet ut contra eum procedat. nec mulieri debet obesse quod in culpa non fuit. vnde contra eum procedi poterit. Nec dicitur illud c. qm. quod ibi dicitur cum sine culpa sit absens etc. quod hoc est absens ex sua culpa et malicia. Quidam tamen dicunt quod illud c. relatu. corrigitur per illud qm. et stand est ei. hoc notat in glo. v. illi capituli relatu. Si vero queratur de mionio dicitur dicens est sic dictum est super e. li. ti. j. s. quod sunt sponsalia. q. qre lex. v. cessat tamen hoc pena. et tamen quilibet habet dissolui sponsalia casu. ij. Citaciones autem debent scribi et taliter fieri quod possint probari. ar. ex de sen. ex. sacro. Et si hi quos tangit pronucietur. negocium defendere nolint accusacio est in ecclesia publicanda. Et si quis affinis et cognatus velit defendere mionium audiet. Et demum his deficientibus quilibet extraneus admittetur. ar. ff. de dam. ife. l. iij. quoniam coniugibus iuratis defensor audiri debet. ar. ff. de ap. non tamen. Et hoc approbantur. ex quibus si. sicut le. platu. Si ergo appareat aliquis defensor audiet et poterit repellere accusatores ante lite contestata ex de despon. ipu. ad dissolued. h. licet contestata minime. cum hoc exceptio sit dilatoria ar. ex de sen. et re iudi. inter monasterium. Si autem nullus defensor appareat iudex de plano inquit et si coram eo probat impedimentum inter coniuges diuozij scilicet feret. Potest enim hoc facere nullo accusatore apparente nimia infamia orta. semper tamen sunt citandi quos res tangit. et publicand est si aliquis velit accusare vel defendere. Sic intellige illud ex de diuoz. porro in fi. et de accu. quilibet. ij. q. d. hec hoc. Donec quod duo consanguinei vel duo fratres habeant duas consanguneas vel duas sorores in uxores et inter alteram eorum et eius uxorem ferat sententia diuozij ab ecclesia propter consanguinitatem. Modo queritur utrum alter propter hoc separari possit ab uxore sua vel quomodo se debet habere cum ea. h. q. propter hoc non potest separari ab ea. quod res iter aliquos acta non pronuciat alijs ex de fide instrum. inter dilectos. prout autem ad copulam carnis distinguitur. quod a scit certitudinaliter consanguinitatem vel aliud impedimentum perpetuum esse inter se et uxorem suam et tunc debitum non petat nec reddat sed humiliter excusacionem sustineat si propter hoc excusatur. Aut credit et tunc a creditur ex causa probabili et discreta licet non manifesta puta quod videtur vix.

R

suu loco et hora suspectis cu sanginea an ma
 trimoniū. l. qz h publice dz a bonis psonis. et
 tuc reddat h nō petat. ne in alterutro vl tra
 legē diugij l tra iudiciū dscie offesam omie
 rat. Aut credt ex causa leui et temeraria vt qz
 audiuit impedimentum a leuibz psonis forte a
 paucis et tuc reddat. Et sic postea dsciaz erro
 neā ad dsciliū plati sui deponat qd facere debz
 ar. xxij. q. j. qd culpat. Idē credo de consilio
 alioz bonoz viroz et postea petat ex d sen.
 mōlicōi. vbi habet distinctō pdctā Nunqd
 cū aliqs audit impedimentū esse ppetuū iter se
 et vxozē suā tenet inquirere veritatē maxime
 si credat q illud in iudicō pbari non possit.
 Bndet rod. qsi audiuit illd a fidedignis et n
 suspectis cū nō debeat saluē suā negligere te
 net veritatē inquirere nec debz dissimulare q
 si min⁹ peccet p h q nescit veritatez qz h esset
 ignorācia affectata q nō excusat. Et si ad testi
 moniū alicuius fidedigni iurati vel nō iurati
 pbabilē opionē dapiat debitū petere n debz
 licet reddere debeat Sz nunqd credē tenet
 viro fidedigno maxie iurato dicēti se scire veri
 tatē. nunqd ec tenet credere dprī suo h dicen
 ti vel pbro suo l ec publice fame. Bndz rod.
 q nō tenet ita q mortalit⁹ peccet si n credat
 licet peccet venialiter ex hūana tēptacōe si n
 credat vbi pbabiliter credend sit. et p̄t pecca
 re venialit⁹ credēdo nimis defacili vbi nō est
 credend Nunqd peccat p̄br l alter diugū
 vel ec quicūqz ali⁹ insinuādo hmoi impedim
 tū alteri diugū vel vtriqz. Bndet rod. q si cre
 dat q pbare nō possit idiscrete agit n credat
 q assentare ptoz dscilio velit Quid si pbare
 possit impedimtum et h credat vel sciat p̄bit
 procbial vel ec alter diugū Bndet rod. q tuc
 tenet tā iste q ille agere solēnter ad diuorci
 um n possit ipetrari de cōi dscensu diugū q cō
 habitet sil tanq fr et soroz Nunqd pp quā
 cūqz pbabilē opionē ppetuo sine tñ certa sci
 entia tene alter vel vterqz diugū alteri nega
 re debitū Bndz rod. q nō nisi illa pbabil op
 nio surgat ex tali facto sup quo canō inducat
 psūpōz. vt cū dstat vxozē q vir ei⁹ an mōiom
 um cū ea dtractū iacuit nud⁹ cuz nuda soroz
 vel sanginea ipi⁹ vxozis Ad h nota q ac
 cusacō locū habet in mōionio iā dtracto non
 at in dtrahendo. cū nō sit qd accusare legitie
 possit. h denūciari p̄t impedimtu p quo p̄hibe
 mōioniu ex de despō. ipu. ad dissoluend. Item
 anq dtrahat mōioniu vel spōsalia sufficit de
 nūciacō sola sine pbacōe si nō interuenerit iu
 ramentū et h si denūciās nō sit suspect⁹. si vō
 sit suspect⁹ debet iurare de calūnia scz q dnu
 ciat bona fide. alias. l. si interuenerit iuramtu
 necesse ē pbari saltē famā exp̄sse ex de spon. p
 terea de ml iere. et de sang. sup eo qd h rap.
 Gof. at dicit q ad ipediendū spōsalia de futu
 ro dtrahendo sufficit denūciacō. stabi ei sim
 plici assercōni denūciātis ipedimētū Ad impe
 diendū aut post spōsalia dtracta mōioniu dtra
 hendō nō sufficit sola denūciacō nisi p̄bet sal
 tē p famā loci. vt ex de sang. sup eo qd. h id
 d. bñ. ex de spō. cū i tua i glo. d. Ad h tñ bene

sufficit fama qn dstat de ea ex d sang. sup eo
 qd i glo. e. et h siue interuenerit iuramtu siue
 nō vt de ibidē. qn vō n dstat de fama n ipedit
 n alia pbacō assit. ex de spō. cū in tua in glo.
 b. Vn⁹ ec testis sufficit. vt ex de testibz. super
 eo. q. j. de san. sup eo qd i glo. c. et de spō. p̄
 terea de ml iere. in tex. et glo. Quid aut hosti
 sup h dicat. vide sup ti. de mō dissoluēdi spon
 salia casu quinto.

De accusacōe mōionij
 ppter fornicacōz ti. xxxv.

Einde dsciderand ē d accusacōe que fit
 ppter fornicacōz qn agit de sepacōne
 thozē et relaxacōe mutue seruitutis. Et
 talis accusacō magis p̄t dz accusacō q illa d
 q dctm ē s. qz h fit p̄t crimē adulterij. et fit
 cū isēpōe. i. cū sc̄tura. n tñ vir vl mulier ac
 cusans obligat se ad talionē vt infra dicitur.
 Circa vō hmoi accusacōez dsciderāda sunt tria
 pmo q admittit ad ipaz. scdo qūo fieri debz
 tercō qn vir p̄t vxozē accusare de adulterio et
 qn nō. l. ecōuerso. h alia p̄tinecia ad accusacō
 nē adulterij. req̄re s in scdo li. ti. de adulterio

Circa p̄mū dsciderand q licet tā scdm can.
 q scdz leges qlibz bone fame admittat ad ac
 cusacōz adulterij cū agit ad penā legalē l ca
 noicā infligendā. tñ cū agit ad sepacōz thozē
 null⁹ admittit n vir l vxozē modū. f. accusan
 tis. i. modū at denūciātis qlibz admittit. qz d
 nūciacō criminū ad omē spectat ar. ex de dō.
 sp̄i. tua nos in fi. vt de ibidē i glo. de q accu
 sacōe ad p̄ns intendim⁹. Vxoz aut vix p̄t ac
 cusare sic econuerso vt ex de diuoz. gaudē. q.
 sane. Sz dtra xxxij. q. vij. qd in oibz et c. se. Sz
 ibi ē lra falsa vt d. ho. Vir tñ facili⁹ auditur
 habet em p̄uilegium q iure mariti sine inscri
 pcōe metu calūnie infra. xl. dies vtilēs. f. cō
 putādos a tpe diuorci. vt. ff. d adulterij. his
 cui⁹ accusare p̄t vxozē. qd tñ negat vxozē. vt
 xxxij. q. j. q. h in mulieribz. et l. se. q aut vxoz
 accuset in hac cā q ad penā canonicā habet
 ex vt lire nō dtes. q. j. Sec⁹ aut ē q ad penam
 legalē. Sic intellige scdz ho. dictum. q. h in
 mulieribz Sciend at q ius mariti siue p̄uile
 giū infra. xl. dies dstitit in quatuor. pmo q ex
 sola suspicōe adulterij reā facit vxozē ex d ad
 ulterio. mariti. qd intelligit gof. de suspicōne
 violēta ex de psup. lris. scdo q p̄fert alijs vo
 leuibz accusare. vt. C. de adul. q̄uis. tercō q
 non inscribit saluo eo qd dz ex de pcura. tue.
 Nouo tñ iure cū vir agit ad penā legalē in fo
 ro seclari dtra vxozē inscribere tenet. vt in au
 tēti. vt li. mri et auie. q. cās. Scdz tñ can. nō vi
 det q pena talionis locū habeat siue agatur
 criminalit⁹ vt. xxxij. q. v. h imago. siue civili
 ter vt ex de pcur. tue. scdz gof. quarto q d ca
 lūnia nō punit nisi sit euides. vt. C. de adul.
 iur mariti Sz esto q vir vxozē iuret q eā sup
 nullo crimie accusabit. h tale pactū vl etiā
 iuramentū ē temerariū. qz si vxoz fieret infide
 lis et nollet cohabitare viro sine contumelia
 xpi l nisi eū p̄traheret ad infidelitatē eā apud
 iudicē ipetere deberet vt nisi respisceret eam
 dimiteret. vt extra de iuriur. queadmodum.

Quid si ei iurasset qd ea sup adulterium no ipeteret. h. vt habet i dco c. tle iuramentu seruand no est qz p rion e turpitudis q crimē celat vxoris. Et scd3 euangeliu si pmo et scdo correcta desistere nolle. eccleie dicend est vt tanq ethnica vitaret vt in c. queadmod. No em valet pactu qd aliqs paciscit cu aliqz q eu no accusabit de crimie nodu omisso. ff. de pac. si vn9. q. pacta. et. q. i. Et h ideo ne dol9 pster. ff. de re. iur. tract9. pt tn qs pacisci d crimine iaz omisso vt in. q. pacta. et in dco c. queadmod ad fi. v. n. tm sepias. h. bn. ibidem Dicit tn in fine eiusd c. q. tuc9 videt in casu de quo querit vt pp sacri reuerencia n accusz vxore ad diuorcium licz eaz denuciare possit ad pniaz Quid si ipa coenigi nolle nec d excoi cacoe curet. h. ad h dicit jo. q. licite ea dese ret. qz ia creatori d rueliosa est xxviii. q. j. si ifi delis. Tanē. vo d q no debz ea ec tuc deserē ec si insidiet et vite. xxix. q. v. quidqd mlter h ea dz in vinculis tenere et castigare cu pmit tatur a iure. xxix. q. ij. placuit. bec bn. super illud c. quemadmodum.

Irca scd3 f. quo accusaco debet fieri scien du q vir volēs accusare vxore d adulte rio corā iudice seclari ad pena legalem debet iscribere. i. libellu accusacois face et ad pena talionis se obligare. nec p pcuratore agere h debet ea p seipm pntē accusare. S3 si coraz iudice ecclastico velit eu ad thori sepaco3 accusare tenet ei libellu accusacois dare. tenet in qd de iure scpto licet aliter fiat alicubi d osue tudine. Et in h casu sustineri pt q agat p pcuratore si sit necesse. qz et si de crimie sit accusa cio no tn e criminalis s3 qsi media int crimia le et ciuile licet in pncia psonaz pncipalium securi9 pcedat. No at debz obligare se ad pe na taliōis qz sine pbarer qd obiceret siue no haberet qd velle. i. puaret vxoris amplexu. ex de pcur. tue fmitatis. h. rap. et ho. Libell9 aut dūnere dz nomē viri accusantis et vxoris accusate et ei9 cu quo dz adulteriu ppetratuz et locū et annū et mēsez i qo e omisso et sub qo osule. h. nō e necesse pone die l hora. S3 et no mē iudicis sub qo accusator dz apponi saltē ap pellatm licet n ppim. vn v. Cōsule mēse die co rā ptoze ofessus. Te deserere reū crim loca pōe sōdalē. Et licz dies hora mēsis nō ptereat. q. d. n. teneē die et hora omisso crimis ponē in li bello h mēsem. die tn institute accusacois ex pme dz. Eozma igit libelli accusacois dz esse tal. Anno dñi. Mcccxiij. residēte dño papa g. g. ix. in aplica sede et dño h. epō astaniē. id i bus septēbzif indcōe. v. Ego petr9 accuso vxore meā berthā de adulterio ap te dñe h. epō astaniē. qz dico eā omisisse adulteriu cū. c. in villa tali et in domo tali mēse tali pntis ani nup trāfacto qd parat9 sū legitie ppare. Vnd pero ab ei9 obligacoē et seruitute q sū ei ob ligat9 absolui et dotē. cc. libr. quā ab ea ose cuc9 sū cū centū libris q faciūt terciā pte quā titatis dotis cū ipa mlr liberos n habeat michi adiudicari et i his eā michi ddenari. Si autē mlter liberos habeat n petet nisi dotē quā re

cepit sibi adiudicari. Et h forma pbat ex de pcura. tue fmitatis. et ij. q. vij. libelloz. et ex de doñ. int vix. et vxor. plerūqz. h. host. Et nō p si petat dotem dz se inscribere quo ad ipaz vt i autēti. vt li. mri et anie. q. qz vo pluri mas. coll. viij. als at ei9 substācia applicabi fisco vel monasterio i quo rertudetur vt ibid. q. adultera. coll. ix. bec hostie.

Irca terciū sciend q gnaliter vir pt accu sare mlterē et dimitte ppter fornicacōne et ecōuerso sm i. Ois q dimiserit vxore exce pra cā fornicacois fac ea mechari Sūt tn ples casus in qb9 vxor adultera n pt accusari a vi ro de qb9 hitū e s. e. li. ti. xxxiij. ar. iij. Sed nūqd vxor adultera p9 pniaz vix repellē pōt ab accusacoē l ecōuerso. h. scd3 omis docto res dicit q n. qz pnia n tollit ius accusandi l excipiēdi l replicādi in foro iudiciali di. xxv. pmū. et ex d testi. testim. Onia em tollit adul teriu q ad deū. n at qten9 rēpiciat vix. ex d di uoz. gaudē. i. glo. vl. Quid si vn9 fornicē carnaliter et alter spūaliter et an sniaz nūqd recōpensacō fiet. Vid9 q sic qz ille fornicacō nes sūt siles et idē opant q ad diuorcium. vt xxviii. q. j. ydolatria. et c. ia nūc. Et ml tomag idē opari debet q ad recōciliand qz leges de bet esse pnozes ad diugend q ad sepand ar. ex vt lite n dtes. c. j. in fi. S3 oia qz ille forni cacōes sūt diuersaz spēz. et res diuersarum spēz n veniūt in recōpensacōz. qz spēs cū quā titate n recōpensat. vt. ff. de pig. ac. l. si vene rit. h. sm gof. recōpensacō fiet. h. sm host. sic distingue. a accusat qz de spūali et excipiat de carnali. et tuc nihil9 pcedit in accusacō ne. et si quincat accusat9 et reuert noluert r cōpensacō nō admittit h post ouerhōz locuz h3. Si at accusat qz de fornicacōe carnali et excipiat de spūali exceptō admittet et super eā pmo pcedet. et si d ea p° appareat et laps9 n peniteat vltē.9 minime audiet. Et sm h in tellige iura predicta p et cōtra. Ad h fauoz fidei et aiaz picl m inducūt q ec dprobāt ex de ouer. in fi. ex lris Nūqd lite pēdente te net vir vxori adultere debitu petēti reddere h. dicūt gof. et bn. ex de adulterio. tua. q n. f. qn crimie ei9 e notozū. vt ex de diuoz. sigfi casti. n vir fuerit fornicat9 vt ptz ibid. et hitū est s. Si vo n sit notozū nō exiget h exactus reddet. qz an sniaz suā vxore iure suo puare n debz vt ex de diuoz. porro. et ex vt lite pē. lau dabile Nūqd sibi pndicat si dbitū ei rddat h. si spōte reddat sibi pndicat vt eā accusat n valeat di. xxxj. c. j. iij. et iij. Si at ad māda tu ecclie non pndicat sibi qn accusare possit. irreglaris tamen fit. ar. ex de resti. spo. lras. et di. xxxiiij. si cui9 vxorem. bec gof. et bn. ex de adulterio cum in tua.

De diuorcō ppter fornicacōnem
osangnitatē et affinitatē ti. xxxvj.
Ostea dñiderand e de diuorcō. Et pmo qd sit et vn dica. scdo qb9 modis et ex qb9 causis fiat. terco quo testes debet examian anq ferat snia diuorcij. quarto vix attestacōib9 publicatis pducā possit testes alij

Divorcium qd

qui o qualiter ferri debet inia divorcij Effectus
at inie patebit ex his q dicet ex ca divorcij p
pter fornicacoem Sciend e qd qtu ad pmu q di
vorciu e viri ab vxore l econverso legitia sepa
cio legitia io dico qz quos deo diuix ho n se
pet l violer sine lege absqz rone vt xxxi. q. ij.
quos deo. de aut divorcium a diuersitate men
cium. l qz hi q mioniu distrahunt in diuersas
ptes eunt. ff. de diuoz. l. j.

Qirca h m sciend q divorciu fit du. vno q
ad thoz et cohabitacoem tm vt qn alt co
iugu fornicat xxxij. q. j. dix dñs. Alio q ad
fedo iugale vt qn adest aliqd ipeditum di
rimis mioniu oiode s. q ad fedo. Snt autem
ples cae pp quas fit divorciu scdo dcm. s.
quo ad fedo q patet ex supdictis de ipeditis
mioniu Snt ec ples cae alie divorcij hm leges
vt i auter. d nup. p occasioz. et i auter. vt li
ceat mri et auie. q. qz vo. Sz ille leges et sil es
n tenet pter cas canoical. qz mionia iure po
li n fori regut vt ij. q. iij. hic collr. Snt autez
due cause divorcij canoice q ad thoz et mur
tua seruitute l religio et fornicaco. de p dcm
e s. e. li. ti. xj. ar. ij. Scda vo s. fornicaco e du
plex scz spual d q ec dcm e s. ti. xxi. et carnal
de q ad pns. Sciend igr q pp fornicacoz coz
pale licite dimittit vxoz et vir vt xxxij. q. j. di
xit dñs. et q. vij. licite. h m fallit i septe casibz
supdictis n. xxxij. ar. ij. Vn si vir pber qd i te
dit licz vxoz h ofitea. c. s. ofessioi oera se e re
dit in h casu n ipa rpliaz oera vixz aliquo d il
lis septe casibz absoluit ab ei cohabitacoem
et seruitute q sibi tenebat et ei dos adiudicat
si h i libello petat qz scdz peccois formā inia
formari dz. vt ex de simo. licz heli. Et hie re
ligiois ea iura pt sume vt xxxij. q. ij. agatho
fa. Vel i seclio sine ea pt viuē. Tenet tm p diu
illa vnit dñgals cogit ea recupare ec si in
rass n recupare. vt ex d iuriur. tua. Est ac sciend
q exceptoes pdctoiz casuu septe cu sint pem
ptorie. pnt obici qnz an iniaz vt. C. iniaz rsci.
n pos. p ptozias. qnz ec p iniaz hm aliquos
puta si d nouo emergat. ar. ex d offi. dele. i. si
nuare. qd ho n cred ee vez saluo eo q de in
casu q seqt. **E**sto p inia sic lata ad sepacōne
thoz pp adulteriu vxoris. postea vir adultea
tur. qrit vix vxoz possit eu repetē inia nō ob
stāte **h. 10. et rap. dixerit q n. h idē ec. gof. sent**
tre vi. qz inia pp dlictū supueniēs n rtracta
tur. et actō sel exacta n rnasct d ofe. di. iij.
qris et vj. q. iij. qd sel bn diffinitu e rtractari
n dz. Si at inia nō sic lata tuc renasct seruit
illa. Bñ. vo cred q ec si inia sic lata rcpa s
me illa. qz alt illi inie rnucauit qn p iniaz
adulteriu omis ex d diuoz. ex lris. et d adulre
no. tua. vbi h bn. not. Et h inie e ec ho. et sic
delictū supueniens rei iudicate p iudicat ei p
q e inia lata. qd e vez ec si iurassēt se vltē
n rcepturos. vt nōt bn. sup dcm c. ex lris. ar.
d iuriur. tua nos. Rap. tñ d. p iudex ex offico
suo cogē dz talē ad vxozē redire ar. ex de iur.
in. tua nos. ij. d diuoz. ex lris. h id sent hōst.
in sū. Sz gof. cred d rtrariū. ar. ex de diuoz. de
illa. et d duer. diu. c. vl. Nec obstat hm eol i

c. ex lris. qz ibi nō fuit scda sepacō p iniaz h p
puidencia ad rpl. vt interi eps inqret an ex
colludio mlr adulteriu ofiteret. vñ postea de
tecto colludio sepacō reuocat Done q vir
velit ea sibi rcōciliare p iniaz. illa vo n velit
nunqd cogi dz. a illa peccat si non redeat. h
scdz ray. ho. et bn. ex d diuoz. ex lris. i glo. d.
si vir sic innocēs. qz nō fuit adulterat petē p
ea inuitā sibi recōciliari inia nō obstāte qz qd
fauore meo introductū e i damnū meū retoz q
ri n debz. C. d legibz. qd fauore Esto q aliq
diuges iurauerit nunq se mutuo petituros. et
postea alt alterz rpetat qd fieri dz h vterqz
dz ad dñciaz iduci quā si seruare pmiserit d
bent habitare diuisim Si at alt noluerit cōti
nere tuc alt dz p excōicacoz cogi cohabitare
sibi. qz iuramētū illicitū fuit. et vterqz piuriuz
omisit. ex d iureiurā. tua. ij. Vñ hm bn. ibid n
obstāte iuramto dz ppa aucte redire. nec optz
aucte supiozis expectare Vtz alter intrare
possit religioz muto inocete h vt s. e. li. ti.
xj. ar. iij. i fine Quid si illa sit iā igressa mōa
stertū ipo n d rtradice. nunqd ea poterit recu
pare. Bñdz rod. q n Done q vir sit adultera
tus occlte. vxoz vo maifeste. nuqd vir sū pec
cato pt eu accusae et p iniaz dimittē Bñz ray.
et gof. q n. qz nō deficit vxoz ius excipiendi
sz pbacō ar. xxxij. q. vj. p totū. si tñ vir pnam
egit et vxoz mōta piaz agē nollet. sed i ad
ulterio pseueraet sū pctō ea accusae et p iniaz
dimittē possz xxxij. q. j. c. j. ij. et quarto.

Dostea dicend e d terco. s. de examiacōe
testiu. et p de ca divorcij pp fornicacoz
scdo pp ofangmitate l affinitate. Quātū ad p
mū sciend qsi nlla supdictaz exceptōnū ha
bet nec vir pt repelli. lis d rtabit et pbacō
nes fiet. Et h mlr ofiteat ad h. bibit ei fides
oera se. vt ex eod ex lris. et d adulterio c. pnl.
qz nec iugali vinclo pat p iudiciū. Et sic nō
obstat i d de eo q dg. ofan. vro. l. sup eo
Quid si d ofilio alie ofessa essz. nuqd ofessioz
hmōi reuocare possz. videt q sic. cu h ca sit q
si criminal l mixta. ofessio em emil nō p iudicet
n pseuerz. ff. d quolibz. l. j. Sz lex illa loqē
de ofessioe q p tormentū extozqur. Laur. dic
q pt reuocari Sz scdz bn. si fiat ex deliberacō
ne et n ex caloze iracūdie n vi q rnocari pos
sit qz n possz erroze pbare ex e. ex lris in glo.
bn. Sz vo neget testes recipient quos iudex
diligent examiab qrens a quolibet eoz vbi
et qn vidit. si vidit nudū cū nuda eod lecto
si se agitātes si vterqz erat apte etatis ad actū
illū. et si q secrecioza putet inqreda si d nocte
vidit eos intrare cameram et exire. si ples h
origit si fama loci h hz si strepitū carnalez au
diuit distās tenui piete cū eos vidit intrare.
Si solz erat et tuc n pba. l si aliqs cū eo erat
et tuc pbat dūmō et ille aliq in hocipo iura
tus dcozdz. si p obscura loca et suspecta vidit
eos sil sepe d uersari l vagari solū cū sola si fa
ma loci h hz hēc em admicta sūt licz n faciāt
plenā pbacōz. h oia pbanc ex de p sup. illud
et c. lris. et c. ij. de testi. p rrea. rbi notat in
glo. c. ad fi. q fornicaco n videt satis p bari

p testim de tali auditu f. qz audierunt eos omni
fieri distates tenui pietate. h. si fama publica d
fenciat et alia admicla suffraget. put d. i. c.
pterea. tuc oia insil collecta sufficiter pbac
qz q no psunt singla iuuat insil dsiderata. Ex
his at oibz iudex discreet firmabit metū an
mi sui ut pz in c. pdictis. et ex de pbacōibus
cū causam. ubi de h. **Nota** ec qd d. sup i. c.
lis in glo. q. cū act. carnis nō plene pateat
visu. sufficite ferre testim d. hoc q. psupcōez vi
olētā iuducit q. in h. casu sufficite ut pz ibidez
in lra. Caueat at iudex ne lenonē vl sociū siue
picipē criminis eiusdē putet idoneū testē qd qn
qz ex ofessioe eiusdē testis ppendit. picipes
em repellunt. ut ex de testibz veniēs et qd d. z
e. ti. c. pterea. Cōscios. flo. exponit. i. ctos
qz distabat tenui pietate. bñ. vō d. q. d. scij. erāt
qz forte a fornicatore audierāt xxiij. q. v. h. vid.
vl qz viderāt solū cū sola in lecto vel nudū cū
nuda. nō tñ viderāt eos carnaliter omisceri. ex
d. psup. tercō. Vñ in c. pterea. sequit in lra. h.
de visu n. affirmāt. Si at accusans i pbacōe d
ficiat absoluet. accusat. Et erit iudex cautus
q. si testis dicat d. adulterio omisso alio mēse l
alio loco q. cū eo de quo dicitur i libello nō
faciat scribi. qz nec d. illo agit. h. poci. dicat
talis testis iurat sup tali fctō nihil scit de eo
sup quo pducit. si at clare pber. qz tales pro
bacōez requirunt. ut. C. de pbac. l. vl. sniam
dinozci feret. h. ho. Deinde dicend. ē de ex
amiacōe testiu in causa diuozcij pp. dsangni
tate et affinitate. Circa qd sciend. q. iudex dz
pmo facē testē in pñcia pñu iurare. et postea
eū interrogabit seorsum quo scit pentela. c. si
testis incipiat a stupite l. germanis dsiderabit
quo distiguet g. d. debz em icipe a stupite ee
gmanis. singlos g. d. ex vtroqz latere p. xij
noibz l. circulo cucuibz eqpollentibz suffi
cientibz expmēdo. Ideo qz scdz ho. i. su. et bñ.
si decē testes pbac. vnū latus. et decē alij ali
lat. nō videt. sufficite licet qlibet de gmanis
faciat mencōz. p. vñ. jo. d. tradixerit. et ec. hof.
in apparatu. ex de testi. licz. Et debet dcludē
q. ita accepit a maioribz suis. et q. ita credūt
esse. Hodie tñ n. sufficite testimoniū d. auditu n.
ab hoibz bone fame seniores et antiq. h. audi
erint post litē motā et ples a plibz. ita q. qui
libet de plibz loquat. Nā si singli d. singlor.
auditu loquerent. essent i suo testio. singl. res
et ideo nō admitterent. ut ex d. testi. q. quoz
numer. Sz nec illud sufficite n. dicāt se vidisse
gmanos l. dsangnecs scdos l. tercios p. dsan
guineis se h. e. Vñ queret ab eo si vidit omēs
g. d. si dicat q. sic queret si tenebāt se p. con
sangneis. et sufficite q. dicat q. vidit psonas g.
dus pmi vel scdi vl terciij p. dsangneis se tene
aliter nō valz. Si dicat q. vidit psonas earz. h.
de alijs audiuit. queret a quo l. a qbus et qn.
Eti ab accusatore vel testibz didicit n. valet.
Si decē testes didicerunt ab vno nō valet. Si
duo bone fame a duobz l. decē male fame nō
valet qz nō debet illi recipi quoz repelleret
actōes. Si decē male fame et leuis opionis a
duobz male fame nō valz. Necesse ē g. q. sal.

te duc bone fame et gues p. sone didicerit h. a
duobz bone fame Queret ec an añ litē motaz
didicerit testificata l. post. si dicat q. p. repel
litur. Si q. añ. queret an pñs fuerit tpe spōsa
liū. si sic an tacuerit. si sic. an si d. tradice potu
erit. si sic tuc repellēt alias admitterēt. Item si
sciuerit spōsalia d. trahi et n. d. tradixerit qliter
h. sciuerit. q. tñ testis r. probe. ex h. q. pñs fuit
et tacuit nō ē expsum h. m. ho. qz ex q. m. rioniu
ac. pos. cū i tua. loqtur de teste suspecto ar. ex
de frig. c. j. Et suspect. repellit. ex de testi. ml.
ti. Queret ec si scit vel credit vā esse testificata
Si odio timore vel p. cio inducēt testificat. ut
h. oia pbant in d. c. cū i tua. et ex d. diuoz.
tua. et de clā. d. spō. cū ibibicō. et de testi. quo
ciēs. et c. cū in tua. et c. licz. Si sit de penela
viri l. mulieris vel exne. ut xxxv. q. vj. dsang
neos de q. pleni. h. tū est s. Et sic restringit
facultas pbadi et tolerabili. ē aliquos con
tra statuta hoim dimitte copulatos q. diuga
tos legitie d. trā statuta dñi separe. sic itellige
illud ex de testi. licz. ex quadā h. hof.

Equit. videre de quarto l. v. r. attestacōi
bus publicatis p. dnci possint alij testes i
causa m. rionij Circa qd sciend. q. dicūt quida
q. sic et ē spāle h. in cā m. rioniali. ut dicūt et h.
in fauozem m. rionij ex d. testi. series. et c. ex te
noze. et c. cū in tua. et c. sic. Et h. s. hie vid. ee
bñ. ex de pbac. cām in glo. e. Scdz vō gof. h.
nō ē fauere. h. viā falsitatis apire ar. ex de te
sti. q. qz vō ml. ti. Scdz at ho. dicend. q. i causa
m. rionij nō pñt testes p. duci sup eisde articlis
ex quo pres testificata didicerit ex de testi. d.
sūtutis. ij. Nec obstat i. c. series. qz ibi testes
p. ducūt ad aliū gradū approband. Nec istud
ex tenore. qz ibi pbac. negatia. et p. dñs r. p. o
bant testes indirecte. Nec i. cū in tua. qz ibi
p. ma p. ductō facta fuit cū p. diceret in ecclia
de m. rionio d. trahendo ex iudiciū scda in iudicio
Et iō caute subdit in fi. cū h. excepō locū nō
habeat i h. casu. quidā tñ habēt ibi i hac cau
sa h. lra. p. o. ē verior. Nec i. d. dsang. ex l. vi.
qz p. ma p. ductō fuit facta ibi ex iudiciū. scda
in iudicio. terciā ad nouū articl. m. pband. Sup
hac at questōz cū inter gof. et alios doc. diste
sio est. dsulta curia romana sniaz scdz gof. ap
pbauit ut d. ho. Ad saluand. vō opiones istas
et nra d. co. dand. distinguit ho. h. mō. f. q. arti
culus ille de quo querit. a tangit picl. m. ani
me. a. ē de apicibz iuris Si pmo. et ē tale qd
in quo ecclia dispesare nō p. ut qz est in pmo
g. du dsangnitatis siue sit dcluz. siue nō. siue
sniatum siue n. siue p. m. rionio siue d. trā. indistin
cte admittunt testes ut ex de re iudi. tenoz. et
ar. ex de frig. f. m. rionis. c. vl. et d. diuoz. porro
Si at sit tale qd in quo ecclia dispesare n. solz
ut scdz g. d. in linea trāspersali l. cognacō spi
ritualis. p. tūcūqz añ sniaz pbacō admittit. ec
attestacōibus publicatis ex de testi. cū in tua
et de ds. spi. c. vl. idē ē si d. trā m. rioniu snia fe
rat. qz tuc nunq. trāsit in re iudicatā ex d. sen.
et re iudi. latoz. Sed solis verbis m. rionis cre
ditur n. alit. fiat ex d. sen. et re iudi. dsangnei
Si at snia fera. p. m. rionio bñ. trāsit i re iudicatā

Et isti purgatores agnosce debet ouersacoꝝ
diugū ar. ex d purga. ca. quociē s3 et mēbz
viri debet inspicī sic dicit expti. jo. āt xxxij.
q. j. c. j. dicit qd qd dicit qd debet iurare cum se
prima manu p̄p̄inquoꝝ intelligit qn̄ mlr n̄ ē
vgo si autē sic vgo debet p̄bati p̄ aspectū corꝝ
poris. et p̄ iuramentum utriusq3 diugis s3 gof.
et ho. dicit d̄erariū. et h̄ ideo qz sepe fallitur
ocul⁹ et manus vt ex de p̄bac. causam s3
nunq̄d necessario requirit q̄ iuret septē h̄ndz
ho. p̄ nō putat i tā solēni cā p̄ictōsa a statuto
iure recedendū cū h̄ sit ius exp̄ssū ar. ex q̄ m̄io:
niū ac. pos. n̄. et de sen. ex. c. fi. Idē dicens ē
si mlr petat fieri diuorciū et vir idē d̄itea⁹ si
tū vir cū alia d̄eraxit iurātes nō d̄purgatores
si bona fide iurauerūt vt dicit bñ. sed diuges
rei piurij habebūt et p̄niaz agēt et in h̄ reuer
tent. apparet em̄ mō p̄ cā odij et suggerente
dyabolo id̄ fuit fctm̄ ex de frig. c. j. q. j. h̄ āt sta:
tutū et c. laudabile i fi. Nec h̄ videt sc̄d3 ho.
distinguenō v̄m̄ feia sit vgo l̄ corrupta et q̄
vterq3 ipotenciā d̄fiter vt ec̄ p̄z ex de frig. c.
j. r̄n̄so. j. et c. laudabile. q. j. h̄ āt Sec⁹ ē si alter
neget vt dicit statū infra Quid si mlr dicat
v̄m̄ impotentē nō p̄ponendo cām impotēcie
et h̄ p̄bz et sn̄ia lata sit diuorciū. et vir postea
cū alia d̄eraxerit. nunq̄d restituet p̄mū m̄imo
niū Dicit jo. xxxij. q. j. c. j. p̄ nō. qz totum ius
suū deduxisse videt in iudiciū Vñ idē est ach̄
p̄pter frigiditatē l̄ maleficiū separati essent ar.
ex de cā pos. cū sup̄ electōe Sciendū āt q̄ in ca
sibus p̄dictis s. qn̄ vterq3 diugū d̄fiter ipedi:
mentū videt p̄ c. id̄ ex de frig. l̄e. q̄ requirā:
tur iuramenta diugū et m̄ionaz. et ec̄ p̄p̄iquoꝝ
rum Et quare hoc qz vt dicit ibi glo. ibi ē cau
cius agendū vbi ē aie p̄ictm̄ Si tñ omittet al
terz istoz s. vel iuramentū m̄ionaz l̄ iuramē
tum p̄p̄inquoꝝ nihilō valeret s̄m glo. ibidē
vt ex de p̄bac. p̄posuisti et c. cām m̄ionij Si
autē viro petete diuorciū ex hac cā feia se asse
rat esse d̄gram ab eo standum ē in casu isto ei⁹
vbo s. feia. tum qz sic crederet vbo viri mlr p̄
iuraret vt possent ab vrozibus separi. imo si ā
ho diuges d̄fiterent d̄tra m̄ionij nō essz p̄p̄
h̄ sepandum p̄p̄ colludij p̄ictm̄ Et ideo e l̄ so
lis nō credit sed septia man⁹ p̄p̄iquoꝝ adici
tur. quare mlr minus credit soli viro d̄tradi
cente vrozē. tum p̄p̄ fauozem m̄ionij ex d̄ se.
et re iudi. c. vl. cum qz vir ē actor et si n̄ p̄bac
vt dicit mlr cum sit rea d̄z absolui ab ei⁹ ip̄e
ticōe ec̄ si nihil p̄bauerit ex de iuriur. c. vlti.
Tum ec̄ qz vix aliqua inueniret q̄ hoc asseret
nisi v̄m̄ essz cū sibi gn̄ari p̄iudiciū sc̄r3. vt ex
de eo q̄ d̄g d̄sang. iordane. Sic exponit ala. id̄
ex d̄ clādes. desp̄o. c. ij. h̄ intelligo nisi vir eaz
diuinceret p̄ aspectū Nec obstat s̄m hol. ex de
desp̄o. ipu. duo pueri. v. fi. vb̄ d̄z p̄ standum ē
vbo viri. qz ibi siue eam agnouisset siue n̄. nō
poterat m̄ionij d̄firmari ipediente publice
honestatis iusticia Si āt vir se asserat agnouisse
se vrozem ea d̄tradicente et diuorciū petente
standum ē verbo viri qz ē caput mulieris vt ex
de desp̄o. ipu. d̄nebat. nisi d̄icatur eum mlr
p̄ aspectū corꝝ puta si ipa h̄ iuret et septēz

mulieres que eā aspexerūt vt ex de p̄bac. p̄po
sisti. et c. p̄nl. h̄ āt intelligit sc̄dm̄ innoc. qn̄
vir simplr negat. h̄ si vir cum septima manu
p̄p̄inquoꝝ p̄bare possit q̄ eam agnouerit au:
diri debet. ḡ si mlr sit corrupta caueat cui nu
bat qz statur verbo viri nec se vginem oñdere
p̄. sc̄dm̄ h̄ intellige id̄ ex de frig. c. j. q. j. illa āt
Et cum dicit cur tādū tacuit subaudi maxie
qz idem fuisse si ab inicō d̄tractus matrimonij
reclamasset Sed et qz tādū tacuit magis p̄su
mit d̄tra eam Alij dicit q̄ ille. q. j. illa āt. corri
gitur p̄ sequētem qd nō approbat host. Nā et
posset alit̄ seruari vt sc̄z mlr corrupta d̄rabēl
audiatur si in nouitate s. infra duos menses p̄
clamauerit. etiam si vir asserat se eā cognouisse
vt ex de frig. c. j. q. j. si autē p̄ annum et dimi
diū taceat postea nō audit ar. ex de sp̄o. ad
illud et sic exp̄sse loqui videt ille. q. j. illa autē
Potest ec̄ dicit q̄ ille. q. j. illa āt intelligit d̄ cor
rupta. sequens v̄o de v̄gine. licet in vrozq3 vir
asserat se cognouisse vrozem. sed virgo eum p̄
aspectū d̄icit qd nō p̄t corrupta facere. hec
ho. sc̄dm̄ āt bñ. et inno. tacens de impotēcia
diugis r̄clamaē p̄t vsq3 ad trienniū et n̄ vltra.
vt in autē. de nup. q. occasiōz. coll. iij. et ex
de frig. laudabile. Vñ nō tenet sc̄dm̄ eū illud
de frig. c. j. vbi d̄z q̄ post annū et dimidiūz re
clamare nō p̄t Nec tenet ec̄ id̄. C. de repudijs
in causis. q̄ post duos annos reclamare n̄ p̄t
h̄ bñ. ex de frig. c. j. in glo. viij. Abbas v̄o d̄t
q̄ mlr q̄ corrupta erat eo tpe quo d̄traxit m̄io:
niū aut gerebat se p̄ virgine aut p̄ cōru:
pta. si p̄ v̄gine tunc si dicat mō se p̄us ab alio
fuisse corruptā nō audiet qz allegat turpitu
dinē suam ex de d̄ces. p̄. cū sup̄ Si āt p̄ corru:
pta qz erat vidua. vel aliter corrupta et de h̄
d̄stat. vir debet inspicī. qz forte poterit d̄stare
statum. vt qz non habet lāceam vel accessoria
lancee et tūc p̄t statim m̄ionij separi Si āt
vir dicat se moueri ad coitum. vt qz mulieres
alias cognoscit p̄z q̄ maleficiū allegat. et id̄
p̄ trienniū d̄tinuū debet sil̄ morari ad p̄ceptū
iudicis Gof. tñ d̄t q̄ non est vis de p̄cepto iur
dicis. qz h̄ nō inuenit̄ cautū in iure sc̄dm̄ v̄o
ho. quo ad mentem videt h̄ satis cautū ex de
frig. laudabilem. in p̄n̄. ibi. indulgendum sit
subaudi a iudice Nec obstat sed d̄cordat illō
ex de frig. l̄e. quia licet post septimū annum
videat̄ peticō facta. tñ intelligendū ē q̄ causa
fuerat antea diu ventilata. et q̄ ad p̄ceptum
iudicis p̄niaz egerūt et simul cohabitauerunt
sicut maifeste innuit in p̄mo r̄n̄sc. ad fi. ibi. q̄
post plures annos subaudi a iudicibus datof
Ad p̄ceptum ḡ iudicis debet sil̄ morari h̄ mō
vterq3 cōfitebit̄ p̄ctā sua. qz aliqñ infirmitas
p̄uenit ex p̄ctō vt ex de pe. cum infirmitas Et
inunge⁹ eis sacro recepto q̄ sil̄ habitēt et bo
na fide dent opam cum omni diligēcia ad d̄
bitum reddēdum Et si sic p̄ d̄tinuū triennium
simul cohabitauerint et in fine triennij iteruz
ad ep̄m venerint dicētes et iurātes q̄ sicut p̄:
miserūt fecerūt nec diugi potuerūt. tūc rece:
pto iuramento eoz et p̄p̄inquoꝝ m̄ionij dirime
tur et vterq3 licencia contrahendi dabitur.

ut ex de frig. c. vl. et xxxij. q. j. si p forciarias
Vex pt dicit qd est fil' cohabitauerit p septem
annos l' circa et sine pcepto iudicis. et no re-
peria' qd vir aliqua cognouerit tps arbitrariu
erit qd psumit' vir esse frigid' ut ex de frig. c.
vl. sic gof. intellex' Sedz tñ ho. tuci' e semp
q a tpe pcepti iudicis trienniu dputet' ut pz
ex pdctis Sz quo intelligit' qd dcm e de co
tinuo trienio hñz ho. i su. et sup c. lre. q suffi-
cit qd p maiore pte ani marie p ver dnuu q
soler hoies ad luxuria forci' incitari sil' coha-
bitauerit. et bona fide opaz dderit ar. ex d aq
quoni. et est. l. j. q. duo at gna. qsi infirmitate
l' alio casu ipedian' tps restituend' videt' ar.
ff. de itinere actuqz pua. l. j. q. ij. iij. et iij. ar.
otra. ff. de sta. libr. cu heres. q. l'ich' Quid
si vir l' mlr nolit cohabitare hñz host. q dz
excōicari et idonea caucō exigi q cohabitent
ar. ex vt lite nō tel. qm. q. vl. et addit idē hof. i
glo. sup c. lre. l' allringat' p curia seclare ex d
diuoz. cū nō ab hoie Et idē fiat si cohabitent
et nō attēptēt Quid si vir nō sit maleficiatus
nec naturaliter frigid'. sed quasi naturalit' fri-
gidus. puta qz vgam mouet et erigit h' non p-
ficiet vel dual' habet vgas et vna altera ipedit
l' q'cito vgam apponit semē spergit l' imitit h'
nō pficit. m' ta talia in iudicis et ofessōibus
repiunt' hñdet ho. qsi p' medicinis aliquibz
iuuari non debet diuidi Si at nō p' in aliqbz
ex his quatuoz d'ulendus estz papa. tñ si feia
sit vgo vel vterqz d'iteat' in oibus expectā-
dum erit trienniu quo elapso qsi naturalit' fri-
gidus forte poterit diuidi sedz sup dcta de na-
turaliter frigidō. tuci' tñ e qd papa d'ula' sup
his q merito dubitabilia videbūt. Si at mas
sit maior xiiij. an. l' xv. h' minor xvij. licet sit
pubes nō tñ habet plenā pubertate ar. ex de
regl' ar. qz insul. plena em pubertat' e xvij.
annoz. in mare et xvij. in feia. ar. isti. d' adop.
q. minorē Et ido tūc semp e trienniu expectā-
dum. l' quousqz xvij. anni sint d'pleti vl' vltra
Et debet dari tps ad arbitriu boni iudicis. h'm
q videbit qualitate psonaz et tps q' sil' stete-
rūt ut ex de frig. c. fi. quidq' d' allegat' quidq'
d'iteat' Et ideo correctā e lex q dicit tñ bien-
nium expectand'. C. de diuoz. l. in causis hec
ho. et d'uenit cū eo inno. Si tñ biennio elapso
iurauerit se nō posse carnalit' d'igi et dixerit
q vir nullatenus mouebat' nec infra hoc tps
fuit motus apparet qd frigiditas allegat' Ido
si hac de causa m'ionium dirimitur et postea
vir d'rabat sepabunt' sedo d'rabentes. h'm h'
intelligi p' qd dicit lra de frig. laudabilē. re-
sponso pmo Vñ de ibi si frigiditas pus pbari
nō possit subaudi. qz vir erat xvij. l. xv. an. se-
cund' hof. Sz tanē. aliter glosauit dicēs. puta
qz maifesta sig' et pbacōes extāt parate Et se-
cund' ho. nō videt' lram intellexisse h' errasse q
em alie pbacōes existere possent nisi q effica-
cem opam darēt Doc. tñ senciūt cuz tanē. q nō
ignozauit ho. Sz ho. exponit qd d' in lege il-
la in causis inbecillitate nature s. q tandem
pubescat ut ex de despo. ipu. puberes Et si ibe-
cillitas nature. i. simplicitas siue mollicies q

puenit ex defectu etatis nō e ipediūctum ppe-
ctū. Sz est in h' casu bñ vga mouebat et erige-
bat h' pficere nō poterat tūc apparet qd e male-
ficiatus de quo dcm e sup Ad h' nō qd scdm
inno. ex de frig. c. j. ad pbacōnez frigiditatis
tria sūt inuēta s. aspect' corpis. iuramta septe
ppinquo. et trienniu cohabitacōis Sz discre-
tus iudex pvidebit utz vñ solū l' duo l' oia
tria faciāt p'itari et cū i snia diuozcij vcat' pi-
culū aie meli' est ibi pbacōnes supabundare
q deficere.

Equit' videt' d' sedo s. quo et qn debz fieri
diuozcij qn allegat' sectō l' artacō Scien-
dum igit' qsi sectō allegat' p' statū diuozcij
celebrari et mlr in dno nube. qz pbabitur p
aspectū Si vō artacō allegat' tūc ec statim p'
diuozcium fieri h' mō vocabunt' matrone fide
digne et in nupciali ope expte ar. ff. de vete
inspi. l. j. v. igit'. et p' testabunt' sub piclo ani-
maz suaz et sub fide sua. q ea scz artā manu
et oculo diligenter pquiret an sit corrupta et
an possit fieri mlr Est dicit ea corrupta d'uin-
ctur accusans m'ionium. et sedz qd dicit bñ.
ex de frig. frmitatis. nō est eis remittēdum iur-
ramctum ne quid in fraude matronij dicāt ar.
ex de eo q d'g. d'lang. sup eo Sz qz sepe fallit
man' l' ocl' poterit itez et alie mag' experte
vocari q diligencius hec d'siderēt ut ex de p-
bac. c. pn'. Si at dicāt ea vaginez et posse fieri
mlr tūc e ipediūctū ex pte viri. et idē iudex
diligent' pquiret an vir moueat' p coitū l' nō
et sic psumet frigiditate l' maleficium. et pce-
det mō sup dcto Si vō mulieres asserāt ea non
posse fieri naturaliter mulierem. tūc statim p'
diuozcij fieri et dabit' viro lnia cū alia d'ra-
bendi sed indicet' d'itencia mlreri. qz que est
arta vni psumit' arta omibus donec pbe' cō-
trarium. ut dicit ray. ut ex de frig. frmitatis re-
spōso j. Nec obstat qd d' in pn'. ibi. cū p mul-
tos annos. narzat em scdm. naz nec anni p'sūt
sedz ho. nisi sint p iudicez assignati ut dcm e
sup. et epl nullū tps assignauit h' statū sniaz tu-
lit. et tñ papa dicit q iuste pcessit hez d'cep'
fuerit. ut ibidē. q. j. v. nos tñ Ad h' nōt hof.
in apparatu ex de frig. frmitatis. q anq' mlr
inspiciat' faciat ea iudex p medicinas mulierz
in aq calida diu balneari. ut si glutinū aliqd
apposuit liqfiat. et interi sit sub fida custodia
ne possit itez apponere medicinas ar. ff. d' vē-
tre in spi. l. j. Nā quedā mlr vas suū adeo con-
strinx' qd et viro et oibus alijs inhabil' facta
fuit nec postea p aliqz medicū iuuari potuit
Quid si mlr arta post diuozcij d'gnoscat' ab
alio viro. nunqd p'mus vir p' ei fornicacōnez
obicere et repelle. h' q nō si cognita fuerit
legitue qz d'raxit cū illo sedo viro legitie sedz
sua credulitate. ar. ex de diuoz. gaudem'. Si
at fornicane. qz. s. nō d'raxit cū eo. p'mus vir
si voluerit p'extu illi' fornicacōis ea p' ipel-
lere. ex de frig. frmitatis. qz sic ibi dicit glo.
sup i' fornicario. sic ex futuro enētu apparet
retro fuisse m'ioniu. sic ec apparet fuisse factā
iniuriā p' viro Alia p'inecia ad qstōez et ma-
teriā istā reqre sup li. e. ii. xxvij. s. de artacōne

Quid si mlti arta post diuorciuz et tractu
mioniu cu viro scdo anq redeat ad pmu igre
diat religionē Rndz bn sup dcm c. frnitauit
q si sit ingresa et pfessa stati fuit mioniu so
lutu si qd fuit inter eos ex de ouer. diu. ex pu
blico. sec^o e si sit ingresa ca pbacois qz tunc
si rediret ad seclm redire coget ad pmu viruz

Ex his q supdicta sut i diuersis locis d mri
monio pt i vnu b: euit recolligi q valde fauo
rabilis e ca de mionij federe Primo qz i du
bio p eo iudicabit ex de sen. et re iudi. c. fi.

Secdo q lite n drestata recipiuntur testes ex
vt lite n dtes. c. j. Tercdo qz minor e i iudicio
p pcuratore ex de resti. spo. ex pte. iij. mlieris

Quarto qz no trahit in re iudicata ex d sen.
et re iudi. latoz Quito qz pr et mri ibi testifi
cant ex q mioniu ac. pol. vi^o Sexto qz no pt
sup eo trahigi nec dpromitti ex de trasac. c. fi.

et de resti. i. mte. ca. q. fi. Septio qz no appo
nit in eo pena ex de spo. gemma Octauo qz
fili^o agit tra prez ex d spo. n e nobil Nono
qz dfectio no p iudicat ex d eo q og. d san. sup
eo. qd e vez in p iudicm mionij vt dz ibidez
alias tra ex de clades. desp. c. ij. Decimo
qz sub d dicio ipossibili tractu tenet vt bituz

e s Vndecio q testes testificates de auditu
admittit ex de d san. tua Duodecio q aliqu
vn^o et ide e accusator et testis ex de testi. co.
pterea Tredecio qz in fauore ei^o pferit opio
veritati et aliqu ecouerso ex q fi. sut le. ex te.
noze. et c. p tuas. pla ex his ponit bn. ex vt li
te no dref. c. j. in glo. n.

De filijs. a. xxxviij.
Onsequen^o d siderand est de filijs quo
rum ca dtrahit mionia Et pmo quot
sunt gna filioz. scdo d successioe eoz.

in heditate pntu. terco d eoz educaco. quar
to d illegitioz legitioe. quinto d filiacois p
bacoē Circa pmu no q gna filioz sut septē
Na aliqui sut legitimi et naturales. vt suscepti
ex legitio mrio^o siue vo siue putatio Alij legi
tami et ciuiles vt adoptiu Alij legitimi et spi
rituales de qbus sup ti. de cognacoē spuali

Alij naturales et no legitimi vt nati ex d cubi
na vnica in domo et in dubitato affectu reter
ta et tali q possz vxoz esse vt. ff. de d cubi. l. j.
ij. et iij. et. C. e. l. j. Larze tn oēs filij pter ado
ptiuos et spuales appellat naturales vt xxx.
q. iij. c. j. et ex e. p venerabile i glo. c. Alij na
turales et illegitimi. sz expost facti legitimi et
bi possunt dici legitimati ex e. tata Alij spiri
tuales tm Et sic oēs sum^o filij pape. l. qsi ex d
cri. fli. p gni Alij nec naturales nec legitimi
vt spuri. manseres et notbi. quoz dzaz reqre
sup l. vj. ti. de filijs p btoz.

Ira scdm sciend q p nabus legitimi filij
et naturales succedut et oib^o pferunt vt
C. de ff. et le. p totu Et dicut legitimi ex q^o pe
tes publice dtraxerut in facie ecclie. licz int
eos no possit mioniu esse. du tn ale diugu ha
beat bona fide ex e. cu int. io. c. ex tenoze Se
cus e si sciāt abo ipediuntum vt ex e. inferente
sec^o e ec si clā dtraxerit ec ipediuntū ignozates
qz tuc no excusant filij nati ex tli mrio^o anq

esse p eccliaz approbatu Putat tm ho. qsi na
scant post approbacoz mionij licz antea sint
dcepti erut legitimi Sic itelligit i^o ex e. q no
bis. sic ecouerlo dcept^o ex mrio^o putatio sz pu
blice dtracto an sniaz sz post sniaz diuorci na
tus reputat legitim^o vt ex e. cu int. alij tm ho^o
largi^o itelligit. dicetes q ec nati an approba
cioez ceser legitimi p approbacoz s. si postea
aliqd tra mioniu no approbet sz si nati sint
p approbacoz tuc legitimi manebut. ec si ex
iusta ca sepēt Et h^o opionis fuit bn. vt p3 ex
q fi. sut le. q nobis. et facit p eis fauoz plis
et ex e. tata. et d clades. desp. c. ij. Sz hm ho.
tra eos e odiu pntum et dteptus statutozum
ecclie ar. ex e. de filijs p bti. l. fal. et mēs et v.
ba d ciliij gnalis ex d clades. desp. cu ibibico
q. si qz et sequeti Nec obstat c. tata. qz loquit^o
de filijs natis ex d cubina Sz nuqd filij na
ti ex mrio^o tali s. c^o ipediuntum abo pntes scie
bat heditate restitue tenent heredibus veris
Rndz rod qsi pscperut cu bona fide restitue
no tenent. si at pscipco legitia no sit dpleta
tenet tota heditate cu fructib^o d d pntis resti
tuere q tuc qz eos opteat indigere l. medicae
n qtu hedes veri remiserit eis spote Sciēd
at qsi alter diuguz ipediuntum d diciois seruil
sciat et ale. nesciat l. clades. dtrahat et postea
sepent mioniu ppter erroze d diciois seruilis
ples inde genita erit legitia scdm gof. ar. ff.
soluto mrio^o. sic dotē. q. fi. Nec obstat i^o ex e.
de clades. desp. cu inhbico. qz loqtur de im
pediuntum d gnaoē vt p3 ibi in gdu phibito
Sz ho. dtrahit ex e. q fi. sut le. ex tenoze No
ta tm q filij seruo^o nati ex legitio mrio^o n sut
legitimi nec quo ad ordines. nec quo ad hedi
tatem Comissio ec criminis lese maiestatis mrio
nium no soluit et tm filij no succedut vj. q. j. q.
vez. v. si qz Ide e de crimine hesis ex de hedi
cis. vgentes Legitimi vo et ciuiles. qn et quo
succedat dcm est sup ti. de d gnaoē legali
Spuales at et legitimi q^o ad successioz sut ex
nei Naturales vo et illegitimi ex testō no suc
cedut ex neitate iur. sic legitimi et naturales
qz nllū ius cogit aliqz suos filios hmōi hedes
insituere vel ex hedarē vel eis aliquid int^o vi
uos dare vel in vltia volūtate relinque vt. C.
de naturalib^o liberis l. vl. Sed succedere pnt
ex volūtate pns. et si qdem p legitiaz plem
habuerit. licet eis et eoz matri vnciā. i. duo
decimā ptem heditatis sue relinqre vel soli d
cubine semi vnciā no vltra Nam qd vltra reli
quit descendētib^o si supsunt applicat^o Et si
descendentes desunt et ascēdētes supsunt re
licta legitia pte s. tercia bonoz suoz ascen
dentib^o qd iliquū fuerit licz distribue natura
lib^o Sz si vtriqz desunt s. ascēdētes et descē
dentes. licet eos insolidum insituere Abinte
stato at no supstite ple legitia nec diuge suc
cedunt naturales vna cum sua mre in duabus
vncijs Si vo ples legitia vel diunx supst no
succedunt in aliquo. tn debent saltem alia suc
cedentibus arbitrio boni viri Sicut at et iquā
tum et quando succedut filij naturales pnti
bus ita et intm et tuc succedunt parentes eis

esse p eccliaz approbatu Putat tm ho. qsi na
scant post approbacoz mionij licz antea sint
dcepti erut legitimi Sic itelligit i^o ex e. q no
bis. sic ecouerlo dcept^o ex mrio^o putatio sz pu
blice dtracto an sniaz sz post sniaz diuorci na
tus reputat legitim^o vt ex e. cu int. alij tm ho^o
largi^o itelligit. dicetes q ec nati an approba
cioez ceser legitimi p approbacoz s. si postea
aliqd tra mioniu no approbet sz si nati sint
p approbacoz tuc legitimi manebut. ec si ex
iusta ca sepēt Et h^o opionis fuit bn. vt p3 ex
q fi. sut le. q nobis. et facit p eis fauoz plis
et ex e. tata. et d clades. desp. c. ij. Sz hm ho.
tra eos e odiu pntum et dteptus statutozum
ecclie ar. ex e. de filijs p bti. l. fal. et mēs et v.
ba d ciliij gnalis ex d clades. desp. cu ibibico
q. si qz et sequeti Nec obstat c. tata. qz loquit^o
de filijs natis ex d cubina Sz nuqd filij na
ti ex mrio^o tali s. c^o ipediuntum abo pntes scie
bat heditate restitue tenent heredibus veris
Rndz rod qsi pscperut cu bona fide restitue
no tenent. si at pscipco legitia no sit dpleta
tenet tota heditate cu fructib^o d d pntis resti
tuere q tuc qz eos opteat indigere l. medicae
n qtu hedes veri remiserit eis spote Sciēd
at qsi alter diuguz ipediuntum d diciois seruil
sciat et ale. nesciat l. clades. dtrahat et postea
sepent mioniu ppter erroze d diciois seruilis
ples inde genita erit legitia scdm gof. ar. ff.
soluto mrio^o. sic dotē. q. fi. Nec obstat i^o ex e.
de clades. desp. cu inhbico. qz loqtur de im
pediuntum d gnaoē vt p3 ibi in gdu phibito
Sz ho. dtrahit ex e. q fi. sut le. ex tenoze No
ta tm q filij seruo^o nati ex legitio mrio^o n sut
legitimi nec quo ad ordines. nec quo ad hedi
tatem Comissio ec criminis lese maiestatis mrio
nium no soluit et tm filij no succedut vj. q. j. q.
vez. v. si qz Ide e de crimine hesis ex de hedi
cis. vgentes Legitimi vo et ciuiles. qn et quo
succedat dcm est sup ti. de d gnaoē legali
Spuales at et legitimi q^o ad successioz sut ex
nei Naturales vo et illegitimi ex testō no suc
cedut ex neitate iur. sic legitimi et naturales
qz nllū ius cogit aliqz suos filios hmōi hedes
insituere vel ex hedarē vel eis aliquid int^o vi
uos dare vel in vltia volūtate relinque vt. C.
de naturalib^o liberis l. vl. Sed succedere pnt
ex volūtate pns. et si qdem p legitiaz plem
habuerit. licet eis et eoz matri vnciā. i. duo
decimā ptem heditatis sue relinqre vel soli d
cubine semi vnciā no vltra Nam qd vltra reli
quit descendētib^o si supsunt applicat^o Et si
descendentes desunt et ascēdētes supsunt re
licta legitia pte s. tercia bonoz suoz ascen
dentib^o qd iliquū fuerit licz distribue natura
lib^o Sz si vtriqz desunt s. ascēdētes et descē
dentes. licet eos insolidum insituere Abinte
stato at no supstite ple legitia nec diuge suc
cedunt naturales vna cum sua mre in duabus
vncijs Si vo ples legitia vel diunx supst no
succedunt in aliquo. tn debent saltem alia suc
cedentibus arbitrio boni viri Sicut at et iquā
tum et quando succedut filij naturales pnti
bus ita et intm et tuc succedunt parentes eis

ly 47

Et idem est de nepotibus naturalibus. ut. C. de naturalibus liberis l. vltia. et autenti. ibi posita l. 3. Naturales at et illegitimi s. exp. facti legitimi eq. pat. i oib. naturalib. et legitis. Spuri) at mases et nobi. n. succedut pu nec alicui d. linea pna. S. etsi qd talib. obuener. r. h. tui d. p. l. legitie a. f. r. a. foroz. a. p. n. aut m. i. Etsi p. d. t. n. extat l. si extat vl. dissilent vl. ta. ceat infra duos menses iuadit fise. res. t. les. et corquet amasia vt veritate dicat de reb. sibi l. alijs relicti. vt. C. d. naturali. libr. l. j. Bes. ec. instutu. si talib. legatu. r. lictu. tacituz. dferat sua. quart. p. d. it. ff. d. v. sur. cu. qd. a. f. tacito. Se. cus. at. e. d. mre. et. ascendetib. p. ea. qz. ipis. ta. ite. statis. q. testatis. p. d. t. filij. succedut. o. i. o. d. e. p. u. cu. filijs. legitis. j. n. n. o. t. m. dixit. q. spuri. ex. ince. stu. nat. n. succedit. ec. m. i. vt. C. ad. o. r. fi. si. q. il. l. u. stris. Sec. e. de. vulgo. q. s. i. t. o. qz. tal. succedit. m. i. et. m. l. t. o. f. o. r. o. c. i. natural. Id. e. intellige. d. p. r. m. i. o. r. i. b. linee. m. i. n. e. sic. ite. l. l. i. g. e. b. a. r. i. d. i. s. t. i. d. e. s. e. n. a. d. s. u. l. o. r. p. h. i. q. n. o. u. i. s. s. i. m. e. A. l. i. j. d. i. c. u. n. t. q. i. l. l. a. l. e. x. s. i. q. s. p. a. l. i. s. e. d. e. f. e. i. a. i. l. l. u. s. t. r. i. q. p. c. i. p. u. e. c. a. s. t. i. t. a. t. e. s. e. r. u. a. r. e. d. z. v. t. d. z. i. b. i. v. n. d. i. c. u. t. q. n. a. t. ex. i. n. c. e. s. t. u. s. u. c. c. e. d. u. t. m. i. n. s. i. c. i. l. l. u. s. t. r. i. s. E. t. h. s. i. n. i. e. v. i. e. e. e. h. o. a. r. r. e. p. v. e. n. e. r. a. b. i. l. e. q. v. l. i. n. f. i. v. b. i. d. i. c. i. t. t. a. l. e. s. p. u. a. n. d. o. s. s. e. d. z. l. e. g. e. s. h. e. d. i. t. a. t. e. p. r. n. a. n. d. i. m. i. n. a. E. t. s. i. l. i. c. i. t. i. n. t. e. l. l. i. g. e. n. d. e. q. m. i. e. t. a. s. c. e. d. e. t. e. s. p. e. a. s. u. c. c. e. d. u. t. f. i. l. i. j. s. i. l. l. e. g. i. t. i. s. e. t. e. o. r. z. l. i. b. e. r. i. s. t. e. s. t. a. t. i. s. e. t. i. n. t. e. s. t. a. t. i. s. s. i. c. s. u. c. c. e. d. u. t. l. e. g. i. t. i. s. p. r. i. l. l. u. s. t. r. e. v. t. i. s. t. i. d. e. s. e. n. a. d. s. u. l. t. e. r. c. u. l. i. a. n. o. q. v. l. S. z. n. u. q. d. p. r. s. p. u. r. i. s. s. u. c. c. e. d. e. t. i. p. s. i. s. i. l. l. d. t. p. l. a. c. q. s. i. c. s. z. a. z. o. d. t. r. r. a. r. i. u. q. z. n. e. c. t. a. l. p. r. n. e. c. f. i. l. i. j. e. s. t. n. o. i. a. n. d. i. s. t. i. d. n. u. p. q. s. i. a. d. u. e. r. s. i. s. E. x. p. d. e. t. i. s. p. z. q. p. l. e. s. c. e. s. e. t. i. l. l. e. g. i. t. i. a. s. i. p. n. t. e. s. c. l. a. d. e. s. t. i. n. e. l. d. t. r. a. i. n. t. e. r. d. i. c. t. u. e. c. c. l. i. e. d. r. a. h. a. t. l. i. c. z. a. b. o. i. p. e. d. i. m. t. u. i. g. n. o. r. e. t. e. t. i. d. e. e. s. i. a. b. o. s. c. i. e. t. e. s. i. p. e. d. i. m. t. u. c. o. t. r. a. h. a. t. e. c. i. f. a. c. i. e. e. c. c. l. i. e. E. t. h. e. v. e. z. s. m. h. o. s. t. s. i. m. n. o. n. i. u. v. i. u. e. t. i. b. p. n. t. i. b. a. c. c. u. s. e. t. e. t. d. i. r. i. m. a. t. N. u. n. q. d. g. o. p. z. m. o. r. t. e. p. n. t. u. l. a. l. t. e. r. i. j. e. o. r. z. q. z. e. t. d. e. h. m. i. o. v. i. q. s. i. c. e. x. q. s. i. s. u. t. l. e. l. a. t. o. z. e. t. c. a. m. s. z. o. q. z. p. z. m. o. r. t. e. n. e. o. p. t. a. c. c. u. s. a. r. i. x. x. i. i. j. q. i. j. a. d. m. o. e. e. t. d. i. x. x. i. i. j. q. u. o. z. u. d. a. e. t. C. s. i. a. c. c. u. s. a. t. o. r. l. r. e. z. m. o. z. f. u. l. j. i. j. e. t. i. i. j. A. d. h. d. i. s. t. i. g. u. i. t. h. o. q. a. m. n. o. n. i. u. f. u. i. t. i. p. e. t. i. t. u. i. p. i. s. v. i. u. e. t. i. b. e. t. t. u. c. n. i. h. i. l. o. q. z. e. t. d. e. e. o. p. z. m. o. r. t. e. r. o. e. h. e. d. i. t. a. t. i. s. E. t. s. i. c. i. t. e. l. l. i. g. i. p. t. i. d. c. l. a. t. o. z. e. t. s. i. l. i. a. a. r. C. i. n. d. e. t. o. t. i. l. v. l. l. i. c. e. t. n. q. o. a. d. d. e. t. e. g. e. n. d. d. e. l. i. c. t. u. p. n. t. u. l. p. u. n. i. e. d. e. o. s. q. z. m. o. r. t. u. i. n. o. p. o. s. s. u. t. p. u. n. i. r. i. n. e. c. d. u. e. n. i. r. i. e. x. d. e. r. e. s. e. p. s. i. g. f. i. c. a. u. t. A. u. t. f. u. i. t. i. p. e. t. i. t. u. a. l. t. e. r. o. v. i. u. e. n. t. e. e. t. t. u. c. e. c. p. t. q. r. i. d. e. e. o. i. n. f. r. a. q. n. i. q. u. e. n. i. u. r. o. e. h. e. d. i. t. a. t. i. s. e. t. s. i. c. e. c. p. t. i. t. e. l. l. i. g. i. i. d. c. l. a. t. o. z. q. o. e. l. a. p. s. o. n. p. t. q. r. i. C. n. e. d. e. l. i. c. d. f. u. p. z. q. n. i. q. u. e. n. i. u. e. t. s. i. c. i. t. e. l. l. i. g. e. c. a. s. u. e. x. p. s. i. u. p. h. a. c. v. i. a. e. x. e. p. u. e. n. i. t. q. d. a. t. d. z. d. e. d. e. c. e. a. n. n. i. s. e. x. d. e. d. i. u. f. e. r. l. i. c. z. I. n. f. e. t. o. d. i. s. t. i. t. i. e. s. i. c. e. i. d. e. f. e. t. o. d. i. g. e. r. a. t. S. z. i. d. e. e. s. s. z. d. e. q. n. i. q. z. a. n. n. i. s. v. t. p. d. e. t. m. e. S. e. c. z. a. u. t. p. u. r. a. t. e. e. h. o. d. e. h. i. s. q. c. l. a. l. d. t. r. a. i. n. t. e. r. d. i. c. t. m. e. c. c. l. e. s. i. e. d. r. a. x. e. r. t. I. b. i. e. i. p. p. e. t. u. u. q. r. i. p. t. l. i. c. z. p. e. t. e. s. m. o. r. t. u. i. s. i. n. t. I. n. q. o. c. a. u. m. a. i. f. e. s. t. e. l. o. q. z. e. x. e. c. a. m. q. d. e. v. e. z. z. n. e. t. i. p. m. m. i. o. n. i. u. c. l. a. d. e. s. t. i. n. u. z. f. u. i. s. s. e. e. p. o. s. t. e. a. a. n. q. s. t. o. z. m. o. r. t. a. i. f. a. c. i. e. e. c. c. l. i. e. p. u. b. l. i. c. a. t. u. e. t. s. o. l. e. n. i. z. a. t. u. q. z. t. u. c. s. e. c. z. e. s. s. e. t. v. t. h. i. u. e. s. i. N. o. t. a. e. c. h. q. s. i. e. p. s. d. i. u. o. r. e. i. j. s. n. i. a. z. l. i. c. e. t. e. r. z. o. n. e. a. i. n. t. e. r. d. u. o. s. t. u. l. e. r. i. t. e. t. a. l. t. e. o. r. z. s. e. d. o. d. r. a. x. e. r. i. t. a. u. c. t. e.

eiusdē epi ples ex h. scdo mrio suscepta iu di. cari d. z. legitia ex e. p. latoz. q. fi. qd itelligas ec. si postea iueniat eccliam decepta fuisse ar. ex de frig. frmitate. q. j. ad fi. Qd intelligas n. et diuges scdi pbent fraudis scij vt qz cor. ruput testel l. iudice vel alias sciut sniam iniq. lata ex de clades. despō. cu. inhbicō. q. pari. Et sic intelligi pt illud ex e. p. venerabile. q. j. v. l. ibi n. fuit ordo iudiciari. seruat. sic obest pli. pntu. scia. mala. s. h. n. psumit. n. pbe. ar. ex d. psu. c. fi. h. ho. S. z. quis agnoscer de successio. ne. h. d. j. nno. p. iudex seclaris n. iudex eccle. siastic. ex q. fi. s. ut le. t. a. t. a. h. o. n. o. d. i. c. i. t. d. r. a. r. i. u. q. z. sic dos accedit mrio. ita heditatis peticio. q. qdem nō opetit alicui n. fit de legitio. mrio. d. q. agnoscer eccl. ia. qn. t. n. agit. d. heditate. et nihil obicit de illegitacōe tuc obinet qd d. j. nno. h. ho. ex de donac. de prudencia. Irca terciu sciend q n. sūt alēdi a pntibus filij nati ex icestu de rigore iur. ciuil. qd i. ductu vt pp. detestacōz. criminis vt ex e. p. vene. rabilē. q. v. l. sec. e. scd. z. canones. vt ex de eo. q. d. u. cu. hret in fi. Et mltomag. alij filij. et h. cō. sonac. iuri. natural. q. ec. aialia. bzuta. fet. su. os. pascūt. di. j. ius. naturale. Vn. ius. canonicū. merito. pfer. t. ciuili. S. z. ap. que. d. z. ples. ali. fctō. diuorcio. h. l. si. sit. infra. tres. annos. regl. a. nter. d. z. ali. ap. mrez. si. vltra. ap. p. rez. ar. ff. de. liberis. ag. si. q. s. a. liberis. q. n. t. m. Sed. et. iudex. determiaē. d. z. ap. que. o. modi. mozet. ita. t. n. q. p. z. trienniū. ap. mrez. expēsis. p. ris. alac. vt. C. solu. ma. l. j. Et. ideo. mior. trienio. ap. d. uer. s. u. z. fidelē. nutrit. i. fidei. fauoz. vt. hitum. e. s. ti. d. diuoz. in. fide. Potest. t. n. p. recusare. filiu. alere. iusta. de. causa. puta. si. eū. accusauit. vt. p. z. m. di. cta. lege. si. q. s. a. q. si. q. s. ex. his. in. fi. vbi. at. pat. et. filij. egēt. mater. cogit. eol. alere. vt. in. eadē. lege. q. v. r. z. s. z. et. filij. pntes. si. egeant. alere. de. bēt. vt. in. eadē. lege. in. p. n. o. h. o. d. i. e. t. n. d. i. s. t. i. g. u. i. t. q. aut. p. r. p. s. i. t. i. t. c. a. m. d. i. u. o. r. c. i. o. a. u. t. m. i. a. v. t. e. r. q. z. si. p. r. t. u. c. i. p. e. p. s. t. a. b. i. t. e. x. p. e. s. a. l. m. a. t. r. i. q. n. p. u. e. i. t. a. d. s. e. c. u. n. d. a. s. n. u. p. a. p. u. d. q. u. a. m. f. i. l. i. j. a. l. i. c. u. r. E. t. s. i. p. r. h. non. possit. filij. pauperes. a. matre. diuice. dñe. ali. Et. quod. dictum. est. de. filijs. et. patribus. i. t. e. l. l. i. g. e. d. e. a. s. c. e. n. d. e. n. t. i. b. u. s. e. t. d. e. s. c. e. n. d. e. n. t. i. b. u. s. i. n. i. n. f. i. n. i. t. u. m. S. i. a. u. t. e. m. m. a. t. e. r. c. a. u. s. a. m. d. e. d. i. t. a. p. d. m. a. t. r. e. m. d. e. b. e. n. t. a. l. i. e. x. p. e. n. s. i. s. m. a. t. r. i. s. e. t. i. a. m. s. i. s. i. n. t. t. r. i. e. n. n. i. o. m. a. i. o. r. e. s. h. e. c. o. m. n. i. a. p. r. o. b. a. n. t. i. n. a. u. t. e. n. t. i. v. t. l. i. m. a. t. r. i. e. t. a. u. i. e. q. i. l. l. u. d. q. u. o. q. z. c. o. l. l. t. m. j. S. i. a. u. t. e. m. v. t. e. r. q. z. d. e. d. e. r. i. t. c. a. u. s. a. m. t. u. n. c. v. l. q. z. s. i. b. i. s. e. c. u. n. d. u. m. q. f. a. c. u. l. t. a. s. s. u. p. p. e. t. i. t. n. e. c. e. s. s. a. r. i. a. m. i. n. i. s. t. r. a. b. i. t. e. x. d. e. e. o. q. u. i. d. u. x. i. t. c. u. m. h. a. b. e. r. z. D. i. s. t. i. n. g. u. i. t. u. r. t. a. m. e. n. s. e. c. u. n. d. u. m. l. e. g. e. s. q. p. a. t. e. r. e. t. l. i. n. e. a. e. i. u. s. d. e. s. c. e. n. d. e. n. s. a. l. e. r. e. t. e. n. e. t. u. r. f. i. l. i. u. m. v. t. s. i. t. l. e. g. i. t. i. m. u. s. m. a. t. e. r. a. u. t. e. m. e. t. e. i. l. i. n. e. a. c. o. g. i. t. u. r. e. i. a. m. s. i. v. u. l. g. o. c. o. n. c. e. p. i. t. I. t. e. m. m. a. t. e. r. n. o. c. o. g. i. t. u. r. a. l. e. r. e. f. i. l. i. u. m. l. e. g. i. t. i. m. u. m. n. i. s. i. p. a. t. r. e. e. i. u. s. l. f. i. l. i. j. e. t. s. u. p. i. o. r. i. b. u. s. d. e. f. i. c. i. e. n. t. i. b. u. s. v. t. f. f. d. e. l. i. b. r. a. g. o. s. i. q. u. i. s. a. l. i. b. e. r. i. s. q. v. r. z. s. e. d. e. t. m. a. t. e. r. e. x. p. e. s. a. s. r. e. p. e. t. e. r. e. p. t. a. p. a. t. r. e. p. t. e. r. p. a. q. a. f. f. e. c. t. u. e. r. o. g. a. s. s. z. m. r. n. o. e. c. s. i. a. p. u. d. p. r. e. z. n. u. t. r. i. r. e. t. v. t. i. d. i. c. t. a. l. s. i. q. u. i. s. q. s. i. m. a. t. e. r. S. e. c. u. n. d. u. m. a. t. c. a. n. o. n. e. s. p. r. t. e. n. e. t. u. r. o. m. n. e. s. f. i. l. i. o. s. s. i. u. e. s. u. n. t. l. e. g. i. t. i. m. i. s. i. u. e. i. l. l. e. g. i. t. i. m. i. e. d. u. c. a. r. e. v. t. e. i. a. m. d. i. c. t. u. m. e. s. t. s. u. p. z. a.

Quid iuris e d ill q nolūt alere s3 exponūt
an ecclias filios suos vt aliq mia moti colligāt
eos h3 cca h sic distinguit gōf. sc3 qsi aliquis
exponit. i. ex ponit aut a pze l dño vl pōno
aut ab exneo. si a pze l dño l pōno. aut spōte
et tūc n pē apli3 eū recolligere vt. C. de ifātis
b3. l. i. et. ij. Aut necessitate et tūc qñcūq3 re
petit eū dabit sibi vt ibidē. et tūc h3 locū de
stacō d q di. lxxxvij. si expoit3 Et h3 locū h se
cūdū mōbz d filio n de h3uo. quē vt vi3 dēret
poci3 vēde q3 exponē si ēptozē iueniret. et qñ
exponēs eū mittere n pē i aliq3 hospitale. Qñ
aut infās exponit3 ab exneo. aut exponit3 dño
pze l pōno sciēte l postea ratū hñte aut igno
rāte In pmo cau in trib3 caib3 liberat3 fili3 a
pzia ptate. libert3 eripit3 i igenuitatē et h3uo
in libertatē. imo ecia i h3 cau pē h3m leges dca
pita3. C. e. ti. l. vl. Deim3 cā3 ē cū ifās expoit3
scd3 cū exponit3 lāguid3 cuiuscūq3 etatis. ter
ci3 est cū alicui illoz infātū l maiori alimēta
negāt3. hos tres cā3 numerat. et eqpat decre
talis ex d infan. h3m gōf. Vñ gōf. repñdit in
no. q3 secū3 azonē dixit q3 vbi infās vl maior
expoit3 h3 ei alimēta negāt3 i libertatē n eripit3
h3 p derelictō h3i vi3. et iō occupātū dcedit3. ff
p derelictō. l. vl. h3 em vt dicit gōf. ē dtra pze
dictā decretalē Alan3 aut dicit q3i alimenta
negāt3 sano occupātū dcedit3 vt in legib3 anti
qs si vō langdo i libertatē eripit3 sic et qñ ex
poit3. et sic maifeste loq3 i autē. d nup. q. si vō
ab inico. et opio h3 magis plac3 ho. In scdo ac
cau sc3 qñ exponit3 ignozāte pze dño l pōno
nō pñdicat3 ei i iure suo h3 repetit infantē red
ditus expēsib3 nisi repetat a fure vt. C. e. ti. l. i.
vl nisi expēsē cā pietatis sint facte vt. ff. d re
lig. et sump. fu. l. si q3. q. interdū Il li ac q expo
sitos colligūt nichil iuris sc3 pzie l dñice ptā
tus i eos acq3rūt ex e. c. vno i fi. Si qd aut expē
dit is q colligit in puro erudiēdo i aliq3 pte re
petit a recolligēte. C. e. ti. l. i. nō tñ repetit a
limēta nisi fuerit ptestat3 q sc3 expensas h3e
velit vt. ff. de ne. ge. ne segus vl nisi collect3
nolit filiā colligētis ducere i vxozē. h3m gōf.
vl si p3 recollecti tali mñimonio dtradicat3 Si
q3 em n rēq3rēs expēsās filiā expōitā aluerit.
et eā filio suo copulare velit. p3 autē defacto
dtradicat3 qz nō pē de iure. tene3 p3 expēsās rō
dere et nichilomī3 mñioniū fiet si filia dñense
rit. C. de nup. p3ez. Sciēdū aut q3 vbi q3 expo
nit3 ignozāte hñte ius i eo is q3 recolligit eum
dtestacōis epl3 az ponet i loco publico q3 pat3
est reddere purū cui lib3 q3 pbauerit esse suum
et si ifra. x. dies a tpe sciē n fuerit q3it3 postea
repeti nō pē h3m hu. et jo. di. lxxxvij. c. vl. Et
nota ad euideciā pñctōz q3 h3m decretales ex
poni dicūt3 filij a pze. serui a dño et liberti a
pōno Et dicit3 libert3 q3 ex h3uo fact3 ē liber
p maūmissōz Maūmissōz ac ei3 pōn3 dicitur
Dicit3 aut i cau supdicto libert3 eripi i igenu
itatē. qz iā extūc n tenet3 in aliquo obligatus
suo pōno. igenuus ei d3 q3 nat3 ex libero ven
tre nullas alicui operas ex condicōne sua te
netur prestare.

Irca qrcū sciēdū q3 filij illiimi lāmāt3 ml
tipliciter pmo si p3 inter viuos offerat fi
liū h3uicō curie ciuitatis ex q3 est oriūd3 Idē ē
si sit oriūd3 de veteri vl de noua roma. i. dñā
tinopoli et offerat eos curie ciuitatis cuiuscū
q3 metropol. vt isti. d nup. q. vl. Scdo si p3 fili
am suā naturalē copulauerit officiali curie ci
uitatis de q3 ē oriūd3. vl ecia officiali ciuita
tis metropolis si sit oriūd3 d altera pñctāz
ciuitatū vt. C. de naturali. liberis. l. iij. Et in
tellige q3 p3 filios et filias pñcto mō lāmā
tas p3 instituere heredes isolidū vl p pte si n
supñt alij filij naturales et lāmī. tūc ei sc3 qñ
supñt instituet eq3iter legitimos et lāmātos
vt in autē. quib3 mōis natura. ef. sui. q. et qñ
hoc ac ē veyz qñ naturales ex libera sunt su
scepti. si em ex acilla lic3 maūmittāt3 nō tñ of
ferūt3 si lāmī supñt vt patet ibidē. q. si q3 igi
t3 fuerit et. q. et iste mod3 Tercō si ipe natura
lis seipm offerat curie qñ n supñt lāmā ples
alias ei n liceret ei quīs liceret pzi. vt i autē.
q3 mōis natura. ef. sui. q. et iste mō3 coll. vij
Et itellige q3 filij p oblacōz legitimatū succe
dūt pzi abtestato nō tñ alijs cognatis ex pte
pzi nec ipi eis vt i dñā autē. q. filiū vō Quar
to si deficiēte ple lāmā p3 offerat pncipi pces
p filijs naturalib3 vt sint sibi lāmī successo
res ecia sine mñonio. et mulier d cubia sit dñū
cta l occultet3 vl aliter venire phibeat3 l mñ
moniū quoquomō ipediat3 vt ordine sacro dū
tñ pnceps pces admittat vt i dicta autē. q. i
tñ. Quito si p3 i testō dixit se velle eū sibi suc
cedere. si tñ fili3 post mortē ei3 pncipi suppli
cauerit et testamētū oñderit. tūc em dono pzi
cipis et legis heres erit. dūmō volūtate pzi
sequitur vt ibidē. q. si vō is qui Sexto si p3 in in
strumēto publico. i. p manū publicā dfecto l
ecia maū ppa tūc triū testū successiōe dscripto
dixerit eū esse filiū suū nec adiecit naturalem
et si sint plures filij ex ead mñe nati et testimo
niū dederit tñ vni eoz3 sufficit alijs ad legiti
macōz Et h3 intellige qñ ples legitima n sup
est. et mñ est talis que p3 vxoz esse et que in p
pria domo tenetur. vt in autē. vt li. matri et
aue. q. ad h3 coll. vij. et. q. si vero non habes
Septimo per sequens matrimonium. quia si q3
habet filios naturales de muliere aliq3 et po
stea cōtrahat cum ea filij iam nati legitimātur
sc3 quo ad omia sc3 ordines honozes et alia.
et si spurios habet ex ea nō legitimantur vt ex
e. dquestus. et c. gaudem3. et c. tanta est ius
Octauo p indulgenciā domini pape ex e. per
venerabilē. et iste mō3 et pcedens habent3 se
cūdū canones. alij vō h3m leges. pñctos mo
dos legitimandi. et pñcto modo ponit ho.
in sum. Et bern. ex qui fi. sunt legi. per tuas po
nit quatuoz ex eis sc3 terciū qrtum et quintum
et sextum Sed nūquid papa potest legitima
re quo ad hereditariam successionem h3 ad h3
dixerunt quidam sc3 lauren. tancre. jnnoc. et
bern. q3 non nisi in patrimonio sancti petri vt
ex e. per venerabilem. in fi. responso. i. ibi be
ati petri. johan. vero dixit q3 non p3 directe n
i pñimonio sancti petri. scdario vō et idirecte

siue p consequentiā h̄ p̄t. qz eo ip̄o q̄ legitimat⁹
est aliq̄s q̄ ad act⁹ sp̄uales p̄ conseques legitia
t⁹ videt⁹ q̄ ad t̄pales. si em̄ maiora dcedūt
ergo et minora. vt in c. p̄ venerabilem r̄iso. i.
Sic et alias indirecte p̄ dñciaz dcedi⁹ qd̄ dire
cte negat⁹. ff. de p̄cis moris cca p̄ncipiū P̄of.
vō dicit q̄ papa et sol⁹ papa legitimare p̄t q̄
ad sp̄itualia et t̄palia. vt innuit⁹ in c. p̄ ve
nerabile. r̄iso. i. ibi p̄ferim r̄e. Naz cui negat⁹
cognicō multo forci⁹ disp̄facō ar. iij. q. vi. q̄
uis. et ex de sen. ex. cū illoz. d̄gnicō at̄ cause
m̄tionial specialiter p̄tinet ad ecclesiā adeo q̄
iudex secularis de eo agnoscere n̄ p̄t. eciā si in
cidat. nec eciā d̄ l̄ima filiacoē. vt ex e. latoz.
et c. cām. ḡ de l̄imacōe nō p̄t se intrromittere
Dicit⁹ tñ ip̄ator aliquos l̄imare nō qz vere le
gitimz. s̄ qz p̄ eū tāq̄ l̄imi ad act⁹ l̄imos ad
mittūt. vñ et i h̄ p̄t cū filio p̄p̄io nō tāq̄ cum
filio s̄ tāq̄ cū subdito disp̄fare. s. vt succedat
alijz nō vt succedat sibi. ar. ex. e. p̄ venerabile
. q. i. i. fi. i. tex. et glo. et. ff. d̄ adop. si d̄sul. pa
pa aut̄ vere l̄imat et illegitimat. cū em̄ h̄m le
ges filij duoz. s̄z r̄ite d̄trahāt vt insti. d̄ nup.
. q. itē duoz. Et eciā h̄m legem diuinā veteris
testam̄ti vt ex d̄ cōsan. d̄ ifidelib⁹. papa h̄mōi
m̄tioniu legitimum fecit. et sic filij natū ex tali
m̄mōio hodie et h̄m leges et h̄m canones il
legitimi cēsēt et ab hereditate repellūt. vt
ex de d̄sang. n̄ d̄z Plures eciā alie p̄sone d̄tra
here p̄hibet⁹ lege canōica q̄ n̄ p̄hibent⁹ lege
d̄ina vt ex d̄ resti. spo. l̄ras. q. op̄ioi. Si ḡ ille
gitimauit q̄ntomagis l̄imare poterit. h̄ itelli
ge d̄ filijs natis i m̄mōio in quo disp̄fare p̄t
scz qñ impedimētū a iure canōico ē iductum
vt p̄t ex e. c. vlt. vbi papa cēsēt filios ifideli
um ad fidē d̄uer soz l̄imos fore licz d̄traxerit
in sc̄do et i t̄rcō ḡdu et ex de d̄san. n̄ d̄z. ibi re
stringit̄ inhbicōz vñ mō sunt l̄imi q̄ oliz cen
sebāt̄ illegitimi vbi ergo papa disp̄fare p̄t i
m̄mōio vt sic legitimū ibi eciā p̄t filios legiti
mare vt i t̄rcō et q̄rto ḡdu Nūq̄ ḡ cum filio
adulterino v̄l eciā nato ex m̄mōio d̄tracto in
ḡdu p̄mo l̄ sc̄do i linea descēdēte p̄t disp̄fare
qz nō possit i p̄ncipali scz i m̄mōio in tali ḡ
du. vt ex de trāfac. e. vlt. h̄ bñ possz cū filio p̄
sb̄cti qz tal m̄mōiu d̄trahere d̄stōe canōica
p̄hibet⁹ Et sic itellige illd̄ ex e. p̄ venerabilez
r̄iso. i. Et exp̄ōe adulterinis. i. sacerdotalibus
vt. loj. di. cenonien. et ex d̄ filijs p̄sbi. c. penl
et vlt. sec⁹ ē de sp̄urijz et māserib⁹ qz h̄mōi le
gitimare nō p̄t vt ex e. p̄ venerabile. q. vlt. tñ
cū talib⁹ disp̄fare p̄t. et sic l̄imare. i. eos ac
si legitimi essent ad honores suos sp̄uales ad
mittere. sicut d̄ictū ē sup̄ de ip̄atore licz autē
h̄ facere possint p̄ncipes vt papa et ip̄ator nō
tñ d̄uēnt eis vt dcedāt p̄uilegiū i p̄iudiciū eo
rū ad quos hereditas d̄uenire d̄z si disp̄facō
nō fieret ar. ex de offi. dele. sup̄ eo et. C. d̄ mā
cipa. nec aug. q̄uis ḡ ip̄ator sit dñs oim̄ t̄pa
liū. C. de q̄d̄rien. p̄scrip. bñ a zenone. nō tamē
i p̄iudiciū alteri⁹ dcedere d̄z p̄uilegiū vt p̄t
i d̄icta lege. nec aug. p̄t tñ si vult disp̄fare si
ue legitimare Idē dico de papa quo ad ecclesi
astica et secularia vbi t̄palē h̄z iurisdicōz et in

q̄busōā certis casib⁹ ar. ix. q. iij. cūcta. et c. p̄
p̄ncipalē. et ex de appel. si duob⁹ h̄ intello
ita p̄ nō p̄iudicet⁹ ei scz ad quē iā ē hereditas
deuoluta. eo tñ q̄ ius h̄z d̄senciēte p̄derit l̄i
macō quo ad oia ar. C. d̄ pac. l. fi. aliter nō p̄
derit nisi quo ad sp̄ualia et honores seculares
et act⁹ l̄imos i q̄b⁹ n̄ v̄t̄ p̄uatū iteresse Sec⁹
autē ē si hereditas n̄ ē deuoluta s̄ ē deuolueda
vt ex d̄ d̄san. qz circa. et. v. q. viij. de ḡdibus
Per sp̄alē ḡ l̄imacōz neuter p̄nceps p̄iudica
re d̄z vt acq̄sitū auferat s̄ vterqz impedire p̄t
ne acq̄rat⁹ ar. C. d̄ codicill. l. vl. ad fi. p̄t ec̄ i
p̄ator auferre ius acq̄sitū s̄ n̄ sine peccato nisi
h̄ ex maḡ cā faceret. l̄ nisi aim̄ donadi h̄eret h̄
em̄ facere possz sic ad p̄ns supponi⁹ cū oim̄ sic
dñs. s̄ h̄ n̄ p̄t papa nisi caūaliter. licz p̄ gene
ralē d̄st̄itucōez sol⁹ papa l̄imet et illegitimet
Et sic p̄tās generalis ē sol⁹ pape. sp̄alis at̄ q̄
ad secularia i q̄b⁹ v̄t̄ p̄uatū iteresse ē sol⁹ i
p̄atoris nisi i h̄ caū. s̄ quo ad ecclesiastica ē soli
us pape. d̄m̄unis vō ē vtriusqz q̄ ad seclaria
i q̄b⁹ n̄ p̄iudicat⁹ alicui. h̄ saluo q̄ p̄ papā ali
q̄s vere legitimat⁹ p̄ ip̄atorēz nūq̄ licet aliq̄s
p̄ eū tāq̄ l̄im⁹ admittat⁹. vñ qd̄ d̄ictū ē sup̄ d̄
mōis l̄imadi p̄terq̄ de vltio d̄ictū ē ip̄oprie
vñ d̄z sp̄ exponi l̄ saltē itellige legitimat⁹. i. tā
q̄ l̄imi admittūt. h̄ solucō si p̄ta ē d̄ ho. Ad
h̄ nota q̄ inno. p̄ c. venerabile. d̄ hac materia
iter alia d̄ic. bñ. s. p̄ l̄imat⁹ et restituit⁹ fame
et cū q̄ dispensatū est i quocūqz foro siue ec
clesiastico siue civili oia facere poterit sup̄ qz
b⁹ h̄z p̄tātē ille q̄ l̄imauit l̄ fame restituit vel
disp̄saut n̄ sine talia q̄ p̄iudicat̄ alteri. Dre.
nō c̄btineb⁹ ab̄testato b̄da hereditaria in ter
ra l̄imati n̄ subdita Et l̄imat⁹ a iudice secula
ri n̄ erit l̄imat⁹ ad ordines. l̄imat⁹ tñ ab vno
ep̄o p̄t i alia diocesi p̄moueri. qz disp̄fare in
ordib⁹ cū illeimo ē d̄ iurisdicōe cuiuslibz ep̄i
et ec̄ h̄ nulli p̄iudicat Quid si ip̄ator legem
faceret l̄ rescriptū cōcederet q̄ sp̄urij succede
ret n̄ ob̄stātib⁹ legib⁹ d̄trarijs s̄ndz ho. q. li
cz ip̄ator illegitimos possit ad hereditatē admit
tere tāq̄ l̄imos vt d̄ictū ē. tñ n̄ p̄t sup̄ h̄o legē
generalē d̄dere qz m̄tū n̄ curaret vñ filios h̄e
rent d̄mō sibi succederēt. et sic lex talis esset
cā multoz mortaliū p̄ctōz ergo abolēda es
set. ex de p̄scrip. c. fi. et de p̄t̄icijz. cū ifirmis
tas. ḡciā tñ p̄t facere p̄ p̄scrip̄tū vt d̄ctm̄ ē sup̄
Nūq̄d is que papa l̄imat ad dignitates p̄t in
ep̄m p̄moueri s̄ndic gōf. et d̄sentit ho. q. n̄ qz
cū h̄ indulgēcia sit odiosa ē restrigēda. ex d̄ cō
san. cū dilectō. et iō ad p̄sonat⁹ et alias dig
tates m̄iores ep̄atu tñ ē extēdēda ex de d̄ces.
p̄bē. cū dilect⁹. Nūq̄d is quem papa l̄imat
simpliciter et i foro d̄muni itelligit⁹ legitima
t⁹ q̄ ad dignitates s̄ndet gōf. q. nō. s̄ ho. dicit
q̄ sic qz talis ē p̄idē acti ab inico fuisz ex legi
timo m̄mōio nat⁹. h̄ em̄ facit lex mortua ex
e. t̄ato. multo forci⁹ lex viua. ff. d̄ d̄sti. p̄n. bñ
ficia Sic em̄ simpliciter restituit⁹ ad oia restitu
it⁹. C. d̄ sen. pas. l. i. sic simpliciter l̄imat⁹ in
telligi d̄z ad oia l̄imat⁹ ex d̄ p̄uil. qz circa.
Irca q̄ntuz sciendum q̄ maternitas legit
ma et naturalis probari potest per testes

scz p obstetricas que interfuerūt vt. ff. d. ven.
inspi. §. d. inspiciendo et. §. se. paternitas autē
pbat p nupcias qz legitim⁹ filius est que nup
prie demonstrant vt. ff. de ius. vo. quia semper
Stat aut in h. cau. vbo vin l. mulieris scz p⁹is
et m⁹is. si eū filiū nōient et appellēt. et affe
ctū p⁹nū gerāt erga eū. talib⁹ em psumpcōni
b⁹ violētis p⁹ma facie stabit nisi d⁹rariū pbe⁹
vt e⁹ d. psump. astate et c. illd maxime si i. pos
sessioe filiacōis iueniat. p⁹t tñ p⁹bari d⁹rarium
et sic soluit illd C. d. p⁹bae. nudis et filies le
ges. grādē ergo psumpcōez facit p filio p⁹is
d⁹fessio vt. ff. d. libi. agno. l. i. §. iulian⁹ Et licz
ab inicō negauerit. si tñ postea deuict⁹ p⁹cib⁹
aliquoz eū tā p⁹ filiū tenuerit d⁹negare postea
nō poterit vt e⁹ de p⁹bae. p. tuas s⁹z d⁹ra e⁹ e.
p. tuas s⁹z poci⁹ ē silē certe qz ibi stat⁹ vbo vi
ri et nō tñ ei s⁹z testib⁹ iō vt p⁹les legitima repu
tet⁹ Nā et si q⁹s aliq⁹e filiū nōiauerit stat⁹ vbo
eoz d⁹rario nec credit⁹ fili⁹ i cau. que habes
e⁹ e. trāsmisse. h. dicta sūt s⁹m ho. s⁹m at g⁹l
licz pentū p⁹fessio et affectō p filio iducat p⁹
sumpcōz nō tñ p⁹bae⁹ faciūt quo ad successiōz
sic intelligit illā legē nō nudis et filies. sic et si
pater filiū neget psumpcō ē d⁹ra filiū s⁹z nō cō
uicit⁹. vñ nec negacōi stat⁹. ff. de libi. ag. l. iij
p⁹nitās at naturalis pbat p testes et famā et
recognicōz et affectōz e⁹ de p⁹bae. p. tuas C.
de nup. si vicinis s⁹z qd d⁹ spuria p⁹nitare cer
te vulgo d⁹cept⁹ oñdere nō p⁹t p⁹ez vt. ff. d. sta.
ho. vulgo Nat⁹ vō d⁹ adulterio oñdit. s⁹z nō licz
nōiare vt d⁹z ibid s⁹z h. p⁹bae p famā affectōz
et nōiacōz siue d⁹oz filij ar. e⁹ de fili. p⁹sbite.
michael. et p totū. p⁹t tñ fili⁹ p⁹sbā se purgare
si laboret ifamia sola vt e⁹ d⁹ purg. accedes. et
d⁹ h. req⁹e sup li. vj. de sacro cordis ti. xxij. vbi
agit⁹ de filijs p⁹sbiteroz.

De donacōe ppter nupcias ti. xxxix.
Consequēter d⁹iderādū ē de donacōib⁹
ppter nupcias siue eciā de dōacōnibus
iter vix et mulierē et d⁹ dotib⁹ d⁹ qbus
tractat⁹ e⁹ e. l. iij. ci. penl. sūt em accessorie
m⁹onio. nā sine m⁹onio nō sūt. vñ et dos p⁹mis
sa p vim l. p⁹ merū nō tenet sicut nec m⁹oniū. ff.
qd me. cā si mulier. §. dos. q⁹ at d⁹gnoscit d⁹ p⁹
cipali d⁹gnoscere d⁹ d⁹ accessorio. et ideo ex q⁹
iudex ecclesiastic⁹ d⁹gnoscit de m⁹onio d⁹z e⁹
d⁹gnoscere d⁹ p⁹dictis Et h⁹ ē vñ qñ p⁹ncipaliter
agit d⁹ m⁹onio. si vō mulier d⁹stāte m⁹onio ar
gat d⁹ dote qz vir forte facultatib⁹ labit⁹ l⁹ sua
bōa dissipat l⁹ decessit tūc cā illa d⁹z agi coram
iudice seculari. et tūc cā dotis ē p⁹ncipalis e⁹
e. d⁹ p⁹ndēcia i tex. et glo. bern. In plerisq⁹ tñ
regioib⁹ eccia idistincte cās istas audit eciā
si p⁹ncipaliter moueat⁹ qd p⁹t de d⁹suetudie s⁹m
bern. i glo. p⁹oicta ar. e⁹ d⁹ pigno. ex l⁹ris. et d⁹
iudicij nouit Et eciā d⁹ iure vt dicit ho. et jn
no. qz ad eccliaz p⁹inet d⁹fessio dociū Primo at
d⁹iderādū ē d⁹ p⁹dictis dōacōib⁹ Et p⁹mo q⁹ est
dōacō ppter nupcias. scdo q⁹liter et ad qd fiat
terco q⁹ dōacō ē licita iter d⁹uges Circa p⁹ri
mū sciēdū q⁹ donacō p⁹ nup. ē illa quā spōsul
l⁹ ali⁹ noie ei⁹ facit spōse l⁹ ei⁹ noie ali⁹ vt. ff.
d⁹ iure do. p⁹fecticia Sic g⁹ dos da⁹ viro sic et

dōacō ppter nupcias vxori Vñ et h⁹ dōacō vō
cat⁹ anuferna ab āti qd ē cōtra et ferna qd est
dōacō siue dos q⁹ donacō d⁹tra dōacōz vt. C.
e. l. fi. et e⁹ e. nup. i. fi. Vocat⁹ e⁹ dōacō ppter
nupcias spōsalicia largitas. imp⁹roprie tñ vt i
autē. vt spōsal lar. rñso. i. coll. ix. Vocat⁹ eciā
et dos ip⁹roprie e⁹ e. nup Et eciāz dotalicium
e⁹ e. plerūq⁹ Eiebat aut oli h⁹ dōacō an nupc.
s⁹z hodie d⁹cedit⁹ fieri e⁹ post nupcias Et iō vt
nom⁹ d⁹ueniat rei mutatū ē nomē et dicit⁹ dona
cō ppter nup. vt isti. d⁹ dona. §. e. et aliud Et sic
hodie et an et post nup. fieri p⁹t. si at fiat an p⁹t
sup et ifra dotis q⁹ntitatem subsistere vt C. de
pac. d⁹ue. ex morte. qñ at fit p⁹ m⁹oniū d⁹tra
ctū nō d⁹z dotis q⁹ntitatē excedere iā p⁹stira ipsa
dote vt C. e. l. vlt. §. si g⁹ Et ē rō ne qd i fraud⁹
donacōis p⁹hibite iter vix et vxore acceptet⁹
s⁹z hodie aliter se hñt nā et i q⁹ntitate et i pa
ctō eq⁹litas d⁹ esse vt i autē. de q⁹litate do. §. h
igit⁹ coll. vij. Vñ si nō sit pactū eq⁹le sp⁹ maius
pactū de lucro reducit⁹ ad m⁹ vt C. de pact.
d⁹ue. sup dote ex morte Si e⁹ apponat⁹ de dote
pactū d⁹ lucrādo eā In dōacōe vō p⁹ nupcias
mime pactū sup dote factū ad donacōz exten
det⁹ Vñ si vir paciscat⁹ de p⁹te dotis lucranda
vxore p⁹moztua. tñ d⁹z vxoz lucrari d⁹ donacōe
ppter nupcias p⁹moztuo viro vt C. e. l. vlt. §. si
aut dōacō et e⁹ e. dōacō. §. sane in tex. et glo.

Ira scdm sciēdū q⁹ dōacō ppter nupcias
fit viro dicēte dono tibi tale qd ppter nu
pcias l⁹ i dotaliciū Et sufficit q⁹ mulier i possel
siōz inducat⁹. nō tñ fruct⁹ p⁹cipiet s⁹z vir ad su
stētacōz sui et vxoris. alias cū eq⁹litas hincin
de requirat⁹ vir nullū d⁹modū d⁹sequere⁹ ex do
te recepta cū rātūdem mulier p⁹cipet de suo et
sic dos nō fetzet onera m⁹oniij qd esse d⁹z vt. ff.
de iur do. his. §. i. et e⁹ de d⁹sur. salubriter qñ
mo eciā sufficit q⁹ nudo solēm tñ vbo fiat do
nacō qz requirit⁹ sola stipulacō vt in autē. de
eq⁹litate dot. §. h⁹ igit⁹ coll. vij. in hac ac dona
cōe si excedat summas q⁹ngētoz aureoz non
req⁹rit⁹ insinuacō quo ad vxorē s⁹z quo ad viruz
aliter vir nō lucrabit⁹ dote eciā pacto locū hñ
te vltra q⁹ngētos solidos Vñ si pactū sit factū
iter vix et vxorē de donacōe et dote lucran
dis vxoz lucrabit⁹ i donacōe vltra q⁹ngētos
aureos sine insinuacōe. vir aut i dote nō lucra
bit⁹ vltra q⁹ngētos nisi cū insinuacōe in autē.
vt spō. lar. rñso. i. coll. ix. q⁹ qd ergo fit hec
donacō mulieri ex quo ipa nō p⁹cipiet fructus
h⁹ vt dos ei saluet⁹ p ipaz qz soluto m⁹moio
de reb⁹ donatis satisfiet mulieri p⁹ dote si vir
nō habeat aliūde Vñ si sit immobilis vir nō pōt
eā alienare nec obligare vt pote alienā. vt in
dicta autē. §. h⁹ igit⁹ Et licet mulier renūciare
possit tacite p⁹pothece eciā m⁹onio d⁹stāte nō
tñ p⁹sumi⁹ qd h⁹ i donacōe ppter nupcias vt. C.
ad velle. eciā d⁹stāte. l. i. iubem⁹ Si tñ d⁹sciat
nō tñ semel. s⁹z bis alienacōi donacōnis ppter
nupcias parat p⁹iudiciū sibi maxie si pecūia cō
uertat⁹ i vsus d⁹nes. vt e⁹ de emp. puenit. et h⁹
mel⁹ habet⁹ i ti. se. ar. iij. q. vix vir alienare
poss⁹ rem dotalē immobilē p⁹cipue in casu. v. et
vj. quod em ibi dicitur de dote est eciā verū

de donacōe ppter nupcias. vt p³ p glo. dicti
capituli puenit. et p c. vj. de iureiuran. licet.
Equit^r videre de terco scz que donacōes
inter vi. et vx. sunt licite et q̄ illicite Cir-
ca qd̄ sciendū q̄ donacō inter vi. et vx. aut fu-
it facta qn̄ m̄mōniū fuit d̄trahēdū. puta iter
spōsum et spōsam. aut qn̄ fuit cōtractū. si p̄mo
modo aut nupcie sequebant^r aut non. si sic do-
nacō tenet ecia^z si alter inde sit paupior alter
dicioz. ecia^z si spōsa deducta fuerit i domū spō
si que ppter etatē n̄ poterat vxoz esse qd̄ est ve-
rū nisi sit p̄xima pubertati s̄m host. ff. de do-
nac. inter virū et vxozē. iter eos Si aut nupcie
nō sequebāt^r. aut h̄ est a pte donatoris aut nō
si sic aut donauit spōsus spōse aut ecōuerso. si
p̄mo mō aut osculū nō interuenit. et sic reuoca-
tur donacō tota. licz em̄ donacō illa simplici-
ter fiat. iust tñ d̄dicō tacite scz si matrimoniu^z
seq̄tur. aut interuenit. et tūc medietas reuoca-
tur Si vero donauit sponsa sponso reuocat^r to-
ta siue interuenit osculū siue nō. C. e. si a spō-
so Si aut nō remāsit a pte donatoris qn̄ m̄mō-
niū sequeret^r tūc donator totū recupat p̄ d̄di-
cōnē sine cā. vel totū retinet si nōdū dedit. C.
de donac. ppter nup. cū vxozē. Si vero donacō
sit facta post matrimoniu^z d̄tractū. aut dās
sit paupior. recipiēs tñ nō sit dicioz. puta si e-
mat inde vngueta. et sic tenet. ff. e. q. i. et filr
si vir det vxozī ornāmēta. ff. de auro et ar. le-
argenti. §. ornāmēti e^z e. donacō. i glo. bern.
Aut dās nō sit paupior. et recipiēs nō sit dicioz.
et tūc etiā donacō tenet. vt qn̄ quis vix he-
redē suū instituit. tūc em̄ vir p̄t hereditatem il-
lā donacōis causa repudiare nisi deferat^r vxozī
substitute. nō em̄ paupior sit qui nō acqui-
rit s̄z qui de suo p̄mōnio deponit. Idē est d̄ le-
gato viro relicto et postea vxozī restituendo.
tūc em̄ si vir istud statz restituat aimo donādī
tenet Idē est si vir legatū repudiet qd̄ vxoz q̄
heres instituta fuit soluere debuit Idē est ecia^z
si vir fuit rogat^r hereditatē vxozis restituere
certa q̄ncitate deducta et restituat n̄ la deduc-
tōe facta d̄acōis cā vt. ff. e. si spōsus. Idē est
ecia^z est si vir donet vxozī rē alienā. ff. e. sed et
si d̄tate. hec p̄dicta exempla habent^r e^z e. do-
nacō in glo. bern. Aut dās sit paupior et reci-
piēs dicioz. et tūc nō valet e^z e. donacō i tex.
et i glo. vij. nisi in trib^z casib^z p̄mo si dās sit i
eadē volūtate vsqz ad mortē. et si donacō legi-
timū modū excedat n̄ tñ fuerit insinuata vsqz
ad legitimū modū valebit si p̄māserit in ea vs-
qz ad mortē. C. e. donacōs. vt p³ i d̄ctā glo.
vnde cōfirmat^r mortē dātis. mortē inquā nar-
turali nō ciuili. ff. e. cū h̄ stat^r. §. si donator.
vbi dicit^r q̄ licz seruit^r mortū cōpet^r tñ si do-
nator priuati sit seru^r. vel ecia^z si p̄sona cui do-
natū est sit serua. donacō est extincta Secdo si
donacō sit facta cā mortis. tūc em̄ res donata
n̄ sit donatarij. s̄z vsqz ad mortē differt^r. ff. e.
si eū. §. vl. et e^z e. donacō. in tex. et glo. bern.
Tercō si dās dedit pecuniā ad refectōz edium
succēlarū. ff. e. q̄si vir Quid si dubitet^r vtz
donacō facta fuerit añ matrimoniu^z vel post
Respōdet ho. et azo. q̄ aut spōsus donauit in

domo spōse aut in domo sua. scz cū iā eam tra-
duxiss^r. p̄mo modo facta videt^r añ m̄mōni-
u^z et ecia^z donacō tenet. scdo mō videt^r facta
d̄stante m̄mōnio q̄re nō tenet Et addūt q̄ licz
m̄mōniū solo d̄sensu d̄trahat^r tñ forte q̄ntuz
ad hāc p̄hibicōz nō videt^r d̄stare donec sit tra-
ducta q̄re in itinere poterit ei dare. vt. C. e. l.
penl. §. i. Quid si m̄mōniū de iure nō tene-
at. nūquid tenebit donacō i^z q̄ sic d̄ iure scri-
pto. sed nō est fas eā ratā habere ne sit melior
d̄dicō delinquēis vt. C. e. si volūtate. sic g^o
dabit^r repetitō donātī si putabat vterqz matri-
moniū tenere si aut vterqz sciebat nō tenere. l.
sol^o donator filc^o repetz. quia indign^o est do-
natori^o ihabē vt. ff. e. cū h̄ stat^r. §. vl. ar. d̄tra-
e^z e. et si necesse. h̄ ho. S^z papa disposc̄t ibi ali-
ter p̄ bono pacis vt dicit bern. in glo. vl. vl.
tra mediū Ad h̄ nota q̄ licz heres accipiēt^r
nō teneat^r si accipiēs in vita sua rem donataz
d̄sumpserit in rem vtilē vl̄ necessariā sibi tene-
e^z nō ip̄e heres si ip̄emet d̄sumpserit vt. ff. ad
l. fal. qd̄ de bonis. §. donacōnib^z. h̄ ho Nota
ecia^z q̄ oia p̄dicta de donacōnib^z iter vi. et
vxoz. sunt vera si vn^o diugū donauit p̄ se vl̄ p̄
interpositā p̄sonā. vt. ff. e. l. iij. §. nō tñ. h̄ host.
Nota itez q̄si m̄mōniū morte ei^z q̄ est fact^o
d̄ dicioz soluat^r. donacō facta nō reuocatur
Si aut soluat^r morte ei^z q̄ est fact^o dicioz dōa-
cō sibi facta reuocat^r vt. ff. e. q̄ aut. §. si vir et
vxoz. h̄ host. Nota ecia^z q̄ fruct^o rei donate
restituuntur vbi donatori^o sciuit donacōz nō
tenere Si aut credidit eā valere lucrificet e^z
os vt. ff. de usufructu. h̄ host. Insup nota s̄m
bern. e^z e. donacō i glo. e. q̄ donacō facta in-
ter vi. et vxoz. dupliciter euanescit Vno mō si
donatori^o p̄mōnat^r. si ei simul moriāt^r vt nau-
fragio l̄ ruina donacō tenet. ff. e. cū h̄ status.
§. si abo. Idē ē si simul capiūt^r et neuter reuer-
tat^r Si aut vn^o redierit alter nō. nō videt^r sup
uixisse is q̄ redijt s̄m ho. Alio mō si a dante re-
uocet^r reuocat^r autē dupliciter scz tacite vt p̄
diuocciū nisi voluerit i diuoccio donacōez va-
lere. ff. e. a marito Et exp̄sse. et hoc dupliciter
p̄mo vbo vt cū reuocat eā nisi p̄teat eum re-
uocasse vt expectē^r ei^z sup̄mā volūtatez. ff. e.
cū h̄ stat^r. §. p̄nia Alio mō facto vbi ea que d̄-
dit postea alij donet l̄ pignozī det. l̄ e^z aliter
alienet. C. e. si marit^o. reuocat^r aut donacō vt
dicit^r e^z e. donacō i glo. bern. i si. q̄tin^o dās ē
fact^o paupior et recipiēs dicioz. ff. e. si spōsus.
§. vl. S^z q̄re est p̄hibita donacō iter vi. et
vxoz. ex q̄ sit alter paupior et alter dicioz i^z p̄
mo ne mutuo seiuicē spoliēt nō t̄pando dona-
cōnes. scdo vt inter diuges ess^z amoz honest^o
q̄ p̄det ex aio nō ex lucro. terco ne melior in
paup̄tatem incideret et deterior dicioz fieret
q̄rto ne mutuo a more se spoliēt d̄acōib^z nō
obtpādo e^z e. d̄acō i glo. a. et. ff. e. l. i. et. iij

De donib^z ti. xl.

Einde d̄siderādū est d̄ dote Et p̄mo qd̄
est dos. scdo quoz et que sunt spēs eius
tercio ad quem pertinent dominium et
periculum rerum dotaliū et parafernaliū. q̄r-
to d̄ alienacōne ip̄az. q̄nto d̄ dōtis repetitōe

et redditiōe. sexto de priuilegio dotis Cir
ca p̄mū sciendū q̄ dos est donacō a p̄re mulie
ris facta p̄i viri p̄ sustinendo onere m̄rimoni
Et ē dotis natura. vt durate m̄rimonio durz ap̄
vixz n̄ i caū. vt d̄z ifra Eo v̄o soluto soluat̄. Et
est q̄i p̄rimonium mulieris. ff. de minoribus
deniqz. §. p̄inde Et ad h̄ q̄ sic dos optet q̄ ma
trimoniū sit d̄tractū nō t̄cū de facto s̄z eciam
de iure. vt. ff. de iure docium. l. ij. Nec p̄t dos
nec ecia donacō p̄pter nupcias d̄sticiu nisi in
liberis p̄sonis et a liberis. ex de p̄sump. illd̄ i
glo. d. Paraferna aut̄ est illd̄ qd̄ mulier habet
post v̄l p̄ter dotē v̄ncūqz. et dicit̄ a para qd̄ ē
iuxta et ferna qd̄ est dos. v̄n̄ paraferna. i. iux
dotem.

Irca sc̄dm sciendū q̄ sp̄s dotis sunt due
qz vna est p̄fecticia. alia aduēticia. p̄fe
cticia est q̄ a patre v̄l a supiore aliquo d̄ linea
patris tanq̄ a patre est p̄fecta scz d̄ bonis ei⁹
Nec refert an filia deinceps sit in p̄tate l̄ emā
cipata. qz nec ius p̄tatis s̄z nomē p̄tatis dotēz
facit p̄fecticia. p̄fecticia ergo est si ip̄e dede
rit v̄l ali⁹ ei⁹ mādato v̄l nōie eo ratū h̄ntē v̄l
cū curatore ei⁹ si sit p̄dig⁹ v̄l furiosus. ff. de
iure dociū. p̄fecticia Si v̄o p̄t̄ n̄ t̄cū p̄t̄ s̄z t̄cū
ex̄ne⁹ dederit illd̄ qd̄ dederit ex̄ne⁹ sibi vt d̄z
ret in dotē filie nō erit p̄fecticia. s̄z aduēticia
hec em̄. i. aduēticia est quā mulier dat p̄ se v̄l
ali⁹ a p̄e et alijs ascēdētib⁹ ei⁹. siue sit frater
siue auūcul⁹ v̄l quilibz ali⁹. ff. e. p̄fecticia.

Ad h̄ nota q̄ si filia q̄n nuptiū tradit̄ cū p̄e
paciscat̄ qz dote d̄tenta nullū habebit ingre
sum ad p̄ris bona tale pactū nō tenet s̄m le
ges ciuiles. C. de pac. pactū dotaliū. et. l. vl.
si t̄n eadē pactū illd̄ iuramēto nō vi nec dolo
p̄st̄to firmauerit om̄ino seruari debebit. li. vj
de pac. q̄uis. cū n̄ vergat in eterne salutis d̄i
sp̄ndiū nec in alteri⁹ d̄trimētum vt p̄t̄z ibid̄
qd̄ est v̄x̄ p̄cipaliter. sc̄dario em̄ ibi possz de
trimētū esse filijs vel viro vel veniētib⁹ abin
testato vel similib⁹. h̄ jo. an. in d̄ctō c. q̄uis.

Irca terciū querūt̄ plura scz ad quem spe
ctat dominiū v̄x̄ dotaliū et p̄afernaliūz
v̄x̄oris h̄z s̄m jo. q̄ dominiū dotaliūz spectat
ad mulierē de iure naturali. hoc p̄ r̄ato dicit̄
qz ex eis alicur vt dicit̄ ho. in sum. Ad v̄x̄ v̄o
p̄tinet de iure ciuili. C. e. de iure do. in reb⁹
V̄n̄ q̄ntū ad eas vir agere p̄t iure suo t̄cū d̄ns
et inuita v̄x̄ore. C. de rei vendi. dote. nisi vir
ad inopiā v̄gat vt dicit̄ ibidē In p̄afernalib⁹
aut̄ vir nullū ius h̄z nec d̄tra volūtate v̄x̄oris
de eis intrōmittere se p̄t. C. de p̄cura. marit⁹
v̄n̄ q̄ntū ad ea n̄ potest agere sine mādato v̄x̄
ris. C. de pact. d̄uen. sup dot. l. vl. Si t̄n vir p̄
fuerit caucōz d̄ rato potest agere in reb⁹ v̄x̄
ris etiā sine mādato ei⁹. et cū mādato ei⁹ age
re nō p̄t nisi s̄m qd̄ d̄inat̄ in dicta lege. mari
t⁹ h̄ bern. ex de p̄cur. consti. Ad quē p̄tinet
piculum rei dotalis scz ad v̄x̄ v̄l v̄x̄orem h̄z
res date in dotem aut sunt estimate aut non.
si sic piculū spectat ad v̄x̄. nisi res ex toto p̄
iert̄ an nupcias Nā estimacō v̄dicōz facit. in
hoc casu tam lucrum q̄ d̄anū spectat ad virū
ficiū ad rei emptōrem. ff. de iure do. p̄l̄rūqz.

et. l. res in dotem. Si vero n̄ sunt estimate tūc
ad v̄x̄ non spectat periculū rei dotalis vel e
uictōnis vel deterioracōnis s̄z ad v̄x̄orem. ff.
e. p̄l̄rūqz. Et ponit̄ ibi exemplū q̄si vestis sic
estimata et mulier eam attruerit vir estimacō
nem reddit. nō aut̄ si estimata aialia vel vestes
acceperit. fruct⁹ tamen dotis p̄tinent ad v̄x̄
p̄pter on⁹ m̄rimoniū sustinendū si tamen sustinu
erit onus matrimonij. alias sec⁹ est. ff. e. dot.
fruct⁹. et. l. p̄l̄rūqz. §. si serui. vbi dicit̄ qz fec⁹
pecoz dotaliū p̄tinent ad v̄x̄ quia cōputan
tur in fecib⁹. sic tamē vt suppleat p̄rius capi
ta p̄morteua ex fecib⁹ iā natis V̄n̄ ibi fallit h̄
regula cui⁹ est emolumētū ei⁹ debz esse picu
lū Et hoc est verū nisi res dotalis d̄stiat i nu
mero pondere et mēsurā. quia piculum talium
spectat ad v̄x̄. Eet⁹ tamē acillaz dotalium
nō cedit viro. ff. e. p̄l̄rūqz. §. serui Idem est d̄
lapidinis vbi lapis renascit̄. nisi em̄ sine ta
les q̄ lapides ibi renascit̄ cuiusmodi sunt in
gallia et alia fruct⁹ eoz p̄tinent ad v̄x̄. Idē
est de fundis argentifodinis et similib⁹ et d̄
arborib⁹ nō cedendis. ff. solu. ma. diuoz. §. si
fund⁹. h̄ bern. ex de vsuris. salubriter. Si vero
dos sit estimata electio tamē est reseruata viro
ex̄p̄se vel tacite nisi vel rē vel estimacōez p̄e
staret. idem est acsi nō estimata esset nisi actuz
sit in contrariū. vt. ff. e. p̄l̄rūqz. §. vl. Idem est
si dos sit estimata nō vt estimacō p̄stet̄ sed vt
appareat q̄ntū sit deteriorata matrimonio so
luto. vt. C. de iure do. si inter v̄x̄. h̄ host. Ad
hec nota q̄si in estimacōe decipiat̄ alter ecia
maior. xv. anis. eciam sine alteri⁹ dolo ecia
non v̄ltra dimidiū iusti p̄cij succurritur ei quia
nō duenit aliquē lucrari cū alteri⁹ d̄ano vt. ff.
e. l. i. §. vlti.

Irca q̄rum querūt̄ plura. s. v̄x̄ vir ali
enare possit rem dotalē immobilem puta
domū vel agrum h̄z talis res aut est estimata
aut nō. si sic vir eā alienare potest qz est emp̄i
cia nisi estimacō fieret vt sciret̄ quantum res
valeret. C. de iure do. si inter Si autem non sit
estimata tunc nō potest alienare nisi in his ca
sib⁹. p̄mo si puocet̄ ad diuisionem fundi do
talis a socio qui om̄inē habz illū fundū cum
ip̄o. ip̄e t̄n ad diuisionem puocare non potest
sociū. C. de fundo dotali. l. si. sc̄do si alienet
cum vniuersitate vt ibidem. l. i. t̄rcō si aliēz
ex necessitate vt in eadem lege. q̄rto si d̄uerca
tur in vtilitate v̄x̄oris vt ibidem. l. vl. q̄nto si
v̄x̄oz alienacōni d̄fenciat sc̄do post biennium
ex̄ de iureiurā. d̄tingat. in glo. a. b. dummodo
sint alie res viro ex quibus ei consulere possit
C. ad vell. auten. sum auie. sexto si tantum ses
mel d̄fenciat et cum hoc iuret. licet em̄ nō va
leret talis d̄tract⁹ s̄m leges valeret tamen se
cundum can. vt patet in dicto. c. cum contin
gat. in tex. et glo. quia iuramentum quasi p̄ se
cundo consensu esset. et cōtra illud venire nō
liceret Et ad hoc ius canonicū seruandum iur
dex ecclesie ordinari⁹ cogere debet per censu
ram ecclesiasticā iudices seculares. li. vj. d̄ iur
reuran. licet. Et secundum joban. an. ibidem
hoc intelligitur siue mulier iuret per se siue

p pcuratorē cui dederit ad h spāle mādatum
eē de pcur. c. vl. et di. lxij. tibi. vbi de hoc
Esto q mulier pmo iurauerit dotē vl donacōz
ppter nuptias nō alienare nec alienacōni con
sentire nisi ex cā rōnabili et auctoritate iudicis
qd si postea cōsenserit n̄ auctoritate iudicis et iu
rauerit nō dtra venire h̄m ho. sup dictum
c. cū dtingat. p̄mū iuramentū h̄uabit. ar. eē d
iureiurā. ea te et c. intellectu Sed contra e. ti.
tua nos. h̄ndz jo. an. in c. licz. q ibi p̄mū iura
mentū fuit illicitū. et iō nulli p̄iudicauit scdm

Quid si mulier iuret rē dotalē alienatā non
repetere. nūquid tale iuramentū erit seruādum
videt. p sic qz seruari p̄t sine interitu vite eter
ne. et mulien tm̄ obest illd iuramentū. nec habe
bit auctorem p̄iurij papā. vt eē e. cū dtingat Et
idem ē de adulto rem suā alienāte et iuramen
to cōfirmāte vt. C. si aduersus v̄di. l. i. in cōsti.
feu. hac edictali. q. sacra. flo. aut̄ intelligit il
lud c. cū dtingat. hoc mō scz cū ibi dicit. h̄ua
re d̄bet subaudi mulieres qz p̄p̄a temeritate n̄
debēt venire dtra. s̄ papa restituet eas p̄p̄io
motu si interuenerit iuramentū vi vl dolo p̄sti
tū Et iō seq̄tur siue vi siue dolo rē. et similiter
loquit̄ aucten. sacramēta puberū S̄z quomō
stabit de metu vl dolo h̄m ostabit h̄m host.
ex p̄p̄icuis insidijs cōsiderata p̄sonaz q̄litate
aut em̄ mulier est quedā virago. et sic nō p̄su
mitur coacta. aut est nature debilis et vir dū
re ceruicis et factei ferocis. et tūc iudex atten
dat an exigēte necessitate vera res dotalis sic
alienata et tūc bñ est ar. eē d̄ emp. et vendi. p
uenit. aut vicio p̄digalitatē viri. et tunc alie
nacō est suspecta Itē an ex pte creditoris fue
rit adhibita cautela iuramentū. qz vir in h̄mōi
p̄sumit sp̄ote p̄stare vt eē d̄ renū. sup h̄. Itē mu
lier p̄babit minas viri et forte verbera eē de
sp̄o. veniēs. et d̄ d̄sp̄o. ipu. ex l̄is. his oibz d̄
curētibz mulier absolucōz potēt ipetrare

Quid si vir suauē eloq̄o mulierē inducat ad
cōsentiēd̄ h̄m ho. cōsensus valet ar. C. si q̄s
aliquē testa. p̄bi. l. vl. S̄z ar. dtra. ff. de don. i
ter virz. et vxozē. l. iij. s̄z illd̄ intellige qn̄ nō i
teruenit iuramentū Quid si mulier inducatur
ad iuramentū corā iudice et veniat ad aures iu
dicis et dicat sibi q̄ iuita cōsentiit et iurat h̄m
host. iudex nō d̄z h̄ suscinere. s̄z etsi suscinu
erit p̄sumit p̄ muliere. ar. eē d̄ his que vi. c. i.

Quid in dubio h̄m videt̄ tenēdū iuramen
tū. qz in dubijs via tucioz est tenenda et eli
gēda eē de sp̄o. iuuenis Vel relinq̄t̄ arbitrio
pape. qz qd̄ ip̄e voluerit tucioz erit nec aliter a
gere poterit nisi p̄ eū absoluta fuerit vt dictū
est sup̄ Cōsiliū aut̄ generale gracia mulierz.
et pentū eaz videt̄ h̄ esse scz qz qn̄ mulier nu
bit faciāt eā iurare qz nūq̄ cōsentiāt alienacōi
rei dotalis nisi corā iudice cā coḡta et p̄bata
scz necessitatis vere instātis tūc em̄ si aliter cō
sentiāt eciā si iuramentū faciāt cū sit cōtrariū p̄i
mo licito et honesto. nō tenebit. vt eē de iure
iurā. ea te Et p̄t addere qz si vnq̄ cōtra venerit
nō valebit. vt eē de p̄ben. cū dilecto. q. i. v. qn̄
q̄ sub p̄textu tm̄ talis iuramentū videt̄ qz quili
bet rem alienatā expetere possit. h̄ hostie. ti. d̄

iureiurā. Quid si vir alienet rē dotalē imo
bile h̄m aut alienat eam m̄rimonio cōstāte aut
matrimonio soluto Si p̄mo mō vir vendicare
p̄t ip̄am veniens dtra p̄p̄iū factū. qz nō p̄ces
sit de iure. C. de agri. et censi. quēadmodū Si
sc̄do mō aut pacificē mulier qz nō veniet dtra
aut n̄ Si n̄ mulier alienacōez reuocabit. si sic
nō reuocabit Et idē est si heres viri extiterit et
de duct. legatis q̄ntitate dotis habuerit d̄ he
reditate viri Nā a possessore vendicare poterit
qd̄ ex hereditate sibi defecerit. ff. de fūdo do
ta. dotales. h̄ ho. Quid si vir alienet res mo
biles h̄m h̄ facere p̄t. qz nō est p̄hibitū. h̄ ho.

Vt̄ vir alienare possit p̄fernalia h̄m qz sic
h̄m jnno. si dominiū eoz. sic trāslatū in viruz
alias nō. ff. de iure do. si ego.

Irca q̄ntū articulū q̄ ē d̄ repetitōe et red
dicōe dotis querūt̄ur plura scz vt̄z muli
er cōstāte m̄rimonio dotem petere possit h̄m
aut vir est suspectus de dilapidacōe aut non. si
sic. scz qz male vtiē sua substācia. puta qz ē lu
sor vel tabernari⁹ tūc dos ē sequestranda scz
qn̄ vir p̄sumit eam dissipatur⁹. ff. solu. ma. sic
dotem. q. si vero dotē. Et in h̄o casu p̄t mulier
dotē petere m̄rimonio cōstāte. C. si cōstāte m̄ri
monio. l. vna. Nō p̄t tamē eā alienare. s̄z debet
v̄ti fructibz ad sustentacōz sui et viri et filioz
C. de iure do. v. S̄z qn̄ mulier petat dotē solu
to matrimonio qd̄ vult facere p̄t de dote Si
vero vir non sit suspectus aut labitur facultatis
b̄ aut non. si sic prestare debz caucōz quā p̄t
p̄ dote h̄uāda. vñ si nō p̄t p̄stare p̄doneā cauci
onē fideiussoria prestabit iuratoria Et in hoc
casu nō p̄t mulier petere dotē nisi dos fuerit e
stimata. vt in dicta lege. v. si vero non labit
sic nō debz caucōz prestare. et hec solucō eli
cit̄ ex dictis bern. eē. p. vestras Si aut̄ muli
er esse suspecta vel eciām vir esset ignotus et
suspectus de fuga cōmendari debz pecunia do
tis alicui mercatori. vt de parte honesti. l. lucri
supponent̄ onera m̄rimonij eē. p. vestras. h̄
ho. Notat eciā h̄ ho. p̄ caucōz fideiussoriaz
p̄ dote seruāda vel restituenda non debz muli
er petere nec vir dare. etsi dec eā siue añ matri
monij siue cōstāte matrimonio dacō nō tene
qz est dtra ius vt innuit exp̄sse rubrica. C. d̄ fi
deus. vel mā. dot. debet. l. i. et. ij. ar. eē. p.
vestras. qd̄ aut̄ sit dtra iura nō valet. C. de le
gibz. nō dubiū Aliq̄ vō distinguūt qz si vir re
nūciat legi ex certa sciēcia dacō valet. si autez
ex ignozācia nō valet. ff. si q̄s caucō. q. si q̄s Ad
h̄ respōdet h̄o. qz illd̄ non est v̄tz in p̄hibitis
ex cā m̄rimonij qd̄ esse debz libez. eē de spon
gēma. Dictū tm̄ c. p. vestras. velle videt̄ qz dos
sub ea caucōne tradat̄ quā vir p̄stare p̄t. ergo
sub fideiussoria si eā p̄stare p̄t. sic videt̄ bern.
intelligere flo. vero exponit sub ea caucōe sci
licz nuda quāz p̄t subaudi de facili p̄stare. vel
quā p̄t. i. debz quia aliā iure p̄stare non potest
Et sic facit p̄ eo qd̄ loq̄tur de potēcia iuris n̄
facti Et ei duplex potēcia eē d̄ f̄scrip. sciēcia:
e⁹ Si ac vir dedit fideiussoria soluto m̄rimonio
dacō tenet. ff. solu. ma. si cōstāte. q. quociēs
Qn̄ diuozcio facta dos sic petēda et reddēda

¶ Si iuges aut sepantur ppter cāz licitā vt ppter
ter dāngnitate vel affinitate. vel aliud hmoi
aut ppter cām illicitam si pmo mō aut dtraxerunt
ignozāter et tūc debz reddi quicquid ha
buerit alter ab altero. si eciaz sciuerunt dāng
nitate. sed ignozauerunt gđum fore pphibituz
rpeti p̄t dos et donacō ppter nupcias. s̄m jo.
Aut cōtraxerūt sciēter. et tūc p̄dere debēt qđ
qđ alter alteri dedit. et debz fisco applicari n̄
excusent̄ errore v̄l miori etate. v̄l ecia nisi pa
pa aliter disponat p̄ bono pacis. ex e. mulie
res. in tex. et glo. a. et c. si necesse in glo. e. Si
vero alter sciuit et alter ignorauit q̄ntū ad sca
entē locū h̄z p̄dicta pena. vt dicit host. Si aut
sepant̄ ppter cām illegitimā vt ppter adulteri
um ab altero dmissum. aut sepant̄ ppter adul
teriū vxoris. et tūc mulier p̄dit dotē et vir eaz
lucrat̄. p̄dit ec̄ dotaliciū. i. donacōz p̄ nup.
si supple eā ex pacto deberet habere. e. c. vlti.
v̄l dotaliciū. i. p̄fernalia ad quoz restitucōz
nō tenet̄ vir in tali casu. C. d. pac. cōuen. l. vlti.
et ex e. pluriū in tex. et glo. si. Si tam vir occidit
dat vxorē ppter adulteriū nō lucrificat dotem
ecia si pactū de lucrādo eā p̄zi fuit factū. ff.
solu. ma. si ab hostibz. §. i. Vñ tunc dos redit
ad filios vxoris occise in autē. vt liceat matri
et auē. §. si de adulterio. h̄ jo. xxxij. q. ij. ad
monere. Aut sepāt̄ ppter adulteriū viri et tūc
vxor lucrat̄ donacōz ppter nupcias. qz vir et
mulier n̄ ad iparia iudicāt̄. si tñ extant filij ex
eoz m̄rimonio ad eos spectat dos siue dona
cō. ex e. vt lite nō dret̄. ad h̄ in glo. vij. Si v̄o
dtractis sp̄salibz m̄rimoniū n̄ seq̄t̄. si qđ nōie
dotis traditū fuerat repeti p̄t et fructz ei. sp̄
em̄ intelligit̄ si m̄rimoniū subseq̄t̄. ff. de iure
do. stipulat̄. Idē ē de ācilla et ptu ei. ff. d. d.
di. cā data nō secuta. l. qui se debere. §. fūduz
Qua actōe aget mulier p̄ dote recipiēda so
luto m̄rimonio iusta de cā nō ppter dāngnitate
te vel aliud hmoi. ¶ Si non aget actione de do
te. qz nullū fuit m̄rimoniū ergo nulla dos. s̄z
aget d̄dicōne sine cā. ff. de d̄di. sine cā. l. vlti.
quia cā nō fuit secuta ppter quā dos dabatur
ex e. de prudēcia. in glo. a. S̄z nūquid fructz
debz restitui. ¶ Si qđ nō nisi illi qui añ m̄rimoni
um obuenerūt qz illi ip̄o iure dotē augent. sed
qui post matrimonii obuēniūt ppter onus ma
trimonij sustinendū viri fiūt ex e. mulieres. in
glo. b. ff. e. dotis fructz. Quid si vir onus
m̄rimonij sustinuit añ nupcias. puta qz puellā
nōdū nubile duxit et aluit h̄ndz ho. et azo. qđ
d̄ eq̄tate p̄t dici qđ retinere p̄t fructz p̄ceptos
ēpe quo eā sustētauit. Ad h̄ nota qđ vir dotē
lucrat̄ tripliciter. Vno mō ex pacto vt si pacis
scat̄ de dote tota v̄l pte lucrāda. et vxor d̄ do
nacōe ppter nupcias. pactū em̄ hincide debet
esse eq̄le. vt ex e. donacō. in tex. et glo. et. C. d.
pac. cōuen. l. ex morte. Secdo ex lege et h̄ dupli
citer. vno mō ppter adulteriū vxoris. vt supra
dictū est. Alio mō si vxor instituta decesserit p̄
religionē intrauerit deficiētibz liberis et p̄pi
quis. tūc em̄ vir succedit vxori et ecōuerso vt
C. vñ vir et vxor. l. i. In omibz alijs et dos ad
mulierē et donacō ppter nupcias ad virū red̄

soluto m̄rimonio. nisi dtrariū obtineat d̄suetu
do approbata. ex e. mulieres. et c. donacō. §.
sane in tex. et glo. e. Cū ecia empta de d̄muni
bz bonis viri et vxoris dimidi debēt inter eos
factō diuozcio ppter cāz licitā si h̄ d̄stet. alias
omnia p̄summūt̄ esse de bonis viri. ex e. c. i. et
ij. Done p̄ vxor d̄uicta de adulterio sit f̄i
liafamilias. nūquid vir lucrabit̄ dotē p̄fecti
ciā. h̄ndet host. qđ sic si dos nō sit recasura ad
patrem. alias sec̄ est. ff. solu. ma. l. ij. Videt̄
tñ qđ viuēte filia pater nequeat recuperare dotē
Et habes optimū exēplū in p̄lato vasallo ali
cui p̄cipis qz si p̄lat̄ d̄mittat felloniā d̄tra
dīm ecclesia feudū p̄dit qđm ille p̄lat̄ viuēte
h̄ post mortē ei. recuperat illd. vt in li. feudoz.
de capitulis regis cōradi. §. si clericz velut e
piscopz. h̄ ho. Quid si mulier amisit dotem
suaz ppter fornicacōz sentēcia diuozcij lata qđ
ad sepacōez thoz. et postea p̄bata dāngnita
te inter eam et virū sepentur oino p̄ ecclesiam
data vtriqz licēcia contrahendi. nūquid muli
er dotē repetere poterit tanqđ adulteriū nō fe
cerit. ¶ Si tācre. dicit qđ sic. qz ex quo nullū fuit
m̄rimoniū nō fuit adulteriū. nec vlla dos. et
quia ecclesia in illa sentēcia d̄cepta fuit reuo
care debet veritate p̄bata ar. ex de fri. f̄mita
tis. Laurē. v̄o dixit qđ nō est decetero audiēda
licet mō appareat qđ nō fuit m̄rimoniū nec adul
teriū. qz est puniēda ppter intencōz cū ope sub
secuto. ex de biga. nup. et c. si. et vt p̄ h̄ aufe
rat̄ ceteris materia deliquēdi. et ne excogite
p̄bacō falsa cōtra m̄rimoniū ppter dotē recu
perādam. Et hui. sentencie est host. gōf. jo. et
bern. ex e. plerūqz. in glo. e. Cui debz dos
reddi m̄rimonio soluto. ¶ Si si sit dos p̄fecticia
patri debz reddi mortua filia. vt. C. solu. ma.
dos a patre. et h̄ ē v̄ez. si decedat sine liberis
alioqn penes liberos remāct. licz qđā dtrariū
dicat vt ibid. l. post mortē. Si vero fiat diuoz
ciū viuente p̄te et filia. dos p̄zi et filie est red
denda. vt ibidē. l. ij. et. l. penul. v̄l salcey filie
ex e. c. i. Si aut sit aduēcia debz reddi mulie
ri. vt. ff. solu. ma. l. ij. nisi ille qui dedit p̄ mu
liere dotē stipulat̄ sit eā sibi reddi. vt ibidem
l. quociēs. §. i. S̄z nūqd soluto m̄rimonio d̄
bet dos statim reddi. ¶ Si sic si dos d̄stet i re
bus imobilibz inestimatis. Si autem in rebus
mobilibz vel se mouētibz. vel ecia in corpali
bus. vt pecunia vellimentis animalibz infra
annū vt. C. de rei vxorie actione. l. vna. §. cū
autem. quod tñ est ad funz necessarium statim
exigit̄. vt. ff. solu. ma. si filia Si ergo immobi
lia statim soluto m̄rimonio nō restituunt̄. tene
t̄ vir et heres ei. ad fructz et ei. p̄siones In
mobilibz aut et se mouentibus tenet̄ ad vsus
ras post annū et vecturas nauium siue iumen
torz et opas seruoz. vel questz ciuiliuz ānona
rum. vt C. de rei vro. actione. §. exactō. h̄ ho.
Ad hec nota qđ vir totā dotē reddere debz
si potest. Alias inquatūm facere potest. i. ha
bita racōne eius ne egeat. vt dicit̄ in dicta le
ge. nisi dolo diminuent̄ suaz substanciā. Si tñ
venerit ad pinguiozem fortunam restituet̄ to
tam Sed si vir paciscatur vt reddat totam non

valet tale pactū cū sit extra bonos mores. si tñ
soluerit repetere nō p̄t. ff. d. cōdi. inde. nā et si
hec bern. ex. e. mulieres i glo. bern. Et transit
dictū puilegiū etiā ad filios eiusdē m̄rimonij
n̄ at ad heredes exneos. vt. ff. solu. ma. maritū

Nota etiā q̄ exp̄se facte in reb⁹ dotalibus
a viro aut fuerunt nec̄ie. et he minuūt dotem
ip̄o iure. aut valet et ille repetit̄ actōne mā
dati. v̄l negocijs gestis aut negligēter v̄l vo
lūtate vt picture et h̄m̄oi. Et in his nulla da
tur actio etiā si fuerūt facte volūtate mulieris
s̄ p̄mittunt̄ abradī siue deduci sine lesiōe p̄o
ris stat⁹. C. d. ipensis in reb⁹ do. factis. l. i. et
l. qd̄ dicit̄ Et hoc est ver⁹ cū fit separacō quo
ad fed⁹ m̄rimonij. sec⁹ est si quo ad thoz. p̄p̄
adulteriū ex. e. plerūqz. vbi de h. h. bern. ex. e.
mulieres. in glo. b. ad fi.

Ira sextū articulū q̄ est d̄ puilegio dotis
nota q̄ dos est multū puilegiata Nam p̄
ea oīa bona viri tacite sūt vxoz obligata. Vñ
si q̄s hereditatē viri possidz m̄lieri de dote rñ
dere dz ex de pigno. ex l̄is. h̄z etiā vxoz p̄ pa
fernalib⁹ tacitā p̄p̄thecā nisi sibi puiderit p̄
sp̄ealē et exp̄ssaz. qz tūc alijs renūciare videt̄
C. de pact. ouen. sup. dotē. l. fi. Et hoc puile
gium extendit̄ ad heredes vxozis p̄p̄ios. i.
ad filiū nepotē nō autē ad heredes ei⁹ extra
neos. C. de puil. do. l. vna. h̄ tñ puilegiū non
habēt mulieres heretice. C. de here. l. i. Vnde
vxoz quo ad dotē p̄fert̄ oib⁹ creditorib⁹ etiā
tpe p̄ozib⁹. actōnes p̄sonales v̄l etiā tacitas
p̄p̄thecas h̄n̄tib⁹. nō aut p̄fert̄ p̄ozib⁹ credi
torib⁹ p̄p̄thecas exp̄ssas h̄n̄tib⁹. sicut nec fi
sc⁹ q̄ simile puilegiū habz cū muliere. ex d̄ pi
gno. ex literis. i glo. c. e. In donacōe at̄ p̄pter
nupcias p̄fert̄ m̄r posteriorib⁹ tñ. C. e. l. fi.
Icē bona vxozis nō sunt distrabēda Nec etiāz
p̄pter delictūz viri. distrabūt̄ tñ p̄ viro qñqz
in caū Nam i cā p̄mipilarij sunt p̄ eo obnoxia
si oīa bōa ei⁹ sunt exhausta. C. ne vx. p̄ mari.
l. i. et. iij. et. C. in q̄b⁹ causis pign⁹ tacite cō
trahit̄. l. satis. h̄ ex de d̄sue. ex pte i glo. d.
Sed nūquid dos p̄mi m̄rimonij d̄uert̄ dz i ma
rimoniū sequēs h̄z q̄ sic nisi p̄bet̄ aliud due
nisse. ff. e. dotē. Et h̄ est ver⁹ si mulieris erat a
ctio pura. nam si erat exnei nō d̄uertit̄ nisi cō
senciente stipulatoze dotis. ff. e. stipulacō do
tis. h̄ etiā intelligit̄ si pater ei⁹ nō viuit. Naz
si p̄te viuēte nō nupserit d̄stituta heres cū ex
neo dotē percipiet. Constituta vero cū fr̄ibus
dotem cōferet. C. vt d̄munia v̄triusqz. l. fi. Si
vero pater viuit tunc aut mulier contraxit vo
lente patre. aut nolente Si volēte nō licet pa
tri aliqd̄ diminuere d̄ dote p̄imi m̄rimonij ni
si forte eius substancia sit aliqua clade fortui
ta diminuta. quia tunc dare non cogitur ultra
virtutem substancie sue. Si autem patre nolē
te. tunc secus est. vnde imputet sibi qui cum
ea sine dote cōtraxit. maxime si pater iusta de
causa contraxit. vt quia vir erat vilis p̄sona. i
autē. de quali. do. §. quia vero coll. vij. h̄ bo.
Aliiter dicitur. ff. de ritu nup. q̄si filia inuito
patre nupserit pater eam dotare tenetur nisi
virum indignum elegerit.

De significacōib⁹ verborū. ti. xli.

Onsequenter quia in aliquib⁹ pmissis
capiculis siue titulis nōnulla repiunt⁹
quāq; iuris tā ciuilib⁹ qm canonici vo-
cabula q lectozib⁹ eoz ignatis tediū i legē
do et etiā difficultatē in intelligendo p̄bere
possent. Ideo hic est aliq̄lis doctrina breuis
et vtilis de significacōib⁹ hōmōi vocabulorū
s̄m ordinē alphabeti supponēda. Illoz tam
vocabulorū quoz noticia i titulis hui⁹ sum-
me tradit⁹. in eisdē titulis significatio requi-
rat⁹. sup qbus etiā vocabulis et alijs dētis
in ipis titulis. tabulam oposui s̄m ordinē al-
phabeti. Exordiu⁹ g⁹ ist⁹ tituli sumem⁹ a vo-
cabulis incipētib⁹ ab a.

Abigeus dicit⁹ ap̄e qui pecora a pascu-
is et armis subducit. ab abigēdo. ff.
de abigeis. vñ dē ibi q fur dē q pecu-
dem vnā surripit. abige⁹ vero qui gregē.

intestato. id est sine testamēto. et est adū-
biū. et intestat⁹ tā. tū. nomē. i. sine testamēto.

bolicio est accusacōis pempcio.

brozare ē destruere. s̄ derogare est i pte
tolle. vñ lex dē qñz abrogata. vt. ff. d. v. sig.

ceptilacio est quidā actus iuris ciuili in-
uent⁹ regulariter ad tollēdū tm obligacōez
verborū. i. stipulacōz q etiā est de iure ciuili
et sicut in dētracta obligacōe p stipulacōez q
da; vñ a sūt certa a iure ciuili introducta. pu-
ta p interrogacōez et rñsionē vtriusq; partis
qb⁹ pcedit obligacō. sic etiā eodē iure i ac-
ceptilacōe introducta sunt certa vba interro-
gacōis et rñsionis mutue. p̄cis vtriusq; a qui-
bus pcedit eiusdē obligacōis dissolucō. pu-
ta debitor stipulacōe obligat⁹ interrogat cre-
ditore suū sic. qd ego tibi p stipulacōez pmi-
si habes ne acceptū. et creditor rñdz. habeo
acceptū. qsi dicat p̄. de habeo ac si accepit.
sem a te p verā solucōez. et sic vera solucione
liberat⁹ esse ita hac acceptilacōe liberariā
vñ acceptilacio est imaginaria solucō. in h̄ si-
milis vere solucōi q sic p verā solucōez oīno
collitur ip̄o iure obligacio natural⁹ et ciuilib⁹
ita etiā p acceptilacōez q ē solucio imaginaria
p eo q lex imaginat⁹ debitorē absolucum
p eā sicut p solucōz verā. vt insti. qb⁹ modis
tollit⁹ obligacio. q. est autē acceptilacio. Sic
ergo acceptilacio regulariter n̄ tollit nisi ob-
ligacōes verbis. s̄ p stipulacōez dētractas.
obligacōes vero dētractas re vel cōsensu vel
lris de quib⁹ vide s̄. li. iij. c. iij. ar. ij. n̄ tol-
lit nisi deducant⁹ i stipulacōz acq̄lianā. de
qua vide s̄. li. iij. c. xix. ar. ij. b.

ccipe differt a cape. infra in cape.
coz et mucor sunt vicia vini. qz qñq; ace-
scit et qñq; mucescit. vñ dē acidū vl mucidū.
est ec mucor viciū pais cū panis mucescit.

cta dicunt⁹ publice scripture negociorū
que gerunt⁹ ordinē cōtinētes.

ctio vt dicit⁹ insti. de actōib⁹ in pñ⁹ ē ius
psequēdi in iudicio qd sibi debet⁹. Est autē
actio alia psonal. h̄ ē i psonā. alia real. id ē
in certā rem. vt qñ peti⁹ res certa. vñ actio i
rem dē vēdicacio rei qñ scz aliquis dicit rem

de qua agit⁹ suā. et aduersari⁹ dicit eam etiā
esse suā. Actio autē in psonā dē cōdicio qñ ali-
quis contendit aliqd dari vl fieri sibi. qñ vero
agit vt res sua restauret⁹ sibi. et negociū cer-
tu et spēale nomē incidit. vt in deposito tunc
nō dē cōdicō s̄ psonalis actio simpli. Hoc ac-
nomē cōdicō descendit inde qd oliz erāt iudicia
ordinaria et certa. et quedā solēnia vba opoe-
tebat cōdicō. i. sil dicit vt si quis dēficere i vna
sillaba cadebat a causa. Nō debz ac actio i re
moueri cōtra vēditore. s̄ cōtra p̄sidentē i loco
in quo res est. C. vbi in rem actio exerceri de-
beat. h̄ insti. de actionib⁹. Itē actionū alie
dicunt⁹ bone fidei. alie actōes stricti iuris.
Actōes bone fidei sunt iste. s̄. ex empto. ex vē-
dito. ex locato. ex cōducto. depositi. cōmoda-
ti. pignoratitia. et ex pmutacōe. et d̄ his acti-
onib⁹ oīmb⁹ habitū ē s̄ in titulis suis. Sūt
etiā plures alie actōes bone fidei q̄s sub silē-
cio trāseo grā breuitatis. Actōes ac stricti
iuris sunt actio ex mutuo. ex arbitrio et ex sti-
pulacōe. Actio redibitoria est q̄to mioris
que dat⁹ emptori cōtra vēditore si seruū vici-
osū sibi vēdat. s̄ d̄nter. qz si fuerit viciū coz-
poris vt si seru⁹ vel aial sic morbosū dat⁹ re-
dibitoria emptori infra sex mēses val. vt vē-
ditore aut seruū vel aial recipiat et p̄ciū resti-
tuat. Si vō sic viciū ai da⁹ actio estiatoria vl
q̄nto mioris infra annū valē. q̄nti est empto-
ris seruū n̄ esse ebriosū vl luxuriosū. ff. de
edil. ed. l. j. Actio p̄scriptis vbiis q̄ opetit
si ita cōduri equū tuū vt postea dē q̄nta nōz
dueniet vl q̄ntū est iustū vl q̄ntū videt⁹ bono
viro vel silia. insti. de. l. q. q̄ de cā. Actio
de inofficioso testamēto q̄ opetit liberis cca
testamētu pentū. et penab⁹ cca testamētu li-
berorū. et cca testamētu fr̄is si curpē psonā
instituat heredē. Actio legis acq̄lie q̄ cōti-
net duo capla. p̄mū ē de occis̄ s̄uis vl q̄dru-
pedib⁹ q̄ nūo pecudū d̄tinēt. q̄o casu sit d̄dē
nacio q̄nti p̄ciū ea res fuerit eo ano retro. Se-
cundū capl m est de eisdē vulneratis et feris
et bestiis occis̄ ceterisq; reb⁹ ruptis. vel uā
veste. vase. et silib⁹. quo cau tāi cōdēna. qui
dānū dedit q̄nti res fuit. xxx. diebus retro. h̄
actio dat⁹ cōtra cōfidentē i simplū et negantē
i duplū. Actio de dolo q̄ cōpetit qñ dānū
mihi dolo datū ē. vl qñ aliq̄s cōtra me dolo
vsa. nec supelst aliq̄ alia actio q̄ possz expiri.

Actio in fcm q̄ dat⁹ cōtra iudicē q̄ p̄igno-
rāciā male iudicauit ad restituendū dānū qd
p eius sniam ē illatū. Actio certi q̄ cōpetit
qñ res certa in stipulacōz ē deducta. Actio
indebiti q̄ opetit ei q̄ p errore indebitā pecu-
niā alij p̄soluit. Sūt ec p̄ter p̄d̄cas m̄te alie
actōes stricti iuris q̄s reliquo grā breuitatis

Sciēdū autē p̄ p̄me actōes dicunt⁹ bone fidei
n̄ qz tm in eis deat bona fides s̄uari. qz etiā
i actōib⁹ stricti iur et ni quolibz dētractu bōa
fides dē seruari. s̄ qz i ipis bona fides exube-
rās ē s̄uanda. et iudex pleniorē h̄z p̄tārez ad
oia exequēda q̄ suadet eq̄tas vel fides bona.

Actōes vō alie dicunt⁹ stricti iuris qz non
venit i eis n̄ qd strictē exigit natura actōis.

vel qd pncipaliter est in obligacoe. vn in co
tractib9 stricti iuris no veniunt vsure nisi sine
spcialiter pmissis illud em tm venit in iudiciu
de quo e actu ex pte p pacta inter ptes habi
ta vt veniret s3 in contractib9 bone fidei veni
unt vsure ex moza. si. f. aliqs sit i moza soluē
di. que tm pprie no sunt vsure s3 interesse. Non
veniunt ecia i contractib9 stricti iuris fruct9 vt
si petā qd aliqn n fuit meū nisi a tpe litis co
teltate. s3 si petā qd aliqn fuit meū veniunt fru
ctus ex moza. vel ecia an moza qnqz. ne quis
locuplete cū alteri9 iactura. ff. d. vsucap. l.
11. Nō veniunt ecia i eisdē interesse si rē dari mi
hi sit in obligacoe. sec9 e si rē tradi vel p̄ari
vel fieri certo die sit in obligacoe. In his em
tribus casib9 si p me ltererit qd min9 impleā
pmissuz teneoz ad interesse ex moza si ille in
currat dānū. ff. de v. cbl. vbi at. §. vl. et. l.
si fundū. Itē i contractib9 bone fidei veniunt ea
de quib9 nō est cogitatu vt rupta. cesa. qz ibi
nō tm veit pncipale sed ecia accessoria. s. frus
tus In ipis em oia veniunt in iudiciu. p̄ter illa
de quib9 actu e vt nō veniret. oia inqm veni
unt q sub natura actōis q ppon. includant
qmno et in actōib9 stricti iuris p̄litē dresta
tam veniunt fructus et alia accessoria. s3 b̄ sit
officio iudicis poci9 q iure actōis. ff. de aq
pluvia. arceda. aruis. ex de excep. cū venera
bilis. in glo. Actōes q infamat sunt q̄tuc
actōes descēdentes a contractib9 q̄tuoz. s. mā
dati depositi. tutele. p socio. qd intelligit de
actōe directa. et q̄tuoz descēdentes ex q̄tuoz
delictis. s. iniuriar. bonoz. raptoz. furti et
doli. ff. de his q no. infra. l. furti. p̄dicta ecia
de actōibus patet insti. de act. et trib9 rubri
cis sequētib9. Actōes qdam sunt p̄tozie vt
q̄ sūt ānuales. qz et ipius p̄tozis infra ānū ex
pirat impium. vt actōes iniuriar. et alie p̄o
rie actōes et penales. insti. d. ppe. et rpa. ac
circa pnci. elapso aut āno a tpe i quo inceper
rūt opece n pnt intētari nisi fuerit ācea morte
Quedā ciuiles vt q̄ ex ciuili p̄ficiuntur
ctoꝝ est q̄ agit et pulsat aliū. rē aliquā ab
eo petēs dcedi vl̄ iustitui. d. actōze et infra i cu
ccusatoꝝ e q̄ aliquē accusat et emi. rator.
nale mouz q̄oēz. et dē accusatoꝝ q̄i adcausato
qz ad eāz no. at eā q̄ appellat ex d. v. h. g. fo. 9
ccusatoꝝ e ali9 d. emie delaco. s. m. gōf. d.
dēpta dicunt illa legata b̄ infra i dferre
q̄ testatō admittit legatario volūtate mutata
duerfio e cuiuscūqz opus certa d̄terminacō
s3m quā q̄s p̄ cta mercede certū op9 et deter
miaris suis ip̄sis suscipit dirimēdū l̄ faciēdū.
ffirmatā q̄n3 expo. p̄ negatiuā. ex d. testi.
b9. et at. veniēs. vbi dē i ore duoz vl̄ triū. i.
n̄ paucōz q̄n3 ecōuerso. vt di. i. ius naturale
vbi dē. trāsire p̄ agz alienū. i. n̄ tuū fas e. iu
re em nature nihil e alienū. qz oia sunt onia
galo dē custos equoz. s3 p̄pe asinoz. ide
dicunt equicius. equiciū vero dē grex equoz.
la s3m accursiū dē. xxx. equites. sic dicti qz
vice alaz tegūt. Cohoz habz. x. alas. legio
x. cohortes.
lbu p̄tozis dicebat tabula q̄dā dealbata

sta in rostris in q̄ p̄ponebant edicta p̄tozis.
vt facile ex eminenti aspicerent et legerent.
rostrū aut dicit for9 causaz. id e vbi cāe tra
ctāt. sic dictam qz augustus fecit de rostris
nauū fieri sedes causaz.

llegare. allegādi mod9 in iure tā canonis
co q̄ ciuili tradit infra in iuris cozp9.

lienacio cā mutādi iudicij fca de q̄ tracta
tur ex. i. l. i. a. 9. xli. locū h3 cū q̄s credēs se cō
ueniendū sup re aliq̄. alienat eā dolo malo.
cā iudicij mutādi a se. et suscipiendi ab eo in
quē trāsferre possessionē illius rei s3m gōf.

limēta. alimentoz. noie intelligunt ciba
na vestit9 et habitacō. qz sine his corpus ali
nō pōt. vn̄ alimētis legatus p̄dicta debentur
ff. de ali. et ciba. leg. l. legatis.

innotacio est bonoz p̄scriptio. vt cū quis
in ius vocat9 absentat se vt re9 emis pa. iat9
annotacōz bonoz. vt si infra ānū venierit et
a emie se purgauerit bona suscipiat. et si n̄ ve
nerit in fiscū d̄grent9.

ppitozes sunt illi qui ptes citāt et eas in
iudicio faciūt apparē inde sic dicti.

ppellacio est a miozi iudice p̄ inuocacōez
maiozis iudicis p̄textu iniquitatis p̄me sine la
te d. c. i. s3m host.

pices iuris de his sunt q̄ ad merū p̄tinent
imperū et q̄ nō vt dic̄ rod. sup ti. de p̄cis. de
his. et est p̄ ordo iuris est seruandus vt vule
ho. ti. de dimoz. p̄pter fortitudinē.

poteca est scrip. ura quā debitor accipiens
pecuniam loco caucōis dat creditori. et reci
pit eā debito p̄soluto. et dē ab apo. qd e re et
capcō q̄i recepco. et d̄pō. ec cū anti qd e con
tra et dē antipoteca. ce. q̄ e scriptura in q̄ de
bitoz d̄fite se recepisse pecuniam quā credidit
et tradidit eam debitori. vn̄ v. Apoca soluen
ti dat antipoca recipienti.

casti.
pocfan9. i. nūci9 secretus. ex d. elec. sigfi
polidēs dicunt q̄ sūt sine ciuitate. ab a qd
est sine et pol. qd e ciuitas. uenictib9.

pplūbarij sūt nūcij pape s3m jo. i. q. vij. cō
postoli dicunt in iure l̄re dimissioze et appel
lantib9 date ab illa q̄h9 appellat. ex d. cle.
poteca dē loc9 n̄ rest. cū ad b̄ i glo. d.

vel archa in q̄ reponit aliqd custodie cā.
rbitriū e s3m ho. p̄tās alicui volūtate data
et recepta ad p̄nūciādū i lite put fuerit ei vi
sum aliqn certa pena vallata et c̄tis termin li
mitata. Scdm vō abbatē p̄missa e p̄tās arbi
tris data. arbitriū aut e ei9 snia. Sūt at arbi
troz duo ḡna. s. d̄promissarij q̄ p̄pe dicunt ar
bitri. et arbitratozes. p̄mi eligunt vt indices
vt. f. p̄cedāt s̄uato ordie iudicario i subltā
cialib9 scdi n̄. Itē p̄mi dan9 s3m abbatē ad co
gnoscēdū et diffiēdū. vt si petas a me domū
et ego d̄negē et fiat d̄pmissio i aliqz ille e v9
arbitr. qz eligi vt cognoscat et diffiniat c9
sit dom9. s3 scdi eligunt a p̄tib9 n̄ sup re liqz
giosa. s3 vt d̄ponēdo vel diuidēdo inter ptes
diffiniat em. vt si duo socij res societatis di
uidere velint ad arbitriū petri petr9 erit arbi
tratoꝝ. ar. ff. p̄ socio. l. si societate.

rchimādnita est p̄nceps ouium. ab archos

qd est princeps et mador qd est ouis.
 rebis biteroz duo snt gna. s. ciuitates. et
 rural. ex. e. offm. et hi vocant decani. h ho
 rgumtu qd argute inuetu. ex. de v. sig. for
 Vex ab exēplis gētiliū sic agumtandū. de
 cōse. di. j. §. j. Quō resistendū sic argumen
 to a simili. i. q. i. §. cū igit. s. m hieronimū.
 rma hostis ant. q ad miserat aias captiuan
 das sūt. ociositas et voluptas ex d renū. n cū
 misterū est dom? monialiū. pde. §. vex.
 sicut monasteriū monachoz.
 ut qnqz ponit distiuctiue ut qn altero posi
 to necesse est alterz tolli. ut cū dē dies aut nor.
 Qnqz subdistiuctiue. Subdistiuctiuarz duo sūt
 gna. vnū s. m qd n pnt ambo esse simul. ita tū
 q vtrūqz pte esse. ut cū dē aut sedet aut ambu
 lat. alterz s. m q ambo pnt simul esse ut cū dē
 omē aial aut fac aut pati. ff. de v. sig. h vba
 Annire dicit sub pena ad cam vocare.
 iarcha est princeps militū. lx. a bis vi
 ginti et archos quod est princeps.
 ona ecclesiaz. infra in ecclesiaz.
 ona vacare est ea dnm nō hre.
 oues n dānent sub appellacōe iumtoz s
 pecoz. ff. de edil. edic. l. ediles. §. iumtoz.
 alumna est falsi crimis impositio.
 ancillari? dē cui? officiu ē rscripta et
 rnsa impatorz respicē et male scripta
 dānare. et bñ scripta sigillare. et dē a cācellā
 do. i. dānādo lras linea p mediū ducta. sup
 pūctare vō ē lram pūctis suppositis dānare.
 Anon. i. decretales.
 Ape ē aliud qm accipe. cape em ē cape ita
 q cū capis fiat tuuz. accipe at potes qd acci
 piculū fac maior ps piēdo n fiat tuū.
 capitli. ex de elec. qz ppter i glo. n. et qn: ps
 sanior liz sit nūo mior est iudicanda maior et
 pponēda. puta qn ps altera n ē sana. s. qz m
 dignū eligit vō dētra ecciam aliqd fac. sec? ē
 qn vtraqz ē sana. ex de his q fi. a p. ea noscē
 i glo. d. Itē qd facit maior ps capitli i totuz
 caplm intelligi? facē. h ē vex i his q opētūc
 eis ut collegiatis n ut singul. et in his q sūt
 de necessitate faciēda. ut i electōibz. aliena
 cōibus et similibz. hec et plura alia de hac
 materia. ex de oñi. cum oñs in glo.
 apcio ē deceptio. vñ capciosū ē dceptuosū
 ardiales dicti sūt a cardie. qz sic hostiū re
 gite cardie. sic p eos regit eccia vñ is di. xxx.
 psbiteri. Dicuntur ecē cardiales psbiteri. i. pñ
 cipales. qz p eos d: officiu in eccia regi. ut
 ex de offi. archipsbiteri. misteriu in glo. et
 vij. q. j. pastoral. Itē cardo oim ecciaz dē
 papa. xxv. q. j. §. his. inde et cardinales
 dicuntur. extra de consue. cum venerabilis.
 Nota q psbiteri cardinales habent titu
 lum dyaconi vero nō hnt dicunt. ex de arbi
 tris. cū nobis. et liz i decretalibz sepe ponā
 tur psbiteri sine titulo. tñ in lris pape nunq
 ponit psbiter sine tuelo nec dyacon? nec ep̄s
 cū tuelo. vñ si lraz ballatā i q h n huet iuene
 ris ipaz iudices eē flaz ar. ex de crimie falsi
 quā gni. h ho. i. sū. ti. de officio archipsbiteri
 afitare est minutatim stillare.

alcul? est rō. numer? snia. carbo.
 aula dicit a casu quo venit qz sepe casuali
 ter occurrit homi dētra volūtate eius. ē em cā
 materia et origo negocij necdū discussōis ex
 amie patefacta. q dū pponit cā ē. dū discuti
 iudiciū dū diffinit iusticia. ex de v. sig. for?
 Est at cā qdā spūal vō ānera spūali ut si sit
 de iurepronat? qdā ciuil ut cū agat de rei vō
 dicacōe vō cā pecuniaria. ex de libel. obla. c
 pl. et vlt. Quedā criminalis ut cum agat dire
 cte de crimie et actōez d: mserbē. ex d accu.
 veniēs. Quedā mixta ut cū agat de crimie ci
 uili? ut de adulterio ad sepacōz thoz. In his
 tribz casibz vltimis iura? de calūnia. In pma
 vō cā n iura? de calūnia s. de veritate d cēda
 h bñ. ex de iur. calū. c. j. et. ij. si tñ agat pos
 sefōrio p re simplici iurat? de calūnia. et sūr
 in expositōibz ppositis i re spūali. ut ibidem.
 Causa mima dē duoz aureoz l. x. aureoz.
 vñ. l. solidoz. vñ illa q n suffic ad supē iudi
 ciales. ut ex. de appel. d. appel. i glo. Cāe
 fauorabiles sūt qtuoz. s. de libertate. mrio?
 dore. et testamto. ex de re iud. duobz. Cau
 sa aut argumto. s. natural rōis. aut pbacone
 restiū vel tablarz. i. istrōz. d. itat eē de v. sig.
 for? fac eē pbacone? d fessio. ut ibidē i glo. j.
 auicio est generale nomē oim securitatum.
 Caucionū at alia ē fideiussoria. s. qn iterne
 nerit fideiussor. alia ē pignozatoria siue ppo
 recaria. ut cū pignus dat? aut ipotēca suppo?
 alia iuratoria. ut cū pmissio iuramto firma?
 alia apotecaria s. i. ciro ppharia. alia pmissio
 nuda. et dē pollicitiua duencō Noie at cauci
 onis nuda pmissio itelligit? cū vō addit? i
 nea vel sufficiens intelligit? pignozaticia vel
 fideiussoria. h bern. ex vlt lre nō dresta. qm.
 Scdm aatē canones qnqz caucio sufficiens dē
 caucio iuratoria. extra dē sen. ex. ex sacro.
 Caucio ex euictōe est securitas emptoz p
 stita a venditore qd si res empta euincat? ab
 alio venditore ei restituat estimacōez rei in du
 plum vel in simplū s. m qd iter eos duenerit.
 edit bonis q onerat? debitis cū n hēat vñ
 soluat oibus creditozibz oia q hz ill dcedit.
 edere diē debiti est pecuniā incipe debere
 elicole dicuntur qui colūt planetas. C. de
 iudeis et celicolis p totum.
 ensere est iudicare. ptepe et dsentire.
 ensor est iudex. et cēlara iudiciū. Itē cēsari.
 dicunt? p dia q pbent cēsū. ff. de v. sig.
 ensitor est qui censam erigit.
 ensiti q censent? id ē cēsū p dēt. et dicūt
 tributarij a tributo. tributū vō dē a tribucōe
 effio est iuris et actōis traslacio. Notandū
 at p i mltis cessōis dē q cedēs eū cui cedit
 dstituit pcuratorē ut i rē suā. Ad cui? euictō
 ciā sciendū p si cū petro ex mutuo vel ali? cō
 traxisti. tibi opētē dētra eū actio directa et p
 sonal? qz cū eo i tua psona dtraxisti. tibi eciaz
 opētē actio vtilis. q vtil? et cū effectū debi
 tu ipz tanq? rē suā psequis Si aut mlti iura et
 actōes dētra ipz debitorē tuū ex cā vōdicōis
 vel alia cā cēsaris. trasfer? i me vtil? actō
 q possū vū ad ipm meū debicū tanq?m rē meā

exigendā. Directa vero et psonalis remaneat
apud te cū a te p cessioz n̄ potuerit separari etiā
si velis. adeo inherz tibi. vt. ff. p socio. l. iij.
vñ ad eā itēdā debes me d̄stituē pcurato
rem tuū lz in rē meā. i. ad exigendū ip̄m debi
tū factū meū. Ad qd̄ fac. ff. de pcur. si q̄s i rē
suā. et sic p̄z q̄ i actōe directa et psonali sū p
curator tuus q̄ alī n̄ poterā vñ. lz em̄ directa
nō possit cedi p̄ tam mādari. et ei⁹ exercitiū
ibariōz noie nō intelligunt⁹ om̄iti.
vestes. sed noie alimentoz.
iminilia dicunt⁹ pelues. inde ciminiliare⁹
id ē thaurari⁹ siue sacra q̄ custodit thesaur.
qui in peluib⁹ colligi solet. et inde ciminili
archiū. id est loc⁹ vbi thesauri custodiunt⁹.
inic⁹ ribald⁹ replēscōz a cinos qd̄ ē canis
ircūdūcē lraz ē eā ecūdūcta linea dānare.
ircūmumatores dicunt⁹ qui ecūdāt priam
a nūdinis ad nūdinis venalia deferētes.
istellū dicit⁹ loc⁹ i qd̄ collēca vsui reseruant⁹
itacio ē i ius vocacio. si vō i edicto preco
vel iudex addat h. s. si die p̄scripto n̄ veneris
adēnaberis. tūc d̄z edictū pemptozū. Et ac
citacio a iudicib⁹ ecclīasticis p lras a seclari
bus p nūcios cōitatis.
iuitatis noie nō d̄p̄bendit⁹ d̄pocēs nec ecō
uerso. ex d̄ eta. accepim⁹ i glo. d. Ciuitas mu
roz. ambitu terminat⁹. ex de sen. ex. si ciuitas.
lausula. qd̄dam alij. p hāc p̄nt t̄m q̄tuoz cō
ueniri li. vj. de rescrip. cum in multis.
lericoz nom̄ sumit⁹ aliqñ cōiter vt d̄p̄ben
dat om̄s nō canonicos et canonicos. ex d̄ v.
sig. cum tibi. aliqñ stricte p clero cathedral
ecclesie. vt ibidē cū clerici.
oboz qui est supra in aula.
liens d̄z cui⁹ causam aduocat⁹ tuet⁹.
ognau dicunt⁹ om̄s d̄sanguinei p sexū sine
virilē sū femineū. agnati vō t̄m p virilē sexū
ollegiū faciūt tres.
ōgregacōez faciūt duo. p̄m. x. turbā rō.
gregē. v. porci. l. x. oues. ex d̄ elec. c. j. i glo.
olimiarche. id est limiarche.
ollusio ē iter actoz et reū latēs et fraudus
lenta cōuencio. p quā alter in iudicio se sup
ari p̄mittit. ex. e. audiui⁹ in glo.
ōmēdare ē deponē. ff. de posu. l. uci⁹ tici⁹
omitatēnes milites. dicunt⁹ milites stipen
dianj a comitatu dā. eo qd̄ sp̄ militāt in comi
tatu. comeat⁹ et comeata d̄z remuneracō eoz.
ōmentū id est decepcō vel occul⁹ et mali
ciosus tractat⁹ s̄m jo. an. ex de rescrip. in inte
grū. si ecclesia.
ōmes sacraz largicionū est p quē impator
suā munificenciā exercebat Comes rex p̄
uataz erat qd̄ p̄uati om̄odi et rex fiscaliiū ha
bebat admistracōez vt eas d̄seruarz et in eis
negociaret⁹. Comes sacri p̄ionij erat qd̄ p̄cu
rabat p̄ionij impatoris.
ōmpromissam qd̄ est supra in arbitriū.
ōmpendiū infra in dispendiū.
ōncessio simpli⁹ et idiffinite facta. intell
gnali⁹. et respicit futurū. tps. ex de p̄uic. qz.
Qui mihi excipit et excipe potuit totū ius
suū d̄cessisse vñ. ibi dē. Cui d̄cedit⁹ mai⁹ et

minus ex d̄ deci. ex pre. iij. et h̄ ē vez gnali⁹
nisi phibeat⁹ mi⁹ ex cā. ex d̄ tozno. c. j. i rex. et
glo. vbi d̄cedit⁹ occis⁹ i tozno. c. j. i rex. et
ticū et phibeat⁹ ecclīastica sepultura. Cōcessio
p̄ncipali d̄cedit⁹ accessozū ex d̄ of. de. p̄terea
Quod vni d̄cedit⁹ nulli est denegandū di.
n. ad eus. S3 d̄tra. vj. q. j. hinc etiā. h̄ p̄mū
est verū de eo qd̄ d̄cedit⁹ de iure d̄ni. s̄m autē
vez est de eo qd̄ d̄cedit⁹ ex p̄uilegio sp̄ali.
ex de iura. calū. c. j. in glo. g. Cōcessio vñ p
hibito aliq̄. oia q̄ ex illo sequunt⁹ cōcedunt⁹
vel phibent⁹ ar. ex de d̄su. nā d̄cupiam. In
d̄cessione gnali veniūt q̄ q̄s sp̄ali⁹ cōcederz
et n̄ ea q̄ nō est venisile in sp̄iali d̄cedi. ff.
de peculio. q̄ peculij. et de pigno. obligacōe
Si alicui d̄cedat⁹ via p fundū alienā sine
cerū loci diffinicōe. lz illi p quālibz ei⁹ p̄e
ter agē ciuili mō. nā qd̄ā i sermone tacite ex
cipiunt⁹. n̄ em̄ p ip̄am villā. aut p mediam vi
neā. viā facē sinend⁹ ē. s3 q̄ p̄mū viam d̄rexit
ea demū ire debebit. ff. de hui. vr. p̄di. si cui
ōncilia q̄tuoz p̄ncipalia fuerē q̄ ita venera⁹
ecclesia sic q̄tuoz euāgelia. s. nicenū. cōstanti
nopolitanū. ephesinū. s. p̄mū. et calcedonēse
Disp̄sat t̄m papa i illis et d̄tra illa d̄z t̄m i
bil statuat d̄tra fidē. ex de renū. post trāslaci
ōnē. s. vez. et in glo. v. et vlt.
ōncussiois crimē. infra i crimē d̄cussionis.
ōndicōes gnales sp̄ in pactōib⁹ subintelli
gunt⁹. s. si deus voluerit. si res in eodē statu
p̄m̄serit et similia. ex de rescrip. c. ij. in glo.
d. Cōdicio quid est supra in actio.
ōnfessio fit i iure tripli. s. ore. factū enidē
cia. et interpretatiue. s. d̄tumacia ex de p̄sump.
nullus dubitet i glo. d. Preiudicat autē cō
fessio si fiat in iure. h̄ ē si fiat i iudicio corā
iudice cōpetēte et adūfario p̄ntē. Requirit⁹
autē qd̄ā alia ad h̄ qd̄ cōfessio p̄iudicet. s. qd̄ si
at sp̄ote. sciēter. d̄tra se. p̄ lre d̄testatā. et qd̄
cōfiteat⁹ se debē ex certa cā. et p̄ n̄ sit contra
naturā. vt si dicat se occidisse eū qd̄ viuit ne cō
tra ius. vt si iudeus dicat se cū xp̄iana d̄trā
isse m̄fionij. nec de re litigiosa. nec i cā fauo
rabili. et qd̄ d̄fites sit maior. rrv. ānis. h̄ bñ.
ex de d̄fess. ex pre. et got. i sū. Cōfessio autē
sez iudicial est c̄ra et clara asseueracō. i. r̄n̄sio
eius de qd̄ q̄rit⁹ in iure corā legitimo iudice sca
ōnfirma dicunt⁹ qd̄ adeo sūt sibi p̄ria vt n̄ll⁹
pies sit medi⁹ inter ea. vñ p̄dia vobana qd̄ cō
fueuerūt p̄ntib⁹ distigui. p̄pe n̄ dicūt d̄fima
s3 poci⁹ vicina. Predia vō rustica p̄nt cōfi
ma dici. qz sola p̄tis final d̄terminacōe sūt di
sticta. ff. de leg. i. l. p̄ i rex. natura. s. si q̄s p̄
ōfirmacō vno ē sacm̄ ecclīe. s. p̄uc ē in frō
te crismatis d̄signacō. alio ē iuris p̄tis habiū
corroboracō. Cōfirmacō ē i his vbi s. cō
firmam⁹ te sic rite possides vñ sic sine p̄uitate
facta est vñ sic p̄uide facta est. qd̄ clausula po
nitur i d̄firmacōe d̄p̄osicōis. vñ b̄nficij. et su
mit⁹ sic p̄ h. Sec⁹ at ē i p̄uilegijs qz p̄uilegiū
est lex p̄uata. ido sp̄ aliqd̄ ponē d̄z Qñqz tam
ponit⁹ i d̄firmacōe cāli. vt cū papa suaz ali
quā ex certa scia cōfirmat. vt ex d̄ of. del. qm̄
abbas. vel cū vidit aliquā d̄p̄osicōez et i lras

confirmacōis iſerit tenore cōpōnis eſt de ſfir.
 c. fi. i. ter. et glo. et ſilr cū iudex q̄ tulit ſniaz
 mādat eā alicui exequendā dicēs ſic rite lata
 eſt tūc tenetur loq̄ cālī. ſec⁹ eſt ſi ali⁹. h̄ hoſt.
 onſicari eſt iſicū induci. fiſc⁹ eſt ſi ſacc⁹
 regi⁹ i quē inducunt bona dānatorū et pſcri
 ptorū. vñ dē bonorū oim facta eſt ſiſcacio.
 onzregacōez faciūt duo ſ in collegiū.
 onnuere eſt ppe oculos claudere et caret
 ſupino. et cōmūtia qñz ponit p cōſenſu.
 onūctio qñz p diſiunctōe ponit. ut cum
 dē mibi herediqz meo. ff. de v. ſig. cōiūctio.
 et diſiūctio qñz ponit p diūctōe. ff. e. ſepe.
 onſequēcia lraiz dē dñs ordo ſcriptare. ſ.
 oſenſus eſt q̄duplex. qñ ſcribit ſine titul.
 ſciz negligēcie. conſilij. coopacōis. et auctis
 ſiue deſeſiōis. eſt de offi. del. c. iam i glo. b.
 onſiliū. ſiqs ſit obligatas req̄rere oſiliū al
 ten⁹ n̄ valz qd agit niſi req̄rat oſiliū. eſt o ar
 bi. cū olim n̄ tū tene⁹ ſequi cōſiliū. et dē petē
 cōſiliū tpe opeſtēti. et expectare n̄ ſum. eſt de
 elec. cū in veteri cōſiliū reuerēcie obligat
 ſic pceptū di. vj. c. j. cōſiliū vō pfectōis non
 obligat eſt de eta. ad aures in glo. Que de
 nouo emergūt de nouo indigent cōſilio et re
 medio. ff. de ven. inſpi. l. j. Vbi magis pi
 culū vtiē ibi magis eſt cōſulendū. ff. de car.
 bo. edic. l. j. §. ij. Nō eſt p̄cipitandū oſiliū qñ
 indigem⁹ ut aliqd maturi⁹ agam⁹. di. l. pon
 deret. cōſiliū a quib⁹ et exptis eſt req̄ren
 dam. j. q. j. eſtore. Qui fraudulēter dat oſi
 liū tene⁹ actōe et dolo. et otra eū agi pōt qñ
 ti eius interſuerit i⁹ factū n̄ eſſe. ff. de dolo.
 l. arbitrio. §. dolo. qd vōz eſt ſi ſoluēdo. ſi
 ac ſit n̄ ſoluēdo ad ius pſtinū reſtitui n̄ dē. ff.
 d dolo l. elegār. §. fi. b̄. bñ. eſt d renū. c. pñl.
 onſiſtētiū eſt tribunal. vñ p̄torium. ſ. loc⁹
 in quo ius dicit⁹.
 onſtitucio infra in decretales ep̄le.
 onſularis femia eſt vxor cōſulis.
 onſules ſic dicti ſunt qz ut plimū reipubli
 ce cōſulebāt eū oportebat.
 oſignacio. ſignoz diunctō. et qñz dē rectū
 vñ dē due edes ſūt ſub vna oſignacōe. i. ſub
 oſtract⁹ in limie dē eſſe qñ vno recto
 res eſt tradita. et p̄ciū nō eſt ſolutū. qz oſtract⁹
 eſt inſciat⁹ ſic limē eſt inſciat⁹ domas.
 oſumacia eſt ſim gof. inobediēcia et oſem
 tus. cū q̄s trib⁹ edictis vñ vno pemptorio p
 oibus citat⁹. p̄nciā ſui facē cōtemnit vñ veni
 ens mādato n̄ obedit. Cōtamax eſt qui vōz
 cem iudicis exaudire cōtemnit.
 oſuenire mibi eſt oſgruē mibi. oſueire me eſt al
 loq̄ me. cōueire iter aliquos eſt placē iter eos
 oſatitico dicit⁹ fieri i⁹ qd ſit eo p̄nte et ſcīē
 te. ff. de v. ſig. coram.
 oſnicularios dicit⁹ illos q̄ i bello cornua
 alax regenda habuerūt.
 oſp⁹ qñz dē tota eccīa. i. oīs fideles p fi
 dem et caritatē diūcti. Sūt em̄ vnū corp⁹ mi
 ſticū c⁹ caput eſt xp̄s eſt de ſū. tri. c. ij. qñz eſt
 dē corp⁹ collegiū ſiue vniūſitas c⁹ caput eſt
 p̄lat⁹. eſt d̄ his q̄ ſi. a p. nouerit. et t̄le corp⁹
 p̄t h̄e vnū ſigillū eſt. d̄ excef. p̄la. dilecta. dē

etiā cōgregacio cuiuſcūqz ciuitatis vel ville
 vel caſtri h̄e corp⁹. Itē qlibet o zregacio p
 iuſticia faciēda. ut o zregacio ſcolariū vel co
 ciaz vniuerſitatis. Itē ſocietas cā religionis
 Quib⁹ at p̄miſſa eſt vnū corp⁹ h̄e. debent
 iſtar reipublice h̄e res dñas. areā cōmanē.
 actozes ſu ſindicū dñez p qz agē poſſint. ff. p
 cuiuſcūqz vniūſi. ij. l. j. Itē ep̄s cū ſuo ca⁹ fa
 cit vnū corp⁹ cui⁹ ip̄e eſt caput. ſi cū clero ci
 uitatis vel dōce z n̄ dē facē vnū corp⁹. Silr
 nec abbatia cū clericis ſuis liz ip̄a ſit caput
 fac vnū corp⁹. Dicit⁹ etiā vnū corp⁹ qd vno
 clau dit⁹ ſpū. ut aial. lignū. Dicit⁹ etiā vnum
 corp⁹ i⁹ qd h̄z p̄tes ite gles ſu ſibi coherētes
 ut dom⁹ et etiā qd h̄z p̄tes diſtāces. v. o rex
 pp̄a colle ziā. h̄. h̄. eſt. dē excef. p. dilecta.
 oſpati ſiue collegiati dicunt⁹ q̄ ſit d̄ aliq⁹
 rimē eſt p̄t̄m. q̄rela. corpe ſiue collegio
 id eſt accuſacōe et dānacōe digniſſimā. di. xv
 . §. nūc at Criminū capitales. erāt carceris
 cuſtodes q̄ etiā ſtratores dicebant⁹ a ſternen
 do. qz o denatōs paniebāt. Crimia excepta
 ſciz ad quoz accuſacōez et teſtificacōz admi
 tunt⁹ cōtra clericos eſt laici ſi bono zelo p̄ce
 dant ſunt h̄. ſ. ſymonie h̄eſis leſe maieltatis.
 fraudati cēſas. fraudate annōe. dilapidacio
 nis et ſaclegij ſim aliquos. xvij. q. iij. q̄ at. d̄
 p̄mis trib⁹ bñ. eſt de accu. cū p. Crimē leſe
 maieltatis eſt qñ q̄s cōtra vrbē aliqd mol⁹. vñ
 q̄ p̄fugit ad hoſtes vñ q̄ hoſtes qlitercūqz iu
 uat. ſ. armis vñ pecunia vñ cōſilio vñ q̄ ſubie
 ctas p̄uicias nitit⁹ facē rebelles. vel q̄ ſedi
 cōez mouet i ciuitate. vel q̄ m̄gratū occidūt.
 vel p̄ncipē. vñ eos q̄ circa lat⁹ eius militant.
 vel qui arma ferūt vñ occupāt loca cōtra rē
 publicā. et idē dē cōmē pduelliois. i. hoſtile.
 pduelles em̄ dicunt⁹ hoſtes. ff. a. d. l. acq̄l. l.
 i. ij. et. iij. h̄. 310. Crimē fraudati cēſ⁹ eſt
 cū q̄s furat⁹ publicā pecuniā ſibi cōmodatā
 Crimia alia ſit puata ut illa quoz execu
 cio. i. accuſacio vñ denūciacio p̄inet ad illos
 em̄ q̄b⁹ inferunt⁹ ut furca et dāna illata et in
 iurie. alia ac ſunt publica. ut illa quoz exe
 cucio d̄ ar. cuilibz de ppl̄o ut hoicidia. adul
 teria. cōmē leſe maieltatis et h̄mōi. Itē cōmē
 alia ſūt capitalia. ſ. p quib⁹ pena ſanguinis
 inferit⁹. alia nō. ſ. q̄ pena pecuniaria puniunt⁹
 Crimē fraudate anone eſt cū poratores furā
 tur victa alia a republica ad exercitū miſſa.
 Crimē ſaclegij ſim pe. et abbatē dē exceptū
 in caū. ſ. qñ q̄s hoies extraxit de eccīa i caū n̄
 cōceſſo. C. de his q̄ ad eccīam cōſu l. ij. Cri
 mē piaculare dē qd morte expiat⁹. Crimen
 cōcuſſiois cōmittit q̄ p̄textu officij ſibi oſmiſ
 ſi. ectoz quet cōminādo aliqd ab inarco. reij
 q. j. m. licaris eſt. Crimia ſiue culpe q̄ ſi ſūt
 in quib⁹ eſt culpa relaxare vidictam. eſt de po
 ſtul. p. c. i. §. nos g.
 uculia. infra in flocci noie.
 uratoz dat⁹ adultō mōzi. xv. ānis. tucoz
 vroz dat⁹ pupillo infra. xij. annū. et pupil
 le infra. xij. ān. i. d̄ r̄ eſt pupill curatoz ad lites
 Iconom⁹ eſt cui res ecciaſtica gubernāda
 mandat⁹. ut qz admittat res canonicorū. qui

eciam in quibusdam ecclesijs ppositus dicit. vñ
constituit tñ in rebus ecclesiasticis et eciam aliqu
defedit in cā. et eciam ponit qñqz in aliq ecia
vacate ad pcedendū et cōseruandū puent ad
opus futuri plati sñm gōf. Vicedñs ē q gu
bernat res epi. Sincic⁹ cōstituit a qualibz
vniūitate et a pluribz tñ. vñ dē sīndicus qñ
cām singulorū dicēs. et cōstituit ad vnā cām
et ad plēs vl ad omēs. et ad pñtes lites et fu
turas et sine decreto. et i. videt lex facē dif
ferēciā vt dicit gōf. inter sīndicū et defēsorē
Actoz vñ cōstituit ab epō. Cōstituit eciam
a corpe vl vniūitate et cōstituit ab vno et
a pluribz. ff. q. cuiuscūqz vniūitatis. l. j. et d3
cōstitui cū decreto iudicis. et dat ad vnā cāz
et plēs. s3 datur ad lites pñtes non futuras.
Procurator at cōstituit ab vno et a pluribus
sñm host. et s3 a vñ dño ab imicō. et ad vnā li
tem et ad plēs. et ad lites pñtes et futuras.
et cōstitui pōt sine iudice. et cōstituit i rebus
ecclesiasticis et puatis. Et dicit host. a. de sīndi
co q. dñā pñdicta inter h noia accēdit sñm les
ges. s3 sñm canones. n̄ ē faciēda vis de nomie
dñmō cōstet de cōstituentis mēte. h gōf. et ho.
Et cōstitui pōt pcurator pñs et absens nō tñ
inuit. et de pcur. nō iniuste i glo. b.
irogphū est cū duo pacificētes faciūt duas
scripturas sub eadem forma verborum et ma
tuo sibi tradunt.
Annū. q. dat occōes dñi dñū dedit
se videt. et iō tenet. s. si det opam rei
illicite vel eciam si det opam rei licite.
et nō adhibz diligēciā quā p̄t ex. de testi. et
attē. sic in glo. c. Itē dāna dñt ab expēsio
infra. in expēsio. Dānū dē a demēdo. vñ dā
nū pateris qñ de rebz tuis aliqd decreuit. n̄
qñ nō accrescit eis. qre qñ lucz amittis. non
ideo dānū pateris. Dānū siue interesse est
ēca rē. puta subtraxisti instrūta. hua pōt
sio mea firmat. teneris mihi ad dānū qd con
tigit m hī ppter absēciā instrūtoz. qd dāz
est ex rē. et c. vt infra in vocabulo interesse. de
hoc ex de iniurijs. in nra. in glo.
ardanarij dicunt qui falsas mēfarias tenēt
a quodam dardanario dicti.
are intelligi q remittit ex de testi. et attē.
venies. i. in glo. Itē dare solz dupli sumi i
instris. vno ppe vt cū res data trāsit i de mi
niū accipiētis. alio impropo vt qñ deditur
solus vsus vel sola possessio rei. Itē dare iso
lutū qd solz poni in instris est dare i solucōez.
ebz et opozz aliqñ dicūt necessitatē. aliqñ
honestatē. xi. q. j. c. j.
ebitū intelligi remitti i cirogphi reddicō
ne vel instrūti. n̄ sic i reddicōe pignoris. ex
vt lite pēden. ecia sicte marie i glo. vlc.
ebiti diē venire est debiti posse pēa.
eclinare ē aliq rē paulatim ifirmare et eā
declinantē facē. vñ dē sñiaz iudicis decliare
ecretales eplē. nota sñm jo. q. cōstitucio ec
clesiastica dē canō. decretal. eplā. et decretū
Dicit eciam canō qd statuit in cōcilio gnali.
Decretū dē qd papa ad nulli cōsultacōez sta
tuit de cōsilio cardinaliū. Decretalis eplā dē

qd papa statuit vel solz vel cum cardinalibz.
onstōnū alia ciuili q dē ius forēse vl ciu
le. alia ecclesiastica q dē canon. di. iij. inter.
Itē constō dē dupli. vno cōiter et sic cōp
hēdit oēs decretales et leges et decreta. alio
mō stricte. et sic cōstōes dicunt pncipū. leges
pplī romani. edicta ptoz vl iudicū. vñ dē iu
dex citare tribz edictis. h jo. di. iij. plebiscita
ecretum diuidit infra iuris corpz.
eductio. i. sepacio. vñ deducē. i. separe. et
efēdē ē vicē dñi subire. idē ē deductō.
vel illud facere qd dñs facerz in lite.
eferre est aliqū accusare. differt tñ. qz ac
cusare fit reo pñte. deferre vero reo absente.
efūctio ē liberatio. vñ defungi. i. libera
elegare est assignare creditori debitorē p
se solutūz ipi.
elezatus est is cui vel a papa vl ab ordia
rio vel a delegato pncipis causa dmittit. nā
et subdelegat⁹ est delegat⁹. Dicit aut subde
legat⁹ respectu delegati. h gōf.
eponere est simplici vbo aliqū suspendē.
egradare vō ē cū solēnitare. s. insignia cu
iuslibz ordinis. put i ordinacōe sunt tradita
auferēdo sepe tñ vnū ponit p alio.
epoztare ē aliqū in ppetuū exiliū dānare
erogare quid est ā in vocabulo abrogare.
eterminant qñqz pcedēcia sequēcia. qñqz
econuerso. qñqz mediū vtraqz. ex de v. sig. ni
colaus. q. in pms. et de appe. ij.
etestacio ē cū testibz scā denūciacō. vt. ff.
de v. sig. s3 et detestari et execrare.
icere. vñ q dī vnū dicat pla q sequunt⁹
ex illo. di. viij. quo iure. dictabāt.
Dictatores erāt q i causis maioribz sñiam
ies pñsti dicunt illi dies i qbz fiūt ome
moracōes scōz. loco festi vt i sabbatis beate
marie virginis. sñm host.
Dieta est cenaculū i quo qz magis die qm
nocte solet residē. est eciam diei spaciū. est eciam
vni⁹ diei opacō. ē eciam vni⁹ diei cā omeio
Cōtinet at dieta legal. xx. miliaria. ff. sig
caucōez. l. j. Dieta vulgaris dē illa q hē sñm
cōsuetudinē regiōis ex d rescrip. n̄nli i glo. d
ietanj sūt illi q se ad aliā cenacū dñi gūt
aio furadi a dieta dicti. Itē sūt gñatores.
ignitas dē qñqz qdā progatiua i ecia q ec
dē psonatus. qñqz secularis progatiua. qñqz
pñs. qñqz odicio. ex de cleri. nō resi. qz non
iminucio capitis. est pōzis nulli i glo.
status mutacio insti. e. i pñ. Et ponit h sñm
arō. stat⁹ p ciuitate et libertate. vel ciuitate
em. vel pñā pñte. vel pñā pñte siue media
tria em pñcipua sūt q h3 hō. s. ciuitas. libertas
et familia. et sñm h tria est triplex capitis di
minucio. s. maxima. media. et minima. Maxima
est cū qz amittit ciuitatē et libertatē. vt si qz
dānet i metallū vel op⁹ metalli. vl si maior
xx. ānoz patit se venūdari ad pñū pñcipan
dum. vel si manumissus i sñuitatē ex ingēta s
dine reuocet. Media ē cū libertas retinet. s3
ciuitas amittit. vt si qz in insulā deponetur.
Minima est cū vtrūqz retinet. s3 stat⁹ boīs cca
faiiā mutat. vt qz pmo erat i aliena potēcia

et mancipat. vel erat pmo sui iuris et postea
adoptat vel arrogat. seru9 cñ manumissus n̄
dicit capite diminui. qz ante p̄ manumittat
p nullo vl p mortuo reputat. hodie em̄ ice-
pit statū h̄re. h̄ oia p̄bant insti. e. Ad h̄ nō
q̄ p̄dicta descriptio itelligi d̄z cū p̄muta⁹ sta-
tus hoīs factō ei9 iterueniēte. vl i d̄denādo
vel i emācipādo. vel arrogando. vl adoptan-
do. vel ecia reuocādo ex ingtitudine. vel indi-
gnitatis collacōe. et siq̄s statū mutet digtate
vñ liz mortuo p̄re alic9 mutet stat9 eius. q̄a
sui iuris ē factus n̄ ideo capite est diminut9.

ictice sunt colūne eccie in q̄bus imagines
patrū in suo cathalogo ponunt. xxij. q. ij.
p̄fert. v. et in sacris dipictis zc.

ispēdiū d̄z longū et inutile. cōpēdiū breue
et vtile li. nj. d̄ rescrip. dispēdia i glo. jo. an.
istrabere. id est v̄dere.

iucius vbi nō determinatur q̄ntū extendat
arbitrio boni viri relinq̄t. ex del. de causis.
et de cōiu. lepro. in glo.

oli p̄xi9 d̄z q̄ ē p̄xim9 pubertati. ff. d̄ reg.
iur. l. pupill9. vñ dicitur pueri dolo capaces
qñ sūt p̄ximī pubertati. ff. d̄ reg. iur. pupillū
vñ qñ mas h̄z decē ānos et dimidiū. tūc em̄
p̄t delinq̄re p̄terq̄ i adulterio. h̄ accur. Aug9
vero i epla ad renatū di. p̄ puer d̄z doli ca-
pax cū est. vij. ānoz. qz tūc p̄t m̄tiri et veruz
loqui. Dolus mal9 ē calliditas ad decipiē-
dum aliū adhibita. Dolus bon9 est idē qd̄
solercia. maxime scz aduersus hostes et latro-
nes ne q̄s machinet. vñ d̄z q̄s bone indolis
q̄si bonū doli intus h̄ns. i. solercia vel inge-
niū. ff. l. j. Itē bonus dolus est q̄ fraudē ex-
cludit. ff. de. l. ij. l. cū p̄. host. tñ fide s̄uati
fides est seruāda. xxij. q. j. nouit. nemo autez
videt eos fraudare q̄ sciūt et cōsciūt. ff. de
reg. iuris nemo. Si doli adhibeat re9. in-
telligenda sūt verba s̄m q̄ actoz intelligit.
si aut vterqz. debent intelligi in p̄po sensu. ex
de spō. ex lris. in tex. et glo. Itē qui dolum
obicit doli p̄babit. ff. de p̄ba. quociēs. hoc
fallit i pastore q̄ negat suo dolo vel negligē-
cia ouē pisse et in custode carceris. ar. ff. de
eden. l. siq̄s ex. s. vlt. h̄ innoc. Itē oīs doli9
est fraus n̄ ecōuerso. ff. de pac. iuregeniū. s.
dolo. s3 d̄tra. ff. de reg. iuris. l. fraud. vbi
d̄z q̄ fraus n̄ fit sine dolo. h̄ fraus fit du9.
vno9 de re cū cōsilio. alio9 de re sine cōsilio vt
cum q̄s decipit aliquē. re ip̄a ignorata. p̄mo9
nun9 fit fraus sine dolo. scdo9 fit sine dolo.
onū infra in vocabulo mun9.

romōes dicunt qui p̄rāt nauib9.

vbiū siue obscurū verbū interpretandū ē p̄
reo. nisi i q̄tuoz casib9. s. qñ agi9 d̄ cā liberali
de inofficioso testam̄to. de m̄rio9 et de dote.
ex de fide instru. inter dilectos in glo. vl. et
de sen. et re iudi. c. vlt. in glo. Dubia sunt
in melioze p̄te iterpanda. ex d̄ re. iur. estote.
Dubius in fide. ifra i vocabulo. infideles
ucētarij dicunt m̄gñ militū ducentoz.
uplonia v̄t̄ qui duplicata v̄t̄.

Cclesia mutipli9 d̄z. s. p̄o malignancium
p̄s. odiui eccliam malignanciu. scdo col

lectio fidelū de cōse. di. j. eccia. tercio muro
rū ambitus. de cōse. di. i. de fabrica. q̄rto cor-
pus xp̄i. de cōse. di. i. i eccia. q̄nto p̄latura ec-
clesie ex. ne p̄lau vices suas vel eccias. id est
placōes. vt exponit bñ. ibidē. sexto ep̄alis ec-
clesia et h̄ac despōsat ep̄s qñ cōsecra⁹. vij. q.
i. scire. septio obuencōes ecciastice p̄ueniē-
tes romane eccie. ex. ne pla. q̄relā. h̄ bñ. ibid
octauo viri ecciastici. lxxij. di. c. j. nono cano-
nici m̄ricis eccie. di. lxxij. s. fi. x. maior pars
capitli. di. lxxij. applica. vñ decio q̄libz eccia p̄-
uicie ex de vsu palij Cū sup. h̄ bñ. ex d̄ v. sig.
cū clerici. Ecclesie matricis noie intelligit
eccia cathedralis. ex de v. sig. venerabili.

Ecclesie cathēdral noie intelligit ep̄s et
caplm̄ illius eccie et nō alij clerici. vt in. c.
cum clerici in glo. Ecclesiaz bona sūt dei
vñ licz oia sint ei9. h̄ tñ sp̄ali9. ex de v. sig.

dilis d̄z qui edib9 p̄est qui cā glo. b.
ecia d̄z edic9. qz edes tue. ne scz dom9 ciui-
tatis essent ruinosē vl inozdiatē posite. Dicū-
tur ecia ediles curules. qz in currib9 ire sole-
bāt. ff. de edil. edi. l. j. Edilis cereal d̄z a ce-
rere. qz p̄fuit ānone. Idē ec d̄z p̄fect9 ānone.

dictū pemptozū qd̄ ē s̄ i vocabulo citacio
dicta s̄ in vocabulo decretales.

lectio s̄m q̄ de ea tractat ex. est alic9 p̄so-
ne ad dignitatē vocacio.

mblema est eminēs scriptura vl ornat9 va-
sōz vel varietas colorū in pauim̄to.
mergere est subito accidere.

mptoz bone fidei vi9 ē q̄ aut ignorauit re
esse alienā. aut putauit eū q̄ vendidit h̄re v̄-
dendi p̄tatem. puta tutozē esse vel curatozē.
ff. de v. sig. bone.

quus emissari9 est q̄ salit sup eq̄s. Equicius
est custos equoz. Equiciū grex equoz.

rgasteriū d̄z ab ergos grece qd̄ latie ē op9
et sterō grece qd̄ latie ē stacō. idē ergasteriū
q̄ stacō op̄osa. C. d̄ ep̄is et clericis. l. ij. i glo.

rrō ē qui oberrare solz. et frequēter sine cā-
st signat p̄ns et p̄teritū. vt cū d̄z vagat9.
ticius est solut9 ab obligacōe Et silr erit sigt
futurū et p̄teritū. vt cum d̄z q̄ in codicill scri-
ptū erit do vel lego. li erit p̄teritū et futuruz
demonstrat. Nō fuisse vi9 q̄ n̄ durauit. ex de v.
sig. nā et ego. in tex. et i glo. c. sic ecia n̄ esse
qui min9 ē p̄done9. ex de trāll. inter.

mittē aliquā re ē eā p̄ sniam iudicis cōseq̄.
xcādescere ē subito irasci h̄ita silitudine in-
ter furozē. et ferri estuātis candozē.

xceptio est rei defēsiō p̄ quā q̄s tuet se ab
actore. Et p̄t exceptio sumi dupli9. s. p̄prie et
imprope p̄prie cū actio op̄etit actoz. vt qz mu-
tuauit tibi. x. lib. s3 h̄ actō excludit exceptōe
vt qz feci tibi pactū de nō petēdo. et tunc d̄z
exceptō actōis exclusio. et tunc est exceptio
iuris. Imprope vō d̄z exceptio cū actoz n̄ d̄z
actio. s3 calūniōse petit. et talis n̄ p̄t de iure
exp̄iri sine actōe. qz nemo p̄t exp̄iri sn̄ actōe.
Vñ cū tūc nulla sit actō. dici n̄ p̄t actōis ex-
clusio. s3 d̄z d̄tra intencōez actozis defēsiō
et tūc p̄t dici exceptō facti. Vñ qñ q̄s i aliq9
instro se obligat ad aliq̄d sn̄ exceptōe aliqua

Exceptio

iuris vel facti. sensus e qd dicitur h nulla faciet
defensionem de iure vel de facto. Est aut ex
ceptio alia pemptoria q. s. actioe oino pime
puta petebat a te. c. li. et tu excepisti dices q
pepigi tecu de no petedo imppetuu. Alia de
clinatoria puta couenio te cora iudice n tuo
et tu dices te no esse de foro eius. Alia est dis
latoria soluciois puta peto a te c. libras et tu
dices q no debes eas vsqz ad annu. ex de ex
cep. exceptione in glo.

reconsul infra in vocabulo exqstoz.
executores sunt illi p quos iudex sniam sua
madat executioi. dicunt eia executores illi q
illucunt i testamul ad pficiendu ordiata i ipis
renia dicunt pue res omestibiles q a vlg
pntacoe dicunt et marie diuitibz afferunt
hibere est rez in publicu ondere vt adusa
rius copia habeat re sua esse otendendi vt cu
quis dicit hec res est mea.

xpense impese sunt vales et necrie. expese
vero sut volutarie no necrie q ex pensu. i. de
bitu. Expese differunt a danis. Vn iuramentu
factu sup vnu n extendit ad alterz. Expense
em sunt q ca lris fiut. dana vo q ex discordia
pveniut. vt destructio domz et silia. ex d in
iuris. in nra in tex. et in glo.

xpini qnz ponit p rinde sine defede. ex d
iud. c. j. qnz p age. ex de ca pos. pastoralis.
xpilatores sut q de rebz vacatis heditatis
aliqd expilat et surripit. d. pe. di. i. aut facti
xplicacio. nota q exceptio adiunat reu. Re
plicacio vero e illa allegacio q exceptioez in
firmat et actozz adiunat. Supplicacio est illa
q replicacioez infirmat et reu adiunat. Expli
cacio vero e illa q supplicacioez infirmat.

reqltoz e q offm et admistraco; pecunie qre
de et dseruade deposuit sic excosul q dseruere
xtuc tpa extremu signat. ff. de delict.
codi. et demo. l. si is. q. si ita.

xulabit sine spe prie reditusqz rei qz. Inscris
ptus manet in pria sz re spolia. Amittit pseri
ptus opes. n posse reuti. Quiqz relegatul. sua
cum remeabit habebit.

Acere dz ille cui? aucte fit. ex. d. sen.
ex. ml. ieres. Eace qz dz statiz incotinē
ti. mor. ilico. qd facit sine interuallo
nullo actu dtrario vel imputete intermedio
ex de elec. qz ppter vbi dz p p collacionem
mor dz electio celebrari. Silr cu vis infert
psone incotinēti repellit dz. i. sine interuallo
qi bello dtriuato. Itē qd fac in triduo.
C. de erro. aduo. l. vlt. vbi dz p aduocat? pt
reuocare erroze suu stati. i. infra triduu. et h
intelligit placē. sic sonat. sz accur. mtelligit
h qn ca durat p erroze tm p tres dies. Itē
qd fac in. x. dieb. ff. de costi. pecu. l. p. mis.
soz. vbi dz q siqs sine die dstituerit se solutu
ru pecunia alicui dtra eu aq pt si stati n sol
uat. i. infra. x. dies. Itē qd fa i vno ano re.
q. i. puella. vbi dz q si inscijs penabus infra
xij. anu assipserit vel u petes et tutozes pnt h
irritare statiz. i. ifra anu. Itē qd fac cu quo
dam tpmeto tps. ita q nec mimu nec maxie
mu tps assumit. qd magis pt icellectu papi

qz dici. ff. de solu. l. raturum. et. l. de codicibz
vbi dz q heres fideiussor testatoris. h qd an
adita hereditate soluit p defucto stati solue
dz. i. cu quoda tpmeto tps. n ei stati cu sac
co venire dz. Itē qd facit cu pmo pot ex de
rest. spol. oliz caz vbi dz q vim illata rebus
pt qz repellē incotinēti. i. q cito poterit col
lectis amicis. ita q id incotinēti no extendit
vltra anu. h. bn. ex de elec. qz ppter. Itē qd fa
cit i vno mese. i. q. i. stat vbi dz q si aliq sine
ordiat ab hēacis p vim. si statiz renunciaues
rit doliabulo hēacoz. tuc excusan. i. infra
mese. Itē q cito scit. xxxij. q. ij. mulieri.

Itē qd facit qnz. ff. si certu petat. l. j. vbi
dz q cuicuzqz asseam? aliena fide secuti mox
recepturi ex hoc cōtractu credim?

alsarij dicunt q crimis falsi tenent?
ama. opio. et esumacio idē sūt szm jo. iij. q.
vij. porro. de fama ec ifra vocabulo pbaco.
amilie noie liberi dantent. et ec dñs failie
ff. d. v. sig. l. failie. vnic? vo szu? noie failie
n dantent. nec duo faciūt familia vt dz ibidē
ermetacio e eiusde gnis metalloz. solida
cio siue cōiunctio.

erri dicim? ppe qd qz suo ppo corpe baius
lat. portari vo ea q qz i iumeto secū duc. agi
vero siue duci aialia. ff. de v. sig. ferri.

ideiussor est q p alio se obligat vt scz eo n
satisfaciete satisfaciat. et dz fideiussor q ius
su alteri? ponēs fide sua. Eideiussor in rem
sua datus e q fideiubz p re aliq i ca illa in q
res e futura sua. vt si fideiubz p suo pcurato
re. in causa rei sue rem iudicata solui.

ides. dubi? i fide e ifidel. ex d su. trini. fir
ieri. h vba fit et fiut no tm respi. miter.
ciūt pns tps sz eia futuz. xv. q. j. gnali in
tex. et glo. Eteri incotinēti qd dz h pt omie
ti arbitrio iudicis vt dixit ala. ex de ap. an. sic
in glo. Vel fieri incotinēti dz. i. in actu se tes
nentu. i. anteq dtrahētes ad alios act? et ne
gocia diuertat. ff. de v. obli. l. dtriuuis.

ilius familias est q e in pte pns.
ilius emācipat? est q est ex manu vl pteez
ilij infra i vocabulo liberi. pns.

isc? qd e s i vocabulo dscari.
iscaria sūt tributa. C. de epis. l. iij. in glo.
loci noie intelligi? hie? hns maicas logas
et amplas. Cuculle vo noie habit? long? et
ampl? sū maicis li. vij. d. sta. mo. ne i agro. q.
ozesta e loc? vbi fere includunt. vez.
quib? hz aliqs vsu venadi. ex de dona. cu di
oz est loc? reb? venalib? lect? i glo.
deputatus. est eia tribunal szm gos.

ozus e loc? exercedis liub? in pncia iudis
cis assignat? a fando dictus vl a foroneo re
ge q pm? grecis legē dedit. ex de v. sig. for?
Et dz dpetes. f. alicui qz foritur roe delicti.
vel dtract? vel domicilij vl rei de q agit?

ozane? e q for? sz vt ibidē vl de foris veit
ozita qnz est dubitacm. iij. q. vj. pegna
vt ex de voto magne. fres.

rm nomie dant? foroz. ff. de pactis. l. tres
raus fraudare. s in vocabulo doli pprim?
ruet? dicunt q supsunt deductis expensis

f

que fuit gracia fructuū. Eructus quidā sūt
industriales vt frumentū. vinū. et silia. qdā
naturales vt fructus arborū. ex de resti. spo. §
unctio est usus consuetus. uis in glo.
undus est mansio alicuius cum accessi omnibus
Eundem diuidi in certas regiones est diuidi
in determinatas partes.

ur et abigeus i q^o dicitur i vocabulo abigeus
Generalis sime persona loquens qmz intel
ligit excepta. qmz n. nec est familia eius
ex de iur. iur. peticio. Gnale vbu n e
sp gnalr itelligendū. ibidē ad nraz i glo. vlc.
Qd gnaliter dicitur. imo etiā qd indefinite dicitur
gnalr est intelligendū. ex de diu. lepro. qm i
glofa. de h infra in vocabulo indefinita.

generalia verba sunt ad civilem modum referenda
da. ff. de hui. vr. pd. l. si cui. d. h. s. i. vocabulo
landis noie omis fructus dicitur accessio
ff. de glande. l. vna. bulo collegiū.
regē faciūt. v. porci. v. r. oues. s. in voca
austus ē ius haariēdi aqz d. puteo vici
abere actōes est min⁹ qd hē re. et hoc
est etiā qd dicitur. meli⁹ ē pignora incūbē
q in psonā age. ff. de reg. iuris. l. min⁹.

habere. tenere. et possidere. qm h tria ponūt
in aliquo iustro sic debet exponi. s. q recipi
ens hēat. s. de iure teneat naturalr de facto.
possideat civilr et de iure. qz civilis possessio
ē cā acqreōdi dñij. liz aliqñ possessio sic tm na
turalr n civilis vt illa quā hz vasallus.

erisco. i. diuido. et inde iudicium familie
hereditate. id est diuidēde.

Erotoniū ē loc⁹ i q^o paupes alūt sime
accur. C. d. sacrosactis eccl. ijs. l. illd.
gnorācia liz s hīcū sic i multis locis d
multiplici ignorācia. tm ad pleniorē euiden
ciā ponēde sunt h pleni⁹ diuisiones ignorācie
et est hic dicendū q ignorācia excusat et que
magis excusat et que minus.

Sciendū igit⁹ pmo q ignorācia est triplex
Prima ē ignorācia negōis q. s. scia nega⁹ nec
debitū sciēdi ponit. et h simplr excusat Secū
da est ignorācia puacōis. s. q scia nega⁹. ap
tūdo tm siue debitū sciēdi ponit. et h in eis
q panent ad salutē excusat a tanto s; nō a to
to. Tercia est ignorācia disposicōis. s. q poit
errore siue ocepōz ocraria scie recte. et h in
his que pānet ad salutem accusat nō excusat

Itē ignorācia diuidit⁹ ex pre matene cca
quā est. qz alia est iuris. alia facti. et ignorā
cie iuris si aliquos excuset. min⁹ tñ excusat q
ignorācia facti. Ignorācia vō iuris. alia ē
iuris naturalr. alia iuris diuini. alia iuris ca
nomici alia iuris civilis. Ignorācia iuris
naturalis nullū hntem vsum rōis excusat. qz
h ius ē in corde hois scriptū. i. q. iij. notādū

Ignorācia vō iuris diuini qntū ad aliq sim
plr excusat lapcos. qntū vō ad aliq excusat a
tāto n a toto. Legē em et pphetas et euāgel
um et doctrinā aplicā scire tenent⁹ epi et pla
ti maiores q tenent⁹ omni pscēti reddē rōez
de ea q ē i eis fide et spe. vñ ab eis reqr⁹ scia
nouī et veteris testamēti. Layci vō tenent⁹ ad
nouiciā decalogi et fidei puz in aplōz spm

7
bulo dicitur. Ignorācia aut iuris canonici
excusat aliquos et aliquos nō. dicitur em ius
canonicū dicitur p qz discernunt pcta et
has tenent⁹ scire p biteri curā aiaz hntes et
cōfessores. n aut ita tenent⁹ alij clerici et ml
tominus layci. S; et ipi p biteri et alij clēci
sime q sūt i maiori gdu dicitur. sime h pla sci
re tenent⁹. Ignorācia aut eoz q publice p
mulgant⁹ ad lapcos penentiū. nō excusaret
eoz pcta qd p ignorācia ppetrarēt. di. xvij
q dicitur. Ignorācia vō iuris civilis aliqui
bus pdest. vt miliab⁹. rusticiis. mulierib⁹. et
minorib⁹. maxime in dāno vitādo. nō sic aut
in maleficijs Ignorācia facti. alia ē facti
mōris ad salutē vel ad officiū et hec excu
sat. j. cor. x. Ome qd i macello vendit⁹ man
ducate nihil interrogātes ppter dicitur. Alia
est facti necessarij ad offm vt i p bitero q sic
fca manu iposicō. et h nō excusat. Alia ē fca
necessarij ad salutē vt q rps est passus et h nō
excusat in hntib⁹ vsum rōis. Itē ignorācia
facti. alia est facti pprii. alia facti alieni. si
pprii. aut ergo qz opaz dedit rei illicite et tē
nō excusat. Aut rei licite et tūc aut habuit di
ligenciā. et sic nō excusat a toto sed a tāto. si
aut sic facti alieni. aut est ignorācia pbabil
scz ad quā nō requirit⁹ p sic nimis diligēs et
curiosus in inqrendo. nec etiā q sic nimis ne
gligēs. et h excusat aut ē crassa et supina. vt
cū qz dicit se ignorare ea q sūt publice coraz
ppro facta. h nō excusat Itē ignorācia alia
est simplex vt cū qz tene⁹ scire qd nescit et fa
cit ad h p sciat s; nō qd pte Vel sime aliquos
pōt dici ignorācia simplex illa q puat sciam
nec ponit debitū sciēdi et h ē in his q nō hnt
vsum rōis. Alia est crassa vt cū negligit scire
i⁹ qd tenent⁹ scire nec tñ vult se nescire Alia
est affectata vt cū qz negligit scire qd tenent⁹
scire et placz ei nescire. pma excusat a tāto et
a toto. s; sedā adhuc excusat s; min⁹ q pma.
tercia vero accusat et nō excusat Itē ignorā
cia alia vincibil⁹ alia inuicibil⁹. Inuicibilis
aut. aut est introducta pter oēz culpā. aut p
ter culpā pambulam. Si pmo. aut simplr co
gnicōz puat vt in his q carēt vlu rōis oio et
h excusat a toto. aut nō tollit oino vlu rōis. s;
plenu. et tūc nō excusat a toto vt in his qui nō
sūt plene furiosi s; hnt aliq^o mō lucida inter
ualla et in pueris q sūt capaces aliquo mō p
ceptū licz nō plene. Si aut p ppriā culpā vt
in ebrioso et furioso quoz vterqz se pcepta
uit in h p suā culpā. sic excusat saltē a tanto.
Si at sic vincibil⁹. aut est crassa et supina. aut
affectata de qbus est s prime dictum. s. §.
Itē ignorācia alia est simplex zc.

ncorpalia dñr iura actōes et sicutates.
ncola est q i aliq regiōe domiciliū oera
bit vel trāstulit qsi ibi sedē habitur⁹. ff. d. v.
sig. ita qz trāstulit. x. anis domiciliū retinuit
liz etiā cā studij ibi steterit. C. d. incolis.

indefinita eqpoller vli. ex. de pui. qz circa
hoc est vñ de indefinita legis vel canonis
ius tradē incendēas. talis em indefinita equi
poller vli si lege vel canone nō diffinitur.

xxxj. q. i. q. si dormierit l. et plura alia de hac materia. ex de iur. lepro. qntu in glo. Ad hoc nota s. m. jo. an. q. qntu n. e. eade ro. et codicio ppter aliqd accidens oim pculariu in vniuerso dphensoz. indefinita no eqpoller vli. verbigra si leget lana indefinite n. cotinet i legato lana tincta. ff. de le. iij. l. si cui et si leget ois lana tincta lana eciam cedit legato ff. de au. et ar. lega. l. pediculif. tincta em lana n. pcedit ex ei9 origie. s. ex accidentali ei9 opacoe. S. qn oim pculariu est eade ro. et odico qz n. variat p accidens liz forte sint ipa na ex origie. qz vna lana e. melior alia ab origie. tuc indefinita eqpoller vli. ff. de le. ij. l. si plib9. l. jo. an. vj. l. d. elec. vt cca i glo. g. ndictio e. nis anoz. d. s. t. s. ex trib9 lustris est at lustr. qnqueniū qd quō v. e. possit iueni n. habet. ex. d. fide. instr. iter dilectos i glo. ndoles. s. in vocabulo. doli. p. r. i. m. u. s. infamia est aliud qm scādalu et pl9 impoztat graue scandalū qm infamia. qz l. p. purgacione tollit. sed i illo purgacō nō indicit. ex de homicid. ex l. i. s. i. m. glo.

ngenu9 est p. p. i. e. is qui statim vt nascit. est liber. instr. de ingenuis in pncipio. tñ ali. quādo sumit. p. eo qui plenā h3 libertatē. ex de seruis nō ord. c. j.

nscribere e. se obligare si nō pbauerit ad eā penā quā re9 d3 pati si pbauerit accusator ex de fide instr. sup. h3 in glo. b.

n inceg9 restituere. e. reducere in eū statuz in quo erat an. lesione. ex de relli. in integrū auditis. i. glo. fi. p. que modū subuenit. miozi b9 q. n. d. pleuerūt. x. v. anos et eccie iure mioz. et qn3 ecia. maiorib9 ex iusta et legitia cā ff. ex q. b9 causis. maiores p. totū s. m. g. o. f.

inuria d3 vno9 gñaliter ome qd n. iure fit. Scdo spēaliter iniquitas et iniusticia iudicātis qsi ius iniquuz ex eo dicta qd iure et iusticia caret. Tercio d3 culpa. vt in. l. acquil. Quarto d3 contumelia vt instr. e. in pñ. Et at in iuria tripli. s. re. vt cū man9 inferunt. verbis qn. s. cōuiciū d3. l. i. s. vt cū ad infamiā alic9 libell9 vel carmē famosuz dicit. d. scribit. v. l. edit. ff. e. l. i. et. l. apud labionē. hec g. o. f. i. n. o. f. f. i. c. i. o. s. u. m. t. e. s. t. a. m. t. u. s. d3. qd. de iniurijs e. factū d3ra pietatis officiu. s. i. quo exne9 he res d. s. t. i. t. u. i. c. et fili9 iniq. p. r. e. r. i. t. v. l. e. x. h. e. d. i. t. a. t. n. s. e. r. u. i. r. e. f. r. e. q. u. e. c. i. a. n. o. t. a. t. ex de fideiuss. c. i. in glo.

nsolidū qn ponit in instris e. idē qd in torū. nsolutū. i. in solucōez. s. i. vocabulo dare. n. s. t. i. t. u. e. i. n. f. r. a. i. n. v. o. c. a. b. u. l. o. i. n. u. e. s. t. i. r. e. n. s. t. r. u. m. e. n. t. u. p. u. b. l. i. c. u. d3. i. n. s. t. r. u. m. m. a. n. u. p. u. b. l. i. c. a. f. a. c. t. u. i. n. o. t. a. z. i. j. q. e. s. t. p. s. o. n. a. p. u. b. l. i. c. a. Sūc aut illa q. faciūt instrū publicū et autenticuz regulariter. v. j. s. ann9 domi. iudicio. dies. locus. testis. et nom. notarij. liz alicubi addat septimū. s. nom. pape vel impatoris regnātis tpe quo d. d. i. c. u. m. e. s. t. i. n. s. t. r. u. m.

ntencio siue caplm in iure d3 illud qd intē dit pbare p testes qui pducit eos.

ntelligencia dictoz. ex causis e. assumēda dicendi. ex de v. sig. intelligēcia. non ex op.

nionib9 singuloz. sed ex omi usu sunt intelli genda noia. ff. de suppl. l. labeo.

nterdictū e. idē qd actio i iure civili. vñ d3 interdicitū. qz iter duos dictū n. ab interdiciē. do v. l. p. h. i. b. e. d. o. Est at multiplex interdicitū qd hic dice. omitto gñā breuitatis. et quidem de quibusdā interdicitis habet. infra i vnde. nteresse e. dānu9 emergēs et lucz. cessās ex eo q. aliqd fieri cessat. C. de sen. que p. eo qd coiter iter est. l. vna. in glo. Interesse e. qn3 circa re. qn3 ex re. Itē qn3 loco rei. qn3 loco pene succedit. Itē aliqd e. i. bone fidei iudicijs. s. aut in stricti iuris iudicijs seu arbitrarijs. v. l. i. m. a. l. e. f. i. c. i. j. s. Itē aliqd i lucro. aliqd i damno. Itē aliqd ex dūcōe d. eo habita. aliqd ex natura d. r. a. c. t. u. s. seu dūcōis estimandū est. Interesse qd e. cca. re. iuste p. t. e. t. h. a. b. i. t. u. r. e. t. n. e. r. i. p. u. t. a. v. e. d. i. d. i. s. t. i. m. i. b. i. v. i. n. u. qd n. e. v. a. l. e. t. x. p. a. o. x. p. c. i. u. s. o. l. u. i. n. e. c. v. i. n. u. v. i. s. t. r. a. d. e. m. i. h. i. e. t. p. o. s. t. e. a. v. i. n. u. f. i. t. m. a. i. o. z. i. s. p. c. i. j. s. l. x. i. d. p. r. e. s. t. a. d. u. e. s. t. qz. f. a. l. t. e. h. o. d. i. e. d. a. n. d. u. e. s. t. s. i. e. m. f. u. i. s. s. i. m. i. b. i. t. r. a. d. i. c. t. u. e. r. a. m. h. a. b. i. t. u. r. t. a. n. c. u. ff. de act. emp. et ven. l. si sterilis. s. cū p. venditorē. Ex re e. interesse. vt v. e. d. i. d. i. s. t. i. m. i. b. i. v. i. n. u. p. r. e. c. i. o. x. s. o. l. i. d. n. e. s. t. c. a. r. i. u. s. v. i. n. u. f. a. c. t. u. s. s. i. t. r. a. d. i. d. i. s. s. e. s. p. o. t. u. i. s. e. x. e. o. l. u. c. r. a. r. i. v. l. v. e. d. i. d. i. s. t. i. m. i. b. i. g. r. a. n. u. n. e. c. t. r. a. d. i. s. e. t. i. o. s. z. u. i. m. e. i. f. a. m. e. i. n. t. e. r. e. s. t. u. t. h. i. c. qz. l. u. c. z. v. l. d. a. m. n. u. e. x. r. e. v. e. d. i. c. t. a. d. i. n. g. i. t. n. e. s. t. i. m. a. t. n. e. c. p. e. t. i. t. s. z. p. e. t. i. t. r. e. s. v. e. d. i. t. a. v. l. i. n. t. e. r. e. s. s. e. d. n. e. s. p. c. i. u. g. n. i. v. e. l. v. i. n. i. v. t. i. b. i. d. e. m. Qn3 tñ euenit vt i. d. e. c. i. a. i. t. e. r. e. s. s. e. qd. e. s. t. e. x. r. e. p. s. t. e. t. t. a. m. i. d. r. a. c. t. i. b. qm. i. m. a. l. e. f. i. c. i. j. s. i. n. c. o. t. r. a. c. t. i. b. v. t. s. i. s. c. i. e. s. s. z. u. u. f. u. r. e. m. v. e. l. f. u. g. i. t. i. u. u. m. m. i. b. i. i. g. n. o. z. a. t. i. v. e. d. i. d. i. s. t. i. t. e. n. e. r. i. s. m. i. b. i. d. e. o. i. b. d. a. n. i. s. e. t. i. u. r. i. j. s. a. b. e. o. m. i. b. i. i. l. l. a. t. i. s. v. t. i. b. i. d. e. m. l. i. i. u. l. i. a. n. s. s. j. i. n. m. a. l. e. f. i. c. i. j. s. v. t. s. i. p. m. i. s. i. s. t. i. m. i. b. i. h. o. u. e. a. u. t. a. s. i. n. u. e. t. a. s. i. n. u. z. o. c. c. i. d. i. s. t. i. q. e. r. a. t. p. c. i. j. m. i. o. z. i. s. t. e. n. e. r. i. s. a. d. d. a. d. u. m. h. o. u. e. cū. t. e. p. o. t. u. i. s. s. e. s. l. i. b. e. r. a. r. e. p. s. t. a. d. o. a. n. a. s. i. n. u. ff. d. s. o. l. u. c. l. i. s. c. i. t. u. Loco rei succedit interesse qn3. puta fui in macello et emi carnes s. ad meū interesse tē neris m. Itē si p. m. i. s. i. s. t. i. f. a. c. e. d. o. m. u. v. s. qz. a. d. c. e. r. t. u. m. d. i. e. n. o. a. d. i. p. a. m. d. o. m. u. d. i. e. t. r. a. s. a. c. t. a. s. z. a. d. i. n. t. e. r. e. s. s. e. m. i. b. i. t. e. n. e. r. i. s. C. de act. emp. et v. l. cū p. v. e. d. i. t. o. r. e. e. t. t. l. e. i. n. t. e. r. e. s. s. e. p. e. t. i. t. v. t. i. b. i. d. e. m. Succedit ecia. interesse qn3 loco pene. vt si p. m. i. s. i. s. t. i. m. s. o. l. u. e. r. e. q. u. e. n. d. a. e. q. u. u. z. c. e. r. t. a. d. i. e. e. t. l. o. c. o. q. u. e. e. g. o. a. l. t. e. r. i. e. o. d. e. z. d. i. e. s. u. b. c. e. r. t. a. p. e. n. a. t. r. a. d. e. p. m. i. s. i. e. t. s. o. l. o. z. s. e. u. t. r. a. d. i. c. o. e. z. p. r. o. g. a. s. t. i. e. t. i. o. d. i. e. q. p. m. i. s. i. t. r. a. d. e. n. p. o. t. u. i. e. t. s. i. c. p. e. n. a. i. c. i. d. i. n. t. m. a. d. e. q. u. u. s. z. e. c. i. a. a. d. i. n. t. e. r. e. s. s. e. p. e. e. t. e. n. e. r. i. s. m. i. b. i. ff. de eo qd certo loco. l. ij. s. de off. o.

In bone fidei iudicijs d. s. i. d. e. r. a. t. i. n. t. e. r. e. s. s. e. e. x. n. a. t. u. r. a. d. r. a. c. t. u. s. e. x. n. a. t. u. r. a. a. c. t. o. i. s. e. t. e. x. o. f. f. o. i. u. d. i. c. i. s. E. x. n. a. t. u. r. a. d. r. a. c. t. u. s. v. t. v. e. d. i. d. i. s. t. i. m. i. c. h. i. f. u. n. d. u. i. u. x. f. u. n. d. u. p. e. t. r. i. e. t. d. i. x. i. s. t. i. q. f. u. d. u. s. p. e. t. r. i. d. e. b. e. a. t. s. z. u. i. t. u. t. e. f. u. d. o. qz. m. i. b. i. v. e. d. e. b. a. t. cū. i. n. v. e. r. a. t. e. n. d. e. b. e. r. e. v. l. v. e. d. i. d. i. s. t. i. m. i. b. i. e. q. u. u. e. t. d. i. x. i. s. t. i. q. i. s. t. a. b. u. l. o. e. r. a. t. m. a. s. u. e. t. cū. e. s. s. e. t. f. e. r. o. c. i. s. s. i. m. s. e. t. g. n. a. l. i. t. e. r. s. i. n. p. s. t. e. t. qd. c. o. n. u. e. n. i. t. s. i. u. e. d. i. x. e. r. i. s. a. l. i. q. u. i. d. a. d. e. s. s. e. qd. a. b. e. s. t. v. l. a. l. i. q. d. a. b. e. s. s. e. qd. a. d. e. s. t. i. n. t. e. r. e. s. s. e. m. e. u. p. e. t. e. p. o. s. s. u. e. c. i. a. s. i. h. o. c. i. g. n. o. z. a. s. i. t. a. c. r. e. d. e. n. s. e. s. s. e. d. i. x. i. s. t. i. q. u. i. a. q.

ignozabas asserere n̄ d̄buisti. ff. d̄ act. empt. et
v̄. l. iulian. §. iterest et. §. si venditor. Ex
natura actōis d̄siderat̄ iterēē q̄n̄. ut v̄didi
sti mihi domū et n̄ tradis michi eā teneris mi
chi ad meū iterēē eē singl̄ae. ut ibid. l. j. In
dic officio veit iterēē i iudicijs bone fidei ut
v̄sura et fructus. v̄sura ut d̄posui ap̄ te pecu
niā et eā d̄uisti i v̄sus tuos nec istituis eam
michi s̄ es i mora. michi teneris ad v̄surā. C.
d̄ pos. l. v̄sura. et peti. §. iterēē n̄ v̄sura. et ist̄
iterēē peti p̄t cū peti. cā dāni vitādi nō lucrū
captādi. et ido caute dixit canō incremēta su
scepit. xiiij. q. iij. si q̄. Eructus ut v̄didi v̄
neā p̄ciū solui n̄ tradis michi. teneris ad fru
ctus quos p̄ d̄tractū p̄cepisti q̄ veniūt iudi
cis officio. ut. C. d̄ act. emp. et v̄. l. fructus.

In stricti iuris iudicijs q̄n̄ q̄rit̄ d̄ estitacōne
rei petite. iterēē cā re veit a tpe more. v̄biḡ
ta d̄di tibi vinū mutuo qd̄ tpe d̄tractus vale
bat. v. sol. ex iudiciū d̄gruo loco et tpe d̄nū
ciāmi tibi ut michi vinū reddēs et tē vinū va
lebat. xx. sol. p̄ea passus es me litē cōtestari
et tē valebat. ix. In q̄ estitacōne debes d̄denari
cēte i. xx. sol. q̄ t̄m fuit tpe d̄nūciatōis a quo
tpe iccepisti eē in mora. ut. ff. si certū petatur
l. vinū. In arbitrarijs actōib̄ d̄siderat̄ iter
eē et i lucro et in dāno. v̄biḡra. ex aliq̄ cā cā
p̄missi michi solue aliq̄s merces loco certo
puta rome cā die l̄ pecūiaz. n̄ solū dānū qd̄
sustinui si n̄ fuit solutū qd̄ fuit p̄missū suo lo
co et die. l. eē si negociator su i d̄ qd̄ ex merci
b̄ lucrū michi potui ē restituēdū. ut. ff. d̄ eo
qd̄ certo lo. l. arbitraria. In maleficijs con
siderandū est iteresse. et circa rē et extra. cā
rem ut si me d̄ seruus erat istitutus heres quem
ante adicā hereditatē occidisti. teneris enim
michi ip̄i corp̄is p̄empti et q̄nto pl̄imi fuit
eo āno vel. xxx. diebus retro. Extra rem quia
nō solū p̄ciū serui heredis occisi sed etiā p̄ciū
hereditatis q̄ morte adueniente nō habui fa
cto tuo michi dabis. ff. ad. l. acq̄l. l. si s̄u.

Ex d̄uētōe p̄sta iteresse. v̄biḡra. vendidi ti
bi domū et tradidi. pactū fecisti michi i d̄tra
ctu ut eā michi locares i āno seq̄nti et p̄missi
sti q̄ si n̄ faces michi dares c. sol. noie pene
n̄ facis teneris michi ad penā q̄ pena ē meū i
terēē ex eo q̄ n̄ locasti. ut. ff. d̄ act. emp. et
v̄. l. p̄dia. Interēē d̄siderat̄ r̄gl̄a i dāno t̄m
casualiter aut in lucro. et sūt hi casus in qui
bus lucrū cōsideratur. Primus ē q̄n̄ agit̄ ar
bitraria actōe. s. cū quid certo loco p̄missū ē.
quia ibi cōsiderat̄ lucrū et dānū ut sup̄ di
ctū est. Secundus casus cū agit̄ iure locati
et cōducti. v̄biḡra. locasti michi vineā v̄l ali
quā coloniā vsq̄ ad q̄nq̄ annos. nō pateris
me frui re locata forte p̄ ānū. s̄ q̄uis alijs ā
nis me patiaris ut. t̄m teneris michi ad iterēē
meū i quo d̄tinet̄ lucrū q̄ntū ide factur̄ erā.
ff. locati. l. si fūd̄. Tercius est q̄n̄ agitur in
maleficio ut sup̄ dictū ē in exemplo de seruo
herede istituito occiso ante adicā hereditatē.

Quartus casus ē q̄n̄ agit̄ rē ratā h̄i. v̄biḡra.
agebas d̄tra me noie petri c̄ te dicebas eē p̄
curatorē ego dixi q̄ dubitabā d̄ mādato et tu

dixisti q̄ p̄mittē volebas q̄ petri ratū habu
erit et p̄missi. p̄ea petri noluit ratū h̄i. et
sic d̄missa ē stipulatō i q̄ stipulatōe veit iterēē
meū et i lucro et i dāno. i dāno i eo qd̄ michi
abest p̄ litē a te michi mōtā. i lucro qd̄ luc
ri potuisses. ff. rē ratā h̄i. l. si d̄missa. Q̄nt̄
cā ē cū agit̄ tutele. v̄biḡra. petri mior erat
an. xiiij. Ioh̄es e d̄ tutor fuit et cepit admistra
re bōa sua fact̄ ē petri maior. an. xiiij. et sic
finita ē tutela. agit̄ petri d̄tra ioh̄es. petens
sibi reddi rōnē tutele. i q̄ actōe iterēē d̄siderat̄
ut i lucro et i dāno. q̄ pupillus āte erat he
res istitutus. Ioh̄es vero sua culpa hereditatē
tenuit l̄ cū aliq̄ possit querē noie pupilli sua
culpa n̄ q̄sinit. luc̄ ei qd̄ dolo l̄ culpa tuto
ris pupill̄ amisit tutor eius restituere tē. In
dāno v̄o quia male admistravit. Et qd̄ dixi d̄
tutore locū videt̄ habere etiā de curatore ut
ff. locati. et d̄duc. l. tutele. Sextus casus ē cū
agit̄ iterd̄cō neq̄d i loco publico fiat. puta
p̄hibitū ē a iure ne aliq̄s d̄eat edificare i lo
co publico. et si q̄s h̄ faciat q̄libz d̄ p̄plo p̄t
agē d̄tra eū n̄. s. p̄nceps d̄cedet q̄ edificaret.

S̄ p̄ea q̄ ioh̄es ip̄etrauit h̄ a p̄ncipe et edi
ficauit marci d̄o vale p̄hibē nūquid p̄t. h̄ si
marci d̄nū patit̄ age p̄t n̄ obstāte r̄sc̄pto. q̄
p̄nceps i d̄ d̄cedendo videt̄ cōcedere sine dā
no alterius. et in hoc casu dānū patitur qui
cōnodū amisit. ut si marci domū habeat iu
xta locū publicū in q̄ alius edificat. et p̄p̄
edificiū i d̄ adit̄ seu p̄spect̄ dom̄ marci fiat
d̄terior. ff. ne qd̄ i loco publico fiat. l. ij. §. me
rito. Ad h̄ nō s̄m b̄n. et ho. ex d̄ iur. i n̄a
q̄ triplex ē iterēē sic et p̄ciū. s. cōuentū d̄ne et
singl̄are. ff. d̄ act. emp. et v̄. l. j. iterēē siue
p̄ciū est triplex. de quo p̄tes cōuenerūt inter
se. et i d̄ est p̄standū sic ē cōuentū. Interēē d̄ne
ē i d̄ qd̄ res d̄nt. v̄. puta d̄bebas michi dare
x. mnas tritici tpe c̄o et n̄ dedisti. iō teneris
michi dare t̄m p̄tā valebat d̄ic̄ illo tpe. In
eē singulare est illud q̄ res plus valet vni q̄
alteri. puta amisti lib̄z meū que michi cor
rexerā in quo multo tpe studuerā. et ido pl̄
valebat michi q̄ alij.

interlocutoria est q̄n̄ iudex residens p̄ tri
bunali p̄nunciat aliquid de plano.

interpellare ē q̄n̄z icerrūpe. v̄n̄ d̄ p̄ litis cō
testationem interpellari. iō est rumpi legis
p̄scriptionem.

interpretatō dubioz. ē i vocabulo dubium.
n̄trusi d̄nr q̄n̄ p̄ electōz canonicā s̄ p̄ violē
tiā occupat honores l̄ officia l̄ b̄nficia eccia
nūciariū ē scriptura quā h̄es ichoa. stica
re d̄z ifra. xxx. dies a morte testatoris l̄ p̄p̄
scit se istitutu h̄edē et ibi scribē oēs res d̄fun
cti sub testib̄ et eū p̄ficē d̄z ifra. xl. dies vel
ifra annū si res sint remote et tūc nō tenebit̄
creditorib̄ v̄ltra i d̄ qd̄ iuentū fuerit i heredi
tate. Si autem non fecerit inuentarium tene
bitur insolidum.

inestire et istituere iō sonāt. ē aut istituere
s̄m p̄prietatē vocabuli ponē in possessiōez q̄
inestituere. s̄ i h̄ d̄nt. quia istitui quis d̄z
p̄ncipa. iuestiri autem in absentia s̄m hosti.

hinc ubi dicitur est dicitur auctoritate. institueret est spiritualis iuris beneficii vel dignitatis corporalis possessionem tradere. Inuestire autem est ius canonice vel dignitatis tribuere quod fieri potest per anulum libere. id est renarche dicitur remanere tamen unum per alio sunt. qui discipline publice et corrigendis moribus sunt ut milites qui volunt perquire latrones. ff. de mu. et ho. l. xl. §. renarche.

repe. i. latens iualesco. jo. an. li. vj. de extinerarche dicitur itinere cultodes. cep. pinteremptor est mediator in emptoribus. di. iij. nterdu. i. in die. c. j. et pal. ubes infra in vocabulo precaria.

udices domestici sunt ex quibus per magis pre iudicio maioris pendet et consilium.

prout standum est generaliter. nisi in certis casibus. est de re iudicium dicitur quod iuris scrip. pasto. i. glo. b. ditio. est de v. sig. for. Iudicium contradictum dicitur si dicitur esse consuetudine. et tu adulari me diceret non esse consuetudine. et iudicaret esse consuetudine. est de v. sig. abbate. in glo. f.

udex dicitur quasi ius dices pro se iure disceptat. est autem iure disceptare iuste iudicare. non est sicut iudex. s. bonus si non sit in eo iusticia. ut in c. iudices assessores sunt qui assistunt iudici forus. in cognoscendo causa sunt presentes consilium.

udices pedanei erant qui de causis minimis cognoscuntur dicitur quasi iuris garruli. eo quod hi sciebant quod causam dicitur iure disceptare. ut in c. forus.

ius est genus. lex autem species est. di. lviij. ius. Ius est ars boni et equi. ff. de iusticia et iure. l. j. Ius autem est naturale quod. s. est dicitur omni naturali. eo quod in ista natura non aliquid dicitur ubique habere. ut maris et femine diuinitas. liberorum successio. s. in bonis petu. puerorum educatio. dicitur omni possessio. quod iure naturali omnia sunt communia. et omnia una libertas acquiruntur eorum qui in celo et terra marique capiuntur qui in nullius bonis cedunt occupanti cedunt rei depositae vel commodate pecunie restitutor. violente per vim repulsi. Aliud est civile quod. s. quasi populus vel queque ciuitas sibi proprium constituit diuina humanaque causa.

Aliud genus ut sedium hostiliu occupatio. edificatio. munitio. bella. captiuitates. sicutentes etc. quod id dicitur gentium. quod eo dicitur fere gentes vnum.

Aliud militare ut solennitas belli iheredi. ne quis federis facienda sig. dato cum hoste dicitur etc. Aliud publicum. et istud dicitur in sacris et publicis biteris et magistratibus. Aliud quicquid quod est proprie romanorum. quod nulli tenet nisi quites. i. roma. nisi in quo agit de legitimis hereditatibus. de curationibus. de tutelis. de usufructibus. que iura apud romanos tantum reperiuntur. di. j. et dicuntur hic romani omnes qui romano imperio subsunt. s. jo. di. j. Ius civile inuenitur accipi diuersimode in iure. dicitur enim vnum ius civile quod quisque populus vel ciuitas constituit sibi. ut in ista. de iure naturali. §. j. et dicitur civile ad dicitur iuris naturalis et iuris gentium Secundo dicitur lex. xij. tabularum. ut. ff. de iustis. et iuris. l. ius civile. §. h. ergo. Tercio dicitur omne ius quod non est proprium. ut ibid. l. ius civile in principio. Quarto dicitur disputatio prudentium que fuit facta super legem. xij. tabularum. ut. ff. de orig. iuris. l. ij.

§. h. disputatio. Quinto quid quod habet septem dicitur iure. ut. ff. de var. cog. l. j. §. pm. Sexto quod quid iuri naturali et iuri gentium subtrahit habet accur. i. glo. et in ista. de iur. natu. §. j. Ius proprium est quod proprie introducere adiunadi et supplendi et corrigendi iuris civilis gratia. ff. de iur. l. ius aut. Ius quicquid constat ex legibus et plebiscitis. et senatusconsultis. et dicitur principum. et edictis senatorum. et rursus prudentium Est autem lex dicitur populi que maiores natu cum plebibus quod sanxerunt. Plebiscitum vero est quod plebs tantum dicitur. et quod ad partes populi dicitur. Euerit autem plebiscita primo facta propter discordiam que fuit inter nobiles et plebeios. ff. de orig. iur. l. ij. §. hiso

Senatusconsultum quod seatur tamen populi consulenti docuerunt. Costo l. edictum est quod tamen rex vel imperator dicitur et edicit. Rursus prudentium qui iuris respectu rudent consulenti. di. ij. dicitur. Ius publicum est quod spectat ad publicam utilitatem.

Ius privatum quod principaliter pertinet ad utilitatem privatam.

Iuris corpus diuiditur in canonicum ius et civile. Ius autem canonicum diuiditur in decretales et decretum. Decretales quarum volumine dicitur etiam ex magister diuiditur in. v. libros quarum materia his vltimis habet. Pars prior officia creat ecclesiarum ministros. Alia dat testes et cetera iudiciorum. Tercia de rebus et vita presbiterorum. Nubendi formam dat rite quarta decenter. Vltima de vicis et penis tractat eorum. Quilibet autem liber habet plures rubricas siue titulos in quibus premititur materia de qua tractatur in capitulis sequentibus. Sub qualibet autem rubrica sunt plura capitula que dicitur decretales et dicitur. et aliquando in capitulis sunt paragraphi vnum quod allegabis aliquid de decretalibus non aliter leges libere sicut et capitulum in eo. etsi sit capitulum longum. dices. c. tali circa principium vel medium vel finem vel versus finem. vel si sine paragraphi in capitulo alleges capitulum et paragraphum

Post autem dicitur dicitur. v. librorum elapsis multis annis. compilati sunt duo alij libri. s. sextus et septimus. i. quibus quod de prima dicitur materia et sub eiusdem rubricis cum. v. libris prederit apud ponunt. Decretum vero diuiditur in tres partes. prima vocatur distinctio. quod est distincta per particulam certam et vnam. quarum quilibet vocatur distinctio. et habet quilibet distinctio plura capitula. et plures. §. quod igitur allegas aliquid de hac prima parte allega quodam distinctio et c. vel. §. et si sit capitulum longum. dicas tali capitulo circa principium vel medium vel finem. et quod allegas capitulum non alleges. §. et quod allegas. §. non alleges ca. Secunda pars dicitur cause. eo quod est distincta in casibus. s. xxxvj. quarum quilibet habet plures quodas et quilibet quodam habet plura capitula et plures. §. habet autem. xxxij. circa quodiones. v. quarum. ij. quodam habet vij. distinctioes i. quibus tractat de prima. vnde illa quodam tertia intulatur de prima. habet autem quilibet illarum distinctioem plura capitula et plures paragraphos. quando ergo vis allegare aliquid de secunda parte decreti debes allegare quodam cause et quodam quodam tacionis tacione causam et nominando questionem et allegare ca. vel. §. sic. j. q. v. tali capitulo vel. §. et subintelligit causa

Qñ aut allegat aliqd de illa qñsiõe que in
lat d pnia d3 allegari. sic d pe. di. j. c. tñ vñ
q. vñ noiar d3 distinctõ. cū sua quota. Ter
cia vñ ps hui9 libri mtrular d dsecratõ. et
h3. v. distinctões qñz quelibet habz pla capi
tula. vñ qñ aliqd allegat de hac pte d3 noia
ri distinctõ cū sua quota dicẽdo sic. d. dse. di. j.
tali. c. vñ. q. tali. Ius vñ ciuile diuidit i q
tuoz. f. codicẽ. digestũ. autẽtica et institutã. Co
dex h3. xij. libzoz. quoz. ix. pmos tñ mgn le
gẽ solẽt. et qñ allegat aliqd d pms. ix. libzif
nõ noia9 liber nec e9 quota s3 tñ codex et ti.
et pncipiũ legis l lex cū quota sua. et si lex sic
lõga dice9 lege tali cca pncipiũ mediũ l fiez
l si lex sic distincta i ples. q. dice9 lege tñ. Qñ
vñ allegat d trib9 vñ libzoz noiar d3 liber
cū quota sua et noiar eẽ dñt alia vt i pms
ix. libzif. Et nota q qñz i codice allegat au
tẽtica. Est at autẽtica h qd e additũ iuri atiq9
et ponit i margine inter glosas s3 d lra gros
siozi et qñ allegat aliqd d h autẽtica d3 no
miari. C. et tñs i q e autẽti. vt. C. d epis et
cleri. aut. gnalic. Digestũ at diuidit i di
gestũ nouũ. digestũ ifoziatũ. et digestũ ve
tus. Nouũ h3. xxiiij. li. Inforiatũ. xij. Vetus
xiiii. et sic sũt libzi. l. et qñ allegat aliqd d di
gest. quocũq3. noiar d3 digest. et tñs vt lex
sicut i. xij. libzoz pms codicis. Autẽtica
vñ diuidit in. x. collones et qlibz collatõ h3
ples tñs sũ rubzicas. et qlibz tñs vñ. q.
vñ qñ allegat aliqd de hac aut. pmo d3 no
miari aut. p9ea tñs. deide. q. et vñ collõ
sic vt in aut. de mādato pncipis. q. si tñ. col
latõ. iij. Instituta aut h3. iij. libzoz. et ql
bet liber h3 ples titulos. et qlibz tñs h3 plu
res. q. vñ i allegādo instituta d3 pmo noiar
isti. p9ea tñs. tercõ. q. sic. istu. de fideicõ. q.
usfratratõ e autoritas seu in herede3.
potestas pueniens ex bñficijs añ dsecratõem
ecclesie collatis. puta ex fūdātõ. edificatõ
et dotatõ. vt. xvj. q. vij. filijs. et c. qñq3. et
xvj. q. ij. abbatẽ. vñ v. patronũ faciũt dos e
dificatõ fūd9. h. gof. Dñ ec iuspõnat9 qñz
aduocatõ. qñz vicedñatus vel custodia. vel
guardio. vel ius frequetationis vel pcessio
nis. quandoq3 gratia. ex de iurepatro. qui cle
rici. in glo. a.

ure ppe d3 res aliq vendi in istrumẽtis vñ
ditõis qñ ppietas ei9 trāsfert in emẽtem.

ustio infra i vocabulo mandatum.

usticia d3 qñ iuris stat9. ex d v. sig.

ex qd e. dcm e s i vobulo ius quiritũ.
ex alia publica q a scis pñb9 scripturis
e dfirmata vt lex canonũ. Alia puata
f. q ex instictu spiritussancti in cordibus fidẽ
lium est scripta. f. caritatis que dignior est q
pziua. xix. q. ij. due.

ex quandoq3 dicẽt cõsuetudo. j. q. j. c. ij. qñ
q3 regula. j. q. vij. c. ij. quādoq3 ratõ. di. j. cõ
suetudo. quandoq3 ius scriptũ siue cõstõ qñ
q3. quādoq3 cõstitutõ ciuilib tantum.

ex. xij. tablar d3 lex i. xij. tablis scpta. cū
ei leges pp dñsordia plebeiorũ cū nobilib9
fere p. xxx. an. in dissuetudinẽ abissent. creati

fuẽt. x. viri qui trāstulerũt leges grecoz in
latinũ et eas i. x. tabulis eburneis scripserũt
et ijdẽ. x. viri p9ea vidẽres i ill. x. tablis mlz
tas leges deẽ. accepta pñate corrigẽdi et sup
plẽdi. duas alias tabulas addiderũt. et inde
dicta e lex. xij. tablar. h. jo. di. vij. c. j. D9ea
cũ pdicti. x. viri sibi mgnatũ usurparẽt sunt a
pplo icarcerati. et sic dñsules sũt fci q senatus
dñsulta cõposuerũt. postea ptozes dñstituti sũt
qui edicta fecerunt. h. azo.

ex mñcipal e lex quã aliq ciuitas dñstituit
sibi. et e ius ciuile. instu. de iur. natu. q. j. i. tex.
eges ciuiles feia si nescit et et glo.
miles. clic9 et cultoz pñt sibi iudex et vltõz
ex mñplex est. f. falcidia sic dicta a falcid
dio tribuno. qui legẽ fecit q null9 tñ legar3
i testamto qñ saltẽ admin9 qra ps superesset
heredib9. di. ij. qdã. Satira. f. q d plib9 sil
reb9 loquit9 dicta a comia rex. et a saturitate
vñ et satirã scribẽ e poemata varia ddẽ. vt ora
ti9 et iuuenalis. Rodia que. f. nauiliũ con
mercõz. e. ab insulã rodo dicta. h. iniqñssima
e q patẽtũ naufragiũ ibitatorẽs oia auferẽt
hodie at excõicati sũt. di. ij. qdam. et c. se qñz
tub9. Orcẽtia fca. f. iter plebẽ et pplm. qua
dñstituit vt ñ valerẽt plus plebiscita q leges
popli. Acqñlia s3m plebiscitũ e. q loquit9 in
eo cãu i q9 qñ culpa sua dñnũ alij dedit. velu
ti si equũ suũ occidit vel vulnerauit. l. vñslez
suã scidit. Et i hac lege veit culpa leuissima
vt si quis ex alto se pñcipitavit et sup aliũ ve
nerit et ceciderit te9 lege aquilia. vel si puta
toz ramũ deiecent et ñ pclamauerit et sic ali
quẽ occidat tene9 lege aquilia s3 nõ tene9 le
ge cornelia dñc. i qua veit tñ dol9. ff. ad. l.
acquil. i lege. Iulia lese maiestatis. h. pñt
eos qui in rempublicam aut in pñcipez aliqd
machinari moliti sũt. Cornelia dñs. h. h
loquit9 d hoicidiz qui cū telo ambulãt cã oc
cidendi homines. in hac lege venit tantum
dolus. Sant et plures alie leges qñ omit
to causa brenitatis.

egio de h s in vocabulo ala.

egare e mitte. e etiã in vltima volũtate rez
aliq alicui reliquere.

ibell9 e pu9 liber. i. modica scriptura. et e
duplex libell9. f. duẽtõis et accusatõis. p9 in
ciuilib9. scda i cñialib9 locũ h3. In p9 dñeri
debet nomẽ actoris et rei et iudicis corã quo
agit9 et res que petit9. et dies i q9 libell9 da9.
In secundo vero contineri debz nomẽ accusa
tozis et rei et iudicis et cñẽ de q9 agit9. et qñ
dcq3 pñõa cū qua cñẽ dñmissũ eẽ d3. et loc9 i
q9. et dies accusatõis. pñessio accusatõis co
rã iudice. et mẽs i q9 e dñmissũ. diẽ aut et ho
rã ibi ponere nõ est ncẽ. h. gof.

iberi vel filij dicũt omẽs descendẽtes vt
q3 ad trineptes. et vltẽr9 dicũt iferiores. Si
milit9 pñtes dicũtur omẽs ascendentes vt
q3 ad ternariũ et vltẽr9 dñr supiozes. ff. e. li
beroz. et. ff. de grad. l. vna.

ibertas e natural factas e9 qd cuiq3 libz
facẽ. isti. d iur. pñõ. Liberi sũt q nascũt ex ige
nis. Liberi vñ sũt q maũmictũt. isti. d ige.

icari est appreciari.
icitarij dñr q̄ rē ali. p̄ emēdo vel adducendo
l̄ alit̄ negociādo appetūt et alt̄ alterz supā
imiarche dicūt̄ re d̄cedit pl̄ offerēdo.
p̄ncipes locoꝝ i q̄b̄ sūt diuersaz. p̄uitiaz
ā diufoꝝ regnoꝝ limitū termi. Et id̄ colimi
arche dñr. q̄. s. d̄finia custodiūt vt hoies ter
imitanei dñr q̄ sūt inter ciuita rā colāt.
tes et castra d̄stituti vt limites d̄fēdāt vt ho
is a d̄ctōe limitis nom̄ mies terrā colāt.
p̄us sumpsit. ex̄ de v. sig. foruz.

itē d̄testari d̄ ille qui corā iudice cū testi
moio et publice litē ichoat cū adūsario. Se
cūdū gof. litis d̄testatō ē hincinde negocij p̄n
cipal̄ apud iudicē fca narratō. Itē q̄i litis
d̄testatō ē q̄n aliq̄s d̄uēt̄ i iudicō sup reb̄ i
mobilib̄ q̄s possidet noie aliēo. noiat domi
niū i iudicō. et accipit induciat ad denūciād
dño vt ad iudicē veiat l̄ mittat. at si ip̄e dñs
n̄ d̄pet i termino sibi dato tē em̄ ē lis q̄i d̄testa
ta d̄tra ip̄m dñm siue habet̄ p̄ d̄testata ad in
terrūpendā longi t̄pis p̄scriptōz. ex̄ vt lite nō
d̄te. quoniam frequenter. ē dubius.

itē p̄edere. ē litē i incerto eē dū ei d̄ euētus
itere de rato dñr p̄curatorū. q̄ d̄stituens
p̄curatorē sp̄ adicit i fine q̄ quidq̄ ip̄e p̄cu
rator fecerit sup cā ad quā e d̄at̄ ratū habet
ex̄ de reli. do. cum dilectus in glo.

agones siue v̄ularij sūt q̄i i suis emē
dis vel vendēdis mercatōz exercent.

gri scrineoz idē sūt q̄d scrinearij siue
scrineoz custodes siue p̄gmatarij. sic d̄cti. q̄
p̄gmaticas sanctōes scribebāt et eoz. ex̄ pla
in scrineis ad memoriā recondebant.

aleficiū ē hoicidiū furtū et h̄moi. Sed q̄i
maleficiū ē cū iudex p̄ iexp̄iētā iudicat. l̄ cū
d̄ domo alic̄ ē eiectū l̄ effusū aliq̄d q̄d nocu
alleatores fl̄e. monere adul̄ it̄ trāseunt.
terine sunt qui malleāt falsam monetam.

andarij ē qui suscipit mandatū.

ādatōz ē q̄ aliq̄d alicui mādāt vt i d̄ faciat.

andatū p̄ mādātū gnale posteri d̄atū non
derogat̄ puilegio nisi de illo faciat mētōem
ex̄ de offi. oz. graue. Itē p̄ mādātū gnale n̄ p̄
hibēt̄ nisi illicita. ex̄ d̄ v. sig. l̄ quibusdam.

Itē tm̄ valet mādātū gnale q̄ ad oia q̄ntūz
sp̄eale quo ad quedā. ex̄ de vo. magne. Itē
rei turpis mādātū nullū est. ff. mād. l. si r̄mu
nerādi. q̄. rei.

Item q̄n mādātū vel pactum
vnū d̄tinet in se duo. quoz vnū ē possibile al
terū ip̄ossibile n̄ obligat i d̄tractib̄. vt si ego
eris rome p̄mittā tibi hodie dare colonie c.

Sed bene obligat in iudicijs. vt si iudex mā
det alicui q̄ compareat corā se die impossibi
li sibi tenet̄ compere die possibili sibi. scdm̄
h̄c. ex̄ de dolo. cū dilecti.

Item qui exequi
tur mandatū nō debet excedere fines mādātū
insti. de mādatis. q̄. is qui. Itē mādātū sp̄e
le derogat gnali. etiam si de eo nō faciat mē
tōnem. ex̄ de rescrip. pastoralis. h̄ autem s̄m
bar. in q̄onib̄ p̄mo fallit i mādatis gnalibus
que sūt effectū sp̄ualia. ex̄ d̄ offi. del. ex̄ p̄e.

Secdo in puilegijs. ex̄ de rescrip. cū ord̄nem.
Tercō q̄n res n̄ est integra. Quarto in legatis

ff. d̄ suppellect. leg. Mādātū et iussio diffe
rūt. q̄ iussio ip̄ortat necitatē nec finit̄ morte
quia successor tenet̄ illd̄ facere. mādātū vero
ip̄ortat liberā obseq̄ndi p̄tātē et finit̄ morte.
Quidā tñ dicūt q̄ tā p̄ceptū q̄ mādātū finit̄
morte si noib̄ exp̄s̄ sc̄ba. h̄ jo. xiiij. q. ij. du
dū. d̄ mādato eē h̄es infra i vocabl̄o p̄caria.
appula ē ornamētū q̄d ip̄ator d̄stāun̄ card
nalib̄ cōcessit. di. xxvj. constan.

appa ē ornamētū eq̄. et sūt mappē lithēami
na alba quib̄ coopunt̄ eq̄ cardinaliū cum fa
ciūt p̄cessiōz. Alij dicūt mapp̄az eē ep̄alē mi
trā. h̄ jo. d̄ hoc h̄er. di. xcij. q̄. compaz.

aterfailias ē q̄ honeste viuit quā nulle nu
ptie nec natales faciūt matrēfailias. s̄ tm̄ bo
ni mores. ff. de v. sig. p̄nūciatio. q̄. matrem.

arie aliq̄n poiēt̄ d̄patie. aliq̄n p̄ tm̄. vt ex̄ d̄
fi. p̄sbi. ad abolēdā. Aliq̄ eē legat̄ maxie p̄zo
mag. et sic tē p̄zie s̄m b̄n. ibid̄. aliq̄ p̄ tm̄.

enia p̄e dñr edificia muroꝝ ciuitatis. sic
dicta. q̄ manūt ciuitatē. et iterdū dñr abusi
ue menia oia edificia. a mūio nis. i. edifico.

ercis nomē ad mobilia punet. ff. de v. sig.
erum impiū. ē habere gladij mercif.
ptātē ad puniendū facinorosos. vñ merum
impiū ē quedā sūma potestas p̄ quā ea q̄ sūt

iurisdicōnis maxie explicāt̄. et d̄z mezz. quasi
sepatū a cogtōe pecuniaria eo q̄ nullū ide se
cōmodū pecuniaz. ar. insti. de publi. iud. in
p̄n. Nec aut̄ sūt meri impij facinorosos puni
re. delinquētes violare vel incat̄cerare. mem
bra mutilare. penā capitalē ip̄onē. h̄ ac ē tri
plex vt d̄i. h̄o. ex̄ d̄ iuriū. veiens. s. mores. exi
liū. et relegatō. ff. d̄ publi. iudi. l. ij.

etus d̄z q̄i mentē tenēs siue ip̄ediens. q̄ em̄
timet n̄ sp̄ gerit in corde q̄d h̄z i ore. et ide d̄z
meticulosus. i. metu plen̄ qui. s. timet timen
da et non timenda.

inores q̄b̄ succurrūt p̄ r̄stōz i integz sūt q̄
nō cōpleneūt. xxv. an. ff. d̄ in itegz r̄sti. l. iij.
issalia l̄ missilia dñr q̄dā p̄statoēs q̄s nou
p̄toz solebat mitte in vulgū. vt q̄d q̄lqz app̄
itū in possessionē h̄deret fieret suū.

noie ventris ē mitti i possessionē noie ei q̄ vel
ittere aliq̄e i pos que est i ventre
fessioz est aut facē eū possessore vt quādo p̄ba
uit rē eē suā. aut eū ducere i possessionem vt

custodiat eā et i ea maneat non vt eaz posside
at. vt re q̄ citat̄ noluit d̄pere tādē veiens
litē suscipiat donec p̄bauo eam esse meam.

ixtū impiū ē p̄cās media p̄ quā ea que sunt
i iurisdicōe media explicāt̄. et dicitur mixtūz
quasi ex iurisdicōe et mero ip̄io. eo q̄ h̄z com
modū pecuniaz. et p̄tiet ad ip̄m bonoz pos
fessorē dare. i possessionē mitte. iube. cauere.

pupillis tutores dare. et oēs alie pene gues.
p̄t̄ penā capitalē et mutilatōz. vt ē relegatio
vel fustigatō vel grauis correctō. ff. de iur.
oim iud. l. i. et. iij. in tex. et glo. h̄c guil. et
pe. de sam.

ozbus sortitus est qui perpetuo nocet nisi
sit curatus.
oztuariū d̄z q̄d q̄s r̄linq̄t i morte. ex̄ d̄ offi.
iud. oz. conquirente in glo. s.

alio dicitur custos mulozum.
ulctare est punire. et dicitur mulcta a pena. qz
pena e certa et a iure iducta. mulcta vo a iu-
dice p sniaz irrogat. vnde appella a mulcta
no aut a pena. ff. de v. sig. si q pena.

unicipiu de a munere et capio. e aut muni-
cipiu opidu i quo pacis obliuade ca milites
snt dstituti. et muncipes dnr q muncipia custo-
diut. et qui pest al dz municipal. Dicitur ec
municipales q in municipio nati sunt.

unimeta dicitur pbatos et istra. qz causam
muniut li. vj. d. elec. qz i fi. et i glo. jo. an.
un dz cu aliqd dat causa pcedere. donuz
aut e sine ca. ex de v. sig. inter donu.

ulio est idem quod fatu.
ancisci est aliquid consequi.
aufragiu e nau fracta submersio rez
egatia pbari n pt. s b siue cozpoz
infra in vocabulo probatio.

egligeta e a qd fieri pt et dz emissio.
egociu aliqn sigt actu alicz rei cui dtrariu
e ociu. Aln actoz cae q e iurgiu litis. et dz ne-
gociu q negas ociu. dz at negociu i causis.
et negociat i comercijs. et requit i omi nego-
co. s. n. notorio iudex. accusator. rez et testis
ocio. i. noticia ex de v. sig. forus.
iudicialis. et ptinet ad eos q hnt iurisdicem
pt ec sumi notoz p dgnitoe. ex de excep. pia.
ctari dz psona publica. qz ei officiu e ad
publica utilitate iuetu. et dz notari a notia
q. s. e. negocia hoim publice et autetice nota-
re. i. i. publica et auteticam forma redigere.
Et ide dz scriba a scribendo. dicitur etia tabel-
lio. quia in tabulis olim notabant.

ouale. i. terra de nouo ad culturam redacta
de qua no est memoria q alias fuerit culta.
ex de v. sig. quid p nouale.
ouato e obligatois additonal in obligatoz
pura. s. sine addicione translatio.

ouu opus facit q aut edificando aut dtra-
hendo aut fouea faciedo pstinat facie imutat.
secus est si vetus deficiat. ff. e. l. j. §. nouu. et
§. si quis edificium.

ouu opis iniciatio e s3m hof. illi qui de no-
uo edificat i puidicium alteri facta legalit p
bibitio. et ptinet ad ea tm que snt solo diucta.
vt p i dicta lege. Eit aut triplr. pmo solo
verbo. s. dice no no nouu opz et b i loco edi-
ficij l. etia ipi dno opis. 2o p iactu lapilli. 3o p
iudicis phibitoz. pmo nucijs pdir possessioz
et fac adufariu possessore. nucijs vo sedo et
terco mo retinet possessione. b. h. ex de v. sig.
ex pte. et e. c. ij.

ora est corpus nocens non seruus est ipsuz
maleficium. Noxia vero est delictum. vnd v.
Noxia delictum delinquens noxia vocatur.
bducere est quasi de mente subduce-
re. s3m jo. an. libro sexto de elec. fun-
damenta.

omnia si episcopus dicat. do tibi tale villa et
omnia q habeo ibi. n itellr dare decias l. alia
iura mere spualia. qz li oia non extendit se ad
ea q peit snt alteri nature et iuris q ea que
pncipaliter trāfferut. s3 qn dat aliqd qd b3

ryalia et spualia iura cu oibz pnticijz suis.
vt pbenda possessiones hns et dcimas. te omnia
trāfferunt simul. b. hof. ex d iurepro. lras.

melogare idem est quod confirmare.
pntates snt meliores et ditores de ppo ab
potez aliqn dicit necitate opibz sic dicti
iij. q. ix. n optet. aln honestate. vt. xv. q. j. c.
j. Itē optebit tā futuz q pns sigt. ff. d v.
sig. verbu. l. digna vor.

raculu. i. rnsu. qz pendo impetrat. C. de
rdinaria onera snt illa q de dsuetudie obē
t. exordinaria vo q isolica necitate emergūt.
rdinarij vero snt no tm epi sed etia quicu-
qz inferiores q hnt institucem et desitutio-
ne. ex d offi. oz. cu ab eccia. et li. vj. e. c. j. §.
rphanatrophus est oz in conferendis
phanoz et pupilloz tutor et adolefcentiu cu-
rator. q eos q pentibz dilitatos suscipit alē
dos vñ orphanatrophiu e locz h3 admistra-
tionis.

ragani snt hoies puati a pago. i. villa
agan. na. nu. i. villan et dicit.
quicuqz habitat in villa dz pagan.
alatin comes dz q curā gebat pcpiaz vt
missis notarijs suis iudicu negligetia argue-
ret. et a puitalibz dsueta tributa exiget.

rapa quod sit auctate pape dz fieri auctate
dei. et b e vnz si faciat iusta de ca. ex de trāf-
la. inter cozpalia. in glo. ix.

rabolarij dicitur medici. sic dei qz pla pro
arces s i voblo liberi. mittūt q faciūt.
arus idistite plate noie ps dimidia dsigz
t. ff. d v. sig. l. nomē filioz. §. ad opatōis.
aterfailias dz hō cumfucqz etatus sit. dum
mō sit sui iuris et pzie potestatis.

racici dz que ipator eligit sibi in ptem.
racicij ec dicti snt qd i nobiles in ciuitate.
aupies dz dānū sū iuria vt cū equz pcurie
ecoz noie dānet boues. s i vo aliquoz.
cabulo boues. in vocabulo mulctare.

enā comicti est penam deberi. de pena sup
esitatio e pēhois solo. C. d epis. l. iij. i glo.
erduelles s i vobulo emē lese maiestatis.
ersone qdā dnr puate imppe vt ille q sunt
exēpte a coi iure. di. iij. puilegia. vbi dz q p
uilegia snt leges puatoz. Quedā vo ppe di-
cūt puate psonē vt illi q n hnt dignate. xxij
q. j. qui dtra. vñ clerici nō dnr puate pfoe cu
beant dignitate. i. ordiez ecciallicū. di. iij. p
uilegia. et di. iij. dei qz. b. jo. Itē s3m abba-
tē pfoe quedā dnr publice. q. s. i officio publi-
co sunt vt tabellio. iudex. et baliuus. Quedā
dicuntur puate que scilicet non sunt in offi-
cio publico.

ertine ad nos dnr illa que spectant ad nos
aliquo titulo. nō cā pignozis et q nostra non
sunt. sed esse possunt. ff. e. verbu pntere.
ignz contracti e in eū statū venire nisi debi-
toz pignus comittat. i. amittat.

lagarij snt q liberos hoies surripiūt et vā-
lebs dnt a dnt a plaga maris sic dei
ppo vt spēs a gne. qz ppls dnt maiores et
miores nobiles et ignobiles. plebs tm mio-
res et ind plebiscitū. i. p plebē statucū. inli.

de iure naturali. §. plebs.

Male qñz poit p singlar. di. j. omnes leges aut sūt diuine aut hūane. i. ois lex aut ē diuina aut hūana ut di. jo. ibid. qñz poit ad exclusi onē maioris l' minoris nūi. ex d' diuoz. gaude?

l'alis locutō duoz. nūo ē d' rēta. iij. q. iij. opulū faciūt. r. s. §. Item ubi min. i vocablō collegiū. Itē d' p'plo s' i vocabulo ortari s' in vocabulo ferri. plebs.

possessor. bonoz. possessor ē nom iuris sicut bonoz. possessio. ff. d. v. sig. hereditatis. et da bonoz. possessor ille q' tm d' iure p'ozio succe dit ut fili' emācipat' l' cognat' q' dñr bono rū possessores. ex bonoz. possessioe edictali et decretali. nā statū ut hñt edcāz et d' rēta pos sessorz hñt. h' iterdictū d' rēta ad h' ut d' se qñt' hereditatis possessioz qd' d' quoz. bonoz. isti. d' iterdictis. §. r'itutoria i glo. d' hac ec' h' d' cā possessiois. pastoralis in glo. Drñt ei

hēs et possessor bonoz. qz heres succedit d' iure ciuili. bonoz. possessor d' iure p'ozio vñ aditō hereditatis n' d' siderat auctatē iudic. s' bonoz. possessor rēqñt auctatē et pñciā iudic' insti. de bonoz. pos. §. quos aut. Item bo z. noz. possessio aliqua d' s' m' tablas testamēti ut qñ p'oz p'mittit heredi s' pto possessioz bo noz. Aliq' etiā d' tra tabulas testamēti ut qñ dat' possessio liberis a p're i testamto p' rētis ro herede possidē ē aliqūe ita possidē q' se ro possessore possidēre putat herede ec' ē ita possidēre q' n' putat se iuste possidēre.

possessio ē corpalis rei detentō. corpis et ai mi et iuris amiclō d' rēte. Corpalis rei dic' quia sola corpalia possident'. Incorpalia vō dicūt' q' possidēre et q' tradi p' patiaz ad vsuz

Itē dic' corpis. qz n' ē ut q's corpe l' sal tē oculis adipisca'. Itē d' animi. quia pos sessio ei' solo aimo p'dic'. Itē dicit iuris. qz opret q' sit s' m' viā iuris. Possessio et quasi possessio d' rēte. quia corpalia possident'. vnde dicta est possessio quasi pedum positō. Incoz palia vō ut iurisdicō et s' uirtutes n' possidēt' s' q' possident' qz n' pnt corpali' apphēdi. ex d' fo. d' p' d' quest' i glo. b. Possessor bone fi dei i iur' p'dioz. tādū d' q' diu ignorat se alie nū possidē. q' vō h' sciūt nec ab aliena posses sione r'cessit male fidei possessor phibe'. xxxij. q. j. si vgo. Possessor male fidei d' p' q' mer cat' d' tra leges. C. d' agcol. queadmod. 2. q' p' denūciatōz sibi fēaz q' res n' ē distrabētis. C. d' rei vē. fūd. 3. si emit a pcuratore meo p' collusioz rē meā p' p'cio ml'tū miori q' de bunt vēde et h' sciēt. q' rto si emit a furioso. v. si a p'digo. vj. si a luxurioso cū sciz eū pe cuniā cōsūptuz l' scorto datuz qd' vnz ē cū p'p' h' vōis ē iterdictū a iudice ut ibidē. l. si quis h' bñ. ex de p'scrip. si diligenti.

possessorium iudicium est triplex. s. p' posses sione adipiscenda vel recuperanda vel reti nenda. ex de causa posses. pastoralis. i. glo. d. possidet' hoc iure qd' iuste. h' iuste qd' bene. qd' aut male possidet' alienū est. male aut po sidet qui vel suis male vici' vel aliena p'sumit ex de v. sig. ius.

possidere p' diuisio ē ita possidē rē aliquā ut in ea nullā p'tem hēat ab alijs sepatā quaz si mul cum alijs non possidēat.

ostliminiū ē ius q' restituit' res vsucapra v' p'scra ab alio alicui q' p' capritatē amise rat. xvj. q. iij. p'terea. recuperat em' eā quasi p' .i. iur' limē dō' sue sp' fuisse et possidisset.

ostium? et posthūa q' vel q' nascit' p' hūa ostulare est suum vel tōem patriā alteri' desiderū i iure corā iudice exponē v' alteri' d' siderio d' radice. ex d' postul. cū fac' doris i glo. d. Est etiam postulatō petitiō qua peti' ex grā aliqūe ieligibile licēt' eligi. d' p' ma postulatōe tracta'. ex d' postul. d' scda ex ragma. tis. i. causa. d' postulatōe

et inde p'gmatic'. i. causidic'. vñ pragmati ca sanctō ē cā i cōsistorio pñcipis ventilata. corā p'cerib' sacri palatij. Est ec' cōstō princi pis ex aggregatōe cause facta. qñz tm dicitur cōfirmatio siue s' p'tura ab ipatore facta cum cāe cognitiōe sap' d' ractu pmutatōis ex de rez. p'm. c. j. in glo. Et p' r'gmaticū sacz est pñcipis r' s' p'tū. et p'gmaticū sūt qui scribunt recaria vba sūt p'gmaticas sanctōes h. s. rogo. volo. mado. fidei cōmitto. Iubeo at ē p'ceptuz. C. cōia. de leg. l. ij. in principio. ar. ij. q. iij. mādasti. vbi eps mādāt pape. qñz tm mado ponit' p'ceptiue. C. d' act. et obl. si qdē. Si r' rogo qñz ponit' p'ceptiue. rj. q. iij. rogo qñz mādatiue. vñ. ff. d' neg. gest. si serui mei rogatu. i. mādato suscepisti rē. qñz d' p'ceptiue sic ponit' ut frequēt' hic. rj. q. iij. rogo.

redia rusticana sūt illa q' sñ edib' sūt siue sint i vrbib' siue i agro ec' si sint ibi edes ad vsū rusticanū. s. ad fructus recolligendos et oues et boues custodiendos.

refect' vrbis dicebat' q' ceteris m'gratib' q' cūqz ex cā p'ficiscētib' ab vrbē relictiis ius dicebat. et oib' i ciuitate dignatib' p'celle bat q' cū egredere' vrbē n' hēbat iuridicōz. iu bē tm et iudicare poterat i ciuitate. ut. ff. de offi. p'toris. Prefect' p'ozioz ad vicē m'grū eqtū ē creat'. Prefect' augustalis d' p'fer' et' egipti. Prefecti vigilū sūt p'fecti noct' ni q' excubias agebant. et malefactores no c'turnos puniebāt. n' esset p'sona tam famosa ut ad p'fectū vrbis mitteret' puniēda. ff. de reiudicare est p'fectis vigilū. aliquid alicui p'ferre. d' etiā q's sibi p' iudicāe dū i iudicō d' fite' aliquid rōe cui' d' fessiois damnificatur. dicitur etiam q' res iudicata p' iudicat veritati.

relati nomie intelligitur ecclesia et miste riū ppli et ecclia ē in epo et ecouerso nō tamē noie p'elati semp intelligit' ecclesia. ex d' re r'posic' p't dicit' s' p'p. edoceri i glo. quilibz q' alijs p'fest. vsus tm r'auit ut p'poit' dica' q' qndā p'ozat' curā sup' alios gerit. ex r'entes dñr q' in eadē p' d' v. sig. q'uis. uincia sunt. C. de p'scrip. r. an. l. fi.

referam aliqñ ponit' i iure p' maxime. ut ec' d' homi. ex literis. ij. et aliquādo p' tm ut ibi dem c. petrus in glo. tem olim gerebat. reses p'uite alic' p' ipatorez sūma potesta

Presumptio hinc gōf. ē alicui facti dubij qñz se
impleta qñqz plena iuestigatō. **S**ūt autem
tres spēs p̄suptōis. s. temeraria. et h̄ reproba
ut. ij. q. j. p̄. p̄babil̄ et h̄ admittit̄ ad s̄uple
nā p̄batōz. ut ex d̄ p̄suptō. i. m̄l̄is c. vñ coadiu
uat ad p̄batōz. si assint alia amict̄a. ex q̄ ma
tri. ac. pos. a nobis. i. glo. admittit̄ ec̄ ad pur
gatōz idicēdā. ut ex de purg. ca. si q̄s de gra
du. Et uolenta. et h̄ ad od̄m̄nādū sufficiēs
reputat̄. ut ex e. l̄is. h̄. bn. ex e. quanto. **D**e
suptō uolēta quedā est iuris et d̄ iure ut cuz
ius fingit et statuit aliq̄d sup̄ fictō. et contra
h̄c n̄ admittit̄ p̄batō. ex d̄ sp̄o. nec q̄ fidez.
ubi d̄ p̄ si q̄s dederit fidē mulieri de strabē
do m̄ionū cū ea et postea cop̄la seq̄t̄ m̄io
niū eē p̄iūc̄. et p̄batō i d̄trariū n̄ admittit̄.
Quedā ē iuris s̄ nō de iure ut cū ius p̄iūc̄
s̄ nō statuit aliq̄d ut si vir diu mulieri colba
bicauit. p̄sumit̄ ab eo cognita. xxxij. q. j. dir̄
et d̄tra h̄c p̄suptōz admittit̄ p̄batō. Quedā
ē hois. ut cū p̄sumit̄ d̄tra aliq̄d p̄ malā fa
mā et d̄tra h̄c eē admittit̄ p̄batō. ut ex e. cū
i tua. **Q**uedā ē uera. ut cū exheredito filium
meū. p̄sumit̄ d̄tra me p̄ iniuste exherede eum
et h̄ p̄p̄ naturā vñ heredes mei tenēt̄ p̄baē
q̄ eu exheredaueri iuste. C. d̄ ioffi. tel. aut. ut
n̄ liceat parēti. **Q**uedā ē facti. et h̄ ē duplex
quia quedā ē facti p̄cedēns cca futura. ut si
fel̄ sis calūniat̄. et itēz me uelis accusare. p̄
sumit̄ q̄ itēz me uelis calūniari. ex e. māda
ta. **Q**uedā ē facti subseq̄ntis circa p̄terita ut
si qui p̄us d̄ adulterio accusat̄ q̄d ip̄i repelle
bāt p̄teritu p̄mitatis. s̄iunt postea m̄ionali
ter diuicti. p̄sumit̄ illō de quo p̄us fūant ac
cusat̄. C. d̄ adul. si qui adulteriū. bn. ex d̄ sp̄o.
is qui h̄dē. S. i. io. di. l. ferrā. nō multum cu
rat de p̄dca distictōe. s̄ dicit q̄ contra omēz
p̄suptōz admittit̄ p̄batō n̄ ubi ius d̄ iure ali
c̄ n̄ t̄m̄ p̄iūc̄. s̄ ē certū qd̄ statuit. qz p̄ fictōz
iuris ueritas nō delet̄. C. d̄ iure do. l. i. rebz.
retor ē q̄ i uerbe ordiabat̄ ad disceptādoz
actus dubios et cās. **D**etoz uerbanz d̄z q̄ ius
i ciuitate dicebat̄. **D**etoz fideicōmissarij d̄z
qui de fideicōmissis iudicabat. **D**etoz pe
grinus qui iter pegrinos ius reddebat.
retorū est locus in quo iudex exercet iusti
ciā. ē etiam locz habitacionis p̄sidiis.
rimates officioz sūt qui officij p̄sunt.
rimiceri d̄z p̄m̄. ut i chozo. ut i cātu. vñ
in aliq̄bus eccl̄ijs d̄z cātoz ut etiā succētoz.
rimipilarij dicūt̄ q̄ p̄mi actōz officij sui ad
mistrāt et q̄ p̄m̄ pilū porrāt. C. d̄ p̄mipil. l. j.
rimogenicum uocat̄ scriptura diuina. non
quem fratres sequūtur sed qui p̄mo fuit nat̄
ex de v. sig. ioseph.
riuata delicta sunt que ciuilit̄ tractātur.
publica delicta quasi populo publicata dicūt
tur quoz p̄secutō est cōmissa cui libet de po
p̄lo. quale ē cri mē lese maiestatis et accusatō
d̄ suspecto tutoze uel curatoze i quibz omēs.
accusare possunt.
Processus de plano et sine strepitu iudicij
quando habet fieri. li. viij. de uer. signi. sepe
Probatio hinc gōf. est rei **C**ūngit

dubie p̄ testes ut instā et plēz qz p̄ iudicia et
p̄suptōes oñsio. plēz qz iō d̄z. qz et si i caulis
pecuarijs et ciuilibz p̄suptōes et iudicia p̄
bēt ut si fūnt certe uolēte ad sniam p̄cece
datur. ex de p̄suptō. l̄is. non tamen i crimi
nalibz sufficit ad od̄m̄nādū. quia in crimia
libz nō p̄cedit̄ ad penā p̄ p̄suptōibz utz ibi
d̄. c. l̄ras. n̄ eēnt iudicia idubicata et luce cla
riora. C. de p̄bac. l. sciāt. **D**icitur autem pro
batō a probe aduerbio. quia p̄be facit qui p̄
bat quoz itendit. qz p̄ h̄ p̄eal̄ n̄ p̄batiū euad̄
Nota etiā ad maiore euidētiāz p̄ p̄ba^o fit
m̄l̄a^o p̄ aspectū ut i notorio qd̄ p̄ba^o p̄ fci
euidētiā. ex d̄ accu. euidētiā. in atroci iuria.
ff. d̄ iur. l. j. In etate. ff. de mio. l. mio. xv.
a. In terminis. ex d̄ p̄ba. ex l̄is. h̄. gōf. **S**cōo p̄
testes et h̄ p̄ testes plures. uel enā p̄ unū cuz
alijs p̄suptōibus uehemētibz. p̄ instim̄ q̄r
to p̄ cōfessionē. et h̄ quatuoz ponūtur ex d̄ re
su. spol. ad sedem. q̄nto p̄ scripturā antiquoz
libz. ex e. cū cā. s̄serto p̄ uolentā p̄suptōz
xxxij. q. j. dicit domin^o. septio p̄ famā cū alijs
p̄suptōibus. ex de p̄suptō. terco. et etiam
per famā cū unō teste. ar. ex de p̄ba. sicut. Et
si iudex dubitet de fama querat a vicinis. ff.
de magi. dup. l. j. potest tamen fama p̄bati p̄
duos testes. ex de testi. et attestā. in l̄is. et
magis p̄bat fama q̄ unus testis. ex de cōlan
fr eo. h̄. jo. iij. q. iij. §. sepe. **S**z nuq̄d p̄ famā
et unū testē p̄t q̄a de crimie od̄m̄nari. dicit bn̄.
ex de p̄batōibz. ueiens. q̄ nō. qz i crimie d̄nt
esse p̄batōes ap̄ssime. secus est in causa ciui
li. C. de p̄ba. l. v. l. vñ. p̄ iuram̄tū. nā soli fac
m̄to credit̄ qn̄ d̄ scia alicui q̄nt̄ siue dubi
tat̄. ex d̄ sen. ex. si uo aliq̄s. d̄ hac materia s̄ i
uocablo cā. **N**egatia p̄bati n̄ p̄t. ex d̄ e. c.
bone. **N**ota p̄ m̄l̄a p̄ler ē negatia. s. facti.
dicit̄. iuris. et qualitat̄. **N**egatia uo fci q̄
dā ē pure negatia. qd̄ ē mixta. s. cū affirma
tiua. **N**egatia fci pure negatia. aut h̄z de
terimarōz loci. l. t̄pis. l. alteri^o rei. et h̄ p̄bati
p̄t indirec̄te ut si istim̄ exhibeat̄ d̄iens sup̄la
tōz facti i tali die uel loco. ar. ex d̄ testi. ex te
noze. ac n̄ h̄z. et c̄ p̄bati n̄ p̄t. nec direc̄te nec
indirecte. vñ onz p̄bati trāsser̄t ad adūsariū.
et hoc ideo quia negatōnum non sunt cause
nec circūst̄ ite que sūt necessarie i p̄batōne.
ut si q̄a dicat se nāq̄ d̄traxisse cū berta. **M**i
xta uo. s. cū affirmatiua ē illa q̄ h̄z affirmatōz
ip̄licitā. ut si dicat̄. ego nō renūciaui sp̄ore. q̄
si diceret coact̄ renūciaui. et h̄ d̄z p̄bati ab
eo qui negat. ex de renū. sup̄ h̄. **N**egatiua
uero dicit̄ probari debet h̄m̄z. ar. ex de p̄
bac. tercio. tamen dicit̄ i h̄. q̄ negatiua p̄
bata fuit ubi indirec̄te. Et jo. vi. q. v. in fine
dicit̄ p̄ illa p̄batō magis fuit p̄sumptiua
q̄ uera. **N**egatiua autem iuris potest proba
ri ut si dicat quis alicui. non potes esse testis
debet hoc probare. **N**egatiua uero quali
tatis. aut est negatiua qualitat̄s intrinsece. i.
ex d̄ cū qui nascit̄ h̄z. ut cū quis negat̄ eē pa
ciē. s. b̄z. et h̄m̄z. et c̄ p̄sūt̄ affirmatiua
n̄ p̄bet̄ negatia. ā est negatia q̄litas extrin
sice. i. ex cū qua homo non nascitur et tunc

Ac 8. 11

de lano

probatio per mltos

hinc p̄ba q̄nt̄ ad d̄z q̄nt̄ ad d̄z

de magis p̄ba d̄z

presumptio negativa non probatur affirmativa. unde si ne-
get scia proband est per examinatorum iudicium. ex de
pbe. cum solum apud m. Si etas per aspectum corporis.
ex de sp. i. puberes. Si legitas aut solum is cui
illegitatas opponitur est de h. ifamar. et tunc cogitur
se purgare. ex de pur. ca. accedens. aut non et
tunc qui sibi obicit tunc probare ar. ex de elec. si forte
h. abbas. et guil. et bñ. ex de el. c. bone. et gos.
procurator ordinatur in sum. ti. de proba.
iudex a populo constituitur non a principe nec ab alio
delegatur sed est auctoritate ipsa creatus h.
officium erat in puitas ut per eum puitales sua ne-
gocia expediret. Procurator legatus est cui per
consul puitiam ingressus mandat.

procurator est nomen generale ad quilibet admistra-
torem. et per sequentia que continentur in constitone restrin-
gitur ad illud de quo agit ex de procur. peuto. in
glo. c. s. in vocabulo curator. Procurator
causae est qui causam defendit absentis. s. aduocatus
causae est qui causam tuetur presentis. uterque vero de po-
stulare. Debet autem officium procuratoris esse graui-
tatum. et si quod recepit facere contra bonos mores. C.
de procur. lit. et h. intelligitur quod pacifice. t. ut ha-
beat certam partem eius de quo est questio quod non licet
per tunc licite recipere salariam suam pro labore li. vj. d.
roberes. e. fo. ope. romana. s. jo. an.

quod se putat heredem esse cum non sit. ff. de peti. here-
d. prohibita intelliguntur. l. p. herede
esse omnia que non sunt accessoria. ar. ex de trasla. iter
corpalia. Ar. contra quod omnia intelliguntur accessoria que
expressis non sunt prohibita. Ideo nota quod ubi aliqua
constitutio promulgatur affirmatiue se intelligitur accessoria
quod non inuenitur prohibita. exemplum. xxj. q. j. c.
vl. ubi dicitur quod si dormierit vir eius cui uult nu-
bat in domino. non dicitur duobus vel tribus vel qua-
tuor unde potest contrahere cum his omnibus. Vbi
vero promulgatur negatiue se intelligitur prohibita
non inuenitur accessoria ubi fuit eadem ratio ut
cum dicitur non occides. h. nulli licet iniuriat con-
cessum vel expressis ut de iudice cui lex hoc cedit
h. bñ. i. c. inter corpalia in glo. xxvi. Dicitur et
dicitur solum quod notat ibidem quod hec regula. s. quod non
est accessoria intelligitur esse prohibita. habet locum in
iudicijs et contractibus stricti iuris et in arbitris
et privilegijs et in scriptis literarum. h. ar. rgl. a. s. ces-
sum esse intelligitur quod non est prohibita expressis locum
habet in iudicijs et contractibus bone fidei et in
beneficijs et absolutiombus et in edictis prohibito-
rijs. in illis enim quilibet admittitur quod non prohibetur
ut in edicto de procur. testu. de matrimonio.

proiectum dicitur quoddam genus edificij quod
nulla columna supposita in edibus vel me-
nibus appendet.

promissio in genere mediocritate respicit. ex de
fi. p. bi. literas in glo. c.

promissio est que promittit negociationem ichoat
se promissio vero est que repromittendo ratificat.
promissionem committit in eum casum venire ut ex
ea possit aliquid haberi.

proprietarius est qui cuiuscumque rei proprietatem
habet. et est idem quod dominus.

propagare est producere et extendere.

proscriptio est contra absentem iudicialis pronun-
ciatio ut in posterum procul agat ab impio.

roseneta dicitur mediator in contractibus et mer-
ces dicitur psoneticum.

rouniales dicitur non illi que sunt oriundi de pui-
tia sed que in puitia domiciliu habent. ff. de u. sig. p.
ublicam sunt que publica vecti uiciales.
galia exigunt vel tributa adducunt. ff. de pu-
blicari dicitur que ob aliquod delictum in pub-
licum erarium deducuntur.

ueneri dicitur filij et non filie. dicuntur etiam pueri
omnes serui et sexagenarij. dicuntur etiam tercio mo-
pueri dicitur omnes qui sunt in etate puerili ut ma-
res infra. xiiij. an. et puellae infra. xij. ff. de u. si
pueri quoniam tunc legantur pueris alimeta tunc puer di-
citur puella usque ad. xiiij. an. ff. de ali. lega-
mela. Item quoniam pueri dicuntur doli capaces que
re super in vocabulo doli proximus.

urgatio est de obiecto criminis ostensio inos-
centie. et h. est duplex. s. canonica que fit per
iuramentum et h. approbat. et vulgaris. s. qua
sibi vulgus inuenit. et h. fit per duellum et can-
des ferru et per aquam frigidam vel bullientem. et
hoc reprobat. ex e. ex tuarum.

uamcituus h. tempus est ad arbitrium boni vi-
ri cum lege vel canone non terminatur. ff. de
uasi. ex de dec. p. iure dicitur. l. p.
romanos. est que expressum ueritatis sicut jo. j. q.
si unigeniti a patre.

uestio dicitur oratio interrogatiua. dicitur et tormetur que
tormetur ueritas inquiri. unde tormetores dicuntur
uestiores erarij dicebantur questionarij.
que pecunie publice petende et consuade causa crea-
ti fuerunt. Questiores uero sacri palatii idem of-
ficiu gerebant in domo ipsiali. Questiores par-
ricidij erant causas capitalibus pfecti.

uirites. romani dicti sunt qui uirites a quiri-
no qui fuit rex eorum dictus a quiris quod est
hasta quia magis hasta utebatur.

uocabitur retro trahitur et mandato opera
hoc est uerum si sit tale factum quod ab initio
mandari potuit et cedere qui ratum ha-

buit. alias non. ut ex de reglaribus significauit. et
c. cum uir. unde quasi reglarum uidetur ut raba-
bitum retro trahatur et confirmet precedentia. ex de his
que fi. a p. cum nos. et. ff. de re. iur. l. h. in iure
et hoc locum habet in maleficijs. negocijs.
contractibus. sacramentis. et his que per exceptio-
nem annullari possunt. ut electio que facta est
aliquo contempto que est annullanda nisi ille po-
stea consentiat. ex de elec. cum nobis. Eall
h. autem primo in illis que per alios expleri non
possunt ut per vicarij. Secundo in his que con-
tra naturam sunt vel fiunt que sine peccato deti-
neri vel fieri vel possideri non possunt que nulla
sunt ipso iure. Tercio in filia que nubit tempo-
re luctus que si faciat h. patre iubere. per infra
mat. non autem si patre postea ratum habente. Quar-
to in pupillo ubi non ualet ratum habitio tutoris
non sit presentis in negotio pupilli. istitu. de aut. tuto-
rum. s. tutor. Quinto in seruo qui iussu domini
adiens hereditate acquirat domino. domino uero per ad-
talem hereditate ratum habente non acquirat ei ut ibidem
Sexto in his que per h. h. iuris que facti ut senten-
tia. talia enim sunt que confirmari non possunt per ra-
tificationem. unde o. nulla pupillare ius expler

filia seru⁹. Sol⁹ tñ pñcep⁹ pōt sentētiā que
nulla est confirmare. qz ipse mutat subām rei. ij.
q. i. i. primis. Si tñ aliq⁹ alteri⁹ nomie sniam
tulit rata haberi potest. h. bñ. ex de pac. c. ij.
ino. vero dic⁹ q⁹ snia noie alteri⁹ lata nō pōt
rata haberi. Silr siq⁹ noie alteri⁹ iudicis iu.
dicet i illi⁹ terra n̄ p̄t eius snia rata haberi.
Rationales cesaris. i. pcuratores.
Reda de. est qddam gen⁹ vehicli ad eūdum
et redeundū habile et est quatuor rotarū.
Redibē ē facē h̄re aliq⁹ qd p⁹ hēbat vñ rōi
bitō q̄si reditō. ff. d. edil. edic. l. redibere.
Refere⁹ darij sūt aduocati q̄ referūt hoim ne
refragari ē nc̄itare et ipedire. gocia.
elegare ē aliq⁹ in isulā mittē p̄t aliq⁹
delictū ad standū ibi p̄ quinquēnum.
Remuerare. de⁹ n̄ r̄muerat bonū qd fit s̄ qd
bñ fit. id dicit quidā q⁹ de⁹ n̄ ē remunerator
noim s̄ adūbioz. ex d. collu. sc̄pta. in glo.
Renūciatō p̄t de ea tractat⁹ ex. ē pp̄ie rei
vel iuris spontanea refutatio.
Replicatō. sup̄ in vocabulo explicatio.
Res iudicata dicitur cū elapsis. x. ānis snia
nullius iuris remedio potest attenuari.
Res scē sūt q̄ ab hoim lesione munite sūt scē
ve porte ciuitatis vel muri. que res scē dicun
tur. qz delinquentes i eis pena sangnis puniū
tur vt si q̄s aliq⁹ in lesionē ipozum iferret.
Res sacre sūt q̄ deo sūt p̄ ep̄os cōsecrate.
Res de i. tractata veditōis adhuc eē itegra.
qñ res n̄ ē in toto l̄ in p̄te tradita et p̄ciū i to
to vel i p̄te n̄ ē solutū l̄ tractus sit factus.
Rescripta pape l̄ p̄ncipis sūt mādata q̄ ad istā
traz aliq⁹ vel aliquoz seu p̄p̄rio motu vel
ex relatōibus absentū vel suggestionib⁹ p̄e
fētū. l̄ ad cōsultatōem facit. l̄ cū aliq⁹ ali
cui l̄ aliq⁹bus corpi. collegio. vniūsitati. l̄ ci
uitati mādat seu indulget. etia ei ius faciūt n̄
gnale s̄ spēale i negocij et it̄ p̄fōas i q̄b⁹ et
it̄ q̄s p̄mulgata sūt. vt. C. d. le. et cō. l. ij. In
rescriptis s̄ p̄ intelligi si p̄ces veritati imitan
tur. et si ita ē ex de rescript. c. ij. i glo. d. et si po
nat⁹ ibi hec clausula si ita ē. referri debet ad
oia p̄cedentia s̄m bñ. ex. e. olim. ponit tñ ibi
opiones i glo. c. Itē clausula h̄ sc̄z et quidā
alij talis d̄poc. nō extendit se ad illos d̄ ciui
tate nisi dica⁹ et quidāz alij ciuitatis l̄ d̄poc.
sec⁹ est si diceret talis ep̄atus. extra e. radul
fus i glo. Itē clausula h̄ sc̄z si p̄o alio non
scripserim⁹. d̄z s̄ intelligi in rescripto quādo
papa scribit q̄ p̄uidat⁹ alicui d̄ bñficō i aliq⁹
eccia et si n̄ apponat⁹. Si vero papa velit ali
cui facere gratiam plenā scribit sic. non ob
stante q̄ p̄o alijs direrimus scripta nostra
extra e. mandatū. in glo. b. Item per hanc
clausulam non possunt plures q̄ quatuor ci
tari. quoz etia noia d̄nt i p̄mo citatōio exp̄i
mi. li. vj. de rescript. cū in m̄tis. in ter. et glo.
Itē in rescriptis seruari debet ordo scriptu
re. ex. e. cum dilecta. in glo. d.
stitutio que fit ecclesie iure minoris dif
fert a restitutione que fit iure maioris. quia
prima datur sibi officio iudicis deficiente a
ctōe. sc̄da vō qz tūc h̄z actōem suo iure. s. vñ

litatē officio iudicis accedēte. ex d̄ i integz
restit. cūz venisset. in glo. n. Restitutō quoz
p̄tibi vbi nulla possessio p̄t esse vt cū p̄tā res
stitutō d̄sangnee. ex de in integz resti. cū ve
euocare domū. ē dice nissent. in glo. d.
nō te debere litē pati in illo loco in quo con
uenis. sed in illo vbi habes domū.
i. eius ē defensor in cā. qz rē d̄z h̄re. a re dcūb
que ab ipso peritur. ex de v. sig. foras.
ostz quid est supra in vocabulo albu.
ogo supra in vocabulo p̄caria.
udera sūt fordes dom⁹ cū scopis mādate.
ura cesa dicunt⁹ q̄ cedunt⁹ et eruūtur.
accularij sūt q̄ veritas artes exercēt et
ex saccul⁹ p̄es subducūt et p̄tē distra
hūt. vt. ff. de exord. crimibus.
acerdos. h̄ noie itell⁹ inferiores. et noie
clericorum superiores. ex de colli. cleri. c. ij. in
ter. et glo.
ac̄ anoratō d̄z rescriptū qd ipator indulget
alicui p̄p̄rio etiā motu. orādo ipetratum.
ac̄ oracl⁹ m̄ dicit⁹ ipatoris rescriptū quasi
anctō ē p̄p̄e d̄tō cui addit⁹ p̄a. di. iij. i sū.
atidare siue cauere est securitatem p̄ fide
iuliozem p̄bere.
crinearij s̄ in vocabulo m̄grī serineoz.
enatores dicūt⁹ m̄gratus ppli q̄i seniores.
Senatores ei sūt qui a patricijs et cōsulib⁹ r̄f
qz ad viros illustres descēdūt. qz hi soli sole
bāt dicē sniaz i senatu. quoz et cōsul d̄z sena
tor m̄gratuū. vt. ff. d̄ senato. et insitu. de iur
re naturali. Senatores eē dici debent sc̄atoz
filij et nepores ex filijs nati. n̄ ac̄ nati ex filia
bus. ff. de senatozib⁹. l. liberos. Senatuscō
sultū d̄z i⁹ qd senatores hito cōsilio d̄stituer⁹.
enodoch⁹ ē qui senonē alicui⁹ ciuitatis p̄
curat. Sit aut⁹ senō dom⁹ in qua ifirmi alūt.
et m̄d̄z dicitur senodochium.
encētia ē diffinitō iudicial⁹ detrouisē finē i
ponēs. ff. e. l. j. Sme spēs sūt due. s. diffini
tua p̄ quā. s. p̄ncipal⁹ qd diffinit⁹. et iter locu
tozia q̄. s. n̄ s̄ p̄ncipali qdē s̄ s̄ alijs q̄stioib⁹
fert⁹. l̄ quia iudex it̄ p̄es loq̄ndo sine solēni
eq̄la d̄z omē quod tate p̄nūctat scripture
naturalit⁹ seq̄t⁹ vt pupill⁹ m̄rez. vitul⁹ vaccā
eq̄ster d̄z ap⁹ que res de q̄ ē detrouerha de
ponit⁹ et ide seq̄stz. vñ d̄z aliq⁹ rē aliq⁹ ponē
i seq̄stro sicut i depoito l̄ ap⁹ depositariū.
ens⁹ sapiētis. nota qz qñ alt⁹ detrahētū pa
ciscit⁹ aliq⁹ facē ad sēsū sapiētis alteri⁹ detra
hētis tē ea facē q̄ d̄ iure fieri d̄nt s̄ illo detra
ctū. nec p̄t sapiēs ille aliq⁹ arbitrari detra iur
ra. quia tunc sapiens non esset.
erutus est cōstitutio iuris gentiū p̄ quam
quis contra ius naturale subditur d̄no. Ser
uitus iducta est iure naturali. di. xxxv. sexto
die. iure gentiū. di. j. ius gentiū. et iure canoni
co. ex de iudeis. ifra. et iure ciuili. s. serui ac̄.
erui dicūt⁹ a s̄uādo n̄ a s̄uie⁹ qz ipator iur
bebat eos s̄uari n̄ occidi q̄ erāt ab hostib⁹ ca
pti. Id d̄nt et mācipia qz māu capiebant⁹.
eru⁹ corrupt⁹ d̄z s̄u⁹ q̄ p̄ aliq⁹ iductōnem
fact⁹ ē de bono mal⁹. vel d̄ malo deterior. s.
in animo vel in corpe. Seru⁹ publicus d̄z

tabellio n̄ q̄ sic h̄u⁹ s̄ q̄ publicū exercz offi
ciū. li. vj. de vsur. q̄ s̄m jo. an.
eruitutes p̄diorz rusticorū sūt iste. s. it. a.
ct. via. aq̄ duct⁹. haust⁹ aq̄. pecorū appuls⁹
ad aquā. Iter ē ius q̄ ex ede mea p̄ agros
tuos possiz agros meos intrare et i vias publi-
cas ire. et dicitur h̄ ius seruitus. quia p̄ediū
tuū in m̄ michi seruit. Act⁹ ē vt n̄ tm̄ possū
ire s̄ ec̄ iūntū ducē. Via est vt etiā possiz ve-
hiculū ducē et lignū vel lapidē trahē. Aq̄
duct⁹ est vt p̄ agrū tuū possiz ducē aquā ad
irrigādū agrū meū. Haust⁹ aq̄ ē vt haurire
possiz aquā d̄ puteo tuo. Pecorū appuls⁹ ē
vt pecora ducē possiz ad aq̄ ad aquādū. Ser-
uitutes v̄o p̄diorz v̄ebanorū sūt vt possū h̄re
tignū i pietē tuo. et vt sullicidiū tecti mei ca-
epulcrum est loc⁹ sicut in fūdo tuo
i quo est corp⁹. monumentū v̄o est sepulcrum
icarij sicut h̄oicide dei a sica sine corpe.
qd̄ sigt ferrū siue cultrū l̄ telū. isti. de pu. iu.
diē. s. sicarij. Sicarij etiā p̄nt dici q̄ vice ali-
cui⁹ armis insidiant. de pe. di. j. si q̄s cū telo
vū tene⁹. lex cornelia d̄ sica. l. j. h̄ ex d̄ h̄oici-
tē ē iusta. h̄ clausula sicut tignū i glo.
q̄n̄ ponit̄ in cōfirmatōib⁹ itelligit̄ cōdicōalit̄
sec⁹ ē q̄n̄ ponit̄ in p̄uilegijs. q̄a p̄mū sp̄ pone
aliquis debet ex de offi. del. quoniā in glo.
igillū autēticū s̄m b̄n̄. ex d̄ fide istrū. sc̄ptu-
ra. d̄ sigillū ep̄i et ei credit̄ q̄diu cōtrariū n̄
ōndit̄ et sigillū cap̄li. et sigillū alicui⁹ p̄nci-
pis secl̄aris cui d̄ cōsuetudie credit̄. Ad h̄ ec̄
q̄ sigillū sit autēticū d̄nt̄ characteres appare
vt id̄ d̄t̄ ibidē c. inter dilectos. in glo. xj.
ilua cedua ē silua ad cedēdū apta. silua pa-
laris ex qua vali et pedamenta assamātur.
ambolum q̄duplex. s. aplorū. scōrū p̄m. a.
thanasij. et p̄m⁹ titul⁹ decretaliū. h̄ in glo.
sup̄ p̄mū titulū decretaliū. in fi. glo.
indicus s̄ in vocabulo curator.
iq̄s. h̄ec dictō n̄ tm̄ mares s̄ etiā feias cō-
p̄hēdit. ff. e. l. j. h̄ v̄ez ē q̄n̄ agit̄ d̄ fauore. se-
c⁹ est si de pena. vñ si dicat̄. si quis fecerit h̄
det. x. sol. et n̄ addat̄ si q̄. tūc mulier cōtra fa-
ciēs n̄ ligat̄ ad penā. l. si dicat̄ si q̄s tenuerit
hircos det. x. sol. t̄c tenēs cap̄s nichil dabit.
hac at̄ d̄cōne si q̄ n̄ cōtinēt̄ mares. q̄s feiū nō
d̄cip̄ masculinū. ff. d̄ le. ij. si ita sc̄ptū. jo. an.
sup̄ h̄ p̄les alias snias r̄fert. li. vj. d̄ elec. ḡna
li. et cādē d̄t̄ cū bar. q̄ masculinū a canōe p̄
latū cōphēdit feias qd̄ p̄bat̄. xvij. q. iij. si q̄s
suadēte. cōiūcto cū ca⁹ de sen. ex. m̄liereq. qd̄
ē v̄ez n̄ eadē cōstōne v̄l alia feia excipia⁹ li.
vj. de elec. indemnitatibus. s. sed cuz ees.
olū quidq̄d plantat̄ serit̄ vel edificat̄. oē
solo cedit radicem si rāmen egit.
olidū. h̄ dictō insolidū p̄prie habet locū i
p̄missionib⁹ stipulatōne vallatis q̄ stipulatō
cōcipitur p̄ verba de futuro. vt p̄miserūt iso-
lidum se daturus vel facturos.
oluēdo eē est habere vñ soluat insolidū l̄
p̄ se vel p̄ aliū. ff. de r̄. sig. l. soluendo.
p̄onse vecta ē qui et panimphus. et est qui
curam gerit vt matrimonium cōsumetur.

tationarij dicuntur milites constituti ad h̄
vt alijs teneant stationem.
tatutū d̄ p̄sois l̄ reb⁹ aliq̄b⁹ n̄ extēdit̄ ad
res alias l̄ p̄sonas. ex d̄ postul. ex pre. i glo.
tello ē q̄ vari⁹ est aimo verbo et scō vt q̄
rem aliquā alicui pignora obligatā alteri pi-
gnorauit. et d̄ a stellatione serpēte vario et ma-
cioso q̄a ē vari⁹ et icōstās in mente. generali-
ter autem quod i civilibus causis dicit̄ dol⁹
h̄ in criminalibus dicitur stellationatus.
tramētū d̄z ḡna⁹ oē ḡn⁹ vestis. ff. de v̄. sig.
s̄ magis p̄pe vestes cubiclares. tramētū em a
sternedo d̄z. nā i⁹ sternit̄ qd̄ i mū diuit̄. vñ
et via publica stratū d̄z. eo q̄ lapidib⁹ sterna⁹
ubastari rē. ē eā venalē p̄poi asta suppoita
ubdianctarum duo sunt genera.
ubscribe ē subsignare. vñ testes solent sub-
scribere in circographo. i. notulas q̄sdā pone.
ubsignare ē aliqd̄ signū alicui rei ipone v̄l
etiam subsignare est subscribere.
uffragiū q̄n̄ sumit̄ p̄ auxilio. cōsilio. sū ser-
uitō. xij. q. ij. suffragio. q̄n̄ ē cōf̄sus i sc̄ptis
redactō. cū. s. q̄s dicit. ego. b. noio. p. in pla-
tum. sic sumitur li. vi. de elec. p̄petuo.
uggereda ē ps tecti eius domus q̄ incūbit
extremis partibus tignorū capitalium.
uppelles ē dōesticū istrū p̄nt̄ failias i q̄o cō-
tinēt̄ oia v̄tesilia dom⁹. et ec̄ q̄ n̄ sūt ad aliq̄
sp̄ealia officia d̄putata. et d̄z suppelles. q̄s h̄i
q̄ mitebāt̄ i legatōz sub pellib⁹ secū p̄tabāt
upficiales edes sūt q̄ i solo cōducto l̄ ep̄co
sūt poite q̄z p̄prietas et civilis et naturalis ius-
re. e. q̄ cū e solū. ff. d̄ l̄fficieb⁹. l. edificii
sup̄ soli faciē sc̄m. puta q̄ d̄ n̄s soli ex locatōe
cōcessit̄ super solo suo edificium fieri.
upplicatō supra in vocabulo explicatō.
ubpactare l̄raz ē eā d̄nare suppoitis pun-
ubrozare est aliquem loco alte c̄tia-
rius substituere.
aciturnitas q̄n̄ est h̄nda p̄ cōfessōe ex
de p̄ba. q̄m̄ contra. in glo. l.
ecta sacra. id est. tecta integra.
elū d̄z n̄ solū qd̄ ab arcu mittit̄ s̄ etiā qd̄ a
maū. eo q̄ i lōgiquū mittit̄. ff. e. l. si calūnie⁹
helō grece tributū latine. vñ h̄ theloniuz
d̄z tributū. d̄z ec̄ loc⁹ i q̄o exigit̄. et hic the-
ermi⁹ p̄p̄toriz loneari⁹ q̄ exigit̄ tributa
obtinē d̄z tm̄ t̄pis q̄ntū tria edcā n̄ aliū exige-
ret alia iusta cā. ex de dila. dilecti. in glo. b.
ermios p̄rimi trāsgredi⁹ aliquis q̄n̄q̄z mo-
dis. s. cū prochianū alteri⁹ ad sepulcrā ad-
mittit̄ cū alteri⁹ subditū excōicat vel iterd̄ic
cū alteri⁹ prochianū ad p̄maz r̄cipit. cū fidei
contrariū predicat et cum terminos possessio-
nū euellit. ex de sepul. glo. vl.
erricoziū ē vniūitas agrorū alic⁹ ciuitatis
eo q̄ mgrat⁹ loci e⁹ itra fines e⁹ terrēdi l̄ ad
monendi ius habet. ff. de v̄. sig. si pupillis.
s. territorium. cant.
ignū d̄z eē lignū. vñ t̄grij d̄nr oēs q̄ edifi-
estes at̄iq̄t̄ s̄rit̄es dicebāt̄ eo q̄ s̄r cāe sta-
tu p̄ferebāt̄. n̄c p̄re nois ablata testes v̄ont̄
estes sūt cū iuramēto. testionia sine iuramē-
to. ex d̄ cobi. cle. et mu. tua nos. in glosa.

suppelles

olū

titulus quicquid dicitur signum quicquid causa domini ac
 quiritur. quicquid ipsa ecclesia. ut titulus sancti petri
 quicquid clericatus vel canonicatus in aliqua ecclesia. unde
 dicitur quod maculari. i. clericari. vel canonicari
 quicquid quilibet ordo ecclesiasticus. quilibet dignitas.
 vel placio. unde dicitur quis inatulari in aliqua ecclesia
 id est ordinari vel profici. h. b. n. ex. de elec. dudum
 Titulus possidendi est incipit possessionis. ut
 emperio. donatio. pmutatio. p. hec enim incipi-
 mus possidere.
 tradere dicitur dupli. uno dicitur re sua in alie-
 rum transferre. unde tradere dicitur transferendo dare
 Alio tradere ponit p. eo quod est inducere in pos-
 sessionem siue p. corporali rei p. statione.
 raice est mare transire. et inde dicitur traiectus
 et inde pecunia a traiecticia vocatur.
 rāffuga qui transit ad hostes.
 rāflacio s. m. p. de ea tractatur ex est de sede
 ad sedem commutatio.
 ribuni quiritur et militum perant militibus.
 ribunus plebis dicitur magistratus plebeus
 riumiuri monetales. dicitur sunt auri argenti
 et eris oratores.
 urbā faciūt. xv. s. m. vocabulo collegii
 utoz s. in vocabulo curatoz.
 alicudinarij. dicitur infirmi. q. valitudo in-
 firmicas p. contrarium dicitur.
 endicare est coram iudice re suam intendere
 ut cum quis dicitur hec res est mea.
 endicatio. in instris venditionis solz poni p.
 venditor p. mittit emptori rem venditam legitime
 defendere. autozizare. et disbrigare q. vba
 debet sic intelligi. s. q. si d. re ipsa lis fuerit mo-
 ta emptori. venditor tenet re in ipsa lite defendere
 legitime. id est s. m. leges. Autozizare s. u
 autozisari. id est autoz liti fieri siue p. se litem
 agere. et disbrigare. id est litem expediri ab oī
 hoīe reddere. Nota q. q. venditor est certus q.
 rei vendite pars est ei propria et p. conditicia. id est
 alicuius addicōi vel alteri dno subiecta. igno-
 rat tñ q. et q. n. tuc ponit in instris venditionis
 sic q. d. p. riuū p. p. tuiū q. d. d. d. i. c. i. u. n. p. t. u. e. r. i. c.
 q. d. e. d. i. c. e. q. d. e. s. t. p. r. i. u. i. h. a. c. r. e. h. e. a. s. u. t. p. r. i. u. z.
 i. m. p. p. e. t. u. u. q. u. o. d. v. e. r. o. c. o. n. d. i. t. i. c. i. u. h. a. b. e. a. s. c. u. e. a.
 c. o. n. d. i. c. i. o. n. e. a. d. q. u. a. p. t. i. n. e. t.
 enclarij sunt ut in vocabulo magones.
 erba. a. p. p. r. i. e. t. a. t. e. v. e. r. b. o. z. n. e. s. t. r. e. c. e. d. e. n. d. u.
 nisi dicitur loquere aliud voluisse. vel etiam nisi
 res aliter esse salva non possit. et impropetates
 non sunt ad consequentia trahende s. excusande. h. b.
 ber. ex. de v. sig. p. terea.
 erboz forma est consideranda nec ab ea rece-
 dedu sine certa causa ibidem. ad audienciam. et ex.
 de spō. ex lris. j. in glo. e. Itē quō verba sūt
 itelligēda qñ dol. s. i. vocabulo doli p. r. i. m. s.
 ernacul. d. s. h. u. ex acilla mea mihi nat.
 Estumentū interpolatū dicitur vestimentū v. e. t.
 iterum politum.
 icedns s. in vocabulo curatoz.
 i. e. l. a. t. i. t. u. d. o. s. i. n. d. e. s. i. g. n. e. t. p. c. o. n. t. r. a. h. e. t. e. n. l. e. g. e.
 d. i. f. f. i. n. i. o. c. t. o. p. e. d. i. b. v. b. i. v. i. a. e. r. e. c. t. a. e. t. x. v. j. v. b. i.
 i. c. t. u. s. n. o. i. e. i. n. t. e. l. l. i. g. i. t. o. m. e. u. i. a. e. t. o. r. t. u. o. s. a.
 q. d. e. s. u. i. p. o. t. u. i. c. u. l. t. u. i. q. z. c. o. r. p. i. s. e. t. o. m. e. q. d. e. s. t.
 n. e. c. e. s. s. a. r. i. u. h. o. i. a. d. v. i. v. e. n. d. u. v. e. s. t. i. a. e. m. h. z. v. i. c. e.

victus. ff. de v. sig. vict.
 idua est q. etia vix n. habuit. ff. e. maritu.
 is e rei maioris impet. q. repelli no p. s.
 omode. ff. qd me. ca. l. j. Est aut multiplex.
 vis scz opulsiua p. qua q. cogit aliqd facere
 extra voluntate sua. et h. vis includit i se metu
 et est supius ad ipm. Expulsiua respectu rei
 immobiliu. ablatiua respectu mobiliu. Turba-
 tiua. s. possessiois ut cu i dubiu reuocat quis
 possideat. Inq. etatiua. s. qñ q. n. p. mittit aliuz
 vti quiete re sua. de hac materia reqre ex. de
 p. b. licz i glo. xvij. et d. bis q. vi. li. vj. ad au-
 diencia. i. glo. b. Itē e qdam vis publica. s.
 q. fit cu armis. qdam puata sine armis. ex. de.
 ord. cog. cu dilect. in glo. b. vñ vi. vi bono-
 ru raptoru vti possidetis. p. vi aut clam. h. sūt
 qdam interdicia de qb. reqre i p. dictis glo.
 suari. est q. vsum h. z. alicui rei. vsu nemo-
 ris h. e. d. ille cui dñs nemozis ostendit vsum
 nemozis ad n. citate sua et familie sue. et ac-
 cipiet ligna. poma. olera. et flores q. nascunt
 in nemore p. se et suis diuis n. tñ ad vendē-
 dum. q. h. n. esset va s. frui. ff. de vsu. et hi.
 plenu. q. j. hec glo. de ar. bi. dilect. No p.
 etia vsuari. v. d. e. re. v. s. u. m. n. e. c. l. o. c. a. r. e. n. e. c. g. i. s.
 dare irrequito dno usufructuari. vo h. facere
 p. o. c. i. n. s. t. i. d. e. v. s. u. e. t. h. i. i. n. p. n. o. Vsuarij p. r. e.
 d. i. c. i. c. l. e. r. i. c. i. q. n. p. n. t. v. e. d. e. r. e. t. e. s. t. a. r. i. d. o. n. a. r. e. s. z.
 v. i. c. t. u. t. m. e. t. v. e. s. t. i. t. u. d. e. t. i. d. e. b. e. t. e. e. x. q. i. j. e. p. s.
 habeat. h. b. n. ex. de pig. c. d. s. t. e. t. i. g. l. o. c. S. e. d. z.
 a. l. i. o. s. a. u. t. c. l. e. r. i. c. i. s. e. c. u. l. a. r. e. s. p. n. t. v. s. u. f. r. u. c. t. u. a. r. i. o.
 c. o. m. p. a. r. i. a. d. q. u. e. p. t. i. n. e. t. o. i. m. f. r. u. c. t. u. u. p. c. e. p. t. o. z.
 d. o. m. i. n. i. u. f. f. q. u. e. a. d. m. o. d. u. v. s. u. f. r. a. m. i. t. a. t. e. m. e. s. s. e. z.
 n. o. m. e. e. t. i. v. i. t. a. e. t. i. n. m. o. e. t. e. s. u. t. r. e. d. d. i. t. u. i. s. u. o. z.
 d. n. i. e. t. e. x. e. i. s. d. e. b. i. t. a. s. u. a. e. x. q. u. n. q. z. c. a. c. t. r. a. c. t. a.
 s. o. l. u. e. p. n. t. E. a. l. l. i. c. t. n. i. p. l. a. t. i. s. s. e. c. l. a. r. i. b. z. q. d. r. e. d.
 d. i. t. i. b. z. s. u. i. s. p. u. e. n. i. e. n. t. b. z. e. i. s. r. o. e. p. l. a. c. o. i. s. s. o. l. u. e.
 n. p. n. t. d. e. b. i. t. a. n. e. s. s. e. t. p. e. c. c. i. e. v. a. l. i. t. a. t. e. c. o. n. t. r. a. c. t. a.
 u. s. u. f. r. u. c. t. u. s. e. i. u. s. v. t. e. d. i. e. t. f. r. u. e. d. i. r. e. b. u. s. a. l. i. e.
 n. i. s. s. a. l. u. a. r. e. z. s. u. b. s. t. a. n. c. i. a. f. f. e. l. j. e. t. e. s. t. i. u. s. i. n.
 c. o. r. p. e. q. o. s. u. b. l. a. t. o. e. t. i. p. m. e. s. t. c. o. l. l. i. n. e. c. e. d. e. s. t. r. u.
 c. t. a. e. m. d. o. m. o. d. e. s. t. r. u. i. t. u. r. v. s. u. f. r. u. c. t. u. s. q. h. a. b. e. t. i.
 e. a. f. f. e. l. j. D. i. c. i. t. a. u. t. e. i. r. e. b. z. a. l. i. e. n. i. s. q. z. r. e. s.
 s. u. a. n. e. m. i. s. e. r. u. i. t. v. e. n. d. i. s. m. a. c. c. u. r. d. z. a. d. d. r. a. m.
 c. r. e. d. i. t. o. r. i. s. q. i. u. s. h. z. i. p. i. g. n. o. z. e. n. t. n. tñ p. o. t. e. e. v. i.
 i. m. o. f. u. r. t. u. d. i. m. i. t. t. i. t. s. i. e. o. v. e. a. t. u. r. v. e. l. s. m. b. n. d. z.
 v. t. e. d. i. a. d. d. r. a. m. v. a. l. i. s. d. o. m. i. n. i. j. q. d. h. a. b. e. t. i. r. e. z.
 b. z. a. l. i. e. n. i. s. s. i. c. u. t. h. u. t. e. m. p. h. i. t. e. o. t. e. e. t. f. e. u. d. o. t. a. z.
 r. i. j. f. r. u. e. d. i. s. m. a. c. c. u. r. e. t. h. n. d. z. a. d. d. r. a. m. n. u. d. i.
 v. s. u. s. i. q. u. o. t. m. p. m. i. t. t. i. t. v. t. i. s. a. l. u. a. s. u. b. s. t. a. n. c. i. a. r. e. z.
 d. z. a. d. d. r. a. m. s. u. p. f. i. c. i. a. r. i. j. e. t. e. m. p. h. i. t. e. o. t. e. q. n. o. t. e.
 n. e. n. t. r. e. f. i. c. e. e. d. e. s. v. s. u. f. r. u. c. t. u. a. r. i. u. s. a. u. t. t. e. n. e. t. e. t.
 t. e. n. e. t. a. d. t. r. i. b. u. t. u. q. z. a. d. e. u. p. t. i. n. e. t. o. m. n. i. s. f. r. u. c. t. z.
 vñ h. n. e. x. p. o. i. c. s. a. l. u. a. r. e. z. s. u. b. s. t. a. n. c. i. a. i. d. e. n. e. p. e.
 r. e. a. t. i. n. t. o. t. u. s. u. b. s. t. a. n. c. i. a. a. c. c. u. r. v. e. r. o. e. x. p. o. n. i. t. s. a. l.
 n. a. r. e. z. s. u. b. s. t. a. n. c. i. a. q. d. t. a. d. i. u. d. u. r. a. t. v. s. u. f. r. u. c. t. z.
 q. d. i. u. s. u. b. s. t. a. n. c. i. a. d. u. r. a. t. h. e. c. e. t. p. l. a. a. l. i. a. d. e. h. a. c.
 m. a. t. e. r. i. a. e. x. d. e. p. i. g. c. u. c. o. s. t. e. t. i. n. g. l. o. e. t. i. n. s. t. i. t. i. c.
 d. e. v. s. u. f. r. u. c. t. u. i. n. t. e. x. e. t. g. l. o. e. t. d. e. h. i. e. t. v. s. u.
 s. u. r. p. a. r. e. e. s. t. c. o. t. r. a. v. s. u. e. t. r. o. e. m. c. a. p. e. r. e.
 c. o. n. o. m. s. u. p. r. a. i. n. v. o. c. a. b. u. l. o. c. u. r. a. t. o. z.

Explicet titulus de verborum significacionibus
 et de exposicione seu declaracione vocabulorum.

et terminoz cū suis notabilib⁹ i corpe iuris
tam canonici q̄ civilis drentoz .q̄ maximam
difficultatē in iure studentib⁹ dferūt atqz te
diū apter eoz raritatē seu obscuritatē.

In tabula imediate sequēti ostēdi de
quib⁹ titulis decretaliū et ubi in pres
cedēti sūma tractat⁹ .et pmo pmi libri

De sūma trinitate et fide catholica li. j. a. lo.
De cōstitutōib⁹ li. j. a. xlvj.
De cōsuetudinib⁹ li. j. a. xlvij.
De auctoritate et vsu pallij. li. vj. a. xliij.
De tpe ord. et q̄litate ordinandoz. li. vj.
De tpe ord. habet⁹ ibi. a. iij. ar. j.
De q̄litate ordinādoz. li. vj. a. vj. vsqz ad a
culum. xxvij.
De scrutinio in ordi. faciēdo. li. vj. a. v.
De etate ordinandoz. li. vj. a. xv.
De sacra vncōe. li. iij. a. de sacramento cōfir
macionis. ar. ix.
De sacramētis nō iterandis. e. li. a. i. ar. vj.
De filiis p̄biteroz. li. vj. a. xxiij.
De seruis obligatis ad rōcinia. li. vj. a. xix.
De corpe viciatis. li. vj. a. xxj.
De bigamis. li. vj. a. titulo. vij.
De pegrinis. li. vj. a. xxiij.
De officio vicarij. li. vj. a. xlvj.
De officio legati. li. vj. a. xl.
De officio ordinarij. li. vj. a. xlv.
De officio iudicis. li. i. a. de iudicibus.
De maiozitate et obediēcia. li. vj. a. d. obia.
De treuga et pace.
De treuga. li. i. a. xxx.
De pace. li. ij. a. xlvj.
De pactis et trāfactōib⁹. li. iij. a. vj. et. vij.
De postulacōib⁹. li. i. a. de aduocatis.
De his que vi metusue causa fiūt. vis quid ē
li. viij. a. de cā. effi. mat. ar. iij. vj. et a. fina
li. et ibidē de multiplici vi.
De metu vero. li. ij. a. d. timore. et. li. viij. a.
de cā. effi. matrimonij. ar. iij. et. a. finali.
De titulis sc̄di libri decretaliū.
De iudicis pl'a. li. i. a. de iudicib⁹. et. a. de
p̄ceptis. euan.
De iuramto calūnie. li. i. a. de iuramto. ar. ij.
De ferijs. li. j. a. xxiij.
De dolo et otumacia.
De dolo vero. li. iij. de emp. ar. vij. li. viij.
a. finali.
De cōtumacia vō. li. vij. a. de causis excōica
cōis in p̄ncipio. et. li. viij. a. finali.
De pbacionib⁹. li. iij. a. de vsu corpis xp̄i.
ar. iij. e. et. li. viij. a. finali.
De testibus. li. i. a. xxxvij.
De testibus cogendis ibidem.
De iureiurādo. li. i. a. de iuramento.
De excepōib⁹. li. iij. a. v. et. li. viij. a. fi.
De p̄scripcōib⁹. li. iij. a. ij.
De snia et re iudicata. li. vij. a. viij. et. li. viij.
a. titulo finali.
De pegrinantibus. li. vj. a. de pegrinis. in fi.
De titulis terci libri decretaliū.
De vita et honestate clericoz. li. vj. a. i. ar.

v. et a. de innocēcia ordi. et. a. de sobrietatē
et. a. de pudicia. et. a. de ornatu.
De cohabitacōe clericoz et muliez. li. vj. a.
a. de pudicia.
De clericis cōiugatis. li. vj. a. j. ar. v. et. li.
viij. de impedimto ordinis.
De clericis n̄ residētib⁹. li. vj. a. de residēcia.
De p̄bendis et dignitatib⁹. li. vj. a. xxxij. et
xxxvij.
De clerico egroto vel debili. li. iij. a. de mi
stro euca. ar. ij. et. li. vj. a. de corpe viciatis
De rebus eccie nō alienādis. li. vj. a. xxxvij.
De p̄carijs. li. vj. a. xxxvij. ar. vj.
De cōmodato. li. iij. a. xvj.
De deposito. li. iij. a. xvij.
De empcone. li. iij. a. viij.
De locato. li. iij. a. xiiij.
De pmutacōe. li. iij. a. ix.
De feudis. li. iij. a. xvij.
De pignozib⁹. li. iij. a. xiiij.
De solucōib⁹. li. iij. a. xix.
De donacōib⁹. li. iij. a. xx. et. xxj.
De testamto. li. iij. a. xxvij.
De successōibus ab intestato. li. iij. a. xxxv.
De peculio clericoz. li. vj. a. xxxvj.
De sepulturis. li. vj. a. xxxj.
De prochijs. li. vj. a. xxxij.
De decimis. li. vj. a. xxxv.
De regularib⁹. li. vj. a. xlvij.
De dversioe cōiu. li. viij. a. d. bono fidi ar. ij.
et. a. de bono facti. ar. ij. et. iij. i. fi. et. a. d. ipe
dimto voti dānecie. et. a. de impedimto ordi
De dversioe infidelium. li. viij. a. d. dispa cultu
De voto. li. i. a. xx.
De statu mōachoz. li. vj. a. de regularibus.
De domib⁹ religiosoz. ibidē ar. x.
De capellis monachoz. ar. xj.
De censib⁹. li. vj. a. liij.
De cōsecracōe. li. vj. a. xxix.
De ecciaz edificacōe. li. vj. a. xxviij.
De ecclesie emunitate. li. vj. a. xxx.
De cl'ici v̄l mōachi sac̄l'aribus. et. li. vj. a. l.
De celebracōe misse. li. iij. a. xiiij.
De baptismo. li. iij. a. iij. iij. v.
De p̄bitero nō baptisato mi. li. vj. a. de sac̄
mento ordinis. ar. iij.
De custodia eucaristie. li. iij. a. de defectib⁹
contingētib⁹ in fine.
De reliquijs. li. vj. a. de cōse. ar. v.
De obseruancia ieiunioz. li. v. a. de ieiunio.
De purificacōe. li. iij. a. de impedimtis vs⁹
euca. ar. ij. ad finem.
De titulis oib⁹ q̄rti libri decretalium
i hac sūma libro. viij. et. p se p̄z d̄sides
rāi p̄ter p̄ de paucis de quib⁹ signifi
cabo ubi habent⁹ in ea. ctu sp̄o.
De despōsacōe impu. a. q̄ etate. et. a. de effes
De clandestinis despon. a. de differen
cijs m̄rimonij et. a. de cā. ef. mat. ar. i. q. vlc.
De sp̄o. duoz. a. quō h̄nt sp̄osa. dissolui cāu
viij. et. a. de mō strahēdi sp̄osa. q. qd siqs iur
rauit. et. a. de effectu sp̄saliū q. qd siqs con
trabat sp̄o. fil. et. a. de impe. liga. in p̄ncipio
De cōdicōib⁹ appositis i m̄rimonio a. de mō